

NOUL TESTAMENT

AL

DOMNULUI ȘI MÂNTUITORULUI NOSTRU
IISUS HRISTOS.

DUPĂ TEXTUL ÎN SLOVE CIRILICE

TIPĂRIT CU VŢEA ȘI BLAGOSLOVENIA PREA SFINȚILOR EPISCOPI AI
PRINCIPATULUI ROMÂNIEI, DUPĂ CEL MAI ALES MODEL
DAT DE PREA SFINȚIA LOR.

tra

BUCURESCI
TIPOGRAFIA CURȚII REGALE F. GÖBL FI
Strada Regală, 19.
1898

NUMELE ȘI ORĂNDUIALA CĂRȚILOR

NOULUI TESTAMENT.

	Cap.	Fașă		Cap.	Fașă
Evangelhelia cea de la Mattei	28	3	I Epistolia Sf. Apostol Pavel cea întâi către Timotei	6	322
Evangelhelia cea de la Marco	16	52	II Epistolia Sf. Apostol Pavel cea a doua către Timotei	4	328
Evangelhelia cea de la Luca	24	84	Epistolia Sf. Apostol Pavel cea către Tit	3	332
Evangelhelia cea de la Ioan	21	133	Epistolia Sf. Apostol Pavel cea către Filimon	1	335
Faptele Sfinților Apostoli	28	179	Epistolia cea către Evreii	13	336
Epistolia Sf. Apostol Pavel cea către Romani	16	232	Epistolia Sf. Apostol Iacov cea Sobornicească	5	352
I Epistolia Sf. Apostol Pavel cea întâi către Corinteni	16	254	I Epistolia Sf. Apostol Petru cea Sobornicească întâi		356
II Epistolia Sf. Apostol Pavel cea a doua către Corinteni	13	275	II Epistolia Sf. Apostol Petru cea Sobornicească a doua	3	364
Epistolia Sf. Apostol Pavel cea către Galateni	6	289	I Epistolia Sf. Apostol Ioan cea Sobornicească întâi	5	368
Epistolia Sf. Apostol Pavel cea către Filippeni	4	304	II Epistolia Sf. Apostol Ioan cea Sobornicească a doua	1	374
Epistolia Sf. Apostol Pavel cea către Coloseni	4	309	III Epistolia Sf. Apostol Ioan cea Sobornicească a treia	1	375
I Epistolia Sf. Apostol Pavel cea întâi către Tesalonicheni	5	315	Epistolia Sf. Apostol Iuda cea Sobornicească	1	376
II Epistolia Sf. Apostol Pavel cea a doua către Tesalonicheni	3	319	Apocalipsa a Sf. Ioan Teologul	22	387

SFÎNTA EVANGHELIE

CEA DE LA MATTEI

CAPITOLUL I.

Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiului lui David, fiului lui Avraam.

2. Avraam a născut pre Isaac; iar Isaac a născut pre Iacov; iar Iacov a născut pre Iuda și pre frații lui;

3. Iar Iuda a născut pre Fares și pre Zara din Tamar; iar Fares a născut pre Esrom; iar Esrom a născut pre Aram;

4. Iar Aram a născut pre Aminadav; iar Aminadav a născut pre Naason; iar Naason a născut pre Salmon;

5. Iar Salmon a născut pre Vooz din Rahav; iar Vooz a născut pre Ovid din Rut; iar Ovid a născut pre Iesse;

6. Iar Iesse a născut pre David împăratul; iar David împăratul a născut pre Solomon din *mulțimea care a fost* a lui Urie;

7. Iar Solomon a născut pre Revoam; iar Revoam a născut pre Avia; iar Avia a născut pre Asa;

8. Iar Asa a născut pre Iosafat; iar Iosafat a născut pre Ioram; iar Ioram a născut pre Ozia;

9. Iar Ozia a născut pre Ioatam; iar Ioatam a născut pre Ahaz; iar Ahaz a născut pre Ezechia;

10. Iar Ezechia a născut pre Manasi; iar Manasi a născut pre Amon; iar Amon a născut pre Iosia;

11. Iar Iosia a născut pre Iehonia și pre frații lui, la mutarea în Vavilon;

12. Iar după mutarea în Vavilon, Iehonia a născut pre Salatiil; iar Salatiil a născut pre Zorovavel;

13. Iar Zorovavel a născut pre Aviud; iar Aviud a născut pre Eliachim; iar Eliachim a născut pre Azor;

14. Iar Azor a născut pre Sadoc; iar Sadoc a născut pre Ahim; iar Ahim a născut pre Eliud;

15. Iar Eliud a născut pre Eleazar; iar Eleazar a născut pre Mattan; iar Mattan a născut pre Iacov;

16. Iar Iacov a născut pre Iosif bărbatul Mariei, din care s'a născut Iisus, ce se dice Hristos.

17. Deci toate neamurile de la Avraam până la David, *sunt* neamuri patru-spre-dece; și de la David până la mutarea în Vavilon *sunt* neamuri patru-spre-dece; și de la mutarea în Vavilon până la Hristos, *sunt* neamuri patru-spre-dece.

18. Iar nașterea lui Iisus Hristos așa a fost: Că logodită fiind muma lui, Maria, cu Iosif, mai înainte de a se aduna ei, s'a aflat având în pântec din Duhul Sfânt.

19. Iar Iosif, bărbatul ei, drept fiind, și nevrind s'o vădească pre ea, a vrut pre ascuns s'o lase pre dânsa.

20. Și aceasta gândind el, iată, îngerul Domnului în vis s'a arătat lui, grăind, Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pre Maria muiera ta: că ce s'a zămislit într'însa, din Duhul Sfînt este.

21. Și va naște fiu, și vei chema numele lui IISUS: că acesta va mântui pre norodul său de păcatele lor.

22. Iar acestea toate s'a făcut, ca să se împlinească ceea ce s'a zis de la Domnul prin proorocul, ce dice,

23. Iată, fecioara în pînătece va avea, și va naște fiu, și vor chema numele lui Emanuil, ce se tilou-ește, Cu noi Dumnezeu.

24. Și sculându-se Iosif din somn a făcut precum 'l a poruncit lui îngerul Domnului, și a luat pre muiera sa:

25. Și nu o a cunoscut pre ea pînă ce a născut pre fiul său oel întîi născut; și a chemat numele lui IISUS.

CAPITOLUL II.

Iar dacă s'a născut Iisus în Vitleemul Iudeei, în zilele lui Irod împăratul, iată maghi de la răsărit au venit în Ierusalim,

2. Dicînd, Unde este cel ce s'a născut Împăratul Iudeilor? că am vădut stea-oa lui la răsărit, și am venit să ne închinăm lui.

3. Și auzînd acestea Irod împăratul, s'a turburat, și tot Ierusalimul ou dînsul.

4. Și adunînd pre toți arhierii și cărturarîi norodului, a în-

trebat de dînsii, unde este să se nască Hristos.

5. Iar ei au zis lui, în Vitleemul Iudeei: că așa este scris prin proorocul.

6. Și tu Vitleeme, în pămîntul Iudeei, nici de cum nu ești mai mic între domniîi lui Iuda: că dintru tine va eși Povățuitor, care va paște pre norodul meu Israil.

7. Atunci Irod, întru ascuns chemînd pre maghi, a cercat ou de amăruntul de la dînsii de vremea întru care s'a arătat stea-oa.

8. Și trimițendu'l pre ei în Vitleem, le a zis, Mergînd cercetați ou amăruntul pentru prunc; și dacă îl veți afla, să 'mi vestiți și mie, ca și eu venînd să mă închin lui.

9. Iar ei ascultînd pre împăratul, s'a dus; și, iată, stea-oa, pre care o văduseră la răsărit, mergea înaintea lor, pînă a venit și a stătut d'asupra unde era pruncul.

10. Iar ei vădînd stea-oa, s'a bucurat ou bucurie mare foarte.

11. Și întrînd în casă, au vădut pruncul ou Maria muma lui, și cădînd, s'a închinat lui: și deschidîndu'și vistierile lor, au adus lui daruri; aur, și tămăie, și smirnă.

12. Și luînd înștiințare prin vis să nu se întorcă cătră Irod, pre altă cale s'a dus la țara lor.

13. Iar după ce s'a dus ei, iată, îngerul Domnului în vis se arată lui Iosif, dicînd: Sculîndu-te, iea pruncul și pre muma lui, și fugi în Eghipt, și fi acolo

până voiți dice ție: că va Irod să caute, pruncul să'l piardă pre el.

14. Iar el sculându-se, a luat pruncul și pre muma lui noaptea, și s'a dus în Eghipte.

15. Și a fost acolo până la moartea lui Irod: ca să se împlinească ceea ce s'a dis de Domnul prin proorocul, ce dice, Din Eghipte am chemat pre fiul meu.

16. ¶ Atunci Irod, vedând că s'a batjocorit de maghi, s'a mâniat foarte, și trimițând a omorî pre toți pruncul, cari erau în Vitleem, și în toate hotarele lui, de doi ani și mai mic, după vremea care cercase de la maghi.

17. Atunci s'a împlinit ceea ce s'a dis de Ieremia proorocul, ce dice,

18. Glas în Rama s'a auzit, plângere, și tinguire, și țipet mult, Rahil plângând pre fiul său, și nu vrea să se mângâie, pentru că nu sânt.

19. ¶ Iar după ce a murit Irod, iată, îngerul Domnului în vis se arată lui Iosif în Eghipte.

20. Dicând, Sculându-te, iea pruncul și pre muma lui, și mergi în pământul lui Israil: că au murit cei ce căuțau sufletul pruncului.

21. Iar el sculându-se, a luat pruncul și pre muma lui, și a venit în pământul lui Israil.

22. Iar auzind că Arhelau împărătește în Iudeea, în locul lui Irod, tatălui său, s'a temut să meargă acolo: iar luând poruncă în vis, s'a dus în părțile Galileei:

23. Și venind a lăcuit în cetatea ce se numește Nazaret: ca

să se împlinească ceea ce s'a dis prin proorocul, Nazarinean se va chema.

CAPITOLUL III.

Iar în zilele acelea a venit Ioan Botezătorul, propoveduind în pustiea Iudeei.

2. Și dicând, Pocăiți-vă: că s'a apropiat împărăția cerurilor.

3. Că acesta este acela ce s'a dis de Isaia proorocul, ce dice, Glasul celui ce strigă în pustie, Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.

4. Și acest Ioan avea îmbrăcăminte de perle și de cămășă, și brâu de curea împrejurul mijlocului lui; și hrana lui era acridă și miere sălbatică.

5. Atunci eșia la densul Ierusalimului, și toată Iudeea, și toată lătura d'împrejurul Iordanului,

6. Și se botează în Iordan de la densul, mărturisindu'și păcatele lor.

7. Iar vedând pre mulți din Farisei și din Sadduchei venind la botezul lui, a dis lor: Pui de năpîrci, cine v'a arătat voă să fugiți de mânia ce va să fie?

8. Faceți dar roduri vrednice de pocăință:

9. Și să nu vi se pară a grăi întru sine-vă, Tată avem pre Avraam: că dic voă, că poate Dumnezeu și din pietrele acestea să rădieze filii lui Avraam.

10. Că iată și săoura la rădăcina pomilor zace: deci tot pomul care nu face roadă bună se taie, și în foc se aruncă.

11. Eu adică vă botez pre voi cu apă spre pocăință: iar ceta ce vine după mine mai tare de cât mine este, căruia nu sînt vrednic a'î purta încălțămintele: acela vă va boteza pre voi cu Duhul Sfînt, și cu foc:

12. A căruî venturătoare este în mîina lui, și va curăți ariea sa, și va aduna griul său în jitiță; iar plevetele le va arde cu focul nestins.

13. Ți Atunci a venit Iisus din Galileea la Iordan cătră Ioan, ca să se boteze de la dînsul.

14. Iar Ioan îl oprea pre el, dîcînd, Eu am trebuință a mî boteza de tine, și tu vii la mine?

15. Și rîspundînd Iisus a dîs cătră el, Lasă acum; că așa se cade noă să împlinim toată dreptatea. Atunci l'a lăsat pre el.

16. Și botezându-se Iisus, îndatăși a eșit din apă: și, iată, i s'au deschis lui cerurile, și a vîdut pre Duhul lui Dumnezeu pogorîndu-se ca un porumb, și venind preste dînsul:

17. Și iată glas din ceruri, dîcînd, Acesta este Fiul meu cel iubit, întru care bine am voit.

CAPITOLUL IV.

Atunci dus a fost Iisus în pustie de duhul ca să se ispitească de diavolul.

2. Și postînd patru-deci de zile și patru-deci de nopți, după aceea a flămîndit.

3. Și venind la dînsul ispititorul, a dîs, De ești Fiul lui

Dumnezeu, dî ca pietrele acestea să se facă pînî.

4. Iar el rîspundînd a dîs, Scris este, Nu numai cu pînă va trăi omul, ci cu tot graiul ce ese din gura lui Dumnezeu.

5. Atunci l'a adus pre el diavolul în sfînta cetate, și l'a pus pre el pre aripa bisericei,

6. Și a dîs lui, De ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-te jos: că scris este, Îngerilor săi va porunci pentru tine: și pre mîini te vor rîdica, ca nu cum-va să împiedici de piatră piciorul tău.

7. Și a dîs Iisus lui, Iarăși scris este, Să nu ispitești pre Domnul Dumnezeuul tău.

8. Iarăși l'a dus pre dînsul diavolul într'un munte înalt foarte, și l'a arătat lui toate împărățiile lumii, și slava lor;

9. Și l'a dîs lui, Acestea toate le voi dă ție, dacă cădînd te vei închina mie.

10. Atunci a dîs Iisus lui, Mergi înapoia mea, Satano: că scris este, Domnului Dumnezeuului tău să te închini, și lui unuia să l' slujești.

11. Atunci l'a lăsat pre el diavolul, și iată, înger l'au venit la dînsul și-l slujiau lui.

12. Ți Iar auzînd Iisus că Ioan s'a prins, s'a dus în Galileea;

13. Și lăsînd Nazaretul, venind a lăcuit în Capernaum, lîngă mare, în hotarele Zavalonului și ale Neftalimului:

14. Ca să se îplinească ceea ce s'a dîs prin Isaia prorocul, ce dîce,

15. Pămîntul Zavalonului, și

pământul Neftalimului, *pe* calea mării, de ceea parte de Iordan, Galileea Neamurilor;

16. Norodul cel ce ședea intru întuneric a vădut lumină mare; și celor ce ședea în laturea și în umbra morții, lumină a resărit lor.

17. Ți De atunci a început Iisus a propovedui, și a dice, Pocăitvă: că s'a apropiat împărăția cerurilor.

18. Ți Și umblând Iisus pre lingă marea Galileei, a vădut pre doi frați, pre Simon ce se numește Petru, și pre Andrei fratele lui, aruncânduși mreaja în mare: că erau pescari.

19. Și a dis lor, Veniți după mine, și vă voi face pre voi pescari de oameni.

20. Iar ei îndată lăsând mrejele, au mers după dânsul.

21. Și de acolo mai înainte mergând, a vădut pre alți doi frați, pre Iacov al lui Zevedei, și pre Ioan fratele lui, în corabie cu Zevedei tatăl lor, cărpinduși mrejele lor; și-I a chemat pre dânsul.

22. Iar ei îndată lăsând corabia și pre Zevedei tatăl lor, au mers după dânsul.

23. Ți Și a străbătut Iisus toată Galileea, învățând în adunările lor, și propoveduind evanghelia împărăției, și vindecând toată boala, și toată neputința intru norod.

24. Și a eșit vestea lui în toată Siria: și aduceau către dânsul pre toți cei ce se afla cu feluri de boale, și pre cei ce se ținea de

chinuri, și pre cei îndrăciți, și pre cei lunatici, și pre cei slăbănogi; și îi vindeca pre ei.

25. Și au mers după dânsul noroade multe din Galileea, și din Dicapoli, și din Ierusalim, și din Iudeea, și din ceea parte de Iordan.

CAPITOLUL V.

Iar vădend pre noroade, s'a suit în munte: și ședend el, au venit către dânsul ucenicii lui:

2. Și deschidend'și gura sa, îi învăța pre ei, dicend,

3. Fericiti cei săraci ou duhul: că acelora este împărăția cerurilor.

4. Fericiti cei ce plâng: că aceia se vor mângăia.

5. Fericiti cei blânzi: că aceia vor moșteni pământul.

6. Fericiti cei ce flămânzeșo și insetosează de dreptate: că aceia se vor sătura.

7. Fericiti cei milostivi: că aceia se vor milui.

8. Fericiti cei curați cu inima: că aceia vor vedea pre Dumnezeu.

9. Fericiti făcătorii de pace: că aceia fiil lui Dumnezeu se vor chema.

10. Fericiti cei ce se goneso pentru dreptate: că acelora este împărăția cerurilor.

11. Fericiti veți fi, când vă vor ocări pre voi, și vă vor goni, și vor dice tot cuvântul rău împotriva voastră mințind, pentru mine.

12. Bucurați-vă, și vă veseliți: că plata voastră multă este în

ceruri: că așa au gonit pre proorocii cei mai înainte de voi.

13. ¶ Voi sunteți sarea pământului: iar dacă sarea se va împuși, cu ce se va săra? întru nimic nu mai este de treabă, fără numai a se arunca afară, și a se călca de oameni.

14. Voi sunteți lumina lumii. Nu poate cetatea a se ascunde, d'asupra muntelui stând.

15. Nicăi aprind făclie, și o pun sub obroc, ci în sfeșnic; și luminează tuturilor celor ce sunt în casă.

16. Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca să vadă lucrurile voastre cele bune, și să slăvească pre Tatăl vostru cel din ceruri.

17. ¶ Să nu socotiți că am venit să stric legea, sau proorocii: nu am venit să stric, ci să implinesc.

18. Că amin ăis voă, Până ce va trece cerul și pământul, o iotă sau o cirtă nu va trece din lege, până ce vor fi toate.

19. Deci cela ce va strica una dintr'aceste porunci mai mică, și va învăța așa pre oameni, mai mic se va chiuma întru împărăția cerurilor: iar cela ce va face și va învăța, acela mare se va chiuma întru împărăția cerurilor.

20. Că ăic voă, Că de nu va prisosi dreptatea voastră mai mult de cât a cărturarilor și a Fariseilor, nu veți intra întru împărăția cerurilor.

21. ¶ Aădit-ăți că s'a ăis celor de demult, Să nu uăicăi; că cine va uăide vinovat va fi judecăteli:

22. Iar eu ăic voă, Că tot cel ce se mănăie asupra fratelui său în deșert, vinovat va fi judecăteli: și cine va ăice fratelui său, Raca, vinovat va fi soborului: iar cine va ăice, Nebune, vinovat va fi gheeneli focului.

23. Deci de 'ți vei aduce darul tău la altar, și acolo îți vei aduce aminte că fratele tău are ceva asupra ta;

24. Lasă acolo darul tău înaintea altarului, și mergi mai întâi de te împacă cu fratele tău, și atunci venind ado darul tău.

25. Împacă-te cu pirișul tău degrab, până ești pre cale cu dănsul; ca nu cum-va să te dee pirișul judecătorului, și judecătorul te va da slugel, și în temniță vei fi aruncat.

26. Amin ăic ăie, Nu vei eși de acolo, până nu vei da codranțul cel mai de apoi.

27. ¶ Aădit-ăți că s'a ăis celor de demult, Să nu preacurvești:

28. Iar eu ăic voă, Că tot cela ce caută la muiere spre a o pofti pre ea, iată a preacurvit cu dănsa întru inima sa.

29. Iar dacă ochiul tău cel drept te smintește pre tine, scoate-l pre el, și 'l leapădă de la tine: că 'ți folosește ăie ca să piară unul din mădulările tale, și nu tot trupul tău să se arunce în gheena.

30. Și dacă mâna ta cea dreaptă te smintește pre tine, taie o pre ea; și o leapădă de la tine: că 'ți folosește ăie ca să piară unul din mădulările tale, și nu tot trupul tău să se arunce în gheena.

31. Iarăși s'a dis, Că ceta ce'și va lăsa muierea sa, să 'i dea el carte de despărțire;

32. Iar eū dīc voă, Cī tot ceta ce'și va lăsa muierea sa, afară de curenț de curvie, o face pre ea să preacurvească: și ceta ce va lua pre cea lăsată, preacurvește:

33. "Iar ați audīt, că s'a dīc celor de demult, Să nu juri strimb, ci să dai Domnulu! jurămēnturile tale:

34. Iar eū dīc voă, Să nu te juri nicī de cum; nicī pre cer: că este scaun al lui Dumnezeu:

35. Nicī pre pământ; că este așternut al picioarelor lui: nicī pre Ierusalim; că este cetate a marelui Impărat.

36. Nicī pre capul tău să te juri, că nu poți un păr alb sau negru să faci.

37. Ci fie cuvēntul vostru, Așa, așa; Nu, nu: iar ce este mai mult de cât acestea de la cel rău este.

38. "I Audīt-ați că s'a dīc, Ochiu pentru ochiū, și dinte pentru dinte:

39. Iar eū dīc voă, Să nu stați improtiva celui rău: ci de te va lovi cineva preste fața obrazului cea dreaptă, întoarce-l lui și pre cea-l-altă.

40. Și celui ce voește să se judece cu tine, și să 'i iee haina ta, lasă 'i lui și cămașa.

41. Și cel ce te va sili pre tine o milă de loc, mergi cu dēnsul doă.

42. Celui ce cere de la tine, dă 'i; și de cel ce voește să se imprumute de la tine, nu te întoarce.

43. "I Audīt-ați că s'a dīc, Să

iubești pre aproapele tău, și să urēști pre vrājmașul tău.

44. Iar eū dīc voă, Iubiți pre vrājmașii voștri, bine cuvēntați pre cel ce vă blastămă pre voi, bine faceți celor ce vă urēsc pre voi, și vă rugați pentru cel ce vă asupresc, și vă gonesc pre voi;

45. Ca să fiți fi ai Tatălui vostru celui din ceruri: că pre soarele său îl resare preste cel rău și preste cel bun, și ploă preste cel drept și preste cel nedrept.

46. Că de iubiți pre cel ce vă iubesc pre voi, ce plată veți avea? au nu și vameșii aceeași fac?

47. Și de veți îmbrăța cu dragoste numai pre prietenii voștri, ce mai mult faceți? au nu și vameșii fac așa?

48. Fiți dar voi desăvērșit, precum și Tatăl vostru cel din ceruri desăvērșit este.

CAPITOLUL VI.

Luați aminte milostenia voastră să nu o faceți înaintea oamenilor, spre a fi văduți de dēnsii: iar de nu, plată nu veți avea de la Tatăl vostru care este în ceruri.

2. Deci când faci milostenie, să nu trimbezi înaintea ta, precum fac fățarnicii în adunări și în ulițe, ca să se slăvească de oameni. Amin dīc voă, că 'și ieaū plata lor.

3. Iar tu făcēnd milostenie, să nu știe stānga ta ce face dreapta ta:

4. Ca să fie milostenia ta întru ascuns: și Tatăl tău cel ce vede întru ascuns acesta va răsplăti tie întru arătare.

5. Ți când te rogi, nu fi ca fățarnicii: că iubesc în adunări și în unghiurile uliilor stând să se roage, ca să se arăte oamenilor. Amin dic voă, că și ieau plata lor.

6. Iar tu, când te rogi, intră în camera ta, și încuind ușa ta, roagă-te Tatălui tău oelul întru ascuns; și Tatăl tău cel ce vede întru ascuns va răsplăti ție la arătare.

7. Iar rugându-vă, să nu vato-loghisiți, ca păgânii: că li se pare că întru multă vorba lor se vor auzi.

8. Deci nu vă asemănați lor: că știe Tatăl vostru de ce aveți trebuință, mai înainte de a cere voi de la dănsul.

9. Deci așa să vă rugați voi: Tatăl nostru, care ești în ceruri, Sfințească-se numele tău.

10. Vie împărăția ta. Fie voea ta, precum în cer, și pre pământ.

11. Pâinea noastră cea de toate zilele, dă-ne-o noă astăzi.

12. Și ne eartă noă datoriile noastre, precum și noi ertăm datornicilor noștri.

13. Și nu ne duce pre noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău: Că a ta este împărăția, și puterea, și slava, în vecl. Amin.

14. Că de veți erta oamenilor greșalele lor, erta-va și voă Tatăl vostru oel ceresc:

15. Iar de nu veți erta oamenilor greșalele lor, nici Tatăl vostru nu va erta voă greșalele voastre

16. Ți când postiți, nu fiți ca fățarnicii, triști: că și smolesc

fețele lor, ca să se arăte oamenilor postindu-se. Amin dic voă, că și ieau plata lor.

17. Iar tu, postindu-te, ungeți capul tău, și fața ta o spală;

18. Ca să nu te arăți oamenilor că postești, ci Tatălui tău celui ce este întru ascuns: și Tatăl tău cel ce vede întru ascuns, va răsplăti ție la arătare.

19. Ți Nu vă adunați voă comori pre pământ, unde moliile și rugina le strică, și unde furii le sapă și le fură:

20. Ci vă adunați voă comori în cer, unde nici moliile nici rugina nu le strică, și unde furii nu le sapă nici le fură:

21. Că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

22. Luminătorul trupului este ochiul: deci de va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat.

23. Iar de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat. Deci dacă lumina care este întru tine este întunecată, dar întunecatul cu cât mai mult!

24. Ți Nimenea nu poate a sluji la doi domni: că sau pre unul va urî, și pre altul va iubi; sau de unul se va ținea, și de altul nu va griji. Nu puteți lui Dumnezeu a sluji și lui mamona.

25. Pentru aceasta grăesc voă, Nu vă grijiți cu sufletul vostru, ce veți mânca, și ce veți bea; nici cu trupul vostru cu ce vă veți îmbrăca. Aă nu sufletul mai mare este de cât hrana, și trupul de cât haîna?

26. Căutați la pasările cerului:

MATTEI, VII.

că nici samănă, nici seceră, nici adună în jnițe; și Tatăl vostru cel ceresc le hrănește pe dăsele. Aă nu sunteți voi cu mult mai aleși de cât acestea ?

27. Dar cine din voi grijindu-se poate să-și adaogă statului său un cot ?

28. Și de haină ce vă grijiți ? Socotiți crinii câmpului, cum cresc; nu se ostenesc, nici toro:

29. Iar grăesc voă, Că nici Solomon intru toată slava sa nu s'a îmbrăcat ca unul dintr'aceștia.

30. Deci dacă pre iarba câmpului, care astăzi este, și mâine se aruncă în coptor, Dumnezeu așa o îmbracă, aă nu cu mult mai virtos pre voi, puțin credincioșilor ?

31. Deci nu vă grijiți, dicend, Ce vom mânca? sau, Ce vom bea? sau, Cu ce ne vom îmbrăca ?

32. (Că aceste toate Neamurile le caută:) că știe Tatăl vostru cel ceresc că trebuință aveți de acestea toate.

33. Ci căutați mai înteu împărăția lui Dumnezeu, și dreptatea lui; și acestea toate se vor adaoga voă.

34. Drept aceea, nu vă grijiți de dioa de mine: că dioa de mine va griji de ale sale. A-
junge i diiei răutatea ei.

CAPITOLUL VII.

Nu judecați, ca să nu fiți judecați.

2. Că cu ce judecată veți judeca, veți fi judecați: și cu ce

măsură veți măsura, se va măsura voă.

3. Și ce vedeți ștercul cel ce este în ochiul fratelui tău, iar birna care este în ochiul tău nu o simți ?

4. Sau cum diel fratelui tău, Lasă să scot ștercul din ochiul tău, și, iată, birna este în ochiul tău ?

5. Fățarnice, scoate înteu birna din ochiul tău; și atunci vei vedea să scoți ștercul din ochiul fratelui tău.

6. Nu dați sfinta cânilor, nici lepădați înărgăritarii voștri înaintea porcilor, ca nu cum-va să-l calce cu picioarele lor, și întorcându-se să vă rupă pre voi.

7. Cereți, și se va da voă; căutați, și veți afla; bateți, și se va deschide voă.

8. Că tot cela ce cere, lea; și pela ce caută, află; și celui ce bate, i se va deschide.

9. Sau care om este dintre voi, de la care de va cere fiul lui pâine, aă doară piatră i va da lui ?

10. Sau de va cere pește, aă doară șerpă i va da lui ?

11. Deci dacă voi, răi fiind, știți să dați dări bune fiilor voștri, cu cât mai virtos Tatăl vostru cel din ceruri va da cele bune celor ce cer de la dănsul ?

12. Deci toate câte voiți să vă facă voă oamenii, faceți și voi lor asemenea: că aceasta este legea și proorocii.

13. Intrați prin poarta cea strimă: că largă este poarta, și lată calea, care duce în pierdare, și mulți sunt cei ce intră printr'înăsa:

14. Că strimă este poarta, și îngustă calea. care duce în viață, și puțin sunt cei ce o află pre ea.

15. Ți păziți-vă de proorocii cei mincinoși, cari vin la voi în haine de oi, iar înlăuntru sunt lupi răpitori.

16. Din roadele lor îi veți cunoaște pre ei. Aū doară ouleg din spini struguri, sau din ciulin smochine?

17. Așa tot pomul bun roade bune face; iar pomul putred roade rele face.

18. Nu poate pomul bun să facă roade rele, nici pomul putred să facă roade bune.

19. Tot pomul care nu face roadă bună se taie, și în foc se aruncă.

20. Pentru aceea din roadă lor îi veți cunoaște pre dânsii.

21. Ți Nu tot cela ce'mi dă mie, Doamne, Doamne, va intra întru împărăția cerurilor; ci cela ce face voia Tatălui meu care este în ceruri.

22. Mulți vor dă mie în ziua aceea, Doamne, Doamne, aū nu cu numele tău am proorocit? și cu numele tău drăclăm scobs? și cu numele tău multe puteri am făcut?

23. Și atunci voiū mărturisi lor, Nici odată nu v'am știut pre voi: depărtați-vă de la mine, cei ce lucrați fără de legea.

24. Ți Deci tot cela ce aude cuvintele mele acestea, și le face pre ele, asemenea 'l voiū pre el bărbatul înțelept, care 'și a zidit casa sa pre piatră:

25. Și s'a pogorit ploaia, și aū

venit rîurile, și aū suflat vînturile, și s'aū pornit spre casa aceea; și n'a cădut: că era întemeiată pre piatră.

26. Și tot cela ce aude cuvintele mele acestea, și nu le face pre ele, asemenea-se-va bărbatului nebun, care 'și a zidit casa sa pre nisip:

27. Și s'a pogorit ploaia și aū venit rîurile, și aū suflat vînturile, și aū lovit în casa aceea; și a cădut: și era căderea ei mare.

28. Și a fost după ce a sfârșit Iisus cuvintele acestea, se miraū noroadele de învățătura lui:

29. Că 'l învăța pre ei ca cela ce are putere, iar nu ca cărturaril.

CAPITOLUL VIII

Și pogorindu-se el din munte, S'aū mers după dânsul noroadă multe.

2. Și, iată, un lepros venind se inchina lui, dîcînd, Doamne, de vei vrea, poți să mă curățești.

3. Și întîndînd Iisus mîlna, s'a atins de dânsul, dîcînd, Voiesc; curățește-te. Și îndată s'a curățit lepra lui.

4. Și a dîs Iisus lui, Veți ni-mêrul să nu spul; ci mergi de te arată preotului, și du darul care a poruncit Moisi întru mărturie lor.

5. Ți Și intrînd Iisus în Capernaum, s'a apropiat de dânsul un sutaș, rugându'l pre el,

6. Și dîcînd, Doamne, sluga mea zace în casă slăbănog, cumplit chinuindu-se.

7. Și a ȋis Iisus lui, Eū venind il voiū tāmădui pre dēnsul.

8. Și răspundēnd sutașul a ȋis, Doamne, nu sunt vrednic ca să intri subț acoperemēntul meū: ci numai ȋi cu cuvēntul, și se va tāmădui sluga mea.

9. Că și eū sunt om subț stăpânire, avēnd subț mine ostași: și ȋic acestuia, Mergi, și merge; și altuia, Vino, și vine; și slugel mele, Fă aceasta, și face.

10. Iar Iisus auȋind *aceasta*, s'a minunat, și a ȋis oclor ce veneau după dēnsul, Amin grăesc voă, nioi intru Israil n'am aflat atăta credință.

11. Și grăesc voă, Că mulți de la răsărituri și de la apusuri vor veni, și se vor odihni cu Avraam, și cu Isaac, și cu Iacov, intru împărățiea cerurilor.

12. Iar fii împărăției vor fi aruncați intru întunerecul cel mai din afară: acolo va fi plângerea și scârșnirea dinților.

13. Și a ȋis Iisus sutașului, Mergi; și cum ai crezut, fie ție. Și s'a tāmăduit sluga lui intr'acel ceas.

14. Ȳ Și venind Iisus în casa lui Petru, a vēdut pre soacra lui zăcēnd și aprinsă de friguri.

15. Și s'a atins de mālăa ei, și o au lăsat pre dēnsa frigurile: și s'a sculat, și slujia lor.

16. Ȳ Iar făcēndu-se sară, au adus lui pre mulți îndrăciți: și a scos duhurile cu cuvēntul, și pre toți bolnavii Ȳ a tāmăduit:

17. Ca să se implinească ceea ce s'a ȋis prin proorocul Isaia, care grăeste, Acesta neputințele

noastre a luat, și boalele *noastre* a purtat.

18. Ȳ Decī vēdēnd Iisus, noarde multe împrejurul sēu, a poruncit să meargă de ceea parte.

19. Și apropiindu-se un cărturar, Ȳ a ȋis lui, Invățătorule, voiū să merg după tine ori unde vei merge.

20. Și a grăit Iisus lui, Vulpile au vizuină, și păsările cerului ouiburi; iar Fiul omului n'are unde să ȋi plece capul.

21. Iar altul din ucenicii lui Ȳ a ȋis lui, Doamne, dă'mi voie întēiū să merg să îngrop pre tatăl meū.

22. Iar Iisus Ȳ a ȋis lui, Vino după mine; și lasă morții să ȋi îngroape pre morții lor.

23. Ȳ Și intrând el în corabie, au mers după dēnsul ucenicii lui.

24. Și, iată, vifor mare s'a făcut în mare, cât se acoperea corabia de valuri: iar el dormea.

25. Și venind ucenicii lui Ȳ au deșteptat pre el, ȋicēnd, Doamne, mântuește-ne: că perim.

26. Și le a grăit lor, Ce sunteți înfricoșați, Puțin credincioșilor? Atunci sculându-se a certat vânturile și marea; și s'a făcut liniște mare.

27. Iar oamenii se miraū, grăind, Cine este acesta, că și vânturile și marea ascultă pre el?

28. Ȳ Și trecēnd el de ceea parte în laturea Ghergheseanilor, Ȳ au întâmpinat pre dēnsul doi îndrăciți, eșind din morminturi, foarte cumpliti, cât nu putea nimenea să treacă pre calea aceea.

29. Și, iată, au strigat grăind,

„Ce este noă și ție, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? ai venit aici mai înainte de vreme să ne muncești pre noi?”

30. Și era departe de densul o turmă de porci mulți păsând.

31. Iar dracii îl rugau pre el, dicând, De ne scoți pre noi, dă-ne voie să ne ducem în turma cea de porci.

32. Și a dis lor, Mergeți. Iar ei eșind, au mers în turma cea de porci: și, iată, s'a pornit toată turma cea de porci de pre țărmuri în mare, și a murit în ape.

33. Iar păstorii au fugit, și mergând în cetate, au spus de toate, și cele de cei îndrăciți.

34. Și, iată, toată cetatea a eșit întru întemplinarea lui Iisus: și vedându-l pre densul l'a au rugat, ca să treacă din hotarele lor.

CAPITOLUL IX.

Și intrând în corabie, a trecut, și a venit în cetatea sa.

2. Și, iată, au adus lui pre un slăbănog, care zăcea în pat: și vedând Iisus credința lor, a dis slăbănogului, Indrăznește, fiule; eartă-ți-se ție păcatele tale.

3. Și, iată, oare-carii din cărturari au dis întru sine, Acesta hulește.

4. Și vedând Iisus gândurile lor, a dis, Pentru ce voi cugetați violene întru inimile voastre?

5. Că ce este mai lesne a dice, Eartă-ți-se ție păcatele tale; sau a dice, Scoală-te, și umblă?

6. Ci ca să știți că putere are

Fiul omului pre pământ a erta păcatele. (atunci a dis slăbănogului,) Scoală-te, ridică-ți patul tău, și mergi la casa ta.

7. Și sculându-se, s'a dus la casa sa.

8. Iar noroadele vedând *aceasta* se miraū, și slăviaū pre Dumnezeu, care a dat putere ca *aceasta* oamenilor.

9. Ți Și trecând Iisus de acolo, a vedut pre un om ședând la vamă, ce se numia Mattei. și l'a dis lui, Vino după mine. Și sculându-se, a mers după densul.

10. Ți Și a fost când ședea el în casă, iată, mulți vameși și păcătoși venind, ședeau cu Iisus și cu ucenicii lui.

11. Și vedând *aceasta* Fariseii, au dis ucenicilor lui, Pentru ce cu vameșii și cu păcătoșii mănâncă învățătorul vostru?

12. Iar Iisus auzind *aceasta*, a dis lor, N'au trebuință cei sănătoși de doftor, ci cei bolnavi.

13. Deci mergând învățați-vă ce este *aceasta*, Mila voesc, iar nu jertva: că n'am venit să chieim pre cei drepti, ci pre cei păcătoși la pocăință.

14. Ți Atunci au venit la densul ucenicii lui Ioan, dicând, Pentru ce noi și Fariseii postim mult, iar ucenicii tăi nu postesc?

15. Și le a dis lor Iisus, Au doară pot fiil nunței să se jălească, în câtă vreme este cu densul mirele? ci vor veni zile, când se va lua de la densul mirele, și atunci vor posti.

16. Nimeni nu pune petec de pânză nouă la haină veche, că

'și iea plinirea sa de la haină, și mai rea spărtură se face.

17. Nici pun vin nou în foi vechi; iar de nu. se sparg foi, și vinul se varsă, și foi per: ci pun vinul nou în foi noi, și amândoa se țin.

18. Ți Acestea grăind el către densii, iată, un boier oare-care venind, s'a închinat lui, dîcînd, Fiica mea acum a murit: ci venind pune mîna ta preste densa. și va învia.

19. Și sculându-se Iisus, a mers după densul, și ucenicii lui.

20. Ți iată, o muiere, întru curgerea sîngelui fiind de doi-spre-dece ani, venind din apoi, s'a atins de poala hainei lui:

21. Că dîcea întru sine, Numai de mă voi atinge de haina lui, mă voi mîntui.

22. Iar Iisus întorcîndu-se, și vîdîndu-o pre ea, I a dîs, Îndrăznește flică; credința ta te a mîntuit. Și s'a tîmăduit muierea din oăsașul acela.

23. Și venind Iisus în casa boierului, și vîdînd fluerătorii și mulțimea gâlcevind,

24. A dîs lor, Fugiți: că n'a murit fecioara, ci doarme. Și 'și rîdeaș de densul.

25. Iar dacă s'a scos afară norodul, intrînd, o a luat de mîlnă, și n'a sculat fecioara.

26. Și a eșit vestea aceasta preste tot pămîntul acela.

27. Ți Și trecînd Iisus de acolo, a mers după densul doi orbi, strigînd, și grăind, Miluește-ne pre noi, Fiul lui David.

28. Iar după ce a mers în casă,

aș venit la densul orbi; și le a grăit lor Iisus, Credeți că pot să fac eu aceasta? Grăit aș lui, Așa, Doamne.

29. Atunci s'a atîns de ochii lor, grăind, După credința voastră fie voă.

30. Și s'a deschis ochii lor; și cu asprime le a poruncit lor Iisus, grăind, Vedeți nimenea să nu știe.

31. Iar ei eșind, 'l aș vestit pre densul în tot pămîntul acela.

32. Ți Iar eșind ei, iată, aș adus la densul pre un om mut îndrăc t.

33. Și scoțîndu-se dracul, a grăit mutul: și s'a mirat noroadele, grăind, Nici odată nu s'a arătat așa întru Israil.

34. Iar Fariseii grăiaș, Cu domnul dracilor scoate pre draci.

35. Și străbătea Iisus prin toate cetățile și orașele, învățînd în soboarele lor, și propoveduind evanghelia împărăției, și vindecînd toată boala și toată neputința întru norod.

36. Ți Iar vîdînd el noroadele, i s'a făcut milă de densii, că erau supărați, și răsipiți, ca oile ce n'aș păstor.

37. Atunci a dîs ucenicilor lui, Iată secerișul este mult, iar lucrătorii puțin;

38. Deci rugați pre Domnul secerișului, ca să scoată lucrătorii la secerișul său.

CAPITOLUL X.

Si chiamând pre cei doi-spre-dece ucenici ai săi, le a dat putere *asupra* duhurilor celor ne-

curate, ca să le scoată pre ele, și să tămăduiască toată boala și toată neputința.

2. Iar ale celor doi-spre-dece apostoli numele sunt acestea; Cel d'intîi, Simon, ce se numește Petru, și Andrei fratele lui; Iacov al lui Zevedei, și Ioan fratele lui;

3. Filip și Vartolomei; Toma, și Mattei vameșul; Iacov al lui Alfeu, și Levvi, ce s'a numit Tad-dei.

4. Simon Cananitul, și Iuda Is-carioteanul, care l-a și vîndut pre dînsul.

5. Pre acești doi-spre-dece l-a trimis Iisus, poruncindu-le lor, și grîind, în calea păgînilor să nu mergeți, și în cetatea Samarine-nilor să nu intrați:

6. Ci mai virtos mergeți către oile cele pierdute ale casei lui Israil.

7. Și umblînd propoveduiți, di-cînd, S'a apropiat împărăția ce-rurilor.

8. Pre cei bolnavi vindecați, pre cei leproși curațiți, pre cei morți înviați, pre draci scoateți: în dar ați luat, în dar dați.

9. Nu căsigați aur, nici argint, nici aramă la briele voastre,

10. Nici traistă în cale, nici două haine, nici încălțăminte, nici to-iag: că vrednic este lucrătorul de hrana sa.

11. Și ori în care cetate sau oraș veți intra, cercetați cine este întru dînsul vrednic; și acolo să petreceți până când veți eși.

12. Și intrînd în casă, urați bine ei.

13. Și de va fi casa aceea vred-

nică, va veni pacea voastră preste dînsa: iar de nu va fi vrednică, pacea voastră se va întoarce la voi.

14. Și ori-oine nu va primi pre voi, nici va asculta cuvîntele voastre, eșind din casa sa și din cetatea aceea, scuturați praful de pre picioarele voastre.

15. Amin grăesc vouă, Ma!ușor va fi pămîntului Sodomului și Gomorului în ziua judecătoei, de cît cetății aceleia

16. «Iată, eu vă trimit pre voi ca oile în mijlocul lupilor: Fiți dar înțelepți ca șerpii, și proști ca porumbii.

17. Iar vă păziți de oameni: că vă vor da pre voi în soboară, și întru adunările lor vă vor bate pre voi;

18. Și înaintea domnilor și a împăraților veți fi duși pentru mine, spre mărturie lor și Nea-murilor.

19. Iar când vă vor da pre voi, nu vă grijiți cum să ce veți grăi: că se va da vouă într'acel ceas ce veți grăi.

20. Că nu voi sunteți cei ce grăiți, ci Duhul Tatălui vostru care grăește întru voi.

21. Și va da frate pre frate spre moarte, și tată pre fecior: și se vor scula feciorii asupra părin-ților, și l vor omori pre dînsii.

22. Și veți fi urîți de toți pen-tru numele meu: iar acela ce va răbda până în sfîrșit, acela se va mîntui.

23. Iar când vă vor goni pre voi într'această cetate, fugiți în cea-l-altă: amin grăesc vouă. Nu

veți sfârși cetățile lui Israel, până când va veni Fiul omului.

24. Nu este ucenicul mai pre sus de dascalul său, nici sluga mai pre sus de domnul său.

25. Ajunge ucenicului să fie ca dascalul său, și sluga ca domnul său. Dacă pre stăpânul casei l'au numit Vcelzevul, cu cât mai virtos pre casnicul lui?

26. Deci nu vă temeți de densii: că nimic nu este acoperit, care să nu se descopere; și ascuns, care să nu se cunoască.

27. Ceca ce grăesc voă la întunec, să spuneți la lumină; și ce audiți la urechie, să propovediți d'asupra caselor.

28. Și să nu vă temeți de cei ce ucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă: ci să vă temeți mai virtos de acela ce poate să piardă și sufletul și trupul în gheena.

29. Au doară nu se vind două pasări într'un filear? și nici una dintr'insele nu cade pre pământ fără de voia Tatălui vostru.

30. Iar ai voștri și perii capului vă sunt toți numărați.

31. Pentru aceea nu vă temeți, că voi sunteți mai aleși de cât multe pasări.

32. Deci tot acela ce va mărturisi pentru mine înaintea oamenilor, voi mărturisi și eu pentru densul înaintea Tatălui meu care este în ceruri.

33. Iar acela ce se va lepăda de mine înaintea oamenilor, mă voi lepăda și eu de densul înaintea Tatălui meu care este în ceruri.

34. Să nu socotiți că am venit

să pun pace pre pământ: n'am venit să pun pace, ci sabie.

35. Că am venit să despărțesc pre om de tatăl său, și pre fiică de muma sa, și pre noră de soacra sa.

36. Și vrăjmașii omului vor fi casnicii lui.

37. Căla ce iubește pre tatăl său pe muma mai mult de cât pre mine, nu este mie vrednic: și acela ce iubește pre fiul său pre fiică mai mult de cât pre mine, nu este mie vrednic.

38. Și acela ce nu iea crucea sa, și nu vine după mine, nu este mie vrednic.

39. Căla ce 'și a aflat sufletul său, îl va pierde pre el: și acela ce 'și a pierdut sufletul său pentru mine, îl va afla pre el.

40. Căla ce vă primește pre voi, pre mine mă primește, și acela ce mă primește pre mine, primește pre acela ce m'a trimis pre mine.

41. Căla ce primește prooroc în nume de prooroc plata proorocului va lua; și acela ce primește drept în nume de drept plata dreptului va lua.

42. Și acela ce va adăpa pre unul dintr'acești micș numai cu un pahar de apă rece în nume de ucenic, amin grăeso voă, nu 'și va pierde plata sa.

CAPITOLUL XI.

Si a fost, când a săvârșit Iisus poruncind celor doi-spre-dece ucenici ai săi, s'a mutat de acolo

ca să învețe și să propoveduească în cetățile lor.

2. Iar Ioan auzind din închisoare de lucrurile lui Hristos, trimițând pre doi din ucenicii săi,

3. I a zis lui, Tu ești acela ce vine, sau pre altul să așteptăm?

4. Și răspundând Iisus a zis lor, Mergând spuneți lui Ioan cele ce auziți și vedeți :

5. Orbii văd, și șchiopii umblă, leproșii se curățesc, și surzii aud, morții se scoală, și săracilor bine se vestește.

6. Și fericit este acela ce nu se va sminti întru mine.

7. Ți și ducându-se ei, a început Iisus a grăi noroadelor de Ioan, Ce ați eșit în pustie să vedeți? Ați trestie clătiată de vânt?

8. Dar ce ați eșit să vedeți? Ați om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce poartă cele moi în casele împăraților sunt.

9. Dar ce ați eșit să vedeți? Ați prooroc? Adevărat, grăesc voă, și mai pre sus de prooroc.

10. Că acesta este de care este scris, Iată, eu trimet pre ingerul meu înaintea feței tale, care va găti calea ta înaintea ta.

11. Amin grăesc voă, Nu s'a sculat întru cei născuți din femei mai mare de cât Ioan Botezătorul; iar cel mai mic întru împărăția cerurilor, mai mare de cât el este.

12. Și din zilele lui Ioan Botezătorul până acum împărăția cerurilor se silește, și silitorii o răpesc pre ea.

13. Că toți proorocii și legea până la Ioan au proorocit.

14. Și de voiți să primiți, acesta este Ilie, acela ce va să vie.

15. Căla ce are urechi de auzit, auză.

16. Ți Iar cui voiți asemenea neamul acesta? Asemenea este copiilor celor ce șed în tîrg, și strigă către soțiile lor,

17. Și grăesc, Fluierat-am voă, și n'ați jucat; plîns-am voă și nu v'ați lînguit.

18. Că a venit Ioan nîcîl mîncînd nîcîl bînd, și dic, Drac are.

19. A venit Fiul omului mîncînd și bînd, și dic, Iată om mîncător și bîutor de vin, prieten vameșilor și păcătoșilor. Și s'a îndreptat înțelepciunea de la fiul sîl.

20. Atunci a început Iisus a imputa orașelor întru care se făcuseră puterile sale cele mai multe, pentru că nu s'a u pocăit:

21. Val ție, Horazine! val ție, Vitsaidol că de s'ar fi făcut în Tir și în Sidon, puterile care s'a u făcut întru voi, de demult în sac și în cenușă s'ar fi pocăit.

22. Inșă dic voă, Tirului și Sidonului mai ușor va fi în ziua judecăței, de cât voă.

23. Și tu, Capernaume, care până la cer te ai înălțat, până la iad te vei pogori: că de s'ar fi făcut în Sodom, puterile care s'a u făcut întru tine, ar fi rămas până în ziua de astăzi.

24. Inșă grăesc voă, Că pămîntului Sodomului mai ușor îi va fi în ziua judecăței, de cât ție.

25. Ți Într'acea vreme răspundând Iisus, a zis, Multumesc ție, Părinte, Doamne al cerului și al

pământului, că al ascuns acestea de cei înțelepți și pricepuți, și le al descoperit pre ele pruncilor.

26. Adevărat, Părinte: că așa a fost buna-voință înaintea ta.

27. Toate 'mi sunt date mie de la Tatăl meu: și niminea nu cunoaște pre Fiul, fără numai Tatăl; nici pre Tatăl nu-l cunoaște niminea, fără numai Fiul, și acela căruia va voi Fiul să-l descopere.

28. „Veniți către mine, toți cei osteniți și însărcinați; și eu vă voi odihni pre voi.

29. Luați jugul meu preste voi, și vă învățați de la mine; că sunt blând și smerit cu inima: și veți afla odihnă sufletelor voastre.

30. Că jugul meu este bun, și sarcina mea ușoară.

CAPITOLUL XII.

In vremea aceea mergea Iisus sâmbăta prin sămănături; iar ucenicii lui au flămândit, și au început a smulge spice, și a mânca.

2. Iar Fariseii vedând aceasta, au dis lui, iată, ucenicii tăi fac ce nu se cade a face sâmbăta.

3. Iar el le a dis lor, Au n'ați cetit ce a făcut David, când a flămândit el, și cei ce erau cu dânsul;

4. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, și pâinile punerei înainte a mâncat, care nu se cuvenea lui să le mănânce, nici celor ce erau cu dânsul, fără numai preoților?

5. S'au n'ați cetit în lege, că

sâmbăta preoții în biserică spurcă sâmbăta, și nevinovați sunt?

6. Iar grăese voă. Că malmare de cât biserica este aici.

7. Iar de ați ști ce este aceasta, Mila voesc iar nu jertva, n'ați fi osiudit pre cei nevinovați.

8. Că Domn este și al sâmbătei Fiul omului.

9. Și trecend de acolo, a venit în sinagoga lor:

10. „Și iată, un om era acolo având mâina uscată. Și'l au întrebat pre dânsul, dicend. Se cuvine sâmbăta a vindeca? ca să'l vinuească pre el.

11. Iar el le a dis lor, Ce om este dintru voi, care va avea o oae, și de va cădea aceasta sâmbăta în groapă, au nu o va apuca pre ea, și o va scoate?

12. Dar omul cu cât se deosebește de oae? Pentru aceea se cuvine sâmbăta a face bine.

13. Atunci a dis omului, Intinde mâina ta. Și o a întins; și s'a făcut sănătoasă, ca și cealaltă.

14. „Iar Fariseii esind afară, sfat au făcut asupra lui, ca să'l piardă pre el.

15. Iar Iisus cunoscend aceasta, s'a dus de acolo: și au mers după dânsul noroad multe, și'l a urmădui pre dânsul pre toți;

16. Și le a poruncit lor ca să nu'l facă pre el arătat:

17. Ca să se împlinească ceea ce s'a grăit prin Isaia proorocul, ce dîce,

18. Iată robul meu, pre care am ales; iubitul meu, întru care bine a voit sufletul meu: pune-

voî duhul meû, preste dînsul, şi judecată Neamurilor va vesti.

19. Nu se va price, nici va striga; nici va auzi cineva în uliţe glasul lui.

20. Trestie zdrobită nu va frînge, şi în aprins nu va stînge, până ce nu va scoate judecată spre biruîntă.

21. Şi în numele lui Neamurile vor nădăjdui.

22. Atunci aî adus la dînsul pre un îndrăcit, orb şi mut: şi l'a tămăduit pre el, cât orbul şi mutul grăia şi vedea.

23. Şi se miraî toate noroadele, şi diceaî, Nu cumva aceasta este Fiul lui David?

24. Iar Fariseii auzînd, diceaî, Acesta nu scoate dracii, fără numai cu Veelzevul, domnul dracilor.

25. Iar Iisus ştiînd gîndurile lor, le a dis lor, Toată împărăţia ce se împărechiază între sine, se pustieşte; şi toată cetatea saî casa ce se împărechiază între sine, nu va sta:

26. Şi dacă Satana pre Satana scoate, între sine s'a împărechiat; deci cum va sta împărăţia lui?

27. Şi dacă eî cu Veelzevul scot dracii, feciorii voştri cu cine Țscot? pentru aceasta ei vor fi judecătorii voştri.

28. Iar dacă eî cu Duhul lui Dumnezeu scot dracii, iată a ajuns la voi împărăţia lui Dumnezeu.

29. Saî cum poate cineva să între în casa oelui tare, şi vasele lui să le jefuească, de nu va

lega înteiî pre oel tare? şi atunci va jefui casa lui.

30. Cea ce nu este cu mine, improtiva mea este; şi cea ce nu adună cu mine, răsipeşte.

31. Pentru aceasta grăesc voă, Tot păcatul şi hula se va erta oamenilor: iar hula care este improtiva Duhului nu se va erta oamenilor.

32. Şi ori-cine va dice cuvînt improtiva Fiului omului, se va erta lui: iar ori-cine va dice improtiva Duhului Sfînt, nu se va erta lui, nici în veacul de acum, nici în cel ce va să fie.

33. Saî faceîi pomul bun, şi roada lui bună; saî faceîi pomul putred, şi roada lui putredă: că din roadă se cunoaşte pomul.

34. Pul de năpirci, cum puteîi grăi cele bune, rîi siînd? că din prisosinţa inimei grăeşte gura.

35. Omul cel bun din comoara cea bună a inimei scoate cele bune: iar omul cel rău din comoara cea rea scoate cele rele.

36. Deci grăesc voă, Că pentru tot cuvîntul deşert care vor grăi oamenii, vor să dea samă de dînsul în ziua judecăţei.

37. Că din cuvintele tale te vei îndrepta, şi din cuvintele tale te vei osîdi.

38. Atunci aî răspuns cararî din cărturari şi din Farisei, dîcînd, Învăţătorule, voim să vedem de la tîno semn.

39. Iar el răspundînd, a dis lor, Neamul vîdeî şi preacurvar, semn caută; şi semn nu se va da lui, fără numai semnul lui Iona proorocului.

40. Că precum a fost Iona în pântecul chitului trei zile și trei nopți; așa va fi Fiul omului în inima pământului trei zile și trei nopți.

41. Bărbații Nineviteanilor se vor scula la judecată cu neamul acesta, și îl vor osindi pre el: căci ei s'au pocăit la propoveduirea lui Iona; și iată, mai mult de cât Iona aici.

42. Impărăteasa de la austru se va scula la judecată cu neamul acesta, și îl va osindi pre el: că a venit de la marginile pământului, să audă înțelepciunea lui Solomon; și iată, mai mult de cât Solomon aici.

43. Când duhul cel necurat a eșit din om, umblă prin locuri fără de apă, căutând odihnă, și nu află.

44. Atunci dice, Mă voi duce în casa mea de unde am eșit; și venind o află deșartă, măturată, și împodobită.

45. Atunci se duce, și ia cu sine alte șapte duhuri mai rele de cât sine, și intrând lăcuiesc acolo: și se fac cele de pre urmă ale omului aceluia mai rele de cât cele d'întîi. Așa va fi și acestui neam viclean.

46. Și încă grăind el către noroade. iată, muma lui și frații lui stați afară, căutând să grăiască cu dînsul.

47. Și a dîsului oare care, iată, muma ta și frații tăi stați afară, vrînd să grăiască cu tine.

48. Iar el răspundînd, a dîs celui ce 'l'a dîs lui, Cine este muma mea? și cari sînt frații mei?

49. Și tîndu-și mîna sa spre ucenicii săi, a dîs, iată muma mea și frații mei!

50. Că ori cine va face voia Tatălui meu celui din ceruri, acela este fratele meu, și soră, și muma mea.

CAPITOLUL XIII.

Și în ziua aceea eșind Iisus din casă, ședea lingă mare.

2. Și s'au adunat la dînsul noroade multe, cât 'l'a fost lui a intra în corabie să șadă; și tot norodul sta pre țărmurile mării.

3. Și le a grăit lor multe în pilde, dicînd, iată, a eșit sămăntorul să samene;

4. Și sămăntînd el, unele au cădut lingă cale, și au venit pasările și le au mîncat pre ele;

5. Iar altele au cădut pre pietriși, unde n'aveau pămînt mult; și îndată au resărit, pentru căci n'aveau pămînt adînc;

6. Și resărind soarele, s'au pălit; și pentru căci n'aveau rădăcină, s'au uscat.

7. Iar altele au cădut în spinii; și au orescut spinii, și le au înecat pre ele;

8. Iar altele au cădut pe pămînt bun, și au dat roadă, unele o sută, iar altele șesc-deci. Iar altele trei-deci.

9. Că ce are urechi de audît, audă.

10. Și apropiîndu-se ucenicilor, a dîs lui, Pentru ce în pilde grăești lor?

11. Iar el răspundînd, a dîs

lor, Că voă s'a dat a ști tălnele împărăției cerurilor, iar aceloră nu s'a dat.

12. Că cela ce are, i se va da lui, și 'l va prisosi: iar cela ce n'are, și ceea ce are se va lua de la dânsul.

13. Pentru aceasta în pilde grăesc lor: că vădând nu văd; și auzind nu aud, nici înțeleg.

14. Și se împlinește întru dânsii proorocia lui Isaia, ceea ce dice, Cu auzul veți auzi, și nu veți înțelege; și privind veți privi, și nu veți vedea:

15. Că s'a îngroșat inima nodului acestuia, și cu urechile grele au' audit, și ochii lor 'și au' închis; ca nu cumva să vadă cu ochii, și cu urechile să audă, și cu inima să înțeleagă, și să se întoarcă, și să 'l vindec pre el.

16. Iar ochii voștri fericiți *sânt* că văd: și urechile voastre, că aud.

17. Că amin grăesc voă, Că mulți prooroci și drepti au dorit să vadă cele ce vedeți voi, și n'au vădut; și să audă cele ce auziți, și n'au audit.

18. 'I Dec'i voi auziți pilda sămănătorului.

19. La tot cela ce aude cuvântul împărăției, și nu 'l înțelege, vine vicleanul, și răpește ceea ce este sămănată în inima lui. Aceasta este cea sămănată lângă cale.

20. Iar cea sămănată pre pietriș, acesta este care aude cuvântul, și îndată cu bucurie îl primește;

21. Însă n'are rădăcină întru

sine, ci este până la o vreme: iar făcându-se necaz sau goană pentru cuvânt, îndatăși se smințește.

22. Iar cea sămănată în spinii, acesta este care aude cuvântul; iar grija veacului acestuia, și înșelăciunea bogăției, înneacă cuvântul și neroditor se face.

23. Iar cea sămănată în pământ bun, acesta este care aude cuvântul, și 'l înțelege; care aduce roadă, și face, unul o sută, iar altul șese-deci, iar altul trei-deci.

24. 'I Altă pildă le a pus lor înainte, dicând, Asemenatu-s'a împărăția cerurilor omului care a sămănat sămânța bună în țarina sa:

25. Iar dormind oamenii, a venit vrăjmașul lui și a sămănat zizaniile între grâu, și s'a dus.

26. Iar după a crescut iarba și a făcut roadă, atunci s'au arătat și zizaniile.

27. Și venind slugile stăpânului casei, 'l au dis lui, Doamne, au n'al sămănat sămânță bună în țarina ta? dar de unde are zizaniile?

28. Iar el le a dis lor, Un om vrăjmaș a făcut aceasta. Iar slugele au dis lui, Vrea-vei dar să mergem să le plivim?

29. Iar el a dis lor, Ba; ca nu cumva plivind zizaniile să smulgeți și grâul împreună cu dânsule.

30. Lăsați să crească amândouă împreună până la seceriș: și la vremea secerișului voiți dice secerătorilor, Pliviți întâi zizaniile, și le legați snopi ca să le ardem pre dânsule: iar grâul îl adunați în jitnița mea.

31. ¶ Altă pildă le-a pus lor înainte, dicând. Asemenea este împărăția cerurilor grăunțului de muștar, pe care luându-l omul, l-a sămănat în țarina sa :

32. Care este mai mic de cât toate semințele; iar dacă crește, este mai mare de cât toate buruenele, și se face copac, cât vin pusările cerului și se sălășluiesc în ramurile lui.

33. ¶ Altă pildă a grăit lor, Asemenea este împărăția cerurilor aluatului, pe care luându-l muierea, l-a ascuns în trei măsură de făină, până ce s'a dospit toată.

34. Acestea toate a grăit Iisus în pilde noroadelor; și fără de pildă nu grăia lor:

35. Ca să se împlinească ceea ce s'a grăit prin prorocul, ce dice, Deschide-voi în pilde gura mea; spune-voi cele ascunse din începutul lumii.

36. Atunci lăsând noroadele, a venit în casă Iisus: și s'a apropiat către densul ucenicilor lui, dicând. Spune noă pilda zizaniilor țarinei.

37. Iar el răspundând, a dis lor, Cea ce a sămănat sămânța cea bună este Fiul omului;

38. Iar țarina este lumea; iar sămânța cea bună, aceștia sunt fiii împărăției; iar zizaniile sunt fiii celui viclean;

39. Iar vrăjmașul cel ce le-a sămănat pre dăsele este diavolul; iar secerișul este sfârșitul veacului; iar secerătorii sunt ingerii.

40. Deot cum se adună ziza-

niile și se ard cu foc; așa va fi la sfârșitul veacului acestuia.

41. Va trimite Fiul omului pre ingerii săi, și vor aduna dintru împărăția lui pre toate semintele, și pre cei ce fac fără de legea;

42. Și l-i vor arunca pre ei în coptorul cel de foc: acolo va fi plânsul și scârșnirea dinților.

43. Atunci dreptii vor străluci ca soarele întru împărăția Tatălui lor. Cea ce are urechi de auzit, auză.

44. ¶ Iarăși, asemenea este împărăția cerurilor cu comoară ascunsă în țarină; pre care aflându-o omul, o-a ascuns, și de bucuria ei merge și toate câte are le vinde, și cumpără țarina aceea.

45. ¶ Iarăși, asemenea este împărăția cerurilor omului neguțator, ce caută mărgăritari buni:

46. Care, aflând un mărgăritar de mult preț, mergând a vindut toate câte avea, și l-a cumpărat pre el.

47. ¶ Iarăși, asemenea este împărăția cerurilor năvodului, care s'a aruncat în mare, și a adunat de tot fel de pește:

48. Pre care, după ce s'a umplut, scoțându-l la margine, și scdând, au ales pre cei buni în vase, iar pre cei răi l-au lepădat afară.

49. Așa va fi la sfârșitul veacului: vor eși ingerii, și vor despărți pre cei răi din mijlocul celor drepti.

50. Și l-i vor arunca pre ei în coptorul cel de foc: acolo va fi plângeră și scârșnirea dinților.

51. Grăit-a lor Iisus, Înțeles-ați acesteia toate? Dis aũ lui, Așa, Doamne.

52. Iar el le a dis lor, Pentru aceasta tot cărturarul care se învață întru împărăția cerurilor, asemenea este omului stăpân al casei, care scoate din vistieriea sa nouă și vechi.

53. ¶ Și a fost, după ce a sfârșit Iisus pildele acestea, a trecut de acolo.

54. Și venind în patria sa, îi învăța pre dânsul în sinagoga lor, cât se miraũ ei și diceaũ, De unde îi este lui înțelepciunea aceasta și puterile?

55. Aũ nu este acesta feciorul teslarului? aũ nu se numește muma lui Maria? și frații lui, Iacov, și Iosie, și Simon și Iuda?

56. Și surorile lui, aũ nu sũnt toate la noi? De unde dar sũnt lui acestea toate?

57. Și se sminteau întru dânsul. Iar Iisus a dis lor, Nu este prooroc necinstit, fără numai în patria sa, și în casa sa.

58. Și n'a făcut acolo puteri multe, pentru necredința lor.

CAPITOLUL XIV.

Intr'acea vreme a auzit Irod, tetrarhul, vestea lui Iisus,

2. Și a dis slugelor sale, Acesta este Ioan Botezătorul; el a înviat din morți; și pentru aceasta se fac puteri întru el.

3. ¶ Că Irod prinzând pre Ioan, l'a legat pre el, și l'a pus în temniță pentru Irodiada, mușterea lui Filip fratelui său.

4. Că dicea Ioan lui, Nu ți se cuvine ție s'o albi pre ea.

5. Și vrind să l'omoare pre dânsul, se temea de norod, pentru căci ea pre un prooroc îl avea pre el.

6. Iar prăznuindu-se ziua nașterii lui Irod, a jucat fata Irodiadei înaintea lor, și a plăcut lui Irod.

7. Pentru aceea cu jurământ a făgăduit că l' va da ei ori-ce va cere.

8. Iar ea fiind mai înainte învățată de muma sa, a dis, Dă-mi aici în tipsele capul lui Ioan Botezătorul.

9. Și s'a întristat împăratul: iar pentru jurământul, și pentru cel ce sedea împreună cu dânsul, a poruncit să i se dea.

10. Și trimițând, a tăiat capul lui Ioan în temniță.

11. Și s'a adus capul lui în tipsele, și s'a dat fetel; și l'a dus la muma sa.

12. Și venind ucenicii lui, aũ luat trupul, și l'aũ îngropat pre el, și venind aũ vestit lui Iisus.

13. ¶ Și auzind Iisus, s'a dus de acolo cu corabia în loc pustiũ de osebi: și auzind noroadele, s'aũ dus după dânsul pedestri din orașe.

14. Și eșind Iisus, a vȃdut norod mult, și i s'a făcut milă de el, și a tămăduit pre bolnavii lor.

15. Iar făcându-se sară, aũ venit la dânsul ucenicii lui, dicend, Locul este pustiũ, și vremea iată a trecut; sloboțește norodul, ca să se ducă prin sate, să cumpere bucate loruși.

16. Iar Iisus le a dis lor, Nu
trebuie să meargă; dați-le lor voi
să mănânce.

17. Iar el aŭ dis lui, N'avem
nici, fără numai cinci pâini, și
doi pești.

18. El a dis, Aduceți-le pre ele
ale la mine.

19. Și a poruncit norodului să mănânce pre iarbă, și luând cele cinci pâini, și cei doi pești, și căutând la cer, a blagoslovit, și fringând a dat ucenicilor pâinile, iar ucenicii noroadelor.

20. Și au mâncat toți, și s'au săturat: și au luat rămașițele de sfărîmături (doă-spre-dece coșuri pline).

21. Iar cei ce mâncaseră crăd
bărbați ca cincî miî, afară de
muierî și de copil.

22. Și îndată a silit Iisus pe ucenicii săi să intre în corabie, și să meargă înaintea lui de cea parte, până ce va slobozi noroa-
dele.

28. Și slobozind noroadele, s'a
suis în munte să se roage de
osebi: și făcându-se sară, era
acolo singur.

24. Iar corabia era în mijlocul mării, învăluindu-se de valuri când era vântul improprie.

25. Iar întru a patra streacă
a nopții a mers la densii Iisus
umblând pre mare.

26. Și vedându-l pre el ucenici
unblând pre mare, s'au spâl-
mântat, grăind, Nălucă este; ș
de frică au strigat.

27. Iar Iisus îndată a grăit lor
zicând, Indrăzniți; eu sunt; nu
vă temeți.

28. Iar Petru răspundând a
dis, Doamne, de cești tu, porun-
cește-mi să vin la tine pre apă.

29. Iar el a dis, Vîno. Şi pogorîndu-se Petru din corabie, umbla pre apă, ca să meargă la Iisus.

30. Iar bătând vântul tare, s'a infricoșat; și începând a se afunda, a strigat, grăind, Doamne, mântuiește-mă.

31. Și îndată Iisus tîndînd
măina, 'l a apucat pre dînsul, și
'l a dîs lui, Puțin credinciosule,
pentru ce te ai îndoit?

32. Și intrând el în corabie, a
stăut vântul.

33. Iar cel ce era în corabie,
venind s'au închinat lui, zicând,
Cu adevărat Fiul lui Dumnezeu
ești.

34. * Și trecând, au venit în
pământul Ghenisatului.

35. Și cunoscându-l pre el oamenii locului aceluia, au trimis în toată laturea aceea, și au adus la densul pre toți bolnavii ;

26. Și-l rugău pre el ca numai să se atingă de poalele veșmintelor lui : și câți se atingeau se mântuia.

CAPITOLUL XV.

Atunci a  venit la Iisus c r-
turarii  i Fariseii, cei din Ieru-
salim, dic nd.

2. Pentru ce ucenicii tăi calcă
așezământul bătrânilor? că nu
'și spală mâinele lor când mănâncă pâine.

3. Iar el răspunzând, le a zis: „Nu știu, Pentru ce și voi călcați poalele?”

runca lui Dumnezeu prin așezământul vostru ?

4. Că Dumnezeu a poruncit, dicând, Cinsteste pre tatăl tău și pre muma ta : și, Căla ce va grăi de rău pre tatăl său sau pre muma sa, cu moarte să moară.

— Dar voi diceți, Ori cine va ține tatâne-său sau mame-sa, Daru este aceea cu care te ai fi folosit de la mine ;

6. Și nu va cinsti pre tatăl său sau pre muma-sa, *acela va fi slobod*. Și așa ai stricat porunca lui Dumnezeu prin așezământul vostru.

7. Fărniceilor, bine a proorocit pentru voi Isaia, dicând,

8. Se apropie de mine norodul acesta cu gura lor, și cu buzele mă cinstesc; iar inima lor departe este de la mine.

9. Și în zadar mă cinstesc, învățând învățături, ce sunt porunci omenesti.

10. Ți chemând la sine pre noroade, le a dis lor, Auțiți, și înțelegeți :

11. Nu ce intră în gură spurcă pre om; ci ce esc din gură, aceea spurcă pre om.

12. Atunci apropiindu-se ucenicilor lui, Țaū dis lui, Cunoscut-ai că Fariseii aușind cuvântul, s'au smintit ?

13. Iar el răspundend, a dis, Tot sadul, pre care nu Ț a sădit Tatăl meu cel cereșc, se va desrădăcina.

14. LăsaȚi pre densii : povățuitorii orbi sunt ai orbilor. Și orb pre orb de va povățui, amândoi în groapă vor cădea.

15. Și răspundend Petru, a dis lui, Spune noastră pilda aceasta.

16. Iar Iisus a dis, Inoc și voi nepricepuȚi sūteȚi ?

17. Dar nu înțelegeȚi, că tot ce intră în gură merge în pântece, și ese pe afedron ?

18. Iar cele ce es din gură din inimă es; și acelea spurcă pre om.

19. Că din inimă es gândurile, ucideri, preacurvi, curvii, furtisaguri, mărturi mincinoase, hule :

20. Acestea sunt care spurcă pre om; iar ou mâin nespălate a mânca nu spurcă pre om.

21. Ți esind Iisus de acolo, s'a dus în părțile Tirului și ale Sidonului.

22. Și, iată, o mulere Hanaană esind din hotarele acelea, striga către densus, dicend, Miluește-mă, Doamne. Fiul lui David; fiica mea rău se îndrăcește.

23. Iar el nu Ț a răspuns ei cuvânt. Și apropiindu-se ucenicilor lui, il rugău pre el, dicend, Slobodește-o pre ea; că strigă în urma noastră.

24. Iar el răspundend, a dis, Nu sunt trimis, fără numai către oile cele pierdute ale casei lui Israel.

25. Iar ea venind s'a închinat lui, dicend, Doamne, ajută'mi.

26. Iar el răspundend a dis, Nu este bine a lua pâinea fiilor, și a o arunca câinilor.

27. Iar ea a dis, Adevărat, Doamne: că și câinii mănăncă din sfărământurele ce cad din masa domnilor lor.

28. Atunci răspundend Iisus, a dis ei, O mulere, mare este

credința ta: fie ție precum voești. Și s'a tămăduit sîca ei dintr'acel ceas.

29. Și trecînd do acolo Iisus, a venit lîngă marea Galileei; și suindu-se în munte, a ședut acolo.

30. Și au venit la dînsul noroade multe, avînd cu sine șchiopi, orbi, muți, ciungi, și alții mulți, și 'i au aruncat pre dînsul la picioarele lui Iisus; și 'i a tămăduit pre ei:

31. Cît se miraî noroadele, vîdînd pre muți grîind, pre ciungi sănătoși, pre șchiopi umblînd, și pre orbi vîdînd: și slăviau pre Dumnezeu lui Israil.

32. 'Iar Iisus chîemînd la sine pre ucenicii săi, a dis, Milă mi este de norodul acesta, că iată trei zile sînt de cînd așteaptă lîngă mine, și n'au ce mîncă: și a'i slobodi pre dînsii flămîndi nu voesc, ca nu cumva să slăbească pre cale.

33. Și au grăit lui ucenicii lui, De unde să avem în pustie atîtea pâini în cît să se sature atîta norod?

34. Și a dis lor Iisus, Cîte pâini aveți? Iar ei au dis, Șapte, și puțin peștișori.

35. Și a poruncit norodului să șadă pre pămînt.

36. Și luînd pre cele șapte pâini și pre pești, mulțumind, a frînt, și a dat ucenicilor lui, iar ucenicii norodului.

37. Și ai mîncat toți, și s'au săturat: și au luat rămășițele de sfărîmături șapte coșnițe pline.

38. Iar cei ce mîncaseră erau

patru mii de bărbați, afară de muieri și de copii.

39. Și slobodînd noroadele, a intrat în corabie, și a trecut în hotarele Magdalinului.

CAPITOLUL XVI.

Și apropiîndu-se Fariseii și Saducheii, ispitindu'l il rugau pre dînsul ca să le arăte lor semn din cer.

2. Iar el rîspunzînd, a dis lor, Cînd se face sară, diceți, Senin va fi: că se roșește cerul.

3. Și dimineața, Astăzi va fi fortună: că se roșește cerul posomorit. Fățarnicilor, fața cerului știți să o socotiți; iar semnele vremilor nu puteți socoti?

4. Neamul viclean și preacurvar semn caută; și semn nu se va da lui, fără numai semnul lui Iona proorocului. Și lăsându'l pre dînsii, s'a dus.

5. Și venind ucenicii lui de ceea parte, uitaseră să iea pâine.

6. 'Iar Iisus le a dis lor, Căutați și vă păziți de aluatul Fariseilor și al Saducheilor.

7. Iar ei cugetau întru sine, dicînd, Că pâine n'am luat.

8. Iar Iisus cunoscînd *aceasta*, le a dis lor, Ce cugetați întru voi, puțin-credincioșilor, că n'ați luat pâine?

9. Încă nu înțelegeți, nici vă aduceți aminte de cele cinci pâini ale celor cinci mii, și câte coșnițe ați luat?

10. Nicî de cele șapte pâini ale celor patru mii, și câte coșnițe ați luat?

11. Cum nu înțelegeți că nu pentru pâine am dis voă, să vă păziți de aluatul Fariseilor și al Sadduchailor?

12. Atunci au înțeles că nu de aluatul pâinei a dis lor să se păzească, ci de învățătura Fariseilor și a Sadduchailor.

13. ¶ Iar venind Iisus în părțile Chesariei lui Filip, a întrebat pre ucenicii săi, dicend, Cine'mi dic oamenii că sunt eu Fiul omului?

14. Iar ei au dis, Unii *dic*, că ești Ioan Botezătorul; alții, Ilie; iar alții, Ieremia, sau unul din prooroci.

15. Dis-a lor. Dar voi cine 'mi diceți că sunt?

16. Și răspundend Simon Petru, a dis, Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu.

17. Și răspundend Iisus, a dis lui, Fericit ești, Simone Var-lona: că trup și sânge nu 'ți a descoperit ție, ci Tatăl meu cel din ceruri.

18. Și eu ție, Că tu ești Petru, și pre această piatră voi zidi biserica mea; și porțile iadului nu o vor birui pre dânsa.

19. Și 'ți voi da ție cheile împărăției cerurilor: și ori-ce vei lega pre pământ va fi legat în ceruri; și ori-ce vei deslega pre pământ va fi deslegat în ceruri.

20. Atunci a poruncit ucenicilor săi ca să nu spue nimăru! că el este Iisus, Hristosul.

21. ¶ De atunci a început Iisus a spune ucenicilor săi, că se cuvine lui a merge în Ierusalim,

și multe a pătimi de la bătrâni și de la archierei și de la cărturari, și a fi omorît, și a treia zi a învia.

22. Și luându'l pre el Petru, a început a'i sta lui împotivă, dicend, Milostiv fi ție, Doamne: nu va fi ție aceasta.

23. Iar el întorcându-se, a dis lui Petru, Mergi după mine, Satano: sminteală 'mi ești: că nu ougeți cele ce sunt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sunt ale oamenilor.

24. ¶ Atunci Iisus a dis ucenicilor săi, Ori-cine voeste să vie după mine, să se lepede de sine, și să 'și iee crucea sa, și să 'm urmeze mie.

25. Că cine va vrea să 'și mântuească sufletul său pierde 'l va pre el; iar cine 'și va pierde sufletul său pentru mine afla 'l va pre el.

26. Că ce folos este omului, de ar dobândi lumea toată, iar sufletul său își va pierde? sau ce va da omul schimb pentru sufletul său?

27. Că va să vie Fiul omului întru slava Tatălui său cu îngerii săi; și atunci va răsplăti fie-căruia după faptele lui.

28. Amin grăesc voă, Sunt unul din cei ce stați aici, cari nu vor gusta moarte, până ce vor vedea pre Fiul omului venind întru împărăția sa.

CAPITOLUL XVII.

Și după șese zile a luat Iisus pre Petru, și pre Iacov, și pre Ioan

fratele lui, și 'l a suit pre dēnsil intr'un munte înalt deosebi,

2. Și s'a schimbat la față înaintea lor: și a strălucit fața lui ca soarele, iar hainele lui s'au făcut albe ca lumina.

3. Și iată, s'au arătat lor Moisi și Ilie împreună cu dēnsul vorbind.

4. Și răspundēnd Petru, a dis cătră Iisus, Doamne, bine este noă a fi aici: de voești, să facem aici trei colibi; ție una, și lui Moisi una, și una lui Ilie.

5. Încă el grăind, iată, nor luminos 'l a umbrat pre el: și iată glas din nor, dicēnd, Acesta este Fiul meu cel iubit, întru care bine am voit; pre acesta să ascultați.

6. Și auzind ucenicii, au cădut pre fețele lor, și s'au spălmântat foarte.

7. Și apropiindu-se Iisus s'a atins de dēnsil, și a dis, Sculați-vē, și nu vē temeți.

8. Și rēdicânduși ochii lor, pre nimeni n'au vēdut, fără numai pre Iisus singur.

9. Și pogorindu-se el din munte, le a poruncit lor Iisus, dicēnd, Nimăru! să nu spuneți vederea aceasta, până când Fiul omului se va scula din morți.

10. Și 'l a întrebat pre el ucenicii lui, dicēnd, Dar ce dică cărturarilor că Ilie trebuie să vie mai înainte?

11. Iar Iisus răspundēnd, a dis lor, Ilie adevărat va veni mai înainte, și va așeza toate.

12. Iar grăesc voă, Că Ilie iată a venit, și nu 'l ați cunoscut pre dēnsul, ci ați făcut lui câte au

voit. Așa și Fiul omului va să pătimească de la dēnsil.

13. Atunci au înțeles ucenicii că pentru Ioan Botezătorul le a dis lor.

14. Și venind ei la norod, s'a apropiat cătră dēnsul un om, în-genunchind înaintea lui, și dicēnd,

15. Doamne, miluește pre fiul meu: că este lunatic, și rēu pătimește: că de multe ori cade în foc, și de multe ori în apă.

16. Și 'l am adus pre dēnsul la ucenicii tăi, și n'au putut să 'l vindece pre el.

17. Iar Iisus răspundēnd, a dis, O neam necredincios și îndărătnic, până când voiți fi cu voi? până când voiți suferi pre voi? aduceți 'l pre el aici la mine.

18. Și 'l a certat pre el Iisus, și a eșit dracul dintr'insul: și s'a tămăduit copilul din ceasul acela.

19. Atunci apropiindu-se ucenicii cătră Iisus deosebi, au dis, Pentru ce noi n'am putut să 'l scoatem pre el?

20. Iar Iisus a dis lor, Pentru necredința voastră: că amin grăesc voă, De veți avea credință ca un grăunț de muștar, veți dice muntelui acestuia, Mută-te de aici acolo; și se va muta; și nimic nu va fi voă cu neputință.

21. Că acest fel nu ese fără numai cu rugăciune și cu post.

22. Și petrecēnd ei în Galileea, le a dis lor Iisus, Va să se deie Fiul omului în mâinele oamenilor:

23. Și 'l vor omori pre el, și

a treia zi va invia. Și s'au în-
tristat ei foarte.

24. Și venind ei în Caper-
naum, au venit cel ce lua dajde
la Petru, și au zis, Învățătorul
vostru nu dă dajde?

25. Zis-a, Da. Și când a intrat
în casă, a apucat Iisus mai înainte
de el zicând, Ce ți se pare, Si-
mone? împărăția pământului de
la carii iea dădă sau bir? de la
fiii lor, sau de la cei străini?

26. Grăit-a Petru lui, De la
străini. Zis-a Iisus lui, Iată dar
că sunt slobozi fiii.

27. Ci ca să nu'ți smintim pre
dânșii, mergând la mare, aruncă
undea, și peștele care vei prinde
întâi, iea-l; și deschizând gura
lui, vei afla un statir: acela luân-
du-l, dă-l lor pentru mine și
pentru tine.

CAPITOLUL XVIII.

În ceasul acela s'au apropiat uce-
nicii către Iisus, grăind, Oare
cine este mai mare întru împă-
rația cerurilor?

2. Și chemând Iisus un prunc,
l'a pus pre el în mijlocul lor,

3. Și a zis, Amin grăesc voă,
De nu veți întoarce, și să vă
faceți ca pruncii, nu veți intra
întru împărăția cerurilor.

4. Că cine se va smeri pre
sine ca pruncu acesta, acela este
cel mai mare întru împărăția
cerurilor.

5. Și orî-cine va primi pre un
prunc ca acesta întru numele
meu, pre mine mă primește.

6. Iar orî-cine va sminti pre

unul dintr'acești mici carii cred
întru mine, mai de folos 'l ar fi
lui ca să'și spânzure o piatră de
moară la grumazul lui, și să se
innece întru adîncul mării.

7. Vai lumii de smintelele!
că nevoie este să vie smintelele;
dar vai omului aceluia prin care
vine sminteala!

8. Iar de te smintește pre tine
mîlna ta sau piciorul tău, taie-le
pre ele și le leapădă de la tine:
mai bine 'ți este ție să intri în
viață șchiop sau oîlung, de cât
doă mîini sau doă picioare avînd
să fii aruncat în focul cel veșnic.

9. Și ochiul tău de te smintește
pre tine, scoate-l pre el, și'l a-
runcă de la tine: mai bine este
ție cu un ochi să intri în viață,
de cât amîndoi ochii avînd să
fii aruncat în gheena focului.

10. Căutați să nu defăimați pre
vre unul dintr'acești mici; că
zic voă, Că ingerii lor în ce-
ruri pururea văd fața Tatălui
meu care este în ceruri.

11. Că a venit Fiul omului să
mîntuească pre cel pierdut.

12. Ce vi se pare voă? de va
avea un om o sută de oi, și se
va rătăci una dintr'însele, au nu
lasă pre cele noă-deci și poă, și
mergînd în munți, caută pre cea
rătăcită!

13. Și de i se va întempla s'o
găsească pre ea, amin grăesc
voă, că se bucură de dînsa mai
virtos de cât de cele noă-deci
și poă ce nu s'au rătăcit.

14. Așa nu este voia înaintea
Tatălui vostru celui în ceruri,
ca să piară unul dintr'acești mici.

15. Ți și de 'ți va greși ție fratele ție, mergi și 'l mustră pre dînsul între tine și între el singur: decî de te va asculta, ai dobîndit pre fratele ție.

16. Iar de nu te va asculta, atunci mai ieia împreună cu tine încă pre unul sau doi, ca în gura a doi sau a trei marturi să stea tot graiul.

17. Iar de nu 'l va asculta pre ei, spune 'l bisericei: și de nu va asculta nici de biserică, să 'ți fie ție ca un păgîn și vameș.

18. Amin grăesc voă, Orî-câte veți lega pre pămînt vor fi legate în cer: și orî-câte veți deslega pre pămînt vor fi deslegate în cer.

19. Iarăși amin grăesc voă, Că dacă doi din voi se vor uni pre pămînt pentru tot lucrul ce vor cere, va fi lor de la Tatăl meu care este în ceruri.

20. Că unde sînt doi sau trei adunați întru numele meu, acolo sînt în mijlocul lor.

21. Ți Atunci apropiindu-se cătră dînsul Petru, a dis, Doamne, de câte ori va greși mie fratele meu și voiți erta lui? aî doară până de șapte ori?

22. Grăit-a Iisus lui, Nu 'ți dic ție, Până de șapte ori: ci, Până de șapte-deci de ori câte șapte.

23. Ți Pentru aceasta asemănatu-s'a împărăția cerurilor omului împărat, care a vrut să iee sama slugelor sale.

24. Și începînd el a lua sama, aî adus la dînsul pre un datornic cu dece mii de talanți.

25. Și neavînd el să 'l plătească, a poruncit domnul lui să 'l vîndă

pre el, și pre muierea lui, și pre copii, și toate câte avea, și să plătească.

26. Decî cădînd sluga aceea se închina lui dîcînd, Doamne, mai îngăduiește-mă pre mine, și 'ți voi plăti ție tot.

27. Și milostivindu-se domnul slugii aceleia, 'l a slobodit pre dînsul, și 'l a ertat lui și datorînea.

28. Iar eșînd sluga aceea, a aflat pre unul din cei împreună cu sine slujitorî, care era dator lui o sută de dinari: și apucîndu' l pre el îl sugruma, dîcînd, Plătește 'mî ce 'mî ești dator.

29. Decî cădînd cel împreună cu el slugă la picioarele lui, îl ruga pre dînsul, dîcînd, Mai îngăduiește-mă pre mine, și 'ți voi plăti tot.

30. Iar el n'a vrut: ci mergînd 'l a băgat în temniță, până cînd va plăti datorînea.

31. Iar vîdînd cei d'împreună cu el slugi cele ce s'aî făcut, s'aî intristat foarte, și venînd aî spus domnului lor toate cele ce s'aî făcut.

32. Atunci chîemîndu' l pre el domnul lui, 'l a dis lui, Slugă vicleană, toată datorînea aceea 'ți am ertat ție, pentru că m'ai rugat:

33. Aî nu se cădea și ție să 'ți fie milă de cel împreună cu tine slugă, precum și mie 'mî a fost milă de tine?

34. Și mîniîndu-se domnul lui 'l a dat pre el muncitorilor, până ce va plăti toată datorînea lui.

35. Așa și Tatăl meu cel ceresc va face voă, de nu veți erta fratele vostru din iniemi voastre greșalele lor.

CAPITOLUL XIX.

Și a fost, când a sfârșit Iisus cuvintele acestea, a trecut din Galileea, și a venit în hotarele Iudeei de cea parte de Iordan;

2. Și au mers după densul no-
roade multe; și 'i a vindecat pre
ei acolo.

3. Și au venit la densul Fa-
risei, ispitindu'l pre el, și dicend
lui, Oare se cade omului să 'și
lăse muierea sa pentru fie-ce
pricină?

4. Iar el răspundend a dis lor,
Dar n'ati citit, că cela ce 'i a fă-
cut d'intîi, bărbat și muieră 'i
a făcut pre ei,

5. Și a dis, Pentru aceasta va
lăsa omul pre tatăl său și pre
muma sa, și se va lipi de muie-
rea sa; și vor fi amîndoi un trup.

6. Pentru aceea nu mai sînt
doi, ci un trup. Deo'ce a îm-
preunat Dumnezeu, omul să nu
despartă.

7. Dis-au lui, Dar cum Moisi a
poruncit să i se dea carte de
despărțire, și s'o lăse pre ea?

8. Dis-a lor, Moisi duple înver-
toșarea inimii voastre a dat voie
voă să vă lăsați muierile voas-
tre; dar din început n'a fost așa.

9. Iar grăesc voă, Că ori-cine
'și va lăsa muierea sa, afară de
cuvînt de curvie, și va lua alta,
preacurvește: și cela ce va lua
pre cea lăsată preacurvește.

10. Dis-au lui ucenicul lui,
Dacă așa este pricina omului cu
mujerea, nu este de folos a se
însura.

11. Iar el a dis lor, Nu toți

cuprind cuvîntul acesta, ci ce-
lora ce s'a dat.

12. Că sînt fameni, cari din
pîntecele mamei lor s'au născut
așa; și sînt fameni, cari s'au
scopit de oameni: și sînt fameni,
cari singuri s'au scopit pre sine
pentru împărăția cerurilor. Cela
ce poate cuprinde, să cuprindă.

13. Atunoi s'au adus la den-
sul prunii, ca să pue mâinele
preste ei, și să se roage: iar u-
cenicii 'i au certat pre ei.

14. Iar Iisus a dis lor, Lăsați
prunii, și nu 'i opriți pre ei a
veni la mine: că a unora ca a-
cestora este împărăția cerurilor.

15. Și puindu'și preste ei mîl-
nele, s'a dus de acolo.

16. Și iată, unul venind la
el, a dis lui, Învățătorule Bune,
ce bine voiă face, ca să am viața
de vecl?

17. Iar el a dis lui, De 'mi dăi
bun? niminea nu este bun, fără
numai unul, Dumnezeu: iar de
voești să intri în viață, păzește
poruncele.

18. Dis-a lui, Care? Iar Iisus a
dis, Să nu uiciți, Să nu preacur-
vești, Să nu furi, Să nu mărtu-
risești mărturie mincinoasă,

19. Cîntește pre tatăl tău și
pre muma ta: și, Să iubești pre
aproapele tău ca însuși pre tine.

20. Dis-a lui tînerul, Toate
acestea le am păzit din tîne-
țele mele: ce încă 'mi lipsește?

21. Dis-a Iisus lui, De voești
să fii desăvîrșit, mergi, vinde-
ți averile tale, și la dă săracilor,
și vei avea comoară în cer: și
vino urmează mie.

22. Iar ténurul audind cuvén-
tul, s'a dus întristat; că avea
avuții multe.

23. Iar Iisus a dis ucenicilor
săi, Amin grăesc voă, Că cu
anevoe va intra bogatul intru
împărăția cerurilor.

24. Și iarăși grăesc voă, Că
mai lesne este a trage cămila
prin urechia acului, de cât bo-
gatul a intra intru împărăția
lui Dumnezeu.

25. Iar ucenicii lui audind a-
ceasta, s'aū mirat foarte, dicēd.
Dar cine poate să se mântuească?

26. Iar Iisus căutând, a dis lor,
La oameni aceasta este cu ne-
putință; iar la Dumnezeu, toate
sunt cu putință.

27. Atunci răspundēd Petru,
a dis lui, Iată, noi am lăsat toate,
și am urmat ție; oare ce va fi noă?

28. Iar Iisus a dis lor, Amin
grăeso voă, Că voi cei de ați
urmat mie, intru a doa naștere
când va ședea Fiul omului pre
scaunul slavei sale, veți ședea
și voi pre douăspre-dece scaune,
judecând pre cele douăspre-dece
semintii ale lui Israel.

29. Și tot cel ce a lăsat case,
sau frați, sau surori, sau tată,
sau mamă, sau muiere, sau fe-
ciori, sau holde, pentru numele
meu, insutit va lua, și viață veci-
nică va moșteni.

30. Și mulți d'intēiū vor fi pre
urmă; și de pre urmă intēiū.

care a' eșit dis de dimineață să
tocmească lucrători la viea sa.

2. Și tocmindu-se cu lucrătorii
câte un dinar pe zi, i a trimis
pre ei în viea sa.

3. Și eșind la al treilea ceas,
a vēdut pre alții stând în tîrg
fără de lucru,

4. Și a dis și acelora, Mergeți
și voi în vie, și ce va fi cu drep-
tul voiu da voă. Iar ei aū mers.

5. Iarăși eșind intru al șesilea
și intru al noălea ceas, a făcut
asemenea.

6. Iar intru al un-spre-decelea
ceas eșind, aflat-a pre alții stând
fără de lucru, și a dis lor, Ce
stați aici toată ziua fără de lucru?

7. Dis-aū lui, Că nimenia pre
noi nu ne a tocmit. Dis-a lor,
Mergeți și voi în viea mea; și
ce va fi cu dreptul, veți lua.

8. Iar dacă s'a făcut sară, a
dis domnul viei către ispravnicul
său, Chieamă pre lucrători, și le
dă lor plata, începēd de la cei
de pre urmă până la cei d'intēiū.

9. Deci venind cei de la al
un-spre-decelea ceas, aū luat fie-
care câte un dinar.

10. Iar venind cei d'intēiū, so-
coteaū că vor lua mai mult; și
aū luat. și ei fie-care câte un
dinar.

11. Iar după ce aū luat, căr-
teaū împotriva stăpânului casei;

12. Dicēd, Acela de pre urmă
numai un ceas aū lucrat, și i
aī făcut pre dēușii întocma cu
noi, carii am purtat greutatea
zilei și zăduful.

13. Iar el răspundēd, a dis
unuia dintr'înșii, Prietene, nu'ti

CAPITOLUL XX.

Că asemenea este împărăția
cerului omului stăpân al casei,

fac ție strâmbătate: au nu câte un dinar te ai tocmnit cu mine ?

14. Iați al tău și mergeți: că voesc și acestuia de pre urmă să'l dau ca și ție.

15. Au doară nu mi se cade să fac eu ce voiți vrea cu ale mele ? Au este ochiul tău viclean, pentru că eu sunt bun ?

16. Așa vor fi cei de pre urmă întie, și cei d'întie de urmă: că mulți sunt chemați, dar puțin aleși.

17. Și suindu-se Iisus în Ierusalim a luat pre cei doi spre-dece ucenici deosebi pre cale, și le a dis lor,

18. Iată, ne suim în Ierusalim; și Fiul omului se va da arhierilor și cărturarilor, și 'l vor judeca pre el spre moarte,

19. Și 'l vor da pre el Neamurilor ca să'l batjocorească, și să'l bată, și să 'l răstignească: și a treia zi va învia.

20. Și atunci s'a apropiat către dânsul muma fiilor lui Zevedei împreună cu fiile, închinându-se, și cerând oare ce de la dânsul.

21. Iar el a dis ei, Ce voești ? Dis-a lui, Di ca să șadă acești doi fi ai mei, unul d'a dreapta ta, și altul d'a stânga ta, întru împărăția ta.

22. Iar Iisus răspundând, a dis, Nu știți ce cereți. Puteți să beți paharul care voiți să'l beați eu, și eu botezul cu care eu mă botez să vă botezați ? Dis-au lui, Putem.

23. Și a grăit lor, Paharul meu cu adevărat veți bea, și cu botezul cu care eu mă botez, vă veți boteza: iar a ședea d'a dreapta

mea, și d'a stânga mea, nu este al meu a da, ci se va da celor pentru caril este gătit de la Tatăl meu

24. Și auzind cei dece *aceasta*, s'au mâniat pentru cei doi frați.

25. Iar Iisus chemându'l pre dânsii, a dis, Știți că domniul păgânilor li domnese pre ei, și cei mari li stăpânesco pre dânsii.

26. Iar întru voi nu va fi așa: ci care întru voi va vrea să fie mai mare, să fie voă slugă;

27. Și care întru voi va vrea să fie întie, să fie voă slugă;

28. Precum și Fiul omului n'a venit să'l slujească lui, ci să slujească și să și dea sufletul său răscumpărare pentru mulți.

29. Și când ei din Ierihon, a mers după dânsul norod mult.

30. Și iată, doi orbi ședând lângă cale auzind că Iisus trece, au strigat, grăind, Miluește-ne pre noi, Doamne, Fiul lui David.

31. Iar norodul 'l a certat pre dânsii ca să tacă: iar ei mai tare strigă, grăind, Miluește-ne pre noi, Doamne, Fiul lui David.

32. Și stând Iisus 'l a chemat pre dânsii, și a dis, Ce voiți să vă fac voă ?

33. Dis-au lui, Doamne, să se deschidă ochii noștri.

34. Și făcându-se milă lui Iisus, s'a atins de ochii lor: și îndată au vădut ochii lor, și au mers după dânsul.

CAPITOLUL XXI.

Și când s'au apropiat de Ierusalim, și au venit în Vitslaghi,

la muntele Maslinilor, atunci Iisus a trimis doi ucenici,

2. Dîcîndu-le lor, Mergeți în satul care este înaintea voastră, și numai de cît veți găsi o asină legată, și mînz cu dînsa: deslegându-le, aduceți-le la mine.

3. Și de va dice voă cineva ceva, veți dice, Domnului trebuiesc acestea; și numai de cît le va trimite.

4. Iar acestea toate s'au făcut, ca să se împlinească ceea ce s'a dîs prin prorocul ce dice,

5. Diceți fetelor Sionului, Iată, Împăratul tîu vine la tine, blînd, și ședînd pe asină, și pre mînz fiul celei de sub jug.

6. Și mergînd ucenicii au făcut precum le a poruncit Ior Iisus,

7. Aû adus asina și mînzul, și aû pus d'asupra lor veșmintele lor, și 'I aû pus d'asupra acestora

8. Și cei mai mulți din norod așterneau veșmintele lor pre cale; iar alții tăiau stîlpari din copaci, și le așterneau pre cale.

9. Iar noroadele cele ce mergeau înainte, și cele ce veniau pre urmă, strigau, dîcînd, Osanna Fiului lui David: Bine este cuvîntat cel ce vine intru numele Domnului; Osanna intru cel de sus.

10. Și intrînd el în Ierusalim, s'a cutremurat toată cetatea, dîcînd, Cine este acesta?

11. Iar noroadele diceau, Acesta este Iisus prorocul cel din Nazaretul Galileei.

12. Și a intrat Iisus în biserică lui Dumnezeu, și a scos pre toți cei ce vindeau și cumpărau

în biserică, și mesele schimbătorilor de bani le a răsturnat, și scaunele celor ce vindeau porumbi,

13. Și a dîs lor, Scris este, Casa mea casă de rugăciune se va chiuma; iar voi o ați făcut pre dînsa peșteră tâlharilor.

14. Și aû venit la dînsul orbi și șchiopi în biserică; și 'I a vindecat pre ei.

15. Iar vîdînd arhierii și cărturarii minunile care a făcut, și pruncii strigînd în biserică, și dîcînd, Osanna Fiului lui David; s'au mîniat,

16. Și 'I aû dîs lui, Audi ce dic aceștia? Iar Iisus a dîs lor, Adevărat; aû niel odată n'ati citit, Din gura pruncilor și a celor ce sug, ai săvîrșit laudă?

17. Și lăsându-l pre ei, a eșit afară din cetate la Vitanla; și s'a sălășluit acolo.

18. Iar dimineată întorcîndu-se în cetate, a flămîndit.

19. Și vîdînd un smochin lingă cale, a venit la dînsul și n'a aflat nimic într'insul, fără numai frunze, și a dîs lui, De acum să nu se mai facă din tine rod în veci. Și îndată s'a uscat smochinul.

20. Și vîdînd *aceasta* ucenicii s'au minunat, dîcînd, Cum îndată s'a uscat smochinul!

21. Și rîspundînd Iisus a dîs lor, Amin dic voă, De veți avea credință și nu veți îndoi, nu numai aceea a smochinului veți face, ci și montelul acestuia de veți dice, Rădăc-te, și te aruncă în mare; va fi.

22. Și toate ori câte veți cere întru rugăciune, orându, veți lua.

23. ¶ Și venind el în biserică, aū mers la dēnsul când învăța arhieriei și bătrânii norodului, dicēnd, Cu ce putere faci aceasta? și cine ți a dat ție puterea aceasta?

24. Iar răspundēnd Iisus a dis lor, Intreba-voiū și eu pre voi un cuvēnt, pre care de mi'l veți spune mie, și eu voiū spune voā cu ce putere fac acestea.

25. Botezul lui Ioan, de unde a fost? din cer, saū de la oameni? Iar ei cugetaū întru sine, dicēnd, De vom dice din cer; va dice noā; Dar pentru ce n'ați cređut lui?

26. Iar de vom dice, De la oameni; ne temem de norod; că toți aū pre Ioan ca pre un prooroc.

27. Și răspundēnd lui Iisus, aū dis, Nu știm. Dis-a lor și el, Nicl eu nu voiū spune voā cu ce putere fac acestea.

28. ¶ Dar ce vi se pare voā? Un om avea doi feciori; și mergēnd la cel d'intēiū, 'l a dis, Fiule, mergi astăzi de lucrează în viea mea.

29. Iar el răspundēnd, a dis, Nu voiū: iar mai pre urmă căindu-se, a mers.

30. Și mergēnd la cel-l-alt, a dis așijderea. Iar el răspundēnd, a dis, Eū Doamne voiū merge: și n'a mers.

31. Care dintr'acești doi a făcut voia tatălui său? Dis-aū lui, Cel d'intēiū. Dis-a lor Iisus, Amin dic voā, Că vameșii și cur-

vele merg mai înainte de voi întru împărăția lui Dumnezeu.

32. Că a venit la voi Ioan în calea dreptăței, și n'ați cređut lui; iar vameșii și curvele aū cređut lui; iar voi, vedēnd *acestea*, nu v'ați căit mai în urmă, ca să credeți lui.

33. ¶ Ascultați altă pildă: Un om era stăpan al casei, care a sădit vie, și o a îngrădit împrejur cu gard, și a săpat într'însa teasc, și a zidit turn, și o a dat lucrătorilor, și s'a dus departe;

34. Iar cūnd s'a apropiat vremea roadelor, a trimis pre slugele sale la lucrători, ca să ieā rodul ei.

35. Iar lucrătorii prinđēnd pre slugele lui, pre unul 'l aū bătut, iar pre altul 'l aū omorit, iar pre altul cu pietre 'l aū ucis.

36. Iar el a trimis pre alte slugi mai multe de cât cele d'intēiū: și aū fāpt lor așijderea.

37. Iar mai pre urmă a trimis la ei pre fiul său, dicēnd, Se vor rușina de fiul meu.

38. Iar lucrătorii vedēnd pre fiul, aū dis întru sine, Acesta este moștenitorul; veniți să 'l omorim pre el, și să stăpānim moștenirea lui.

39. Și prinđēndu'l pre el, 'l aū scos afară din vie, și 'l aū omorit.

40. Deci când va veni domnul viei, ce va face lucrătorilor acelor?

41. Dis-aū lui, Pre cei răi, rău îi va pierde, și viea o va da altor lucrători, oării vor da lui rodurile lor în vremea lor.

42. Dis-a lor Iisus, Aū nicl odată

n'ați cetit în scripturi, Piatra pre care nu o ați băgat în samă ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului: de la Domnul s'a făcut aceasta, și este minunată întru ochii noștri?

43. Pentru aceasta dic voă, Că se va lua de la voi împărăția lui Dumnezeu, și se va da neamului care va face rodurile ei.

44. Și cel ce va cădea preste piatra aceasta se va sfărâma: iar preste care va cădea, îl va spulbera.

45. Și auzind arhierii și Fariseii pildele lui, au cunoscut că pentru densii grăește.

46. Și căutând să 'l prindă pre el, s'au temut de norod, de vreme ce ca pre un prooroc îl avea pre el.

CAPITOLUL XXII.

Și răspundând Iisus iarăși a grăit lor în pilde, dicend,

2. Asemănatu-s'a împărăția cerului omului împărat, care a făcut nuntă fiului său,

3. Și a trimis pre slugele sale să chieame pre cei chemați la nuntă: și nu vrea să vie.

4. Iarăși a mai trimis pre alte slugi, dicend, Diceți celor chemați, lată, că am gătit prânzul meu: juncii mei și cele hrânite ale mele s'au junghiat, și toate sunt gata: veniți la nuntă.

5. Iar ei neabăgând samă de aceasta, s'au dus unul la holda sa, altul la neguțătoria sa:

6. Iar cei-l-alți prindend pre slugile lui 'i au pedepsit, și 'i au omorât pre ei.

7. Și auzind împăratul aceasta, s'a mâniat: și trimițend oștile sale, a pierdut pre ucigașii aceia, și cetatea lor o a ars.

8. Atunci a dis slugelor sale, lată nunta este gata, iar cei chemați n'au fost vrednicii.

9. Deci mergeți la răspintile câilor, și pre câți veți afla, îi chemați la nuntă.

10. Și eșind slugele acelea la răspintii, au adunat pre toți câți au aflat, și răi și buni: și s'a umplut nunta de cei ce ședeau.

11. Și intrând împăratul să vadă pre cei ce ședeau, vedut-a acolo pre un om care nu era îmbrăcat în haină de nuntă:

12. Și 'i a dis lui, Prietene, cum ai intrat aici neavend haină de nuntă? Iar el tăcea.

13. Atunci a dis împăratul slugelor, Legându'î lui mâinele și picioarele, luați'î pre densul, și 'l aruncați întru întunerecul cel mai din afară; acolo va fi plângerea și scirșnirea dinților.

14. Că mulți sunt chemați, dar puținii aleși.

15. Și atunci mergend Fariseii, sfat au făcut ca să 'l vineze pre el în cuvânt.

16. Și au trimis la el pre ucenicii lor împreună cu Irodianii, dicend, Învățătorule, știm că adevărat ești, și calea lui Dumnezeu întru adevăr învești, și nu 'ți este ție grijă de nimenea: că nu cauți în fața oamenilor.

17. Deci spune noă, Ce ți se pare ție? Se cade a da dajde Chesarului, sau nu?

18. Iar Iisus cunoscend vicle-

sugul lor, a ȃis, Ce mă ispitii, f tarnicilor ?

19. Ar ta i-mi mie banul d i-dei. Iar el a  adus lui un dinar.

20. Si a ȃis lor. Al cui este chipul acesta  i scriptura cea de pre el ?

21. ȃis-a  lui, Ale Chesarului. Atunci a ȃis lor, Da i inapo  dar pre cele ce s nt ale Chesarului, Chesarului;  i pre cele ce s nt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu.

22. Si au ind *aceasta*, s'a  m rat,  i l s ndu-l pre el, s'a  dus.

23.  i Intr'aceea  i a  venit la d nsul Sadduceii, caril  io că nu este inviere,  i-l a  intrebat pre el,

24. ȃicând, Inv t torule, Moisi a ȃis, De va muri cineva neav nd faciori, să iee fratele lui pre muierea lui,  i să r dicee s m n t  fratelui său.

25. Deci erau la noi șapte fra i:  i cel d'int i  insur nduse, a murit,  i neav nd s m n t , a lăsat pre muierea sa fratelui său:

26. A ijderea  i al doilea,  i al treilea, p n  la al  eptelea.

27. Iar mai pre urmă de to i a murit  i muierea.

28. Deci la inviere a căruia dintr'acei șapte va fi muierea ? că to i o a  avut pre ea.

29. Iar Iisus r spun nd a ȃis lor, Vă r t ci , neștiind scripturile, nici puterea lui Dumnezeu.

30. Că la inviere nici se insoar , nici se mărită, ci ca ingerii lui Dumnezeu in cer s nt.

31. Iar pentru invierea mor i-

lor, a  n'a i citit ceea ce s'a ȃis vo  de la Dumnezeu, gr ind,

32. Eu s nt Dumnezeuul lui Avraam,  i Dumnezeuul lui Isaac,  i Dumnezeuul lui Iacov ? Nu este Dumnezeu, Dumnezeu al morților, ci al viilor.

33. Si au ind noroadale *acestea*, se mira  de inv t tura lui.

34.  i Iar Fariseii au ind că a astupat gurile Sadduceilor, s'a  adunat impreună.

35. Si 'la  intrebat pre el unul din ei, inv t tor de lege, ispitindu-l pre el,  i  ic nd,

36. Inv t torule, care poruncă este mai mare in lege ?

37. Iar Iisus a ȃis lui, Să iubești pre Domnul Dumnezeuul tău cu toată inima ta,  i cu tot sufletul tău,  i cu tot ougetul t u.

38. Aceasta este int i   i mai mare poruncă.

39. Iar a doa asemenea *acestea este*, Să iubești pre aproapele tău ca insu i pre tine.

40. Intr'aceste do  porunci toată legea  i prooroocii at rn .

41.  i Si fiind adunați Fariseii,  i a intrebat pre el Iisus,

42. ȃicând, Ce vi se pare vo  de Hristos? al cui fi  este? ȃis-a  lui, Al lui David

43. ȃis-a lor, Dar cum David cu duhul il nume te pre el Domn,  ic nd,

44. ȃis-a Domnul Domnului meu, Se i d'a dreapta mea, p n  ce voi  pune pre vr jma ii t i așternut picioarelor tale?

45. Deci dacă David il nume te pre el Domn, cum fi  al lui este ?

46. Si nimenea nu putea să răspundă lui cuvânt, nici a mai îndrăznit cineva dintr'acea qi să-l mai întrebe pre el.

CAPITOLUL XXIII.

Atunci Iisus a grăit noroadelor și ucenicilor săi,

2. Dicend, Pre scaunul lui Moisi au ședut cărturaril și Fariseil:

3. Decî toate câte vor dice voă să păziți, păziți și faceți; iar despre lucrurile lor nu faceți: că ei dic, și nu fac.

4. Că leagă sarcini grele și cu anevoie de purtat, și le pun pre umerile oamenilor; iar ei nici cu degetul lor nu vor să le miște pre ele.

5. Și toate lucrurile lor le fac ca să se vadă de oameni: că și lătesc filactiriile lor, și și măresc cecragile hainelor lor,

6. Și iubesc șederile oele mai întîi la ospeturi, și scaunele cele mai de sus în sinagoguri,

7. Și închinăciunile prin tîrguri, și a se chioma de oameni, Ravvi, Ravvi.

8. Iar voi să nu vă numiți Ravvi: că unul este învățătorul vostru. Hristos; iar voi toți frați sunteți.

9. Și tată să nu chiemați pre nimeni pre pământ: că unul este Tatăl vostru cel din ceruri.

10. Nici să vă numiți învățători: că unul este învățătorul vostru, Hristos.

11. Iar cel ce este mai mare intru voi, să fie voă slugă.

12. Că cel ce se va înălța pre sine, se va smeri; și cel ce se va smeri pre sine, se va înălța.

13. 7. Ci vai voă, cărturarilor și Fariseilor, fățarnici! că închi-deți împărăția cerurilor inaintea oamenilor: că voi nu intrați, nici pre cei ce vor să intre nu-i lăsați.

14. Vai voă, cărturarilor și Fariseilor, fățarnici! că mîncăți casele văduvelor, și ou pricină îndelung rugându-vă: pentru aceea mai multă osîndă veți lua.

15. Vai voă, cărturarilor și Fariseilor, fățarnici! că încungiurați marea și uscatul ca să faceți un nemernic, și dacă se face, îl faceți pre el fiu gheenel mai îndoit de cât pre voi.

16. Vai voă, povățuitori orbi, cariți diceți, Că cel ce se va jura pre biserică, nimic nu este; iar cel ce se va jura pre aurul biserice, vinovat este!

17. Nebuni și orbi: că ce este mai mare, aurul, sau biserica care sfințește pre aur?

18. Și, Cel ce se va jura pre oltar, nimic nu este; iar cel ce se va jura pre darul ce este d'asupra lui, vinovat este.

19. Nebuni și orbi: că ce este mai mare, darul, sau oltarul care sfințește pre dar?

20. Decî ceta ce se jură pre oltar, se jură pre el, și pre toate cele ce sînt d'asupra lui.

21. Și ceta ce se jură pre biserică, se jură pre ea, și pre ceta ce lăcuște într'însa.

22. Și ceta ce se jură pre cer, se jură pre scaunul lui Dumnezeu, și pre ceta ce șede pre el.

23. Vai voă, cărturarilor și Fariseilor, fățarnici! că decluiți izma și mărarul și chimenul, și ați lăsat cele mai grele ale legii, judecata, și mila, și credința : acestea se cădea să le faceți, și aceea să nu le lăsați.

24. Povățuitori orbi, cari strecurăți tînțarul, și inghițiți cămila.

25. Vai voă, cărturarilor și Fariseilor, fățarnici! că curățiți partea cea din afară a paharului și a blidului, iar din lăuntru sînt pline de răpire și de nedreptate.

26. Farisee oarbe, curățește în-tîi *partea* cea din lăuntru a paharului și a blidului, ca să fie și cea din afară curată.

27. Vai voă, cărturarilor și Fariseilor, fățarnici! că vă asemănați morminturilor celor văruite, care din afară se arată frumoase, iar din lăuntru sînt pline de oasele morților, și de toată necurăția.

28. Așa și voi din afară vă arătați oamenilor drepti, iar din lăuntru sunteți plini de fățerie și de fără de lege.

29. Vai voă, cărturarilor și Fariseilor, fățarnici! că zidiți morminturile proorocilor, și împodobiți groapele dreptilor,

30. Și diceți, De am fi fost în zilele părinților noștri, n'am fi fost părtași lor întru sângele proorocilor.

31. Drept aceea, înși-vă mărturisiți de voi, că sunteți fiil ai celor ce au omorît pre prooroci.

32. Și voi împliniți măsura părinților voștri.

33. Șerpi, pul de năpîrci, oum

veți scăpa de judecata gheenei?

34. Pentru aceasta, iată, eu trimit la voi prooroci, și înțelepți, și cărturari : și dintru densii veți uicide și veți răstigni ; și dintru densii veți bate în soboarele voastre, și i veți goni din oraș în oraș :

35. Ca să vie asupra voastră tot sângele drept care s'a vărsat pre pămînt, de la sângele lui Avel celui drept pînă la sângele Zahariei fiul Varahiei, pre care l'ați omorît între biserică și între oltar.

36. Amin grăesc voă, Vor veni acestea toate preste neamul acesta.

37. Ierusalime, Ierusalime, oel ce omorî pre prooroci, și uciși cu pietre pre cei trimiși la tine, de câte ori am vrut să adun pre fiil tîi, în oel chip adunî gîina puil sîi sub aripi, și n'ați vrut!

38. Iată, se lasă voă casa voastră pustie.

39. Că dîc voă, De acum nu mă veți mai vedea, pînă când veți dice, Bine este cîvîntat cel ce vine întru numele Domnului.

CAPITOLUL XXIV.

Si eșind Iisus, mergea din biserică : și s'a apropiat cătră *densul* ucenicilor lui ca să i arăte lui zidirile bisericei.

2. Iar Iisus a dis lor, Vedeți acestea toate ? amin grăesc voă, Nu va rămănea aici piatră pre piatră, care să nu se răsipască.

3. Si ședînd el pre muntele Maslinilor, s'a apropiat cătră

dănsul ucenicilor lui deosebi, dicând, Spune noastră, când vor fi acestea? și ce este semnul venirii tale, și al sfârșitului veacului?

4. Și răspundând Iisus a zis lor, Căutați să nu vă amăgească cineva pre voi.

5. Că mulți vor veni întru numele meu, dicând, Eu sunt Hristos; și pre mulți vor înșela.

6. Și veți să auziți războaie și vești de războaie: căutați să nu vă spăimântați: că se cuvine toate acestea să fie, ci încă nu va fi atunci sfârșitul.

7. Că se va scula neam preste neam, și împărăție preste împărăție: și vor fi foamete, și ciume, și cutremure pre alocurea.

8. Ci acestea toate sunt începutură a durerilor.

9. Atunci vă vor da pre voi în necazuri, și vă vor omori pre voi: și veți fi uriiți de toate neamurile pentru numele meu.

10. Și atunci se vor sminti mulți, și se vor vinde unul pre altul, și vor uri unul pre altul.

11. Și mulți, prooroci mincinoși se vor scula, și vor înșela pre mulți.

12. Și pentru înmulțirea fărăde-legii, va răci dragostea a multora.

13. Iar acela ce va răbda până în sfârșit, acela se va mântui.

14. Și se va propovedui această evanghelică împărăției întru toată lumea, întru mărturie la toate neamurile; și atunci va veni sfârșitul.

15. Deci când veți vedea uri-

ciunea pustiirii, care s'a zis prin Daniil proorocul, stând în locul cel sfânt, (cela ce citește, să înțeleagă:)

16. Atunci cei ce sunt în ludeea să fugă la munți:

17. Și cei ce va fi pre casă să nu se pogoare să iee ceva din casa sa:

18. Și cei ce va fi în câmp să nu se întoarcă înapoi să și iee hainele sale.

19. Iar val celor ce vor avea în pânțece, și celor ce vor apleca în dîilele acelea!

20. Ci rugați-vă ca să nu fie fuga voastră iarna, nici sâmbăta:

21. Că va fi atunci necaz mare, care n'a fost de la începutul lumii până acum, nici va fi.

22. Și de nu s'ar fi scurtat dîilele acelea, nu s'ar fi mântuit tot trupul: ci pentru cei aleși se vor scurta dîilele acelea.

23. Atunci de va dice voă cineva, Iată, aici este Hristos, sau acolo; să nu credeți.

24. Că se vor scula Hristoși mincinoși, și prooroci mincinoși, și vor da semne mari și minuni; ca să amăgească, de va fi cu putință, și pre cei aleși.

25. Iată, mai înainte am spus voă.

26. Deci de vor dice voă, Iată, în pustie este; să nu eșiți: Iată, în câmp; să nu credeți.

27. Că precum ese fulgerul de la răsărit, și se arată până la apus, așa va fi și venirea Fiului omului.

28. Că unde va fi trupul cel mort, acolo se vor aduna vulturii.

29. Ți însă îndată după necazul acelor Țile, soarele se va întuneca, și luna nu'și va da lumina sa, și stelele vor cădea din cer, și puterile cerurilor se vor clăti:

30. Și atunci se va arăta semnul Fiului omului în cer: și atunci vor plânge toate semințiile pământului, și vor vedea pre Fiul omului venind pre norii cerului cu putere și cu slavă multă.

31. Și va trimite pre ingerii săi cu glas mare de trîmbiță, și vor aduna pre cei aleși ai lui din cele patru vînturi, de la marginile cerurilor până la sfîrșiturile lor.

32. Iar de la smochin vî învățați pildă: Când mlădița lui este moale și înfrunzește, știți că aproape este vara:

33. Așa și voi, când veți vedea acestea toate, să știți că aproape este lîngă uși.

34. Amin grăesc voă, Nu va trece neamul acesta, până când toate acestea vor fi.

35. Cerul și pământul vor trece, iar cuvintele mele nu vor trece.

36. Ți Iar de Țioa aceea și ceasul nimeni nu știe, nici ingerii din ceruri, fără numai Tatăl meu singur.

37. Că precum a fost în Țilele lui Noe, așa va fi și venirea Fiului omului.

38. Și precum era în Țilele cele mai înainte de potop: mîncău și beău, se însurau și se măritaui, până în Țioa întru care a intrat Noe în corabie,

39. Și n'au știut până când a

venit potopul și a luat pre toți; așa va fi și venirea Fiului omului.

40. Atunci doi vor fi în câmp; unul se va lua, și unul se va lăsa.

41. Doă măcinînd la moară; una se va lua, și una se va lăsa.

42. Ți Decî priveghiați: că nu știți în care ceas Domnul vostru va veni.

43. Iar aceasta să știți, că de ar Ți stăpînul casei în care ceas va veni furul, ar fi priveghiat, și n'ar fi lăsat să'î săpe casa lui.

44. Pentru aceasta și voi fiți gata: că în ceasul în care nu gîndiți, Fiul omului va veni.

45. Oare cine este sluga cea credincioasă și înțeleaptă, pre care 'l a pus domnul său preste slugele sale, ca să le deelor hrana la vreme?

46. Fericită este sluga aceea, pre care venind domnul său il va afla făcînd așa.

47. Amin grăesc voă, Că preste toate averile sale il va pune pre el.

48. Iar de va Țice acea slugă rea întru inima sa, Zăbovește domnul meu a veni;

49. Și va începe a bate pre soțiile sale, și a mîncă și a bea cu bețivil;

50. Veni-va Domnul slugei aceleia în Țioa întru care nu' așteaptă, și în ceasul întru care nu știe,

51. Și 'l va tăia pre el în doă, și partea lui cu fățarnicii o va pune: acolo va fi plîngerea și scîrșnirea dinților.

CAPITOLUL XXV.

Atunci se va asemăna împărăția cerurilor cu dece fecioare, care luându-și candelile lor, au ieșit intru întâmpinarea mirelui.

2 Și cinci dintru ele erau înțelepte, iar cinci nebune.

3. Cele nebune luându-și candelile lor, n'au luat cu sine unt-de-lemn :

4. Iar cele înțelepte au luat unt-de-lemn în vasele lor ou candelile lor.

5. Și zăbovindu-se mirele, au dormitat toate, și au adormit.

6. Iar la miezul nopții s'a făcut strigare, iată, mirele vine; ieșiți intru întâmpinarea lui.

7. Atunci s'au sculat toate fecioarele acelea, și și au împodobit candelile lor.

8. Iar cele nebune au dis celor înțelepte, Dați-ne noastră din untul-de-lemn al vostru; că se sting candelile noastre.

9. Și au răspuns cele înțelepte, zicând, *Nu așa*; nu cumva nu ne va ajunge noastră și voastră: ci mai bine mergeți la cei ce vind și veți cumpărați voă.

10. Iar mergând ele să cumpere, venit-a mirele; și cele ce erau gata au intrat cu el la nuntă: și s'a închis ușa.

11. Iar mai pre urmă au venit și cele-lalte fecioare, zicând, Doamne, Doamne, deschide noastră.

12. Iar el răspundând, a zis, Amin zic voă, nu veți știți pre voi.

13. Drept aceea, priveghiați, că nu știți ziua nici ceasul intru care Fiul omului va veni.

14. 71 Că *împărăția cerului este* ca un om mergând departe, care a chemat slugile sale, și le a dat lor averea sa.

15. Și unuia 'i a dat cinci talanți, iar altuia doi, iar altuia unul; fie-căruia după puterea lui; și s'a dus îndată.

16. Deci mergând cei ce luase cinci talanți, a lucrat cu densii, și a făcut alți cinci talanți.

17. Așijderea și cel ou doi, a dobândit și acesta alți doi.

18. Iar cel ce luase unul, ducându-se, a săpat în pământ, și a ascuns argintul domnului său.

19. Iar după multă vreme a venit domnul slugelor aceluia, și a făcut socoteală ou densii.

20. Și venind cel ce a luat cinci talanți, a adus alți cinci talanți, zicând, Doamne, cinci talanți m'ai dat mie: iată, alți cinci talanți am dobândit cu ei.

21. Dis-a lui Domnul său, Bine, slugă bună și credincioasă; preste puțină ai fost credincios, preste multe te voi pune: iată intru bucuria domnului tău.

22. Și venind și cel ce a luat doi talanți, a zis, Doamne, doi talanți m'ai dat mie: iată, alți doi talanți am dobândit cu ei.

23. Dis-a lui Domnul său, Bine, slugă bună și credincioasă; preste puțină ai fost credincios, preste multe te voi pune: intră intru bucuria domnului tău.

24. Și venind și cel ce a luat un talant, a zis, Doamne, te am știut că ești om aspru, și adun de unde n'ai semănat, și adun de unde n'ai răsădit:

25. Și temându-mă, m'am dus de am ascuns talantul tău în pământ: iată, ai al tău.

26. Și răspundând domnul său, 'I a zis lui, Slugă vicleană și leneșă, ai știut că secer uude n'am semănat, și adun de unde n'am răsipit:

27. Pentru aceasta dar se ou-vinea ție să fi dat argintul meu schimbătorilor, și venind eu, ași fi luat al meu cu dobândă.

28. Luați dar de la ei talantul, și 'l dați celui ce are zece talanți.

29. Că tot celui ce are, i se va da, și 'l va prisosi: iar de la cel ce n'are, și ceea ce i se pare că are i se va lua de la densul.

30. Și pe sluga cea netrebnică aruncați-l întru întunerecul cel mai din afară: acolo va fi plângerea și scârșnirea dinților.

31. Iar când va veni Fiul omului întru slava sa, și toți sfinții îngeri cu densul, atunci va ședea pre scaunul slavei sale:

32. Și se vor aduna înaintea lui toate limbele: și 'l va despărți pre densul unul de altul, precum desparte păstorul oile din ezi:

33. Și va pune oile d'a dreapta lui, iar ezi d'a stânga.

34. Atunci va dice împăratul celor d'a dreapta lui, Veniți, blagosloviți! Părintelui meu, moșteniți împărăția care este gătită voă de la întemeierea lumii:

35. Că am flămândit, și m'at dat de am mâncat: am însetat, și m'at dat de am băut: strein am fost, și m'at primit;

36. Gol, și m'at îmbrăcat: bolnav am fost, și m'at cercetat:

în temniță am fost, și ați venit la mine.

37. Atunci vor răspunde lui dreptii, dicând, Doamne, când te am vedu, flămând, și te am hrănit? sau însetat, și 'at am dat de al băut?

38. Sau când te am vedu strein, și te am primit? sau gol, și te am îmbrăcat?

39. Sau când te am vedu bolnav, sau în temniță, și am venit la tine?

40. Și răspundând împăratul, va dice lor, Amin dico voă. Întru cât ați făcut *acestea* unuia dintr'acești frați mai mici al mei, mie ați făcut.

41. Atunci va dice și celor d'a stânga lui, Duceți-vă de la mine, blăstemaților, în focul cel vecin, care este gătit diavolului și ingerilor lui:

42. Că am flămândit, și nu m'at dat să mănânc: am însetat, și nu m'at dat să beau:

43. Strein am fost, și nu m'at primit: gol, și nu m'at îmbrăcat: bolnav și în temniță, și nu m'at cercetat pre mine.

44. Atunci vor răspunde lui și ei, dicând, Doamne, când te am vedu flămând, sau însetat, sau strein, sau gol, sau bolnav, sau în temniță, și n'am slujit ție?

45. Atunci va răspunde lor, dicând, Amin grăesc voă, Întru cât n'at făcut *acestea* unuia dintr'acești mai mici, nici mie n'at făcut.

46. Și vor merge aceștia în muncă vecnică: iar dreptii în viața vecnică.

CAPITOLUL XXVI.

Si a fost, când a săvârșit Iisus toate cuvintele acestea, a dis ucenicilor săi,

2. Știți că după două zile paștele vor fi, și Fiul omului se va da să se răstignească.

3. Atunci s'au adunat arhierii, și cărturarii, și bătrânii norodului în curtea arhierului, ce se numia Caiafa,

4. Și sfat au făcut să prindă pre Iisus cu vicleșug, și să 'l omoare.

5. Și diceau, Nu în ziua praznicului, ca să nu se facă turburare într-un norod.

6. Ți Iar fiind Iisus în Vitania, în casa lui Simon leprosul,

7. Venit-a la dânsul o muiere având un alabastru cu mir de mult preț, și 'l a turnat pre capul lui, ședând el.

8. Iar ucenicii lui vedând *aceasta*, s'au mâniat, zicând, Pentru ce s'a făcut această pagubă?

9. Oă se putea vinde acest mir drept mult, și să se dea săracilor.

10. Iar Iisus știind *aceasta*, a dis lor, Pentru ce dați supărare muierei? că bun lucru a făcut cu mine.

11. Că pre săraci pururea îi aveți cu voi; iar pre mine nu mă aveți pururea.

12. Că vărsând ea mirul acesta pre trupul meu, spre îngroparea mea a făcut *aceasta*.

13. Amin grăesc vouă, Ori unde se va propovedui evanghelia *aceasta* în toată lumea, zice-se va

și se a făcut aceasta, într-un pomenea ei.

14. Ți Atunci unul din cei doispre-zece, care se numea Iuda Iscarioteanul, mergând la arhierii,

15. A dis lor, Ce'mi veți da mie, și eu îl voi da pre el voă? Iar el 'l a pus lui trei-deci de arginți.

16. Și de atunci oăta vreme cu prilej ca să 'l dea pre el.

17. Ți Iar în ziua cea d'înteu a azimilor a venit ucenicii la Iisus, zicând lui, Unde voești să gătim ție să mănânci paștele?

18. Iar el a dis lor, Mergeți în oraș la oare-cine, și dicideți lui, Învățătorul zice, Vremea mea aproape este: la tine voi face paștele cu ucenicii mei.

19. Și a făcut ucenicii precum le a poruncit lor Iisus; și a gătii paștele.

20. Iar făcându-se sară, a ședut cu cei doispre-zece ucenici ai săi.

21. Și mâncând ei, a dis, Amin grăesc vouă, că unul din voi va să mă vină.

22. Iar el înfristându-se foarte, a început a dice lui fie-care dintr'înșii, Nu cumva eu sunt, Doamne?

23. Iar el răspundând a dis, Cela ce a întins cu mine mâina în blid, acela va să mă vină.

24. Ci Fiul omului merge, precum este scris pentru el: dar vai omului! celuiia prin care Fiul omului se vinde! mai bine ar fi fost lui de nu s'ar fi născut omul acela.

25. Și răspundând Iuda, cel ce
'la vîndut pre el, a dîs, Nu cum-
va sînt eî, Invățătorule? Dîs-a
lui. Tu ai dîs.

26. ¶ Deci mîncînd el, luînd
Iisus pâinea, şi blagoslovînd, a
frînt, şi a dat ucenicilor, şi a
zis, Luaţi, mîngaţi; acesta este
trupul meu.

27. Și luând paharul, și mulțumind, a dat lor, zicând, Beți dintru acesta toți:

28. Că acesta este sângele meu al legii celei nouă, care pentru mulți se varsă spre ertarea păcatelor.

29. Că dăc voă, că nu voiū
mal bea de acūm dintr'această
roadă a viței, până în dīos a-
ceea cānd o voiū bea pro aceea
cu vol nouă intru împărăția
Tatălūi meū.

30. Și dând laudă, aū eșit în
muntele Maslinilor.

81. Atunci a dis lor lisus, Toți voi vă veți sminti întru mine în noaptea aceasta : că scris este, Bate-voiu păstorul, și se vor răsiipi oile turmei.

32. Iar după ce voiți învia, voiți merge mai înainte de voi în Galileea.

38. Și răspundând Petru, a zis
lui, De și toți se vor sminti în-
tru tine, *iar* eu nici odată nu
mă voi sminti.

34. Dis-a lisus lui, Amin dio
tie, Că într'această noapte, mai
înainte de a cânta cocoşul, de
trei ori te vei lepăda de mine.

**36. Dis-a Petru lul, De mi s'ar
întempla și a muri împreună cu
tine, nu mă voi lepăda de tine.**

**Așijderea încă și toți ucenicii
au dis.**

88. 71 Atunci a venit împreună cu dânsul Iisus în satul ce se numește Ghetsimani, și a dis ucenicilor, Sedeți aici, până voi merge să mă rog acolo.

37. Și luând pre Petru și pre
cel doi fil ai lui Zevedei, a în-
ceput a se întrista și a se mâhni.

38. Atunci a dis'lor lisus, In-
tristat este sufletul meu până la
moarte : rămâneți aici, și prive-
ghiați împreună cu mine.

39. Și mergând puțin mai înainte, a căzut pre fața sa, rugându-se, și dicând, Părintele meu, de este cu puțință, treacă de la mine paharul acesta : însă nu precum voesc eu, ci precum tu.

40. Și a venit către ucenicii, și 'i a aflat pre dânsii dormind, și a dîs lui Petru, Așa, n'ai putut un ceas a priveghia împreună cu mine?

41. Priveghiați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită : că duhul *este* osirduitoar, iar trupul neputincios.

42. Iarăși a doua oară mergând, m'a rugat, zicând, Părintele meu, de nu poate trece acest pahar de la mine, ca să nu'l bea și pre el, fie voca ta.

43. Și venind 'l a aflat pre
denșii iarăși dormind, că erau
ochii lor îngreuiati.

44. Și lăsându-l pe el, mergând iarăși, s'a rugat a treia oară, același cuvânt dicând.

45. Atunci a venit la ucenicii
săi, și le a dat lor. Dormiți de

acum, și vă odihniți: iată, s'a apropiat ceasul, și Fiul omului se va da în mâinele păcătoșilor.

46. Sculați-vă, să mergem: iată, s'a apropiat cela ce m'a vîndut.

47. ¶ Și încă el grăind, iată, Iuda, unul din cei doi-spre-zece, a venit, și împreună cu el norod mult cu sabii și cu fuști, trimiși de arhierii și de bătrânii norodului.

48. Iar acela ce-l vînduse pre el, le a dat lor semn, dicînd, Pre care voi săruta, acela este: prindeți-l pre el.

49. Și îndatăși apropiindu-se de Iisus, a dis, Bucură-te, învătătorule; și 'l a sărutat pre el.

50. Iar Iisus a dis lui, Prietene, pentru ce ai venit? Atunci apropiindu-se el, a pus mâinele pre Iisus, și 'l a prins pre el.

51. Și iată, unul din cei ce erau cu Iisus, întîndîndu-și mâina, 'și a scos sabia sa, și lovind pre sluga arhierelui, 'l a tăiat urechia lui.

52. Atunci a dis Iisus lui, Întoarce sabia ta în locul ei: că toți cei ce scot sabie, de sabie vor muri.

53. Aă ți se pare că nu pot a ruga acum pre Tatăl meu, și să-mi pue mie înainte mai mult de cît doi-spre-zece legheoane de ingeri?

54. Dar cum se vor umplea scripturele care dic, că așa se cade să fie?

55. Intr'același ceas a dis Iisus noroadelor, Ca la un tâlhar ați oșit cu săbii și cu fuști să mă prindeți pre mine? în toate di-

lele la voi ședeam învățînd în biserică, și nu m'ați prins pre mine.

56. Însă acestea toate s'a făcut, ca să se împlinească scripturele proorocilor. Atunci ucenicii toți lăsându-l pre el, a fugit.

57. ¶ Iar ei prindînd pre Iisus 'l a dus la Caiafa arhierul, unde cărturarilor și bătrânii erau adunați.

58. Iar Petru mergea după el de departe până la curtea arhierelui, și intrînd în lăuntru, ședea cu slugele, să vadă sfîrșitul.

59. Iar arhierii, și bătrânii, și tot sfatul, căutaă mărturie mincinoasă asupra lui Iisus, ca să-l omoare pre el;

60. Și n'aă aflat: și mulți marturi mincinoși venind de față, n'aă aflat. Iar mai pre urmă venind doi marturi mincinoși,

61. Aă dis, Acesta a dis, Pot să stric biserica lui Dumnezeu, și în trei zile s'o zidesc pre dînsa.

62. Și sculându-se arhierul, a dis lui, Nimica nu răspunzi? ce este aceea ce mărturisesc acestea asupra ta?

63. Iar Iisus tăcea. Și răspun-dînd arhierul a dis lui, Jură-te pre Dumnezeu cel viu, ca să spui noă, de ești tu Hristosul, Fiul lui Dumnezeu.

64. Dis-a Iisus lui, Tu ai dis: însă dic voă, De acum veți vedea pre Fiul omului ședînd d'a dreapta puterii, și venind pre norii cerului.

65. Atunci arhierul 'și a rupt hainele sale dicînd, A huliți;

ce no mai trebuiesc alți marturi? iată, acum ați audit hula lui.

66. Ce vi se pare voă? Iar ei răspundând, au zis, Vinovat este morțel.

67. Atunci au sculptat în obrazul lui, și cu pumnii l-au bătut; iar alții l-au palmuit.

68. Dîcînd, Proorocește noă, Hristoase, Cine este cel ce te a lovit?

69. Iar Petru ședea afară în curte: și a venit la el o slujnică, dîcînd, Si tu erai cu Iisus Galileanul.

70. Iar el s'a lepădat înaintea tuturor, dîcînd, Nu știu ce zici.

71. Și eșînd el la poartă, l-a vîdît pre el alta, și a zis celor de acolo, Si acesta era cu Iisus Nazarineanul.

72. Si iarăși s'a lepădat cu jurămint, Nu știu pre omul *acesta*.

73. Iar preste puțin apropiindu-se cel ce sta acolo, au zis lui Petru, Adevărat și tu dintr'înșii ești; că și graiul tău arată te face pre tine.

74. Atunci a început a se blăstema și a se jura, Nu știu pre omul *acesta*. Și îndatăși ocoșul a cîntat.

75. Și s'a adus aminte Petru de cuvîntul lui Iisus, ce l zisesse lui, Mai înainte de a cînta ocoșul, de trei ori te vei lepăda de mine. Și eșînd afară, a plîns cu amar.

CAPITOLUL XXVII.

Iar dacă s'a făcut ziua, sfat au făcut toți arhierii și bătrînii

norodului asupra lui Iisus ca să l omoare pre el:

2. Și legându l pre dînsul, l-au dus și l-au dat domnului Pilat din Pont.

3. Atunci vîdînd Iuda, cel ce l a vîndut pre el, că s'a judecat spre moarte, cîindu-se, a întors cel trei-deci de arginți arhierilor și bătrînilor,

4. Dîcînd, Greșit-am de am vîndut sînge nevinovat. Iar ei au zis, Ce este noă? tu vei vedea.

5. Și aruncînd arginții în biserică, s'a dus de acolo, și mergînd s'a spînzurat.

6. Iar arhierii luînd arginții, au zis, Nu se cuvine a pune pre aceștia în corvănă, de vreme ce preț de sînge este.

7. Și sfat făcînd, au cumpărat cu ei țarina olarului, pentru îngroparea străinilor.

8. Pentru aceea s'a numit țarina aceea, Țarina sîngelui, până în ziua de astăzi.

9. Atunci s'a împlinit ceea ce s'a zis prin proorocul Ieremia, ce dice, Și au luat trei-deci de arginți, prețul celui prețuit, care, s'a prețuit de fiul lui Israel;

10. Și l-au dat pre el pre țarina olarului, precum m'a spus mie Domnul.

11. Iar Iisus sta înaintea dregătorului: și l a întrebat pre el dregătorul, dîcînd, Tu ești împăratul Iudeilor? Iar Iisus a zis lui, Tu zici.

12. Și cînd grăiau asupra lui arhierii și bătrînii, nimio nu răspundea.

13. Atunci a zis Pilat lui, Au

nu au!i câte mărturisesc asupra ta ?

14. Și nu!a răspuns lui la nici un cuvânt; cât se mira dregătorul foarte.

15. Iar la *asemenea* praznic avea obiceiul dregătorul să slobodească norodului un vinovat, pre care vroia! el.

16. Și avea atunci un vinovat vestit, ce se numia Varavva.

17. Deci adunându-se el, a!is lor Pilat, Pre care voi!i să vă slobodesc vo! ? pre Varavva, sau pre Iisus ce se !ice Hristos?

18. Că !tia că pentru pizm! ! a! dat pre el.

19. " Și !edând el pre scaun la judecat!, a trimes la densus! muierea lui, !icând, Nimid !ie și dreptulul acestuia: că multo am p!ămit ast!i! în vis pentru densus!

20. Iar arhierii și bătrânii a! plecat pre noroade ca să cear! pre Varavva, iar pre Iisus să! piard!.

21. Și răspundând dregătorul, a !is lor, Pre care voi!i dintr'amendol să vă slobodesc vo! ? Iar ei a! !is, Pre Varavva.

22. !is-a lor Pilat, Dar ce voi! face lui Iisus, ce so !ice Hristos? !is-a! lui to!i, Să se răstignească.

23. Iar dregătorul a !is, Dar ce rău a făcut? Iar ei mai virtos striga! , !icând, Să se răstignească.

24. " Deci vedând Pilat că nimic nu folose!te, ci mai mult! g!ăceav! so face, luând ap!, și a sp!at mâ!nele înaintea noro-

dului, !icând, Nevinovat s!nt de s!ngele dreptului acestuia: voi ve!i vedea.

25. Și răspundând tot norodul, a !is, S!ngele lui !iasupra noastră, și asupra feciorilor no!tri.

26. " Atunci le a slobodit lor pre Varavva: iar pre Iisus b!tându! , ! a dat să se răstignească.

27. Atunci osta!ii dregătorului, ducând pre Iisus în divan, adunat-a! la densus! toat! mul!imea osta!ilor.

28. Și desbr!cându! pre el, ! a! îmbr!cat cu hlamid! ro!ie.

29. " Și !mpletind cunun! de spin!, a! pus în capul lui, și trestie în dreapta lui: și !ngenunchind înaintea lui, !și b!tea! joc de el, !icând, Bucur!te, Imp!ratul Iudeilor!

30. Și scu!pând asupra lui, a! luat trestia, și! b!tea! pre el preste cap.

31. Și dac! ! a! batjocorit pre densus!, a! desbr!cat de pre el hlamida, și! a! îmbr!cat în h!nele sale, și! a! dus pre densus! să ! răstignească.

32. Iar e!ind afar!, a! aflat pre un om Chirinean, a nume Simon: pre acest! ! a! silit să duc! crucea lui.

33. Și venind la locul ce se nume!te Golgota, care se !ice, locul c!p!tinei!

34. " !-a! dat lui să bee o!et amestecat cu fier! și gustând, nu vrea să bee.

35. Iar dup! ce! a! răstignit pre el, a! împ!r!it ba!nele lui, aruncând sor!i; ca să se impli-

nească ceea ce s'a dis de proorocul, împărțit-au hainele mele loruși, și pentru cămașa mea au aruncat sorți.

36. Și ședând, îl păziau pre el acolo.

37. Și au pus d'asupra capului lui vina lui scrisă, **ACESTA ESTE IISUS ÎMPĂRATUL IUDEILOR.**

38. Atunci au răstignit împreună cu dânsul doi tâlhari, unul d'a dreapta, și altul d'a stânga.

39. Iar cel ce trecea îl hulău pre dânsul, clătind cu capetele lor.

40. Și dicând, Tu cel ce strici biserica, și în trei zile o zidești, mântuește-te pre tine însuși. De ești Fiul lui Dumnezeu, pogorâ-te de pre cruce.

41. Așijderea încă și arhierii batjocorindu-l, împreună cu cărturarilor și cu bătrânii, diceau,

42. Pre alții a mântuit; *iar* pre sine nu poate să se mântuească. De este Împărat al lui Israil, pogoare-se acum de pre cruce, și vom crede într'însul.

43. Nădăjduia spre Dumnezeu; izbăvească-l acum pre dânsul, de l' voeste pre el: că a dis, Fiul lui Dumnezeu sunt.

44. Asemenea și tâlharii, cei ce erau împreună cu el răstigniți, îl ocăriau pre el.

45. Iar de la al șeptelea ceas întunerec s'a făcut preste tot pământul până la al noălea ceas.

46. Și în ceasul al noălea a strigat Iisus cu glas mare, dicând, «ILI, ILI, LAMA SAVAHTANI» ? a-

decă, Dumnezeuul meu, Dumnezeuul meu, căci m'ai lăsat ?

47. *Iar* unul din cei ce staū acolo, audind *aceasta*, diceau, Pre Ilie strigă acesta.

48. Și îndată alergând unul dintr'înșii, și luând un burete, l' a umplut de oțet, și puindu-l într'o trestie, l' a adăpat pre el.

49. *Iar* cel-l-alti diceau, Lasă, să vedem au veni-va Ilie să-l mântuească pre el.

50. Iar Iisus iarăși strigând cu glas mare, și a dat duhul.

51. Și iată, catapeteazma bisericei s'a rupt în două, de sus până jos; și pământul s'a cutremurat, și pietrele s'aū despicat;

52. Și morminturile s'aū deschis; și multe trupuri ale sfinților ce adormiseră s'aū sculat,

53. Și eșind din morminturi după învierea lui, au venit în sfînta cetate, și s'aū arătat multora.

54. Iar sutașul și cei ce erau împreună cu el păzind pre Iisus, vădând cutremurul, și cele ce s'aū făcut, s'aū înfricoșat foarte, dicând, Adevărat Fiul lui Dumnezeu a fost acesta.

55. Și erau acolo și muierī multe de departe privind, care merseseră după Iisus din Galileea, slujind lui:

56. Intre care era Maria Magdalina, și Maria muma lui Iacov, și a lui Iosie, și muma fiilor lui Zevedei.

57. Iar făcându-se sară, a venit un om bogat din Arimatea, numele lui Iosif, care și el fusese uenic al lui Iisus.

58. Acesta venind la Pilat, a cerut trupul lui Iisus. Atunci Pilat a poruncit să se dea trupul.

59. Și luând Iosif trupul, l'a înfășurat în giulgiu curat,

60. Și l'a pus pre el într'un mormint nou al său, pre care îl săpase în piatră: și prăvălind o piatră mare pre ușa mormintului, s'a dus.

61. Și era acolo Maria Magdalena, și cea-l-altă Marie, ședend în preajma mormintului.

62. Ț Iar a doua zi, care este după vineri, s'a adunat arhierii și Fariseii la Pilat,

63. Dicend, Doamne, adușune-am aminte că înșelătorul acela a Țis, încă fiind viu. După trei zile mă voi scula.

64. Deci poruncește să se întărească mormintul până a treia zi, ca nu cumva venind ucenicii lui noaptea, să'l fure pre el, și să Țică norodului. S'a sculat din morți: și va fi răstăcirea cea de apoi mai rea de cât cea d'înteu.

65. Țis-a lor Pilat, Aveți custodie: mergeți de întăriți cum știți.

66. Iar ei mergend au întărit mormintul, pecetluind piatra, și puind custodie.

CAPITOLUL XXVIII.

Iar în sara Sămbătei, care lumina spre Țioa cea d'înteu a săptămânei, a venit Maria Magdalena și cea-l-altă Marie să vadă mormintul.

2. Și iată, cutremur mare s'a făcut: că ingerul Domnului po-

gorindu-se din cer, și venind, a prăvălit piatra de preușă, și ședea d'asupra ei.

3. Și era vederea lui ca fulgerul, și îmbrăcăminte de albă ca zăpada.

4. Și de frica lui s'a cutremurat păzitorii, și s'a făcut ca niște morți.

5. Iar ingerul răspundend, a Țis muierilor, Nu vă temeți voi: că știu că pre Iisus cel răstignit căutați.

6. Nu este aici: că s'a sculat, precum a Țis. Veniți de vedeți locul unde a zăcut Domnul.

7. Și degrab mergend, spuneți ucenicilor lui, că s'a sculat din morți; și iată, va merge mai înainte de voi în Galileea; acolo veți vedea pre dânsul: iată, am spus voă.

8. Și eșind degrab de la mormint cu frică și cu bucurie mare, au alergat să vestească ucenicilor lui.

9. Ț Și când mergeau ele să spue ucenicilor lui, iată, Iisus le a întâmpinat pre dânsese, Țicend, Bucurați-vă. Iar ele apropiindu-se au cuprins picioarele lui, și s'a închinat lui.

10. Atunci a Țis lor Iisus, Nu vă temeți; mergeți și vestiți fraților mei, ca să meargă în Galileea, și acolo mă vor vedea.

11. Ț Iar mergend ele, iată, unii din custodie, venind în cetate, au vestit arhierilor toate cele ce s'a făcut.

12. Și adunându-se împreună cu bătrânii, și sfat făcend, arginți mulți au dat ostașilor.

13. Dîcînd, Dîceţi, Ucenicii lui noaptea venînd 'l aû furat pre el, dormînd noi.

14. Şi de se va auzi aceasta la dregătorul, noi il vom potoli pre el, şi pre voi fără de grijă vë vom face.

15. Iar ei luând argînţii, aû făcut cum 'l aû învăţat: şi s'a vestit cuvîntul acesta întru ludei până astăzi.

16. * Iar cei un-spre-dece ucenici aû mers în Galileea, în muntele unde lo a poruncit lor Iisus.

17. Şi vîdîndu'l pre el, s'aû

închinat lui: iar unîl s'aû îndoît.

18. Şi apropiîndu-se Iisus le a grăit lor, dîcînd, Datu-mi-s'a toată puterea în cer şi pre pămînt.

19. * Drept aceea mergînd învîtaţi toate neamurile, botezându'l pre ei în numele Tatălui, şi al Fiului, şi al Sfîntului Duh:

20. Învîtîndu'l pre dînşii să păzească toate câte am poruncit voă: şi iată, eu cu voi sînt în toate zilele, până la sfîrşitul veacului. Amin.

SFÎNTA EVANGHELIE

CEA DE LA MARCO.

CAPITOLUL I.

Inceperea evangheliei a lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu;

2. Precum s'a scris în prooroci, Iată, eu trimet pre îngerul meu înaintea feţei tale, care va găti calca ta înaintea ta.

3. Glasul celui ce strigă în pustie, Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările lui.

4. Era Ioan botezînd în pustie, şi propoveduînd botezul pocăinţei întru ertarea păcatelor.

5. Şi mergeau la dînsul toată laturea Iudeei, şi Ierusalimleanii, şi se botezau toţi în riul Iordanului de la dînsul, mărturisindu'şi păcatele lor.

6. Şi era Ioan îmbrăcat cu perî de cămilă, şi cu brîu de curea împrejurul mijlocului lui; şi mîncă acride şi miere sălbatecă;

7. Şi propoveduia, dîcînd, Vine după mine cel mai tare de cît mine, căruia nu sînt vrednic, plecîndu-mă, să'l desleg cureaia încălţămintelor lui.

8. Eu adecă v'am botezat pre voi cu apă: iar acela vë va boteza pre voi cu Duhul Sfînt.

9. Şi a fost în zilele acelea, a venit Iisus din Nazaretul Galileei, şi s'a botezat de la Ioan în Iordan.

10. Şi îndată eşînd din apă, a vîdît cerurile deschise, şi Duhul

ca un porumb pogrindu-sopreste dînsul.

11. Și glas a fost din ceruri, *zicînd*, Tu ești Fiul meu cel iubit, întru care bine am voit.

12. Și îndată 'l a scos pre dînsul duhul în pustie.

13. Și era acolo în pustio patru-deci de zile, ispitindu-se de Satana; și era cu fiarele; și îngerii slujiau lui.

14. Iar după ce s'a prins Ioan, a venit Iisus în Galileea, propovăduind evanghelia împărăției lui Dumnezeu.

15. Și zicînd, S'a împlinit vremea, și s'a apropiat împărăția lui Dumnezeu: pocățiți-vă, și credeți în evanghelie.

16. Și umblînd pre lîngă marea Galileei, a vădît pre Simon și pre Andrei fratele lui aruncînd mreaja în mare: că erau pescari.

17. Și le a zis lor Iisus, Veniți după mine, și vă voi face pre voi a fi pescari de oameni.

18. Și ei îndatăși lăsându-și mrejele, au mers după dînsul.

19. Și de acolo mergînd mai înainte puțin, a vădît pre Iacov al lui, Zevedei, și pre Ioan fratele lui dregîndu-și și ei mrejele în corabie.

20. Și îndatăși 'l a ohiemat pre dînsii: și ei lăsînd pre tatăl lor Zevedei în corabie împreună cu năimiții, s'au dus după dînsul.

21. Și au intrat în Capernaum; și îndată sâmbăta intrînd în sinagogă, învăța.

22. Și se mirați toți de învățătura lui: că era învățându-l pre

ei ca cela ce are putere, iar nu ca cărturarii.

23. Și era în sinagoga lor un om cu duh necurat; și a strigat,

24. Grăind, Lasă; ce este noastră ție Iisuse Nazarineanule? al venit să ne pierdă pre noi? te știu pre tine cine ești, Sfîntul lui Dumnezeu.

25. Iar Iisus 'l a certat pre el, grăind, Tac!, și ești dintr'însul.

26. Și 'l a scuturat pre el duhul cel necurat, și strigînd cu glas mare, a eșit dintr'însul.

27. Și s'au spălmîntat toți, cât se întrebau între sine, grăind, Ce este aceasta? și ce este această învățătură nouă? că cu stăpînire poruncește și duhurilor celor necurate, și 'l ascultă pre dînsul.

28. Și a eșit îndată vestea lui în toată laturea Galileei.

29. Și îndată eșind din sinagogă, au venit în casa lui Simon și a lui Andrei, cu Iacov și cu Ioan.

30. Iar soacra lui Simon zăcea aprinsă de friguri, și îndată au spus lui pentru dînsa.

31. Și venind o a rîdicat pre ea, apucându-o de mîină; și o a lăsat pre dînsa frigurile îndată, și slujia lor.

32. Iar făcîndu-se sară, când apunea soarele, aduceau la dînsul pre toți bolnavii și îndrăciții.

33. Și toată cetatea era adunată la ușă.

34. Și a vindecat pre mulți carii pătimașii rău de multe feluri de boale, și mulți draei a gonit;

și nu lăsa să grăească dracii, că 'l știau pre el.

35. Și a doa di foarte de noapte sculându-se a eșit, și s'a dus în loc pustiu, și acolo se ruga.

36. Și au mers după el Simon și cei ce erau cu el.

37. Și găsimdu'l pre densusul, 'i au dis lui, Toți te caută.

38. Și a grăit lor, Să mergem în orașele și în satele ce sunt mai aproape, ca să propoveduesc și acolo: că spre aceasta am venit.

39. Și propoveduia în adunările lor în toată Galileea, și dracii scotea.

40. Și a venit la densusul un lepros, rugându'l pre el, și închinându-l înaintea lui, și zicând lui, De vei vrea, poți să mă curățești pre mine.

41. Iar lui Iisus făcându-i-se milă, a întins mâina, și s'a atins de el, și 'i a dis lui, Voesc; curățește-te.

42. Și zicând el, îndată s'a depărtat de la densusul lepra, și s'a curățit.

43. Și răstindu-se cătră densusul, numai de cât 'l a slobozit pre el;

44. Și 'i a dis lui, Vești nimărul nimic să nu spui: ci mergi de te arată preotului, și du pentru curățenia ta cele ce a poruncit Moisi, întru mărturie lor.

45. Iar el eșind, a început a propovedui multe, și a vesti cuvântul, cât nu mai putea Iisus afevea să intre în cetate, ci era afară în locuri pustii, și veniau la el de pretutindena.

Și a intrat iarăși în Capernaum după câte-va zile; și s'a audit că este în casă.

2. Și îndată s'au adunat mulți, cât nu mai puteau încăpea nici pre lingă ușă: și le grăia lor ouventul.

3. Și au venit la el, aducând un slăbănog, care se purta de patru.

4. Și neputând e-l a se apropia de el pentru norod, au descope-rit casa unde era: și spărgând, au pogorit patul în care zăcea slăbănogul.

5. Iar Iisus vedând credința lor, a dis slăbănogului, Fiule, eartă-ți-se ție păcatele tale.

6. Și erau acolo unii din cărturari ședând, și cugetând întru inimile lor,

7. Ce grăește acesta așa hule? cine poate erta păcatele fără numai unul Dumnezeu?

8. Și îndată cunoscând Iisus cu duhul său că așa cugetau aceea întru sine, le a dis lor, Ce cugetați acestea întru inimile voastre?

9. Ce este mai lesne a dice slăbănogului, Eartă-ți-se ție păcatele; sau a dice, Scoală, și 'ți rēdică patul tău, și umblă?

10. Ci ca să știți că putere are Fiul omului pre pământ a erta păcatele, (a dis slăbănogului.)

11. Ție dic, Scoală, și îți rēdică patul tău, și mergi la casa ta.

12. Și s'a sculat îndată, și rēdicându'si patul, a eșit înaintea tuturor; cât se spăimântau toți,

și lauda-l pre Dumnezeu, dicând, Nici odată n'am vădut așa.

13. Și a eșit iarăși la mare; și toată mulțimea venia la el, și 'l învăța pre dânsul.

14. Și trecând, a vădut pre Levi al lui Alfeu ședând la vamă, și 'l a dis lui, Vino după mine. Și sculându-se a mers după dânsul.

15. Și a fost când a ședut Iisus în casa lui, mulți vameși și păcătoși ședeau împreună cu Iisus și cu ucenicii lui: că erau mulți, și mergeau după el.

16. Iar cărturarii și Fariseii vedându-l pre el că mănâncă cu vameșii și cu păcătoșii, au dis ucenicilor lui, Ce este că cu vameșii și cu păcătoșii mănâncă și bea?

17. Și auzind Iisus, a dis lor, N'au trebuință cei sănătoși de doftor, ci cei bolnavi: că n'am venit să chiem pre cei drepti, ci pre cei păcătoși la pocăință.

18. Și erau ucenicii lui Ioan și ai Fariseilor postindu-se: și au venit și 'l au dis lui, Pentru ce ucenicii lui Ioan și ai Fariseilor postesc, iar ucenicii tăi nu postesc?

19. Și a dis lor Iisus, Ați doară pot fiți nunței să postească, până când este mirele cu dânsul? Oată vreme ați pre mirele cu el, nu pot să postească.

20. Iar vor veni zile, când se va lua de la dânsul mirele, și atunci vor posti într-acele zile.

21. Și nimenea nu coase petec de pânză nouă la haină veche: iar de nu își iea plinirea lui cel

noū de la cea veche, și mai rea spărtură se face.

22. Și nimenea nu pune vin noū în foi vechi: iar de nu sparge vinul cel noū foii, și vinul se varsă, și foii pier: ci vinul noū în foi noi se cuvine să se pue.

23. Și a fost când mergea el sâmbăta prin sămănături, și au început ucenicii lui a face cale smulgând spicele.

24. Iar Fariseii au dis lui, Veți, ce fac sâmbăta ce nu se cuvine?

25. Iar el a dis lor, Ați nici odată n'ați cetit ce a făcut David, când a avut lipsă, și a flămânzit, el și cei ce erau cu dânsul?

26. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu în vremea lui Avia-tar arhiereului, și pâinile punerii înainte le a mâncat, care nu i se cădea să le mănânce, fără numai preoților, și a dat și celor ce erau împreună cu el?

27. Și a dis lor, Sâmbăta pentru om s'a făcut, iar nu omul pentru sâmbătă:

28. Drept aceea, Domn este Fiul omului și al sâmbătei.

CAPITOLUL III.

Și a intrat iarăși în sinagoga; și era acolo un om având mâna uscată.

2. Și îl pândiau pre dânsul, de 'l va vindeca pre el sâmbăta; ca să 'l vinuească pre el.

3. Și a dis omului celui ce avea mâna uscată, Rădică-te în mijloc.

4. Și a dis lor, Se cuvine

sămbăta bine a face, sau rău a face? sullet a mântui, sau a pierde? Iar ei tăceau.

5. Și căutând spre ei cu mânie, intristându-se pentru împletrirea inimii lor, a dis omului, întinde 'l mână ta. Și o a întins: și a venit mânia lui la starea cea d'înteu sănătoasă ca și ceea-l-altă.

6. Și eșind Fariseii, îndată au făcut sfat cu Irodianii împotriva lui, ca să 'l piardă pre densusul.

7. Iar Iisus s'a dus cu ucenicii săi către mare: și după densusul a mers mulțime multă din Galileea, și din Iudeea,

8. Și din Ierusalim, și din Iudumea, și din ceea parte de Iordan; și din prejurul Tirului și al Sidonului, mulțime multă, auzind câte făcea, au venit către densusul.

9. Și a dis ucenicilor săi, ca să stee corăbioara aproape de el, pentru norod, ca să nu 'l împresoare pre el.

10. Că pre mulți a vindecat; cât năvăliau spre el ca să se atingă de densusul, câți aveau băta.

11. Și duhurile cele necurate, când îl vedeau pre el, cădeau înaintea lui, și strigau, grăind, Tu ești Fiul lui Dumnezeu.

12. Și mult îi certa pre densusul ca să nu 'l facă arătat pre el.

13. Și s'a suit la munte, și a chemat pre carii a vrut el însuși: și au venit la densusul.

14. Și a făcut doi-spre-dece, ca să fie cu el, și să 'l trimită pre densusul să propoveduească,

15. Și să aibă putere a vindeca boalele, și a goni dracii.

16. Și a pus lui Simon numele Petru;

17. Și pre Iacov al lui Zevedei, și pre Ioan fratele lui Iacov; și le a pus lor numele Voanergheș, adică, Fiii tunetului.

18. Și pre Andrei, și pre Filip, și pre Vartolomei, și pre Mattei, și pre Toma, și pre Iacov al lui Alfeu; și pre Tadel, și pre Simon Cananitul,

19. Și pre Iuda Iscarioteanul, care 'l a și vindut pre el: și au venit în casă.

20. Și iarăși s'a adunat norodul, cât nu puteau ei nici pâine să mănânce.

21. Și auzind cei ce erau despre densusul *aceasta*, au eșit să 'l prindă pre el: că grăiau, Nu-și esto în fire.

22. ¶ Și cărturarii cei ce se pogorisera din Ierusalim diceau, Vezezeul are, și cu domnul dracilor scoate dracii.

23. Și chiemându 'l pre densusul, în pilde grăia lor, Cum poate Satana să scoată pre Satana?

24. Și dacă împărăția se va împărchia între sine, nu poate să stee împărăția aceea.

25. Și dacă casa se va împărchia între sine, nu poate să stee casa aceea.

26. Și dacă Satana s'a sculat însuși asupra sa, și s'a împărchiat, nu poate să stee, ci are sfârșit.

27. Nimeni nu poate să jăfuească vasele celui tare intrând în casa lui, de nu va lega întâi pre cel tare; și atunci va jăfui casa lui.

28. Amin grăesc voă, Toate păcatele se vor erta fiilor oamenilor, și hulele ori câte vor huli:

29. Iar cine va huli împotriva Sfîntului Duh n'are ertare în veac, ci este vinovat judecăței de vecl:

30. Pentru că dîceaû, Duh necurat are.

31. Decîl aû venit frații și muma lui, și stînd afară, aû trimis la el, chîmîndu'l pre dînsul.

32. Și ședea norodul împrejurul lui, și a dîs lui, Iată, muma ta și frații tîi afară te caută pre tine.

33. Și a răspuns lor, grăind, Cîno este muma mea și frații mei?

34. Și căutînd la cei ce ședeaî împrejurul lui, a dîs, Iată muma mea, și frații mei!

35. Că ori-cine va face voia lui Dumnezeu, acela fratele meu, și sora mea, și muma mea este.

CAPITOLUL IV.

Și iarăși a început a învăța lingă Sîmare: și s'a adunat la dînsul norod mult, cît a intrat el în corabie, și a ședut pre mare; și tot norodul sta pre uscat lingă mare.

2. Și 'l învăța pre dînsîi în pîlde mult, și grăia lor întru învățătura sa,

3. Ascultați; Iată, a eșit sîmănătorul să samăne:

4. Și a fost cînd sîmăna, unele aû cădut lingă cale, și aû venit păsările cerului și le aû mîncat pre dînsule.

5. Iar altele aû cădut pre pietriș, unde n'aveaû pămînt mult;

și îndatăși aû resărit, pentru că n'aveaû pămînt adînc;

6. Decîl resărint soarele s'aû pîlit; și pentru că n'aveaû rădăcină, s'aû uscat.

7. Iar altele aû cădut în spinî, și s'aû înălțat spinîi, și le aû înecat, și n'aû dat rod.

8. Iar altele aû cădut în pămînt bun, și aû dat roadă înălțîndu-se și crescînd; și aû adus unele trei-deci, și altele șese-deci, iar altele o sută.

9. Și dîcea lor, Cela ce are urechi de audît, audă.

10. Iar cînd a fost singur, 'l aû întreat pre el de pîldă cei ce eraû lingă el împreună cu cei doi-spre-dece.

11. Și le a dîs lor, Voă s'a dat a ști tîlna împărăției lui Dumnezeu: iar celor de afară toate în pîlde sînt lor:

12. Ca privind să privească, și să nu vadă; și audînd să audă, și să nu înțeleagă; ca nu cumva să se întoarcă, și să se erte lor păcatele.

13. Și le a dîs lor, Aû nu știți pîlda aceasta? și cum veți înțelege toate pîldele?

14. Sîmănătorul sîmăna cuvîntul.

15. Și aceștia sînt cei de lingă cale, unde se sîmăna cuvîntul; și cînd 'l aud îndată vine Sătana, și iea cuvîntul care este sîmănat întru inimile lor.

16. Și aceștia sînt așijderea cei ce se sîmăna pre pietriș; cariî cînd aud cuvîntul, îndată cu bucurie îl primesc pre el:

17. Și n'aû rădăcină întru sine-

și, ei sunt până la o vreme: după aceea, făcându-se necaz sau goană pentru cuvânt, îndată se smintesc.

18. Și aceștia sunt cei ce se samănă în spin; cari aud cuvântul.

19. Dar grijele veacului acestuia, și înșelăciunea bogăției, și pofta celorlalte intrând, înneacă cuvântul, și se face neroditor.

20. Și aceștia sunt cei sămănați în pământ bun; cari aud cuvântul, și 'l primesc, și aduc roadă, unul trei-deci, iar altul șese-deci, iar altul o sută.

21. ¶ Și dicea lor, Ați doară făclia vine ca să se pue sub obroc, sau sub pat? au nu ca să se pue în sfeșnic?

22. Că nu este ceva tălănit, care să nu se vădească; nici a fost ascuns, ca să nu vie într-o arătare.

23. De are cinava urechi de audit, audă.

24. Și dicea lor, Vedeți ce auziți: cu ce măsură măsurați, se va măsura voă; și se va adăoga voă celor ce auziți.

25. Că cel ce are, i se va da lui: iar cel ce n'are, și ce are i se va lua de la dânsul.

26. ¶ Și dicea, Așa este și împărăția lui Dumnezeu, în ce chip este dacă aruncă omul sămânța în pământ;

27. Și doarme, și se scoală noaptea și ziua, și sămânța resare și crește cum nu știe el.

28. Că pământul din sine rodește; întâiu iarbă, apoi spic, după aceea deplin grâu în spic.

29. Iar când se coace rodul, îndată trimete secerea, că a sosit secerișul.

30. ¶ Și dicea, Cui vom ase-măna împărăția lui Dumnezeu? sau cu ce pildă vom potrivi pre ea?

31. *Este* ca grăunțul de muștar, care când se samănă în pământ, este mai mic de cât toate sămânțele pământului:

32. Și după ce se samănă, crește, și se face mai mare de cât toate buruenele, și face ramuri mari; cât sub umbra lui pot să lăcuească pasărilor cerului.

33. Și cu pilde ca acestea multe grăia lor cuvântul, precum puteau a auzi.

34. Iar fără de pilde nu grăia lor: deosebi ucenicilor săi, le deslega toate.

35. Și a dis lor, în ziua aceea, făcându-se sară, Să trecem de ceea parte.

36. Și lăsând norodul 'l au luat pre dânsul așa precum era în corabie. Și erau și alte corăbii cu dânsul.

37. Și s'a făcut vifor mare de vânt, iar valurile intrau în corabie, cât mai se umplea ea.

38. Și el era la cârmă, dormind pre căpăteiu; și 'l au deșteptat pre el, și 'l au dis lui, Invățătorule, au nu 'ți este grijă că perim?

39. Și sculându-se a certat vântul, și a dis mării, Tacă, încetează. Și a stătit vântul, și s'a făcut liniște mare.

40. Și a dis lor, Ce sunteți așa fricoși? cum n'aveți credință?

41. Și s'a înfricoșat cu frică mare, și grăiau unul către altul, Oare cine este acesta; că și vântul și marea îl ascultă pre el?

CAPITOLUL V.

Și au venit de ceea parte de mare, în laturea Gadareanilor.

2. Și eșind el din corabie, îndată 'l a întâmpinat pre el un om din morminturi cu duh necurat,

3. Care avea locuința în morminturi; și nici cu lanțuri de fer nimeni nu putea să 'l lege pre el:

4. Pentru că de multe ori fiind legat cu obezi și cu lanțuri de fer, se rupeau de el lanțurile, și obezile se sfărâmau; și nimeni nu putea să 'l domolească pre dânsul.

5. Și pururea, noaptea și ziua, era prin munți și prin morminturi, strigând, și tăindu-se de pietre.

6. Iar vedând pre Iisus de departe, a alergat și s'a închinat lui,

7. Și strigând cu glas mare, a dis, Ce este mie și ție, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu celui Preaînalt? juru-te pre tine cu Dumnezeu, să nu mă muncești pre mine.

8. Că grăia lui, Ești duh necurat din om.

9. Și 'l a întrebat pre el, Cum îți este numele? Și a răspuns, grăind, Legheon imi este numele: că mulți suntem.

10. Și îl ruga pre el mult ca

să nu 'l trimiță pre dânsul afară din laturea aceea.

11. Și era acolo lingă munte, o turmă mare de porci pascându-se.

12. Și 'l au rugat pre dânsul toți dracii, dîcînd, Trimite-ne pre noi în porci, să intrăm într'înșii.

13. Și 'l a slobođit pre ei Iisus îndatăși. Și eșind duhurile cele necurate, au intrat în porci: și s'a pornit turma de pre țermuri în mare, (și erau ca la două mii;) și s'au innecat în mare.

14. Iar cei ce pășteau porcii au fugit, și au vestit în cetate, și în sate. Și au eșit să vadă ce este ceea ce s'a făcut.

15. Și au venit către Iisus, și au vedut pre cel ce fusese îndrăcit, și avusese legheonul, ședînd, și îmbrăcat, și întreg la minte, și s'au spălmîntat.

16. Și povestiau lor cel ce veduseră ce s'a făcut celui îndrăcit, și cele pentru porci.

17. Și au început a 'l ruga pre dânsul ca să easă din hotarele lor.

18. Și intrînd el în corabie, îl ruga pre el cîla ce fusese îndrăcit ca să fie cu dânsul.

19. Iar Iisus nu 'l a lăsat pre el, ci 'l a dis lui, Mergi în casa ta către ai tăi, și vestește lor căte 'ți a făcut ție Domnul, și te a miluit.

20. Și s'a dus, și a început a propovedui în Decapoli căte a făcut Iisus lui; și toți se minunau.

21. Și trecînd Iisus în corabie iarăși de ceea parte, s'a adunat

norod mult la el: și era lingă mare.

22. Și iată, a venit unul din mai marii sinagogei, cu numele Iair; și vedându-l pre dânsul, a cădut la picioarele lui,

23. Și l ruga pre dânsul mult, dicend, Fiica mea spre sfârșit este: vino, de l pune mâinele pre dânsa, ca să se mântuească; și să trăească.

24. Și a mers Iisus cu dânsul; și după dânsul a mers norod mult, și l impresura pre el.

25. Și o muiere oare-care, fiind intru curgerea sângelui de doi spre-dece ani,

26. Și multe pătîmind de la mulți doftori, și cheltuindu-și toate cele ce avusese, și nimic folosindu-se, ci mai virtos spre mai rău venind,

27. Audind pentru Iisus, venind între norod din apoi, s'a atins de haina lui.

28. Că dicea, Macar de hainele lui de mă voiŭ atinge, mă voiŭ mântui.

29. Și îndată a sccat isvorul sângelui ei; și a simțit cu trupul că s'a vindecat de boală.

30. Și îndatăși Iisus cunoscend intru sine-și puterea ce a eșit dintru el, întorcend-se către norod, a dis, Cine s'a atins de hainele mele?

31. Și au dis lui ucenicii lui, Vedl norodul îmbulzindu-te, si dlo!l, Cine s'a atins de mine?

32. Și căuta împrejur să vadă pre ceea ce a făout aceasta.

33. Iar muierea înfricoșându-

se și tremurând, știind ce s'a făcut ei, a venit și a cădut înaintea lui, și l a spus lui tot adevărul.

34. Iar el a dis ei, Fiică, credința ta te a mântuit; mergi în pace, și fi sănătoasă de boala ta.

35. Încă grăind el, au venit unii de la mai marele sinagogei, dicend, Fiica ta a murit: ce mai superi pre învățătorul?

36. Iar Iisus îndată ce a audît cuvântul ce s'a grăit, a dis mai marelui sinagogei, Nu te teme, crede numai.

37. Și n'a lăsat pre nioi unul să meargă după dânsul, fără numai pre Petru, și pre Iacov, și pre Ioan fratele lui Iacov.

38. Și a venit în casa mai marelui sinagogei, și a vedut turburare, plângend aceia și tânguindu-se mult.

39. Și intrând, a dis lor, Ce vă turburați și plângeți? fecioara n'a murit, ci doarme.

40. Și și ridcău de dânsul. Iar el scoțend afară pre toți, a luat pre tatăl fecioarei și pre muma ei, și pre cei ce erau cu el, și a intrat unde era fecioara zăcend.

41. Și apucând pre fecioară de mână, l a dis ei, TALITA CUMI; ce se tilcuește, Fecioară, ție dic, scoală-te.

42. Și îndatăși s'a sculat fecioara, și umbla; că era de doi spre-dece ani. Și s'au spălmântat cu spalmă mare.

43. Și le a poruncit lor mult ca nimeni să nu știe aceasta; și a dis să l dea ei să mănânce.

CAPITOLUL VI.

Și a eșit de acolo, și a venit la patriea sa; și după dînsul au mers ucenicii lui.

2. Și fiind sîmbătă, a început a învăța în sinagogă: și mulți audindu-l se mirau, dîcînd, De unde îți sînt aceștiia acestea? și ce *este* înțelepciunea ce i s'a dat lui, că și puteri ca acestea prin mîinile lui se fac?

3. Aă nu este acesta teslarul, feciorul Mariei, și fratele lui Iacov, și al lui Iosie, și al lui Iuda, și al lui Simon? și aă nu sînt surorile lui aici la noi? Și se amintiau întru el.

4. Și dîcea lor Iisus, Nu este prooroc necinstit, fără numai în patria sa, și între rudenii, și în casa sa.

5. Și nu putea acolo nici o putere să facă, fără numai preste puțin bolnavi puindu-și mîinile, 'y a vindecat pre el.

6. Și se mira pentru necredința lor. Și umbla în satele cele de prin prejur, învățînd.

7. 'y Și a chemat pre cei doi spre-dece, și a început a-i trimete pre dînsul câte doi câte doi; și le a dat lor putere asupra durerilor celor necurate;

8. Și le a poruncit lor să nu lea nimic pre cale, fără numai toiag; nici traistă, nici pîne, nici banî la briu:

9. Ci numai *să fie* încălțați cu sandali; și să nu se îmbrace cu două haine.

10. Și grăia lor, Ori unde veți

intra în casă, acolo petreceți până ce veți eși de acolo.

11. Și ori câți nu v_e vor primi pre voi, nici vor asculta pre voi, eșind de acolo, scuturați praful cel de sub picioarele voastre întru mărturie lor. Amin grăesc voă, Mai ușor va fi Sodomului și Gomorului în ziua judecătoi, de cît cetăței aceleia.

12. Și eșind el propoveduia, ca să se pocăască.

13. Și draci mulți scoteau, și ungeau cu unt-de-lemn pre mulți bolnavi, și-i tămăduiau.

14. Și a audît *despre dînsul* împăratul Irod; (căci arătat se făcuse numele lui:) și dîcea, Că Ioan Botezătorul s'a sculat din morți, și pentru aceasta lucrează puterile întru el.

15. Alții dîceau, Că Ilie este. Iar alții dîceau, Că prooroc este, sau că unul din prooroci.

16. Și audînd Irod, a dîs, Acesta este Ioan pre care eu 'l am tăiat; el s'a sculat din morți.

17. Că Irod acesta trimetînd a prins pre Ioan, și 'l a legat pre el în temniță, pentru Irodiiada, muierea lui Filip fratele său; căci o luase pre dînsa muiere.

18. Că dîcea Ioan lui Irod, Nu ți se cuvine să ai muierea fratelui tău.

19. Iar Irodiiada pizmuia lui, și vrea să 'l omoare; și nu putea:

20. Că Irod se temea de Ioan știindu-l pre dînsul om drept și sfînt, și îl socotea pre el; și ascultându-l pre dînsul, multe fă-

cea, și cu dragoste îl asculta pre el.

21. Și întemplantându-se o dată cu bun prilej, când Irod făcea ospetul nașterii sale boerilor săi, și căpitanilor, și celor mai mari ai Galileei;

22. Și intrând fata Irodiiadei, și jucând, și plăcând lui Irod și celor ce ședeau ou dânsul, a dat împăratul fetei, Cere de la mine ori ce vei vrea, și voiu da ție.

23. Și s'a jurat el. Ori ce vei cere de la mine voiu da ție, până la jumătate de împărăția mea.

24. Iar ea eșind, a dat mamei sale. Ce voiu cere? Iar aceea a dat. Capul lui Ioan Botezătorului.

25. Și intrând îndată cu sirguintă la împăratul, a cerut, dîcînd. Voiu ca să 'mi dai mie acum în tîpsie capul lui Ioan Botezătorului.

26. Și împăratul foarte s'a întristat; dar pentru jurămîntul, și pentru căl ce ședeau împreună cu dânsul, n'a vrut să 'l lepede cererea.

27. Și îndată trimetînd împăratul speculator, a poruncit să aducă capul lui; iar el mergînd 'l a tăiat capul lui în temniță,

28. Și 'l a adus în tîpsie, și 'l a dat pre el fetei: și fata 'l a dat mamei sale.

29. Și auzînd ucenicii lui, au venit și au rădicat trupul lui cel cădînt, și 'l au pus în mormînt.

30. Și s'au adunat apostolii la Iisus, și 'l au vestit lui toate câte au făcut și câte au învățat.

31. Și le a dat lor, Veniți voi înși-vă deosebi în loc pustiū, și vă odihniți puțin: că erau mulți carii veniau și se duceau, și n'aveau vreme nici să mănânce.

32. Și s'au dus în loc pustiū singuri cu corabia.

33. Și 'l au vedut pre dânsii noroadele mergînd, și 'l au cunoscut pre el mulți, și pedestri din toate cetățile alergau acolo, și mai înainte de cât ei au venit, și s'au adunat la dânsul.

34. Și eșind Iisus, a vedut norod mult, și i s'a făcut milă de el, pentru că erau ca oile ce n'au păstor: și a început a 'l învăța pre dânsii multe.

35. Și iată vreme multă fiind, s'au apropiat la dânsul ucenicii lui, și au dat. Locul este pustiū, și iată vreme a trecut multă:

36. Slobodește 'l pre dânsii, ca mergînd în orașele cele din prejur și în sate, să 'și cumpere lor-și pâini: că n'au ce să mănânce.

37. Iar el răspundînd a dat lor, Dați-le voi lor să mănânce. Și au dat ei lui, Mergînd poate să cumpărăm pâini de două sute de dinari, și să le dăm lor să mănânce?

38. Iar el a dat lor, Câte pâini aveți? mergeți și vedeți. Și după ce au vedut, au dat, Cinci, și doi pești.

39. Și a poruncit lor să 'l pue pre toți mese mese pre iarbă verde.

40. Și au ședut cete, cete, câte o sută și câte cinci-deci.

41. Și luând cele cinci pâini și cei doi pești, căutând la cer, a blagoslovit, și a frânt pâinile, și le a dat ucenicilor săi ca să le pue înaintea lor; și pre cei doi pești 'i a împărțit la toți.

42. Și au mâncat toți, și s'au săturat.

43. Și au luat două-spre-dece coșuri pline de sfărâmături, și din pești.

44. Și erau cei ce mâncaseră pâinile ca la cinci mil de bărbați.

45. Și îndată a silit pre ucenicii săi să intre în corabie, și să meargă mai înainte de ceea parte la Vitsaida, până ce va slobozi el norodul.

46. Și după ce 'i a slobozit pre el, s'a dus în munte să se roage.

47. Și făcându-se sară, era corabia în mijlocul mării, și el singur pre uscat.

48. Și 'i a vădut pre densii că se chinuesc vislind; că era vântul improtiva lor; iar intru a patra strajă a nopții a venit la densii, umblând pre mare, și vrea să treacă pre lângă ei.

49. Iar ei vădendu-l pre densul umblând pre mare, li s'a părut că este nălucă, și au strigat.

50. Că toți 'l au vădut pre el, și s'au turburat. Și el îndatăși a grăit cu densii, și le a dis lor, ludrăzniți: eu sunt; nu vă temeți.

51. Și s'a suit la densii în corabie; și a încetat vântul: și ei foarte preste măsură se spălmântau întru sine, și se minunau.

52. Că n'au priceput ceea ce se făcuse cu pâinile, căci era inima lor împietrită.

53. Și trecend, au venit în pământul Ghenisaretului, și au stăcut la liman.

54. Și esind ei din corabie, îndată 'l au cunoscut pre el.

55. Și înoungiurând toată țătura aceea, au început pre paturi a aduce bolnavi, unde audeau că este el acolo.

56. Și ori unde intra, în sate, sau în cetăți, sau în orașe, puneau la ulițe pre cei bolnavi, și 'l rugau pre el ca măcar de poalele veșmintelor lui să se atingă: și câți se atingeau de el se mântuiau.

CAPITOLUL VII.

Și s'au adunat la densul Farisei și unii din cărturari, cari veniseră din Ierusalim.

2. Și vădend pre oare-cari din ucenicii lui cu mâinele necurate, adecă nespălate, mâncând pâine, 'l au prihănit.

3. Că Fariseii și toți Iudeii, de nuși vor spăla mâinele până în cot, nu mânacă, fiind așezământul bătrânilor.

4. Și dacă vin din țîrg, de nu se vor spăla, nu mânacă. Și altele multe sunt, care au luat a le ținea, precum spălarea paharelor, și a urcioarelor, și a căldărilor, și a paturilor.

5. După aceea 'l au întrebat pre el Fariseii și cărturarii, Pentru ce ucenicii tăi nu umblă dupe așezământul bătrânilor, ci

cu mâinele nespălate mănâncă pâine?

6. Iar el răspundând, 'a dis lor, Bine a proorocit Isaia pentru voi fătarnicilor, precum este scris, Norodul acesta cu buzelo mă cinsteste, iar inima lor departe stă de la mine.

7. Și în zadar mă cinstesc, învățând învățătură *care sunt* poruncă omenești.

8. Că lăsând porunca lui Dumnezeu, țineți așezământul oamenilor, spălarea urcioarelor, și a paharelor: și alte asemenea ca acestea multe faceți.

9. Și dicea lor, Bine lepădați porunca lui Dumnezeu, ca să păziți așezământul vostru.

10. Că Moisi a dis, Cinsteste pre tatăl tău și pre muma ta; și, Căla ce va grăi de rău pre tatăl său sau pre muma sa, cu moarte să moară.

11. Iar voi diceți, De va dice omul tatănesău sau mînesă, Corban, adică, dară *este* aceea cu care te ai fi folosit de la mine;

12. Și nu'l mai lăsați pre dînsul să mai facă ceva tatănesău sau mînesă;

13. Călcând cuvîntul lui Dumnezeu pentru așezământul vostru, care 'l așidat: și asemenea ca acestea multe faceți.

14. ¶ Și chîemînd la sine pre tot norodul, a dis lor, Ascultați-mă pre mine toți, și înțelegeți;

15. Nimio nu este din afară de om, ce intră într'însul, care poate să'l spurce pre el: ci cele ce es dintr'însul, aceea sînt care spurcă pre om.

16. De are cineva urechi de auzit, audă.

17. Și după ce a intrat în casă de la norod, 'l au întrebat pre el ucenicii lui pentru pildă.

18. Și le a dis lor, Auzi și voi sînteți așa neînțelegători? Auzi nu vă pricepeți, că tot ce intră în om din afară, nu poate să 'l spurce;

19. Că nu intră în inima lui, ci în pîntece, și ese pe afedron, curățind toate bucatele?;

20. Și dicea, Ceea ce ese din om, aceea spurcă pre om.

21. Că din lăuntru din inima oamenilor, es gîndurile cele rele, preacurviile, curviile, uciderile,

22. Furtisagurile, lăcomiile, vicleșugurile, înșălăciunile, faptele de rușine, ochiul viclean, hula, trufiea, nebuliea:

23. Toate relele acestea es din lăuntru, și spurcă pre om.

24. ¶ Și sculându-se de acolo, s'a dus în hotarele Tirului și ale Sidonului, și intrînd în casă, vrea să nu stie nimeni *de el*; și n'a putut să se tălănească.

25. Că auzînd o muiere pentru dînsul, a cărei fiică avea duh necurat, venind a cădută la picioarele lui:

26. Și era muierea Elină, de neam din Finichia Siriei; și'l ruga pre el ca să gonească dracul din fiica ei.

27. Iar Iisus a dis ei, Lasă să se sature întîi fiil; că nu este bine a lua pâinea fiilor, și a o arunca câinilor.

28. Iar ea răspundând, 'a dis lui, Adevărat, Doamne: că și câinii

sut masă mănâncă din sfărămăturile fiilor.

29. Și a dis ei, Pentru acest ouvent mergi; a eșit dracul din slica ta.

30. Și mergend la casa sa, a aflat pre dracul eșit, și pre slica zăcend in pat.

31. Ți și iarăși eșind din hotarele Tirului și ale Sidonului, a venit la marea Galileei, in mijlocul hotarelor Decapoliei.

32. Și a adus la densusul un surd grăind anevoe; și 'l a rugat pre densusul ca să 'l pue mâina pre el.

33. Și luându'l pre el din mulțime deosebî, a pus degetele sale in urechile lui, și scupînd, s'a atins de limba lui;

34. Și cîntînd la cer, a suspinat, și a dis lui, EFFATTA, ce este, Deschide-te.

35. Și îndatăși s'a deschis audurile lui, și s'a deslegat legătura limbii lui, și grăia drept.

36. Și a poruncit lor ca să nu spue nimărul: ci pre cât el le porunceă lor, ei mai mult vestiau;

37. Și preste măsură se miraū, dicend, Toate le a făcut bine: și pre surdî 'l a făcut de aud, și pre muți de grăesc.

CAPITOLUL VIII.

In zilele acelea fiind norod mult foarte, și neavend ce mânca, chemând Iisus pre ucenicii săi, le a dis lor,

2. Milă 'mî este de norod, că lată trei zile sînt de cînd aș-

teaptă lingă mine, și n'aū ce mânca:

3. Și de 'l voiū slobodi pre densusi flămîndi la casele lor, vor slăbi pre cale: că unii dintr'inșil aū venit de departe.

4. Și aū rîspuns lui ucenicii lui, De unde pre aceștia va putea cineva să 'l sature de pâine aici in pustie?

5. Și 'l a întrebât pre ei, Cîte pâini aveți? Iar ei aū dis, Șapte.

6. Și a poruncit norodului să șadă pre pămînt: și luînd pre cele șapte pâini, mulțumind, a frînt, și a dat ucenicilor săi, ca să le pue inaintea lor; și le aū pus inaintea norodului.

7. Și aveaū și puținî peștișori: și blagoslovind, a dis să 'l pue și pre aceia inaintea lor.

8. Și aū mîncat, și s'aū săturat: și aū luat rămășițe de sfărîmături șapte coșnițe.

9. Și erau cei ce mîncaseră ca patru mi: și 'l a slobodit pre ei.

10. Ți și îndată intrînd in corabie cu ucenicii săi, a venit in părțile Dalmanutei.

11. Și aū eșit Fariseii, și aū inceput a se întreba cu densusul, cerend de la densusul semn din cer, ispitindu'l pre el.

12. Și suspinînd cu duhul său, a dis, Pentru ce neamul acesta semn cere? amin dic voă, Nu se va da neamului acestuia semn.

13. Și lăsîndu'i pre densusi, a intrat iarăși in corabie și a trecut de ceea parte.

14. Ți ucenicii ultaseră să iea pâine, și mai mult de cât o pâine n'aveau cu densii în corabie.

15. Și le a poruncit lor, dîcînd, Căutați de vă păziți de aluatul Fariseilor, și de aluatul lui Irod.

16. Și cugeta unul cătră altul, dîcînd, Că pâine n'avem.

17. Iar Iisus cunoscînd, a dîs lor, Drept ce cugetați că pâine n'aveți? încă nu înțelegeți, nici pricepeți? ați încă împietrită aveți inima voastră?

18. Ochii avînd, nu vedeți? și urechi avînd, n'audiți? și nu vă aduceți aminte?

19. Când am frînt pre cele cinci pâini la cele cinci mii, câte coșuri pline de sfărămături ați luat? Dîs-au ei lui, Doăspre-dece.

20. Și cînd pre cele șapte la cele patru mii, câte coșuri pline de sfărămături ați luat? Iar ei au dîs, Șapte.

21. Și le a dîs lor, Dar cum încă nu înțelegeți?

22. Ți a venit în Vitsaida; și 'I au adus lui un orb, și 'I au rugat pre el ca să se atingă de densul.

23. Și apucînd pre orbul de mîină, 'I a scos pre el afară din sat, și scui_pînd pre ochii lui, și puindu 'și mîinele pre el, 'I a întreat de vede ceva.

24. Și redîcîndu 'și ochii, a dîs, Văd oamenii ca copacii umblînd.

25. După aceasta iarăși 'și a pus mîinele pre ochii lui, și 'I

a făcut de a vădut; și s'a îndreptat, și a vădut luminat pre toți.

26. Și 'I a trimes pre el la casa sa, dîcînd, Nici în sat să intri, nici să spui cuiva în sat.

27. Ți a eșit Iisus, și ucenicii lui în satele Chesariei lui Filip; și pre cale a întreat pre ucenicii săi, dîcînd lor, Cine dîc oamenii că sînt eu?

28. Iar ei au rîspuns, Ioan Botezătorul; și alții, Ilie; iar alții, Unul din prooroci.

29. Și el le a dîs lor, Dar voi cine dîceți că sînt eu? Și rîspundînd Petru a dîs lui, Tu ești Hristosul.

30. Și 'I a oprit pre ei ca să nu spuie nimîru pentru densul.

31. Și a început a 'I învăța pre ei, că se cuvine Fiul omului multe a pătîni, și a se defăima de bătrîni, și de arhierii, și de cărturarii, și a se omori, și după trei zile a învia.

32. Și de față cuvîntul acesta grăia. Și apucîndu 'l pre el Petru, a început a 'I sta lui împotriva.

33. Iar el întorcîndu-se și căutînd spre ucenicii săi, a cerat pre Petru, dîcînd, Mergi după mine, Satano: că nu cugeți cele ce sînt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sînt ale oamenilor.

34. Ți chîemînd *la sine* pre norod împreună cu ucenicii săi, a dîs lor, Cea ce voește să vie după mine, să se lepede de sine, și să 'și lîce crucea sa, și să 'mî urmeze mie.

85. Că cine va vrea să 'și mântuească sufletul său, pierde-l va pre el; iar cine 'și va pierde sufletul său pentru mine și pentru evanghelie, acela îl va mântui pre el.

86. Că ce va folosi omului, de ar dobîndi lumea toată, și 'și va pierde sufletul său?

87. Sau ce va da omul schimb pentru sufletul său?

88. Că cine se va rușina de mine și de cuvintele mele întru acest neam preacurvar și păcătos; și Fiul omului se va rușina de el când va veni întru slava Tatălui său cu sfinții îngeri.

CAPITOLUL IX.

Si le dicea lor, Amin grăesc voă, Că sînt unul din cei ce stați aici, cari nu vor gusta moarte până când vor vedea împărăția lui Dumnezeu venind întru putere.

2. "Și după șese zile a luat Iisus pre Petru, și pre Iacov, și pre Ioan, și 'l a suit pre dînsii în munte înalt deosebi singuri: și s'a schimbat la față înaintea lor.

3. Și hainele lui erau streluind, albe foarte ca zăpada; în ce chip nălbitorul pre pămînt nu poate să nălbească.

4. Și s'a arătat lor Ilie împreună cu Moisi: și grăiau cu Iisus.

5. Și răspundînd Petru a zis lui Iisus, Învățătorule, bine este noă a fi aici: și să facem trei

colibi; ție una, și lui Moisi una, și lui Ilie una.

6. Că nu știa ce grăia; că erau înfricoșați.

7. Și s'a făcut nor umbrindu-l pre ei: și a venit glas din nor, grăind, Acesta este Fiul meu cel iubit: pre acesta ascultați.

8. Și de năprasna căutînd ei împrejur, pre nimeni n'au mai vădut, oi numai pre Iisus împreună cu dînsii.

9. Iar pogorîndu-se ei din munte, le a poruncit lor ca nămerul să nu spue cele ce au vădut, fără numai când Fiul omului din morți va învia.

10. Și ei au ținut cuvîntul între sine, întrebîndu-se ce este aceea a învia din morți.

11. "Și 'l au întrebat pre el, dicînd, Pentru ce dic cărturarilor că Ilie se cuvine să vie mai înainte?

12. Iar el răspundînd, a zis lor, Ilie cu adevărat venind mai înainte, va așeza toate; și precum este scris de Fiul omului, ca să pătimească multe, și să fie desființat.

13. Ci dic voă, Că și Ilie a venit, și au făcut lui câte au vrut, cum este scris de el.

14. "Și venind la ucenicii, a vădut norod mult împrejurul lor, și cărturarilor întrebîndu-se cu dînsii.

15. Și îndată tot norodul vădîndu-l pre el s'a spălmîntat, și alergînd s'a închinat lui.

16. Și a întrebat pre cărturarii, Ce vă întrebați între voi?

17. Și răspundînd unul din

norod, a ȕis. Invățătorule, am adus pre fiul meu la tine, având duh mut;

18. Și ori unde îl apucă pre el, îl zdrobește : și face spume, și scirșnește cu dinții săi, și se usucă : și am ȕis ucenicilor teli să'l scoată; și n'au putut.

19. Iar el răspundend, a ȕis lui. O neam necredincios, până când voiți fi cu voi ? până când voiți suferi pre voi ? aduceți'l pre el la mine.

20. Și 'l au adus pre el la densusl : și vedendul pre densusl, îndată duhul 'l a scuturat pre el ; și cădend la pământ, se tăvălla spumând.

21. Și a întrebat pre tatăl lui, Câtă vreme este de când i s'a făcut lui aceasta ? Iar el a ȕis, Din copilărie.

22. Și de multe ori pre el și în foc 'l a aruncat, și în apă, ca să'l piardă : ci de poți oeva, ajută-ne noă, fiindu'ți milă de noi.

23. Iar Iisus 'l a ȕis lui, De poți crede, toate sânt cu putință credinciosului.

24. Și îndată strigând cu lacrimi tatăl copilului, a grăit, Cred, Doamne ; ajută necredințele mele.

25. Iar vedend Iisus că năvălește norodul, a poruncit duhului celui necurat, dicend lui, Duh mut și surd, ești tie 'ți poruncesc, ești dintr'insul, și de acum să nu mai intri în el.

26. Și strigând, și mult scuturându'l pre el, a eșit : și s'a făcut ca un mort ; cât mulți diceau, A murit.

27. Iar Iisus apucându'l pre el de mână, 'l a rēdicat ; și s'a sculat.

28. Și intrând el în casă, ucenicii lui 'l au întrebat pre densusl deosebi, Pentru ce noi nu am putut să 'l scoatem pre el ?

29. Iar el a ȕis lor, Acest neam cu nimic nu poate eși, fără numai cu rugăciune și cu post.

30. ¶ Și de acolo eșind, mergeau prin Galileea ; și nu vrea ca să 'l știe cineva.

31. Că învăța pre ucenicii săi, și ȕicea lor, Fiul omului se va da în mâinele oamenilor, și 'l vor omori pre el ; și după ce 'l vor omori, a treia ȕi va învia.

32. Iar ei nu înțelegeau cuvântul acela, și se temeau să 'l întrebe pre el.

33. ¶ Și a venit în Capernaum : și fiind în casă 'l a întrebat pre densusi, De ce vă prigoniți pre cale ?

34. Iar ei au tăcut : că se pricise pro cale unul cu altul, cine ar fi mai mare.

35. Și ședend, a chemat pre cei doi-spre-dece, și le a ȕis lor, Căla ce va să fie întâi, acesta să fie mai pre urmă de toți, și tutulor slugă.

36. Și luând un prunc, 'l a pus pre el în mijlocul lor : și luându'l în brațe a ȕis lor,

37. Ori cine va primi pre unul dintr'acești prunci întru numele meu, pre mine primește : și ori cine primește pre mine, nu pri-

mește pre mine, ci pre cel ce m'a trimes pre mine.

38. Și a răspuns Ioan lui, zicând, Învățătorule, am văzut pre oare cine intru numele tău scoțând dracii, care nu vine după noi: și 'l am oprit pre el, pentru că nu vine după noi.

39. Iar Iisus a zis, Nu 'l opriți pre el: că nimeni nu este oare va face putere intru numele meu, și să poată degrab a mă grăi de rău.

40. Că cel ce nu este împotriva noastră pentru noi este.

41. Că ori cine va adăpa pre voi cu un pahar de apă intru numele meu, pentru că sunteți al lui Hristos, amin grăesc voă, nu 'și va pierde plata sa.

42. Și ori cine va sminti pre unul dintr-acești mici cari cred intru mine, mai bine ar fi lui de 'și ar lega o piatră de moară împrejurul grumazului său, și să se arunce în mare.

43. Și de te smintește pre tine mâlna ta, tae-o pre ea: că mai bine 'ți este ție ciung să intri în viață, de cât două mâini având să intri în gheena, în focul nestins:

44. Unde viermele lor nu moare, și focul nu se stinge.

45. Și de te smintește pre tine piciorul tău, tae-l pre el: că mai bine 'ți este ție să intri în viață schiop, de cât două picioare având să fii aruncat în gheena, în focul nestins;

46. Unde viermele lor nu moare, și focul nu se stinge.

47. Și de te smintește pre

tine ochiul tău, scoate-l pre el: că mai bine 'ți este ție cu un ochi să intri intru împărăția lui Dumnezeu, de cât doi ochi având să fii aruncat în gheena focului:

48. Unde viermele lor nu moare, și focul nu se stinge.

49. Că fie-oare cu foc se va săra, și toată jertva cu sare se va săra.

50. Bună este sarea: iar de va fi sarea nesărată, cu ce o veți indulci pre aceasta? Aveți intru voi sare, și pace aveți între voi.

CAPITOLUL X.

Si de acolo sculându-se, a venit în hotarele Iudeei de ceea parte de Iordan: și iarăși s'aun adunat noroadele la dânsul; și precum îl era obiceiul, iarăși îl învăța pre el.

2. Și apropiindu-se Fariseii, 'l au întrebat pre el, Oare se cade bărbatului să 'și lase muierea? ispitindu-l pre el.

3. Iar el răspundând a zis lor, Ce a poruncit voă Moisi?

4. Iar el a zis, Moisi a dat voie să 'l scorie cartede despărțire, și s'o lase.

5. Și răspundând Iisus, a zis lor, Dupre învietoșarea inimii voastre a scris voă porunca aceasta.

6. Iar din începutul zidirei bărbat și muieră 'l a făcut pre ei Dumnezeu.

7. Pentru aceasta va lăsa omul

pre tatăl său și pre muma sa, și se va lipi de muierea sa;

8. Și vor fi amândoi un trup: pentru aceea nu mai sunt doi, ci un trup.

9. Deci ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.

10. Și în casă iarăși 'l au întrebat pre el ucenicii lui de aceasta.

11. Și le a spus lor, Ori cine 'și va lăsa muierea sa, și va lua alta, preacurvește cu dânsa.

12. Și muierea de 'și va lăsa bărbatul, și se va mărita după altul, preacurvește.

13. Ți aduceau la dânsul prunci, ca să se atingă de el: iar ucenicul certau pre cei ce 'i aduceau.

14. Iar vedând Iisus aceasta, nu 'i a părut bine, și a spus lor, Lăsați pruncii să vie la mine, și nu 'i opriți pre ei: că a unora ca acestora este împărăția lui Dumnezeu.

15. Amin spus voă, Ori-cine nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca pruncul, nu va intra întru ea.

16. Și luându-i în brațe, 'și a pus mâinele preste ei, și 'i a blăgoslovit pre dânsii.

17. Ți eșind el în cale, alergând oare-cine, și ingenuchind înaintea lui, îl întreba pre el, zicând, Învățătorule bune, ce voi face ca să moștenesc viața vecnică?

18. Iar Iisus a spus lui, Ce'mi spui bun? nimeni nu este bun, fără numai unul, Dumnezeu.

19. Poruncele știți, Să nu preacurvești, Să nu uciși, Să nu furi,

Să nu mărturisești mărturie mincinoasă, Să nu răpești, Cinstește pre tatăl tău și pre muma ta.

20. Iar el răspundând, a spus lui, Învățătorule, toate acestea le am păzit din tinerețele mele.

21. Iar Iisus căutând spre el 'l a iubit pre dânsul, și a spus lui, Încă una îți lipsește: mergi, vinde 'ți câte ai, și le dă săracilor, și vei avea comoară în cer: și luând crucea, vino, urmează mie.

22. Iar el întristându-se de cuvântul acesta, s'a dus mâhnit: pentru că avea avuții multe.

23. Ți căutând împrejur Iisus, a spus ucenicilor săi, Cât de anevoe vor intra întru împărăția lui Dumnezeu cei ce au avuții?

24. Iar ucenicii s'au spăimântat de cuvintele lui. Iar Iisus iarăși răspundând, le a spus lor, Fiilor, cât de anevoe este să intre întru împărăția lui Dumnezeu cei ce se nădăducesc întru avuții?

25. Mai lesne este a trece cămila prin urechicia acului, de cât bogatul a intra întru împărăția lui Dumnezeu.

26. Iar el mai mult se îngrozia, zicând unuia cătră altul, Și cine poate să se mântuească?

27. Ți căutând Iisus la dânsii, a spus, La oameni este cu neputință, dar nu la Dumnezeu: că la Dumnezeu toate sunt cu putință.

28. Ți a început Petru a zice lui, Iată noi am lăsat toate, și am urmat ție.

29. Ți răspundând Iisus a spus, Amin grăesc voă, Nimeni nu este care 'și a lăsat casă, sau frați,

sau surori, sau tata, sau mama, sau femeie, sau feciori, sau holde, pentru mine si pentru evanghelie,

30. Si sa nu le insutite acum in vremea aceasta, case, si frati, si surori, si tata, si mama, si feciori, si holde, cu goniri; si in veacul cel viitor viata vecinica.

31. Si multi d'inteu vor fi pre urma; si de pre urma inteu.

32. Si erau pre cale suindu-se in Ierusalim; si mergea Iisus inaintea lor: iar el se spaimanta; si mergend dupa densul, le era frica. Si luand iarasi pre cei doi spre-dece, a inceput a le spune lor cele ce erau sa i se intemple lui.

33. *Picend*, Iata, ne suim in Ierusalim; si Fiul omului se va da arhierilor si carturarilor; si 'l vor judeca pre el spre moarte, si 'l vor da pre el Neamurilor:

34. Si 'l vor batjocori pre el, si 'l vor bate pre el, si 'l vor scuipi, si 'l vor omori pre el: si a treia zi va invia.

35. Si au venit la el Iacov si Ioan, fiul lui Zevedei, dicend, Invatatorule, voim ca ceea ce vom cere sa ne faci noa.

36. Iar el a dis lor, Ce voiți să vă fac voa?

37. Iar ei au dis lui, Da-ne noa ca să ședem unul d'a dreapta ta, si altul d'a stanga ta, intru slava ta.

38. Iar Iisus le a dis lor, Nu știți ce cereți: puteți să beți paharul care eu beau? si cu botezul cu care eu mă botez să vă botezați?

39. Iar ei au dis lui, Putem. Iar Iisus a dis lor, Paharul pre care eu beau, cu adevărat îl veți bea; si cu botezul cu care eu mă botez, vă veți boteza:

40. Iar a ședea d'a dreapta mea si d'a stanga mea nu este al meu a da; ci se va da celor pentru cari s'a gătit.

41. Si audind aceasta cei dece, au inceput a se mania pre Iacov si pre Ioan.

42. Iar Iisus chiemandu-l pre densul la sine, le a dis lor, Știți că celor ce li se pare că împărătesc Neamurile, le stăpănesc pre ele; si cei mai mari al lor le domnesc pre densele.

43. Iar intru voi nu va fi așa: ci care va vrea să fie mai mare între voi, să fie voa slugă.

44. Si care va vrea să fie între voi inteu, să fie tutulor slugă.

45. Pentru că si Fiul omului n'a venit ca să 'l slujească lui, ci ca să slujească el, si să 'l dea sufletul său răscumpărare pentru multi.

46. Si au venit in Ierihon: si esind el din Ierihon si ucenicul lui si norod mult, Vartimef orbul, fiul lui Timeu, ședea lingă cale cerșind.

47. Si audind că Iisus Nazarianul este, a inceput a striga, si a dice, Iisuse, Fiul lui David, miluește-mă.

48. Si 'l certaă pre densul multi ca să tacă: iar el cu mult mai virtos striga, Fiul lui David, miluește-mă.

49. Si stând Iisus, a dis să 'l chieame pre el. Si au chieamat pre

orbul, dicându-l lui, Indrăznește, scoală-te; că te chiamă.

50. Iar el, lepădându-și hațna sa, s'a sculat, și a venit la Iisus.

51. Și răspundend Iisus, 'I a dis lui, Ce voești să-ți fac ție? Iar orbul 'I a dis lui, Invățătore, ca să ved.

52. Iar Iisus 'I a dis lui, Mergi; credința ta te a mântuit. Și îndată a vedut, și a mers după Iisus în cale.

CAPITOLUL XI.

Și când s'a apropiat de Ierusalim, în Vitfaghi și Vitania, cătră muntele Maslinilor, a trimis doi din ucenicii săi,

2. Și a dis lor, Mergeți în satul care este înaintea voastră: și îndată intrând într'insul, veți afla un mânz legat, pre care nimeni din oameni n'a ședut; deslegându-l pre el, să 'l aduceți.

3. Și de va dice voă cinevă, Căci faceți aceasta? să diceți, că Domnului trebuiește; și numai de cât il va trimete pre el aici.

4. Și au mers, și au aflat mânzul legat lingă ușă afară la rēspintie; și 'l au deslegat pre el.

5. Iar unul din cei ce stau acolo, au dis lor, Ce faceți de deslegați mânzul?

6. Iar ei au dis lor precum le poruncise Iisus: și 'l au lăsat pre el.

7. Și au adus mânzul la Iisus, și 'și au pus pre el hațnele lor; și a ședut pre dēnsul.

8. Și mulți așterneau veșmintele lor pre cale: iar alții tăiau

stălpări din copaci, și le așterneau pre cale.

9. Și cei ce mergeau înainte, și cei ce veniau pre urmă, strigaū, dicend, Osanna; Bine este cuvētat cel ce vine intru numele Domnului:

10. Bine este cuvētată împărăția, care vine intru numele Domnului, a părintelui nostru David: Osanna intru cel de sus.

11. Și a intrat Iisus în Ierusalim, și în biserică: și după ce a vedut toate, fiind vremea în de sară, a eșit la Vitania cu cei doi-spre-dece.

12. Și a doa di, eșind ei din Vitania, a flământit;

13. Și vedend un smochin de departe avend frunze, a venit, ca doară va afla ceva într'insul: și venind la el, nimic n'a aflat fără numai frunze; că încă nu era vremea smochinelor.

14. Și răspundend Iisus, a dis lui, De acum înainte nimeni să nu mai mănânce rod din tine în veac. Și audiaū ucenicii lui.

15. Și au venit în Ierusalim: și intrând Iisus în biserică, a inceput a scoate pre cei ce vindeaū și cumpăraū în biserică, și mesele schimbătorilor de bani, și scaunele celor ce vindeaū porumbi le a răsturnat;

16. Și nu lăsa să poarte cineva vas prin biserică.

17. Și învăța, dicend lor, Aū nu este scris, Casa mea, casă de rugăciune se va chiama intru toate neamurile? iar voi o ați făcut peșteră tâlharilor.

18. Și au audit cărturaril și

arhiereii, și căutați în ce chip 'l ar fi pierdut pre el: că se temeau de densul, căci tot norodul se mira de învățătura lui.

19. Și dacă s'a făcut sară, a eșit afară din cetate.

20. Ți Și a doa ți trecând, au vădut smochinul uscat din rădăcină.

21. Și aducându'și aminte Petru 'l a Țis lui, învățătorule, veȚi, smochinul pe care 'l ai blăstămat s'a uscat.

22. Și răspundând Iisus, a Țis lor, AveȚi credință în Dumnezeu.

23. Că amin Țic voă, Că cela ce ar Țice muntelui acestuia, Rădică-te, și te aruncă în mare; și nu se va îndoi întru inima sa, ci va crede că ce va Țice va fi; fi-va lui ori-ce va Țice.

24. Pentru aceasta Țic voă, Toate câte cereȚi, rugându-vă, să credeȚi că veȚi lua, și va fi voă.

25. Și când staȚi de vă rugaȚi, ertaȚi ori-ce aveȚi asupra culva: ca și Tatăl vostru cel din ceruri să erte voă greșalele voastre.

26. Iar dacă voi nu veȚi erta, nici Tatăl vostru cel din ceruri nu va erta voă greșalele voastre.

27. Ți Și au venit iarăși în Ierusalim: și umblând el prin biserică, au venit la densul arhiereii, și cărturarii, și bătrânii,

28. Și au Țis lui, Cu ce putere faci acestea? și cine 'Ți a dat Ție puterea aceasta ca să faci acestea?

29. Iar Iisus răspundând, a Țis lor, Intreba-voiu și eu pre voi un cuvânt, și să'mi răspun-

deȚi mie, și voiu spune și eu voă cu ce putere fac acestea.

30. Botezul lui Ioan din cer a fost, sau de la oameni? răspundeȚi'mi mie.

31. Și el ougetau întru sine, Țicând, De vom Țice, Din cer; va Țice, Pentru ce dar n'aȚi oreȚut lui?

32. Iar de vom Țice, De la oameni; se temeau de norod: că toȚi aveau pre Ioan, că cu adevărat prooroc a fost.

33. Și răspundând, au Țis lui Iisus, Nu știm. Și Iisus răspundând a Țis lor, Nici eu nu voiu spune voă cu ce putere fac acestea.

CAPITOLUL XII.

Si a început în pilde a grăi lor. Un om a sădit vie, și o a îngrădit împrejur cu gard, și a săpat *intr'însa* teasc, și a zidit turn, și o a dat pre ea lucrătorilor, și s'a dus departe.

2. Și la vreme a trimes o slugă la lucrătorii, ca să iee de la lucrătorii din rodul viei.

3. Iar el apucându' pre densul, 'l au bătut, și 'l au trimes deșert.

4. Și iarăși a trimes câtră'denșii pre altă slugă; și pre acela bătându' cu pietre, 'l au sfărâmat capul, și 'l au trimes ocărit.

5. Și iarăși a trimes pre altul; și pre acela 'l au omorît, și pre alȚii mulȚi; pre unii bătându' l, pre alȚii omorîndu' l.

6. Deci având încă un fiu, iu-

bit al său, 'l a trimes și pre acela mai pre urmă la ei, dicend, Se vor rușina de fiul meu.

7. Iar lucrătorii aceia au dis între sine. Acesta este moștenitorul; veniți să 'l ucidem pre el, și va fi moșia a noastră.

8. Și apucându'l pre el 'l au omorît, și 'l au scos afară din vie.

9. Ce dar va face stăpânul viei? veni-va și va pierde pre lucrătorii aceia, și viea o va da altora.

10. Au nici scriptura aceasta n'ați cetit, Piatra care nu o au băgat în samă ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului:

11. De la Domnul s'a făcut aceasta, și este minunată întru ochii noștri?

12. Și căutaă să 'l prindă pre el, și se temeau de norod: căci au cunoscut că împotriva lor a dis pilda: și lăsându'l pre el, s'au dus.

13. Și au trimes către dânsul pre unii din Farisei și din Irodiani. ca să 'l prindă pre el în cuvânt.

14. Iar ei venind 'l au dis lui, Învățătorule, știm că adevărat ești, și nu 'ți este ție grija de nimeni: că nu cauți în fața oamenilor, ci întru adevăr calea lui Dumnezeu înveți: Se cade a da dajdie Chesarului, sau nu?

15. Să dăm, sau să nu dăm? Iar el știind fățărnicia lor, a dis lor, Ce mă ispitiți? aduceți-mi un dinar să 'l văd.

16. Iar ei 'l au adus. Și a dis lor, Al cui este chipul acesta

și scriptura cea de pre el? Și ei 'l au dis lui, Ale Chesarului.

17. Și răspundend Iisus, a dis lor, Dați înapoi pre cele ce sunt ale Chesarului, Chesarului; și pre cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu. Și s'au mirat de dânsul.

18. Și au venit la dânsul Sadducheii, cari dic că nu este înviere; și 'l au întrebat pre el, dicend,

19. Învățătorule, Moisi a scris noastră. De va muri fratele culva, și 'l va rămânea muierea, și feciorii nu va lăsa, să iee fratele lui pre muierea lui, și să redice sămânța fratelui său.

20. Deci șapte frați au fost: și cel d'întâiu a luat muier, și murind n'a lăsat sămânță.

21. Și al doilea o a luat pre dânsa, și a murit, și nici acela n'a lăsat sămânță: și al treilea așijderea.

22. Și o au luat pre dânsa toți șapte, și n'au lăsat sămânță: iar mai pre urmă de toți a murit și muierea.

23. Deci la înviere, când vor învia, al căruia dintr'înșii va fi muierea? că toți șapte o au avut pre ea mulere.

24. Și răspundend Iisus, a dis lor, Au nu pentru aceasta vă rătăciți, neștiind scripturele, nici puterea lui Dumnezeu?

25. Că după ce vor învia din morți, nici se vor însura, nici se vor mărita; ci vor fi ca îngerii în ceruri.

26. Iar pentru morți, că se vor scula: au n'ați cetit în car-

tea lui Moisi, la rug cum 'l a grăit Dumneđeul lui, dîcînd, Eū *amnt* Dumneđeul lui Avraam, și Dumneđeul lui Isaac, și Dumneđeul lui Iacov?

27. Nu este Dumneđeul al morților, ci Dumneđeul al viilor: decî voi mult vā rătăciți.

28. ¶ Și apropiindu-se unul din cărturari, care auđise pre el prigonindu-se cu dînsul, și vîdînd că bine le a rîspuns lor, 'l a întreat pre el, Care poruncă este mai întîi de toate?

29. Iar Iisus 'l a rîspuns lui, Mai întîi de toate poruncele este, Auđi, Israile; Domnul Dumneđeul nostru, este un Domn.

30. Și să iubești pre Domnul Dumneđeul tîu din toată inima ta, și din tot sufletul tîu, și din tot cugetul tîu, și din toată puterea ta: aceasta este porunca cea d'întîi.

31. Iar a doa, asemenea *aceleia este* aceasta, Să iubești pre aproapele tîu, ca însuși pre tine. Mai mare de cît acestea altă poruncă nu este.

32. Și a đis lui cărturarul, Bine, Învățătorule, adevărat ai đis: că unul este Dumneđeul; și nu este altul afară de dînsul.

33. Și a 'l iubi pre el din toată inima, și din tot cugetul, și din tot sufletul, și din toată puterea, și a iubi pre aproapele ca însuși pre sine, mai mult este de cît toate prinoasele și jertvele.

34. Iar Iisus vîdînd că cu înțelepciune a rîspuns, 'l a đis lui, Nu ești departe de împă-

răticia lui Dumneđeul. Si nimeni mai mult nu îndrăznia să 'l întrebă pre el.

35. ¶ Și rîspundînd Iisus a đis, învățînd în biserică, Cum đic cărturarii că Hristos este Fiul lui David?

36. Că însuși David a đis cu Duhul Sfînt, Đis-a Domnul Domnului meu, Ședî d'a dreapta mea, pînă ce voi pune pre vrăjmașii tîi așternut picioarelor tale.

37. Decî însuși David îl numește pre el Domn; și de unde *dară* este fiu al lui? Și norodul cel mult asculta pre el cu dulceață.

38. ¶ Și grăia lor întru învățătura sa, Păziți-vă de cărturari, cărora le place a umbla în haine lungi, și *iubesc* închinăciunile prin tîrguri,

39. Și scaunele cele mai de sus în sinagoguri, și șederile cele mai întîi la oșpețe:

40. Carii mănăncă casele văduvelor, și cu pricină îndelung se roagă: aceștia vor lua mai grea osîndă.

41. ¶ Și ședînd Iisus în preajma gazofilachiei, privia cum arunca norodul bani în gazofilachie; și mulți bogați aruncau multe.

42. Și venind o văduvă săracă, a aruncat doi filiați, ce este un codrant.

43. Și ohimînd pre ucenicii săi, le a đis lor, Amin đic voă, Că această văduvă săracă, a aruncat mai mult de cît toți cei ce au aruncat în gazofilachie.

44. Că toți *aceia* din priso-

sința lor au aruncat; iar aceasta din lipsa sa, toate câte a avut a aruncat, toată averea sa.

CAPITOLUL XIII.

Și eșind el din biserică a dis-lui unul din ucenicii lui. În-vățătorule, veți ce fel de pietre și ce fel de zidiri!

2. Și răspundând Iisus a dis-lui, Veți aceste zidiri mari? nu va rămânea aici piatră pre piatră, care să nu se răsipască.

3. Și ședând el pre muntele Maslinilor în preajma bisericei, l'au întrebat pre dânsul deosebi Petru și Iacov și Ioan și Andrei,

4. Spune noastră, când vor fi acestea? și ce semn va fi când se vor săvârși acestea toate?

5. Iar Iisus răspundând lor, a început a dice, Căutați ca să nu vă înșele pre voi cineva:

6. Că mulți vor veni intru numele meu, dicând, Eu sunt *Hristos*; și pre mulți vor înșela.

7. Iar când veți auzi de războaie și de vești de războaie, să nu vă spăimântați: că se cuvine să fie acestea; ci încă nu va fi sfârșitul.

8. Că se va scula neam preste neam, și împărăție preste împărăție: și vor fi cutremuri pre alocurea, și vor fi foamete și turburări: începăturile ale durerilor sunt acestea.

9. ¶ Deci păziți-vă pre voi înșiși: că vă vor da pre voi în soboară; și în adunări veți fi bătuiți: și înaintea domnilor și a

împăraților veți sta pentru mine, spre mărturie lor.

10. Și în toate neamurile se cuvine mai întâiu să se propovăduască evanghelia.

11. Iar când vă vor duce pre voi, dându-vă, să nu vă grijiți mai înainte ce veți grăi, nici să cugetați: ci ceea ce se va da voă într'acel ceas, aceea să grăiți: că nu voi sunteți cei ce grăiți, ci Duhul Sfânt.

12. Și va da frate pre frate spre moarte, și tată pre fiu; și se vor scula fiul asupra părinților, și l'vor omori pre el.

13. Și veți fi urâți de toți pentru numele meu: iar cel ce va răbda până la sfârșit, acela se va mântui.

14. ¶ Iar când veți vedea uriciunea pustierei, care s'a dis de Daniil proorocul, stând unde nu se cuvine, (cela ce cetește să înțeleagă,) atunci cel ce vor fi în Iudeea să fugă la munți.

15. Și acela ce va fi pre casă să nu se pogoare în casă, nici să intre, să iee ceva din casa sa.

16. Și acela ce va fi în câmp să nu se întoarcă înapoi, să și iee halna sa.

17. Iar voi ocelor ce vor avea în pânțee, și celor ce vor a pleca în dulele acelea!

18. Ci rugați-vă ca să nu fie fuga voastră iarna.

19. Că va fi în zilele acelea necaz ca acela, care n'a fost din începutul zidirei care a zidit Dumnezeu, până acum, și nici va mai fi.

20. Și de nu ar fi scurtat Domnul zilele acelea, nu s'ar fi mân-

tuit nici un trup; ci pentru cel ales, pre caril 'Ia ales, va sourta dillele acelea.

21. Și atunci de va dice voă cineva, iată, aici este Hristos; sau, iată, acolo; să nu credeți;

22. Că se vor scula Hristoși mincinoși și prooroci mincinoși, și vor da semne și minuni, ca să înșele, de va fi cu puțință, și pre cel ales.

23. Iar voi vă păziți: că iată, mai înainte am spus voă toate.

24. Ți în dillele acelea, după necazul acela, soarele se va întuneca, și luna nu 'și va da lumina sa, *

25. Și stelele cerului vor cădea, și puterile cele din ceruri se vor clăti.

26. Și atunci vor vedea pre Fiul omului venind pre nori cu putere și cu slavă multă.

27. Și atunci va trimete pre ingerii săi, și va aduna pre cei aleși ai săi din cele patru vânturi, de la marginea pământului până la marginea cerului.

28. Iar de la smochin vă învățați pildă; Când mlădița lui este moale, și înfrunțește, știți că aproape este vara:

29. Așa și voi, când veți vedea acestea făcându-se, să știți că aproape este, lângă uș.

30. Amin grăesc voă, că nu va trece neamul acesta, până când toate acestea vor fi.

31. Cerul și pământul vor trece: iar cuvintele mele nu vor trece.

32. Ți Iar de dloa aceea și de ceasul acela, nimeni nu știe, nici

ingerii caril sunt în cer, nici Fiul, fără numai Tatăl.

33. Păziți-vă, priveghiați și vă rugați: că nu știți când va veni vremea aceea,

34. Că Fiul omului este ca un om ce se duce departe, lăsându-și casa sa, și dând slugelor sale putere, și fie-căruia lucrul lui, și portarului poruncește ca să privegheze.

35. Priveghiați dar: că nu știți când va veni Domnul casei, sara, sau la miezul nopții, sau la cântatul cocoșilor, sau dimineata :

36. Ca nu cumva venind fără de veste, să vă afle pre voi dormind.

37. Iar cele ce voă dic, tuturilor dic, Priveghiați.

CAPITOLUL XIV.

Și erau paștele și azimele după două zile: și căutați arhierii și cărturarii cum pre el cu vicleșug prindându-l, să 'l omoare.

2. Iar diceau, Nu la praznic, ca să nu fie turburare întru norod.

3. Ți Și fiind el în Vitania în casa lui Simon leprosului, și ședând el, a venit o muiere având un vas de alavastru cu mir de nard de credință, de mult preț; și sfărâmând vasul, 'l a turnat pre capul lui.

4. Și erau unii de le părea rău întru sine și diceau, Pentru ce se făcu această pagubă a mirolui?

5. Că se putea vinde acesta mai mult de cât trei sute de dinari, și să le dea săracilor. Și se răstiau asupra ei.

6. Iar Iisus a dis, Lăsați-o pre dēnsa; pentru ce îl faceți ei supărăre? că bun lucru a făcut cu mine

7. Pentru că pre săraci pururea îi aveți cu voi, și când veți vrea puteți a le face lor bine: iar pre mine nu mă aveți pururea.

8. Aceasta ce a avut a făcut: mai înainte a apucat de a uns trupul meu spre îngropare.

9. Amin grăesc voă, Ori unde se va propovedui evanghelia aceasta în toată lumea, și ceea ce a făcut ea se va povesti spre pomenirea ei.

10. Și Iuda Iscarioteanul, unul din cei doi-spre-dece, a mers la arhierel, ca să 'l vină pre el lor.

11. Iar el audind aceasta s'a bucurat, și 'l a făgăduit lui 'l dea bani. Și căuta cum în vreme cu prilej 'l ar da pre el lor.

12. Și în ziua cea d'intăiu a azimelor, când jertviau paștele, a dis către dēnsul ucenicii lui, Unde voești să mergem să gătim ca să mănânc paștele?

13. Și a trimis doi din ucenicii săi, și le a dis lor, Mergeți în cetate, și va întâmpina pre voi un om ducând un vas de lut cu apă: mergeți după dēnsul.

14. Și ori unde va intra, di-ceți stăpânului casei, Învățătorul dice, Unde este sălașul, intru care să mănânc paștele cu ucenicii mei?

15. Și el va arăta voă un foisor mare, așternut gata, acolo gătiți voă

16. Și a dis ucenicii lui, și a venit în cetate, și a aflat precum le disese lor: și a gătit paștele.

17. Și făcându-se sară, a venit cu cei doi-spre-dece.

18. Și ședând ei și mănâcând, a dis Iisus, Amin dic voă, Unul din voi va să mă vină, cel ce mănâncă cu mine.

19. Iar ei au început a se întrista, și a dice lui unul câte unul, Nu cumva sunt eu? și altul, Nu cumva sunt eu?

20. Iar el răspundând a dis lor, Unul din doi spre-dece este, care întinge cu mine în blid,

21. Că Fiul omului va merge, precum este scris pentru dēnsul: Iar voi omului aceluia prin care Fiul omului se vinde! mai bine ar fi fost lui de nu s'ar fi născut omul acela.

22. Și mănâcând ei, a luat Iisus pâine, și blagoslovind o a frânt, și a dat lor, și a dis, Luați, mâncați: acesta este trupul meu.

23. Și luând paharul, mulțumind, a dat lor: și au bătut dintr'insul toți.

24. Și a dis lor, Acesta este sângele meu al legii celei noue, care pentru mulți se varsă.

25. Amin dic voă, De acum nu voi mai bea din roada vițel, până în ziua aceea, când o voi bea pre ea nouă intru împărăția lui Dumnezeu.

26. Și dându-le să mănânce, au ieșit în muntele Maslinilor.

27. Și a dis lor Iisus, Toți veți sminti întru mine în noap-

tea aceasta: că scris este, Bate-
voiu păstorul, și se vor răsi-
pici oile.

28. Dar după ce voiū învia,
voiū merge mai înainte de voi
în Galileea.

29. Iar Petru a ȃis lui, De și
toți se vor sminti, iar eu nu.

30. Și a ȃis Iisus lui, Amin
ȃic ȃie, Că tu astăzi, în noaptea
aceasta, mai înainte de a cânta
cocoșul de două ori, te vei le-
păda de mine de trei ori.

31. Iar el cu mult mai virtos
dicea, De mi s'ar întempla a
muri cu tine, nu mă voiū le-
păda de ~~mine~~. Asemenea încă și
toți diceau.

32. Și au venit în saul și că-
rul nume este Ghetsanani, și
ȃis ucenicilor săi, Betei
până mă voiū ruga.

33. Și a luat pre Petru și
pre Iacov și pre Iohana cu sine,
și a început a se spălmănta și
a se mătina;

34. Și a ȃis lor, Intristat este
sufletul meu până la moarte:
rămâneți aici, și priveghiați.

35. Și mergend puțin mai
înainte, a căcut pre pământ, și
a ruga, ca, de este cu puțină,
să treacă de la ȃensul acel
ceas.

36. Și dicea, Avva, Părinte,
tute sânt cu puțină ȃie; treci
de la mine paharul acesta; însă
nu ceea ce voesc eu, ci ceea ce
voești tu.

37. Și a ~~ȃis~~ și 'l a găsit
pre el dormind, și a ȃis lui
Petru, Simone, dormi? nu pu-
tuși un ceas să priveghezi?

38. Priveghiați și vă rugați,
ca să nu intrați în ispită. Că
duhul este osirditor, iar trupul
neputincios.

39. Și iarăși mergend, s'a ru-
gat, același cuvânt ȃicend.

40. Și întorcend-se 'l a aflat
pre ȃensii iarăși dormind, (că
erau ochii lor îngreuiati,) și nu
știaū ce să răspundă lui.

41. Și a venit a treia oară, și
a ȃis lor, Dormiți de acum și
vă odihniți; destul este, a venit
ceasul; iată, se dă Fiul omului
în mâinele păcătoșilor.

42. Sculați-vă, să mergem;
iată cel ce m'a vindut s'a apro-
piat.

43. Și numai de cât, încă
ȃicend el, a venit Iuda, unul
din cei doi-spre-ȃece, și cu el
notod mult cu săbii și cu fuști,
de la arhieroi și cărturari și bă-
trâni.

44. Și dedese cel ce îl vinduse
pre el semn lor, ȃicend, Pre
care voiū săruta, acela este;
prindeți-l pre el, și 'l duceți cu
pază.

45. Și venind, îndată s'a apro-
piat de el, și 'l a ȃis lui, Invă-
țătorule, învățătorule; și 'l a
sărutat pre el.

46. Și iar el 'și au pus mâinele
pre el, și 'l au prins.

47. Iar unul din cei ce staū
lingă el, scoțend sabiea, a lovit
pre sluga arhierelui, și 'l a
tăiat urechiea lui.

48. Și răspundend Iisus, a ȃis
lor, Ca la un tâlhar ați eșit cu
săbii și cu fuști, să mă prin-
deți?

49. În toate zilele am fost la voi în biserică învățând, și nu m'ați prins: ci ca se împlinescă scripturile.

50. Și lăsându-l pre el toți, a fugit.

51. Iar un tînăr oare-care mergea după el, îmbrăcat cu giulgiu pre trupul gol; și 'l auz prîns pre el tinerii:

52. Iar el lăsând giulgiul, gol a fugit de la ei.

53. Și auz dus pre Iisus la arhiereul: și s'au adunat la densul toți arhiereii și bătrânii și cărturarii.

54. Iar Petru de departe mergea după el, până în lăuntru în curtea arhiereului: și ședea împreună cu slugile, și se încălzea la foc.

55. Iar arhiereii și tot sfatul căntau împotriva lui Iisus mărturie ca să-l omoare; și nu aflau.

56. Că mulți mărturisiau minciună asupra lui, și nu erau asemenea mărturiile lor.

57. Și unii sculându-se auz mărturisit minciună asupra lui, grîind,

58. Noi 'l am auzit pre el, dicînd, Eu voiu strica această biserică făcută de mâini, și în trei zile alta nefăcută de mâini voi zidi.

59. Și nici așa nu era asemenea mărturia lor.

60. Și sculându-se arhiereul în mijloc, a întrebat pre Iisus, dicînd, Nimic nu răspunzi? ce mărturisesc aceștia asupra ta?

61. Iar el tăcea, și nimic nu răspundea. Iarăși 'l a întrebat

pre el arhiereul, și 'l a dis lui, Auz tu ești Hristosul, Fiul celui Bine-Cuvîntat?

62. Iar Iisus a dis, Eu sînt: și veți vedea pre Fiul omului ședînd d'a dreapta puterii, și venind cu norii cerului.

63. Iar arhiereul rumpîndu-și hainele sale, a dis, Ce ne mai trebuiesc noă alte mărturii?

64. Atî auzit hula: ce vi se pare voă? Iar ei toți 'l auz judecat pre el că este vinovat morței.

65. Și auz început unii a 'l scuipa pre el, și a 'l acoperi fața lui, și a 'l bate cu pumnul, și a dice lui, Proorocește: și slugile îl băteau pre el cu palme preste obraz.

66. Și fiind Petru jos în curte, a venit una din slujnicele arhiereului:

67. Și vîdînd pre Petru încălîndu-se, căutînd la el, a dis, Și tu erai cu Iisus Nazarineanul.

68. Iar el s'a lepădat, dicînd, Nu știu, nici pricep ce grăești tu. Și a eșit afară înaintea curței; și a cîntat cocoșul.

69. Și slujnica vîdîndu-l pre el iarăși, a început a dice celor ce stau acolo, Acesta dintr'înși este.

70. Iar el iarăși s'a lepădat. Și preste puțin, iarăși cei ce stau acolo auz dis lui Petru, Adevărat dintr'înși ești: că Galilean ești, și graiul tău samăna.

71. Iar el a început a se blăstăma și a se jura, dicînd, Nu știu pre omul acesta care di-ceți.

72. Și a doa oară a cântat cocoșul. Și 'și a adus aminte Petru de cuvântul care 'l a ȋis Iisus lui, Mai înainte de ce va cânta cocoșul de două ori, te vei lepăda de mine de trei ori. Și a început a plânge.

CAPITOLUL XV.

Și îndată dimineața s'at făcând S'arhiereii cu bătrânii și cu cărturarilor și toată adunarea, și legând pre Iisus, 'l au dus, și 'l au dat lui Pilat.

2. Și 'l a întrebat pre el Pilat, Tu ești Împăratul Iudeilor? Iar el răspundând, a ȋis lui, Tu ȋieci.

3. Și multe grăiaă asupra arhiereii.

4. Iar Pilat iarăși 'l a întrebat pre el, ȋicând, Nimic nu răspunȋ? veȋi câte mărturisesc asupra ta.

5. Iar Iisus mai mult nimic n'a răspuns; cât se mira Pilat.

6. Iar la praznicul acela le sloboȋia lor câte un vinovat, pre care cereau el.

7. Și era unul ce 'l numia Varavva, cu soȋile lui prins, care în zarvă ucidere făcuse.

8. Și strigând norodul a început a cere precum pururea le făcea lor.

9. Iar Pilat le a răspuns lor, ȋicând, Voiȋi să sloboȋesc voă pre Împăratul Iudeilor?

10. Că știa că pentru pizmă 'l au dat pre el arhiereii.

11. Iar arhiereii au îndemnat

pre norod, ca mai virtos pre Varavva să le sloboȋească lor.

12. Iar Pilat răspundând, iarăși le a ȋis lor, Dar ce voiȋi să fac acestula pre care il ȋiceȋi Împăratul Iudeilor?

13. Iar el iarăși au strigat, Răstignește'! pre el.

14. Iar Pilat le a ȋis lor, Dar ce reu a făcut? Iar el mai virtos strigaă, Răstignește'! pre el.

15. Ȳ. Iar Pilat vrind să facă pre voia norodului, le a sloboȋit lor pre Varavva, și pre Iisus bătându'!, 'l a dat să se răstignească.

16. Iar ostașii 'l au adus pre el în lăuntru! curȋei, ce este Divan; și au adunat toată

17. Și 'l au îmbrăcat pre el în porfiră, și impletind cunună de spini, 'l au pus lui.

18. Și au început a se închina lui, ȋicând, Bucură-te, Împăratul Iudeilor!

19. Și 'l băteau preste cap cu trestie, și 'l sculpu pre el, puindu-se în genunchi și închinău lui.

20. Și după ce au batjocorit pre el, au desbrăcat de pre el porfira, și 'l au îmbrăcat în hainele sale, și 'l au dus pre el să 'l răstignească.

21. Și au silit pre oare-care, Simon, Chirincan, ce trecea, venind din țarină, tatăl lui Alecsandru și al lui Rufu, ca să ducă crucea lui.

22. Și 'l au adus pre el la locul Golgota, care se tălmăcește, Locul căpăținei.

23. Și Ți au dat lui să bbe vin amestecat cu smirnă: iar el n'a luat.

24. Și răstignindu' l pre el, au împărțit hainele lui, aruncând sorți pre dâsele, cine ce va lua.

25. Și era ceasul al treilea și Ți au răstignit pre el.

26. Și era scrisoarea pricineli lui scrisă, ÎMPĂRATUL IUDEILOR.

27. Și împreună cu dânsul au răstignit doi tâlhari; unul d'a dreapta, și altul d'a stânga lui.

28. Și s'a împlinit scriitura care dice, Și cu cel fără de lege s'a socotit.

29. Și cei ce treceau il huliau pre el, clătind cu capetele lor, și dicend, Uă! cel se strîie biserica, și în trei zile o zideai.

30. Mântuește-te pre tine în sută, și te pogorâ de pre cruce.

31. Așezându înă și arhierii hătându si joc, diceau unul către altul împreună cu cărturarii, Pre alți a mântuit; iar pre sine nu poate să se mântuească.

32. Hristos Împăratul lui Israil pogoare-se acum de pre cruce, ca să vedem și să credem într'insul. Și cei ce erau împreună cu el răstigniți il ocăriau pre el.

33. Iar când a fost ceasul al șeselea, întuneric s'a făcut preste tot pământul până la al noălea ceas.

34. Iar în ceasul al noălea a strigat Iisus cu glas mare dicend, ELOI, ELOI, LAMA SAVAH-TAN? ce este tilcuindu-se, Dumnezeuul meu, Dumnezeuul meu, pentru ce m'ai lăsat?

35. Iar unul din cei ce stau acolo auzind, diceau, Iată pre Ilie strigă.

36. Și alergând unul și umplend un burete de oțet, și pundu' l într'o trestie, il adăpa pre el, dicend, Lăsați; să vedem au veni-va Ilie să Ți pogoare pre el.

37. Iar Iisus slobozind glas mare, și a dat duhul.

38. Și catapeteazma bisericei s'a rupt în două, de sus până jos.

39. Și vedend sutasul, cel ce sta în preajma lui, oă așa strigand și a dat duhul, a dis, Cu adevărat omul acesta Fiul al lui Dumnezeu a fost.

40. Și erau și muleri de departe privind: între care era Maria Magdalina, și Maria muma lui Iacov celui mic și a lui Iosie, și Salomi;

41. (Care și, când era în Galileea, mergeau după el, și slujiau lui;) și altele multe care se suisoră cu el în Ierusalim.

42. Și iată sară făcându-se, de vreme ce era vineri; care este mai înainte de sâmbătă.

43. A venit Iosif din Arimatea, sfetnic cu bun chip, care și acela era așteptand împărăția lui Dumnezeu, și îndrăznind a intrat la Pilat, și a cerut trupul lui Iisus.

44. Iar Pilat s'a mirat de a murit așa curend: și chiemand pre sutasul, Ți a întrebat pre dânsul de a murit de mult.

45. Și înțelegend de la sutasul, a dăruit lui Iosif trupul.

46. Și cumpărând giulgiu, și

pogorindu-l pre el, 'l a înfăşurat cu giulgiul, şi 'l a pus în mormint, care era săpat în piatră, şi a prăvălit o piatră pre uşa mormintului.

47. Iar Maria Magdalina şi Maria a lui Iosie priviau unde 'l pun.

CAPITOLUL XVI.

Si dacă a trecut sâmbăta, Maria Magdalina, şi Maria lui Iacov, şi Salomi, au cumpărat mirezme ca să meargă să 'l ungă pre el.

2. Şi foarte de dimineaţa în ziua cea d'înteliu a săptămânei, au venit la mormint, resărind soarele.

3. Şi diceau una către alta, Cine va prăvăli noastră piatră de pre uşa mormintului?

4. Şi căutând, au vădut piatră prăvălită: că era mare foarte.

5. Şi intrând în mormint, au vădut pre un tînăr şedînd d'a dreapta, îmbrăcat în veşmint alb; şi s'au spălmîntat.

6. Iar el a dis lor, Nu vă spălmîntaţi: Pre Iisus Nazarineanul cel răstignit, căutaţi; s'a sculat; nu este aici: iată locul unde 'l au pus pre el.

7. Ci mergeţi de spuneţi ucenicilor lui şi lui Petru, că va merge mai înainte de voi în Galileea: acolo il veţi vedea pre el, precum a dis voă.

8. Şi eşind, au fugit de la mormint; că erau cuprinse de outremur şi de spăimă: şi ni-

mărul nimic n'au spus; că se temeau.

9. Iar după ce a înviat Iisus dimineaţa în ziua cea d'înteliu a săptămânei, s'a arătat înteliu Mariei Magdalinei, dintru care scosese şapte draci.

10. Aceea mergînd, a vestit celor ce fuseseră cu el, caril plîngeau şi se tînguiau.

11. Şi ei audînd că este viu, şi a fost vădut de dînsa, n'au crezut.

12. Iar după aceea la doi dintr'înşii mergînd el, s'a arătat într'alt chip, caril mergeau la o ţarină.

13. Şi aceia mergînd, au spus celor-l-alţi; şi nici pre aceia nu 'l au crezut.

14. Iar după aceea, şedînd cel un-spre-dece, li s'a arătat, şi a imputat necredinţei lor şi impietărilor inimii, căci oelor ce 'l au vădut pre el că a înviat, n'au crezut.

15. Şi a dis lor, Mergeţi în toată lumea, şi propoveduiţi evanghelia la toată zidirea.

16. Cei ce va crede şi se va boteza se va mîntui; iar cei ce nu va crede, se va osindi.

17. Şi semne celor ce vor crede, acestea vor urma; întru numele meu draci vor scoate; în limbi nouă vor grăi;

18. Şerpi vor lua; şi de vor bea cova de moarte, nu 'l va vătăma pre ei; pre bolnavi mâinele îşi vor pune, şi bine le va fi.

19. Deci Domnul după ce a grăit cu dînsii, s'a înălţat la cer,

și a ședut d'a dreapta lui Dumnezeu.

20. Iar el eșind, aș propoveduit pretutindenea, Domnul im-

preună lucrând, și cuvântul a-deverindu'l prin semnele ce urmau. Amin.

SFÎNTA EVANGHELIE

CEA DE LA LUCA.

CAPITOLUL I.

De vreme ce mulți s'a' apucat a alcătui povestire pentru lucrurile cele ce a' fost adevărite intru noi,

2. Precum a' dat noă, cei ce dintru început a' fost singuri vâdători și slujitori cuvântului ;

3. Păruți-mi-s'a și mie, urmând toate d'înteliu cude amăruntul, pre rind a scrie ție, puternice Teofile,

4. Ca să cunoști întărirea cuviintelor, intru care te a' învățat.

5. "Fost-a în zilele lui Irod, împăratul Iudeei, un preot oarecare a nume Zaharia, din rinduiala preoției lui Avia: și muierea lui din fetele lui Aaron, și numele ei era Elisavet.

6. Și erau dreptămândot înaintea lui Dumnezeu, umblând intru toate poruncele și îndreptările Domnului fără prihană.

7. Și n'aveau ei feciori, pentru că Elisavet era stearpă, și amândoi erau trecuți în zilele lor.

8. Și a fost când a slujit el

în rindul săptămânei sale înaintea lui Dumnezeu,

9. După obiceiul preoției, i s'a întâmplat a tămăia intrând în biserica Domnului.

10. Și toată mulțimea norodului era rugându-se afară, în vremea tămălerii.

11. Și i s'a a' dat lui ingerul Domnului stând d'a dreapta altarului tămălerii.

12. Și s'a spălmântat Zaharia vâdendu'l, și frica a cădut pres-te dânsul.

13. Iar ingerul a dis către dânsul, Nu te teme Zahario: că s'a audit rugăciunea ta ; și muierea ta Elisavet va naște ție fiu, și vei cheama numele lui Ioan.

14. Și va fie ție bucurie și veselie ; și mulți de nașterea lui se vor bucura.

15. Că va fi mare înaintea Domnului, și vin și sichea nu va bea ; și se va umplea de Duhul Sfint, încă din pântecel mamei sale.

16. Și pre mulți din fiii lui

Israel va întoarce la Domnul Dumnezeu lor.

17. Și el va merge înaintea lui cu duhul și cu puterea lui Ilie, ca să întoarcă inimele părinților spre fiu, și pre cei neascultători întru înțelepciunea dreptilor; să gătească Domnului norod mai înainte gătit.

18. Și a zis Zaharia către inger, Din ce voiți curioasă aceasta? că eu sunt bătrân, și muierea mea trecută în zilele sale.

19. Și răspundând ingerul, a zis lui, Eu sunt Gavriil acela ce sta înaintea lui Dumnezeu; și sunt trimis a grăi către tine, și a bine vesti ție acestea.

20. Și iată, vei fi tăcând, și neputând a grăi, până în ziua aceea ce vor fi acestea, pentru că n'ai crezut cuvintelor mele, care se vor împlini la vremea lor.

21. Și aștepta norodul pre Zaharia, și se mira că zăbovia el în biserică.

22. Și esind, nu putea să grăiască lor: și au cunoscut ei că vedere a vădut în biserică: și le făcea semn cu mâna, și a rămas mut.

23. Și a fost dacă s'au umplut zilele slujbei lui, s'a dus la casa sa.

24. Iar după zilele acelea, a îngrecat Elisavet muierea lui, și s'a tănuțit pre sine în ciucul lui, dicând,

25. Așa a făcut, mie Domnul în zilele în care a socotit să iece ocară mea dintre oameni.

26. Iar în luna a șesea, trimis a fost ingerul Gavriil de la Dumnezeu în cetatea Galileei, căreia numele era Nazaret,

27. La fecioară logodită cu bărbat cărui numele era Iosif, din oasa lui David; și numele fecioarei era Mariam.

28. Și intrând ingerul la dânsa, a zis, Bucură-te, *ceea ce ești* plină de har, Domnul este cu tine: blagoslovită *ești* tu între muleri.

29. Iar ea vădându 'i s'a spăimântat de cuvântul lui, și cugeța în ce chip va fi închinarea aceasta.

30. Și a zis ei ingerul, Nu te teme Mariam: că ai aflat har la Dumnezeu.

31. Și iată, vei zămisi în pântece, și vei naște fiu și vei chema numele lui IISUS.

32. Acesta va fi mare, și Fiul celui Prea-Înalt se va chema: și 'i va da lui Domnul Dumnezeu scaunul lui David tatăl lui:

33. Și va împărăți preste casa lui Iacov în veci; și împărăției lui nu va fi sfârșit.

34. Și a zis Mariam către inger, Cum va fi aceasta, de vreme ce bărbat nu știu?

35. Și răspundând ingerul, a zis ei, Duhul Sfânt se va pogori preste tine, și puterea celui Prea-Înalt te va umbri: pentru aceasta și Sfântul ce se va naște din tine, se va chema Fiul lui Dumnezeu.

36. Și iată, Elisavet rudenia ta, și ea a zămislit fiu la bătrânețea ei: și a șesea lună este

ei aceasta, celui ce se cheama
steampă.

37. Că la Dumnezeu nici un
cuvânt nu este cu neputință.

38. Și a dus Mariam, iată roaba
Domnului; fie mie după cuvân-
tul tău. Și s'a dus de la dânsa
îngerul.

39. Și sculându-se Mariam în
dilele acelea, mers-a la munte
cu degrabă, în cetatea Iudei;

40. Și a intrat în casa Zaha-
riei, și s'a închinat Elisavetei.

41. Și a fost când a audit Eli-
savet închinăciunea Mariei, săl-
tat-a pruncul în pântecele ei; și
s'a umplut de Duhul Sfânt Eli-
savet:

42. Și a strigat cu glas mare.
și a zis, Blagoslovită ești tu în-
tre mulți, și blagoslovit este
rodul pântecelei tale.

43. Și de unde fise aceasta,
ca să vie mamea Domnului meu
la mine?

44. Că iată, cum fu glasul în-
chinărei tale într-o urechile mele,
săltat-a pruncul cu bucurie în
pântecele meu.

45. Și fericită este ceea ce a
creștut: că va fi săvârșire celor
dise ei de la Domnul.

46. Și a zis Mariam, Mărește
sufletul meu pre Domnul,

47. Și s'a bucurat duhul meu
de Dumnezeu Mântuitorul meu.

48. Că a cântat spre smere-
nia roabei sale: că iată, de a-
cum mă vor fericii toate neamu-
rile.

49. Că mi a făcut mie mă-

rire oel puternic; și sfânt este
numele lui.

50. Și mila lui este din neam
în neam spre cei ce se tem
de el.

51. Făcut-a tărie cu brațul său;
răspita-a pre cei mândri cu cu-
getul inimei lor.

52. Pogorît-a pre cei puternici
de pre scaune, și a înălțat pre
cei smeriți.

53. Pre cei slăbânți 'l a um-
plut de bunătăți; și pre cei bo-
gați 'l a scos afară deșerti.

54. Luat-a pre Israel sluga sa,
ca să pomenească mila;

55. Precum a grăit către pă-
rinții noștri, lui Avraam, și se-
minției lui până în veac.

56. Și a rămas Mariam impre-
ună cu dânsa ca la trei luni, și
s'a întors la casa sa.

57. Iar Elisavetei i sa împlinit
vremea să nască; și a născut
fiu.

58. Și au audit cei ce lăcuiau
împrejur și rudeniile ei că a mă-
rit Domnul mila sa cu dânsa;
și se bucurau împreună cu dânsa.

59. Și a fost în ziua a opta
au venit să taie împrejur prun-
cul; și 'l cheama pre numele ta-
tălui lui, Zaharia.

60. Și răspundând muma lui,
a zis, Nu așa; ci se va cheama
Ioan.

61. Și au zis către dânsa. Ni-
meni nu este întru rudenia ta,
care să se cheame cu numele
acesta.

62. Și au făcut semn tatălui
lui, cum ar vrea să 'l cheame
pre dânsul.

63. Și cerând el panachidă, a scris, dicând, Ioan va fi numele lui. Și s'au mirat toți.

64. Și i s'a deschis gura lui îndată, și i s'a deslegat limba lui, și grația, laudând pre Dumnezeu.

65. Și s'a făcut frică preste toți cei ce lăcuiau împrejurul lor: și într-o toată laturea de prin munți iudei s'au vestit toate cuvintele acestea.

66. Și au pus toți cei ce au auziau în inima lor, dicând, Oare ce va să fie pruncu acesta! Și mâina Domnului era cu dânsul.

67. Și Zaharia tatăl lui s'a umplut de Duhul Sfânt, și a proorocit, dicând,

68. Bine este cuvântat Domnul Dumnezeu lui Israel; că a cercetat și a făcut răscumpărare norodului său,

69. Și a ridicat corn de mântuire noastră în casa lui David slugii sale;

70. Precum a grăit prin gura sfinților celor din veac proorocii lui.

71. Mântuire de vrăjmașii noștri, și din mâna tuturor celor ce ne urisă pre noi;

72. Să facă milă cu părinții noștri, și să își aducă aminte de legătura lui cea sfântă;

73. De jurământul care s'a jurat către Avraam părintele nostru,

74. Să ne dea noastră, ca fără de frică, din mâinile vrăjmașilor noștri izbăvindu-ne, să-i slujim lui,

75. Întru sfințenie și întru

dreptate înaintea lui, în toate zilele vieții noastre.

76. Și tu, pruncule, proorocul celui Prea-Înalt te vei chema: că vei merge înaintea feței Domnului să gătești căile lui;

77. Ca să dai cunoștința mântuirii norodului lui întru ertarea păcatelor lor.

78. Pentru milostivirea milei Dumnezeului nostru; în care ne a cercetat pre noi resăritul din înălțime,

79. Ca să lumineze celor ce ședeau întru întunecare și în umbră morții, să îndrepteze picioarele noastre în calea păcii.

80. Iar pruncul creștea, și se întăria cu duhul, și a fost în pustie până în ziua arătării lui către Israel.

CAPITOLUL II.

Și a fost în zilele acelea, eșit-a poruncă de la Chesarul August, să se scrie toată lumea.

2. (Această scrisoare întăie s'a făcut domnind în Siria Chirineu.)

3. Și mergeau toți să se scrie, fie-care în cetatea sa.

4. Și s'a suit și Iosif din Galileea, din cetatea Nazaret, la Iudeea, în cetatea lui David, care se cheamă Vitleem; (pentru că era el din casa și din seminția lui David;)

5. Să se scrie cu Mariam cea logodită lui muiere, fiind grea.

6. Și a fost când erau el acolo, s'au umplut zilele ca să nască ea.

7. Și a născut pre fiul său cel

intéiū născut, și 'l a înfășat pre dēnsul, și 'l a culcat în esle; pentru că nu aveau ei loc la gazdă.

8. Și păstorii erau într'aceeași lature petrecēnd, și păzind străji, noaptea împrejurul turmei lor.

9. Și iată, îngerul Domnului a stătut înaintea lor, și slava Domnului a strălucit împrejurul lor: și s'au înfricoșat cu frică mare.

10. Și le a dīs lor îngerul, Nu vă temeți: că iată vestesc voă bucurie mare, care va fi la tot norodul.

11. Că s'a născut voă astăzi Mân'uitoar, care este Hristos Domnul, în cetatea lui David.

12. Și acesta va fi voă semn; Afla-veți un prunc înfășat, culcat în esle.

13. Și îndatăși s'a făcut împreună cu îngerul mulțime de oaste cerească lăudând pre Dumnezeu, și dicēnd.

14. Slavă lui Dumnezeu întru cel de sus, și pre pământ pace, întru oameni bună voire.

15. Și a fost, dacă s'au dus de la dēnsul îngerii la cer, și păstorii au dīs unii către alții, Să mergem dară până la Vitelem, și să vedem cuvēntul acesta ce s'a făcut, care Domnul a arătat noă.

16. Și au venit de grabă și au aflat pre Mariam și pre Iosif, și pruncul culcat în esle.

17. Și vedēndu' l au spus pentru cuvēntul ce se grăise lor de pruncul acesta.

18. Și toți cei ce au audīt s'au mirat de cele ce s'au dīs de păstorii către dēnsul.

19. Iar Mariam păzia toate ou-

vintele acelea, puindu-le întru inima sa.

20. Și s'au întors păstorii, slăvind și lăudând pre Dumnezeu de toate cele ce au audīt și au vedut, precum s'a dīs către dēnsul.

21. Și când s'au umplut opt zile, ca să tas pruncul împrejur, s'a ohiemat numele lui IISUS, care s'a numit de înger mai înainte de a se zămisi el în pântece.

22. Și când s'au umplut zilele curățirei ei după legea lui Moisi, 'l au suit pre el în Ierusalim, ca să 'l pue înaintea Domnului;

23. Precum este scris în legea Domnului, Toată partea bărbătească ce deschide pântecul, sfiint Domnului se va chema;)

24. Și să dee jertvă după ceea ce s'a dīs în legea Domnului, O pereche de turturele, sau doi pui de porumb.

25. Și iată, era un om în Ierusalim, a nume Simeon; și omul acela era drept și temător de Dumnezeu, așteptând mângâieroa lui Israel: și Duhul Sfint era preste dēnsul.

26. Și era lui făgăduit de la Duhul Sfint, să nu vadă moartea, până ce va vedea pre Hristosul Domnului.

27. Și a venit cu Duhul în biserică: și când au adus în lăuntru părinții pre Iisus pruncul, ca să facă ei după obiceiul legii pentru el,

28. Și acela 'l a luat pre dēnsul în brațele sale, și bine a cuvēntat pre Dumnezeu, și a dīs,

29. Acum slobodește pre ro-

bul t  , St  p  ne, dupre cuv  ntul t  , cu pace:

30. Că v  dur   ochii mei m  ntuirea ta,

31. Care ai gătit inaintea fe  ei tuturilor noroadelor;

32. Lumină spre descoperirea Neamurilor,   i slava norodului t   Israel.

33.   i era Iosif   i muma lui mir  ndu-se de cele ce se grăiau pentru d  nsul.

34.   i 'I a blagoslovit pre d  n   il Simeon,   i a   is cătră Mariam muma lui, iată, acesta este pus spre căderea   i scularea a multora intru Israel;   i spre semnul, căruia se va   ice impotrivă;

35. (  i prin insu  i sufletul t   va trece sabie,) ca să descopere de la multe inimi cugetele.

36.   i era Anna proorocita, fata lui Fanuil, din neamul lui Asir: aceasta imb  tr  nise in   ile multe, care trăise cu bărbatul său șapte ani din fecioria sa;

37.   i aceasta a fost văduvă ca la opt-  eci   i patru de ani, care nu se depărta de la biserică, ci cu posturi   i cu rugăciuni slujind lui Dumne  eu dioa   i noaptea.

38.   i aceea intr'acel oas v  nind, se mărturisia Domnului,   i grăia pentru d  nsul tuturilor celor ce a  tept  u m  ntuire in Ierusalim.

39.   i după ce a   s  v  r  it ei toate dupre legea Domnului, s'a   intors in Galileea, in cetatea lor Nazaret.

40. Iar pruncul creștea   i se int  ria cu duhul, umpl  ndu-se de

int  lepciune:   i harul lui Dumne  eu era preste d  nsul.

41.   i se duceau părinții lui in fie-care an in Ierusalim la praznicul pa  telor.

42.   i c  nd a fost de doi-spre-dece ani suindu-se ei in Ierusalim dupre obiceiul praznicului.

43.   i sf  r  ind   ilele, c  nd s'a   intors ei, a rămas Iisus pruncul in Ierusalim;   i n'a   știut Iosif   i muma lui.

44.   i socotind că este el cu alte so  i, a   venit cale de o   i:   i 'I a   căutat pre el prin rudenii   i prin cunoscu  i.

45.   i nea  l  ndu'l, s'a   intors in Ierusalim, c  ut  ndu'l pre el.

46.   i a fost, după trei   ile 'I a   aflat in biserică sed  nd in mijlocul dascălilor, ascult  ndu'l,   i intreb  ndu'l pre el.

47.   i se minun  u to  i cei ce 'I au  iau pre d  nsul de priceperea   i de răspunsurile lui.

48.   i v    ndu'l pre el, s'a   mirat:   i a   is cătră el muma lui, Fiule, căci ai făcut no   a  a? iată, tatăl tău   i eu dorindu-te, te căutam.

49.   i a   is cătră d  n  il, Ce este că mă c  uta  i? a   n'a   știut că intru cele ce s  nt ale Tatălui me   se cade mie să fi  ?

50.   i ei n'a   int  eles graful care a grăit lor.

51.   i s'a pogorit impreună cu d  n  il,   i a venit in Nazaret,   i era supuindu-se lor: iar muma lui păzia toate graiurile acestea in inima sa.

52.   i Iisus sporia cu int  lep-

ciunea și cu vrista, și cu harul la Dumnezeu și la oameni.

CAPITOLUL III.

Iar în anul al cinci-spre-decelea al împărației lui Tiberie Chesarului, domnind Pilat din Pont în Iudeea, și Irod stăpânind a patra parte din Galileea, iar Filip, fratele lui, stăpânind a patra parte din Ituria și din laturea Trahoniei și Lisanie a patra parte stăpânind din Avilinia,

2. În zilele arhierilor Anna și Caiafa, fost-a cuvântul lui Dumnezeu către Ioan fiul Zahariei în pustie.

3. Și a venit în toată laturea Iordanului, propovăduind botezul pocăinței întru ertarea păcatelor.

4. Precum este scris în cartea cuvintelor Isaiei, prorocului, care dice: Glasul celui ce strigă în pustie, Căuți calea Domnului, dreptă faceți cărările lui.

5. Toată valea se va umplea, și tot muntele și măgura se va smeri; și vor fi cele strimbe drepte, și cele colțuroase căi netede;

6. Și va vedea tot trupul mântuirea lui Dumnezeu.

7. Atunci dicea noroadelor celor ce mergeau să se boteze de la el, Pui de năpirci, cine v'a arătat voă ca să fugiți de mâniea ceea ce va să fie?

8. Faceți dar roduri vrednice de pocăință, și nu începeți a dice întru voi, Tată avem pre Avraam: că dice voă, Că poate

Dumnezeu și din pietrale aceea să rădice fiul lui Avraam.

9. Că iată și securea la rădăcina pomilor zace: deci tot pomul care nu face roadă bună se taie, și în foc se aruncă.

10. Și 'l întrebau pre el noroadele, dicând, Dar ce vom face?

11. Și răspundând, dicea lor, Cel ce are două haine, să dea celui ce n'are; și cel ce are bucate, asemenea să facă.

12. Și au venit și vameșii să se boteze de la dânsul, și au dis către el, Iuvățătorule, ce vom face?

13. Iar el a dis către dânsii, Nimic mai mult de cât este rinduit voă, să nu faceți.

14. Și 'l întrebau și ostășii, dicând, Și noi ce vom face? Și a dis către dânsii, Pre nimeni să nu asupriți, nici să clevețiți; și să vă îndestulați cu lefele voastre.

15. Iar așteptând norodul, și cugetând toți întru inimile lor de Ioan, ca nu cum-va el să fie Hristos;

16. Răspuns-a Ioan tuturilor, dicând, Eu cu apă vă botez pre voi; iar vine cel mai tare de cât mine, căruia nu sunt vrednic a 'l deslega cureaoa încălțămintelor lui: acesta va boteza pre voi cu Duhul Sfint și cu foc;

17. A cărui lopată este în mărna lui, și va curăți aria sa, și va aduna griul în jitnița sa; iar plevile le va arde cu focul nestins.

18. Și multe încă și altele

bine-vestia norodului mângăindu-l.

19. Iar Irod tetrarhul, mus-trat fiind de el pentru Irodiiada muiera frătițe-său Filip, și pen-tru toate relele care a făcut Irod,

20. A adaos și aceasta preste toate, și a închis pre Ioan în temniță.

21. Și a fost dacă s'a botezat tot norodul, și Iisus botezându-se, și rugându-se, s'a deschis cerul,

22. Și s'a pogorit Duhul Sfînt cu chip trupesc ca un porumb preste dînsul, și glas din cer s'a făcut, dîcînd, Tu ești Fiul meu cel iubit; intru tine bine am voit.

23. Și Iisus începuse a fi de tref-decî de ani, fiind (precum se socotia) fiul lui Iosif al lui Ili,

24. Al lui Mattat, al lui Levi, al lui Melhi, al lui Ionna, al lui Iosif,

25. Al lui Mattatia, al lui Amos, al lui Naum, al lui Esli, al lui Naghe,

26. Al lui Maat, al lui Mat-tatia, al lui Semei, al lui Iosif, al lui Iuda,

27. Al lui Ioanna, al lui Risa, al lui Zorovavel, al lui Salatiil, al lui Niri.

28. Al lui Melhi, al lui Addi, al lui Cosam, al lui Elmodam, al lui Ir.

29. Al lui Iosi, al lui Eliezer, al lui Iorim, al lui Mattat, al lui Levi,

30. Al lui Simeon, al lui Iuda,

al lui Iosif, al lui Ionan, al lui Eliachim,

31. Al lui Melea, al lui Mai-nan, al lui Mattata, al lui Natan, al lui David,

32. Al lui Iesse, al lui Ovid, al lui Vooz, al lui Salmon, al lui Naason.

33. Al lui Aminadav, al lui Aram, al lui Esrom, al lui Fares, al lui Iuda,

34. Al lui Iacov, al lui Isaac, al lui Avraam, al lui Tara, al lui Nahor,

35. Al lui Saruh, al lui Ra-gav, al lui Faleo, al lui Ever, al lui Sala,

36. Al lui Cainan, al lui Ar-facsad, al lui Sim, al lui Noe, al lui Lameh,

37. Al lui Matusala, al lui Enoh, al lui Jared, al lui Male-leil, al lui Cainan,

38. Al lui Enos, al lui Sit, al lui Adam, al lui Dumne-deu.

CAPITOLUL IV.

Iar Iisus plin de Duhul Sfînt s'a întors de la Iordan, și s'a dus de Duhul în pustie,

2. Patru-decî pe zile ispitin-du-se de diavolul. Și n'a mîncat nimic în zilele acelea: și sfîr-șindu-se ele, mai pre urmă a flămîndit.

3. Și a dîs lui diavolul, De ești Fiul lui Dumne-deu, dî pietrei acesteia să se facă pîne.

4. Și a rîspuns Iisus cătră el, dîcînd, Scris este, Că nu numai cu pîne va trăi omul, ci cu tot graiul lui Dumne-deu.

5. Și suindu-l pre el diavolul într'un munte înalt, 'l a arătat lui toate împărățiile lumii într'o clipeală de vreme.

6. Și 'l a ȋis lui diavolul, Ție voiȋ da ntăpânirea aceasta toată, și slava lor: că mie este dată; și orî-căruia voesc o dau pre ea.

7. Deȋ tu de te vei închina înaintea mea, vor fi toate ale tale.

8. Și răspundȋnd Iisus, a ȋis lui, Mergi înapoia mea, Satano: că scris este, Domnului Dumneȋeului tȋu să te închini, și lui unuia să 'l slujești.

9. Și 'l a dus pre el în Ierusalim, și 'l a pus pre dȋnsul pre aripa biserioiei, și 'l a ȋis lui, De ești Fiul lui Dumneȋeȋu, aruncă-te de aici jos:

10. Că scris este, Ingerilor sȋi va porunci pentru tine, să te păzească:

11. Și pre mâinȋ te vor rȋdica, ca să nu 'ȋi împliedȋci de piatră piciorul tȋu.

12. Și răspundȋnd Iisus, a ȋis lui, S'a ȋis, Să nu ispitești pre Domnul Dumneȋeul tȋu.

13. Și sfȋrșind diavolul toată ispita, a fugit de la dȋnsul până la o vreme.

14. ¶ Și s'a întors Iisus intru puterea Duhului în Galileea: și vestea a eșit de el în toată laturăa aceea.

15. Și el învăȋa în sinagogurile lor, slăvindu-se de toȋi.

16. ¶ Și a venit în Nazaret, unde era crescut: și a intrat duple obiceiul sȋu în ȋioa sâmb-

bătei în sinagogă, și s'a sculat să cetească.

17. Și i s'a dat lui cartea Isaiei proorocului. Și deschidȋnd cartea, a aflat locul unde era scris,

18. Duhul Domnului este preste mine, pentru că m'a uns bine a vesti sȋracilor; m'a trimes a tȋmădui pre cel zdrobiȋ la inimă, a propovedui robilor sloboȋire, și orbilor vedere, a sloboȋi pre cel sfȋrămaȋi lutru ușurare,

19. A propovedui anul Domnului primit.

20. Și închidȋnd cartea, o a dat slugei, și a șȋdut. Și ochii tuturor din sinagogă erau privind spre el.

21. Și a început a ȋice cătră dȋnsul, Astăȋl s'a împlinit scriptura aceasta intru urechile voastre.

22. Și toȋi îl mărturisiaȋ pre el, și se miraȋ de cuvintele harului care eșiaȋ din gura lui. Și ȋiceaȋ. Aȋ nu este acesta feciorul lui Iosif?

23. Și a ȋis cătră el, Cu adevȋrat veȋi ȋice mie pilda aceasta, Doctore, vindecă-te pre tine însuȋ: câte am auȋit că s'aȋ făcut în Capernaum, fă și aici în patria ta.

24. Și a ȋis, Amin grȋesc voă, Nici un prooroc nu este primit în patria sa.

25. Și într'adevȋr grȋesc voă, multe văduve erau în ȋilele lui Ilie intru Israil, când s'a incuȋiat cerul trei ani și șese luni, cât s'a făcut foamete mare preste tot pȋmȋntul.

26. Și cătră nici una dintr'acelea n'a fost trimis Ilie, fără numai la Sarepta Sidonului, la o mulere văduvă.

27 Și mulți leproși erau în zilele lui Elissei, proorocul întru Israil; și nici unul dintr'înșii nu s'a curățit, fără numai Neeman Sirianul.

28. Și s'a umplut toți de mânie în sinagogă, auzind acestea,

29. Și sculându-se, 'l aŭ scos pre el afară din cetate, și 'l aŭ dus pre el păuă în sprinceana muntelui, pre care era zidită cetatea lor, ca să 'l arunce jos.

30. Iar el trecând prin mijlocul lor s'a dus,

31. Și s'a pogorit în Capernaum în cetatea Galileei, și era învățându'l pre ei sâmbăta.

32. Și se mirău de învățatura lui: că cu stăpânire era cuvântul lui.

33. Ți în sinagogă era un om, care avea duh de drac necurat, și a strigat cu glas mare,

34. Grăind, Lasă; ce este noă și ție Iisuse, Nazarineanule? ai venit să ne pierzi pre noi? te știu pre tine cine ești; Sfintul lui Dumnezeu.

35. Și 'l a certat pre el Iisus, grăind, Taci, și ești dintr'însul. Și aruncându'l pre el dracul în mijloc, a eșit dintr'însul, nimic vătămându'l pre el.

36. Și s'a făcut spaimă preste toți, și se întrebaŭ între sine, dicând, Ce este cuvântul acesta? că cu stăpânire și cu putere poruncește duhurilor celor necurate, și es.

37. Și se ducea vestea de el în tot locul cel de prin prejur.

38. Ți sculându-se din sinagogă, a intrat în casa lui Simon. Iar soacra lui Simon era cuprinsă de friguri mari; și 'l aŭ rugat pre el pentru dânsa.

39. Și stând lingă ea, a certat frigurile; și o aŭ lăsat pre dânsa: și îndată sculându-se, sluja lor.

40. Ți apuind soarele, toți câți aveaŭ bolnavi cu multe feluri de boale 'l aŭ adus pre ei cătră dânsul; iar el pre fie-care din ei puindu'și mâinile, 'l a tămăduit pre ei.

41. Și eșiau și draci din mulți, strigând, și grăind, Tu ești Hristos, Fiul lui Dumnezeu. Și certându'l, nu 'l lăsa pre dânsii să grăească; căci il știaŭ că el este Hristos.

42. Iar făcându-se dîoă, eșind s'a dus în loc pustiu: și noroa-dele căutaŭ pre dânsul, și aŭ venit până la dânsul, și 'l țineaŭ pre el, ca să nu se ducă de la dânsii.

43. Iar el a dis cătră ei, Se cade mie să vestesc și altor cetăți împărăția lui Dumnezeu: că spre aceasta sunt trimis.

44. Și era propoveduind în sinagogurile Galileei.

CAP. TOLUL V.

Si a fost când il imbulzia pre el norodul, ca să aŭdă cuvântul lui Dumnezeu, și el sta lingă iazerul Ghemisaretului,

2. Și a văduț doă corăbi stând

lingă, iazer; iar pescarii eșind dintr'insele, spălau mrejele.

3. Și intrând într'o corabie, care era a lui Simon, 'l a rugat pre el s'o depărteze puțin de la pământ. Și ședând, învăța pre noroade din corabie.

4. Iar dacă a încetat a grăi, a dis către Simon, Depărtează-o la adinc, și aruncă-i mrejele voastre spre pescuit.

5. Și răspundând Simon, a dis lui, învățătorule, toată noaptea ostenindu-ne, nimic n'am prins: dar duple cuvântul tău voi arunca mreaja.

6. Și aceasta făcând, a prins multe multă de pești: și se rupea mreaja lor.

7. Și a făcut semn soțiilor lor, care erau într'altă corabie, ca să vie și să le ajute lor. Și au venit, și au implut amândouă corăbiile, păt se afundau ele.

8. Iar Simon Petru vedând aceasta, a cădut la genunchile lui Iisus, grăind, Ești de la mine; că om păcătos sunt, Doamne.

9. Că 'l cuprinsese pre el spălmă, și pre toți cei ce erau eu densusul, pentru vînarca peștilor care prinseseră:

10. Așijderea și pre Iacov, și pre Ioan, feciorii lui Zevedei, cari erau soții lui Simon. Și a dis Iisus către Simon, Nu te teme; de acum vei vîna oameni.

11. Și scotînd corăbiile la pământ, lăsând toate, aș mers după densusul.

12. 71 Și a fost când era el într'una din cetăți, iată, un om era plin de lepră, și vedînd pre Iisus

a cădut ou fața în jos, și s'a rugat lui, grăind, Doamne, de vei vrea, poți să mă curățești.

13. Și tîndînd mîna, s'a atins de densusul, dîcînd, Voesc: curățește. Și îndată lepra s'a dîs de la densusul.

14. Și el a poruncit lui nimîrui să nu spue: ci mergi de te arată pre sinei preotului, și du pentru curățeniea ta, precum a poruncit Moisi, întru mărturie lor.

15. Iar cuvîntul mai mult străbătea pentru densusul: și se aduna noroade multe ca să audă, și să se tămăduască de la densusul de boalele lor.

16. 71 Iar el se ducea în pustie, și se ruga.

17. Și a fost într'una din zile, și el era învățînd, și ședeau Fariseii și învățătorii legii, cari veniseră din toate satele Galileei, și ale Iudeei, și ale Ierusalimului: și puterea Domnului era spre a 'l tămădui pre el.

18. 71 Și iată, niște bărbați purtînd în pat pre un om care era slăbănog, și căutaș să 'l ducă pre el în lăuntru, și să 'l pue înaintea lui.

19. Și neașlînd pre unde să 'l ducă pentru norod, suindu-se d'asupra acoperemîntului, printre cărămiqi 'l aș slobodit pre densusul cu patul în mijloc înaintea lui Iisus.

20. Și vedînd credința lor, a dis lui, Omule, eartă-ți-se ție păcatele tale.

21. Și aș început a cugeta cărturarii și Fariseii, grăind, Cine

este acesta ce grăește hule? Cine poate să erte păcatele, fără numai unul Dumnezeu!

22. Iar cunoscând Iisus gândurile lor, răspundând a dis. către dânsii, Ce gândiți întru inimele voastre?

23. Ce este mai lesne, a dice, Eartă-ți-se ție păcatele tale; sau a dice, Scoală și umblă?

24. Ci oa să știți că putere are Fiul omului pre pământ a erta păcatele, (a dis slăbănogului,) Ție grăesc, Scoală, și luând patul tău, mergi la casa ta.

25. Și îndatăși sculându-se înaintea lor, a luat patul pre care zăcea, și s'a dus la casa sa, slăvind pre Dumnezeu.

26. Și salmă a cuprins pre toți, și slăviau pre Dumnezeu, și s'au umplut de frică, grăind, Am vădut lucruri minunate astăzi.

27. Și după acestea a eșit, și a vădut pre un vameș, a nume Levi, ședend la vamă: și 'i a dis lui, Vino după mine.

28. Și lăsând toate, s'a sculat, și a mers după dânsul.

29. Și i-a făcut Levi lui ospet mare în casa sa: și era norod mult de vameși și de alții cari ședeau cu el.

30. Și cârtiau cârturarii lor și Fariseii către ucenicii lui, grăind, Pentru ce ou vameșii și cu păcătoșii mâncați și beți?

31. Și răspundend Iisus a dis către ei, N'au trebuință de doctor cei sănătoși; ci cei bolnavi.

32. Nu am venit să chiem pre

cel drepti, ci pre cei păcătoși la pocăință.

33. Și Iar el a dis către el, Pentru ce ucenicii lui Ioan postesc adese ori, și rugăciuni fac, asijderea și ai Fariseilor; iar ai tăi mănâncă și beau?

34. Iar el a dis către dânsii, Adu doară puteți pre fiul nunței să 'i faceți să postească, până când este mirele cu dânsii?

35. Iar vor veni zile, când se va lua mirele de la dânsii, și atunci vor posti într'acele zile.

36. Și grăia și pildă către dânsii; Nimeșul nu pune petec de haină nouă la haină veche; iar de nu, și pre cea nouă o rupe, și la cea veche nu se potrivește petecul cel ce este de la cea nouă.

37. Și nimeni nu pune vin nou în foi vechi; iar de nu, va sparge vinul cel nou pre foi, și el se va vărsa, și foile vor peri.

38. Ci vinul nou se cade să 'l pue în foi noi; și amendoă se vor ținea.

39. Și nimenea care bea de cel vechi îndată voste de cel nou: că dice, Cel vechiul mai bun este.

CAPITOLUL VI

Si a fost într'o sâmbătă a doua după cea d'intâi, trecea el prin sămănături; și smulgeau ucenicii lui spice, și mâncau, frecându-le cu mâinele.

2. Iar oare-cari din Farisei

le aŭ ȑis lor, Ce faceŭi care nu se cade a face sâmbăta?

3. Şi răspunȑend Iisus, a ȑis cătră dênşil, Nicî aceasta n'aŭ cetit ce a făcut David, când a flâmândit el însuşi, şi cel ce erau cu dênşul;

4. Cum a intrat în casa lui Dumn-deŭ, şi a luat pânila punerel-înainte, şi a mâncat, şi a dat şi celor ce erau cu el; care nu se cădea să le mănânce, fără numai preoŭi.

5. Şi ȑicea lor, Că Domn este Fiul omului şi al sâmbătel.

6. Şi a fost şi în altă sâmbătă, a intrat el în sinagogă şi învăta: şi era acolo un om a cărul mâlna cea dreaptă era uscată.

7. Şi îl pândiau pre el cărturaril şi Fariseil de 'l va vindeca sâmbăta; ca să aŭle vină asupra lui.

8. Iar el ştia gândurile lor, şi a ȑis omului care avea mâlna uscată, Scoală-te, şi stă în mijloc. Iar el sculându-se a stătit.

9. Decî a ȑis Iisus cătră dênşil, Întreba-voiŭ pre voi; Ce se cade sâmbăta, bine a face, sau rău a face? suflet a mântui, sau a pierde?

10. Şi căutând spre toŭi aceştia, a ȑis omului, Întindeŭi mâlna ta. Iar el a făcut aşă; şi a venit mâlna lui la starea cea d'întăi sănătoasă, ca şi ceea-l-altă.

11. Iar el s'aŭ implut de nebbie; şi vorbeau unu cu altu ce ar fi făcut lui Iisus.

12. Şi a fost în ȑilele acestea, a eşit la munte să se roage, şi

toată noaptea a petrecut întru rugăciunea lui Dumn-deŭ.

13. Şi când s'a făcut ȑioă, a chemat pre ucenicii săi: şi alegend întru dênşil doi-spre-dece, pre cari şi apostoli 'l a numit;

14. Pre Simon, (pre care 'l a şi numit Petru,) şi pre Andrei fratele lui, pre Iacov şi pre Ioan, pre Filip şi pre Vartolomei,

15. Pre Mattei şi pre Toma, pre Iacov al lui Alfei, şi pre Simon ce se obiceamă Zilotis,

16. Pre Iuda al lui Iacov, şi pre Iuda Iscarioteanul, care s'a făcut şi vinzător.

17. Şi pogorîndu-se cu dênşil, a stătit în loc şes, şi mulŭimea ucenicilor lui, şi mulŭime multă de norod din toată Iudeea şi din Ierusalim, şi de pre lingă marea Tirului şi a Sidonului, cari veniseră să 'l asculte pre el, şi să se tămăduască de neputinŭele lor;

18. Şi cel ce se chinuiau de duhuri necurate: şi se vindecaŭ.

19. Şi tot norodul căuta să se atingă de el: că putere eşia din el, şi vindeca pre toŭi.

20. Şi el rîdicându'şi ochil săl spre ucenicii lui, ȑicea. Fericiŭi *sântei* săracilor: că a voastră este împărăŭia lui Dumn-deŭ.

21. Fericiŭi *sântei* cari flâmândil acum: că veŭi sătura. Fericiŭi *sântei* cari plângeŭi acum: că veŭi ride.

22. Fericiŭi veŭi fi, când veŭ vor urî pre voi oamenii, şi când

vă vor despărți pre voi, și vă vor ocări, și vor scoate numele vostru ca un rău pentru Fiul omului.

23. Bucurați-vă într'acea zi, și săltați: că iată, plata voastră multă este în ceruri: că într'acest chip făceau proorocilor părinții lor.

24. Însă voi voă bogaților! că vă luați mângăierea voastră.

25. Voi voă celor ce sunteți sătuli acum! că veți flămânzi. Voi voă celor ce rideți acum! că veți plânge și vă veți tingui.

26. Voi voă, când vă vor dice bine toți oamenii! că într'acest chip făceau părinții lor proorocilor celor mincinoși.

27. Ci voă grăesc celor ce auziți, iubiți pre vrăjmașii voștri, bine faceți celor ce vă urisc pre voi,

28. Bine cuvântați pre cei ce vă blastămă pre voi, și vă rugați pentru cei ce vă fac voă necaz.

29. Celui ce te bate pre tine preste o față, a obrazului, întoarce-l lui și cealaltă; și celui se îți iea haina, nu l'opri lui și cămașa.

30. Și tot celuia ce cere de la tine, dă-i; și de la acela ce îți iea ale tale nu cere înapoi.

31. Și precum voiți ca să vă facă voă oamenii, și voi faceți lor așațerea.

32. Și de iubiți pre cei ce vă iubesc pre voi, ce har este voă? că și păcătoșii iubesc pre cei ce îi iubesc pre dâșii.

33. Și de faceți bine celor ce

vă fac voă bine, ce har este voă? că și păcătoșii aceeași fac.

34. Și de dați împrumut celor de la carii nădăjduiți a lua, ce har este voă? că și păcătoșii păcătoșilor dau împrumut, ca să iea întocma.

35. Ci iubiți pre vrăjmașii voștri, și faceți bine, și dați împrumut, nimio nădăjduind; și va fi plata voastră multă, și veți fi fiii celui Prea-Înalt: că el este bun spre cei nemulțumitori și spre cei răi.

36. Deoi fiți milostivi, precum și Tatăl vostru este milostiv.

37. Nu judecați, și nu vă veți judeca: nu osîndiți, și nu vă veți osîndi: ertați, și vi se va erta.

38. Dați, și vi se va da voă; măsură bună, îndeasă, și clătită, și pro d'asupra vărsându-se, vor da în sinul vostru. Că cu aceeași măsură cu care veți măsura, se va măsura voă.

39. Și le a dîs lor și pildă, Aū doară poate orb pre orb să povățuească? aū nu amēndoi vor cădea în groapă?

40. Nu este ucenic mai pre sus de dascălul său: iar tot cel desăvârșit va fi ca dascălul său.

41. Și ce veți ștercul cel ce este în ochiul fratelui tău, iar birna care este în ochiul tău, n'o simți?

42. Sau cum poți dice fratelui tău, Frate, lasă să scot ștercul care este în ochiul tău, însuți nevedînd birna care este în ochiul tău? Fățarnice, scoate întâi birna din ochiul tău, și

atunci vei vedea să scoți ștercul care este în ochiul frate lui tău.

42. Că nu este pom bun care face roadă rea; nici pom rău care face roadă bună.

44. Că tot pomul din roada sa se cunoaște. Că nu adună smochine din mărarin, nici din rug culeg struguri.

45. Omul cel bun din visteria cea bună a inimii sale scoate cele bune; și omul cel rău din visteria cea rea a inimii sale scoate cele rele: că din prisosința inimii, grăește gura lui.

46. Și ce mă chiețați, Doamne. Doamne, și nu faceți cele ce vă dă?

47. Tot cela ce vine către mine, și aude cuvintele mele, și le face pre ele, voi arăta voă cul este asemenea:

48. Asemenea este omului ce și zidește casă, care a săpat afund, și a pus temelica pre piatră, și vărsare de ape făcându-se, a lovit riul în casa aceea, și nu o a putut clăti pre ea; căci era întemeiată pre piatră.

49. Iar cela ce a auzit, și n'a făcut, asemenea este omului care și a zidit casa sa pre pământ fără de temelie; în care a lovit riul, și îndată a cădut; și s'a făcut sfărâmarea casei aceleia mare.

CAPITOLUL VII.

Si după ce a sfârșit toate cuvintele sale întrău auzul norodului, a intrat în Capernaum.

2. Iar sluga unui sutaș fiind

bolnavă, vrea să moară, care era la dănsul de cinst.

3. Și auzind de Iisus, a trimes la dănsul bătrânii Iudeilor, rugându-l pre el ca să vie să mântuească sluga lui.

4. Iar el venind către Iisus, îl rugău pre el ou deadinsul, dăcând, Că este vrednic acela căruia vei da aceasta:

5. Căci iubește neamul nostru, și sinagoga el o a zidit noastră.

6. Iar Iisus mergea cu dănsul. Și nefiind el departe de casă, a trimes la dănsul sutașul prieten, grăind lui, Doamne, nu te osteni: că nu sânt vrednic ca să intri supt acoperământul meu:

7. Pentru aceea nici pre mine nu m'am socotit a fi vrednic a veni către tine, ci dă cu cuvântul, și se va tămădui sluga mea.

8. Că și eu sânt om rinduit subț dregătorie, având subț mine slujitori, și dă acestuia, Mergă, și merge; și altuia, Vino, și vine; și slugel mele, Fă aceasta, și face.

9. Iar Iisus auzind acestea s'a minunat de el, și întorcându-se, a dis norodului care mergea după dănsul, Grăesc voă, că nici întrău Iisus n'am aflat atăta credință.

10. Și întorcându-se trimesă la casă, au aflat pre sluga cea bolnavă sănătoasă.

11. Și a fost după aceea mergea întrău cetate ce se chieța Nain; și împreună cu dănsul mergeau ucenicii lui mulți și norod mult.

12. Iar dacă s'a apropiat că-

tră poarta cetăţii, iată, scoteau pre un mort, fiu unul-născut al maicei sale, şi aceea era văduvă ; şi norod mult din cetate era cu dînsa.

13. Şi vedîndu-o pre dînsa Domnul, i s'a făcut milă de ea, şi a dis ei, Nu plînge.

14. Şi apropiindu-se s'a atins de pat : iar cei ce fi duceau, au stătut. Şi a dis, Tîncrurile, fie grăesc, Scoală-te.

15. Şi a şedut drept mortul, şi a început a grăi. Şi l'a dat pre el maicei lui.

16. Şi a luat frică pre toţi : şi slăviau pre Dumne-deu, grăind, Că prooroc mare s'a sculat intru noi ; şi, Că a cercetat Dumne-deu pre norodul său.

17. Şi a eşit cuvîntul acesta de el intru toată Iudeea, şi intru toată laturea.

18. Şi au vestit lui Ioan ucenicii lui de toate acestea.

19. Şi chemînd Ioan pre doi din ucenicii săi, 'i a trimes cătră Iisus, dicînd, Tu eşti acela ce vine ? sau pre altul să aşteptăm ?

20. Şi venind cătră el bărbatul acela, au dis, Ioan Botezătorul ne a trimes pre noi cătră tine, dicînd, Tu eşti acela ce vine ? sau pre altul să aşteptăm ?

21. Şi intr'acel ceas a tămăduit pre mulţi de boale şi de răne, şi de duhuri rele ; şi a dat vedere multor orbi.

22. Şi răspundînd Iisus, a dis lor, Mergeţi, şi spuneţi lui Ioan cele ce aţi vădut şi aţi audît ; că orbi văd, şchiopi umblă, le-

proşi se curăţeso, surdi aud, morţi se scolă, săraşilor bine se vesteşte.

23. Şi fericit este cel ce nu se va sminti intru mine.

24. ¶ Iar dacă s'au dus vestitorii lui Ioan, a început a grăi cătră noroadă de Ioan, Ce aţi eşit în pustie să vedeţi ? Aû trestie clătiată de vînt ?

25. Dar ce aţi eşit să vedeţi ? Aû om îmbrăcat în haine moi ? Iată, cei ce sînt în haine scumpe, şi petrec intru desfătare, în casele împărăteşii sînt.

26. Dar ce aţi eşit să vedeţi ? Aû prooroc ? Adevăr grăesc voă, şi mai mult de prooroc.

27. Acesta este de care este scris, Iată, eu trimet ingerul meu înaintea feţei tale, care va gîti calca ta înaintea ta.

28. Că dic voă, Mai mare prooroc între cei născuţi din muşeri de cât Ioan Botezătorul nimeşi nu este : iar cel mai mic intru împărăţia lui Dumne-deu, mai mare de cât el este.

29. Şi tot norodul şi vameşii audîndu'l, drept au făcut pre Dumne-deu, botezându-se cu botezul lui Ioan.

30. Iar Fariseii şi legiuitorii au lepădat de la sine sfatul lui Dumne-deu, nebotezându-se dela dînsul.

31. ¶ Iar Domnul a dis, Deoi cu cine voiî asemenea pre oamenii neamului acestuia ? şi cu cine sînt asemenea ?

32. Asemenea sînt cu copii ce şed în tîrg, şi strigă unii cătră alţii, şi dic, Fluerau-am voă,

și n'ați jucat; tinguitu-ne am voă, și n'ați plâns.

33. Că a venit Ioan Botezătorul nici pâine mâncând, nici vin bând; și dicitu drac are.

34. A venit Fiul omului mâncând și bând; și dicitu, iată om mănăcator, și băutor de vin, prieten vameșilor și păcătoșilor!

35. Și s'a îndreptat înțelepciunea de la toți liii săi.

36. Și l' ruga pre el unul din Farisei, ca să mănânce cu el. Și intrând în casa Fariseului, a ședut.

37. Și iată, o muliere din cetate, care era păcătoasă, înțelegând că șede în casa Fariseului, aducând un vas de alabastru cu mir,

38. Și stând lângă picioarele lui dinapoi plângând, a început a uda picioarele lui cu lacrimi, și cu perul capului său le ștergea, și săruta picioarele lui, și le ungea cu mir.

39. Iar vedând Fariseul care chieamase pre el, a dīs întru sine, grăind, Acesta de ar fi prooroc, ar ști cine și ce fel de muliere este ceea ce se atinge de el: că este păcătoasă.

40. Și răspundend Iisus, a dīs cătră el, Simone, am oare ce să ți dic. Iar el a dīs, Invățătore, di.

41. Doi datornici erau oare căruia cămătarnic: unul era dator cu cinci sute de dinari, iar celălalt cu cinci deci:

42. Și neavend ei cu ce plăti, amândurora le a dăruit. Deci

care dintr'înșii, spune'mi mai mult va iubi pre el?

43. Iar Simon răspundend a dīs, Socotesc că *acela* căruia l' a dăruit mai mult. Iar el a dīs lui, Drept ai judecat.

44. Și întorcend-se cătră muliere, a dīs lui Simon, Veți pre această muliere? Am intrat în casa ta, apă pre picioarele mele n'ai dat: iar aceasta cu lacrimi m'i a ădat picioarele mele, și le a șters cu perul capului său.

45. Sărutare mie nu m'ai dat: iar aceasta de când am intrat, n'a încetat sărutându'mi picioarele mele.

46. Cu unt-de-lemn capul meu nu l' ai uns: iar aceasta cu mir mi-a uns picioarele mele.

47. Pentru aceea grăesc ție, Eartă-se păcatele ei cele multe, că a iubit mult: iar cui se eartă puțin, iubește mai puțin.

48. Și a dīs ei, Eartă-ți-se ție păcatele tale.

49. Și au început cei ce ședeau cu dēnsul a grăi întru sine, Cine este acesta care eartă și păcatele?

50. Și a dīs cătră muliere, Credința ta te a mântuit; mergi în pace.

CAPITOLUL VIII.

Și a fost după aceasta, și el umbla prin cetăți și prin sate, propoveduind și bine vestind împărăția lui Dumnezeu: și cei doi spre-dece erau cu dēnsul.

2. Și niște mulieri care erau

tămăduite de duhurile rele și de boale, Maria ce se cheama Magdalina, dintru care eșiseră șapte draci,

8. Și Ioana muierea lui Huza, ispravnicul lui Irod, și Sosanna, și altele multe, care slujiau lui din avuțiile lor.

4. Și adunându-se norod mult, și cel de prin cetăți venind către dânsul, a dis prin pildă :

5. Eșit-a sămănătorul să sămene sămânța sa : și sămănând el, unele au căzut lângă cale; și s'au călcat, și păsările cerului le au mâncat.

6. Și altele au căzut pre piatră; și dacă au resărit, s'au uscat, pentru că n'aveau umezeală.

7. Și altele au căzut în mijlocul spinilor; și crescând spinii, le au înecat pre ele.

8. Și altele au căzut pre pământ bun, și resărind au făcut rod înșutit. Acestea grăind, striga, Cea ce are urechi de auzit, audă.

9. Și 'l au întrebat pre el ucenicii lui, zicând, Ce este pilda aceasta ?

10. Iar el a dis, Voă este dat a ști tainele împărăției lui Dumnezeu : iar celor-l-alți în pilde; ca vedând să nu vadă, și auzind să nu înțeleagă.

11. Iar pilda este aceasta: Să mănța este cuvântul lui Dumnezeu.

12. Iar cele de lângă cale sunt cei ce aud; apoi vine diavolul, și iea cuvântul din inima lor, ca

nu cumva creștând să se mântuească.

13. Iar cele de pre piatră, sunt cei cari, când aud, cu bucurie primesc cuvântul; și aceștia rădăcină n'au, cari până la o vreme cred, și în vreme de ispită se leapădă.

14. Iar cea ce a căzut în spinii, aceștia sunt cari au auzit, și de griji și de bogății și de dulcele vieții *acesteia* umblând; se înneacă, și nu săvârșesc roadă.

15. Iar cea de pre pământ bun aceștia sunt, cari cu inimă bună și curată auzind cuvântul, îl țin, și fac roadă întru răbdare.

16. Nimeni aprinzând lumina, o acopere pre dânsa cu vas, sau o pune sub pat; ci o pune în sfeșnic, ca să vadă cei ce intră lumina.

17. Că nu este lucru de taină, care să nu se arate; nici lucru ascuns care să nu se cunoască și întru arătare să vie.

18. Deci vedeți cum auziți: că cea ce are, se va da lui, și cea ce n'are, și ce i se pare că are, se va lua de la dânsul.

19. Și au venit către dânsul muma lui și frații lui, și nu puteau să se întâlnească cu dânsul pentru norod.

20. Și 'l a spus lui *cineva* zicând, Muma ta și frații tăi stați afară, vrind să te vadă pre tine.

21. Iar el răspundând, a dis către dânsii, Muma mea și frații mei sunt aceștia cari aud

cuvântul lui Dumnezeu, și 'l făc pre dânsul.

22. Și a fost într'una din zile, și el a intrat în corabie și ucenicii lui: și a dis către ei, Să trecem de ceea parte de iazer. Și s'aū slobođit.

23. Iar mergend ei cu corabia, a adormit el: și s'a pogorît vifor de vânt în iazer; și se umpleau de apă, și se primejduiaū.

24. Și apropiindu-se 'l aū-deșteptat pre dânsul, grăind, Invățătorule, învățătorule, perim. Iar el soulându-se, a certat vântul și valul apeli: și aū încetat, și s'a făcut liniște.

25. Și a dis către ei, Unde este credința voastră? Iar el spălmântându-se s'aū mirat, grăind unul către altul, Cine este acesta? că și vânturilor și apeli poruncește, și 'l ascultă pre dânsul.

26. Și aū venit cu corabia în laturea Gadareanilor, care este de ceea parte de Galileea.

27. Și eșind el la uscat, 'l a întâmpinat pre el un om oarecare din cetate, care avea dracul de multă vreme, și în haină nu se îmbrăca, și în casă nu petrecea, ci în morminturi.

28. Iar vedend pre Iisus, și strigând, a cădut înaintea lui, și cu glas mare a dis, Ce este mie și ție, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu celui Prea-Înalt? Rogu-te, nu mă munci pre mine.

29. (Că porunca duliului celui necurat să easă din omul acela. Că de multe ori îl răpise

pre dânsul: și 'l legaū pre-el, cu lanțuri de fer și cu obezi păzind pre el; și sfărâmând legăturile, se gonía de dracul prin pustic.)

30. Și 'l a întrebat pre el Iisus, grăind, Cum îți este numele? Iar el a dis, Legheon: că dracul mulți intraseră într'însul.

31. Și 'l rugaū pre el, ca să nu poruncească lor să meargă intru adinc.

32. Și era acolo o turmă de porci mulți ce se pășteau în muate: și 'l rugaū pre el să le dee voie lor să intre într'însul. Și le a dat lor voie.

33. Și eșind dracii din om, aū intrat în porci: și s'a pornit turma de pre țărmuri în iazer și s'a înecat.

34. Iar păstorii vedend ceea ce se făcuse, aū fugit, și mergend aū spus în cetate și prin sate.

35. Și aū eșit să vadă ce s'a făcut; și aū venit la Iisus, și aū aflat pre omul dintru care eșiseră dracii, îmbrăcat, și întreg la minte, ședend lângă picioarele lui Iisus: și s'aū temut.

36. Și le aū spus lor și cei ce veduseră, eum s'a mântuit cel îndrăcit.

37. Și 'l a rugat pre dânsul tot norodul ținutului Gadareanilor, să se ducă de la dânsul; că erau cuprinși de mare frică: iar el intrând în corabie, s'a întors.

38. Iar bărbatul dintru care eșiseră dracii, ruga pre el, ca

să fie cu dânsul : iar Iisus 'l a slobodit pre el, grăind,

39. Intoarce-te în casa ta, și povestește câte 'l a făcut ție Dumnezeu. Și s'a dus, propovедуind prin toată cetatea câte 'l a făcut Iisus lui.

40. Și a fost când s'a întors Iisus, 'l a primit pre el norodul: că toți îl așteptau pre el.

41. 'l Și iată, a venit un om căruia îi era numele, Iair, și acesta era mai mare sinagogei. și cădând la picioarele lui Iisus, îl ruga pre el ca să intre în casa lui:

42. Că avea o fiică una-născută, ca de doi-spre-dece ani, și aceea muria. Iar când mergea el, îl impresurau noroadale.

43. 'l Și o muliere fiind în curgerea sângelui de doi-spre-dece ani, care cheltuisese la doctori toată avuția sa, și nici de la unul n'a putut să se vindece,

44. Apropiindu-se dinapoi, s'a atins de poala hainei lui: și îndatăși a stătut curgerea sângelui ei.

45. Și a dis Iisus, Cine este cel ce s'a atins de mine? Iar lepădându-se toți, a dis Petru și cel ce era cu el, învățătorule, noroadale te imbulzesc și te strimtoează, și dîot, Cine este cel ce s'a atins de mine?

46. Iar Iisus a dis, S'a atins de mine oare-cine: că eu am cunoscut puterea care a ăit din mine.

47. Iar vedând mulțerea că nu s'a ascuns, a venit tremurând, și cădând înaintea lui, 'l a spus

lui înaintea a tot norodul pentru care pricină s'a atins de el, și cum s'a tămăduit îndată.

48. Iar el 'l a dis el, Indrăznește fiică: credința ta te a mântuit : mergi în pace.

49. 'l Încă grăind el, vine oarecare de la mai marele sinagogei, grăind lui, A murit fiica ta ; nu supăra pre învățătorul.

50. Iar Iisus aușind, a răspuns lui, grăind, Nu te teme: crede numai, și se va mântui,

51. Iar intrând în casă, n'a lăsat nici pre unul să intre, lără numai pre Petru, și pre Iacov, și pre Ioan, și pre tatăl fecioarei și pre muma ei.

52. Și plângeau toți, și se tânguiau de dânsa: iar el a dis, Nu plângeți ; n'a murit, ci doarme.

53. Și 'și rideau de dânsul, știind că a murit.

54. Iar el scoțend pre toți afară, și apucându-o de mână, a strigat, grăind, Fecioarei, scoală-te:

55. Și s'a întors duhul ei, și s'a sculat îndată: și a poruncit să 'l dea ei să mănânce.

56. Și s'au spălmântat părinții ei: iar el a poruncit lor să nu spue nimicului ceea ce se făcuse.

CAPITOLUL IX.

Si chiamând pre cel doi-spre-dece ucenici ai săi, le a dat lor putere și stăpânire preste toți dracii, și a vindeca boalele.

2. Și 'l a trimis pre dânsii să propovăduiască împărăția lui

Dumnezeu, și să tămăduască pre cei bolnavi.

3 Și a dīs cătră dēnșil, Nimic să nu luați pre cale, nici toiag, nici traistă, nici pîne, nici argint; nici câte două halne să aveți.

4 Și ori în care casă veți intra, acolo să petreceți, și de acolo să eșiți.

5. Și ori căți nu v_e vor primi pre voi, eșind din cetatea aceea, și praful de pre picioarele voastre scuturați întru mărturie asupra lor.

6. Și eșind, umblați prin sate, bine vestind, și tămăduind pre-tutindenea.

7. Ți a audit Irod tetrarhul, toate cele ce se făceau de el; și nu se prîscea, pentru că unii diceau, că Ioan s'a sculat din morți.

8. Iar alții, că Ilie s'a arătat; iar alții, că un prooroc din cei de demult a înviat.

9. Și a dīs Irod, Pre Ioan eu 'l am tăiat: dar acesta cine este, de care eu aud unele ca acestea? Și căuta să 'l vadă pre el.

10. Ți întorcîndu-se apostolii, au spus lui toate câte au făcut. Și luându-l pre dēnșil, s'a dus deosebi în loc pustiu al cetăței ce se cheamă Vitsaida.

11. Iar noroadele înțelegînd *aceasta* au mers după dēnsul: și primindu-l pre dēnșil, le grăia lor de împărăția lui Dumnezeu, și pre cei ce aveau trebuință de tămăduire, îi vindeca.

12. Iar dîoa a început a se pleca, și venind cei doi-spre-

dece, au dīs lui, Slobodește noroadele, ca mergînd în satele și în orașele cele de prin prejur, să găzduască și să 'și afle hrană: că aici sîntem în loc pustiu.

13. Iar el a dīs cătră dēnșil, Dați-le lor voi să mănânce. Iar el a dīs, Nu este la noi mai mult de cît cinci pâini și doi pești; fără de cît să ne ducem noi și să cumpărăm la tot norodul aceasta bucate.

14. Că erau ca cinci mii de bărbați. Și a dīs cătră ucenicii săi, Puneți 'i pre dēnșil cete câte cinci-zeci.

15. Și au făcut așa, și 'i au așezat pre toți.

16. Deci luând cele cinci pâini și cei doi pești, căutînd la cer, le a blagoslovit, și le a frînt, și le a dat ucenicilor să le pue înaintea norodului.

17. Și au mîncat, și s'au săturat toți: și au luat din sfărămăturile care rămăseseră lor, două-spre-dece coșuri.

18. Ți a fost cînd se ruga el deosebi, erau cu dēnsul ucenicii lui; și 'i a întreat pre dēnșil, dîcînd, Cine 'mi dîc noroadele că sînt?

19. Iar el rîspundînd, au dīs, Ioan Botezătorul; iar alții, Ilie; iar alții, că prooroc oare-care din cei de demult a înviat.

20. Și le a dīs lor, Dar voi cine 'mi dîceți că sînt? Iar Petru rîspundînd a dīs, Hristosul lui Dumnezeu.

21. Iar el dojenind pre dēnșil,

Je a poruncit nimăru! să nu spue
aceasta;

22. Dîcînd, Se cade Fiulul
omului multe a pătimi, și a se
defăima de bătrîni și de arhie-
rei și de cărturari, și a se omori,
și a treia di a învia.

23. Și grăia către toți, Ori
cine va voi să vie după mine,
să se lepede de sine, și să 'și
iece crucea sa în toate dîlele, și
să mîrmeze mic.

24. Că cine va voi să 'și mîn-
tuească sufletul său, pierde-l va
pre el: iar cine 'și va pierde
sufletul său pentru mine, acesta
il va mîntui pre dînsul.

25. Că ce folos este omului, de
va dobîndi lumea toată, iar pre
sine se va pierde, sau se va pă-
gubi?

26. Că ori cine se va rușina
de mine și de cuvintele mele, de
acesta Fiul omului se va rușina,
cînd va veni întru slava sa, și
a Tatălui, și a sfinților îngeri.

27. Și vă grăesc voă cu ade-
vărat, sînt unii din cei ce stau
aiel, cari nu vor gusta moarte,
pînă cînd vor vedea împărăția
lui Dumnezeu.

28. Și a fost după cuvintele
acestea că la opt dîle, și luînd
pre Petru și pre Ioan și pre Iacov,
s'a suit în munte să se roage.

29. Și s'a făcut, cînd se ruga
el, chipul feței lui altul, și îm-
brăcămînta lui albă, strălucind.

30. Și iată, doi bărbați vorbi-
au cu dînsul, cari erau Moisi
și Ilie:

31. Cari arătîndu-se în slavă,

grăiau de eșirea lui care vrea
să o îplinească în Ierusalim.

32. Iar Petru și cei ce erau cu
dînsul erau îngreuiți de somn:
și deșteptîndu-se, au vădut slava
lui, și pre cei doi bărbați stînd
împreună cu dînsul.

33. Și a fost cînd s'au despăr-
țit ei de la dînsul, a dîs Petru
cătră Iisus, Învățătorule, bine
este noă a fi aici: și să facem
trei colibi; una ție, și una lui
Moisi, și una lui Ilie: neștiind
ce grăia.

34. Și acestea grăind el, s'a
făcut nor, și 'l a umbrit pre
dînsul; și s'au spîlmîntat cînd
au intrat el în nor.

35. Și glas a fost din nor,
dîcînd. Acesta este Fiul meu
cel iubit: pre acesta să ascu-
tați.

36. Și după ce a fost glasul,
s'a aflat Iisus singur. Și el au
tăcut și nimăru! n'au spus în
dîlele acelea nimic din cele ce
văduseră.

37. Și a fost, a doa di, po-
gorindu-se el din munte, 'l a în-
tîmpinat pre el norod mult.

38. Și iată, un bărbat din no-
rod a strigat, grăind, Învățăto-
rule, rogu-te caută spre fiul meu:
că unui născut îmi este mie.

39. Și iată, duh îl apucă pre
el, și de năprasună strigă; și 'l
zdrobește pre el cu spumă, și
abia se duce de la el, sfărîmân-
du-l pre el.

40. Și m'am rugat de ucenicii
tăi să l scoată; și n'au putut.

41. Iar Iisus răspundînd, a dîs,
O neam necredincios și îndărăt-

nic, până cînd, voi fi cu voi, și voi suferi pre voi? Adu-mi pre fiul tîu aici.

42. Și încă apropiindu-se el, 'l a trîntit pre el dracul, și 'l a scuturat. Iar Iisus a certat pre duhul cel necurat, și a tîmăduit copilul, și 'l a dat tatălui său.

43. ¶ Și se spălmîntau toți de mărimea lui Dumnezeu. Și mirându-se toți de toate care a făcut Iisus, a dis către ucenicii săi,

44. Puneți voi în urechile voastre cuvintele acestea: că Fiul omului se va da în mîinile oamenilor.

45. Iar ei nu înțelegeau cuvîntul acesta, și era acoperit de către dînsul, ca să nu 'l priceapă: și se temeauă să 'l întrebe pre el de cuvîntul acesta.

46. ¶ Și a intrat gînd intru dînsul, cine ar fi dintru ei mai mare.

47. Iar Iisus, știind gîndul inimii lor, luînd un prunc, 'l a pus pre el lingă sine.

48. Și a dis lor, Orî cine va primi pruncul acesta intru numele meu, pre mine mă primește: și orî cine mă va primi pre mine, primește pre celă ce m'a trimis pre mine: că celă ce este mai mic intru voi toți, acesta va fi mare.

49. ¶ Iar Ioan răspundînd, a dis, Învățătorule, am vădut pre unul în numele tîu scoțînd draci; și 'l am oprit pre el, că nu umblă pre urma ta cu noi.

50. Și a dis către el Iisus, Nu

'l opriți: că cel ce nu este împotriva noastră, pentru noi este.

51. ¶ Și a fost cînd s'au umplut zilele înălțării lui, și el 'și a întărit fața sa să meargă în Ierusalim.

52. Și a trimis vestitori înaintea feței sale: și mergînd au intrat intr'un oraș al Samarineanilor, ca să 'l gătească lui.

53. Și nu 'l au primit pre dînsul, că fața lui era mergînd în Ierusalim.

54. Și vădînd ucenicii lui, Iacov și Ioan, au dis, Doamne, voești să dicem să se pogoare foc din cer, și să 'l mistuească pre el, precum și Ilie a făcut?

55. Iar Iisus întorcîndu-se, 'i a certat pre dînsul, și a dis, Nu știți al cărui duh sunteți voi.

56. Că Fiul omului n'a venit să piardă sufletele oamenilor, ci să le mîntuească. Și au mers intr'alt sat.

57. ¶ Și a fost cînd mergeau ei pre cale, a dis oare-cine către el, Doamne voi fi să merg după tine, orî unde vei merge.

58. Și a dis Iisus lui, Vulpile au vizuni, și pasările cerului cuiburi; iar Fiul omului n'are unde să 'și plece capul.

59. Și a dis către altul, Vino după mine. Iar el a dis, Doamne, dă-mi voie întîi să merg să îngrop pre tatăl meu.

60. Iar Iisus a dis lui, Lasă morții să 'și îngroape pre morții lor: iar tu mergi de vestește împărăția lui Dumnezeu.

61. Și a dis și altul, Voi fi să merg după tine, Doamne; dar

intâiu dă 'mîi voie să tocmesc cele ce sînt în casa mea.

62. Iar Iisus a dîs cătră el, Nimeni puindu'și mîna lui pre plug, și căutând înapoi, este îndreptat intru împărăția lui Dumnezeu.

CAPITOLUL X.

După acestea a arătat Domnul și pre alți șapte-deci, și a trimis pre dînșii câte doi înaintea feței sale, intru tot orașul și locul, unde vrea el să meargă.

2. Și dîcea cătră dînșii, Iată secerișul *este* mult, iar lucrătorii *sînt* puțini: deci rugați pre Domnul secerișului, ca să scoată lucrători la secerișul său.

3. Mergeți: iată, eu vă trimet pre voi ca mieii în mijlocul lupilor.

4. Să nu purtați pungă, nici traistă, nici încălțăminte: și pre nimeni să nu întrebați de sănătate în cale.

5. Și ori în care casă veți intra, întîiu dîceți, Pace casei acesteia.

6. Și de va fi acolo fiul păceii, se va odihni preste dînșii pacea voastră: iar de nu, la voi se va întoarce.

7. Și într'aceeași casă petreceți, mîncînd și bînd cele ce sînt la dînșii: că vrednic este lucrătorul de plata sa. Să nu vă mutați din casă în casă.

8. Și ori în care cetate veți intra, și vă vor primi pe voi, mîncăți cele ce se vor pune înaintea voastră.

9. Și tîmăduiți bolnavii cari sînt într'însa, și grăiți lor, S'a apropiat spre voi împărăția lui Dumnezeu.

10. Iar ori în care cetate veți intra, și nu vă vor primi pre voi, esînd la ulițele ei, dîceți,

11. Și praful ce s'a lipit de noi din cetatea voastră, îl scuturăm voă: însă aceasta să știți, că s'a apropiat spre voi împărăția lui Dumnezeu.

12. Iar grăesc voă, că mai ușor va fi Sodomului în ziua aceea, de cît cetății aceleia.

13. Vai ție, Horazine! vai ție, Vitsaido! că de s'ar fi făcut în Tir și în Sidon puterile care s'au făcut intru voi, de mult în sac și în cenușă ședînd, s'ar fi pocăit.

14. Însă Tirului și Sidonului mai ușor va fi la judecată, de cît voă.

15. Și tu, Capernaume, care până la cer te ai înălțat, până la iad te vei pogori.

16. Cei ce vă ascultă pre voi, pre mine mă ascultă; și cei ce se leapadă de voi, de mine se leapadă; iar cei ce se leapadă de mine, se leapadă de cei ce m'a trimis pre mine.

17. Și s'au întors cei șapte-deci cu bucurie, dîcînd, Doamne, și dracii se pleacă noă intru numele tău.

18. Și a dîs lor. Vădută-am pre Satana ca un fulger din cer cădînd.

19. Iată, dau voă stăpînire să călcați preste șerpi și preste scorpioni, și preste toată puterea.

vărămaşului, şi nimic pre voi nu vă va vătăma.

20. Înă pentru aceasta nu vă bucuraţi, căci duhurile se pleacă voă ; ci vă bucuraţi mai virtos, că numele voastre s'au scris în ceruri.

21. ¶ Intr'acest ceas s'a bucurat cu duhul Iisus, şi a dis, Mulţumesc ție, Părinte, Doamne al cerului şi al pământului, că ai ascuns acestea de cei înţelepţi şi pricepuţi, şi le ai descoperit pre cle pruncilor : adevărat Părinte ; că așa a fost buna voință înaintea ta.

22. Toate 'mî sunt date mie de la Tatăl meu : şi nimeni nu ştie cine este Fiul, fără numai Tatăl, şi cine este Tatăl, fără numai Fiul, şi căruia va voi Fiul să 'l descopere.

23. ¶ Şi întorcându-se către ucenicii deosebi a dis, Fericiţi oşii caril văd cele ce vedeţi voi.

24. Că grăesc voă, că mulţi prooroci şi împăraţi au voit să vadă cele ce vedeţi voi, şi n'au vădut ; şi să audă cele ce audiţi, şi n'au audat.

25. ¶ Şi iată, un legiuitor s'a sculat, ispitindu'l pre el, şi dicend, Invătătorule, ce voui face să moştenesc viaţa cea vecinică ?

26. Iar el a dis lui, În legea ce este scris ? cum ceteşti ?

27. Iar el răspundend, a dis, Să iubestî pre Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta, şi din tot sufletul tău, şi din toată virtutea ta, şi din tot cugetul tău ; şi pre aproapele tău ca însuţi pre tine.

28. Şi 'l a dis lui, Drept ai răspuns : aceasta fă, şi vei fi viu.

29. Iar el vrind să se îndrepteze pre sine, a dis către Iisus, Şi cine este aproapele meu ?

30. Iar Iisus răspundend, a dis, Un om oare care se pogoria din Ierusalim în Ierihon, şi a cădut în tâlharî, caril desbrăcându'l pre el, şi rănindu'l, s'au dus, lăsându'l abia viu.

31. Şi din întemplantare un preot se pogoria pre calea aceea : şi vădendu'l pre dînsul, a trecut pre alături.

32. Aşijderea şi un Levit, fiind la acel loc, venind şi vădendu'l pre el, a trecut pre alături.

33. Iar un Samarinean mergend pre cale, a venit la el : şi vădendu'l i s'a făcut milă de el.

34. Şi apropiindu-se, a legat ranele lui, turnând unt-de-lemn şi vin, şi puindu'l pre dobitocul lui, l'a dus la o casă de oaspeţi, şi a purtat grijă de el.

35. Şi a doa di când a purces scoţend doi dinari, a dat gazdei, şi l'a dis lui, Poartă grijă de dînsul ; şi ori-ce vei mai cheltui, eu când mă voi întoarce, voi da ție.

36. Deci care dintr'acei trei, ți se pare a fi aproapele celui ce căduse în tâlharî ?

37. Iar el a dis, Cea ce a făcut milă cu dînsul. Iar Iisus a dis lui, Mergi, de fă şi tu asemenea.

38. ¶ Şi a fost când se duceau el, şi el a intrat într'un sat : iar o muşere numele ei

Marta 'l a primit pre el în casă sa:

39. Și aceea avea o soră ce se chiema Maria, care și ședând lângă picioarele lui Iisus, asculta cuvintele lui.

40. Iar Marta se silia spre multă slujbă, și stând a di-, Doamne, aū nu socotești că soru-mea singură m'a lăsat să slujesc? ci di ei ca să 'mī ajute.

41. Și răspundend Iisus, a di ei, Mario, Marto, te grijești, și spre multe te silești:

42. Ci un lucru trebuiește: iar Maria partea cea bună și a ales, care nu se va lua de la dēnsa.

CAPITOLUL XI.

Și a fost când era el la un loc rugându-se, după ce a încetat, a diș unul din ucenicii lui cătră dēnsul, Doamne, învață-ne pre noi să ne rugăm, precum și Ioan a învățat pre ucenicii săi.

2. Și le a diș lor, Când vē rugați, diceți, Tatăl nostru care ești în ceruri, Sfintească-se numele tōu. Vie împărăția ta. Fie voia ta, precum în cer, așa și pre pământ.

3. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ni-o noă astăzi.

4. Și ne eartă noă păcatele noastre, precum și noi ertăm tutulor celor ce ne sūnt datorī noă. Și nu ne duce pre noi în ispită; ci ne izbăvește de cel rău.

5. Și a diș cătră ei, Cine dintru voi are prieten, și va merge cătră dēnsul la miezul nopței, și va dișe lui, Prietene, dă-mi împrumut trei pâini;

6. Că a venit din cale un prieten la mine, și n'am ce pune înaintea lui?

7. Și acela răspundend dinlăuntru, va dișe, Nu'mi face osteneală: acum ușa s'a incuiat, și copiii mei sūnt în așternut cu mine; nu pot să mă scol să 'ți dau ție.

8. Grăseso voă, Măoar de nu i ar da lui sculându-se pentru că este lui prieten, dar pentru obrăznicia lui sculându-se, va da lui câte îi trebuie.

9. Și eū diș voă, Cereți, și se va da voă; căutați, și veți afla; bateți, și se va deschide voă.

10. Că tot cela ce cere, va lua; și cela ce caută, va afla; și celul ce bate, i se va deschide.

11. Și la care tată dintru voi, de va cere fiul pâine, aū doară piatră îl va da lui? sau de va cere pește, aū doară în loc de pește șerpe îl va da lui?

12. Sau de va cere ou, aū îl va da lui scorpie?

13. Deci dacă voi fiind răi, știți să dați daruri bune fiilor voștri: cu cât mai virtos Tatăl vostru cel din cer va da Duh Sfint celor ce cer de la dēnsul?

14. ¶ Și era scotend un drac, și acela era mut. Și a fost după ce a eșit dracul, a grăit mului; și s'aū mirat noroadale.

15. Iar unul dintr'înșii diceaū,

Cu Veelzevul domnul draicilor scoate draci.

16. Iar alții, ispitindu'1, cereau de la dânsul semn din cer.

17. Iar el știind gândurile lor, a dis lor. Toată împărăția ce s'a împărăchiat între sine se pustiește; și casă ce s'a împărăchiat preste casă, cade.

18. Deci și Satana dacă s'a împărăchiat între sine, cum va sta împărăția lui? că dicesi, că cu Veelzevul scot eū draci.

19. Iar dacă eū cu Veelzevul scot draoi, feciorii voștri cu cine-1 scot? pentru aceasta ei vor fi voă judecători.

20. Iar dacă eū cu degetul lui Dumnezeu scot draci, iată a ajuns la voi împărăția lui Dumnezeu.

21. Când cel tare intrarmat fiind păzește curtea sa, în pace sūnt averile lui:

22. Iar când va veni cel mai tare de cât dânsul, și 1 va birui pre el, iea toate armele lui întru care se nădăjduia, și împărtește prădele lui.

23. Cea ce nu este cu mine, împotriva mea este: și cea ce nu adună cu mine răsipește.

24. Când duhul cel necurat ese din om, umblă prin locuri fără de apă, căutându'și odihnă; și neaflând, dice, Mă voiū intoarce în casa mea de unde am eșit.

25. Și venind o află măturată și împodobită.

26. Atunoi merge și iea alte șapte duhuri mai rele de cât sine; și intrând, lăcuiesc acolo:

și se fac cele de pre urmă ale omului acelaia mai rele de cât cele d'înteu.

27. 1 Și a fost când dicea el acestea, rēdicând o mulere glas din norod, a dis lui, Fericit este pântecul care te a purtat, și țitele care ai supt.

28. Iar el a dis, Adevărat, fericiți sūnt cei ce ascultă cuvēntul lui Dumnezeu, și 1 păzesc pre el.

29. 1 Iar adunându-se noroadele, a început a dice, Neamul acesta viclean este: semn cere; și semn nu se va da lui, fără numai semnul lui Iona proorocului.

30. Că precum a fost Iona semn Nineviteanilor, așa va fi și Fiul omului la neamul acesta.

31. Impărăteasa de la austru se va scula la judecată cu bărbații neamului acestuia, și 1 va osindi pre el: că a venit de la marginele pământului să audă înțelepciunea lui Solomon; și iată, mai mult de cât Solomon aici.

32. Bărbații de la Ninevia se vor scula la judecată cu neamul acesta, și 1 vor osindi pre el: că el s'aū pocăit pentru propovăduirea lui Iona; și iată, mai mult de cât Iona aici.

33. Nimeni aprindēnd lumina o pune întru ascuns, nici sub obroc, ci în sfeșnic, ca cel ce intră să vadă lumina.

34. Lumina trupului este ochiul: deci de va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat; iar când va fi rău, și trupul tău întunecat va fi.

35. Drept aceea, socotește ca lumina care este întru tine să nu fie întunerec.

36. Deci dacă trupul tău va fi tot luminat, neavând vre o parte întunecată, va fi luminat tot, ca și când lumina cu strălucirea te luminează.

37. Și iar când grăia, îl ruga pre dânsul un Fariseu ca să prânzească la el: și intrând, a ședut.

38. Iar Fariseul vădând, s'a mirat că nu s'a spălat întotdeauna înainte de prânz.

39. Iar Domnul a zis către dânsul, Acum voi Farisei! partea cea din afară a paharului și a blidului curățiți; iar cea din lăuntruul vostru este plină de răpire și de vicleșug.

40. Nebunilor, au nu cea ce a făcut cea din afară, a făcut și cea din lăuntru?

41. Însă din cele ce aveți voi, dați milostenie; și iată, toate vor fi voă curate.

42. Dar vai voă, Fariseilor! că decătuși izma și ruta și toate verdețurile, și treceți judecata și dragostea lui Dumnezeu: acestea se cădea a le face, și acelea a nu le lăsa.

43. Vai voă, Fariseilor! că iubii scaunele cele mai de sus în sinagoguri, și închinăciunile prin tîrguri.

44. Vai voă, cărturarilor și Fariseilor fățarnici! că sunteți ca morminturile cele ce nu se văd, și oamenii ce umblă d'asupra lor nu le știu.

45. Și răspundând unul din

legiutorii, a zis lui, Învățătorule, acestea dicând și pre noi ne ocărășii.

46. Iar el a zis, Și voă, legiutorilor, vai! că însărcinați pre oameni cu sarcini care nu se pot lesne purta, iar voi nici cu un deget al vostru nu vă atingeți de sarcini.

47. Vai voă! că zidiți morminturile proorocilor, și părinții voștri! au ucis pre ei.

48. Deci mărturișiți și împreună voi! lucrurile părinților voștri: că aceia! au ucis pre ei, iar voi zidiți morminturile lor.

49. Pentru aceasta și înțelepciunea lui Dumnezeu a zis, Trimete-voi! către el prooroci și apostoli, și pre unii dintr'înșii vor uicide și vor goni:

50. Ca să se ceară sângele tuturor proorocilor, ce s'a vărsat din începutul lumii de la neamul acesta.

51. De la sângele lui Avel până la sângele Zahariel, care a perit între oltar și între biserică: adevărat dic voă, Se va cere de la neamul acesta.

52. Vai voă, legiutorilor! că ați luat cheea cunoștinței: voi n'ați intrat, și pre cei ce vreați să intre! ați oprit.

53. Și dicând el acestea către ei, au început cărturarii și Fariseii tare a se mânia spre dânsul, și a sta lui împotrivă de multe:

54. Pândindu-l pre el, și căutând ca să vineze ceva din gura lui, că să! l vinuească pre el.

CAPITOLUL XII.

Și adunându-se mulțime de noroade, cât se călcau unii pre alții, a început a dice ucenicilor săi mai întîi, Păziți-vă de alutatul Fariseilor, care este fățăriea.

2. Că nimic nu este acoperit, care nu se va descoperi; și ascuns, care nu se va cunoaște.

3. Pentru aceea câte ați dis la întunec, la lumină se vor auzi; și ce ați grăit la urechie în cămări, se va propovedui d'asupra caselor.

4. Deci grăiesc voă prietenilor mei, Nu vă temeți de cei ce ucid trupul, și după aceea nu pot nimic mai mult să facă.

5. Ci voiți arăta voă de cine să vă temeți; Să vă temeți de cipla ce are putere după ce a ucis, să arunce în gheena; adevăr, grăiesc voă, De acela să vă temeți.

6. Aă nu se vind cinci pasări cu doi filiar, și mei una dintr'însese nu este uitată înaintea lui Dumnezeu?

7. Ci și perii capului vostru toți sînt numărați. Deci nu vă temeți; că voi sînteți mai aleși de cît multe pasări.

8. Și dic voă, Tot cela ce mă va mărturisi pre mine înaintea oamenilor, și Fiul omului va mărturisi pentru dînsul înaintea înșierilor lui Dumnezeu.

9. Iar cela cî se va lepăda de mine înaintea oamenilor, lepădat va fi înaintea înșierilor lui Dumnezeu.

10. Și tot cela ce va dice cu-

vent împotriva Fiului omului, se va erta lui; iar celui ce va huli împotriva Duhului Sfint, nu se va erta.

11. Iar cînd vî vor duce pre voi la soboară, și la dregători, și la străpani, nu vî grijiți cum, și ce veți răspunde, sau ce veți dice:

12. Că Duhul Sfint vî va învăța pre voi într'acel ceas cele ce se cade a dice.

13. Și a dis lui unul din norod, învățătorule, di fratelui neș să împartă cu mine moștenirea.

14. Iar el a dis lui, Omule, cine m'a pus pre mine judecător sau împărțitor preste voi?

15. Și a dis cătră el, Vedeți și vî feriți de lăcomie; că nu este viața cuiva din prisosința avuției sale.

16. Și a dis pildă cătră dînsul, grăind, Unui om bogat 'i a rodit țarina :

17. Și ougeta întru sine, dicînd, Ce voiți face, că n'am unde aduna rodurile mele?

18. Și a dis, Aceasta voiți face: Strica-voiți jitnițele mele, și măi mari le voiți zidi; și voiți stringe acolo toate rodurile mele și bunătățile mele.

19. Și voiți dice sufletului meș, Suflete, ai multe bunătăți strinse spre mulți ani; odihnește-te, mănăucă, bea, și veselește-te.

20. Iar Dumnezeu 'i a dis lui, Nebune, într'această noapte sufletul tîu va fi cerut de la

line: dar cele ce ai gătit, cui vor fi?

21. Așa este cela ce stringe luiși comoară, iar în Dumnezeu nu se îmbogățește.

22. Ți a ȝis cătră ucenicii săi, Pentru aceasta ȝic voă, Nu vȝ grijii cu sufletul vostru, ce veți mânca; nici cu trupul, în ce vȝ veți îmbrăca.

23. Sufletul mai mult este de cât hrana, și trupul de cât haina.

24. Căutați la corbi: că nu samână nici seceră; care n'aă cămări nici jitițe, și Dumnezeu îi hrănește pro ei: cu cât mai mult voi sunteți mai buni de cât pasările?

25. Și cine din voi grijindu-se poate să adauge statului său un cot?

26. Deci dacă nu puteți nici ce este mai mic a face, ce vȝ mai grijii de cele-l-alte?

27. Socotiți crinii cum cresc: nu se ostenesc, nici torc; și grăesc voă, că nici Solomon întru toată slava sa nu s'a îmbrăcat ca unul dintr'aceștia.

28. Și de vreme ce iarba, care este astăzi în câmp, și mîne în coptor se aruncă, Dumnezeu așa o îmbracă; cu cât mai virtos pre voi, puțin credincioșilor?

29. Și voi să nu căutați ce veți mânca, sau ce veți bea, și să nu vȝ înălțați.

30. Că toate acestea păgânii lumii acesteia le caută: iar Părintele vostru știe că vȝ trebuiesc acestea.

31. Ți însă căutați împărăția lui Dumnezeu; și acestea toate se vor adăoga voă.

32. Nu te teme, turmă mică; că bine a' voit Tatăl vostru să vȝ deo voă împărăția.

33. Vindeți avuțiile voastre, și dați milostenie; faceți-vȝ voă pungi care nu se învechesc, comoară ne imputinată în ceruri, unde furul nu se apropie, nici molia nu o strică.

34. Că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

35. Să fie mijloacele voastre incinse, și făciile aprinse;

36. Și voi asemenea cu oamenii cari așteaptă pre domnul lor când se va întoarce de la nuntă; ca venind și bătând, îndată să'i deschidă lui.

37. Fericeite *sânt* slugele acelea, pre cari venind domnul, îi va afla priveghind: amin ȝic voă, că se va încinge, și îi va pune pre dâșii să șadă, și venind va sluji lor.

38. Și de va veni la a doa streajă, și la a treia streajă de va veni, și 'i va afla așa, fericeite sânt slugele acelea.

39. Iar aceasta să știți, că de ar ști stăpânul casei în care ceas va veni furul, ar priveghia, și n'ar lăsa să'i sape casa lui.

40. Deci și voi fiți gata: că în ceasul care nu gândiți, Fiul omului va veni.

41. Ți Iar Petru a ȝis cătră el, Doamne, cătră noi ȝici pilda aceasta, sau cătră toți?

42. Și a ȝis Domnul, Oare

bine este iconomul cel credincios și înțelept, pre care îl va pune domnul preste slugile sale, ca să le dea la vreme măsura de grâu?

43. Fericită este sluga aceea, pre care venind domnul lui îl va afla făcând așa.

44. Cu adevărat grăesc voă, că 'l va pune pre dânsul preste toate avuțiile sale.

45. Iar de va dice sluga aceea întru inima sa, Zăbovește domnul meu a veni; și va începe a bate pre slugi și pre slujnice, și a mânca și a bea, și a se îmbăta;

46. Veni-va domnul slavei aceea la dîoa întru care nu gîndește, și în ceasul întru care nu știe, și 'l va lăsa pre el în doă, și partea lui cu necredincioșii o va pune.

47. Iar sluga cea ce a știut voia domnului său, și n'a gătit, nici a făcut dupre voia lui, se va bate mult.

48. Iar cea ce n'a știut, și a făcut cele vrednice de bătăi, se va bate puțin. Și tot căruia s'a dat mult, mult se va cere de la el; și căruia i s'a încredințat mult, mai mult vor cere de la el.

49. Ți Foc am venit să arunc pre pământ; și ce voesc, dacă acum s'a aprins?

50. Și cu botez am să mă botez; și cum mă strimtoresc până ce se va săvârși!

51. Ați vi se pare că am venit să dau pace pre pământ? Nu, dîo voă; ci împărțire:

52. Că vor fi de acum înainte cinci într'o casă împărțiți, trei împotriva a doi, și doi împotriva a trei.

53. Se va împărți tatăl împotriva feciorului, și feciorul împotriva tatălui; muma împotriva fetei, și fata împotriva mamei; soacra împotriva noră-sa, și nora împotriva soacră-sa.

54. Ți Și dicea și noroadelor, Când vedeți norul ridicându-se de la apus, numai de cât diceți, Vine ploaie mare; și este așa.

55. Și când vedeți austrul suflând, diceți, Zăduf va să fie; și este.

56. Fățarnicilor, fața cerului și a pământului știți a cerca; dar vremea aceasta cum n'o cereați?

57. Căci nu judecați, și întru voi ce este drept?

58. Ți Când mergi cu pirișul tău la domn, pre cale, dă-i lucrare să te izbăvești de el; ca nu cumva să te tragă la judecător, și judecătorul te va da temnicerului, și temnicerul te va arunca în temniță.

59. Dîo ție, nu vei eși de acolo, până nu vei plăti și filiarul cel mai de apol.

CAPITOLUL XIII.

Într'acea vreme erau de față unii cari i-au spus despre Galileeanii, al căror sânge Pilat 'l a amestecat cu jertvele lor.

2. Și răspundend lui, a dîs lor, Ați vi se pare că Galileeanii aceștia mai păcătoși de cât toți

Galileeanii au fost, pentru că au pălinit acestea?

3. Nu, dă voă: ci de nu veți voi pocăi, toți așa veți peri.

4. Sau acei opt-spre-dece, presete carii a cădut turnul în Siloam, și 'l a omorât, vi se pare că aceștia mai păcătoși au fost decât toți oamenii carii lăcuiau în Ierusalim?

5. Nu, dă voă: ci de nu veți voi pocăi, toți așa veți peri.

6. Și dăcea pilda aceasta; Oare-cine avea un smochin în vica lui sădit; și a venit călând roadă întru el, și n'a aflat.

7. Și a dă cătră vierul, Iată, trei ani sunt de când viu călând roadă în smochinul acesta, și nu află: tae'l pre el; pentru ce și pământul impresoară în zadar?

8. Iar el răspundând a dă lui, Doamne, lasă'l pre el și într'acest an, până 'l voi săpa împrejur și voi pune gunoi:

9. Și de va face roadă, bine: iar de nu, îl vei tăia în anul a oel viitor.

10. Și era învățând într'una din sinagoguri sâmbăta.

11. Și iată, o mulere era care avea duhul neputinței de opt-spre-dece ani, și era girbăvă, și nu putea să se redice în sus nici de cum.

12. Iar Iisus vedându-o pre dănsa, o a chemat, și a dă ei, Mulere, te ai sloboșit de boala ta.

13. Și 'și a pus pre dănsa mâinele: și îndată s'a îndreptat, și slăvia pre Dumnezeu.

14. Iar mai marele sinago-

gei mânăindu-se cătră o vindecase Iisus sâmbăta, răspundând, dăcea norodului, Șese zile sunt întru care se cade a lucra: deci într'acestea venind ve vindecați, iar nu în ziua sâmbetei.

15. Iar Domnul răspundând a dă lui, Fățarnice, fie-care din voi sâmbăta au nu 'și desleagă boul său sau asinul de la esle, și 'l duce de 'l adapă?

16. Dar aceasta, fiică a lui Avraam fiind, pre care o a legat Satana, iată, de opt-spre-dece ani, au nu se cădea a se deslega din legătura aceasta în ziua sâmbătei?

17. Și acestea dăcându-le, se rușinau toți cei ce stău împotriva lui: și tot norodul se bucura de toate cele slăvite ce se făceau de dănsul.

18. Și dăcea, Cu este asemenea împărăția lui Dumnezeu? și cu ce o voi asemenea pre dănsa?

19. Asemenea este grăunțului de muștar, pre care luându'l omul, 'l a aruncat în grădina sa; și a crescut, și s'a făcut copac mare; și păsările cerului s'au sălășluit în ramurile lui.

20. Și iarăși a dă, Cu ce voi asemenea împărăția lui Dumnezeu?

21. Asemenea este aluatului, pre care luându'l mulerea 'l a ascuns, în trei măsuri de făină, până s'a dospit toată.

22. Și umbla prin orașe și prin sate învățând, și cale făcând în Ierusalim,

23. Și 'l a dă oare cine lui,

Doamne, *a* puțin *s*unt cei ce se mântuiesc ? Iar el a *dis* lor,

24. *!* Nevoți-vă a intra prin poarta cea strimă: că mulți, *dic* voă, vor căuta să intre, și nu vor putea.

25. Decî după ce se va scula stăpânul casei, și va încuia ușa, și veți începe a sta afară, și a bate în ușa, *dic*end, Doamne, Doamne, deschide noă; și răspundend va *dice* voă, Nu v^o știu pre voi de unde s^unteți:

26. Atunci veți începe a *dice*, Am m^{an}cat înaintea ta și am b^{eu}t, și în ulițele noastre al înv^{at}at.

27. Și va *dice*, *Dic* voă, nu v^o știu pre voi de unde s^unteți; depărtați-vă de la mine toți lucrătorii nedreptăței.

28. Acolo va fi plângerea și scrierinea dinților, când veți vedea pre Avraam, și pre Isaac, și pre Iacov, și pre toți proorocii întru împărăția lui Dumnezeu, iar pre voi *înși-vă* scoși afară.

29. Și vor veni de la răsărit, și de la apus, și de la amiază-noapte, și de la amiază-*di*, și vor ședea întru împărăția lui Dumnezeu.

30. Și iată, s^unt pre urmă carii vor fi înteiți, și s^unt înteiți carii vor fi pre urmă.

31. *!* În ziua aceea s'a^u apropiat unii din Farisei, *dic*end lui, Ești, și te du de aici: că Irod va să te omoare.

32. Și a *dis* lor, Mergend, spuneți vulpei aceleia, Iată, soot draci, și fac vindecări astăzi și

mîine, și a treia *di* mă voi^u sfârși.

33. Insa mi se cade astăzi, și mîine, și în ceea-l-altă *di* a merge: că nu este cu putință să piară prooroc afară din Ierusalim.

34. Ierusalime, Ierusalime, cel ce omori proorocii, și uci^ui cu pietre pre cei trimiși la tine; de câte ori am vrut să adun pre fiii tăi, precum *adună* găina puil săi sub aripă, și n'a^ui vrut !

35. Iată, so lasă voă casa voastră pustie: și amin grăesc voă, Nu mă veți vedea de acum p^{au}ă va veni vremea când veți *dice*, Bine este cuv^{en}tat cel ce vine întru numele Domnului.

CAPITOLUL XIV.

Și a fost când a intrat el în casa oare-căruia din boerii Fariseilor s^{am}băta, ca să mănânce p^{ai}ne, și aceia îl p^{an}diau pre el.

2. Și iată, un om bolnav de idropică era înaintea lui.

3. Și răspundend Iisus, a *dis* cătră legiitorii și cătră Farisei, grăind, Oare este slobod s^{am}băta a vindeca ?

4. Iar ei a^u tăcut. Și apucându' l a vindecat pre el, și l a slobodit ;

5. Și răspundend cătră ei, a *dis*, Al căruia dintru voi asinul sa^u boul de va cădea în puț, a^u nu îndată il va scoate pre el în ziua s^{am}betei ?

6. Și n'a^u putut răspunde lui la acestea.

7. Ți dicea către cei chie-
mați pildă, luând aminte cum
își alegeau șederile mai sus ;
dicând către dânsii.

8. Când te vei chieama de ci-
nova la nuntă, nu ședea în lo-
cul cel mai de sus ; ca nu
cumva să fie chieamat de dânsul
altul mai cinstit de cât tine ;

9. Și venind cela ce și pre
tine și pre acela a chieamat, va
dice ție, Dă locul acestuia ; și
atunci vei începe cu rușine lo-
cul cel mai de jos a 'l ținea.

10. Ci când te vei chieama,
mergând ședî la locul cel mai
de jos ; ca când va veni cel ce
te a chieamat, să 'l Ți dică ție, Prie-
tene, sue-te mai sus : atunci îți
va fi ție cinste înaintea celor
ce vor ședea împreună cu tine.

11. Că tot cel ce se înalță, se
va smeri ; și cel ce se smerește,
se va înalța.

12. Ți dicea și celui ce îl
chiesase pre el, Când faci prânz
sau cină, nu chieama prietenii
tăi, nici frații tăi, nici rudele
tale, nici vecinii bogați ; ca nu
când-va să te chieame și ei pre
tine, și să ți se facă răsplătire.

13. Ci când faci ospet, chieamă
săracii, neputincioșii, schiopii și
orbii :

14. Și fericit vei fi ; că ei nu
pot să 'ți întoarcă : că ție se va
răsplăti la învierca dreptilor.

15. Ți auzind acestea unul
din cei ce ședeau cu el, a Țis,
Fericit este cel ce va prânzi în-
tru împărăția lui Dumnezeu.

16. Iar el a Țis lui, Un om

oare-care a făcut cină mare, și
a chieamat pre mulți ;

17. Și a trimes pre sluga sa
în ceasul cinei să dică celor
chiesamăi, Veniți ; că iată, gata
sunt toate.

18. Și au început toți d'im-
preună a se lepăda. Cel d'in-
tăiu a Țis lui, Țarină am cum-
părat, și am nevoie să es și să
o ved : rogu-te să mă erți.

19. Și altul a Țis, Părechî de
boi am cumpărat cinei, și merg
să 'l ispitesc : rogu-te să mă erți.

20. Și altul a Țis, Mulere 'mî am
luat, și pentru aceasta nu pot veni.

21. Și întorcându-se sluga aceea
a spus domnului său acestea.
Atunci mîniindu-se stăpînul ca-
sei a Țis slugei sale, Ești curînd
la răspîntiile și ulițele cetății, și
săracii, și betegii și schiopii, și
orbii adu' aici.

22. Și a Țis sluga, Doamne,
s'a făcut cum ai poruncit, și încă
mai este loc.

23. Și a Țis domnul către slugă,
Ești la drumuri și la garduri, și 'l
silește să între, ca să se umple
casa mea.

24. Că Ție voă, Că nici unul
din bărbații aceia ce erau chie-
mați nu va gusta cina mea.

25. Ți Și mergeau cu dânsul
noroadе multe : și întorcându-se,
le a Țis lor,

26. Ori-cine vine către mine,
și nu urește pre tatăl său, și pre
mumă, și pre mulere, și pre fe-
ciorii, și pre frați, și pre surorii,
încă, și pre sufletul său, nu poate
fi ucenic al meu.

27. Și cel ce nu 'și poartă crucea

sa, și nu vine după mine, nu poate fi ucenic al meu.

28. Că cine dintru voi vînd să zidească turn, aș nu întîiș ședînd, își socotește cheltuiala, de are cele spre săvîrșire?

29. Ca nu cînd-va puind el temeliea, și neputînd săvîrși, totîl cel ce 'l vor vedea să începă a' l batjocori.

30. Dîcînd, Acest om a început a zidi, și n'a putut săvîrși.

31. Său care împărat, mergînd să se lovească cu alt împărat la resboi, aș nu ședînd întîiș, se sfătuește de va putea cu de ce mil să se întîmpine cu vela ce vine asupra lui cu două-șeci de mil?

32. Iar de nu, încă fiind el de parte, trimetînd solie, se roagă de pace.

33. Decîl așa fie-care dintre voi, care nu se leapădă de toate avușile sale, nu poate fi ucenic al meu.

34. Ț Bună este sarea : iar dacă sarea se va imputi, cu ce se va îndulci?

35. Nicîl în pămînt, nicîl în gunoiu nu este de treabă ; cîafară o leapădă pre ea. Cea ce are urechi de audit, audă.

CAPITOLUL XV.

Si erau apropiindu-se de densul toți vameșii și păcătoșii ca să' l asculte pre el.

2. Și cărtiaș Fariseii și cărturarii, dîcînd, Acesta pre păcătoși primește, și mînăncă cu dînșii.

3. Ț Și a dîs cătră ei pilda aceasta, grîind,

4. Care om dintre voi, avînd o sută de oi, și pierdînd una dintru ele, aș nu lasă pre cele noă-deci și noă în pustie, și merge după cea pierdută, până cînd o află pre ea?

5. Și aflîndu-o, o pune pre umerele sale bucurîndu-se.

6. Și venind la casa sa, chieamă prietenii și vecinii, dîcînd lor, Bucurați-vă cu mine ; că am găsit oaea mea cea pierdută.

7. Dîc voă, că așa va fi bucurie în cer de un păcătos ce se pocăește, de cât de noă-deci și noă de drepti, cărora nu le trebuiește pocăință.

8. Ț Său care mulere avînd de ce drahme, de pierde o drahmă, aș nu aprinde făcliea, și mătură casa, și caută cu deadinsul până o află?

9. Și aflîndu-o chieamă prietenele și vecinele, dîcînd, Bucurați-vă cu mine ; că am găsit drahma care o am pierdut.

10. Așa, dîc voă, bucurie se face înaintea ingerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos ce se pocăește.

11. Ț Și a dîs, Un om avea doi feciori :

12. Și a dîs cel mai tînăr din ei tatălui său, Tată, dă'mi partea ce mi se cade de avuție. Și le a împărțit lor avuțiea.

13. Și nu după multe zile adunînd toate feciorul cel mai tînăr, s'a dus într-o țară departe, și acolo a răsipit toată avuțiea sa, vietuind întru desmierdări.

14. Și cheltuind el toate, s'a făcut foamete mare într'acea țară; și el a început a se lipsi.

15. Și mergând s'a lipit de unul din lăcuiitorii țării aceleia, și'l a trimis pre el la țările sale să pască porcii.

16. Și doria să'si sature pân-tecele său de roșcovele ce mâncau porcii: și nimeni nu'l da lui.

17. Iar venindu'si întru sine, a zis, Că'i argați ai tatălui meu sunt îndestulați de pâine, iar eu pier de foame!

18. Scula-mă-voi și mă voi duce la tatăl meu, și voi dice lui, Tată, greșit-am la cer și înaintea ta,

19. Și nu mai sunt vrednic a mă chie ma fiul tău: lă mă ca pre unul din argații tăi.

20. Și sculându-se, a venit la tatăl său. Iar el încă departe fiind, 'l a vădut pre dânsul tatăl lui, și i s'a făcut milă, și alergând, a cădut pre grumazii lui, și'l a sărutat pre el.

21. Și a zis lui feciorul, Tată greșit-am la cer și înaintea ta, și nu mai sunt vrednic a mă chie ma fiul tău.

22. Și a zis tatăl către slugele sale, Aduceți haina cea d'inteu, și'l îmbrăcați pre el; și dați iel în mâna lui, și încălțăminte în picioarele lui:

23. Și aducând vițelul cel hrănit, îl junghiați; și mâncând să ne veselim:

24. Că fiul meu acesta mort era, și a înviat; și pierdut era, și s'a aflat. Și au început a se veseli.

25. Iar feciorul lui cel mai mare era la țarină: și dacă a venit și s'a apropiat de casă, a audit cântece și jocuri.

26. Și chie mând pre unul din slugi, 'l a întrebat ce sunt acestea.

27. Iar el a zis lui, Fratele tău a venit; și a junghiat tatăl tău vițelul cel hrănit, pentru că sănătos pre el 'l a primit.

28. Și s'a mâniat, și nu vrea să intre: iar tatăl lui eșind, îl ruga pre el.

29. Iar el răspundând, a zis tatălui său, Iată, atâția ani slujesc ție, și nioi odată porunca ta n'am călcat: și mie nioi odată nu m'ai dat măcar un ed, ca să mă veselesc cu prietenii mei:

30. Iar când veni fiul tău acesta, care a mâncat avuția ta cu curvele, junghiași lui vițelul cel hrănit.

31. Iar el a zis lui, Fiule, tu în toată vremea ești cu mine, și toate ale mele, ale tale sunt.

32. Ci se cădea a ne veseli, și a ne bucura: căci fratele tău acesta mort era, și a înviat; și pierdut era, și s'a aflat.

CAPITOLUL XVI.

Și dicea și către ucenicii săi, Era un om bogat, care avea un iconom; și acesta a fost pirit la el că răsipește avuțiile lui.

2. Și chie mând pre el, 'l a zis lui, Ce aud aceasta de tine? dă sama de iconomia ta; că nu vei putea mai mult a fi iconom.

3. Iar iconomul a dis intru sine, Ce voiû face? că domnul meû ia iconomică de la mine: a săpa nu pot; a cere imi este ruşine.

4. Ştiû ce voiû face, ca dacă mă voiû schimba din iconomie, să mă primească în casele lor.

5. Şi chemând câte unul pre fie-care din datornicii domnului seû, a dis celui d'intîi, Cu cât eşti dator domnului meû?

6. Iar el a dis, Cu o sută de măsurî de unt-de-lemn. Şi a dis lui, Iaţi zapisul teû, şi şedî currend de scrie cinci-deci.

7. Iar după aceea a dis altuia, Dar tu cu cât eşti dator? Iar el a dis, Cu o sută de măsurî de grîu. Şi a dis lui, Iaţi zapisul teû, şi scrie opt-deci.

8. Şi a laudat domnul pre iconomul nedreptăţei, că înţelepţeşte a făcut: că filii veacului acestuia mai înţelepţi sînt de cât filii luminei intru neamul lor.

9. Şi eû dîo voă, Faceţi-vă voă prietenî din mamona nedreptăţei; ca dacă veţi fi lipsiţi, să vă primească pre voi în corturile cele veciuite.

10. Cel ce este credincios intru puţin, şi intru mult credincios este: şi cel ce este nedrept intru puţin, şi intru mult nedrept este.

11. Deçi dacă intru cel nedrept mamona n'aţi fost credincioşi, pre cele adevărate cine le va încredinţa voă?

12. Şi dacă intru cel strein n'aţi fost credincioşi, pre cel ce este al vostru cine îl va da voă?

13. Nicî o slugă nu poate

la doi domni să slujească: pentru că saû pre unul va urî, şi pre altul va iubi; saû de unul se va ţinea, şi de altul nu va griji. Nu puteţi sluji lui Dumnezeu şi lui mamona.

14. Şi audiau acestea toate şi Fariseii, cari erau iubitori de argint: şi 'l batjocoriau pre el.

15. Şi le a dis lor, Voi sunteţi cei ce vă faceţi pre voi dreptî înaintea oamenilor; iar Dumnezeu ştie inimile voastre: că ce e-te intru oameni înălţat, uriciune este înaintea lui Dumnezeu.

16. Legea şi proorocii erau până la Ioan: de atunci împărăţia lui Dumnezeu bine se vesteşte, şi fie-care spre aceea se sileşte.

17. Iar mai lesne este cerul şi pământul să treacă, de cât din lege o cirtă să cadă.

18. Tot cela ce şi lasă murea sa, şi ia alta, preacurveşte: şi tot cela ce ia pre cea lăsată de bărbat, preacurveşte.

19. Era un om oare care bogat, ce se îmbrăca în porfiră şi în vison, veselindu-se în toate zilele luminat.

20. Şi era un sărac oare-care a nume Iazar, care zăcea înaintea uşei lui plin de bube,

21. Şi poftia să se sature din sfărămăturile care cădeau din masa bogatului: ci şi câinii venind lingeau bubele lui.

22. Şi a fost că a murit săracul, şi s'a dus de ingerî în sinul lui Avraam: şi a murit şi bogatul, şi s'a îngropat;

23. Și în iad rēdicându'si ochii săi, fiind în muncă, vede pre Avraam de departe, și pre Lazar în sinul lui.

24. Și el strigând, a dīs, Părinte Avraame, miluește-mē, și trimete pre Lazar, să'si atingă vârful degetului lui în apă, și să'mi rēcorească limba mea; că mē chinuesc în vāpaea aceasta.

25. Iar Avraam a dīs, Fiule, adu'ți aminte că ai luat cele bune ale tale în viața ta, și Lazar așijderea cele rele: iar acum aceasta se mângăie, iar tu te chinuești.

26. Și preste toate acestea, între noi și între voi prăpastie mare s'a întărit; ca cei ce vor vrea să treacă de aici către voi, să nu poată; nici cel de acolo la noi să treacă.

27. Și a dīs, Rogu-te dar, părinte, ca să 'l trimeți pre dēnsul în casa tatălui meū:

28. Că am cinci frați; să le mărturisească lor, ca să nu vie și ei la acest loc de muncă.

29. Și 'l a dīs Avraam lui, Aū pre Moisi și pre prooroci; să 'l asculte pre dēnsul

30. Iar el a dīs, Nu, părinte Avraame: ci de va merge cineva din morți la dēnsul, se vor pocăi.

31. Și 'l a dīs lui, Dacă nu ascultă pre Moisi și pre prooroci, măcar de ar și învia cineva din morți, nu vor crede.

CAPITOLUL XVII.

Atunci a dīs către ucenicii săi, Cu neputință este să nu vie

smintelele: dar va! *aceluia* prin care vin!

2. Mai de folos 'l ar fi lui, de s'ar lega o piatră de moară de grumazii lui, și să se arunce în mare, de cât să smintească pre unul dintr'acești mai mici.

3. 'l Luați aminte de sine-vē: De va greși ție fratele tău, ocar-tă'l pre el; și de se va pocăi, ear-tă'l lui.

4. Și măcar de șapte ori în zi de va greși ție, și de șapte ori se va întoarce la tine, dicēd, Căescu-mē; ear-tă'l lui.

5. Și aū dīs apostolii Domnului, Adaoge-ne noastră credință.

6. Iar Domnul a dīs, De ați avea credință ca un grăunț de muștar, ați dice dudului acestuia, Desrădăcinează-te, și te sădește în mare; și v'ar asculta pre voi.

7. Și cine dintru voi avēd slugă arēnd său păstorind, care venind acela din câmp, va dice îndatăși, Trece de șed?

8. Ci aū nu 'l va dico lui, Gătește'mi ce voiū cina, și încingēdu-te, slujește'mi, până voiū mânca și voiū bea; și după aceea vei mânca și vei bea și tu?

9. Aū doară va avea har slugel aceleia căci a făcut cele ce i s'a poruncit lui? Nu mi se pare.

10. Așa și voi, când veți face toate cele ce vi s'a poruncit voă, diceți, Slugi netrebnice sūntem: că ce am fost dator! a face, am făcut.

11. 'l Și a fost când mergea el în Ierusalim, și el trecea prin mijlocul Samariei și a Galileei.

12. Și intrând el într'un sat,

'I aũ întimpinat pre el dece bărbați leproși, cari aũ stătit de departe.

13. Și aceia aũ rădicat glas, dicend, Iisuse, învățătorule, miluește-ne pre noi.

14. Și vedendul, le a dis lor, Mergeți și vē arătați preoților. Și a fost când mergeaũ ei, s'aũ curățit.

15. Iar unul dintru densesi vēdend că s'a vindecat, s'a întors, cu glas mare slăvind pre Dumnezeu.

16. Și a cădut cu fața la picioarele lui, mulțumind lui; și acela era Samarinean.

17. Iar Iisus răspundend, a dis, Aũ nu dece s'aũ curățit? dar cei noũ unde sũnt.

18. Nu s'aũ aflat să se întorcă să dea slavă lui Dumnezeu, c'ra numai acest strẽin.

19. Și i a dis lui, Scoală-te, și mergi; credința ta te a mântuit.

20. ¶ Și întreat fiind de Farisei, când va veni împărăția lui Dumnezeu, a răspuns lor, și a dis, Nu va veni împărăția lui Dumnezeu cu pândire.

21. Nicĩ vor dice, Iată aici! sau iată acolo! că iată, împărăția lui Dumnezeu în lãuntrul vostru este.

22. Și a dis cătrã ucenicilor, Vor veni zile când veți poști una din zilele Fiului omului să vedeți, și nu veți vedea.

23. Și vor dice voă, Iată aici; sau, iată acolo: să nu mergeți, nicĩ să urmați.

24. Că precum fulgerul, care fulgeră din partea cea de subț cer,

preste partea cea de subț cer luminează; așa va fi și Fiul omului în ziua sa.

25. Iar întciũ i se cade lui mult a pătimi, și a fi lepădat de neamul acesta.

26. Și precum a fost în zilele lui Noe, așa va fi și în zilele Fiului omului.

27. Măncăũ, beaũ, se însuraũ, se măritaũ, până la ziua în care a intrat Noe în corabie, și a venit potopul, și a pierdut pre toți.

28. Așijderea și precum a fost în zilele lui Lot; măncăũ, beaũ, cumpăraũ, vindeaũ, sădiaũ, zidiaũ;

29. Iar în care zi a eșit Lot din Sodoma a ploat foc și piatră pucioasă din cer, și a pierdut pre toți.

30. Intr'acest chip va fi în ziua în care Fiul omului se va arăta.

31. Intr'acea zi cea ce va fi d'asupra casel, și vasele lui în casă, să nu să pogoare să le iee pre ele; și cel ce va fi în câmp, asemenea să nu se întorcă înapoi.

32. Aduceți-vẽ aminte de murerea lui Lot.

33. Ori cine va căuta sufletul sãu să l mântueascã, pierde 'l-va pre el; și cine îl va pierde, îl va învia pre el.

34. Dic voă, intr'această noapte vor fi doi într'un pat; unul se va lua, și altul se va lãsa.

35. Doă vor mãcina împreună; una se va lua, și alta se va lãsa.

36. Doi vor fi în câmp; unul se va lua, și altul se va lãsa.

37. Și răspundend aũ dis lui,

Unde Doamne? Iar el a dis lor, Unde *va fi* trupul, acolo se vor aduna și vulturii.

CAPITOLUL XVIII.

Si dicea și pildă lor *cu acest scop*. că se cade în toată vremea a se ruga, și a nu se lenevi; 2. Dicend, Un judecător era într'o cetate, care de Dumnezeu nu se temea, și de om nu se rușina:

3. Era și o văduvă în cetatea aceea; și venia la dânsul dicend, Izbăvește-mă de pîrișul meu.

4. Și nu vrea în multă vreme: iar după aceea a dis intru sine, De și de Dumnezeu nu mă tem, și de om nu mă rușinez;

5. Dar pentru căci îmi face supărare văduva aceasta, o voi izbăvi pre ea, ca nu până în sfârșit venind să mă supere.

6. Și a dis Domnul, Audiți ce grăește judecătorul nedreptăței.

7. Dar Dumnezeu aș nu va face izbăvire aleșilor săi, cari strigă către dânsul ziua și noaptea, de și îndelung îl rabdă pre dânsii?

8. Dic voă, că va face izbăvirea lor curând. Inșă când va veni. Fiul omului, oare va afla credința pre pământ?

9. Și a dis și către unii ce se incredeașu intru sine cum că sînt drepti, și defăimașu pre cei-l-alți, pilda aceasta:

10. Doi oameni s'aș suit în biserică să se roage; unul Fariseu, și altul vameș.

11. Fariseul stînd așa se ruga

intru sine, Dumnezeuule, mulțumescu-ți, că nu sînt ca cei-l-alți oameni, răpitori, nedrepți, preacurvari, sau ca și acest vameș.

12. Postesc de două ori în săptămână, dau deciucaală din toate câte câștig.

13. Iar vameșul de departe stînd, nu vrea nici ochii săi la cer să i rîdice, ci își bătea pieptul său, dicend, Dumnezeuule, milostiv fi mie păcătosului.

14. Dic voă, s'a pogorit acesta *mai* îndreptat la casa sa, de cât acela: că tot cel ce se înalță pre sine, se va smeri; iar cel ce se smerește pre sine, se va înalța.

15. Și aduceașu la el și pruncii, ca să se atingă de ei: iar ucenicii vedînd, i'aș certat pre dânsii.

16. Iar Iisus chemându-l *la sine* pre el, a dis, Lăsați pruncii să vie la mine, și nu i opriți pre ei: că a unora ca acestora este împărăția lui Dumnezeu.

17. Amin dic voă, Oricine nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca pruncu, nu va intra într'iusa.

18. Și l'a întrebat pre el un boier, dicend, Învățătorule bune, ce voi face să moștenesc viața vecnică?

19. Iar Iisus i'a dis lui, Căci îmi dici bun? nimeni nu *este* bun, fără numai unul Dumnezeu.

20. Poruncele știu, Să nu curvești, Să nu uciși, Să nu furi. Să nu mărturisești mărturie mincinoasă, Cinstește pre tatăl tău și pre muma ta.

4. Și alergând înainte, s'a suit într'un dud ca să'l vadă pre el : că pre acolo vrea să treacă.

5. Și dacă a venit la locul acela, căutând Iisus, 'l a vădut pre dânsul, și a dis cătră dânsul, Zachee, grăbește de te pogoară; că astăzi în casa ta mi se cade să fiu.

6. Și grăbindu-se, s'a pogorit, și 'l a primit pre dânsul bucurându-se.

7. Și vădend *aceasta* toți tinjiau, dicend, Că la un om păcătos a intrat să găzduască.

8. Iar Zacheu stând, a dis cătră Domnul; Iată, jumătate de averea mea, Doamne, o dau săracilor; și de am năpăstuit pre cineva cu ceva, întorc împătrit.

9. Și a dis cătră el Iisus, Astăzi s'a făcut mântuire casei acesteia, pentru că și acesta fiu al lui Avraam este.

10. Că a venit Fiul omului să caute și să mântuească pre cel pierdut.

11. Și ascultând ei acestea, adăogând a dis o pildă, pentru că era el aproape de Ierusalim, și li se părea lor cum că îndată va să so arăte împărăția lui Dumnezeu.

12. Deci a dis, Un om oarecare de bun neam s'a dus într'o țară departe să 'și iee lui împărăție, și să se întoarcă.

13. Și chieimând de ce slugi ale sale, le a dat lor de ce mnas, și a dis cătră ei, Neguțătoriți până voiți veni.

14. Iar cetățenii lui îl uriau pre el, și au trimes solie după

el, dicend, Nu voim pre acesta să împărătească preste noi.

15. Și a fost când s'a întors el luând împărăția, a dis să se chieime la dânsul slugele acelea, cărora dedese argintul, ca să știe cine ce a neguțătorit.

16. Și a venit cel d'întăiu, dicend, Doamne, mnaoa ta a agonisit deco mnas.

17. Și a dis lui, Bine, slugă bună; pentru că întru puțin ai fost credincios, să albi putere preste de ce cetăți.

18. Și a venit cel al doilea, dicend, Doamne, mnaoa ta a făcut cincî mnas.

19. Și a dis și acestuia, Și tu fi preste cincî cetăți.

20. Și altul a venit, dicend, Doamne, *iată* mnaoa ta, care o am ținut legată în măhramă:

21. Că m'am temut de tine, pentru că om aspru ești: ieai ce n'ai pus, și scerai ce n'ai sămănat.

22. Și 'l a dis, Din gura ta te voi judeca, slugă vicleană. Ai știut că eu om aspru sunt, luând ce n'am pus, și secerând ce n'am sămănat.

23. Dar pentru ce n'ai dat argintul meu schimbătorilor, și venind cu 'l ai fi cerut cu dobîndă?

24. Și celor ce stau înainte le a dis, Luați do la el mnaoa, și o dați celui ce are de ce mnas.

25. (Și au dis lui, Doamne, acela are de ce mnas.)

26. Că dică voă, Că tot celui ce are i se va da; iar de la acela ce n'are, și ce are se va lua de la el.

27. Însă pre vrăjmașii mei aceia, cari n'au voit să împărătească preste dânsii, aduceți-i încoace, și 'l tăiați înaintea mea.

28. Și dicând acestea, mergea înainte, suindu-se în Ierusalim:

29. Și a fost când s'a apropiat de Mitsaghi și Vitania, către muntele ce se cheamă al Maslinilor, a trimis doi din ucenicii săi,

30. Dicând, Mergeți în satul care este înaintea voastră; întru care intrând veți găsi un mânz legat, pre care nimeni din oameni nici odată n'a ședut: deslegați-l pre el, și 'l aduceți.

31. Și de va întreba cineva pre voi, Pentru ce 'l deslegați? așa să diceți lui, Că Domnulul trebuiește.

32. Și mergând trimesii, au aflat cum disese lor.

33. Și deslegând el mânzul, au dis stăpânii lui către el, Ce deslegați mânzul?

34. Iar el au dis, Domnulul trebuiește.

35. Și 'l au adus pre el la Iisus: și aruncându-și veșmintele lor pre mânz, au pus pre Iisus d'asupra.

36. Și mergând el, așterneau veșmintele lor pre cale.

37. Și apropiindu-se el la poroșul muntelui Maslinilor, a început toată mulțimea ucenicilor bucurându-se a lăuda pre Dumnezeu cu glas mare pentru toate puterile care văduseră;

38. Dicând, Bine este cuvântat împăratul cel ce vine întru numele Domnului: pace în cer, și slavă întru cel de sus.

39. Și oare-cari Farisei din norod au dis către el, învățătorule, ceartă-ți ucenicii tăi.

40. Și răspundând, a dis lor, Dic voă, că de vor tăcea aceștia, pietrele vor striga.

41. Și dacă s'a apropiat, vădând cetatea, a plâns de dânsa.

42. Dicând, De ai fi cunoscut, și tu, măcar în ziua aceasta a ta, cele ce *sunt* către pacea ta! iar acum s'au ascuns de către ochii tăi.

43. Că vor veni zile asupra ta, și vor pune vrăjmașii tăi șanț împrejurul tău, și te vor încungiura, și te vor imbulzi de toate părțile,

44. Și te vor face întocma cu pământul, pre tine și pre feciorii tăi întru tine; și nu vor lăsa întru tine piatră pre piatră; pentru că n'ai cunoscut vremea cercetării tale.

45. Și intrând în biserică, a început a scoate pre cei ce vindeau într'însa și cumpărau;

46. Dicând lor, Scris este, Casa mea casă de rugăciune este: iar voi o ați făcut peșteră tâlharilor.

47. Și era învățând în toate zilele în biserică. Iar arhierii și cărturarii și bătrânii norodului căutați pre el să 'l piardă,

48. Și nu aflau ce 'l vor face: că tot norodul se ținea de el, ascultându-l pre dânsul.

CAPITOLUL XX.

Și a fost într'una din zilele acestea, învățând el norodul în biserică, și bine vestind, au

venit preoții și cărturarilor cu bătrânii.

2. Și auzi grăit către el, dîcînd, Spune noă, cu ce putere faci acestea? sau cine este care 'l a dat ție puterea aceasta?

3. Iar el rîspundînd, a dîs către ei, Întreba-voiu și eu pre voi un cuvînt, și să 'mî spuneți:

4. Botezul lui Ioan din cer a fost, sau de la oameni?

5. Iar el cugetau întru sine dîcînd, De vom dîce, Din cer; va dîce, Pentru ce dar n'ați crezut lui?

6. Iar de vom dîce, De la oameni; tot norodul cu pietre ne va uide: căci este încredințat că Ioan proroc a fost.

7. Și auzi rîspuns, că nu știu de unde.

8. Și Iisus le a dîs lor, Nici eu nu vî spun voă cu ce putere fac acestea.

9. Și a început a dîce către norod pilda aceasta; Un om a sădit vie, și o a dat lucrătorilor, și s'a dus departe multă vreme.

10. Și la vreme a trimis către lucrători o slugă, ca să 'l dea lui din rodul viei; iar lucrătorii, bătîndu' l pre el, 'l au trimis desert.

11. Și a adaos a trimete și altă slugă; iar el și pre acela bătîndu' l și batjocorindu' l, 'l au trimis desert.

12. Și a adaos a trimete și al treilea; iar el și pre acela rînîndu' l, 'l au scos afară.

13. Și a dîs domnul viei, Ce

voi face? trimete-voiu pre fiul meu cel iubit; doară vîdîndu' l pre dînsul se vor rușina.

14. Iar lucrătorii vîdîndu' l pre el, cugetau întru sine, dîcînd, Acesta este moștenitorul; veniți să 'l ucidem pre el, ca să fie a noastră moștenirea.

15. Și scoțîndu' l afară din vie, 'l au omorît. Ce va face dar lor domnul viei?

16. Veni-vă și va pierde pre lucrătorii aceștia, și viea o va da altora. Iar el auzînd *aceasta*, auzi dîs, Să nu fie.

17. Iar el căutînd spre ei, a dîs, Ce este dar aceasta ce este scris, Piatra pre care nu o au băgat în samă ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului?

18. Tot cela ce va cădea pre acea piatră, se va sfărîma; iar preste care va cădea, îl va spulbera.

19. Și căutau arhierii și cărturarilor ca să 'și pue mâinele pre el într'acel ceas; și s'au temut de norod: căci înțeleseseră că către dînsul a dîs pilda aceasta.

20. Și pîndîndu' l au trimis iscoade, cari se prefăceau pre sine a fi drepti, să 'l prîndă pre el în cuvînt, ca să 'l dea pre el stăpînirii și puterii dregătorului.

21. Și 'l au întrebat pre el, dîcînd, Învățătorule, știm că drept grăești, și înveți, și nu alegi față, ci într'adevăr calea lui Dumnezeu înveți:

22. Cade-se noă a da dajdie Chesarului, sau nu?

23. Iar el pricepînd vicleșugul lor, a dîs către ei, Ce mă ispitiți?

24. Arătați-mi un dinar. Al cui chip și scriptură pre el are? Iar ei răspundând, au zis, Ale Chesarului.

25. Iar el le a zis lor, Dați înapoi dar cele ce sunt ale Chesarului, Chesarului, și cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu.

26. Și nu l'au putut prinde pre dânsul în cuvânt înaintea norodului: și minunându-se de răspunsul lui, au tăcut.

27. Iar apropiindu-se unii din Sadduchei, cariî dic că nu este înviere, l'au întrebat pre el.

28. Dicând, învățătorule, Moisi a scris noastră, De va muri fratele ouiva, având mulere, și acesta va muri fără feciori, ca să iee fratele lui pre mulerea aceea, și să redice sămânță fratelui său.

29. Deci șapte frați l'au fost: și cel d'întâi luând mulere, a murit fără de feciori.

30. Și a luat al doilea pre mulerea aceea, și acela a murit fără de feciori.

31. Și al treilea o a luat proca; și așijderea câte șapte: și n'au lăsat feciori, și au murit.

32. Iar mai apoi de toți, a murit și mulerea.

33. Deci la înviere, al căruia dintr'înși va fi mulere? căci câte șapte o au avut pre ca mulere.

34. Și răspundând Iisus, a zis lor, Fiil veacului acestuia se însoară și se mărită:

35. Iar cel ce se învrednicesc a dobîndi acel veac, și învierea din morți, nici se însoară, nici se mărită:

36. Că nici să moară nu mai

pot, ci asemenea cu îngerii sunt; și fiil lui Dumnezeu sunt, fiind fil ai învierii.

37. Iar acum că se vor scula morții, și Moisi a arătat la rug, precum dice, Domnul Dumnezeu lui Avraam, și Dumnezeu lui Isaac, și Dumnezeu lui Iacov.

38. Că Dumnezeu nu este al morților, ci al viilor: că toți lui viiază.

39. Și răspundând unii din cărturarii, au zis, Învățătorule, bine ai zis.

40. Și mai mult nu îndrăzniau să l'întrebe pre el nimic.

41. Și a zis către dânsii, Cum dic că Hristos este fiul lui David?

42. Și însuși David dice în cartea Psalmilor, Zis-a Domnul Domnului meu, Șezi d'a dreapta mea,

43. Până ce voi pune pre vrăjmașii tăi așternut picioarelor tale.

44. Deci David Domn îl cheamă pre el, și cum fiu al lui este?

45. Și ascultând tot norodul a zis ucenicilor săi,

46. Păziți-vă de cărturarii, că-rona le place a umbla în haine lungi, și iubesc închinăciunile prin tirguri, și scaunele cele mai de sus în sinagoguri, și șederile cele mai întâi la ospete;

47. Cariî mănâncă casele văduvelor, și ou pricină îndelung se roagă: aceștia vor lua mai multă osîndă.

CAPITOLUL XXI.

Și căutând, a vădut pre cei boși gați aruncând darurile lor în gazofilachie.

2. Și a vădut și pre o văduvă săracă aruncând acolo doi filiași.

3. Și a ȋis, Adevărat ȋic voă, că această văduvă săracă, mai mult de cât toți a aruncat:

4. Că toți aceștia din prisosința lor au aruncat la darurile lui Dumnezeu: iar aceasta din lipsa sa, toată avuțica sa care a avut, o a aruncat.

5. Și unii grăind pentru biserică, că este împodobită cu pietre frumoase, și cu podoabe, a ȋis,

6. *Cât pentru* acestea care vedeți, vor veni zile întru care nu va rămânea piatră pre piatră, care să nu se răsipească.

7. Și l' au întrebat pre el, ȋicând, Învățătorule, dar când vor fi acestea? și ce semn este când vor să fie acestea?

8. Iar el a ȋis, Căutați să nu vă amăgiți: că mulți vor veni întru numele meu, ȋicând, Eu sunt *Hristos*; și vremea s'a apropiat; ci să nu mergeți după ei.

9. Și când veți auzi războaie și răsmirițe, să nu vă spăimântați: că se cade să fie acestea întâi; ci nu va fi îndată sfârșitul.

10. Atunci ȋicea lor, Se va scula neam preste neam, și împărăție preste împărăție:

11. Și vor fi outremuri mari pre alocurea, și foamete, și ciumi, și spăime, și semne mari din cer vor fi.

12. Iar mai înainte de acestea toate, vor pune preste voi mălmele lor, și vă vor goni, dându-vă la adunări și în temnițe, du-

cându-vă la împărății și la domni prentu numele meu.

13. Și se va întâmpla voă întru mărturisire.

14. Puneți dar întru inimele voastre, să nu gândiți mai înainte ce veți răspunde.

15. Că eu vă voi da voă gură și înțelepciune, căreia nu l' vor putea grăi nici sta împotriva, toți cari se vor pune împotriva voă.

16. Și vă veți da și de părinți, și de frați, și de rudenii, și de prieteni; și vor omori *pre unii* din voi.

17. Și veți fi urâți de toți prentu numele meu.

18. Și pör din capul vostru nu va peri.

19. Întru răbdarea voastră veți dobîndi sufletele voastre.

20. Iar când veți vedea Ierusalimul încungiurându-se de ostași, atunci să știți că s'a apropiat pustiirea lui.

21. Atunci cei ce vor fi în Iudea să fugă la munți; și cei ce vor fi în mijlocul lui să se dea în laturi; și cei ce vor fi prin sate, să nu intre într'insul.

22. Că zilele izbândirei sunt acestea, ca să se împlinească toate cele scrise.

23. Iar voi celor ce vor avea în pânțece, și celor ce vor apleca într'acele zile! că va fi nevoe mare pre pământ, și mânia asupra norodului acestuia.

24. Și vor cădea întru ascuțitul săbiei, și se vor duce robii în toate neamurile: și Ierusalimul va fi călcat de Neamuri, până

se vor împlini vremile Neamurilor.

25. Si vor fi semne în soare, și în lună, și în stele; și pre pământ măhnire limbilor, cu nedomierire; sunet făcând marea și valurile;

26. Mai murind oamenii de frică, și de așteptarea celor ce vor să vie în lume: că puterile cerurilor se vor clăti.

27. Și atunci vor vedea pre Fiul omului venind pre nori cu putere și cu slavă multă.

28. Deci începând acestea a se face, căutați în suz, și rădicați capetele voastre; că se apropie resumpărarea voastră.

29. Și le a dis lor pildă; Vedeti smochinul, și toți copacii;

30. Când înfrunDESC, vedând din voi înși-vă, știți că de acum aproape este vara.

31. Așa și voi, când veți vedea acestea făcându-se, să știți că aproape este împărăția lui Dumnezeu.

32. Amin dic voă, Nu va trece neamul acesta, până când toate acestea vor fi.

33. Cerul și pământul vor trece: iar cuvintele mele nu vor trece.

34. Ci luați aminte de sine-vă, ca să nu se îngreueze inimile voastre cu sațiul mâncării și cu beția, și cu grijele lumii, și fără de veste să vie asupra voastră ziua aceea.

35. Căci ca o cursă va veni preste toți cei ce șed pre fața a tot pământul.

36. Priveghiați dar, în toată

vremea rugându-vă, ca să vă învredniciți a scăpa de toate cele ce vor să fie, și a sta înaintea Fiului omului.

37. Și era ziua învățând în biserică; iar noaptea esind, petrecea în muntele ce se cheamă al Maslinilor.

38. Și tot norodul mâneca la dânsul în biserică, ca să 'l asculte pre el.

CAPITOLUL XXII.

Si se apropia praznicul azimelor, care se cheamă Paștele.

2. Și căutați arhierii și cărturarii cum 'l ar omori pre el; că se temeau de norod.

3. Iar Satana a intrat în Iuda ce se cheama Iscarioteanul, care era din numărul celor doi-spre-dece.

4. Și mergând, a grăit cu arhierii și cu voievozii, cum 'l ar vinde pre el lor.

5. Și ei s'a bucurat, și s'a tocmit cu dânsul să 'l dea bani.

6. Și el s'a fâgăduit lor, și că-uta vreme cu prilej ca să 'l vină pre el lor fără de norod.

7. Și a venit ziua azimelor, întru care se cădea să se jertvească paștele.

8. Și a trimes pre Petru și pre Ioan, dicând, Mergeți de gătiți noastră paștele, ca să mâncăm.

9. Iar ei au dis lui, Undo voești să gătim?

10. Iar el a dis lor, Iată, intrând voi în cetate, va întimpina pre voi un om ducând un vas

de lut cu apă ; mergeți după densul în casa unde va intra.

11. Și veți dice stăpânului casei, Învățătorul dice ție, Unde este sălașul de oaspeți, întru oare să mănânc paștele cu ucenicii mei?

12. Și el vă va arăta voă un foisor mare așternut: acolo gătiți.

13. Și mergend ei, au aflat precum le dăsesse lor: și au gătit paștele.

14. Și când a venit ceasul, a ședut, și cei doi-spre-dece apostoli cu el.

15. Și a dis lor, Cu poftă am poftit aceste paști să le mănânc cu voi mai înainte de patima mea.

16. Că dic voă, De acum nu voiū mai mânca dintr'acestea, până când se vor implini întru împărăția lui Dumnezeu.

17. Și luând paharul, mulțumind, a dis, Luați acesta, și 'l împărțiți voă :

18. Că dic voă, Nu, voiū mai bea din rodul viței, până când va veni împărăția lui Dumnezeu.

19. Și luând pâinea mulțumind a frint, și a dat lor, dicend, Acesta este trupul meu care se dă pentru voi: aceasta să faceți întru pomenirea mea.

20. Așijderea și paharul după ce au cinat, dicend, Acest pahar este legea cea nouă întru sângele meu, care pentru voi se varsă.

21. Și însă iată, mâina vindetorului meu cu mine este la masă.

22. Și Fiul omului merge, după cum este rinduit: dar voi o-

mului aceluia prin care se vinde!

23. Și ei au început a se întreba între sine, care ar fi dintre ei acela ce va să facă aceasta.

24. Și s'a făcut și prigonire între densii, care dintru ei s'ar părea a fi mai mare.

25. Iar el le a dis lor, Impărății păgânilor îi domnesc pre ei; și cei ce stăpânesc pre ei, făcători de bine se cheamă.

26. Iar voi să nu fiți așa: ci cel ce este mai mare între voi, să fie ca cel mai mic; și cel ce este începător, ca cel ce slujește.

27. Că oine este mai mare, cel ce șede, sau cel ce slujește? au nu este cel ce șede? iar eu sunt în mijlocul vostru ca cel ce slujește.

28. Iar voi sunteți cari ați petrecut cu mine întru ispitele mele.

29. Și eu vă rinduesc voă împărăție, precum 'mi a rinduit mie Tatăl meu;

30. Ca să mâncați și să beți la masa mea întru împărăția mea, și să ședeți pre scaune judecând cele două-spre-dece semintii ale lui Israil.

31. Și a dis Domnul, Simone, Simone, iată, Satana v'a cerut pre voi, ca să vă cearnă ca griul.

32. Iar eu m'am rugat pentru tine, ca să nu piară credința ta: și tu oare când întorcend-te, întărește pre frații tăi.

33. Iar el 'l a dis lui, Doamne, cu tine gata sunt și în temniță și la moarte a merge.

34. Iar el 'l a dis, Dic ție, Petre, nu va cănta astăzi cocoșul, mai înainte până ce de trei ori

te vei lepăda că nu mă știi pre mine.

35. Și a dis lor, Când v'am trimes pre voi fără de pungă, și fără de traistă, și fără de încălțăminte, au avut-ați lipsă de ceva? Iar ei au dis, De nimic.

36. Dis-a drept aceea lor, Acum dar cel ce are pungă, să o iee, așijderea și traistă: iar oel ce n'are sabie, să 'și vindă halna sa și să 'și cumpere sabie.

37. Că dic voă, că încă aceasta ce este scrisă se cade să se împlinească intru mine, care *dice*, Și cu cei fără de lege s'a socotit: pentru că cele pentru mine, sfârșit au.

38. Iar ei au dis, Doamne, iată aici două săbii. Și el a dis lor, Destul este.

39. "Și eșind, a mers duple obicei în muntele Maslinilor; și s'au dus după el și ucenicii lui.

40. Și sosind la loc, a dis lor, Rugați-vă ca să nu intrați în ispită.

41. Și el s'a depărtat de la densii ca de o aruncătură de piatră, și ingenunchind se ruga,

42. Dicend, Părinte, de voești, să treacă paharul acesta de la mine: însă nu voia mea, ci a ta să fie.

43. Și i s'a arătat lui inger din cer, întărindu-l pre el.

44. Și fiind intru nevointă mai cu deadinsul se ruga: și se făcuse sudoarea lui ca picăturile de sânge ce pică pre pământ.

45. Și sculându-se de la rugăciune, venind către ucenicii 'i a aflat pre ei dormind de intristare,

46. Și le a dis lor, Ce dormiți? scuțați-vă și vă rugați, ca să nu intrați în ispită.

47. "Iar încă grăind el, iată venia mulțime, și cel ce se chie-ma Iuda, unul din cei doi spre-dece, mergea înaintea lor, și s'a apropiat de Iisus ca să 'l sărute pre el.

48. Iar Iisus a dis lui, Iudo, cu sărutare pre Fiul omului vinzi?

49. Și vedend cei ce erau pre lingă el ceea ce vrea să fie, 'I au dis lui, Doamne, lovi-vom cu sabiea?

50. "Și unul dintr'înșii a lovit pre sluga arhierelui, și 'I a tăiat lul urechiea cea dreaptă.

51. Iar Iisus răspundend, a dis, Lăsați până aici. Și atingendu-se de urechiea lui, 'I a vindecat pre el.

52. Și a dis Iisus celor ce veniseră la densul arhierelor și voivozilor bisericei, și bătrânilor, Ca la un tâlhar ați eșit, cu săbii și cu fuști?

53. În toate dăilele fiind că cu voi în biserică, n'ați intins mâl-nele asupra mea: ci acesta este ceasul vostru și stăpânirea întunerecului.

54. "Și prindendu-l pre el 'I au dus, și 'l au băgat în casa arhierelui. Iar Petru mergea de parte după densul.

55. Și făcend ei foc în mijlocul curtei, și ședend împreună, a ședut și Petru în mijlocul lor.

56. Și vedendu-l pre el o slujnică ședend la foc, și căutând spre el, a dis, Acesta a fost cu el.

57. Iar el s'a lepădat de densul, dicend, Mulere, nu'l știu pre el.

58. Și după puțin altul vădându-l pre el, a ȋis, Și tu dintru ei ești. Iar Petru a ȋis, Omule, nu sânt.

59. Și trecând ca un ceas, altul se întăria, ȋicând, Adevărat, și acesta cu el a fost: că Galilean este.

60. Iar Petru a ȋis, Omule, nu știu ce ȋicî. Și îndatăși, încă grăind el, a cântat cocoșul.

61. Și întorcându-se Domnul, a căutat spre Petru. Și și-a adus aminte Petru de cuvântul Domnului, cum îi ȋisese lui, Mai înainte de ce va cânta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de mine.

62. Și eșind afară Petru, a plâns, cu amar.

63. Iar bărbații cei ce țineau pre Iisus, batjocoriau pre-el, bătându-l.

64. Și acoperindu-l pre el, îl loviau preste obraz. și îl întrebau pre el, ȋicând, Proorocește, cine este cel ce te a lovit?

65. Și alte multe hulind, împotriva lui ȋiceau.

66. Și după ce s'a făcut ȋioă, s'a adunat bătrânii norodului și arhierii și cărturarii, și îl a dus pre el la soborul lor, ȋicând,

67. De ești tu Hristosul? spune noastră. Și le a ȋis lor, De voiți spune noastră, nu veți crede:

68. Și de ră voiți întreba, nu mi veți răspunde, nici mă veți sloboȋi.

69. De acum va fi Fiul omului ședînd d'a dreapta puterii lui Dumnezeu.

70. Și a ȋis toți, Dar tu ești

Fiul lui Dumnezeu? Iar el a ȋis cătră ei, Voi ȋiceți, că ești.

71. Iar el a ȋis, Ce ne mai trebuie încă mărturie? că noi singuri am auzit din gura lui.

CAPITOLUL XXIII.

Și sculându-se toată mulțimea lor, îl a dus pre el la Pilat.

2. Și a ȋnceput a îl pîrî pre el, ȋicând, Pre acesta îl am aflat răzvrătind neamul, și oprind a a da dajdie Chesarului, ȋicând că este el Hristos Împărat.

3. Iar Pilat îl a întrebat pre el, ȋicând, Tu ești Împăratul Iudeilor? Iar el răspundînd, a ȋis lui, Tu ȋicî.

4. Iar Pilat a ȋis cătră arhierii și cătră norod, Nici o vină nu aflu în omul acesta.

5. Iar el mai virtos se întăria, ȋicând, El întărită norodul, învățînd preste toată Iudea, începînd din Galileea până aici.

6. Iar Pilat auzînd de Galileea a întrebat, a ȋis Galilean este omul?

7. Și înțelegînd că din ȋinutul lui Irod este, îl a trimes pre el la Irod, fiind și el în Ierusalim într'acele ȋile.

8. Iar Irod vădînd pre Iisus, s'a bucurat foarte: că doria de multă vreme să îl vadă pre el, pentru că auȋia multe de el: și nădăjduia să vadă vre un semn făcîndu-se de el.

9. Și îl a întrebat pre el cu cuvînt multe; iar el nimic nu i a răspuns lui.

10. Și staū arhieriei și cărtu-
rariū cu deadinsul pirindu 'l pre el.

11. Iar Irod împreună cu os-
tașii sêi batjocorindu 'l și riden-
du'si de el 'l a îmbrăcat într'un
veșmînt luminat, și 'l a trimes
iarăși la Pilat.

12. "Și s'aū făcut prietenī Pil-
lat și Irod într'aceeași di unul
cu altul; că mai înainte erau în-
vrăjbiți între dēnsii.

13. "Iar Pilat chiemând pre
arhieriei și pre boierī și pre norod,

14. A dis cătră el, Mī ați a-
dus pre omul acesta, ca pre cela
ce răzvrătește norodul: și, iată,
eū înainte voastră întrebându'l,
nici o vină n'am aflat în omul
acesta de care piriți pre el:

15. Ci nici Irod: că v'am tri-
mes pre voi la el; și iată, nici un
lucru vrednic de moarte este fă-
cut de dēnsuī.

16. Deci certându'l, // voiū slo-
bođi.

17. (Și nevoe avea să le slo-
bođească lor la praznic un vi-
novat.)

18. Și a strigat toată mulțimea,
dicēnd, Ieal pre acesta și ne slo-
bođește noā pre Varavva;

19. (Care era pentru o zarvă
oare-care și ucidere ce se făcuse
în cetate, aruncat în temniță.)

20. Și iarăși Pilat a grăit că-
tră el, vrind să slobođească pre
Iisus.

21. Iar ei strigaū, dicēnd, Răs-
tignește'l, Răstignește'l pre el.

22. Iar el a treia oară a dis
cătră ei, Dar ce rău a făcut a-
cesta? nici o vină de moarte n'am

aflat intru el; deci certându'l pre
el, // voiū slobođi.

23. Iar ei strigaū cu glasuri
marī, cerēnd să 'l răstignească
pre el. Și se întăriaū glasurile lor
și ale arhierieilor.

24. Deci Pilat a judecat să se
facă cererea lor.

25. Și a slobođit lor pre cel
aruncat în temniță pentru zarva
și uciderea, pre care il cereaū ei;
iar pre Iisus 'l a dat duple voia
lor.

26. Și cānd il duceaū pre el,
prindēnd pre un Simon, Chiri-
nean, ce venia din țarină, aū
pus pre el crucea, ca să o ducă
după Iisus.

27. "Și mergea după el mul-
țime multă de norod, și de mu-
eri, care plāngeaū și se tinguiaū
pentru dēnsul.

28. Și intorcēndu-se cătră ole
Iisus, a dis, Fiicele Ierusalimului,
nu mă plāngeți pre mine, ci pre
voi vē plāngeți, și pre fiil voștri.

29. Că, iată, vin zile, în care
vor dice, Fericite sāt cele ster-
pe, și pāntecele care n'aū nāscut,
și țitele care n'aū aplecat.

30. Atunci vor începe a dice
munților, Cădeți preste noi; și
dealurilor, Acoperiți-ne pre noi.

31. Că de fac acestea în lem-
nul cel verde, dar în cel uscat
ce va fi?

32. Și duceaū împreună cu el,
și alți doi făcători de rele, să 'l
piardă.

33. Și dacă aū venit la locul
ce se cheamă al Căpăținei, acolo
'l aū răstignit pre el, și pre fă-

cătorii de rele, unul d'a dreapta, și altul d'a stânga.

34. Iar Iisus dicea, Părinte, gartă-le lor: că nu știu ce fac. Și împărțind hainele lui, au aruncat sortii.

35. Și sta norodul de privia. Și își băteau joc de dânsul și boierii împreună cu dânsii, dicând, Pre alții a mântuit; mântuiească-se și pre sine însuși, de este acesta, Hristosul, alesul lui Dumnezeu.

36. Și își făceau ris de dânsul și ostașii, apropiindu-se, și oțet aducându-l lui.

37. Și dicând, De ești tu împăratul Iudeilor, mântuește-te pre tine însuși.

38. Și era și scrisoare scrisă d'asupra lui cu slove Ellinești, și Rimlinești, și Evrecești, ACESTA ESTE ÎMPĂRATUL IUDEILOR.

39. Iar unul din tâlharii cei răstigniți îl hulea pre dânsul, dicând, De ești tu Hristosul, mântuește-te pre tine și pre noi.

40. Iar răspundând cela-l-alt 'l a certat pre el, dicând, Nu te temi tu de Dumnezeu, că într-această osîndă ești?

41. Și noi duple dreptate; că cele vrednice duple faptele noastre luăm: iar acesta nioi un rău n'a făcut.

42. Și dicea lui Iisus, Pomeneste-mă, Doamne, când vei veni întru împărăția ta.

43. Și a dis Iisus lui, Amin dic ție, Astăzi împreună cu mine vei fi în raiu.

44. Și era ca la al șeselea ceas, și întunecare s'a făcut preste

tot pământul până la al noă-lea ceas.

45. Și s'a întunecat soarele, și s'a rupt catapetcazma bisericei prin mijloc.

46. Și strigând cu glas mare Iisus, a dis, Părinte, în mâinile tale încredințez duhul meu; și acestea dicând, și a dat duhul.

47. Iar vădând sutașul ceea ce se făcuse, a slăvit pre Dumnezeu, dicând, Cu adevărat omul acesta drept a fost.

48. Și tot norodul ce venise împreună la privială aceea, vădând cele ce se făcuseră, bătându-și piepturile lor, se întorceau.

49. Și stau toți cunoscuții lui de departe, și womenile care veniseră după el din Galileea, privind acestea.

50. Și, iată, un bărbat a nume Iosif, sfetnic fiind; bărbat bun și drept;

51. (Acesta nu se însoțise la sfatul și fapta lor;) din Arimatea, oraș al Iudeilor; care și el aștepta împărăția lui Dumnezeu.

52. Acesta venind la Pilat, a cerut trupul lui Iisus.

53. Și pogorindu-l pre el, 'l a înfășurat în giulgiu, și 'l a pus în mormint ce era săpat în piatră, întru care nu fusese pus nioi odată nimeni.

54. Și ziua era vineri, și se lumina spre sâmbătă.

55. Și mergând după el și womenile care veniseră cu dânsul din Galileea, au văzut mormintul, și cum s'a pus trupul lui.

56. Și întorcându-se, au gătit mirezme și miruri; și sâmbătă s'au odihnit după poruncă.

CAPITOLUL XXIV.

Iar în *dioa* cea d'întîi a sîp-tămînei, la mîncare adîncă, au venit la mormînt, aducînd mirezmele cele ce gătiseră, și altele împreună cu ele.

2. Și au aflat piatra răsturnată de pe mormînt.

3. Și intrînd, n'au aflat trupul Domnului Iisus.

4. Și a fost, cînd se miraau ele de aceasta, și iată, doi bărbați au stătut înaintea lor în veșminte strălucitoare:

6. Și înfricoșându-se ele, și plecîndu-și fețele la pămînt, au zis *cătră* dînsule, Ce căutați pe cel viu eu cel morți?

6. Nu este aici, ci s'a sculat: *aduceți-vă* aminte cum a zis voă încă fiind în Galileea,

7. Dicînd, Trebuie să se dee Fiul omului în mîinile oamenilor păcătoși, și să se răstignească, și a treia zi să învieze.

8. Și și au adus aminte de cuvintele lui.

9. Și întorcându-se de la mormînt, au spus acestea toate celor un-spre-dece, și tuturor celor-l-alți.

10. Și era Maria Magdalina și Ioanna, și Maria lui Iacov, și cele-l-alte împreună cu dînsule, care diceau cătră apostoli acestea.

11. Și s'au părut înaintea lor

ca o minciună cuvintele lor, și nu le credeau pe dînsule.

12. Iar Petru sculându-se, a alergat la mormînt; și plecîndu-se, a văzut giulgiurile singure zăcînd, și s'a dus de acolo, mirîndu-se întru sine de cele ce se făcuseră.

13. Și, iată, doi dintru ei mergeau într'aceeași zi la un sat, care era departe de Ierusalim *ca* de șese-deci de stadii, al cărui nume Emmaus.

14. Și ei vorbiau între sine de toate cele ce se întîmplaseră.

15. Și a fost cînd vorbiau ei și se întrebau, și însuși Iisus apropiindu-se, mergea împreună cu dînsii.

16. Iar ochii lor se ținea, ca să nu 'l cunoască pro el.

17. Și a zis cătră ei, Ce *sînt* cuvintele acestea de care vă întrebați între voi mergînd, și sînteți triști?

18. Și răspundînd unul, al cărui nume era Cleopa, a zis cătră el, Tu singur ești nemernic în Ierusalim, și nu știi cele ce s'au făcut întru el în zilele acestea?

19. Și el a zis lor, Care? Iar ei au zis lui, Cele pentru Iisus Nazarineanul, care era bărbat prooroc, puternic în lucru și în cuvînt înaintea lui Dumnezeu și a tot norodul:

20. Cum 'l au dat pre el arhierii și boerii noștri spre judecată de moarte, și 'l au răstignit pre dînsul.

21. Iar noi nădăjduiam că acela este cel ce va să izbăvească

pre Israil, ci cu toate acestea, a treia zi este astăzi de când s'a făcut acestea.

22. Ci, și niște muleri dintr'ale noastre ne au spăimântat pro noi, care au fost la mănecare la mormint;

23. Și neaflând trupul lui, au venit, dicend, că și vedere de ingeri să fi vădūt, carii dīo că este el viu.

24. Și s'aū dus unii dintru noi la mormint, și aū aflat așa precum și mulerile aū dīs: iar pre el nu 'l aū vādūt.

25. Și el a dīs cătră ei, O nepricepuților, și zăbavnicī cu inima a crede toate câte aū grăit proorocii:

26. Aū nu trebuia a pătimi acestea Hristos, și a intra intru slava sa?

27. Și începēd de la Moisi și de la toți proorocii, tilcuia lor din toate scripturele cele ce erau pentru el.

28. Și s'aū apropiat de satul la care mergeau: și el se făcea a merge mai departe.

29. Și 'l aū îndemnat pre el dicend, Rămāi cu noi: căci cătră sarā este, și s'a plecat dīoa. Și a intrat să rămāle cu dēnsii.

30. Și a fost când a ședūt el cu ei, luānd pāine, a blāgoslovit, și fringēd, a dat lor.

31. Și li s'aū deschis lor ochii, și 'l aū cunoscut pre dēnsul; și el s'a făcut nevādūt de dēnsii.

32. Și aū dīs unul cătră altul, Aū nu era inima noastră ardēd intru noi, când grāia noastră pre

cale, și când ne tilcuia scripturele?

33. Și seulāndu-se intr'acel ceas, saū întors în Ierusalim, și aū aflat adunați pre cei un-spre-dece și pre cei ce erau cu dēnsii,

34. Carii diceau, S'a sculat Domnul cu adevărat, și s'a arătat lui Simon.

35. Și ei povestiau cele ce se făcuseră pre cale, și cum s'a cunoscut de dēnsii intru fringerea pānel.

36. Și acestea grāind ei, și insuși Iisus a stătut în mijlocul lor, și a dīs lor, Pace voā.

37. Iar ei spāimāntāndu-se și infricșāndu-se, li se părea că vād duh.

38. Și a dīs lor, Ce sunteți turburați? și pentru ce se sue gānduri în inimile voāstre?

39. Vedeți mānele și picioarele mele, că insumi eu sunt: pipăiți-mō, și vedeți; că duhul carne și oase n'are, precum mē vedeți pre mine avēd.

40. Și acestea dicend, le a arātat lor mānele și picioarele.

41. Și încă necredēd ei de bucurie, și mirāndu-se, le a dīs lor, Aveți ceva de māncare aici?

42. Iar ei aū dat lui o parte de pește fript, și dintr'un lagur de miere.

43. Și luāndu-le înaintea lor a māncat.

44. Și a dīs lor, Acestea sunt cuvintele care am grāit cătră voi, încă fiind cu voi, că trebuie a se implini toate cele scrise în

legea lui Moisi, și în prooroci, și în psalmi pentru mine.

45. Atunci le a deschis mintea lor, ca să înțeleagă scripturile.

46. Și a dis lor, Așa este scris, și așa trebuia să pătimizească Hristos, și a treia zi să învieze din morți:

47. Și să se propoveduească întru numele lui pocăința și eretarea păcatelor în toate neamurile, începând de la Ierusalim.

48. Iar voi sunteți marturi a acestora.

49. Și, iată, eu trimet făgăduința Tatălui meu întru voi;

iar voi ședeți în cetatea Ierusalimului, până ce veți îmbrăca cu putere de sus.

50. Și l'a scos pre el afară până în Vitană, și ridicându-și mâinile sale, l'a blagoslovit pre densii.

51. Și a fost, când l'a blagoslovit pre el, s'a depărtat de la densii, și se înălța la cer.

52. Iar el închinându-se lui, s'a'u întors în Ierusalim cu bucurie mare:

53. Și erau în toată vremea în biserică, lăudând și bine-cuvântând pre Dumnezeu. Amin.

SFÎNTA EVANGHELIE

CEA DE LA IOAN.

CAPITOLUL I.

La început era Cuvântul, și Cuvântul era la Dumnezeu, și Dumnezeu era Cuvântul.

2. Acesta era întru început la Dumnezeu.

3. Toate printr'însul s'a'u făcut; și fără de densul nimic nu s'a făcut ce s'a făcut.

4. Întru densul viață era; și viața era lumina oamenilor.

5. Și lumina întru întuneric luminează; și întunerecul pre densa nu o a cuprins.

6. Fost-a om trimes de la Dumnezeu, numele lui Ioan.

7. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisească de Lumină, ca toți să creadă prin el.

8. Nu era el Lumina, ci *fost-a el trimes* ca să mărturisească de Lumină.

9. Era Lumina cea adevărată, care luminează pre tot omul ce vine în lume.

10. În lume era, și lumea printr'însul s'a făcut, și lumea pre densul nu l'a cunoscut.

11. Întru ale sale a venit, și al s'ei pre densul nu l'a primit.

12. Iar câți l'a primit pre densul, le a dat lor stăpânire ca să se facă fii ai lui Dum-

needeu, *adecă* celor ce cred intru numele lui.

13. Carii nu din sânge, nici din poftă trupească, nici din poftă bărbătească, ci de la Dumnezeu s'a născut.

14. Și Cuvântul trup s'a făcut, și s'a sălășluit intru noi, (și am vădut slava lui, slavă ca a unui născut din Tatăl,) plin de har și de adevăr.

15. Ți Ioan mărturisia pentru dănsul, și striga, grăind, Acesta era pentru care am ăis, Cel ce după mine vine, mai înainte de mine s'a făcut: că mai întieiu de mine a fost;

16. Și din plinirea lui noi toți am luat, și har pentru har.

17. Că legea prin Moisi s'a dat, iar harul și adevărul prin Iisus Hristos s'a făcut.

18. Pre Dumnezeu nimeni nu l'a vădut nici odinioară; cel unul născut Fiul care este în sinul Tatălui, acela a spus.

19. Ți aceasta este mărturia lui Ioan, când au trimes Iudeii din Ierusalim preoți și Leviți ca să l' întrebe pre dănsul, Tu cine ești?

20. Și a mărturisit, și n'a tăgădăuit; și a mărturisit, Nu sunt eu Hristosul.

21. Și l' au întrebat pre dănsul, Ce dar? Ilie ești tu? Și a ăis, Nu sunt. Proorocul ești tu? Și a răspuns, Nu.

22. Deci au ăis lui, Cine ești? ca să dăm răspuns celor ce ne au trimes pre noi. Ce ăiei de tine însuși?

23. El a ăis, Eu *sunt* glasul

celui ce strigă în pustie, îndreptăți calea Domnului, precum a ăis Isaia proorocul.

24. Și trimesii erau din Farisei.

25. Și l' au întrebat pre dănsul, și l' au ăis lui, Pentru ce dar botezi, dacă nu ești tu Hristosul, nici Ilie, nici proorocul?

26. Răspuns-a lor Ioan, grăind, Eu botez cu apă: iar în mijlocul vostru stă, pre care voi nu l' știți;

27. Acela este cel ce vine după mine, care mai înainte de mine s'a făcut, căruia nu sunt vrednic să l' desleg cureaoa încălțămintelui.

28. Acesta s'a făcut în Iavara de ceea parte de Iordan, unde era Ioan botezând.

29. Ți A doa ăi vede Ioan pre Iisus venind către dănsul, și ăice, Iată Mielul lui Dumnezeu, care rădică păcatul lumii.

30. Acesta este pentru care eu am ăis. După mine vine bărbat care înainte de mine s'a făcut: că mai întieiu de mine a fost.

31. Și eu nu l' am știut pre el: ci ca să se arăte lui Israel, pentru aceasta am venit eu cu apă botezând.

32. Și a mărturisit Ioan, ăicând, Am vădut Duhul ca un porumb pogorindu-se din cer, și a rămas preste dănsul.

33. Și eu nu l' am știut pre el: ci cela ce m'a trimes pre mine să botez cu apă, acela, m'a ăis mie, Preste care veți vedea Duhul pogorindu-se, și rămăind

preste dânsul, acela este care bo-
tează cu Duh Sfiot.

34. Și eu am vădut, și am
mărturisit că acesta este Fiul
lui Dumnezeu.

35. ¶ A doa di iarăși sta Ioan,
și din ucenicii lui doi;

36. Și căutând la Iisus care
umbla, dice, Iată Mielul lui Dum-
nezeu!

37. Și 'l au audit pre el cei
doi ucenici grăind, și au mers
după Iisus.

38. Iar întorcându-se Iisus, și
vădându-l pre ei mergând după
el, a dis lor, Ce căutați? Iar ei
au dis lui, Ravvi, (ce se dice til-
cuindu-se, Învățătorule,) unde
lăcuesți?

39. A dis lor, Veniți și vedeți.
Au venit și au vădut unde lă-
cueste, și la el au rămas în dîoa
aceea: și era ca la al decelea
ceas.

40. Și era Andrei, fratele lui
Simon Petru, unul din cei doi
carîi audiseră de la Ioan, și
merseseră după dânsul.

41. A aflat acesta întîi pre
Simon fratele său, și 'l a dis lui,
Am aflat pre Mesia, ce se til-
cueste, Hristos.

42. Și 'l a adus pre dânsul
cătră Iisus. Și căutând la el Ii-
sus, a dis, Tu ești Simon fecio-
rul lui Iona: tu te vei chiema
Chifa, ce se tilcueste, Petru.

43. ¶ A doa di a vrut Iisus
să meargă în Galileea, și a aflat
pre Filip, și 'l a dis lui, Vino
după mine.

44. Și era Filip din Vitsaida, din
orașul lui Andrei și al lui Petru.

45. A aflat Filip pre Natanail,
și dice lui, Pentru care a scris
Moisi în lege și proorocii, am a-
flat pre Iisus fiul lui Iosif, care
este din Nazaret.

46. Și a dis Natanail lui, Din
Nazaret poate fi ceva bun? Dice
Filip lui, Vino și veți.

47. A vădut Iisus pre Natanail
venind cătră dânsul, și a dis
pentru dânsul, Iată cu adevărat
Israiltean, întru care vicleșug nu
este!

48. Dis-a Natanail lui, De unde
mă cunoști? Răspuns-a Iisus și
'l a dis lui, Mai înainte până a
nu chiema pre tine Filip, fiind
tu subț smochin, te am vădut.

49. Răspuns-a Natanail și 'l a
dis lui, Ravvi, tu ești Fiul lui
Dumnezeu; tu ești Împăratul lui
Israil.

50. Răspuns-a Iisus și 'l a dis
lui, Pentru că am dis ție, că te
am vădut subț smochin, crești?
mai mari de cât acestea vei
vedea.

51. Și 'l a dis lui, Amin, amin,
grăeso voă, De acum veți vedea
cerul deschidându-se, și pre in-
gerii lui Dumnezeu suindu-se și
pogorindu-se preste Fiul omului.

CAPITOLUL II.

Și a treia di nuntă s'a făcut
în Cana-Galileei; și era muma
lui Iisus acolo.

2. Și a fost chemat și Iisus, și
ucenicii lui, la nuntă.

3. Și sfîrșindu-se vinul, dice
muma lui Iisus cătră dânsul,
Vin nu au.

4. Dăce el Iisus, Ce este mie și ție, muiere? încă n'a venit ceasul meu.

5. Dăce muma lui slugelor, Ori ce va dăce voă, faceți.

6. Și erau acolo șese vase de piatră, puse duple curățenia Iudeilor, care luaă câte doă saă treă vedre.

7. Dăce lor Iisus, Umpleți vasele de apă. Și le aă umplut până sus.

8. Și dăce lor, Scoateți acum, și aduceți nunul. Și i aă adus.

9. Și după ce a gustat nunul apa ce se făcuse vin, și nu știa de unde este: (iar slugele cari scosaseră apa știaă;) strigă pre mirele nunul,

10. Și dăce lui, Tot omul înleă vinul cel bun pune; și dăce se îmbată, atunci cel mai prost: *iar* tu aă ținut vinul cel bun până acum.

11. Aceasta a făcut începătura minunilor Iisus în Cana-Galileei, și știa arătat slavă sa; și aă creăut întru el ucenicii lui.

12. ¶ După aceasta s'a pogorit în Capernaum, el, și muma lui, și frații lui, și ucenicii lui; și acolo aă ședut nu multe zile.

13. ¶ Și erau aproape paștele Iudeilor, și s'a suit Iisus în Ierusalim,

14. Și a aflat în biserică pre cel ce vindeaă boi și oi și porumbi, și pre schimbătorii de bani ședend:

15. Și făcend biciu de ștreanguri, pre toți i'a scos din biserică, oile și boii; și schimbăto-

rilor a vărsat banii, și mesele a răsturnat;

16. Și celor ce vindeaă porumbi le a dăis, Luați acestea de aici; și nu faceți casa Tatălui meu casă de neguțătorie.

17. Și și aă adus aminte ucenicii lui că este scris, Rîvna casei tale n'a măncat pre mine.

18. ¶ Răspuns-aă Iudeii și i-aă dăis lui, Ce semn arăți noă, că faci acestea?

19. Răspuns-a Iisus și a dăis lor, Stricați biserică această, și în trei zile o voiă redica.

20. Și aă dăis Iudeii, În patru-deci și șese de ani s'a zidit biserică această, și tu în trei zile o vei redica?

21. Iar el dăcea pentru biserică trupului său.

22. Pentru această când s'a sculat din morți, și aă adus aminte ucenicii lui că această dăcea lor; și aă creăut scripturii, și cuvântului care dăsesse Iisus.

23. ¶ Și când era în Ierusalim la praznicul paștelor, mulți aă creăut întru numele lui, vedend semnele lui cele ce făcea.

24. Iar însuși Iisus nu se încredința pre sine lor, pentru că el știa pre toți,

25. Și n'avea trebuință ca cineva să mărturisească pentru om; că el știa ce era în om.

CAPITOLUL III.

Și era un om din Farisei, Nicodim numele lui, boier al Iudeilor.

2. Acesta a venit către Iisus noaptea, și 'l a ȋis lui, Ravvi, știm că de la Dumnezeu ai venit învățator, că nimeni nu poate aceste semne să facă, care tu faci, de nu va fi Dumnezeu cu ȋensul.

3. Răspuns-a Iisus și 'l a ȋis lui, Amin, amin, grăesc ție, De nu se va naște cineva de sus, nu va putea vedea împărăția lui Dumnezeu.

4. Ȋice către el Nicodim, Cum poate omul să se nască fiind bătrân? au doară poate a doară să intre în pânteccele mamei sale, și să se nască?

5. Răspuns-a Iisus, Amin, amin, grăesc ție, De nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre întru împărăția lui Dumnezeu.

6. Ce este născut din trup, trup este; și ce este născut din Duh, duh este.

7. Nu te mira căci am ȋis ție, Se cade voă a vă naște de sus.

8. Vântul unde voește suflă, și glasul lui auzi, dar nu știi de unde vine, și unde merge: așa este tot care este născut din Duhul.

9. Răspuns-a Nicodim și 'l a ȋis lui, Cum pot să fie acestea?

10. Răspuns-a Iisus și 'l a ȋis lui, Tu ești învățator lui Israil, și acestea nu le știi?

11. Amin, amin, grăesc ție, Noi ce știm grăim, și ce am văzut mărturisim, și mărturia noastră nu o primiți.

12. Dacă cele pământești am

spus voă, și nu credeți, cum de voiți spune voă cele cerești, veți crede?

13. Și nimeni nu s'a suit în cer, fără numai cel ce s'a pogorît din cer, *adecă* Fiul omului care este în cer.

14. Și precum Moisi a înălțat șerpele în pustie, așa se cade a se înălța Fiul omului:

15. Ca tot cel ce crede întru el să nu piară, ci să aibă viață veșnică.

16. Că așa a iubit Dumnezeu lumea, căt și pre Fiul său cel unul născut 'l a dat, ca tot cel ce crede întru el să nu piară, ci să aibă viață veșnică.

17. Că n'a trimes Dumnezeu pre Fiul său în lume ca să judece lumea; ci ca să se mântuească lumea prin el.

18. Că cel ce crede întru el nu se judecă; iar cel ce nu crede, iată este judecat, că n'a creȋut întru numele celui unuia-născut Fiului lui Dumnezeu.

19. Iar aceasta este judecata, că lumina a venit în lume, și au iubit oamenii mai mult înșunorecul de căt lumina, că erau faptele lor rele.

20. Că tot cel ce face rele, urește lumina, și nu vine la lumină, ca să nu se vădească lucrurile lui.

21. Iar cel ce face adevărul vine la lumină, ca să se arăte lucrurile lui, că întru Dumnezeu sunt luate.

22. După acestea a venit Iisus și ucenicii lui în pământul

Iudeei; și acolo petrecea cu ei și boteza.

23. Și era și Ioan botezând în Enon aproape de Salim, că era acolo ape multe: și veniau, și se boteza.

24. Că încă nu era Ioan închis în temniță.

25. Și a fost întrebare de ucenicii lui Ioan cu Iudeii pentru curățenie.

26. Și au venit către Ioan, și i-au spus lui, Ravvi, cel ce era cu tine de cerea parte de Iordan, pentru care tu ai mărturisit, iată, el botează, și toți merg către dânsul.

27. Răspuns-a Ioan și a spus, Nu poate omul lua nimic, de nu va fi dat lui din cer.

28. Voi înși-vă mărturisiți pentru mine, că am spus, Nu sunt eu Iristosul, ci cum că sunt trimis înaintea aceluia.

29. Că ce are mireasă mire este: iar prictenul mirelui care stă și îl ascultă pre el, cu bucurie se bucură de glasul mirelui: deci această bucurie a mea s-a umplut.

30. Aceluia se cade a crește, iar mie a mă micșora.

31. Cel ce vine de sus d'asupra tuturilor este; cel ce este de pre pământ pământesc este, și de pre pământ grăește: cel ce vine din cer d'asupra tuturilor este.

32. Și ce a vădut și a audit, aceea mărturisește; și mărturia lui nimeni nu o primește.

33. Că ce primește mărturia

lui, a pecetluit, că Dumnezeu adevărat este.

34. Că pre care a trimis Dumnezeu, cuvintele lui Dumnezeu grăește: că nu cu măsură dă Dumnezeu Duhul.

35. Tatăl iubeste pre Fiul, și toate le a dat în mâna lui.

36. Că ce crede întru Fiul are viață vecnică: iar că ce nu ascultă pre Fiul, nu va vedea viață; ci mâniea lui Dumnezeu va rămânea preste el.

CAPITOLUL IV.

Deci dacă a înțeles Domnul că au audit Fariseii că Iisus mai mulți ucenici face și botează de cât Ioan,

2. (Măcar că însuși Iisus nu boteza, ci ucenicii lui.)

3. A lăsat Iudeea, și s'a dus iarăși în Galileea.

4. Și trebuia să treacă el prin Samaria.

5. Deci a venit în cetatea Samariei, ce se cheamă Sihar, aproape de locul care a dat Iacov lui Iosif fiului său.

6. Și era acolo puțul lui Iacov. Iar Iisus, ostenit fiind de călătorie, ședea așa la puț: și era ca la al șeselen ceas.

7. A venit o mulieră din Samaria să iee apă: Dis-a ei Iisus, Dă-mi să beau.

8. (Că ucenicii lui se duseseră în cetate să cumpere hrană.)

9. Deci a spus lui mulțimea Samarineancă, Cum tu, Iudeu fiind, ceri de la mine să bei, mulțimea Samarineancă fiind eu? că nu

se amestecă Iudeii cu Samari-neni.

10. Răspuns-a Iisus și 'I a ȋis ei, De ai fi știut darul lui Dum-ne-deu, și cine este cel ce ȋice-ȋie, Dă'mi să bea; tu ai fi ce-rut de la dēnsul, și 'ȋi ar fi dat ȋie apă vie.

11. Ȋis-a lui muierea, Doamne, nicl ai cu ce scoate apă, și pu-ȋul este adinc: de unde dar ai apa cea vie?

12. Aū doară tu mai mare ești do cât Iacov părintele nos-tru, care ne-a dat noă puȋul a-cesta, și el însuși dintr'insul a bēut, și fiil lui, și dobitoacele lui?

13. Răspuns-a Iisus și 'I a ȋis ei, Tot cel ce va bea din apa a-cesta va înseta iarăși:

14. Iar cel ce va bea din apa care eū voiū da lui, nu va înseta în vea; ci apa, care eū voiū da lui, se va face întru dēnsul iz-vor de apă săltătoare întru viață vecnică.

15. Ȋis-a cătră dēnsul muierea, Doamne, dă'mi această apă, ca să nu mai însetez, nicl să mai viū aici să scot.

16. Ȋis-a ei Iisus, Mergi, și chieamă pre bărbatul tēu, și vino aici.

17. Răspuns-a muierea și 'I a ȋis lui, N'am bărbat. Ȋis-a ei Iisus, Bine ai ȋis că n'ai bărbat:

18. Că cinci bărbați ai avut; și acum pre care ai nu 'ȋi este ȋie bărbat: aceasta adevărat ai grăit.

19. Ȋis-a lui muierea, Doamne, vēd că prooroc ești tu.

20. Părinȋii noștri în muntele acesta s'aū închinat; și voi ȋiceȋi, că în Ierusalim este locul unde se cade a se închina.

21. Ȋis-a ei Iisus, Muiere, cre-de mie, va veni vreme, când nicl în muntele acesta, nicl în Ieru-salim, vē veȋi închina Tatălui.

22. Voi vē închinaȋi căruia nu știȋi: noi ne închinăm căruia știm: că mântuirea din Iudei este.

23. Ci va veni vremea, și acum este, când închinătoril cel ade-văraȋ se vor închina Tatălui cu duhul și cu adevărul: că Tatăl acest fel caută să fie cel ce se închină lui.

24. Duh este Dumnezeu: și cel ce se închină lui cu duhul și cu adevărul se cade să se in-chine.

25. Ȋis-a lui muierea, Știm că va veni Mesia, care se chieamă Hristos: când va veni accla, va spune noă toate.

26. Ȋis-a ei Iisus, Eū sunt, cela ce grăește cu tine.

27. 'ȋi Și atunci ai venit uce-nicil lui, și ai bēut din mu-lerea grăiar: și nimenȋ ai 'ȋa a ȋis, Ce cauȋi său, Ce grăești cu dēnsa?

28. Iar muierea a lăsat ciutura sa, și a mers în cetate, și a ȋis oamenilor,

29. Veniȋi de vedeȋi om, care 'mȋ a spus mie toate câte am făcut: nu cumva acesta este Hristosul?

30. Decȋ aū eșit din cetate, și veniaȋ cătră dēnsul.

31. 'ȋi Iar între acestea il rugaȋ

pre dânsul ucenicii, grăind, Rav-vi, mănâncă.

32. Iar el a ȕis lor, Eū mân-care am a mânca, care voi nu ştiţi.

33. Iar ucenicii grăiau între dênşii, Nu cumva 'I a adus lui cineva să mănânce?

34. Ȑis-a lor Iisus, Mâncarea mea este să fac voia celui ce m'a trimis pre mine, şi să săvêrşesc lucrul lui.

35. Aū nu voi diceţi, Că încă patru luni sūnt, şi secerişul va veni? Iată, ȕic voă, Rêdicaţi ochii voştri, şi vedeţi holdele; că sūnt albe spre secare acum.

36. Şi ceta ce seceră plată ie, şi adună roadă în viaţă vecinică; ca să se bucure d'împreună şi cel ce samănă şi cel ce seceră.

37. Că intru aceasta este cuvântul adevărat, Altul este cel ce samănă, şi altul cel ce seceră.

38. Eū v'am trimis pre voi să secerati, unde voi nu v'aţi ostenit: alţii s'aū ostenit, şi voi aţi intrat intru osteneala lor.

39. Iar din cetatea aceea mulţi din Samarinenii aū creĕut într'insul pentru cuvântul mule-rei, care mărturisia, El mi-a spus mie toate câte am făcut.

40. Decî după ce aū venit la dânsul Samarinenii, îl rugau pre el ca să rămăo la dênşii: şi a rămas acolo două ȕile.

41. Şi mult mai mulţi aū creĕut pentru cuvântul lui;

42. Şi mulereii diceau, De acum nu pentru vorba ta credem: că inşi-ne am aūdit, şi ştim că a-

cesta este cu adevărat Hristosul, Mântuitorul lumii.

43. Iar după cele două ȕile a eşit de acolo, şi a mers în Galileea.

44. Că însuşi Iisus a mărturisit, că prooroc în patria sa cinste nu are.

45. Şi când a venit în Galileea, 'I aū primit pre dânsul Galileeanii, fiind că aū fost văĕut toate câte a făcut în Ierusalim la praznic: că şi el aū fost venit la praznic.

46. Şi a venit Iisus iarăşi în Cana-Galileei, unde a făcut apa vin. Şi era un om împărătesco, al cărui fiu era bolnav în Capernaum.

47. Acesta aūĕind că Iisus a venit din Iudeea în Galileea, a mers la el, şi 'I l ruga pre dânsul ca să se pogoare şi să tămăduească pre fiul lui: că vrea să moară.

48. Iar Iisus a ȕis către el, De nu veţi vedea semne şi minuni, nu veţi creĕde.

49. Ȑis-a către el omul cel împărătesco, Doamne, pogoară-te mai înainte până a nu muri fiul meū.

50. Ȑis-a Iisus lui, Mergi; fiul tău viu este. Şi a creĕut omul cuvântului care a ȕis Iisus lui, şi s'a dū.

51. Şi iată pogorindu-se el, slugele lui 'I aū întîmpinat pre el, şi 'I aū spus, dicēnd, Fiul tău este viu.

52. Decî îl întreba pre el de ceasul întru care 'I a fost mai bine. Şi 'I aū ȕis lui, Erî în cea-

sul al șeptelea 'l au lăsat frigurile.

53. Deci a cunoscut tatăl că în ceasul acela *a fost*, în care a ținut Iisus lui, Fiul tău viu este : și a creșut el, și casa lui toată.

54. Acesta *este* iarăși al doilea, semn ce a făcut Iisus, venind din Iudeea în Galileea.

CAPITOLUL V.

După acestea era praznicul Iudeilor ; și s'a suit Iisus în Ierusalim.

2. Și este în Ierusalim scăldătoarea oilor, care se cheamă Evrește Vitezda, cinci pridvoare având.

3. Într'acelea zăcea mulțime multă de bolnavi, orbi, schiopi, uscați, așteptând mișcarea apei.

4. Când inger la vreme se pogoria în scăldătoare, și turbura apa : și care intra întei după turburarea apei se făcea sănătos ori de ce boală era ținut.

5. Și era acolo un om, treizeci și opt de ani având în boală.

6. Pre acesta vădându-l Iisus zăcând, și cunoscând că iată multă vreme avea în boala sa, 'l a ținut lui, Voești să fii sănătos?

7. Răspuns-a lui bolnavul, Doamne, om n'am, ca dacă se va turbura apa, să mă bage în scăldătoare : deci până când merg eu, altul înaintea mea se pogoră.

8. Ținut-a Iisus lui, Scoală-te, ia-ți patul tău, și umblă.

9. Și îndată s'a făcut sănătos

omul, și 'și a luat patul său, și umbla : și era într'acea zi sâmbătă.

10. 'I Deci diceau Iudeii celui vindecat, Sâmbătă este : nu se cade ție a 'ți lua patul.

11. Răspuns-a lor, Că ce m'a făcut sănătos, acela 'm'i a ținut, iea-ți patul tău, și umblă.

12. Deci 'l au întrebat pre el, Cine este omul acela ce 'ți a ținut, iea-ți patul tău, și umblă?

13. Iar cel vindecat nu știa cine este : că Iisus se dedese în latură, norod fiind într'acei loc.

14. După aceea 'l a aflat pre el Iisus în biserică, și 'l a ținut lui, Iată că te ai făcut sănătos : de acum să nu mai păcătuiești, ca să nu 'ți fie ție ceva mai rău.

15. A mers omul acela, și a vestit Iudeilor, că Iisus este cel ce 'l a făcut pre dănsul sănătos.

16. Și pentru aceea goniau Iudeii pre Iisus, și 'l căuta pre el să 'l omoare, că acestea făcea sâmbăta.

17. 'I Iar Iisus a răspuns lor, Tatăl meu până acum lucrează, și eu lucrez.

18. Deci pentru aceasta mai virtos căuta Iudeii pre el să 'l omoare, că nu numai deslega sâmbăta ci și pre Dumnezeu dicea că 'l este Tată, întocma pre sine făcându-se cu Dumnezeu.

19. Deci a răspuns Iisus și a ținut lor, Amin, amin, grăesc voă, Nu poate Fiul să facă de la sine nimic, de nu va vedea pre Tatăl făcând : că cele ce face el, aceeași și Fiul asemenea face.

20. Că Tatăl iubește pre Fiul,

și toate arată lui care le face el; și mai mari lucruri de cât acestea va arăta lui, ca voi să vă mirați.

21. Că precum Tatăl scoală pre morți, și îi înviază; așa și Fiul pre cariî voește îi înviază.

22. Că Tatăl nu judecă pre nimeni, ci toată judecata o a dat Fiului:

23. Ca toți să cinstească pre Fiul, precum cinstesc pre Tatăl. Cel ce nu cinstește pre Fiul nu cinstește pre Tatăl care 'l a trimis.

24. Amin, amin, grăesc voă, Cea ce ascultă cuvintele mele, și crede celui ce m'a trimis pre mine, are viață veșnică, și la judecată nu va veni; ci s'a mutat din moarte în viață.

25. Amin, amin, grăesc voă, Vine ceasul, și acum este, când morții vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu: și cariî vor auzi vor învia.

26. Că precum Tatăl are viață întru sine; așa a dat și Fiului viață să aibă întru sine;

27. Și stăpânire 'l a dat lui, și judecată să facă, căci Fiul al omului este.

28. Nu vă mirați de aceasta: că vine ceasul, întru care toți cei din morminturi vor auzi glasul lui.

29. Și vor eși; cei ce au făcut cele bune, întru învierea vieții; iar cei ce au făcut cele rele, întru învierea osîndirei.

30. Nu pot să fac eu de la mine nimica: precum aud, judec: și judecata mea dreaptă

este; pentru că nu caut voia mea, ci voia Tatălui celui ce m'a trimis.

31. De mărturisesc eu pentru mine, mărturia mea nu este adevărată.

32. Altul este cel ce mărturisește pentru mine; și știu că adevărată este mărturia care mărturisește pentru mine.

33. Voi ați trimis către Ioan, și a mărturisit adevărul.

34. Iar eu nu de la om ieau mărturie: ci acestea grăesc, ca voi să vă mântuiți.

35. Acela era făclie care ardea și lumina: iar voi ați voit să vă veseliți la un ceas întru lumina lui.

36. Iar eu am mărturie mai mare de cât a lui Ioan: că lucrurile care m'a dat mie Tatăl ca să le săvîrșesc pre ele, acestea lucruri care cu fac, mărturisesc pentru mine, că Tatăl m'a trimis.

37. Și Tatăl care m'a trimis, acela a mărturisit pentru mine. Nici glasul lui ați auzit vre odată, nici chipul lui ați vădut.

38. Și cuvîntul lui nu l aveți rămîind întru voi: că pre care a trimis el, acestuia voi nu credeți.

39. Cercați scripturele; că voă vi se pare întru dînsule a avea viață veșnică: și acelea sînt cele ce mărturisesc pentru mine.

40. Și nu voiți să veniți către mine, ca viață să aveți.

41. Slavă de la oameni nu ieau.

42. Ci v'am cunoscut pre voi, că dragostea lui Dumnezeu n'aveți întru voi.

43. Eu am venit întru numele Tatălui meu, și nu mă primiți pre mine: de va veni altul întru numele său, pre acela veți primi.

44. Cum puteți voi să credeți, slavă unul de la altul luând, și pre slava cea de la singur Dumnezeu nu o căutați?

45. Să nu vi se pară că eu voiui piri pre voi la Tatăl: este cela ce vă pîrește pre voi, Moisi, spre care voi ați nădăjduit.

46. Că de ați fi creșut lui Moisi, ați fi creșut și mie: că pentru mine acela a scris.

47. Iar dacă scripturilor aceluia nu credeți, cum cuvintelor mele veți crede?

CAPITOLUL VI.

După acestea s'a dus Iisus de ceea parte de marea Galileei, care este a Tiveriadel.

2. Și a mers după dînsul norod mult, căci vedeau semnele lui care făcea la cel bolnav.

3. Și s'a suit în munte Iisus, și acolo a ședut cu ucenicii săi.

4. Și erau aproape paștele, praznicul Iudeilor.

5. ¶ Deci rîdicându'si Iisus ochii, și vedînd că mult norod vine la dînsul, dice către Filip, De unde vom cumpăra pâini, ca să mănânce aceștia?

6. Iar aceasta dicea ispitind pre el: că însuși știa ce vrea să facă.

7. Răspuns-a Filip lui, De două

sute de dinari pâini nu le va ajunge lor, ca fie-care dintr'înșii câte puțin să iee.

8. Grăit-a lui unul din ucenicii lui, Andrei, fratele lui Simon Petru,

9. Este un copil aici, care are cinci pâini de orz, și doi pești: oi acestea ce sînt la atîtia?

10. Și a dis Iisus, Faceți pre oameni să șadă. Și era iarbă multă într'acel loc. Deci au ședut bărbații, cu numărul ca la cinci mii.

11. Și a luat pâinile Iisus, și mulțumind, a împărțit ucenicilor, iar ucenicii celor ce ședeau; așijderea și din pești cât au vrut ei.

12. Iar dacă s'au săturat, a dis ucenicilor săi, Adunați sfărîmăturile ce au prisosit, ca să nu se piardă ceva.

13. Deci au adunat, și au umplut două-spre-dece coșuri de sfărîmături din cinci pâini de orz, care au prisosit celor ce au mîncat.

14. Iar oamenii aceia vedînd semnul care a făcut Iisus, diceau, Acesta este cu adevărat prorocul cel ce va să vie în lume.

15. ¶ Deci Iisus cunoscînd că vor să vie și să 'l apuce pre el ca să 'l facă împărat, s'a dus iarăși în munte el singur.

16. Și dacă s'a făcut sară, s'au pogorit ucenicii lui la mare,

17. Și intrînd în corabie, mergeau de ceea parte de mare la Capernaum. Și iată întineric

s'a făcut, și nu venise către el Iisus.

18. Și marea s'a ridicat, vânt mare suflând.

19. Deci venind el ca la douăzeci și cinci săi trei-deci de stadii, văd pre Iisus umblând pre mare, și apropiindu-se de corabie: și s'a înfricoșat.

20. Iar el a zis lor, Eu sunt; nu vă temeți.

21. Deci voia să 'l ia pre el în corabie: și îndatăși corabia a sosit la pământul la care el mergea.

22. ¶ A doua zi, norodul care sta de ceea parte de mare vădend că altă corabie nu era acolo, fără numai una întru care intraseră ucenicii lui, și cum că Iisus n'a intrat în corabie împreună cu ucenicii săi, ci numai singur ucenicii lui s'a dus;

23. (Iar alte corăbii au venit de la Tiveriada aproape de locul unde au mâncat pâinea, mulțumind Domnul:)

24. Deci dacă a vădut norodul că Iisus nu este acolo, nici ucenicii lui, au intrat și el în corăbii, și au mers în Capernaum, căutând pre Iisus.

25. Și aflându'l pre el de ceea parte de mare, 'l au zis lui, Ravvi, când ai venit aici?

26. Răspuns-a Iisus lor și a zis, Amin, amin, grăesc voă, Mă căutați pre mine, nu pentru că ați vădut semne, ci pentru că ați mâncat din pâinea, și v'ați saturat.

27. Lucrați nu pentru mânca-

rea cea peritoare, ci pentru mâncarea aceea care rămâne spre viață veșnică, care Fiul omului va da voă: că pre acesta 'l a pecetluit Dumnezeu, Tatăl.

28. Deci au zis către dânsul, Ce vom face, ca să lucrăm lucrurile lui Dumnezeu?

29. Răspuns-a Iisus și a zis lor, Acesta este lucrul lui Dumnezeu, ca să credeți întru acela pre care 'l a trimis el.

30. Zis-au drept aceea lui, Dar ce semn faci tu, ca să vedem, și să credem ție? ce lucrezi?

31. Părinții noștri mană au mâncat în pustie; precum este scris, Pâine din cer le a dat lor de au mâncat.

32. Deci le a zis lor Iisus, Amin, amin, zic voă, Nu Moisi a dat voă pâinea din cer; ci Tatăl meu dă voă din cer pâinea cea adevărată.

33. Pentru că pâinea lui Dumnezeu este cea ce se pogoră din cer, și viață dă lumii.

34. Deci au zis către dânsul, Doamne, pururea dă-ne noă pâinea aceasta.

35. Și a zis lor Iisus, Eu sunt pâinea vieții: cea ce vine către mine nu va flămândi; și cea ce crede întru mine nu va înseta nici odată.

36. Ci am zis voă, Că m'ați și vădut pre mine, și nu credeți.

37. Tot ce îmi dă mie Tatăl către mine va veni; și pre cea ce vine către mine, nu 'l voi scoate afară.

38. Că m'am pogorât din cer,

nu ca să fac voia mea, ci voia celui ce m'a trimes pre mine.

39. Și aceasta este voia Tatălui celui ce m'a trimes pre mine, ca tot ce 'm'i a dat mie să nu pierd dintr'insul, ci să 'l înviez pre el în ȋioa cea de apoi.

40. Și aceasta este voia celui ce m'a trimes pre mine, ca tot cine vede pre Fiul, și crede intru el, să albă viață večnică; și eu il voiū învia pre el în ȋioa cea de apoi.

41. Deci cărtiaū ludei pre el, că a ȋis, Eu sūnt pâinea ce s'a pogorit din cer.

42. Și diceaū, Aū nu este acesta Iisus, fiul lui Iosif, căruia știm noi pre tatăl său și pre muma sa? dar cum ȋice el, M'am pogorit din cer?

43. Deci răspuns-a Iisus și a ȋis lor, Nu cărtiți între voi.

44. Nimeni nu poate să vie cătră mine, de nu 'l va trage pre el Tatăl cel ce m'a trimes pre mine: și eu il voiū învia pre el în ȋioa cea de apoi.

45. Este scris în prooroci, Și vor fi toți învățați de Dumnezeu. Deci tot cela ce aude de la Tatăl, și se învață, vine cătră mine.

46. Nu doară că pre Tatăl 'l a vădut cineva, fără numai cela ce este de la Dumnezeu, acela a vădut pre Tatăl.

47. Amin, amin, grăesc voă, Cela ce crede intru mine are viață večnică.

48. Eu sūnt pâinea vieței.

49. Părinți voștri aū măncat mană în pustie, și aū murit.

50. Aceasta este pâinea care se

pogoară din cer, ca să mănânce cineva dintr'insa, și să nu moară.

51. Eu sūnt pâinea cea vie, care s'a pogorit din cer: de va mânca cineva din pâinea aceasta, va fi viu în veci: și pâinea care eu voiū da, trupul meu este, pre care il voiū da pentru viața lumiei.

52. Deci se priciaū între sine ludei, ȋicând, Cum poate acesta să 'și dea noastră trupul să 'l măn-căm?

53. Și a ȋis lor Iisus, Amin, amin, grăesc voă, De nu veți mânca trupul Fiului omului, și nu veți bea sângele lui, nu veți avea viață intru voi.

54. Cela ce mănâncă trupul meu, și bea sângele meu, are viață večnică; și eu il voiū învia pre el în ȋioa cea de apoi.

55. Că trupul meu cu adevărat este mâncare, și sângele meu cu adevărat este băutură.

56. Cela ce mănâncă trupul meu, și bea sângele meu, intru mine petrece, și cu intru el.

57. Precum m'a trimes pre mine Tatăl cel viu, și eu viez prin Tatăl: și cela ce mă mănâncă pre mine, și acela va fi viu prin mine.

58. Aceasta este pâinea care din cer s'a pogorit: nu precum aū măncat manna părinții voștri, și aū murit: cela ce va mânca pâinea aceasta va fi viu în veac.

59. Acestea a ȋis în sinagogă, învățând în Capernaum.

60. Deci mulți din ucenicii lui, auzind *acestea*, aū ȋis, Greū este cuvântul acesta; cine poate să 'l audă pre el?

61. Iar Iisus știind întru sine că cârtesc pentru aceasta ucenicii lui, a dis lor, Aceasta vă smintește pre voi?

62. Dar de veți vedea pre Fiul omului suindu-se unde era mai înainte?

63. Duhul este care face vii; trupul nu folosește nimic: graiurile care cu grăesc voă, duh sânt, și viață sânt.

64. Ci sânt unii din voi cari nu cred. Că știa dintru început Iisus cari sânt cei ce nu cred, și care este cela ce vrea să-l vindă pre el.

65. Și dicea, Pentru aceasta am dis voă, că nimeni nu poate să vie la mine de nu va fi dat lui de la Tatăl meu.

66. „Dintr'această vreme mulți din ucenicii lui s'au întors înapoi, și numai umblau cu dânsul.

67. Decî a dis Iisus celor doispre-dece, Ați doară și voi voîți să vă duceți?

68. Răspuns-a Simon Petru lui, Doamne, la cine ne vom duce? cuvinte ale vieții vecinice al.

69. Și noi am creșut și am cunoscut că tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu.

70. Răspuns-a lor Iisus, Ați nu eți pre voi cei doispre-dece v'am ales, și unul din voi diavol este?

71. Și dicea de Iuda al lui Simon Iscarioteanul: că acela vrea să-l vindă pre el, unul fiind din cei doispre-dece.

Și umbla Iisus după acestea în Galileea: că nu voia în Iudeea să umble, că-l căutați pre el Iudeii să-l omoare.

2. Și era aproape praznicul Iudeilor, înfigerea corturilor.

3. Decî a dis către dânsul frații lui, Treci de aici, și mergi în Iudeea, ca și ucenicii tăi să vadă lucrurile care faci.

4. Că nimeni întru ascuns face ceva, și caută să fie el la arătare. Dacă faci acestea, arată-te pre tine lume.

5. Pentru că nici frații lui nu credeau într'însul.

6. Decî a dis lor Iisus, Vremea mea încă n'a sosit: iar vremea voastră tot-dea-una este gata.

7. Nu poate lumca să vă urească pre voi; iar pre mine mă urește, pentru că eu mărturisesc de dânsa, că lucrurile ei sânt rele.

8. Voi suiți-vă la praznicul acesta: eu încă nu mă suiș la praznicul acesta; căci vremea mea încă nu s'a împlinit.

9. Și acestea dicend lor, a rămas în Galileea.

10. „Și dacă s'au suit frații lui, atunci și el s'a suit la praznic, nu de față, ci cam pre ascuns.

11. Iar Iudeii îl căutați pre el la praznic, și diceau, Unde este acela?

12. Și cârtire multă era pentru dânsul între noroad: că unii diceau, Bun este: iar alții diceau, Nu; ci amăgește norodul.

13. Însă nimeni de față nu

grăia de dânsul pentru frica Iudeilor.

14. Ți s'a înjunătățindu-se praznicul s'a suit Iisus în biserică, și învăța.

15. Și se miraț Iudeii, dicând, Cum știe acesta carte, nefiind învățat?

16. Decî a răspuns lor Iisus, și a ȃis, A mea învățatură nu este a mea, ci a celui ce m'a trimes pre mine.

17. De va voi cineva să facă voia lui, va cunoaște din învățatură de este de la Dumnezeu, sau oare eă de la mine grăesc.

18. Cea ce grăește de la sine, slava sa caută: iar cea ce caută slava celui ce l'a trimes pre el, acesta adevărat este, și nedreptate nu este întru dânsul.

19. Aă nu Moisi v'a dat voă legea, și nimeni din voi nu face legea. Ce mă căutați să mă omoăriți?

20. Răspuns-a norodul și a ȃis, Drac ai: cine te caută să te omoare?

21. Răspuns-a Iisus și a ȃis lor, Un lucru am făcut, și toți v'e mirați.

22 Pentru aceasta v'a dat voă Moisi tăerea împrejur; (nu că de la Moisi este, ci de la părinti;) și sâmbăta tăceți împrejur pre om.

23. Dacă primește omul tăerea împrejur sâmbăta, ca să nu se strice legea lui Moisi; pre mine v'e mâniați căci om întreg sănătos am făcut sâmbăta.?

24. Nu judecați duple față, ci dreaptă judecată judecați.

25. Decî diceau unii din Ierusalimneni, Aă nu este acesta, pre care îl cauta să l' omoare?

26. Și, iată, de față grăește, și nimic lui nu l' dic. Nu cumva aă cunoscut cu adevărat boierii că adevărat acesta este Hristos?

27. Ci pre acesta îl știm de unde este: iar pre Hristos când va veni, nimeni nu știe de unde este.

28. Decî striga Iisus în biserică învățând, și dicând, Și pre mine mă știți, și știți de unde sunt: și de la mine n'am venit, ci este adevărat cea ce m'a trimes, pre care voi nu l' știți.

29. Iar eă îl știți pre el: că de la dânsul sunt, și acela m'a trimes.

30. Decî îl căutaă pre el să l' prindă: și nimeni nu s'a pus pre dânsul mâinele, că încă nu venise ceasul lui.

31. Și mulți din norod aă creċut într'insul, și diceau, Hristos când va veni, aă doară mai multe semne va face de cât acestea, care a făcut acesta?

32. Ți Aă audit Fariseii pre norod cârtind pentru dânsul acestea, și aă trimes slugi Fariseii și arhieriei ca să l' prindă pre dânsul.

33. Decî a ȃis lor Iisus, Incă puțină vreme cu voi sunt, și apoi merg la cea ce m'a trimes pre mine.

34. Căuta-mă-veți, și nu mă veți afla: și unde sunt eă, voi nu puteți să veniți.

35. Deci au ȋdis Iudeii între sine, Unde va să meargă acesta, că noi nu 'l vom afla pre el? nu cumva întru risipirea Ellinilor va să meargă, și să învețe pre Ellini?

36. Ce este cuvântul acesta care a ȋdis, Căuta-mă-veți și nu mă veți afla: și unde sunt eu, voi nu puteți să veniți?

37. Iar în ȋdîia cea de pre urmă, cea mare a praznicului, a stătut Iisus, și a strigat, ȋdicînd, De însetează cineva, să vie la mine, și să bea.

38. Cei ce crede întru mine, precum a ȋdis scriptura, riuri de apă vie vor curge din pîntecele lui.

39. (Iar aceasta a ȋdis pentru Duhul, pre care erau să 'l primească cei ce cred întru ȋdînsul: că încă nu era Duh Sfînt; că Iisus încă nu se proslăvise.)

40. Deci mulți din norod au ȋȋnd cuvîntul, ȋdiceau, Acesta este cu adevărat Proorocul.

41. Alții ȋdiceau, Acesta este Hristosul. Iar alții ȋdiceau, Au doară din Galileea va să vie Hristos?

42. Au n'a ȋdis scriptura, Că din sămînța lui David, și din orașul Vitleem, unde a fost David, va să vie Hristos?

43. Și împerechere între norod s'a făcut pentru ȋdînsul.

44. Iar unii dintr'însii voiau să 'l prîndă pre el; dar nimeni nu 'și a pus pre ȋdînsul mîinele.

45. Deci au venit slugele cătră arhieriei și cătră Farisei; și

au ȋdis lor aceia, Pentru ce nu 'l ați adus pre el?

46. Răspuns-au slugele, Nici odată nu a grăit om, ca acest om.

47. Și au răspuns lor Fariseii, Au doară și voi v'ați amăgit?

48. Au doară cineva din boierii a creȋut într'însul, sau din Fariseii?

49. Ci norodul acesta care nu știe legea blăstămat este.

50. ȋdis-a Nicodim cătră ei (care venise noaptea la ȋdînsul, unul fiind dintru ei.)

51. Au doară legea noastră judecă pre om, de nu va aȋdi de la el mai înainte, și va cunoaște ce face?

52. Răspuns-au și 'l au ȋdis lui, Au doară și tu din Galileea ești? Cearcă, și veȋi: că prooroc din Galileea nu s'a sculat.

53. Și a mers fie-care la casa sa.

CAPITOLUL VIII.

Iar Iisus s'a dus în muntele Maslinelor.

2. Iar la mînecare iarăși a venit în biserică, și tot norodul a venit la ȋdînsul; și ședînd învîta pre ei.

3. Și au adus la ȋdînsul cărturarii și Fariseii pre o femeie prinsă în preacurvie; și puindu-o pre ȋdînsa în mijloc,

4. Au ȋdis lui, Învățătorule, pre această femeie o am prins așa de față preacurvind.

5. Iar în lege Moisi ne a poruncit noă, unele ca acestea să se ucidă cu pietre: dar tu ce ȋdici?

6. Și aceasta diceau, ispitindu-l pre el, ca să alba ce cleveți împotriva lui. Iar Iisus jos plecându-se, scria cu degetul pre pământ.

7. Și neîncetând a 'l întreba pre el, s'a ridicat, și a dis lor, Cea ce este fără de păcat între voi, acela întocm să arunce piatra asupra ei.

8. Și iarăși plecându-se jos, a scris pre pământ.

9. Iar ei auzind, și de știință muștrându-se, eșiau unul după altul, începând de la cei mai bătrâni, până la cei mai de jos: și a rămas Iisus singur, și muliera în mijloc stând.

10. Și ridicându-se Iisus și nevădând pre nimeni, fără numai pre mulere, 'I a dis ei, Muliere, unde îți sunt prișii tăi? au nimeni pre tine nu te a judecat a fi vinovată?

11. Iar ea a dis, Nimeni, Doamne. Și a dis el Iisus, Nicăi eu nu te judec: du-te, și de acum să nu mai păcătuești.

12. Decă iarăși a grăit lor Iisus, dîcînd, Eu sînt lumina lumii: cea ce urmează mie nu va umbla intru întunerec. ci va avea lumina vieții.

13. Decă au dis lui Fariseii, Tu însuși mărturisești pentru tine; mărturia ta nu este adevărată.

14. Răspuns-a Iisus și a dis lor, De și eu însumi mărturisesc pentru mine, adevărată este mărturia mea: că știu de unde am venit, și unde merg; iar voi

nu știți de unde vin, și unde merg.

15. Voi după trup judecați; eu nu judec pre nimeni.

16. Și de ași și judeca eu, judecata mea adevărată este: că singur nu sînt, ci eu și Tatăl cea ce m'a trimis pre mine.

17. Și în legea voastră scris este, că mărturia a doi oameni adevărată este.

18. Eu sînt cel ce mărturisesc pentru mine însumi, și mărturisește pentru mine Tatăl cel ce m'a trimis.

19. Decă diceau lui, Unde este Tatăl tău? răspuns-a Iisus, Nicăi pre mine mă știți, nicăi pre Tatăl meu: de m'ați ști pre mine, și pre Tatăl meu ați ști.

20. Aceste graiuri le a grăit Iisus în gazofilachie, învățând în biserică: și nimeni nu 'l a prins pre el; că încă nu venise ceasul lui.

21. Și iarăși a dis lor Iisus, Eu merg, și mă veți căuta pre mine, și în păcatul vostru veți muri: unde merg eu, voi nu puteți să veniți.

22. Decă diceau Judeii, Aă doară va să se omoare însuși pre sine? că dîce, Unde merg eu, voi nu puteți să veniți.

23. Și a dis lor, Voi din cele de jos sînteți; eu din cele de sus sînt; voi din lumea aceasta sînteți; eu născut din lumea aceasta.

24. Decă am dis voă, că veți muri în păcatele voastre: că de nu veți crede, că eu sînt, veți muri în păcatele voastre.

25. Decă diceau ei lui, Tu cine

ești? și a-*dis* lor Iisus, Inceputul, care și grăesc ou voi.

26. Multe am pentru voi a grăi și a judeca: ci oela ce m'a trimes pre mine adevărat este; și eū cele ce am auđit de la dēnsul, acestea grăesc în lume.

27. Și n'aū cunoscut că de Tatăl grăia lor.

28. Decī a-*dis* lor Iisus, Când veți înălța pre Fiul omului, atunci veți cunoaște că eū sūnt, și că de la mine insumi nu fac nimic; ci precum m'a învățat pre mine Tatăl meū, acestea grăesc.

29. Și oela ce m'a trimes pro mine cu mine esto: nu m'a lăsat pre mine singur Tatăl; că eū cele plăcute lui fac pururea.

30. Acestea grăind el, mulți aū cređut întru dēnsul.

31. Decī dīcea Iisus cătră ludeii cei ce cređuseră lui, De veți petrece voi întru cuvēntul meū, *atuncea* cu adevărat ucenici ai mei sūnteți;

32. Și veți cunoaște adevărul, și adevărul vē va slobođi pre voi.

33. Ț Rēspuns-aū el lui, Sămānță a lui Avraam sūntem, și nimēru! n'am fost robi nicī odată: dar tu cum dici, Slobođi veți fi?

34. Rēspuns-a Iisus lor, Amin, amin, grăesc voă, Tot oela ce face păcatul, rob este păcatului.

35. Iar robul nu rămāne în casă în veac: Iar Fiul rămāne în veac.

36. Decī dacă vē va slobođi pre voi Fiul, cu adevărat slobođi veți fi.

37. Știu că sămānță a lui Avraam sūnteți; dar mē căutați să

mē omoriți, că cuvēntul meū nu încape întru voi.

38. Eū ceea ce am vēđut la Tatăl meū grăesc: și voi ceea ce ați vēđut la tatăl vostru faceți.

39. Rēspuns-aū și aū-*dis* lui, Tatăl nostru Avraam este. *Dis*-a lor Iisus, De ați fi fost fi! ai lui Avraam, lucrurile lui Avraam ați fi făcut.

40. Iar acum mē căutați să mē omoriți pre mine, om care adevărul am grăit voă, care am auđit de la Dumneđeu: aceasta Avraam n'a făcut.

41. Voi faceți lucrurile tatălui vostru. Decī ei aū-*dis* lui, Noi din curvie nu sūntem născuți; un Tată avem, pre Dumneđeu.

42. *Dis*-a lor Iisus, De ar fi fost Dumneđeu Tatăl vostru, m'ați fi iubit pre mine: că eū de la Dumneđeu am eșit și am venit; că n'am venit de la mine insumi, ci acela m'a trimes.

43. Pentru ce graiul meū nu 'l cunoașteți? căci nu puteți să auđiți cuvēntul meū.

44. Voi din tatăl vostru diavolul sūnteți, și poștele tatălui vostru voiți să faceți. Acela uciđător de oameni a fost din început, și întru adevăr n'a stă-tut, că nu este adevăr întru dēnsul. Când grăește minciună, dintru ale sale grăește: că min-cinos este, și tatăl ei.

45. Iar eū pentru că adevărul grăesc, nu credeți mie.

46. Cine dintru voi mē vā-dește pre mine pentru păcat? Iar dacă adevărul grăesc, pen-tru ce voi nu credeți mie?

47. Căla ce este de la Dumnezeu graiurile lui Dumnezeu ascultă: pentru aceasta voi nu ascultați, că nu de la Dumnezeu sunteți.

48. Răspuns-au Iudeii, și 'I au dis lui, Oare nu dicem noi bine că Samarinean ești tu, și drac ai?

49. Răspuns-a Iisus, Eu drac n'am; ci cinstesc pre Tatăl meu, și voi mă necinstiți pre mine.

50. Iar eu nu caut slava mea: este cea ce caută și judecă.

51. Amin, amin, grăesc voă, De va păzi cineva cuvântul meu, nu va vedea moartea în veac.

52. Deci au dis lui Iudeii, Acum am cunoscut că ai drac. Avraam a murit, și proorocii; și tu zici, De va păzi cineva cuvântul meu, nu va gusta moartea în veac.

53. Aă doară tu mai mare ești de cât părintele nostru Avraam, care a murit? și proorocii au murit: cine te faci tu pre tine?

54. Răspuns-a Iisus, De mă slăvesc eu pre mine singur, slava mea nimic nu este: este Tatăl meu care mă slăvește pre mine; pre care voi diceți că Dumnezeul vostru este:

55. Și nu 'l ați cunoscut pre el; iar eu îl știu pre el: și de voiți dice că nu 'l știu pre el, voiți fi asemenea voă mincinos: oi îl știu pre el, și cuvântul lui păzesc.

56. Avraam părintele vostru

a fost bucuros ca să vadă dîia mea: și a vădut, și s'a bucurat.

57. Deci au dis Iudeii către dînsul, Cînd-deci de anî încă nu ai, și pre Avraam 'l ai vădut.

58. Și a dis lor Iisus, Amin, amin, dic voă, Mai înainte de a se face Avraam, eu sînt.

59. Deci au luat pietre ca să arunce într'însul: iar Iisus s'a ascuns, și a eșit din biserică, mergînd prin mijlocul lor, și a trecut așa.

CAPITOLUL IX.

Si trecînd Iisus, a vădut pre un om orb din naștere.

2. Și 'l au întreat pre el ucenicii lui, dicînd, Ravvi, cine a păcătuit, acesta, sau părinții lui, de s'a născut orb?

3. Răspuns-a Iisus, Nici acesta n'a păcătuit, nici părinții lui: ci ca să se arate lucrurile lui Dumnezeu întru el.

4. Mie mi se cade să lucrez lucrurile celui ce m'a trimes pre mine, până este dîia: vine noaptea cînd nimeni nu poate să lucreze.

5. Până cînd sînt în lume, lumină sînt lumii.

6. Acestea dicînd, a sculpat jos, și a făcut tină din sculpat. și a uns cu tina preste ochii orbului.

7. Și 'l a dis lui, Mergi de te spală în scaldătoarea Siloamului, (ce se tiloaște, Trimes.) Deci s'a dus, și s'a spălat, și a venit vădînd.

8. „Iar vecinil, și cei ce îl veduseră pre el mai înainte că era orb, diceau, Aă nu este aceasta cel ce ședea și oarea?

9. Unil diceau, Acesta este; iar alții diceau, Samănă cu el: iar el dicea, Eă sunt.

10. Decă îl diceau lui, Cum ți s'au deschis ochil?

11. Răspuns-a el și a dis, Un om ce se numește Iisus, tină a făcut, și a uns ochil mei, și 'mă a dis mie, Mergi la scaldătoarea Siloamului, și te spală: și mergend și spalându-mă, am vedut.

12. Și 'l aă dis lui, Unde este acela? Dis-a, Nu știu.

13. Adus-au la Farisei pre cea ce oare-când a fost orb.

14. Și era sâmbătă când a făcut Iisus tina, și 'l a deschis ochil lui.

15. Decă iarăși 'l aă întrebat pre el și Fariseul cum a vedut. Iar el a dis lor, Tină a pus pre ochil mei, și m'am spălat, și vėd.

16. Decă diceau unil din Farisei, Acest om nu este de la Dumne-deu, că nu păzește sâmbăta. Alții diceau, Cum poate om păcătos să facă semne ca acestea? Și împerechere era între el.

17. Dis-au orbului iarăși, Tu, ce dici pentru dēnsul, că a deschis ochil tōi? Iar el a dis, Prooroc este.

18. Decă n'au cređut Iudeii pentru dēnsul că orb a fost, și a vedut, până ce aă chiebat pre părintil acestuia ce a vedut.

19. Și 'l aă întrebat pre el, di-

cend, Acesta este fiul vostru, care voi ați dis că s'a născut orb? cum dar acum vede?

20. Răspuns-au lor părintil lui și aă dis, Știm că acesta este fiul nostru, și cum că orb s'a născut:

21. Iar cum acum vede, nu știm, saă cine 'l a deschis lui ochil, noi nu știm: însuși vristă are; pre dēnsul îl întrebați: el singur pentru sineși va spune.

22. Acestea aă dis părintil lui, că se temeau de Iudei: pentru că acum se sfătuiseră Iudeii, că de il va mărturisi pre el cineva a fi Hristos, să se lepede din sinagogă.

23. Pentru aceea părintil lui aă dis, Vristă are; pre dēnsul îl întrebați.

24. Decă aă chiebat a doa oară pre omul care fusese orb, și aă dis lui, Dă slavă lui Dumne-deu: noi știm că omul acesta păcătos este.

25. Iar acela a răspuns și a dis, De este păcătos, nu știu; una știu, că orb fiind, eă acum vėd.

26. Și 'l aă dis lui iarăși, Ce a făcut ție? cum 'l a deschis ție ochil.

27. Răspuns-a lor, Am dis voă acum, și n'ați audit: ce iarăși voiți să auditi? aă doară și voi voiți să vė faceți ucenici ai lui?

28. Decă 'l aă ocărit pre el, și aă dis lui, Tu ești ucenic al celui-luia; iar noi ai lui Moisi suntem ucenici.

29. Noi știm că cu Moisi a

grăit Dumnezeu: iar pre acesta nu 'l știm de unde este.

30. Răspuns-a omul și a dis lor, Intru aceasta este minune, că voi nu știți de unde este, și a deschis ochii mei.

31. Și știm că pre păcătoși Dumnezeu nu 'l ascultă: ci de este cineva cinstitor de Dumnezeu, și face voia lui, pre acesta îl ascultă.

32. Din veac nu s'a audit oum că să fi deschis cineva ochii ai vre-unui orb din naștere.

33. De n'ar fi acesta de la Dumnezeu, n'ar putea face nimic.

34. Răspuns-au și au dis lui, Intru păcate tu te ai născut tot, și tu ne înveți pre noi? Și 'l au gonit pre el afară.

35. Audî-a Iisus că 'l au gonit pre el afară; și aflându'l pre dînsul, 'l a dis lui, Tu crești în Fiul lui Dumnezeu?

36. Răspuns-a el, și a dis, Oîne este, Doamne, ca să cred într'însul?

37. Și 'l a dis Iisus lui, Și 'l ai vedut pre el, și cel ce grăește cu tine, acela este.

38. Iar el a dis, Cred, Doamne, Și s'a închinat lui.

39. Și a dis Iisus, Spre judecată am venit eu în lumea aceasta, ca cei ce nu ved, să vadă; și cei ce ved, să fie orbi.

40. Și au audit acestea unii din Farisei, cari erau cu dînsul, și au dis lui, Aă doară și noi suntem orbi?

41. Dis-a lor Iisus, De ați fi orbi, n'ați avea păcat: iar acum

diceți, Vedem; pentru aceasta păcatul vostru rămâne.

CAPITOLUL X.

Amin, amin, grăesc voă, Că ce nu intră prin ușă în staulul oilor, ci sare pe aiurea, acela fur este și tâlhar.

2. Iar că ce intră prin ușă păstor este oilor.

3. Aceluia portarul îi deschide; și oile ascultă glasul lui: și oile sale le cheamă pre nume, și le scoate pre ele.

4. Și când scoate oile sale, merge înaintea lor, și oile merg după dînsul: căci cunosc glasul lui.

5. Iar după cel străin nu merg, ci fug de la dînsul: că nu cunosc glasul străinilor.

6. Această pildă a dis lor Iisus: iar ei n'au înțeles ce erau acelea ce grăia lor.

7. Deci iarăși le a dis lor Iisus, Amin, amin, grăesc voă, Eu sînt ușa oilor.

8. Toți căți au venit mai înainte de mine furii sînt și tâlhari: ci nu 'l au ascultat pre ei oile.

9. Eu sînt ușa: prin mine de va intra cineva, se va mîntui, și va intra și va eși, și pășune va afla.

10. Furul nu vine, fără numai să fure, și să junghie, și să piardă: ou am venit ca viață să aibă, și mai mult să aibă.

11. Eu sînt păstorul cel bun: păstorul cel bun sufletul său își pune pentru oi.

12. Iar nămitul și care nu

este păstor, căruia nu sînt oile ale lui, vede lupul venind, și lasă oile, și fuge: și lupul le răpește pre ele, și răsipește oile.

13. Năimitul fuge, că năimit este, și nu îl este lui grijă pentru oi.

14. Eu sînt păstorul cel bun, și cunosc pre ale mele, și mă cunosc de ale mele.

15. Precum mă cunoaște pre mine Tatăl, și eu cunosc pre Tatăl: și sufletul meu îmi pun pentru oi.

16. Și alte oi am, care nu sînt din staulul acesta: și pre acelea mi se cade a le aduce, și glasul meu vor auzi; și va fi o turmă și un păstor.

17. Pentru aceasta Tatăl mă iubește pre mine, că eu îmi pun sufletul meu, ca iarăși să 'l ieaș pre el.

18. Nimeni nu 'l iea pre el de la mine, ci eu îl pun pre el de la mine insumi, Stăpânire am să 'l pun, și stăpânire am iarăși să 'l ieaș pre el. Această poruncă am luat de la Tatăl meu.

19. Deci iarăși s'a făcut priecire între Iudei pentru cuvintele acestea.

20. Și diceau mulți dintr'înșii, Drac are, și este nebun; pentru ce îl ascultați pre el?

21. Alții diceau, Aceste cuvinte nu sînt de îndrăcit. Aș doară poate drac să deschidă ochii aî orbilor?

22. Și se făcea atunci învoire în Ierusalim, și ora iarnă.

23. Și umbla Iisus în biserică în pridvorul lui Solomon.

24. Deci 'l aș impresurat pre el Iudeii, și 'l aș grăit lui, Până când ții sufilete noastre îndoit? Do ești tu Hristos, spune noastră fără de sială.

25. Răspuns-a lor Iisus, Am ăis voă, și nu credeți: lucrurile care eu fac întru numele Tatălui meu, acelea mărturisesc pentru mine.

26. Ci voi nu credeți, că nu sînteți din oile mele, precum am ăis voă.

27. Oile mele glasul meu ascultă, și eu le cunosc pre densele, și vin după mine;

28. Și eu le dau lor viață vecinică; și nu vor peri în veac, și nimeni nu le va răpi pre ele din mîna mea.

29. Tatăl meu, care le a dat mie, mai mare de cît toți este; și nimeni nu poate să le răpească pre ele din mîna Tatălui meu.

30. Eu și Tatăl una sîntem.

31. Deci Iudeii iarăși au luat pietre ca să arunce asupra lui.

32. Răspuns-a lor Iisus, Multe lucruri bune am arătat voă de la Tatăl meu; pentru care dintr'aceste lucruri cu pietre aruncați asupra mea?

33. Răspuns-au lui Iudeii, ăicînd, Pentru lucru bun noi nu aruncăm cu pietre asupra ta; ci pentru hulă; că tu om fiind, te faci pre tine Dumnezeu.

34. Răspuns-a lor Iisus, Aș nu este scris în legea voastră, Eu am ăis, Dumnezeu sînteți?

35. Dacă pre aceia 'l a numit Dumnezeu, cătră cari a fost cu-

vântul lui Dumnezeu, și nu poate să se strice scriptura:

36. Pre care Tatăl l'a sfințit, și l'a trimis în lume, voi diceți, Înlă grăești; pentru căci am zis, Fiul lui Dumnezeu sunt?

37. De nu fao lucrurile Tatălui meu, să nu m'î credeți mie.

38. Iar de fac, de și nu m'î credeți mie, credeți lucrurilor: ca să cunoașteți, și să credeți, că Tatăl este întru mine, și eu întru el.

39. Deci căutați iarăși să l'prindă pre el: și a eșit din mālă lor.

40. Și a mers iarăși de ceea parte de Iordan în locul unde a fost Ioan întîi botezând; și a rămas acolo.

41. Și mulți veniau la dînsul, și diceau, Ioan nici un semn n'a făcut: iar toate câte a zis Ioan pentru acesta adevărate erau.

42. Și mulți au crezut acolo într'însul.

CAPITOLUL XI.

Si era bolnav oare-care Lazar din Vitania, din satul Mariei și al Martei surorii ei.

2. (Și era Maria ceea ce a uns pre Domnul cu mir, și a șters picioarele lui cu părul *capului* ei, al cărei frate Lazar era bolnav.)

3. Deci au trimis surorile oătră el, dîcînd, Doamne, iată, acela pre care iubești este bolnav.

4. Iar Iisus auzînd, a zis, Această boală nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca să se slăvească Fiul lui Dumnezeu printr'însa.

5. Și iubia Iisus pre Marta, și pre sora ei, și pre Lazar.

6. Deci după ce a auzit că este bolnav, atunci s'a zăbăvit în locul în care era, două zile.

7. Apoi după aceea a zis ucenicilor, Să mergem iarăși în Iudeea.

8. Zis-au lui ucenicii, Invățătorule, acum te căutați pre tine ludeii să te ucidă cu pietre; și iarăși mergi acolo?

9. Răspuns-a Iisus, Aă nu doăspre-dece ceasuri sînt în zi? De va umbla cineva dîoa, nu se va împiedica, că vede lumina lumii acesteia.

10. Iar de va umbla cineva noaptea, se va împiedica, că lumina nu este întru el.

11. Acestea a zis: și după aceea a grăit lor, Lazar prietenul nostru a adormit; ci merg ca să l' deștept pre el.

12. Deci l' au zis ucenicii lui, Doamne, de a adormit, se va mîntui.

13. Aceasta dicea Iisus pentru moartea lui: iar lor le părea că pentru adormirea somnului dice.

14. Deci atunci a zis Iisus lor arătat, Lazar a murit.

15. Și mă bucur pentru voi că n'am fost acolo, ca să credeți; ci să mergem la el.

16. Deci a zis Toma, care se numește Geamăn, celor-l-alți împreună ucenicii, Să mergem și noi, ca să murim cu el.

17. Deci venind Iisus, l' a aflat pre el patru zile avînd acum în mormînt.

18. Și era Vitania aproape de

Ierusalim, ca la cinci-spre-dece stadii:

19. Și mulți din Iudei veniseră la Marta și Maria, ca să le mângâie pre ele pentru fratele lor.

20. Deci Marta, după ce a audīt că vine Iisus, a eșit intru întâmpinarea lui: iar Maria ședea în casă.

21. Deci a diș Marta către Iisus, Doamne, de ai fi fost aici, fratele meu n'ar fi murit.

22. Ci și acum știu, că ori câte vei cere de la Dumnezeu, îți va da ție Dumnezeu.

23. Diș-a el Iisus, învia-va fratele tău.

24. Diș-a lui Marta. Știu că va învia la înviere în ziua cea de apoi.

25. Diș-a el Iisus, Eu sunt învierea și viața: cel ce crede intru mine, de va și muri, viu va fi.

26. Și tot cel ce este viu și crede intru mine nu va muri în veac. Crești aceasta?

27. Diș-a lui, Așa este, Doamne: eu am creșut că tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, cel ce ai venit în lume.

28. Și acestea dicend, s'a dus, și a chemat pre Maria sora sa în taină, dicend, Învățătorul a venit, și te cheamă.

29. Accea, dacă a audīt, s'a sculat degrab, și a mers la dânsul.

30. Și încă nu venise Iisus în sat, ci era în locul unde l'a întâmpinat pre el Marta.

31. Iar Iudei: cari erau cu dânsa în casă, și o mângâiau pre ea, vedend pre Maria, că degrab

s'a sculat și a eșit, aș mers după dânsa, dicend, Merge la mormint ca să plângă acolo.

32. Deci Maria venind unde era Iisus, și vedendu'l pre el, a cădut la picioarele lui, dicend lui, Doamne, de ai fi fost aici, n'ar fi murit fratele meu.

33. Iar Iisus dacă o a vedut pre dânsa plângend, și pre Iudei: cari veniseră împreună cu dânsa plângend, s'a răstit cu duhul, și s'a turburat intru sine;

34. Și a diș. Unde l' ai pus pre el? Diș-au lui, Doamne, vino și vești.

35. Și a lăcrămat Iisus.

36. Deci diceau Iudei, Iată cum il iubia pre el!

37. Iar unii dintr-iași au diș, Aș nu putea acesta care a deschis ochii orbului, să facă ca și acesta să nu moară?

38. Deci Iisus iarăși răstindu-se intru sine a mers la mormint. Și era peșteră, și piatră era preste dânsa.

39. Diș-a Iisus, Redicați piatra. Diș-a lui, sora mortului, Marta, Doamne, pute: că este ~~zapră~~ de patru zile.

40. Diș-a el Iisus, Aș nu am spus ție, că de vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu?

41. Și aș redicat piatra de unde era mortul ~~zapră~~ dicend. Iar Iisus și a redicat ochi în sus, și a diș, Părinte mulțumescu ți ție că m'ai ascultat.

42. Și eș știam că pururea mō ascult: oi pentru norodul care stă împrejur am diș, ca să creadă că tu m'ai trimes.

43. Și acestea zicând, a strigat cu glas mare, Lazare, vino afară.

44. Și a eșit oel mort, legate fiindu-i mâinele și picioarele cu fașe: și fața lui cu măhramă era legată. Dis-a lor Iisus, Deslegați-l pre el și 'l lăsați să meargă.

45. Deci mulți din ludeii carii veniseră la Maria, și au vădut cele ce a făcut Iisus, au cređut într'insul.

46. Iar unii din ei au mers la Farisei, și le au spus cele ce a făcut Iisus.

47. Și Deci au adunat arhierii și Fariseii sobor, și grăiau, Ce vom face? că omul acesta multe semne face.

48. De il vom lăsa pre el așa, toți vor crede într'insul: și vor veni Rimlenii și vor lua și locul și neamul nostru.

49. Iar unul dintr'înși a nume, Caiafa, arhieru fiind al anului aceluia, a dis lor, Voi nu știți nimic,

50. Nici gândiți că de folos este noă să moară un om pentru norod, și nu tot neamul să piară.

51. Iar aceasta nu de la sine o ia dis: ci arhieru fiind al anului aceluia, a proorocit că vrea Iisus să moară pentru norod;

52. Și nu numai pentru norod, ci și ca pre fiul lui Dumnezeu cei risipiți să 'l adune într'una

53. Deci dintr'acea și s'au sfătuit ca să 'l omoare pre el.

54. Deci Iisus nu mai umbla de față între ludei; ci s'a dus de acolo într'o latură aproape de pustie, într'o cetate ce se chieamă Efrem și acolo petrecea cu ucenicii săi.

55. Și erau aproape paștele ludeilor: și s'au suit mulți în Ierusalim din latură aceea mai înainte de paști, ca să se curățească.

56. Deci căutaă pre Iisus, și grăiau între ei în biserică, stând, Ce vi se pare voă, că nu va veni la praznic?

57. Și dederă arhierii și Fariseii poruncă, ca de va ști cineva unde este, să vestească, ca să 'l prindă pre el.

CAPITOLUL XII.

Deci Iisus, mai înainte de paști cu șese zile, a venit în Vitană, unde era Lazar cel ce fusese mort, pre care 'l a înviat din morți.

2. Și 'l au făcut lui acolo cină; și Marta slujia: iar Lazar era unul din cei ce ședeau împreună cu densus.

3. Deci Maria luând o litră cu mir de nard de credință, de mult preț, a uns picioarele lui Iisus, și a șters cu părul său picioarele lui: iar casa s'a umplut de mirosul mirului.

4. Deci a dis unul din ucenicii lui, Iuda al lui Simon Iscarioteanul, care vrea să 'l vîndă pre el.

5. Pentru ce acest mir nu s'a vîndut trei sute de dinari, și să se fie dat săracilor?

6. Iar aceasta o a dis, nu că pentru săraci il era lui grijă; ci căci fur era, și punga avea, și ce se punea într'însa purta.

7. Și a dis Iisus, Lasă o pre

densa : spre dioa îngropărei mele 'l a păzit pre acesta.

8. Că pre săraci pururea îi aveți cu voi; iar pre mine nu mă aveți pururea.

9. Și a înțeles norod mult din Iudei că acolo este : și au venit nu pentru Iisus numai; ci ca să vadă și pre Lazar, pre care 'l a înviat din morți.

10. "Și s'au sfătuit arhierii ca și pre Lazar să 'l omoare;

11. Căci pentru el mulți din Iudei mergeau, și credeau în Iisus.

12. "Iar a doa și norod mult care venise la praznic, auzind că vine Iisus în Ierusalim.

13. Au luat stâlpi de finioi, și au eșit întru întâmpinarea lui, și strigau, Osanna: Bine *este* cuvântat cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israil.

14. Și aflând Iisus un mânz de asină, a ședut pre el; precum este scris :

15. Nu te teme fica Sionului: iată, Împăratul tău vine la tine, ședând pre mânzul asinilor.

16. Iar pre acestea nu le au cunoscut ucenicii lui mai înainte; ci după ce s'a proslăvit Iisus, atunci 'și au adus aminte că acestea erau pentru el scrise, și că acestea 'l au făcut lui.

17. Deci mărturisia norodul, care era cu el, când pre Lazar 'l a strigat din mormint, și 'l a sculat pre el din morți.

18. Pentru aceea 'l a și întâmpinat pre el norodul, căci au auzit că el a făcut această minune.

19. Deci au dis Fariseii între

densi, Vedeți că nimic nu folosiți? iată, lumea merge după densul.

20. "Și erau oare-carii Ellini din cel ce se suiseră să se închine la praznic :

21. Deci aceștia s'au apropiat la Filip, care era din Vitsaida Galileei, și 'l au rugat pre densul, grăind, Doamne, voim să vedem pre Iisus.

22. Venit-a Filip și a spus lui Andrei : și iarăși Andrei și Filip au spus lui Iisus.

23. "Iar Iisus a răspuns lor, dicend, A venit ceasul, ca să se proslăvească Fiul omului.

24. Amin, amin, grăesc voă, Grăunțul de grâu cădend pre pământ de nu va muri, el singur rămâne : iar de va muri, multă roadă aduce.

25. Cea ce își iubește sufletul său, pierde'l va pre el; și cea ce își urește sufletul său în lumea aceasta, în viața cea vecinică îl va păzi pre el.

26. De slujește cineva mie, mie să 'mî urmeze; și unde voiți fi eu, acolo și sluga mea va fi : și de va sluji cineva mie, îl va cinsti pre Tatăl meu.

27. Acum sufletul meu s'a turburat; și ce voiți dice? Părinte, mântuește-mă pre mine de ceasul acesta : ci pentru aceasta am venit la ceasul acesta.

28. Părinte, proslăvește numele tău. Deci a venit glas din cer, *dicend, Și 'l am proslăvit, și iarăși 'l voi proslăvi.*

29. Iar norodul, care sta, și

audia, dicea, Tunet se făcu: alții diceau, Inger grăi lui.

30. Răspuns-a lor Iisus și a dis, Nu pentru mine s'a făcut glasul acesta, ci pentru voi.

31. Acum este judecata lumii acesteia: acum stăpânitorul lumii acesteia se va goni afară.

32. Și eu, de mă voi înălța de pre pământ, pre toți voi trage la mine.

33. Iar aceasta dicea, însemnând cu ce moarte vrea să moară.

34. Răspuns-a lui norodul, Noi am audiat din lege că Iristos petrece în veac și cum tu dici, Se cade să se înalțe Fiul omului? cine este acesta Fiul omului?

35. Deci a dis lor Iisus, Încă puțină vreme lumina cu voi este. Umblați până când aveți lumina, ca să nu vă coprinză pre voi întunerecul: că cel ce umblă întru întunerec nu știe unde merge.

36. Până când aveți lumina, credeți în lumină, ca fiți al luminei să fiți. Acestea a grăit Iisus, și mergând s'a ascuns de densii.

37. Și atâtea semne făcând ei înaintea lor, tot nu credeau într'insul:

38. Ca să se împlinească cuvântul lui Isaia proorocul, pre care 'l a dis, Doamne, cine a crezut auzului nostru? și brațul Domnului cui s'a descoperit?

39. Pentru aceasta nu puteau să creadă, că iarăși a dis Isaia, 40. A orbit ochii lor, și a împietrit inima lor; ca să nu vadă cu ochii, nici să înțeleagă cu

inima, și să se întoarcă, și să 'l vindec pre ei.

41. Acestea a dis Isaia, când a vădit slava lui, și a grăit pentru densul.

42. ¶ Însă și din boieri mulți au crezut într'insul; dar pentru Farisei nu 'l mărturisiau, ca să nu fie goniți din sinagogă:

43. Că au iubit slava oamenilor mai mult de cât slava lui Dumnezeu.

44. ¶ Iar Iisus a strigat și a dis Cei ce crede întru mine, nu crede întru mine, ci întru acela ce m'a trimis pre mine.

45. Și acela ce mă vede pre mine, vede pre acela ce m'a trimis pre mine.

46. Eu lumină în lume am venit, ca tot acela ce crede întru mine întru întunerec să nu rămăie.

47. Și de va auzi cineva graiurile mele, și nu va crede, eu nu 'l judec pre el; că n'am venit ca să judec lumea, ci ca să mântuiesc lumea.

48. Cei ce se leapădă de mine, și nu primește graiurile mele, are pre acela ce îl judecă pre el: cuvântul care am grăit, acela îl va judecă pre el în ziua cea de apoi.

49. Că eu de la mine nu am grăit; ci Tatăl acela ce m'a trimis pre mine, acela poruncă m'a dat, ce voiți dice, și ce voiți grăi.

50. Și știu că porunca lui viață veșnică este: deci cele ce grăiesc eu, precum m'a dis mie Tatăl, așa grăiesc.

CAPITOLUL XIII.

Iar mai înainte de praznicul paștelor, știind Iisus că 'I a venit lui ceasul ca să se mute din lumea aceasta către Tatăl, iubind pre ai săi, caril erau în lume, până în sfârșit 'I a iubit pre ei.

2. Și cină făcându-se, când diavolul acum pusese în inima lui de-l al lui Simon Iscarioteanul, ca să 'l vîndă pre el ;

3. Știind Iisus că toate 'I a dat lui Tatăl în mîini, și cum că de la Dumnezeu a eșit, și la Dumnezeu merge ;

4. S'a sculat de la cină, și 'și a pus veșmintele ; și luând fotă, s'a încins.

5. După aceea a turnat apă în spălătoare, și a început a spăla picioarele ucenicilor, și a le șterge cu fota cu care era încins.

6. Deci a venit la Simon Petru : și Petru 'I a zis lui, Doamne, au tu vei să 'mî speli picioarele ?

7. Răspuns-a Iisus și 'I a zis lui, Ceea ce fac eu, tu nu știi acum ; iar vei cunoaște după acestea.

8. Zis-a Petru lui, Nu vei spăla picioarele mele în veac. Răspuns-a Iisus lui, De nu te voi spăla pre tine, n'ai parte cu mine.

9. Zis-a Simon Petru lui, Doamne, nu numai picioarele mele, ci și mîinile și capul.

10. Zis-a Iisus lui, Cel spălat n'are trebuință fără numai pi-

cioarele a le spăla, ci este curat tot : și voi curați sînteți, dar nu toți.

11. Că știa pre cela ce vrea să 'l vîndă pre el ; pentru aceea a zis, Nu toți sînteți curați.

12. Deci după ce a spălat picioarele lor, și 'și a luat veșmintele sale, zedend iarăși, a zis lor, Cunoașteți ce am făcut voă ?

13. Voi pre mine mă obiectați. Învățătorul și Domnul : și bine diceți ; că sînt.

14. Deci dacă eu, am spălat picioarele voastre, Domnul și Învățătorul, și voi datori sînteți unul altuia a spăla picioarele.

15. Că pildă am dat voă, ca precum eu am făcut voă și voi să faceți.

16. Amin, amin, dic voă, Nu este sluga mai mare de cât domnul său ; nici solul mai mare de cât cel ce 'l a trimis pre el.

17. De știți acestea, fericiți sînteți de le veți face.

18. Nu pentru toți voi grădesc : eu știu pre caril 'I am ales : ci ca să se împlinească scriptura, Cela ce mănîncă împreună cu mine pâine a rădicat asupra mea călcîiul său.

19. De acum dic voă mai înainte de a se face, ca când se va face, să credeți că eu sînt.

20. Amin, amin, grădesc voă, Cela ce primește pre care voiți trimete, pre mine mă primește ; iar cela ce mă primește pre mine, primește pre cela ce m'a trimis pre mine.

21. Acestea zicând Iisus, s'a turburat cu duhul, și a mărturisit, și a zis, Amin, amin, grăesc voă, că unul din voi mă va vinde.

22. Deci căutaă unul la altul ucenicii, neprimpeându-se pentru cine grăește,

23. Și era unul din ucenicii lui culcat pre sînul lui Iisus, pre care îl iubia Iisus. *

24. Deci a făcut seran aceștia Simon Petru, să întrebe cine ar fi de care grăește.

25. Iar cel ce se culcase pre pieptul lui Iisus a zis lui, Doamne, cine este ?

26. Răspuns-a Iisus. Acela este, căruia eu întingend imbucătura, o voi da. Și întingend imbucătura o a dat lui Iuda al lui Simon Isearioteanul.

27. Și după imbucătură a intrat într'însul Satana. Deci a zis Iisus lui, Ce vei să faci, fă mai îngrab.

28. Și aceasta nimeni din cei ce ședeau la masă n'a cunoscut pentru ce 'I a zis lui.

29. Că unii sooteau, de vreme ce pungă avea Iuda, că îl dăce Iisus lui, Cumpără cele ce ne trebuiesc la praznic; sau, săracilor să dea ceva.

30. Deci după ce a luat el imbucătura, îndată a eșit : și era noapte.

31. "I După ce a eșit el, a zis Iisus, Acum s'a proslăvit Fiul omului, și Dumnezeu s'a proslăvit întru el.

32. Dacă s'a proslăvit Dumnezeu întru el, și Dumnezeu va

proslăvi pre el întru sine, și îndatăși îl va proslăvi pre el.

33. Fiilor, încă puțin cu voi sunt. Căuta-mă-veți : și precum am zis Iudeilor, Unde eu merg, voi nu puteți veni ; și voă dic acum.

34. Poruncă nouă dau voă, Ca să vă iubiți unul pre altul ; precum eu v'am iubit pre voi, ca și voi să vă iubiți unul pre altul.

35. Întru aceasta vor cunoaște toți că al mei ucenici sunteți, de veți avea dragoste între voi.

36. "I Zis-a Simon Petru lui, Doamne, unde mergi ? Răspuns-a Iisus lui, Unde merg eu, nu poți veni acum după mine ; iar mai pre urmă vei veni după mine.

37. Zis-a Petru lui, Doamne, pentru ce nu pot veni după tine acum ? Sufletul meu pentru tine voi pune.

38. Răspuns-a Iisus lui, Sufletul tău pentru mine îl vei pune ? Amin, amin, grăesc ție, Nu va cânta cocoșul, până ce te vei lepăda de mine de trei ori.

CAPITOLUL XIV.

Să nu se turbure inima voastră : credeți întru Dumnezeu, și întru mine credeți.

2. În casa Tatălui meu multe lăcașuri sunt ; iar de nu, așa fi zis voă : Voiți să merg să gătesc voă loc.

3. Și de voiți merge să gătesc voă loc, iarăși voiți veni, și veți voiți lua pre voi la mine ; ca unde sunt eu, și voi să fiți.

4. Și unde eu merg știți, și calea știți.

5. Dis-a Toma lui, Doamne, nu știm unde mergi; și cum putem să știm calea?

6. Dis-a Iisus lui, Eu sunt calea, adevărul, și viața: nimeni nu vine la Tatăl, fără numai prin mine.

7. De m'ați fi cunoscut pre mine, și pre Tatăl meu ați fi cunoscut: și de acum îl cunoașteți pre el, și îl ați vădut.

8. Dis-a Filip lui, Doamne, arată noastră pre Tatăl, și ne va aduce noastră.

9. Dis-a Iisus lui, Atâta vreme cu voi sunt, și nu m'ai cunoscut pre mine Filip? Cel ce m'a vădut pre mine a vădut pre Tatăl; și cum tu dici, Arată noastră pre Tatăl?

10. Ați nu credeți că eu întru Tatăl, și Tatăl întru mine este? graiurile care eu grăesc voă, de la mine nu le grăesc: iar Tatăl acela ce petrece întru mine, acela face lucrurile.

11. Credeți mie că eu întru Tatăl, și Tatăl întru mine este: iar de nu pentru lucrurile acestea credeți mie.

12. Amin, amin, grăesc voă, Cea ce crede întru mine, lucrurile care eu fac și acela va face; și mai mari de cât acestea va face; că eu la Tatăl meu merg.

13. Și orî-ce veți cere întru numele meu, aceea voi face, ca să se proslăvească Tatăl întru Fiul.

14. Orî-ce veți cere întru numele meu, eu voi face.

15. De mă iubiți pre mine, poruncele mele păziți.

16. Și eu voi ruga pre Tatăl, și alt Mângăitor va da voă, ca să rămăie cu voi în veac;

17. Duhul adevărului, pre care lumea nu îl poate primi, că nu îl vede pre el, nici îl cunoaște pre el: iar voi îl cunoașteți pre el; că cu voi petrece, și întru voi va fi.

18. Nu vă voi lăsa pre voi, si-rimani: voi veni la voi.

19. Încă puțin, și lumea pre mine nu mă va mai vedea; iar voi mă veți vedea pre mine: că eu viu sunt, și voi veți fi vii.

20. Întru aceeați veți cunoaște voi, că eu *sunt* întru Tatăl meu, și voi întru mine, și eu întru voi.

21. Cea ce are poruncele mele, și le păzește pre ele, acela este care mă iubește pre mine: și cea ce mă iubește pre mine, iubise-va de Tatăl meu, și eu îl voi iubi pre el, și mă voi răta lui.

22. Dis-a lui Iuda, nu Iscarioteanul, Doamne, ce poate fi că noastră vei să te arăți, și nu lumei?

23. Răspuns-a Iisus și a dis lui, De mă iubește cineva pre mine, cuvântul meu va păzi: și Tatăl meu îl va iubi pre el, și la el vom veni, și lăcaș la dănsul vom face.

24. Cel ce nu mă iubește pre mine, cuvintele mele nu le păzește: și cuvântul care auziți nu este al meu, ci al Tatăl celui ce m'a trimis pre mine.

25. Acestea am dis voă, la voi petrecând.

26. Iar Mângâitorul, Duhul cel Sfînt, pre care l va trimete Tatăl într-u numele meu, acela pre voi vî va învăța toate, și va aduce aminte voă toate cele ce am grăit voă.

27. Pace las voă, pacea mea dau voă : nu precum lumea dă, eu dau voă. Să nu se turbure inima voastră, nioi să se spălămanteze.

28. Audîi-ați că eu am dîs voă, Merg, și iarăși voi veni la voi. De m'ati iubi pre mine, vați fi bucurat, căci am dîs, Merg la Tatăl: că Tatăl meu mai mare de cît mine este.

29. Și acum am dîs voă mai înainte pînă a nu fi, ca cînd va fi, să credeți.

30. Nu voi mai grăi multe cu voi: că vine stăpînitorul lumii acesteia și într-u mine n'are nimic.

31. Ci ca să cunoască lumea că iubesc pre Tatăl; și precum m'î a poruncit mie Tatăl, așa fac. Sculați-vă, să mergem de aici.

CAPITOLUL XV.

Eu sînt vița cea adevărată, și Tatăl meu lucrătorul este.

2. Toată mlădița care nu aduce roadă într-u mine o scoate pre ea; și toată care aduce roadă, o curățește pre ca, ca mai multă roadă să aducă.

3. Acum voi curăți sînteți pentru cuvîntul care am grăit voă.

4. Rămâneți într-u mine, și eu în-

tru voi. Precum mlădița nu poate să aducă roadă din sine singură, de nu va rămănea în viță: așa nioi voi, de nu veți rămănea într-u mine.

5. Eu sînt vița, voi mlădițele: Cea ce rămănea într-u mine, și eu într-u el, acela aduce roadă multă: că fără de mine nu puteți face nimic.

6. De nu rămănea cineva într-u mine se scoate afară ca mlădița, și se usucă: și o adună pre ea, și în foc o aruncă, și arde.

7. De veți rămănea în mine, și cuvintele mele de vor rămănea într-u voi, ori ce veți vrea veți cere, și se va face voă.

8. Intr-u aceasta s'a proslăvit Tatăl meu, ca roadă multă să aduceți; și să vă faceți ai mei ucenici.

9. Precum m'a iubit pre mine Tatăl, și eu v'am iubit pre voi: rămâneți într-u dragostea mea.

10. De veți păzi poruncele mele, veți rămănea într-u dragostea mea; precum eu poruncele Tatălui meu am păzit, și rămân într-u dragostea lui.

11. Acestea am grăit voă, ca bucuria mea într-u voi să rămăne, și bucuria voastră să se împlinească.

12. Aceasta este porunca mea, Ca să vă iubiți unul pre altul, precum eu v'am iubit pre voi.

13. Mai mare dragoste de cît aceasta nimeni nu are, ca cineva sufletul său să 'și pue pentru prietenii săi.

14. Voi prietenii mei sînteți, de veți face cîte eî poruncesc voă.

15. De acum nu v_e mai dic voă slugă; c_ă sluga nu știe ce face domnul s_eu: ci pre voi v'am dis prietenii; c_ă toate c_ăte am audît de la Tatăl me_u am arătat voă.

16. Nu voi m'ași ales pre mine, ci e_u v'am ales pre voi, și v'am pus, ca voi să mergeți și roadă să aduceți, și roadă voastră să rămăe: ca ori-că veți cere de la Tatăl întru numele me_u, să dee voă.

17. Acestea poruncesc voă, ca să v_e iubiți unul pre altul.

18. De v_e urește pre voi lumea, știți c_ă pre mine mai înainte de c_ăt pre voi m'a urit.

19. De ași fi din lume, lumea ar iubi pre al s_eu: iar c_ăci din lume nu sînteți, ci e_u v'am ales pre voi din lume, pentru aceasta urește pre voi lumea.

20. Aduceți-v_e aminte de cuvîntul care am grăit voă, Nu este sluga mai mare de c_ăt domnul s_eu. De m'aŭ gonit pre mine, și pre voi v_e vor goni; de aŭ păzit cuvîntul me_u, și al vostru vor păzi.

21. Ci acestea toate vor face voă pentru numele me_u, c_ăci nu știu pre cela ce m'a trimis pre mine.

22. De n'ași fi venit și ași fi grăit lor, păcat n'ar avea: iar acum răspuns n'aŭ pentru păcatul lor.

23. Cela ce m_e urește pre mine și pre Tatăl me_u urește.

24. De n'ași fi făcut lucruri întru ei, care nimeni altul n'a făcut, păcat n'ar avea: iar acum aŭ și vedut și aŭ urit și pre mine și pre Tatăl me_u.

25. Ci ca să se împlinească cuvîntul cel scris în legea lor, M'aŭ urit în zadar.

26. Iar c_ănd va veni Mîngăitorul, pre care e_u voiŭ trimete voă de la Tatăl, Duhul adevărului, care de la Tatăl porcede, acela va mărturisi pentru mine:

27. Încă și voi mărturisiți, c_ă din început cu mine sînteți.

CAPITOLUL XVI.

Acestea am grăit voă, ca să nu v_e smintiți.

2. Scoate-v_e-vor pre voi din sinagoguri: și va veni vremea, ca tot cel ce va ucide pre voi, să i se pară c_ă aduce slujbă lui Dumnezeu.

3. Și acestea vor face voă, c_ă n'aŭ cunoscut pre Tatăl, nici pre mine.

4. Ci acestea am grăit voă, ca dac_ă va veni vremea, să v_e aduceți aminte de ele, c_ă e_u am spus voă. Și acestea voă din început n'am spus, c_ăci cu voi eram.

5. Iar acum merg la cela ce m'a trimis pre mine; și nimeni din voi nu m_e întreabă, Unde mergi?

6. Ci c_ăci acestea am grăit voă, întruistarea a umplut inima voastră.

7. Ci e_u adevărul dic voă; De folos esto voă ca să m_e duc e_u; c_ă de nu m_e voiŭ duce e_u, Mân-

găitorul nu va veni la voi; iar de mă voiți duce, îl voiți trimete pre el la voi.

8. Și venind acela, va vădi lumea de păcat, și de dreptate, și de judecată:

9. De păcat, căci nu cred întru mine;

10. De dreptate, căci la Tatăl meu merg, și nu mă veți mai vedea pre mine;

11. De judecată, căci stăpânitorul lumii acesteia s'a judecat.

12. Încă multe am a dice voă, ci nu puteți a le purta acum.

13. Iar când va veni acela, Duhul adevărului, va povățui pre voi la tot adevărul: că nu va grăi de la sine; ci câte va auzi, va grăi: și cele viitoare va vesti voă.

14. Acela pre mine mă va slăvi: că dintr'al meu va lua, și va vesti voă.

15. Toate câte are Tatăl, ale mele sunt: pentru aceasta am dis, că dintr'al meu va lua, și va vesti voă.

16. Puțin, și nu mă veți vedea: și iarăși puțin, și mă veți vedea, că eu merg la Tatăl.

17. Decî ați dis *unif*, din ucnici lui între sine, Ce este aceasta ce dice voă, Puțin, și nu mă veți vedea: și iarăși puțin, și mă veți vedea: și. Cum că eu merg la Tatăl?

18. Decî diceați, Ce este aceasta ce dice, Puțin? nu știu ce grăește.

19. Decî a cunoscut Iisus că vrea să 'l întrebe pre el, și a dis lor, De aceasta vă întrebați între

voi căci am dis, Puțin, și nu mă veți vedea: și iarăși puțin, și mă veți vedea?

20. Amin, amin, grăesc voă, Că voi veți plânge și vă veți tîngu, iar lumea se va bucura: și voi vă veți întrista, ci întristarea voastră întru bucurie se va întoarce.

21. Muierea când naște întristare are, căci a sosit ceasul ei: imediată naște copilul, nu 'și mai are aminte de scribă, pentru bucuria, căci s'a născut om în lume.

22. Decî și voi întristare acum aveți: ci iarăși vă veți vedea pre voi, și se va bucura inima voastră, și bucuria voastră nimeni nu o va lua de la voi.

23. Și într'acea di pre mine nu mă veți întreba nimic. Amin, amin, grăesc voă, Ori-ce veți cere de la Tatăl întru numele meu, va da voă.

24. Până acum n'ați cerut nimic întru numele meu: cereți, și veți lua, ca bucuria voastră să fie deplin.

25. Acestea în pilde am grăit voă: ci va veni ceasul, când nu voiți mai grăi în pilde voă, ci arătat pentru Tatăl voiți vesti voă.

26. Într'acea di în numele meu veți cere: și nu dice voă, că eu voiți ruga pre Tatăl pentru voi:

27. Că însuși Tatăl vă iubește pre voi, căci voi pre mine m'ați iubit, și ați crezut că eu de la Dumnezeu am eșit.

28. Eșit-am de la Tatăl, și am

venit în lume: iarăși las lumea, și merg la Tatăl.

29. Dis-aū lui ucenicii, Iată, acum arătat grăcești, și nici o pildă nu dăci.

30. Acum știm că știi toate, și nu ți trebuie ca să te întrebe cineva: prin aceasta credem că de la Dumnezeu ai eșit.

31. Răspuns-a lor Iisus, Acum credeți?

32. Iată, vine ceasul, și acum a sosit, ca să vă risipiți fle-care la ale sale, și pre mine singur mă veți lăsa: dar nu sunt singur, că Tatăl cu mine este.

33. Acestea am grăit voă, ca întru mine păcă să aveți. În lume necaz veți avea: ci înfrăzniți; eu am biruit lumea.

CAPITOLUL XVII.

Acestea a grăit Iisus, și 'și a rădicat ochii săi la cer, și a dis. Părinte, a venit ceasul: proslăvește pre Fiul tău, ca și Fiul tău să te proslăvească pre tine:

2. Precum ai dat lui stăpânire a tot trupul, ca tot ce ai dat lui să le dea lor viață vecinică.

3. Și aceasta este viața cea vecinică, ca să te cunoască pre tine unul adevăratul Dumnezeu, și pre celălalt trimis, pre Iisus Hristos.

4. Eu te am proslăvit pre tine pre pământ: lucrul am săvârșit, care ai dat mie ca să 'l fac.

5. Și acum mă proslăvește, tu Părinte, la tine însuși, cu slava

care am avut la tine mai înainte până a nu fi lumea.

6. Arătat-am numele tău oamenilor pre cari ai dat mie din lume: ai tăi erau, și mie 'i ai dat pre ei; și cuvântul tău aū păzit.

7. Acum aū cunoscut că toate câte ai dat mie de la tine sunt.

8. Pentru că cuvintele care ai dat mie, le am dat lor; și ei le aū primit, și aū cunoscut cu adevărat că de la tine am eșit, și aū crezut că tu m'ai trimis.

9. Eu pentru aceștia mă rog: nu pentru lume mă rog, ci pentru aceștia cari ai dat mie; că ai tăi sunt.

10. Și ale mele toate ale tale sunt, și ale tale ale mele; și m'am proslăvit întru dănsii.

11. Și de acum nu mai sunt în lume, iar aceștia în lume sunt, și eu la tine vin. Părinte sfinte, păzește 'i pre dănsii întru numele tău pre cari ai dat mie, ca să fie una, precum și noi.

12. Când eram eu în lume, eu îi păziam pre ei întru numele tău: pre cari 'i ai dat mie 'i am păzit, și nimeni dintru dănsii n'a perit, fără numai fiul pierdorei; ca să se împlinească scriptura.

13. Iar acum la tine vin; și acestea grăesc în lume, ca să aibă bucuria mea deplin întru ei.

14. Eu am dat lor cuvântul tău; și lumea 'i a urit pre ei, căci nu sunt ei din lume, precum eu nu sunt din lume.

15. Nu mă rog ca să 'i ioași pre ei din lume, ci ca să 'i păzești pre ei de cel viclean.

16. Ei din lume nu sînt, precum și eu din lume nu sînt?

17. Sfințește-l pre ei intru adevărul tău: cuvîntul tău adevăr este.

18. Precum pre mine m'ai trimis în lume, și eu 'l am trimis pre ei în lume.

19. Și pentru dînșii eu mă sfințesc pre mine însumi, ca și ei să fie sfințiți intru adevăr.

20. Și nu numai pentru aceștia mă rog, ci și pentru cei ce vor crede prin cuvîntul lor intru mine;

21. Ca toți una să fie; precum tu, Părinte, intru mine, și eu intru tine, ca și aceștia intru noi una să fie: ca să oreadă lumea că tu m'ai trimis.

22. Și eu slava care m'ai dat mie o am dat lor; ca să fie una, precum noi una sîntem :

23. Eu intru ei, și tu intru mine, ca să fie ei desăvîrșiți intru una; și ca să cunoască lumea că tu m'ai trimis, și 'l ai iubit pre ei, precum pre mine m'ai iubit.

24. Părinte, pre cari 'l ai dat mie, voacă ca unde sînt eu, și aceia să fie împreună cu mine; ca să vadă slava mea, care ai dat mie: pentru că m'ai iubit pre mine mai înainte de întemeierea lumii.

25. Părinte drepte, și lumea pre tine nu te a cunoscut: iar eu te am cunoscut, și aceștia au cunoscut, că tu m'ai trimis pre mine.

26. Și am arătat lor numele tău, și 'l voi arăta: ca dragostea

cu care m'ai iubit pre mine intru dînșii să fie, și eu intru ei.

CAPITOLUL XVIII.

Acestea grăind Iisus, a eșit împreună cu ucenicii săi de ceea parte de pîrîul Chiedrului unde era o grădină, intru care a intrat el și ucenicii lui.

2. Și știa și Iuda, cel ce 'l a vindut pre el, locul: căci de multe ori se aduna Iisus acolo cu ucenicii săi.

3. Deci Iuda, luând oaste, și de la arhierii și de la Fariseii slugi, a venit acolo cu felinare și cu făclii și cu arme.

4. Iar Iisus, știind toate cele ce erau să vie asupra lui, eșind a dîs lor, Pre cine căutați?

5. Răspuns-au lui. Pre Iisus Nazarineanul. Dîs-a lor Iisus, Eu sînt. Și sta și Iuda, cel ce îl vinduse pre el împreună cu dînșii.

6. Deci după ce a dîs lor, Eu sînt, s'au întors ei înapoi, și au cădut jos.

7. Și iarăși 'l a întrebat pre ei, Pre cine căutați? Iar ei au dîs, Pre Iisus Nazarineanul.

8. Răspuns-a Iisus, Am spus voă că eu sînt: deci de mă căutați pre mine, lăsați pre aceștia să se ducă:

9. Ca să se împlinească cuvîntul, care a dîs, Pre cari 'l ai dat mie n'am perdut dintru dînșii nici pre unul.

10. Iar Simon Petru avînd sabie, o a scos pre ea, și a lovit pre sluga arhierului, și 'l a tăiat u-

rechia lui cea dreaptă. Și era numele slugei Malh.

11. Deci a dis Iisus lui Petru. Bagă sabia ta în teacă: paharul caro 'mi a dat mie Tatăl, aș nu'l voiū bea pre el?

12. Deci oastea, și căpitenia, și slugele Iudeilor aū prins pre Iisus, și 'l aū legat pre el,

13. Și 'l aū dus pre el la Anna înteu; că era socru lui Caiafa, care era arhieru al anului aceluia.

14. Și era Caiafa cel ce a sfătuit pre Iudei, că de folos esto să moară un om pentru norod.

15. Și mergea după Iisus Simon Petru, și cel-l-alt ucenic: iar ucenicul acela era cunoscut arhierului, și a intrat împreună cu Iisus în curtea arhierului.

16. Iar Petru a stătit la ușă afară. Deci a eșit cel-l-alt ucenic care era cunoscut arhierului, și a dis portăriței, și a băgat în lăuntru pre Petru.

17. Și a dis lui Petru slujnica portărița. Aū nu cumva și tu ești din ucenicii omului aceluia? Dis-a el, Nu sūnt.

18. Și staū slugele și slujitorii, cari făcuseră foc; că era frig, și se încălziău: și era ou el Petru stând, și încălziindu-se.

19. Deci arhierul a întrebat pre Iisus de ucenicii lui, și de învățatura lui

20. Răspuns-a Iisus lui, Eu de față am grăit lumii; eu totdeauna am învățat în sinagogă, și în biserică, unde toți Iudeii se adună, și întru ascuns n'am grăit nimic.

21. Ce mă întrebi? întrebă

pre cel ce aū audīt, ce am grăit lor: iată, aceștia știū cele ce am grăit eu.

22. Și acestea dīcēnd el, unul din slugele ce staū inainte, a dat palmă lui Iisus, dīcēnd, Așa răspunđi arhierului?

23. Răspuns-a Iisus lui, De am grăit rău, mărturisește de rău: iar de am grăit bine, ce mă băg?

24. Deci 'l a trimes pre el Anna legat la Caiafa arhierul.

25. Și era Simon Petru stând și încălziindu-se. Deci dīseră lui, Aū doară și tu din ucenicii lui ești? Iar el s'a lepădat, și a dis, Nu sūnt.

26. Dis-a lui unul din slugele arhierului, rudenie fiind al celui ce 'l a tăiat Petru urechia, Aū nu te am vēđut eu în grădină cu dēnsul?

27. Și iarăși s'a lepădat Petru: și îndatăși a cāntat cocoșul.

28. Și aū adus pre Iisus de la Caiafa în divan: și era dimineată; și el n'aū intrat în divan, ca să nu se spurce; ci ca să mănānce pasteie.

29. Și a eșit Pilat la el, și a dis, Ce piră aduceți vōi, omul aceluia?

30. Răspuns-aū și 'l aū dis, De n'ar fi fost acesta făcător de rele, nu 'l am fi dat pre ol ție.

31. Deci a dis lor Pilat, Luați'l pre el voi, și duple legea voastră judecați'l pre el. Și aū dis lui Iudeii, Noā nu este cu putință să omorim pre nimon.

32. Ca cuvēntul lui Iisus să se împlinească, care a dis, însem-

nând cu ce moarte vrea să moară.

33. Și a intrat iarăși în divan Pilat, și a chemat pre Iisus, și 'l a ȃis lui, Tu ești Impăratul Iudeilor?

34. Răspuns-a Iisus lui, De la tine tu ȃiești aceasta, să ai alții să grăit ție pentru mine?

35. Răspuns-a Pilat, Aș dori să știu dacă tu ești Iudeu? Neamul tău și arhierii te au dat pre tine mie: ce ai făcut?

36. Răspuns-a Iisus, Impărăția mea nu este din lumea aceasta: de ar fi fost din lumea aceasta împărăția mea, slugile mele s'ar fi nevoit, ca să nu fiu dat Iudeilor: iar acum împărăția mea nu este de aici.

37. Decă a-ȃis Pilat lui, Aș împărat ești tu? Răspuns-a Iisus, Tu ȃiești că împărat sunt eu. Eu spre aceasta m'am născut, și spre aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul. Tot cel ce este din adevăr ascultă glasul meu.

38. ȃis-a Pilat lui, Ce este adevărul? Și aceasta ȃicând, iarăși a eșit la Iudei, și a ȃis lor, Eu nici o vină nu aflu întru el.

39. Ci esto voă obicei, ca să vă slobodească pro unul la paști: decă voiți să vă slobodească voă pre Impăratul Iudeilor?

40. Strigat-au drept aceea iarăși tot, ȃicând, Nu pro acesta, ci pre Varavva. Iar Varavva era tâlhar.

Decă atunci a luat Pilat pre Iisus, și 'l a bătut.

2. Și ostașii împletind cunună de spin, au pus-o în capul lui, și cu haină mohorită 'l au îmbrăcat pre el.

3. Și ȃiceau, Bucură-te, Impăratul Iudeilor! Și îl dau lui palme.

4. Decă a eșit iarăși afară Pilat, și a ȃis lor, Iată, aduc voă pre el afară, ca să cunoașteți că întru dănsul nici o vină nu aflu.

5. Decă a eșit Iisus afară, purtând cununa cea de spin, și haina cea mohorită. Și Pilat le a ȃis lor, Iată omul!

6. Iar dacă 'l au văduț pre el arhierii și slugile, au strigat, ȃicând, Răstignește-l, răstignește-l pre el. ȃis-a lor Pilat, Luați-l pre el voi, și 'l răstigniți; căci eu nu aflu întru el vină.

7. Răspuns-au lui Iudeii, Noi lege avem, și duple legea noastră dator este să moară, căci pre sine Fiul al lui Dumnezeu s'a făcut.

8. Iar dacă a auȃit Pilat acest cuvânt, mai mult s'a temut;

9. Și a intrat în divan iarăși, și a ȃis lui Iisus, De unde ești tu? Iar Iisus răspuns nu 'l a dat lui.

10. Decă a ȃis Pilat lui, Mie nu mă grăești? au nu știți că putere am să te răstignesc, și putere am să te slobodească?

11. Răspuns-a Iisus, N'ai avea nici o putere asupra mea, de n'ar fi fost dat ție de sus: pentru

aceasta cel ce m'a dat ție mai mare păcat are.

12. Dintr'aceasta căuta Pilat să-l slobodească pre el: iar Iudeii strigau, zicând, De vei slobodi pre acesta, nu ești prieten Căesarului: tot cel ce se face pre sine împărat, stă împotriva Căesarului.

13. Ți Decî Pilat auzind cuvîntul acesta, a scos afară pre Iisus, și a ședut pre scaun la judecată în locul ce se cheamă Pardosit cu pietre, iar Evreește, Gavvata.

14. Și era vinerea paștelor, și ceasul ca la al șeselea: și a zis Iudeilor, Iată Împăratul vostru!

15. Iar el a zis strigat, lea'z, lea'z, răstignește-l pre el. Zis-a lor Pilat, Pre Împăratul vostru să-l răstignesc? Răspuns-au arhierii, N'avem împărat fără numai pre Căesarul.

16. Decî atunci l'a dat pre el lor ca să se răstignească. Și a luat pre Iisus, și l'a dus.

17. Și ducându-și crucea sa, a eșit la locul ce se cheamă al căpătinei, care se zice Evrește Golgota:

18. Unde l'a răstignit pre el, și împreună cu el alți doi, de o parte și de alta, și în mijloc pre Iisus.

19. Ți Și a scris și titlu Pilat, și l'a pus pre cruce. Și era scris, IISUS NAZARINEANUL ÎMPĂRĂTULUI IUDEILOR.

20. Și pre acest titlu mulți din Iudei l'a cetit: căci aproape era de cetate locul unde s'a răstignit Iisus: și era scris Evrește, Elînește și Rimînește.

21. Decî a zis lui Pilat arhierii Iudeilor, Nu scrie, Împăratul Iudeilor: ci cum că el a zis, Împărat sunt al Iudeilor.

22. Răspuns-a Pilat, Ceea ce am scris, am scris.

23. Iar ostașii, dacă a răstignit pre Iisus, a luat hainele lui, și le a făcut patru părți, fiecărui ostaș o parte; și cămașa a luat: și era cămașa necusută, de sus țesută preste tot.

24. Și a zis întru dînsii, Să nu o sfășiem, ci să aruncăm sorți pentru dînsa, a căruia va fi: ca să se împlinească scriptura ce zice, Împărțit-au hainele mele lor-și, și pentru cămașa mea a aruncat sorți. Decî ostașii acestea a făcut.

25. Și sta lingă crucea lui Iisus muma lui, și sora mamei lui, Maria a lui Cleopa, și Maria Magdalina.

26. Decî Iisus vădînd pre maica sa, și pre uenicul stînd, pre care iubia, a zis maicei sale, Mulere, iată fiul tău!

27. După aceea a zis uenicului, Iată muma ta! Și dintr'acel ceas o a luat pre dînsa uenicul întru ale sale.

28. Ți După aceea știînd Iisus că toate s'au săvîrșit, ca să se împlinească scriptura, a zis, Mî e sete.

29. Și era acolo un vas plin de oțet: iar el umplînd un burete de oțet, și în isop puindu-l, l'a dus la gura lui.

30. Decî dacă a luat oțetul Iisus, a zis, Săvîrșitu-s'a: și plecîndu-și capul, și a dat duhul.

31. Iar Iudeii, ca să nu rămăe pre cruce trupurile sâmbăta, de vreme ce vineri era, (că era mare ziua sâmbetei aceea,) au rugat pre Pilat ca să le zdrobească lor fluierile, și să 'l rădice.

32. Deci au venit ostașii, și celui d'înteu 'l au zdrobit fluierile, și celui-l-alt ce s'a răstignit împreună cu el.

33. Iar la Iisus venind, dacă 'l au vădut pre el că atunci murise, nu 'l au zdrobit lui fluierile:

34. Ci unul din ostași cu sulita coasta lui a împuns, și îndată a eșit sânge și apă.

35. Și cel ce a vădut a mărturisit, și adevărată este mărturisirea lui: și acela știe că adevărate dice, ca și voi să credeți.

36. Că s'au făcut acestea, ca să se împlinească scriptura, Os nu se va zdrobi dintr'însul.

37. Și iarăși altă scriptură dice, Vedeai-ror pre care 'l au împuns.

38. Iar după acestea a rugat pre Pilat Iosif cel din Arimatea, fiind și el ucenic al lui Iisus, dar într'ascuns pentru frica Iudeilor, ca să iee trupul lui Iisus: și a dat voie Pilat. Deci a venit, și a luat trupul lui Iisus.

39. Și a venit și Nicodim, cel ce venise la Iisus ncaptea mai înainte, aducând amestecătură de smirnă și de aloi, ca la o sută de litre.

40. Și au luat trupul lui Iisus, și 'l-au înfășurat pre el în giulgiuri cu mirezme, precum este obiceiul Iudeilor a îngropa.

41. Și era grădină în locul

unde s'a răstignit; și în grădină mormint nou, lutru care nimeni n'oi odată nu se pusese.

42. Deci acolo pentru vinerea Iudeilor, căci aproape era mormintul, au pus pre Iisus.

CAPITOLUL XX.

Iar în ziua d'înteu a săptămănei a venit Maria Magdalina de dimineață, încă întunecă fiind, la mormint, și a vădut piatra luată de pre mormint.

2. Deci a alergat aceea, și a venit la Simon Petru, și la cela-l-alt ucenic, pre care iubia Iisus, și a dis lor, Au luat, pre Domnul din mormint, și nu știm unde 'l au pus pre el.

3. Deci a eșit Petru, și cela-l-alt ucenic, și veniau la mormint.

4. Și alergau amândoi împreună: și cela-l-alt ucenic a alergat înainte mai ourend de cât Petru, și a venit mai întâi la mormint.

5. Și plecându-se, a vădut giugiurile zăcând, dar n'a intrat.

6. Deci a venit și Simon Petru urmându 'l lui, și a intrat în mormint, și a vădut giulgiurile zăcând,

7. Și mătrea care a fost pre capul lui, nu cu giulgiurile zăcând, ci deosebi învâluită într'un loc.

8. Deci atunci a intrat și cela-l-alt ucenic, care venise întâi la mormint, și a vădut, și a credut.

9. Că încă nu știa scriptura,

că trebuia să invieze el din morți.

10. Și s'au dus ucenicii iarăși la al sîl.

11. Ț. Iar Maria sta la mormînt plîngînd afară: și plîngînd, s'a plecat, și a căutat în mormînt,

12. Și a vădut doi îngeri în veșminte albe ședînd, unul de cătră cap, și altul de cătră picioare, unde zăcuse trupul lui Iisus.

13. Și au dis ei aceea, Mulere, ce plîngi? Dis-a lor, Că au luat pre Domnul meu, și nu știu unde l'au pus pre dînsul.

14. Și acestea dicînd, s'a întors înapoi, și a vădut pre Iisus stînd, și nu știa că Iisus este.

15. Dis-a ei Iisus, Mulere, ce plîngi? pre cine cauți? Iar ei părăndu-i-se că este grădinarul, a dis lui, Doamne, de l'ai luat tu pre el, spune-mi mie unde l'ai pus pre dînsul, și eu voi lua pre el.

16. Dis-a ei Iisus, Mario! In-torcîndu-se aceea, a dis lui, Ravvuni; ce se dice, învățăto-rule.

17. Dis-a ei Iisus, Nu te atinge de mine; că încă nu m'am suit la Tatăl meu: ci mergi la frații mei, și le spune lor, Mă suiți la Tatăl meu, și Tatăl vostru; și la Dumnezeuul meu, și Dumnezeuul vostru.

18. A venit Maria Magdalena vestind ucenicilor că a vădut pre Domnul, și că acestea a dis ei.

19. Ț. Deci într'acea sară fiind ziua cea d'întîi a săptămănei,

și usele fiind încuete unde erau ucenicii adunați pentru frica Iudeilor, venit-a Iisus și a stătut în mijloc, și a dis lor, Pace voă.

20. Și aceasta dicînd, a arătat lor mîinile și coasta sa. Și s'au bucurat ucenicii, vădînd pre Domnul.

21. Deci a dis lor Iisus iarăși, Pace voă: precum m'a trimes pre mine Tatăl, și eu trimet pre voi.

22. Și aceasta dicînd, a suflat, și a dis lor, Luați Duh Sfînt:

23. Căroră veți erta pîcatele, se vor erta lor; și căroră le veți ținea, vor fi ținute.

24. Ț. Iar Toma, unul din cei doi spre-dece, care se cheamă Geamăn, nu era cu dînsii cînd a venit Iisus.

25. Deci au dis lui cei-l-alti ucenici, Am vădut pre Domnul. Iar el le a dis lor, De nu voi vedea în mîinile lui semnul cuielor, și de nu voi pune degetul meu în semnul cuielor, și de nu voi pune mîina mea în coasta lui, nu voi crede.

26. Ț. Și după opt zile, iarăși erau în lăuntru ucenicii lui, și Toma cu dînsii: venit-a Iisus, fiind usele încuete, și a stătut în mijloc, și a dis, Pace voă.

27. Apoi a dis lui Toma, Adu-ți degetul tău încoace, și vedea mîinile mele; și ado mîina ta, și o pune în coasta mea: și nu fi necredincios, ci credincios.

28. Și a răspuns Toma și a dis lui, Domnul meu și Dumnezeuul meu.

29. Dis-a Iisus lui, Căci m'ai vădut pre mine, Tomo, ai ore-

cut: fericiți cei ce n'au vădut, și ai creșt.

30. *| Multe încă și alte semne a făcut Iisus înaintea ucenicilor săi, care nu sunt scrise în cartea aceasta:

31. Iar acestea s'au scris, ca să credeți că Iisus este Hristos, Fiul lui Dumnezeu; și creștând viață să aveți întru numele lui.

CAPITOLUL XXI.

După acestea iarăși s'a arătat pre sine Iisus ucenicilor săi, la marea Tiveriadel; și s'a arătat așa.

2. Erau împreună Simon Petru, și Toma care se dăce Geamăn, și Natanail, cel din Cana-Galileei, și alți doi din ucenicii lui.

3. Dis-a lor Simon Petru, Mă duce să pescuiesc. Dis-au ei lui, Mergem și noi împreună cu tine. Și au opt; și s'au suit în corabie îndată, și într'acea noapte n'au prins nimic.

4. Iar dacă s'a făcut dimineața, a stăut Iisus la țărmuri: dar nu știau ucenicii că Iisus este.

5. Deci a dis lor Iisus, Fiilor, nu cumva aveți ceva de mâncare? Răspuns-au lui, Nu.

6. Iar el a dis lor, Aruncați mreaja d'a dreapta parte a corăbiei, și veți afla. Și au aruncat, și nu mai puteau să o tragă pre ea de mulțimea peștilor.

7. Deci a dis ucenicul acela pre care 'l iubia Iisus, lui Petru, Domnul este. Iar Simon Petru auzind că Domnul este, cu epen-

ditul s'a încins (că era gol,) și s'a aruncat în mare.

8. Iar cei-l'alți ucenici cu corăbioara au venit; (căci nu erau departe de pământ, ci ca la două sute de coți) trăgând mreaja cu pești.

9. Deci dacă au eșit la pământ, au vădut jăratec stând, și pește pus d'asupra, și pâine.

10. Dis-a lor Iisus, Aduceți din pești carii ați prins acum.

11. S'a suit Simon Petru, și a tras mreaja la uscat plină de pești mari, o sută cincizeci și trei; și atâția fiind, nu s'a rupt mreaja.

12. Dis-a lor Iisus, Veniți de prânziți. Și nimeni nu cuteza din ucenici să 'l întrebe pre el, Tu cine ești? știind că Domnul este.

13. Și a venit Iisus, și a luat pâinea, și le a dat lor, și peștele asijderea.

14. Cu aceasta acum a treia oară s'a arătat Iisus ucenicilor săi, după ce s'a sculat din morți.

15. *| Deci dacă au prânzit, a dis Iisus lui Simon Petru, Simone al lui Iona, iubești-mă mai mult de cât aceștia? Dis-a lui, Așa, Doamne; tu știi că te iubesc. Dis-a lui, Paște mielului meu.

16. Dis-a lui iarăși a doua oară, Simone, al lui Iona, iubești-mă? Răspuns-a lui, Așa, Doamne; tu știi că te iubesc. Dis-a lui, Paște oilor mele.

17. Dis-a lui a treia oară, Simone, al lui Iona, iubești-mă? S'a mâhnit Petru căci a dis lui a treia oară, Iubești-mă? Și a

dis lui, Doamne, tu toate ştii; tu ştii că te iubesc. Dis-a Iisus lui, Paşte oile mele.

18. Amin, amin, dic ţie, Când erai mai ténér, te încingeai pre tine însuşi, şi umbla unde vrea; iar după ce vei îmbătrâni, vei întinde mâinele tale, şi altul te va încinge, şi te va duce unde tu nu voreşti.

19. Şi aceasta a dis, însemnând cu ce moarte va slăvi pre Dumnezeu. Şi aceasta grăind, a dis lui, Urmează mie.

20. Iar întorcându-se Petru, a vedut pre ucenicul pre care iubia Iisus mergând după el; care se şi culcase la cină pre pleptul lui, şi disese, Doamne, cine este oela ce va să te vindă?

21. Pre acela vedându-l Petru

a dis lui Iisus, Doamne, dar a cеста ce va face?

22. Dis a Iisus lui, De voi vrea să rămăe acesta până voi veni, ce 'ţi este ţie? tu urmează mie.

23. Decî a eşit cuvântul acesta între fraţi, că ucenicul acesta nu va muri; şi n'a dis Iisus lui, Nu va muri; ci, De voi vrea să rămăe acesta până voi veni, ce 'ţi este ţie?

24. Acesta este ucenicul care mărturiseşte pentru acestea, şi a scris acestea; şi ştim că adevărată este mărturisirea lui.

25. Sînt încă şi altele multe căte a făcut Iisus, care de s'ar fi scris oate una, nici în lumea aceasta mi se pare că n'ar în-oăpea cărţile care s'ar fi scris. Amin.

F A P T E L E

SFINTILOR APOSTOLÎ.

CAPITOLUL I.

Cuvântul cel d'întîi am făcut, O Teofil, pentru toate cele ce a început Iisus a face şi învăţa.

2. Până în ziua întru care s'a înălţat, poruncind prin Duhul Sfînt apostolilor, pre cari i-a ales:

3. Căror s'a şi pus înainte pre

sine viū după patima sa în multe semne adevărate, în patru-deci de zile arătându-se lor, şi grăind cele pentru împărăţia lui Dumnezeu:

4. Şi cu dînsii petrecînd, le a poruncit lor de la Ierusalim să nu se despartă, ci să aştepte făgăduinţa Tatălui, care, disce el, aţi audît de la mine.

5. Căci Ioana botezat cu apă;

iar voi vă veți boteza cu Duhul Sfint nu după multe zilele acestea.

6. Iar ei adunându-se, 'l au întrebat pre dânsul, dicend, Doamne, au în vremea aceasta vei să așezi împărăția lui Israil ?

7. Iar el a dis către dânsii, Nu este al vostru a ști anii sau vremile, care Tatăl le a pus întru a sa stăpânire.

8. Ci veți lua putere, venind Duhul Sfint preste voi: și veți fi mie marturi în Ierusalim, și în toată Iudeea, și în Samaria, și până la marginea pământului.

9. Și acestea dicend, privind el, s'a înălțat; și nor 'l a luat pre el de la ochii lor.

10. Și căutând el la cer când mergea el, iată, doi bărbați au stătut înaintea lor în veșminte albe;

11. Carei au și dis, Bărbați Galileeni, ce stați căutând spre cer? acest Iisus, care s'a înălțat de la voi la cer, așa va veni precum 'l ați vădut pre el mergend la cer.

12. Atunci s'au întors apostolii în Ierusalim de la muntele ce se cheamă Eleon, care este aproape de Ierusalim, calea sâmbetei avend.

13. Și dacă au intrat, s'au suit în casa de sus, unde lăcuiau Petru, și Iacov, și Ioan, și Andrei, Filip și Toma, Vartolomei, și Mattei, Iacov al lui Alfeu, și Simon Zilotis, și Iuda fratele lui Iacov.

14. Aceștia toți erau așteptând

cu un cuget în rugăciune și în cerere, cu mulerile, și cu Maria muma lui Iisus, și cu frații lui.

15. Și în zilele acelea sculându-se Petru în mijlocul ucenicilor, a dis, (și era mulțime de nume împreună ca la o sută și douăzeci,)

16. Bărbați, frați, se cădea a se împlini scriptura aceasta, care a dis mai înainte Duhul Sfint prin gura lui David pentru Iuda, care s'a făcut pdrăvitor celor ce s'au prins pre Iisus.

17. Căci numărât era împreună cu noi, și luase soartea slujbei acesteia.

18. Deci acesta a câștigat țarină din plata nedreptăței; și cădend la pământ, a plesnit preste mijloc, și s'au vărsat toate măruntaiele lui.

19. Și s'a făcut aceasta cunoscută la toți cei ce lăcuiau în Ierusalim; așa căt s'a chemat țarina aceea în limbilor, Acheldama, adică, Țarina sângelui.

20. Pentru că scris este în cartea Psalmilor, Făcă-se curtea lui pustie, și să nu fie oine să lăcuească întru ea: și episcopia lui să o iec altul.

21. Deci, se cuvine, dintr'acești bărbați cari se adunau cu noi în toată vremea întru care intra și eșia între noi Domnul Iisus,

22. Incepend de la botezul lui Ioan, până în ziua întru care s'a înălțat de la noi, să fie cu noi martur învierii lui, unul dintr'aceștia.

23. Și au pus pre doi, pre

Iosif ce se cheamă Varsava, care s'a numit Iust, și pre Mattia.

24. Și rugându-se au zis, Tu, Doamne, care știi inimele tuturor, arată dintr'acești doi pre unul care ai ales.

25. Ca să iee soartea slujbei și apostoliei acesteia, dintru care a cădut Iuda, ca să meargă în locul lui.

26. Și au dat sorții lor; și a cădut soartea pre Mattia: și s'a numărat cu cei un-spre-dece apostoli.

CAPITOLUL II.

Și dacă s'a împlinit ziua Praznicului a cinci-deci de zile, erau toți împreună adunați la un loc.

2. Și s'a făcut fără de veste din cer sunet ca de suflare de vifor ce vine repede, și a umplut toată casa unde ședeau.

3. Și li s'au arătat lor limbi împărțite ca de foc, și a seșut pre fie-care din ei.

4. Și s'au umplut toți de Duhul Sfânt, și au început a grăi într'alte limbi, precum le da lor Duhul a grăi.

5. Și erau în Ierusalim lăcuitorii Iudei, bărbați cucernici, dintru tot neamul ce este sub cer.

6. Și făcându-se glasul acela, s'a adunat mulțimea, și s'a turburat, căci aușia fie-care pre ei grăind în limba sa.

7. Și se spăimântau toți și se miraș, dicend unul către altul, Au nu sunt aceștia ce grăesc toți Galileeani?

8. Și cum noi aușim fie-care limba noastră, întru care ne am născut?

9. Partenii, și Midenii, și Elamitenii, și cei ce lăcuiesc în Mesopotamia, și în Iudeea, și în Cappadochia, în Pont, și în Asia.

10. În Frighia, și în Pamfilia; în Eghipet, și în părțile Liviei cele de lângă Chirini, și nemernicii Romani, Iudeii și veneticii,

11. Criterii și Arapii, aușim pre ei grăind în limbele noastre măririle lui Dumnezeu.

12. Și se spăimântau toți, și se miraș, dicend unul către altul, Ce va să fie aceasta?

13. Iar alții batjocorind diceau, Acești oameni de must sunt plini.

14. ¶ Iar stând Petru cu cei un-spre-dece și a redicat glasul său, și a zis lor, Bărbați Iudei, și toți cei ce lăcuți în Ierusalim, aceasta voă să vă fie știută, și ascultați cuvintele mele.

15. Pentru că nu precum se pare voă, aceștia sunt beți, că este numai al treilea oas din zi.

16. Ci aceasta este ceea ce s'a zis prin proorocul Ioel:

17. Și va fi în zilele cele de apoi, dice Dumnezeu, turna-voiți din Duhul meu preste tot trupul: și vor prooroci feciorii voștri, și fetele voastre, și tinerii voștri vedenii vor vedea, și bătrânii voștri visuri vor visa.

18. Încă și preste slugele mele și preste slujnicele mele în zilele

acelea voiŭ turna din Duhul meu; ŝi vor prooroci.

19. Ŝi voiŭ da minunŭ în cer sus, ŝi semne pre pământ jos; sânge, ŝi foc, ŝi fumegare de fum:

20. Soarele se va întoarce întru întunec, ŝi luna în sânge, mai înainte până ce va veni dîoa Domnului cea mare ŝi luminată.

21. Ŝi va fi, că tot cela ce va chema numele Domnului se va mântui.

22. Bărbaŭ Israiltenŭ, ascultaŭi cuvintele acestea; pre Iisus Nazarineanul, bărbat de la Dumnezeu arătat la voi, cu puteri ŝi cu minunŭ ŝi cu semne care a făcut printr'insul Dumnezeu în mijlocul vostru, precum ŝi voi știŭ:

23. Pre acesta, dupre sfatul cel rînduit ŝi dupre mai înainte știința lui Dumnezeu, fiind dat, luându' l, ŝi prin mâinele celor fără de lege răstignindu' l, l aŭ omorit.

24. Pre care Dumnezeu l a înviat, stricând durerile morŭei: pentru că nu era cu puțință a fi el de dînsa ținut.

25. Că David grăește pentru dînsul. Văduŭ-am pre Domnul înaintea mea pururea, că d'a dreapta mea este, ca să nu mă clătesc:

26. Pentru aceasta s'a veselit inima mea; ŝi s'a bucurat limba mea; încă ŝi trupul meu se va odihni spre nădejde:

27. Că nu veŭ lăsa sufletul

meu în iad, nici veŭ da pre Sfîntul tîu să vadă stricăciune.

28. Cunoscut aŭ făcut mie căile vieŭei; umplea-mă-veŭ de veselie cu fața ta.

29. Bărbaŭi, fraŭi, să fie slobod cu îndrăznire a grăi către voi pentru patriarhul David, că a ŝi murit ŝi s'a îngropat, ŝi mormîntul lui este între noi până în dîoa aceasta.

30. Deci prooroc fiind, ŝi știind că cu jurămînt s'a jurat Dumnezeu lui, că din rodul coapselor lui, dupre trup, va rîdica pre Hristos, să șadă pre scaunul lui;

31. Mai înainte vădînd aceasta, a grăit de învierea lui Hristos, că nu s'a lăsat sufletul lui în iad, nici trupul lui a văduŭ stricăciune.

32. Pre acest Iisus l a înviat Dumnezeu, căruia noi toŭi sîntem marturi.

33. Drept aceea cu dreapta lui Dumnezeu înălțându-se ŝi făgăduința Duhului Sfînt luând de la Tatăl, a turnat aceasta care acum voi vedeŭi ŝi auziŭi.

34. Pentru că nu David s'a suit în ceruri: ci dîce însuŝi, Dis-a Domnul Domnului meu, Ședŭ d'a dreapta mea,

35. Până ce voiŭ pune pre vrăjmaŝi tăŝi așternut picioarelor tale.

36. Deci cu adeverire să știe toată casa lui Israil, că Domn ŝi Hristos a făcut Dumnezeu pre Iisus acesta, pre care voi l aŭ răstignit.

37. Iar ei auzînd aceasta s'aŭ umilit cu inima, ŝi aŭ dis

cătră Petru și cătră cel-l-alti apostoli, Ce vom face bărbați, frați?

38. Iar Petru a ȡis cătră ei, Pocăiți-vă, și să se boteze fiecare dintru voi întru numele lui Iisus Hristos spre ertarea păcatelor, și veți lua darul Sfîntului Duh.

39. Pentru că voă este făgăduința, și feciorilor voștri, și tutulor celor de departe, orî pre căți va chema Domnul Dumnezeuul nostru.

40. Și cu alte cuvinte mai multe mărturisia și îndemna pre dênșil ȡicînd, Mântuiți-vă de acest neam îndărătnic.

41. Deci cei ce bucurosi aũ primit cuvîntul lui, s'aũ botezat; și s'aũ adăogat în ȡioa aceea suflute ca la trei mii.

42. Și erau așteptănd întru învățătura apostolilor, și întru împărtășirea și întru frîngerea pînei, și întru rugăciuni.

43. Și s'a făcut preste tot sufletul frică: și multe minuni și semne prin apostoli se făceau.

44. Și toți cei ce aũ creȡut erau la aceeași, și aveau toate de obște.

45. Și moșiele și averile le vindeau, și le împărtiau pre ele tutulor, duple oum fie-care avea lipsă.

46. Și în toate ȡilele așteptănd ou un cuȡet în biserică, și frîngînd prin case pîne, primiau hrană cu bucurie și cu prostimea inimii,

47. Lăudănd pre Dumnezeu,

și avînd har la tot norodul. Iar Domnul adăoga pre cei ce se mîntuiau în toate ȡilele la biserică.

CAPITOLUL III.

Și împreună Petru și Ioan s'aũ suit în biserică în ceasul rugăciunei al noălea.

2. Și un bărbat oare-care șchiop din pîntecele maicei sale *find*, se purta, pre care îl puneau în toate ȡilele înaintea ușei bisericei ce se chema Frumoașă, ca să ceară milostenie de la cei ce intrau în biserică.

3. Care vîdînd pre Petru și pre Ioan, vrînd să intre în biserică, cerea milostenie.

4. Iar Petru, cu Ioan căutănd la dênșul, a ȡis, Caută la noi.

5. Iar el cu osirdie căuta la dênșil, așteptănd să iee ceva de la ei.

6. Iar Petru a ȡis, Argint și aur nu este la mine; iar ce am aceea îți dau: Întru numele lui Iisus Hristos Nazarineanul scoală și umblă.

7. Și apucăndu'l pre dênșul de mîna cea dreaptă, l'a redicat: și îndată i s'aũ întărit lui talpele și fluierile.

8. Și sîrînd a stătut, și umbla, și a intrat cu dênșil în biserică, umblănd, și sîrînd, și lăudănd pre Dumnezeu.

9. Și l'a vîdut pre el tot norodul umblănd și lăudănd pre Dumnezeu:

10. Și îl cunoșteau pre el că acesta era acela ce ședea pentru

milostenie la ușa cea Frumoasă a bisericeî: și s'au umplut de spaîmă și de mirare pentru ceea ce i s'a întemplat lui.

11. Și ținându-se schiopul cel vindecat de Petru și de Ioan, a alergat la dînsii toî norodul în pridvorul ce se chieamă al lui Solomon, înspăîmîntaîi.

12. ¶ Iar Petru vîdînd *aceasta*, a răspuns cătră norod, Bărbaîi Israilteni, ce vî minunaîi de *aceasta*? saû ce căutaîi la noi, ca cum cu a noastră putere saû cucernicie am fi făcut pre *acesta* să umble?

13. Dumneîul lui Avraam, și al lui Isaac, și al lui Iacov, Dumneîul părinîilor noștri, a proslăvit pre Fiul sîu Iisus; pre care voi 'l aîi dat, și v'aîi lepădat de dînsul înaintea feîei lui Pilat, judecînd el să 'l slobo-dească.

14. Iar voi de Cel Sfînt și Drept v'aîi lepădat, și aîi cerut bărbat ucigaș să vi se dăru-ească voă;

15. Iar pre Incepătorul vieîi 'l aîi omorît, pre care Dumne-deu 'l a înviat din morîi; căruia noi marturi sîntem.

16. Și întru credinîa numelui lui, pre *acesta* pre care il vedeîi și 'l știîi, 'l a întărit numele lui: și credinîa cea printr'însul 'l a dat lui toată întregimea *aceasta* înaintea voastră tutu-lor.

17. Și acum, fraîilor, știu că prin neștiinîa aîi făcut *aceasta*, ca și boierîi voștri.

18. Ci Dumneîu cele ce mai înainte a vestit prin gura tutu-lor proorocilor lui, că va păîimi Hristos, a împlinit așa.

19. ¶ Deî pocăîi-vî, și vî întoarceîi, ca să se șteargă pă-catele voastre, când vor veni vremile rîcoreîei de la,faîa Dom-nului.

20. Și va trimete pre cel mai înainte propoveduit voă pre Iisus Hristos:

21. Pre care trebuie cerul să 'l primească până la anîi așeîa-reî tutu-lor, care a grăit Dum-neîu prin gura tutu-lor sfinîilor sîi prooroci din veac.

22. Pentru că Moisi cătră pă-rinîi a îis, Prooroc va rîdica voă Domnul Dumneîul vostru dintre fraîi voștri, ca pre mine; pre el să 'l ascultaîi întru toate orî câte va grăi cătră voi.

23. Și va fi, că tot sufletul care nu va asculta pre prooro-cul acela, se va pierde dintre norod.

24. Și toîi proorociî de la Sa-muil, și cei-l-alîi, căîi au grăit mai înainte, au vestit îilele *aceasta*.

25. Voi sînteîi fiîi prooro-cilor, și al legătureî, care a pus Dumneîu cătră părinîi noștri, grăînd cătră Avraam, Și întru sîmînîa ta se vor blagoslovi toate neamurile pămîntului.

26. Voă întîî Dumneîu, în-viînd pre Fiul sîu Iisus, 'l a tri-mes pre el blagoslovîndu-vî pre voi, când vî întoarceîi fie-care de la vîcîșugurile voastre.

CAPITOLUL IV.

Si grăind ei către norod, venit-au asupra lor preoții, și volvodul bisericeii, și Sadducheii,

2. Părendu-le rău pentru că învățaau ei pre norod, și vestiaău intru Iisus învierea cea din morți.

3. Și 'și au pus pre densii mâinele, și 'i au pus pre ei la pază până a doa di: că era sară.

4. Iar mulți din cei ce auăiseră cuvântul au creăut; și s'a făcut numărul bărbaților ca la cincii mii.

5. Și a fost a doa di de s'au adunat boierii, și bătrânii, și cărturarii în Ierusalim,

6. Și Anna arhierul, și Caiafa, și Ioan, și Alecsandru, și câți erau din neamul arhieresc.

7. Și puindu'i pre ei în mijloc, 'i au întrebat, Cu ce putere, sau cu ce nume, ați făcut voi aceasta?

8. Atunci Petru, umplându-se de Duhul Sfint, a dis către densii, Boierii norodului, și bătrânii lui Israil,

9. De vreme ce noi astăzi sântem întrebați pentru facerea de bine a unui om bolnav, intru cine acesta s'a mântuit:

10. Cunoscut să fie voă tuturor, și la tot norodul lui Israil, că intru numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, pre care voi 'l ați răstignit, pre care Dumneău 'l a înviat din morți, intru acela acesta stă înaintea voastră să-nătos.

11. Aceasta este piatra care nu s'a băgat în samă de către voi ziditorii, care s'a făcut în capul unghiului.

12. Și intru nimeni altul nu este mântuire: pentru că nici nume este altul sub cer dat intru oameni, intru care trebuie să ne mântuim noi.

13. Și vădend îndrăznirea lui Petru și a lui Ioan, și știind că oamenii necărturarii sânt și proști, se miraă; și 'i cunoșteau pre densii că cu Iisus fuseseră.

14. Iar vădend pre omul cel tămăduit cu ei stănd, nimic, n'aveau a dice împotriva.

15. Ci poruncindu-le lor să easă afară din sobor, vorbiaău intru sine,

16. Dicend, Ce vom face oamenilor acestora? de vreme ce vėdut semn s'a făcut prin ei știut tutulor celor ce lăcuesc în Ierusalim; și nu putem tăgădui.

17. Ci ca nu mai mult să se lățească în norod, cu înfricoșare să 'i înfricoșem pre ei, ca mai mult să nu grăească de numele acesta nici unui om.

18. Și chiamându'i pre ei, le au poruncit lor ca nici de cum să nu mai grăească nici să învețe în numele lui Iisus.

19. Iar Petru și Ioan răspundend au dis către densii, De este drept înaintea lui Dumnezeu a asculta pre voi mai virtos de cât pre Dumneău, judecați.

20. Pentru că nu putem noi cele ce am vėdut și am auăit să nu le grăim.

21. Iar ei înfricoșându-l pre dênșil, 'I aũ slobodit, nimic aflând cum 'I ar pedepsi pre ei, pentru norod : că toți proslăviau pre Dumneđeu pentru ceea ce s'a facut.

22. Pentru că mai mult de cât de patru-deci de ani era omul acela, intru care se făcuse semnul acela al tămăduirei.

23. 'I Iar după ce s'aũ slobodit, aũ venit la ai sêi, și le aũ spus câte aũ dis cătră dênșii arhieriei și bătrânii.

24. Iar ei auđind, toți d'impreună aũ rēdicat glas cătră Dumneđeu, și aũ dis, Stăpâne, tu Dumneđeule, cel ce ai făcut cerul, și pământul, și marea, și toate cele ce sũnt într'insele :

25. Care ai dis prin gura lui David, robului tēu, Pentru ce s'aũ întăritat neamurile, și noroadele aũ cugetat cele deserte ?

26. Stătuť-aũ de fațā împărații pământului, și boierii s'aũ adunat împreună asupra Domnului, și asupra Hristosului lui.

27. Că s'aũ adunat cu adevărat, in cetatea aceasta asupra sfintului pruncului tēu Iisus, pre care 'I ai uns, Irod și Pilat din Pont, cu neamurile și cu noroadele lui Israil,

28. Să facă câte mâina ta și sfatul tēu mai înainte a rinduit să fie.

29. Și acum, Doamne, caută împotriva îngrozirilor lor : și dă robilor tēi cu toată îndrăzneala să grăească cuvēntul tēu,

30. Când vei întinde mâina ta spre tămăduire ; și semne și

minuni să se facă prin numele sfintului pruncului tēu Iisus.

31. 'I Și rugându-se ei, s'a clătit locul unde erau adunați ; și s'aũ umplut toți de Duhul Sfint, și grăiaũ cuvēntul lui Dumneđeu cu îndrăznire.

32. Iar inima și sufletul mulțimei celor ce aũ cređut era unul, și nici unulul ceva dintru averile lui đicca că este al sēu ; ci erau lor toate de obște.

33. Și cu mare putere mărturisiaũ apostolii de invierea Domnului Iisus : și mare har era preste ei toți.

34. Și nimeni nu era lipsit între ei : că toți carii aveau țarinii saũ case vindēndu-le, aduceau prețurile celor vindute,

35. Și le puneau la picioarele apostolilor, și se da de fie-care dupre cum cineva avea trebuință.

36. Iar Iosi, cel ce s'a numit Varnava de apostoli, (care se tîlcuește, Fiul mângăierei,) Levit, și Critean de neam,

37. Avēnd el țarină, vindēnd a adus prețul, și 'I a pus la picioarele apostolilor.

CAPITOLUL V.

Iar un om oare-care, a nume Anania. împreună cu Sappira mulerea sa, și a vindut țarina,

2. Și a ascuns din preț, știind și muierea lui, și aducēnd o parte oare-care, o a pus la picioarele apostolilor.

3. Iar Petru a dis, Anania, pentru ce a umplut Satana

inima ta, să minți tu Duhului Sfânt, și să ascunzi din prețul țarinei?

4. Aă nu rămăind, ție rămănea? și vindându-se, intru a ta stăpânire era? căci ai pus intru inima ta lucrul acesta? n'ai mințit oamenilor, ci lui Dumnezeu.

5. Iar Anania auzind cuvintele acestea, cădend, a murit: și s'a făcut frică mare preste toți cei ce auziau acestea.

6. Și sculându-se cei mai tineri, 'l au luat pre el, și scoțându'l 'l au îngropat.

7. Și a fost după ce au trecut ca trei ceasuri, și mulerea lui neștiind ceea ce se făcuse, a intrat.

8. Iar Petru a ăis ei, Spune-mi mie de ați vindut intru atâta țarina? Iar ea a ăis, Cu adevărat, intru atâta.

9. Iar Petru a ăis cătră dēnsa, Căci v'ați vorbit între voi a ispiți Duhul Domnului? Iată, picioarele celor ce au îngropat pre bărbatul tău lingă ușă *sânt*, și te vor scoate și pre tine.

10. Și a cădut îndatăși la picioarele lui, și a murit: și intrând tinerii, o au aflat moartă, și scoțendu-o, o au îngropat lingă bărbatul ei.

11. Și s'a făcut frică mare preste toată biserica, și preste toți cei ce auziau acestea.

12. ¶ Iar prin mâinele apostolilor se făceau semne și minuni multe intru norod; (și erau toți

cu un gând în pridvorul lui Solomon.

13. Iar din cei-l-alți nimeni nu cuteza să se lipească de ei: ci îi măria pre ei norodul.

14. Și mai virtos se adăogiau cei ce credeau în Domnul, mulțime de bărbați și de femei.)

15. Cât și pre ulițe scoteau pre cei bolnavi, și îi puneau pre paturi și pre nășăli, ca venind Petru măcar umbra lui să umbreze pre vre unul dintru ei.

16. Și se aduna și mulțimea din cetățile cele de prin prejur în Ierusalim, aducend pre cei bolnavi, și pre cei chinuți de duhurile cele necurate: caril se tămăduiau toți.

17. ¶ Și sculându-se arhiereul și toți cei ce erau cu dēnsul, (care este eresul Sadducheorilor,) s'au umplut de pismă,

18. Și 'și au pus mâinele lor preste apostoli, și 'l au pus pre ei în paze de obște.

19. Iar ingerul Domnului noaptea a deschis ușele temniței, și scoțendu'l pre dēnsul afară, a ăis,

20. Mergeți, și stând grați în biserică norodului toate cuvintele vieții acesteia.

21. Și auzind *aceasta*, au intrat de dimineată în biserică, și învățau. Iar venind arhiereul, și cei ce erau cu el, au adunat soborul, și pre toți bătrânii fiilor lui Israil, și au trimes la temniță să 'l aducă pre dēnsul.

22. Iar slugile mergend, nu

'I au aflat pre el in temniță, și întorcându-se, au spus,

23. Dîcînd, Temnița o am găsit incuieată cu toată întărirea, și pre strejări stînd înaintea ușelor; iar deschîdînd, în lăuntru pre nimeni n'am aflat.

24. Și dacă audiră cuvintele acestea preotul și voivodul bisericel și arhieriei, se miraū de dînșil ce va să fie aceasta.

25. Iar venind oare-carele a spus lor, dîcînd, Iată bărbații pre cari 'I ați pus în temniță sînt în biserică stînd, și învățînd pre norod.

26. Atunci mergînd voivodul ou slugele, 'I a adus pre el nu ou silă: că se temeau de norod, să nu 'I ucidă cu pietre.

27. Și aducîndu-l pre el, 'I au pus în sobor: și 'I a întrebat arhierul,

28. Dîcînd, Aū nu cu poruncă v'am poruncit voă să nu învățați în numele acesta? și iată, ați umplut Ierusalimul cu învățătura voastră, și veți să aduceți asupra noastră sîngele omului acestuia.

29. 'I Iar răspundînd Petru și ceilalți apostoli, au dîs, Trebuie a asculta pre Dumnezeu mai mult de cît pre oameni.

30. Dumnezeuul părinților noștri a sculat pre Iisus, pre care voi 'I ați omorît, spînzurându-l pre lemn.

31. Pre acesta, Dumnezeu, Începător și Mîntuitor, 'I a înălțat cu dreapta sa, ca să deopăcîntă lui Ișrail, și ertare păcatelor.

32. Și noi sîntem lui marturi cuvintelor acestora; precum și Duhul Sfînt, pre care 'I a dat Dumnezeu celor ce 'I ascultă pre el.

33. 'I Iar el audînd *aceasta* foarte se mâniau, și se sfătuiau să 'I omoare pre dînșil.

34. Și sculându-se oare-care Fariseu în sobor, a nume Gamaliil, învățător de lege, cinstit la tot norodul, a poruncit ca să fie apostolii puțin ceva afară.

35. Și a dîs către dînșil, Bărbați Ișrailiteni, luați-vă aminte voă de oamenii aceștia ce veți să faceți.

36. Pentru că mai înainte de zilele acestea s'a sculat Teida, dîcînd cum că el este oare-care mare; lingă care s'a lipit un număr de bărbați, ca la patru sute: care s'a omorît; și toți câți ascultaū pre el s'au risipit, și s'au făcut întru nimic.

37. După acesta s'a sculat Iuda Galileanul în zilele scrisorei, și a despărțit norod mult după dînsul: și acela a perit; și toți câți ascultaū pre el s'au risipit.

38. Și acum dîc voă, Feriți-vă de oamenii aceștia, și îi lăsați pre el: căci de va fi de la oameni sfatul acesta saū lucrul acesta, se va risipi:

39. Iar de este de la Dumnezeu, nu veți putea să 'I risipiți; ca nu cumva și luptători de Dumnezeu să vă faceți.

40. Și au ascultat pre el: și chîmînd pre apostoli, bătîndu-le au poruncit să nu grăească

în numele lui Iisus, și 'l au sloboșit pre el.

41. Și Decî ei se duceau, bucurându-se, de la fața soborului, căci pentru numele lui s'au învrednicit a se necinști.

42. Și toată ziua în biserică, și prin case, nu încetau a învăța și a bine-vesti pre Iisus Hristos.

CAPITOLUL VI.

Și în zilele acelea, înmulțindu-se ucenicii, au făcut cîrtire Ellinii împotriva Evreilor, căci văduvele lor se treceau cu vederea întru slujba cea de toate zilele.

2. Și chemând cei doi spre-dece pre mulțimea ucenicilor, au dis, Nu este cu plăcere noastră lăsînd cuvîntul lui Dumnezeu, să slujim meselor.

3. Socotiți, drept aceea, fraților, dintre voi șapte bărbați mărturisîți, plini de Duhul Sfînt și de înțelepciune, pre cari să 'l rînduim la treaba aceasta.

4. Iar noi întru rugăciune și întru slujba cuvîntului ne vom zăbăvi.

5. Și a plăcut cuvîntul acesta înaintea a toată mulțimea: și au ales pre Stefan, bărbat plin de credință și de Duhul Sfînt, și pre Filip, și pre Prohor, și pre Nicanor, și pre Timon, și pre Parmena, și pre Nicolae nemernicul Antiohiei:

6. Pre cari 'l au pus înaintea apostolilor: și rugându-se, și au pus preste dîșii mîșnele.

7. Și cuvîntul lui Dumnezeu

creștea; și se înmulția numărul ucenicilor în Ierusalim foarte; și multă mulțime de preoți se supunea la credință.

8. Și Stefan fiind plin de credință și de putere, făcea minuni și semne mari întru norod.

9. Și s'au sculat unii din sinagoga, ce se dicea a Livertinilor, și a Chirinenilor, și a Alecsandrenilor, și a celor dela Cilichia, și de la Asia, de se pricioau cu Stefan.

10. Și nu puteau să stea împotriva înțelepciunii și duhului cu care grăia.

11. Atunci au scos pre niște bărbați, ce diceau, 'l am auzit pre el grăind cuvinte de hulă împotriva lui Moisi, și a lui Dumnezeu.

12. Și au întăritat pre norod, și pre bătrîni, și pre cîrturari, și năvălind 'l au răpit pre dîșul, și 'l au dus la sobor.

13. Și au pus marturi mincinoși, cari diceau, Omul acesta nu încetează a grăi cuvinte de hulă împotriva acestui loc sfînt, și a legii:

14. Pentru că 'l am auzit pre el dicînd, că Iisus Nazarineanul acesta va strica locul acesta, și va schimba obiceiurile care ne a dat noastră Moisi.

15. Și căutînd spre el toți cei ce ședeau în sobor, au vădit fața lui ca o față de inger.

CAPITOLUL VII.

Și a dis arhiereul, Oare acestea așa sînt?

2. Iar el a dis, Bărbați, frați. și părinți, ascultați; Dumnezeuul slavei s'a arătat părintelui nostru Avraam, când era în Mesopotamia, mai înainte până a locui el în Harran,

3. Și a dis către dânsul, Eși din pământul tău, și din rudeniea ta, și vino în pământul care vouă arăta ție.

4. Atunci eșind din pământul Haldeilor, a locuit în Harran: și de acolo, după ce a murit tatăl lui, 'l a mutat pre el în pământul acesta, întru care voi acum locuiți.

5. Și nu 'l a dat lui moștenire într'insul, nici un pas de picior: și a făgăduit că 'l va da lui spre stăpânire pre el, și seminției lui după dânsul, nefiind la el fiu.

6. Și a grăit așa Dumnezeu, Că va fi stăpânul lui nemernică în pământ străin; și o vor robi pre ea, și o vor chinui ani patru sute.

7. Și neamul la care vor sluji îl vouă judeca eu, a dis Dumnezeu: și după acestea vor eși, și vor sluji mie în locul acesta.

8. Și 'l a dat lui aședământul tăerel împrejur; și așa a născut pre Isaac, și 'l a tăiat împrejur pre el în ziua a opta; și Isaac a născut pre Iacov; și Iacov pre cei doi spre-dece patriarhi.

9. Și patriarhii, pismuind lui Iosif, 'l au vîndut la Eghipt: și era Dumnezeu cu dânsul,

10. Și 'l a scos pre el din toate necazurile lui, și 'l a dat lui har și înțelepciune înaintea

lui Faraon împăratul Eghiptului: și 'l a pus pre el povățuitor preste Eghipt și preste toată casa lui.

11. Și a venit foamete preste tot pământul Eghiptului și al lui Hanaan, și necaz mare: și nu aflau de mîncat părinții noștri.

12. Și auzind Iacov că sînt bucate în Eghipt, a trimis pre părinții noștri înloci.

13. Și într'al doilea rînd s'a arătat Iosif fraților lui; și s'a făcut lui Faraon arătat neamul lui Iosif.

14. Și trimetînd Iosif, a chemat pre tatăl său Iacov, și toată rudeniea lui, cu suflete șapte-deci și cinci.

15. Și s'a pogorit Iacov în Eghipt, și a murit, el, și părinții noștri,

16. Și s'au mutat în Sihem, și s'au pus în mormintul care a cumpărat Avraam cu preț de argint de la fiul lui Emor al lui Sihem.

17. Iar cum se apropia vremea făgăduinței, care s'a jurat Dumnezeu lui Avraam, a crescut norodul și s'a înmulțit în Eghipt,

18. Până ce s'a sculat alt împărat, care nu știa pre Iosif.

19. Acesta meșteșuguind neamul nostru, a chinuit pre părinții noștri, ca să lopedu prune i lor, să nu viileze.

20. Întru care vreme s'a născut Moisi, și era plăcut lui Dumnezeu, care s'a hrănit luni trei în casa tatâne-său:

21. Și lepădându-se el, 'l a

lunt satn lui Faraon, și 'l a crescut pre el ei'și fecior.

22. Și s'a învățat Moisi în școala lui Eghiptenilor, și era puternic în cuvinte și în fapte.

23. Iar când se împliniau lui patru-zeci de ani, s'a suit în înaintea lui ca să cerceteze pre frații săi fiii lui Israel.

24. Și vădend pre oare-care pătimind strâmbătate, 'l a apărut, și l'a făcut izbîndă celui auzit, ucidend pre Eghiptean.

25. Și gîndia cum că pricepe frații lui că Dumne-deu prin mîna lui dă lor mîntuire: iar el n'a înțeles.

26. Și a doă-ți s'a arătat lor, sfădindu-se el, și 'l a îndemnat spre pace, dicend, Bărbați, frații sînteți voi; pentru ce faceți strâmbătate unul altuia?

27. Iar cel ce făcea strâmbătate aproapelui, 'l a împins pre el, dicend, Cine te a pus pre tine domn și judecător preste noi?

28. Aū voești tu să mă omori, precum ai omorit erii pre Eghipteanul?

29. Și a fugit Moisi pentru cuvîntul acesta, și s'a făcut nemernic în pămîntul lui Madiam, unde a născut doi fii.

30. Și după ce s'a uîmplinit patru-zeci de ani, s'a arătat lui în pustia muntele Sina ingerul Domnului în para focului rugului.

31. Iar Moisi vădend, s'a minunat de vedenie: și apropiindu-se el să iee aminte, s'a făcut glasul Domnului cătră el,

32. *Dicend*, Eu sînt Dumne-deul părinților tăi, Dumne-deul lui Avraam, și Dumne-deul lui Isaac, și Dumne-deul lui Iacov. Și cutremurându-se Moisi, nu cuteza să caute.

33. Și a dîs lui Domnul, Desleagă încălțămîntea picioarelor tale: pentru că locul intru care stai pămînt sfînt este.

34. Vădend, am vădut chinuirea norodului meu celui din Eghiptet, și suspinul lor am auzit, și m'am pogorit să 'l scot pre ei. Și acum vino, te trimet în Eghiptet.

35. Pre acest Moisi de care s'a uî lepădat, dicend, Cine te a pus pre tine domn și judecător? pre acesta, Dumne-deu, domn și izbăvitor 'l a trimes prin mîna ingerului celui ce s'a arătat lui în rug.

36. Acesta 'l a scos pre ei, făcend minuni și semne în pămîntul Eghiptetului, și la Marea Roșie, și în pustie ani patru-zeci.

37. Acesta este Moisi cel ce a dîs fiilor lui Israel, Prooroc va rîdica voă Domnul Dumne-deul vostru dintre frații voștri, ca mine; pre el să ascultați.

38. Acesta este acela ce a fost intru adunare în pustie cu ingerul care grăia lui în muntele Sina, și cu părinții noștri: care a primit cuvinte vii să ne dee noă.

39. La care n'a uî vrut să se facă ascultători părinții noștri, ci 'l a uî lepădat, și s'a uî întors cu inimile lor în Eghiptet,

40. Dîcînd lui Aaron, Fă noă dumneđei cariî vor merge înaintea noastră: pentru că Moisi acesta, care ne a scos pe noi din pămîntul Eghiptului, nu ştim ce i s'a întîmplat lui.

41. Şi aũ făcut viţel în ădilele acelea, şi aũ adus jertvă idolului, şi se veseliaũ întru lucrurile mîînelor lor.

42. Şi s'a întors Dumneđcũ, şi 'i a dat pre ei să slujească oştirii cerului; precum este scris în cartea proorocilor, Aũ jungheri şi jertve aũ adus mie ani patru-deci în pustie, casa lui Israil?

43. Şi aũ luat cortul lui Moloh, şi steaoa dumneđeului vostru Remfan, chipurile care le aũ fă-out să vî închinaţî lor: şi voiũ muta pre voi dincolo de Vavilon.

44. Cortul mărturieî era întru pîrîntîî noştri în pustie, precum a rînduit cel ce grăia lui Moisi, să 'l facă pre el duple asemănarea care a vîđut.

45. Pre care 'l aũ şi adus primindu'î pîrîntîî noştri cu Iisus întru stăpînirea Neamurilor, pre care le a gonit Dumneđeũ de la faţa pîrîntîîlor noştri, până în ădilele lui David;

46. Care a aflat har înaintea lui Dumneđeũ, şi a cerut să afle lăcaş Dumneđeului lui Iacov.

47. Iar Solomon 'i a zidit lui casă.

48. Iar cel Prea-Înalt nu în lăcaşuri făcute de mîîni lăcuşte; precum proorocul dice,

49. Cerul *este* mie scaun, şi pămîntul razim picioarelor mele: ce casă îmi veţi zidi mie? dice

Domnul: săũ care *este* locul odîhnei mele?

50. Aũ nu mîîna mea a făcut acestea toate?

51. ¶ Voi cel tari în cerbice şi netăeîî împrejur la inimă şi la urechi, pururea împotriva Duhului Sfînt staţi: precum pîrîntîî voştri, aşa şi voi.

52. Pre care din prooroci n'aũ gonit pîrîntîî voştri? şi aũ omorît pre cei ce mai înainte vestiaũ de venirea Celui Drept; căruia acum voi vîndetori şi ucîđetori v'aũ făcut:

53. Cariî aũ luat legea întru rînduiele ale îngerilor, şi nu o aũ păzit.

54. ¶ Şi ei auđind acestea, crăpaũ în inimele lor, şi scriş-niaũ cu dinţîî împotriva lui.

55. Iar el sînd plin de Duhul Sfînt, căutând la cer, a vîđut slava lui Dumneđeũ, şi pre Iisus stînd d'a dreapta lui Dumneđeũ.

56. Şi ăis, lată, vîđ cerurile deschise, şi pre Fiul omului stînd d'a dreapta lui Dumneđeũ.

57. Iar ei strigînd cu glas mare, 'şî aũ astupat urechile lor, şi aũ năvălit toţi cu un cuget asupra lui,

58. Şi scoţendu'î afară din cetate, 'î ucideaũ cu pietre: şi marturîî 'şî aũ pus haînele lor lingă picioarele unui tîner, ce se cheîma Savlu.

59. Şi ucideaũ cu pietre pre Stefan, care se ruga şi ăicea, Doamne, Iisuse, primeşte duhul meũ.

60. Şi îngenunchînd, a strigat

pe glas mare, Doamne, nu le
păcătul acesta. Și a-
dormit.

CAPITOLUL VIII.

Savlu era bine-voind spre
vindecarea lui. Și s'a făcut în
aceea goană mare asupra
bisericii celei din Ierusalim; și
toți s'au risipit prin ținuturile
iudeei și ale Samariei, afară de
apostoli.

2. Și au îngropat pre Stefan
bărbatul cucernic, și au făcut
plângere mare preste dânsul.

3. Și Savlu strica biserica,
mergând prin case, și trăgând
bărbați și mulieri 'i da la tem-
niță.

4. Deci ei răsipindu-se, tre-
cură, *din loc în loc*, bine-vestind
cuvântul.

5. Iar Filip pogorindu-se în
cetatea Samariei, propoveduia
lor pre Hristos.

6. Iar norodul lua aminte cu
un cuget la cele ce se grăiau de
Filip, auzind și vedând semnele
care le făcea.

7. Pentru că din mulți, cari
aveau duhuri necurate, strigând
cu glas mare, eșiau: și mulți slă-
bănogi și schiopi s'au vindecat.

8. Și s'a făcut bucurie mare
în cetatea aceea.

9. Iar un bărbat oare-care a
nume Simon, care era mai în-
ainte în cetate vrăjind și amăgind
neamul Samariei, dicând cum că
ar fi el oare-care mare:

10. La care lua aminte toți,
de la mic până la mare dicând,

Acesta este puterea lui Dumne-
deu cea mare.

11. Și lua aminte la el, pen-
tru că de multă vreme cu vră-
jele 'i a fost amăgit pre el.

12. Iar dacă au crezut lui
Filip care propoveduia de împă-
răția lui Dumnezeu, și de nu-
mele lui Iisus Hristos, s'au bo-
tezat, bărbați și mulieri.

13. Atunci și Simon acela a
crezut: și botezându-se petrecea
cu Filip, și vedând puterile cele
mari și semnele ce se făceau, se
mira.

14. Iar auzind apostolii cel
din Ierusalim, cum că a primit
Samarita cuvântul lui Dumnezeu,
au trimis către dânsii pre Petru
și pre Ioan:

15. Caril pogorindu-se, s'au
rugat pentru el, ca să iea Du-
hul Sfânt:

16. (Pentru că încă nici preste
unul dintru ei nu se pogorise:
ci numai botezați erau întru nu-
mele Domnului Iisus.)

17. Atunci puneau mâinele
preste el, și lua Duhul Sfânt.

18. Și vedând Simon că prin
punerea mânelor apostolilor se
dă Duhul Sfânt, a adus lor bani,

19. Dicând, Dați și mie această
putere, ca ori pre oare voi pune
mâinele, să iee Duhul Sfânt.

20. Iar Petru a zis către el,
Argintul tău să fie cu tine întru
pierdere, căci ai socotit că darul
lui Dumnezeu cu bani se ago-
nisește.

21. Nu este ție parte nici soarte
întru cuvântul acesta: pentru că

inima ta nu este dreaptă înaintea lui Dumnezeu.

22. Pocăște-te, drept aceea, de răutatea ta aceasta, și te roagă lui Dumnezeu, ca doară s'ar erta ție cuvântul inimei tale.

23. Pentru că într-o amărăciune a fierii și într-o legătură a nedreptății te ved că ești.

24. Și răspundând Simon, a dis, Rugați-vă voi pentru mine către Domnul, ca nimic dintr-acestea care ați dis să nu vie asupra mea.

25. Deci ei mărturisind și grăind cuvântul Domnului, s'au întors în Ierusalim, și în multe sate de ale Samarinenilor au bine vestit.

26. Și îngerul Domnului a grăit către Filip, dîcînd, Scoală-te, și mergi spre amiază și la calea ce se pogoră din Ierusalim în Gaza, aceasta este pustie.

27. Și sculându-se a mers: și iată, un bărbat Arap, famen, puternic al Candachiei, împărătesei Arapilor, care era preste toate vistierile ei, care a fost venit să se închine în Ierusalim,

28. Și era întorcându-se, și ședînd în căruța sa, cetia pre proorocul Isaia.

29. Iar Duhul a dis lui Filip, Apropie-te și te lipește de căruța aceasta.

30. Și alergînd Filip, l'a audît cetînd el pre proorocul Isaia, și a dis, Oare înțelegi cele ce cetîți?

31. Iar el a dis, Cum voi putea, de nu mă va povățui ci-

neva? Și a rugat pre Filip de s'a suit și a ședut cu el.

32. Iar locul scripturei care o cetia era acesta, Ca o oare spre junghiere s'a adus; și ca un miel înaintea celui ce l tunde pre el fără de glas, așa nu și deschidea gura sa:

33. Întru smerenia lui judecata lui s'a rădicat: și neamul lui cine îl va spune? că se rădică de la pământ viața lui.

34. Și răspundînd famenul lui Filip, a dis, Rogu-te, pentru cine dîce proorocul acestea? pentru sine, sau pentru alt cineva?

35. Și deschidînd Filip gura sa, și începînd din scriptura aceasta, a bine-vestit lui pre Iisus.

36. Și mergînd ei pre cale, au venit la oare care apă: și a dis famenul, Iată, aici este apă; ce mă oprește a mă boteza?

37. Iar Filip a dis lui, De crești din toată inima ta, cu puțință este. Și el răspundînd a dis, Cred că Fiul lui Dumnezeu este Iisus Hristos.

38. Și a poruncit să stee căruța: și s'au pogorît amîndoi în apă, și Filip și famenul; și l'a botezat pre el.

39. Iar dacă au eșit din apă, Duhul Domnului a răpit pre Filip, și nu l'a mai vedut pre el famenul: și mergea în calea sa bucurându-se.

40. Iar Filip s'a aflat în Azot: și trecînd, bine-vestia în toate cetățile, până a venit el la Cesaria.

CAPITOLUL IX.

Iar Savlu, încă suflând cu în-
groziri și cu ucideri împotriva
tăcutelor Domnului, a mers la
Arlhoren.

Și a cerut de la el cărți în
Damasc la sinagoguri, ca de ar
afli pre vre unii carii să fie
din calea aceasta, și bărbați și
mulori, legați să 'i aducă în
Ierusalim.

Și mergând, a fost când s'a
apropiat el de Damasc: fără de
vânt a strălucit preste el lu-
mina din cer :

Și cădând pre pământ, a au-
dit glas dicând lui, Savle, Savle,
ce mă gonești?

Și el a dis, Cine ești, Doamne?
Iar Domnul a dis lui, Eū sunt
Iisus pre care tu gonești: cu
greu îți este ție a lovi cu picu-
rul împotriva boldurilor.

Și tremurând și spălmântat
fiind, a dis, Doamne, ce voești
să fac? Și Domnul a dis către
el, Scoală-te, și intră în cetate,
și se va spune ție ce trebuie tu
să faci.

Iar bărbații, carii mergeau
pre cale cu el, stăteau încreme-
niți, auzind glasul, și pre ni-
meni vedând.

Și s'a sculat Savlu de la
pământ; și deschidându'și ochii
săi, pre nimeni nu vedea: și du-
cându'l de mâini, 'i au băgat în
Damasc.

Și a fost trei zile nevădând,
și nici a mâncat nici a băut.

Și era un ucenic în Da-
masc, a nume Anania; și a dis

cătră el Domnul în vedenie,
Anania. Iar el a dis, Iată eū
aici sunt, Doamne.

Iar Domnul a dis către el,
Sculându-te, mergi pre ulița ce
se cheamă Dreaptă, și caută în
casa lui Iuda pre Savlu a nume,
Tarsenean: că iată, se roagă,

Și a vădut în vedenie pre
un bărbat a nume Anania in-
trând, și puindu'și pre el mâina,
ca iarăși să vadă.

Și a răspuns Anania, Doam-
ne, auđit-am de la mulți pentru
bărbatul acesta, câte rele a făcut
sfintilor tēi în Ierusalim:

Încă și aici are putere de
la arhierii să lege pre toți carii
ohieamă numele tău.

Și a dis către el Domnul,
Mergi: că vas ales ımı este mie
acesta, ca să poarte numele meu
înaintea Neamurilor, și a impă-
raților, și a fiilor lui Israel:

Că eū voiū arăta lui câte
i se cade să pătimească el pen-
tru numele meu.

Și a mers Anania, și a in-
trat în casă; și puindu'și pre el
măinele a dis, Savle frate, Dom-
nul Iisus, care s'a arătat ție pre
calea care veniai, m'a trimis ca
să veđi, și să te umpli de Du-
hul Sfint.

Și îndată a cădut de pre
ochii lui ca niște solzi: și a vă-
dut îndată, și sculându-se, s'a
botezat.

Și luând mâncare, s'a in-
tărit. Și a fost Savlu cu ucenicii
carii erau în Damasc câte-va
 zile.

Și îndată în sinagoguri a

propoveduit pre Hristos, că acesta este Fiul lui Dumnezeu.

21. Și se mirați toți cei ce 'l au-
diau, și diceau, Aă, nu este acesta
cel ce a prădat în Ierusalim pre
cel ce chemau numele acesta, și
aici pentru aceea a venit, ca le-
gați pre el să 'l ducă la ar-
hierii?

22. Iar Savlu mai virtos se
întăria, și turbura pre Iudeii cei
ce lăcuiau în Damasc, dovedind
că acesta este Hristos.

23. Și dacă s'au împlinit zile
multe, s'au sfătuit Iudeii să 'l
omoare pre dânsul:

24. Și s'a făcut lui Savlu cu-
noscut vicleșugul lor. Și păziau
poștele ziua și noaptea ca să 'l
omoare pre el.

25. Și luându'l pre dânsul uce-
nicii noaptea, 'l au slobozit pre-
ste zid lăsându 'l într'o coșniță.

26. Și mergând Savlu în Ieru-
salim, se ispitia să se lipească
de ucenici: și toți se temeau de
el, necredând că esto ucenic.

27. Iar Varnava luându'l pre
el, 'l a dus la apostoli, și le a
spus lor în ce chip pre cale a
vădut pre Domnul, și cum că 'l
a grăit lui, și în ce chip în Da-
masc cu îndrăzneală a grăit în-
tru numele lui Iisus.

28. Și era cu ei intrând și
eșind în Ierusalim;

29. Și cu îndrăzneală vorbind
întru numele Domnului Iisus;
și grăia și se întreba cu Ellinii;
iar ei căutați să 'l omoare pre el.

30. Și dacă au înțeles *aceasta*
frații, 'l au dus pre el în Che-
sariea, și 'l au trimis în Tars.

31. Iar bisericele prin toată
Iudeea și Galileea și Samaria, a-
veau pace, zidindu-se și umblând
întru frica Domnului, și întru
mângâierea Duhului Sfânt se im-
mulțiau.

32. Și a fost, Petru trecând
pre la toți, a venit și la sfinții
ce lăcuiau în Lidda.

33. Și a aflat acolo pre un om
oare-care a nume Enea, de opt
ani zăcând în pat, care era slă-
bănog.

34. Și a dis Petru lui, Enea,
vindecă-te Iisus Hristos: scoală-
te, și 'l așterne ție. Și îndată
s'a sculat.

35. Și 'l au vădut pre el toți
cei ce lăcuiau în Lidda și în Sa-
rona, cari s'au și întors la Dom-
nul.

36. Și iar în Ioppi era o uce-
niță a nume Tavita, care tilcu-
indu-se se dice Căprioară: acca-
sta era plină de fapte bune și
de milostenii ce făcea.

37. Și a fost în zilele acelea
bolnăvindu-se ea, a murit: și
scăldându-o o au pus în foisor.

38. Și aproape fiind Lidda de
Ioppi, ucenicii auzind că Petru
este într'însa, au trimes pre doi
bărbați la dânsul, rugându'l să
nu pregete a veni până la ei.

39. Și sculându-se Petru a
mers cu dânsii. Pre care dacă
a venit 'l au dus în foisor: și au
stătit înaintea lui toate vădu-
vele plângând, și arătând hai-
nele și îmbrăcămintele câte fă-
cea. fiind cu dânsel Căprioara.

40. Și scoțând Petru pre toți
afară, îngenunchind, s'a rugat;

și întorcându-se către trup a dîs, Tavitu, scoală. Iar ea 'și a des-ghia ochii săi: și vedînd pre Petru, a seșut.

41. Și dându'i ei mîlna, o a rîdînt pre ea, și chemînd pre slulu'i și pre văduve, o a dat pre ou vie.

42. Și s'a audît aceasta prin toată Ioppi; și mulți aũ creșut în Domnul.

43. Și a fost de a rămas el dîle destule în Ioppi la un Simon oare-care curelar.

CAPITOLUL X.

Iar un bărbat oare-care era în Chesariea, a nume Cornilie, sutaș din ceata ce se chema Italienească,

2. Cucernic și temător de Dumneșu cu toată casa lui, și făcînd milostenii multe norodului, și rugîndu-se lui Dumneșu d'a pururea.

3. A vedut întru vedenie aceea ca la al noălea ceas din dî pre ingerul lui Dumneșu intrînd către el, și dîcînd lui, Cornilie.

4. Iar el căutînd spre dînsul, și înfricoșîndu-se, a dîs. Ce este, Doamne? Și 'i a dîs lui, Rugăciunile tale și milosteniile tale s'aũ suit întru pomenire înaintea lui Dumneșu.

5. Și acum trimete în Ioppi bărbatî, și cheamă pre oare-care Simon, ce se numește Petru.

6. Acesta găzduiește la oare-care Simon curelar, căruia este

casa lingă mare: acesta va spune tie ce trebuie tu să faci.

7. Și dacă s'a dus ingerul care grăia cu Cornilie, chemînd pre doi din slugele sale, și pre un ostaș cucernic din cei ce îi slujiau lui;

8. Și povestindu-le lor toate, 'i a trimis în Ioppi.

9. Și iar a doa dî, mergînd el pre cale, și de cetate apropiîndu-se, s'a suit Petru în casa de sus să se roage în ceasul al șeselea:

10. Și foarte flămîndînd, vrea să guste: și gătînd aceia, cădut-a preste dînsul ulmire,

11. Și a vedut cerul deschis, și pogorîndu-se preste el un vas oare-care, ca o față de masă niare de pînză de patru colțuri legată, și slobođîndu-se pre pămînt:

12. Intru care erau toate cele câte cu patru picioare ale pămîntului, și fiarele, și cele ce se tirîsc, și pasîrile cerului.

13. Și s'a făcut glas către el, Sculîndu-te, Petre; junghie și mînăncă.

14. Iar Petru a dîs, Nici de cum, Doamne; că nici odată n'am mîncat tot ce este spurcat sau neourat.

15. Și glasul iarăși a doa oară grăia către el, Cele ce Dumneșu a curățit, tu să nu le dîci spurcate.

16. Și aceasta s'a făcut de trei ori: și iarăși s'a rîdicat vasul la cer.

17. Și dacă a venit întru sino se mira Petru, ce ar putea să fie vedenia care a vedut, și iată,

bărbatîl celui trimis de la Cornilie întrebând de casa lui Simon, au stătut înaintea porţii,

18. Şi strigând, întrebau de găzduşte aici Simon, cel ce se numeşte Petru.

19. „Iar Petru gândind pentru vedenie, i a spus lui Duhul, iată, trei bărbaţi te caută pe tine.

20. Ci sculându-te, te pogoară, şi mergi împreună cu ei, nimic îndoiindu-te : pentru că eu i am trimis pre ei.

21. Şi pogorindu-se Petru către bărbatîl celui trimis de la Cornilie către el, a spus, iată, eu sînt pre care căutaţi : ce este pricina pentru care aţi venit ?

22. Iar el a spus, Cornilie suţasul, bărbat drept, şi temător de Dumnezeu, şi mărturisit de tot neamul iudeilor, răspuns a luat de la inger sfînt să te chieame pre tine la casa lui, şi să audă graiuri de la tine.

23. Deci el chieamînd în lăuntru pre ei, i a ospătat. Iar a doua zi Petru a eşit cu ei, şi unii din fraţii cei din Ioppi au mers cu dînsul.

24. Şi în ceea-l-altă zi a intrat în Chesariea. Iar Cornilie era aşteptîndu-i pre ei, chieamîndu-şi împreună rudeniile sale şi prietenii cei iubiţi.

25. Şi a fost cînd era să intre Petru, i a întîmpinat Cornilie, şi cîdînd la picioarele lui, s'a închinat lui.

26. Iar Petru i a rădicat pre el, dîcînd, Scoală ; şi eu însumi om sînt.

27. Şi vorbind cu el, a intrat,

şi a aflat pre mulţi cari se adunaseră.

28. Şi a spus către ei, Voi ştiţi că nu se cuvine bărbatului Iudeu să se lipească, sau să se apropie către cel de alt neam ; şi mie Dumnezeu m' a arătat ca pre nici un om să nu dîc spurcat sau necurat.

29. Drept aceea, şi fără îndoire am venit către voi, fiind chemat : deci ve întreba pentru ce pricină m'aţi chemat ?

30. Şi Cornilie a spus, Din ziua a patra până în ceasul acesta eram postindu-mă ; şi intru al noilea ceas rugându-mă în casa mea, şi iată, un bărbat a stătut înaintea mea în haină luminată,

31. Şi a spus, Cornilie, auduţi-s'a rugăciunea ta, şi milosteniile tale s'a pomenit înaintea lui Dumnezeu.

32. Trimete dar în Ioppi, şi chieamă pre Simon, ce se numeşte Petru ; acesta găzduşte în casa lui Simon curălarul lingă mare : care, dacă va veni, va spune ţie.

33. Deci numai de cît am trimis la tine ; şi tu bine ai făcut căci ai venit. Acum dar noi toţi înaintea lui Dumnezeu stăm, să ascultăm toate câte sînt poruncite ţie de la Dumnezeu.

34. „Iar şideschidînd Petru gura, a spus, Cu adevărat cunosc că Dumnezeu nu este făţarnic :

35. Ci în tot neamul, acela ce se teme de el şi face dreptate, primit este la dînsul.

36. Cuvîntul care i a trimis

Dumnezeu fiilor lui Israil, bine-vătlind pace prin Iisus Hristos : (Acesta este al tuturor Domn) :

37. Voi știți cuvântul ce s'a făcut prin toată Iudeea, începând din Galileea, după botezul care 'l a propovedit Ioan ;

38. Pre Iisus cel din Nazaret cum 'l a uns pre el Dumnezeu cu Duhul Sfânt și cu putere : care a umblat bine făcând, și vindecând pre toți cei impresurați de diavolul ; că Dumnezeu era cu densusl.

39. Și noi suntem marturi tuturilor care le a făcut și în ținutul Iudeilor, și în Ierusalim ; pre care 'l au omorât spânzurându'l pre lemn :

40. Pre acesta Dumnezeu 'l a înviat a treia zi, și 'l a dat să se facă arătat ;

41. Nu la tot norodul, ci noă marturilor celor mai înainte rinduiți de la Dumnezeu, cari am mâncat : și am bătut împreună cu el după ce a înviat din morți.

42. Și a poruncit noă să propoveduim norodului, și să mărturisim că el este cel rinduit de la Dumnezeu a fi Judecătorul viilor și al morților.

43. De acesta toți prorocii mărturisesc, că cîtare păcatelor va lua prin numele lui tot cel ce va crede intru densusl.

44. Încă grăind Petru cuvintele acostea, a cădut Duhul Sfânt preste toți cei ce audiau cuvântul.

45. Și s'a spălmântat credincioșii cei din tăerea împrejur,

căți veniseră cu Petru, căci și preste Neamuri darul Duhului Sfânt s'a vărsat.

46. Pentru că îi audiau pre el grăind în limbă, și mărlnd pre Dumnezeu. Atunci a răspuns Petru,

47. Aă doară poate cineva a opri apa, ca să nu se boteze acestia, cari au luat Duhul Sfânt, ca și noi ?

48. Și le a poruncit lor să se boteze intru numele Domnului. Atunci 'l au rugat pre el să petreacă la densusl câte-va zile.

CAPITOLUL XI.

Și au audit apostolii și frații cari erau în Iudeea că și Neamurile au primit cuvântul lui Dumnezeu.

2. Și când s'a suit Petru în Ierusalim, se priciă ou el cei din tăerea împrejur.

3. Dicend, Căci oătră bărbați netăeți împrejur ai intrat, și ai mâncat cu ei.

4. Și începnd Petru lea spus lor *toate ce se întemplantaseră* pre rind, dicend,

5. Eu eram în cetatea Ioppi rugându-mă : și am vădut intru ulmirea minței, vedenie, Pogorindu-se un vas oare-care, ca o față de masă mare de pânză, de patru colțuri slobođindu-se din cer ; și a venit până la mine :

6. În oare căutând, luam samă, și am vădut cele câte cu patru picioare ale pământului, și fiarele, și cele ce se tîrăsc, și pasările cerului.

7. Și am auzit glas zicând mie, Sculându-te Petre, junghie și mănâncă.

8. Și am zis, Nici de cum, Doamne: că tot ce este spurcat sau necurat nici odată n'a intrat în gura mea.

9. Și m'î a răspuns mie glasul al doilea rînd din cer, zicând, Cele ce Dumnezeu a curățit, tu să nu le duci spurcate.

10. Și aceasta s'a făcut de trei ori: și iarăși s'a ridicat toate la cer.

11. Și iată, îndată trei oameni veniră la casa în care eram, trimise de la Chesarie la mine.

12. Și m'î a zis mie Duhul să merg împreună cu ei, nimic îndoindu-mă. Și au venit împreună cu mine și acești șase frați, și am intrat în casa bărbatului:

13. Și a vestit noastră cum a vădut pre inger în casa lui stînd și zicînd lui, Trimete la Ioppi bărbat, și cheamă pre Simon, cel ce se numește Petru;

14. Care va grăi către tine grațuri, întru care te vei mîntui, tu și toată casa ta.

15. Și când am început eu a grăi, a cădut Duhul Sfînt preste ei, ca și preste noi întru început.

16. Și m'î am adus aminte de cuvîntul Domnului, cum a zis, Ioan a botezat cu apă; iar voi vă veți boteza cu Duhul Sfînt.

17. Deci dacă a dat lor Dumnezeu întocma darul ca și noastră, crezînd întru Domnul Iisus Hristos; eu cîne eram, ca să pot opri pre Dumnezeu.

18. Și auzînd acestea, au în-

cetat, și slăviau pre Dumnezeu, zicînd, Și Neamurilor dar a dat Dumnezeu pocăință spre viață.

19. ¶ Deci cei ce s'au risipit pentru turburarea ce s'a făcut pentru Ștefan, au trecut până la Finichia, și la Chipru, și la Antiohia, nimului grăind cuvîntul fără numai Iudeilor.

20. Și erau unii dintru ei bărbați Chiprian și Chirineni, cari intrînd în Antiohia, grăiau către Ellini, bine-vestind pre Domnul Iisus.

21. Și era mîna Domnului cu ei: și mult număr crezînd, s'au înmulțit la Domnul.

22. ¶ Și auzînd cuvîntul pentru președintele urechile bisericii celei din Ierusalim: și au trimis pre Varnava, să meargă până la Antiohia.

23. Care mergînd și vîdînd harul lui Dumnezeu, s'a bucurat, și îndemna pre toți ca întru voința inimii să petreacă întru Domnul.

24. Căci era bărbat bun, și plin de Duhul Sfînt și de credință: și s'a adăos norod mult la Domnul.

25. Și a mers Varnava în Tars să caute pre Savlu:

26. Și aflîndu-l, l'a dus în Antiohia. Și a fost un an deplin de s'au adunat ei în biserică, și au învățat norod mult. Și s'au numit întîi în Antiohia ucenicii Creștini.

27. ¶ Iar în zilele acelea s'au pogorît din Ierusalim. prooroci în Antiohia.

28. Și sculându-se unul dintru

8. În nume Agav, însemna prin duhul oă foamete mare va să fie în toată lumea: care a și fost în zilele lui Claudie Cesarul.

9. Iar ucenicul, după cum ome avca, aședat fie-care din el a trimete spre slujbă fraților celor ce lăcuia în Iudeea:

10. Care aș și făcut, trimetend în col bătrâni prin mâina lui Var-nava și a lui Savlu.

CAPITOLUL XII.

1. În vremea aceea pus-a Irod împăratul mâinele ca să facă reu unora din cei din Biserică.

2. Și a ucis pre lașii fratele lui Ioan, cu sabia.

3. Și vedend că plăcut este Iudeilor, a adaos a prinde și pre Petru. (Și erau zilele azimelor.)

4. Pre care și prindendu-l, l-a băgat în temniță, dându-l la patru pătrări de ostași ca să-l păzească pre el; vrind după Paști să-l scoată la norod.

5. Decl Petru se păzia în temniță: iar rugăciunea se făcea neincetat de la biserică către Dumnezeu pentru densus.

6. Și când vrea să-l scoată pre el Irod, în noaptea aceea era Petru dormind între doi ostași, legat cu două lanțuri: și păzitorii înaintea ușii păziau temnița.

7. Și, iată, ingerul Domnului a venit, și luminează a strălucit în casă: și lovind în coaste pre Petru, l-a deșteptat pre el, dicend, Scoală-te curend. Și aș cadut lanțurile din mâinele lui.

8. Și aș dis ingerul către el,

Încege-te, și te încaltă cu încălțămintele tale. Și a făcut așa. Și aș dis lui. Imbracă-te în halnata, și vino după mine.

9. Și eșind mergea după el; și nu știa că este adevărat aceea ce se făcea prin inger; ci i se părea că videnie vede.

10. Și trecend streaja cea d'înteu și cea a doa, aș venit la poarta cea de fer ce duce în cetate; care singură s'a deschis lor: și eșind, aș trecut o uliță; și îndată s'a dus ingerul de la el.

11. Și Petru venindu-și întru sine, aș dis; Acum știu că adevărat, că a trimes Domnul pre ingerul său, și m'a scos din mâina lui Irod, și din toată așteptarea norodului Iudeilor.

12. Și luând aminte, a venit la casa Mariei maicei lui Ioan, ce se chiema Marco; unde erau mulți adunați și făcend rugăciune.

13. Și bătend Petru în ușa porței, a mers o slujnică să asculte, a nume Rodi,

14. Și cunoscond glasul lui Petru, de bucurie n'a deschis ușa, ci alergand în lăuntru a spus că Petru stă înaintea porței.

15. Iar el aș dis către dënșu, Aș ai nebunit? Iar ea se întăria că este așa. Iar el diceaș, Ingerul lui este.

16. Iar Petru nu înceta bătend: și deschidendu-l, l'aș vedut pre el, și s'aș spăimântat.

17. Și făcendu-le cu mâina să tacă, le a povestit lor în ce chip Domnul l'a scos pe el din tem-

niță. Și a dis. Spuneți lui Iacov și fraților acastea. Și esind, s'a dus într'alt loc.

18. Și făcându-se dîoa, nu puțină turburare era între ostași, oare ce să se fi făcut Petru.

19. Iar Irod cerendu-l pre el, și neaflându-l, cercetând pre stră-jări, a poruncit să 'l omoare. Și pogorindu-se de la Iudeea la Chesariea, petrecea acolo.

20. "Și era Irod mînios pre cei din Tir și pre Sidoneni: și toți d'împreună veniseră la el, și plecând pre Vlast care era preste cămara împăratului, cereau pace; pentru că se hrănia țara lor din *pământul* împărătesc.

21. Iar într'o zi rinduită Irod îmbrăcându-se în haină împărătească, și ședend la divan, grăia către densi.

22. Iar norodul striga, Glas dumnezeesc, și nu omenesc este.

23. Și îndată 'l a lovit pre el ingerul Domnului, pentru căci n'a dat lui Dumnezeu slava: și făcându-se mâncat de viermi, a murit.

24. "Iar cuvântul lui Dumnezeu creștea și se înmulția.

25. Iar Varnava și Savlu s'au întors din Ierusalim după ce au împlinit slujba, luând împreună cu sine și pre Ioan, cel ce se cheama Marco.

CAPITOLUL XIII.

Și erau oare-caril la biserica cea din Antiohia, prooroci și învățători; Varnava, și Simon ce

se cheama Nigher, și Luchie Chirineanul, și Manain, care era crescut împreună cu tetrarhul Irod, și Savlu.

2. Și slujind ei Domnului, și postindu-se, a dis Duhul Sfint, Osebiți mie pre Varnava și pre Savlu la lucrul la care 'i am chemat pre ei.

3. Atunci postind și rugându-se, și puindu 'și pre ei mîlnele, 'l au slobođit.

4. "Deci aceștia, trimeși fiind de Duhul Sfint, s'au pogorit în Selevchia; și de acolo au mers cu corabia la Chipru.

5. Și venind în Salamin, vestiau cuvântul lui Dumnezeu în sinagogurile Iudeilor: și aveau și pre Ioan slugă.

6. Și străbătend ostrovul până la Paf, au aflat pre oare-care vrăjitor, prooroc mincinos, Iudeu, căruia era numele Varisus:

7. Care era împreună cu dregătorul Serghie Pavel, bărbat înțelept; acesta chiamând pre Varnava și pre Savlu, poștia să audă cuvântul lui Dumnezeu.

8. Iar Elima vrăjitorul (că așa se tilcuește numele lui) sta împotrivă căutând să întoarcă pro dregătorul de la credință.

9. Iar Savlu (cel ce se dice și Pavel,) umplendu-se de Duhul Sfint, și căutând la el,

10. A dis, O plinule de toată viclenia și de toată răutatea, fiul diavolului, vrăjmaș a toată dreptatea, nu veți înceta răsvrătind căile Domnului cele drepte?

11. Și acum iată, mîlna Domnului este preste tine, și veți fi orb,

nevădând soarele până la o vreme. Și îndată a cădută peste el ceață și întunerec; și umblând împrejur căuta povățuitori.

12. Atunci vădând dregătorul că ce s'a făcut, a creșut, mișcându-se de învățătura Domnului.

13. Și purcedând de la Paf Pavel și cei ce erau cu dânsul, au venit în Perghia Pamfiliei; iar Ioan despărțindu-se de dânsii s'a întors în Ierusalim.

14. Iar ei trecând din Perghia, au venit în Antiochia Pisidiei, și intrând în sinagoga în ziua sâmbetei, au ședut.

15. Și după cetirea legii și a prorocilor au trimes mai marii sinagogii la ei, dîcându-le, Bărbați, frați, de este întru voi cuvânt de mângălere către norod, grațiți.

16. Și sculându-se Pavel, și făcându-le cu mâina, a dîs, Bărbați Israiliteni, și cariți vă temeți de Dumnezeu, ascultați.

17. Dumnezeuul norodului acestuia al lui Israil a ales pre părintii noștri, și pre norodul acesta înălțat când era nemernic în pământul Eghiptului, și cu braț înalt l'a scos pre ei dintr'insul.

18. Și ca la o vreme de patru-deci de ani a răbdât năravurile lor în pustie.

19. Și pierdând neamuri șapte în pământul lui Hanaan, le a împărțit lor cu soarte pământul lor.

20. Și după acestea, ca la patru-sute și cinci-deci de ani

le a dat lor judecătoria, până la Samuil prorocul.

21. Și după aceea au cerut împărat; și le a dat Dumnezeu lor pre Saul feciorul lui Chis, bărbat din seminția lui Veniamin, ani patru-deci.

22. Și schimbându-l pre el, le a redicat lor pre David să le fie împărat; pentru care a și dîs, mărturisindu-l, Aflat-am pre David al lui Iesse, bărbat duple inimă mea, care va face toate voiele mele.

23. Din sămânța acestuia Dumnezeu duple făgăduință a redicat lui Israil Mântuitor, pre Iisus:

24. Mai înainte propoveduind Ioan înaintea feței venirii lui botezul pocăinței la tot norodul lui Israil.

25. Iar dacă s'a implinit Ioan călătoria, dîcea, Cine mă socotiți a fi? Nu sînt eu. Ci iată, vine după mine, căruia nu sînt eu vrednic încălțămintele picioarelor a deslega.

26. Bărbați, frați, fiul neamului lui Avraam, și cei ce întru voi se tem de Dumnezeu, vă cuvenit mântuirii acesteia s'a trimes.

27. Pentru că cei ce lăcesc în Ierusalim, și boterii lor, pre acesta necunoscându-l, și glasurile prorocilor cele ce în toate sâmbetele se cetesc, judecându-l, le au implinit.

28. Și nici o vină de moarte aflând într'insul, au cerut de la Pilat să l'omoare pre el.

29. Și dacă au săvârșit toate

cele ce erau pentru el scrise, pogorindu' de pre lemn, 'l au pus in mormint.

30. Iar Dumneđeu 'l a sculat pre el din morți :

31. Care s'a arătat in zile multe celor ce s'au suit împreună cu dēnsul din Galileea in Ierusalim, cari sunt lui marturi cătră norod.

32. Și noi bine-vestim voă făgăduința cea făcută cătră părinți,

33. Că pre aceea Dumneđeu o a implinit noă fiilor acelora, înviind pre Iisus ; precum și in psalmul al doilea scris este, Fiul meu ești tu, eu astăzi te am născut pre tine.

34. Iar cum că 'l a înviat pre el din morți, ca mai mult să nu se întoarcă spre stricăciune, așa a dīs, Voiu da voă cole cuvioase ale lui David, cele credincioase.

35. Drept aceea și într'alt loc dīce, Nu vei da pre Cel Cuvios al tēu să vadă stricăciune.

36. Pentru că David in neamul său slujind sfatului lui Dumneđeu, a adormit, și s'a adaos lingă părinții săi, și a vedut stricăciune :

37. Iar pre care Dumneđeu 'l a înviat, n'a vedut stricăciune.

38. „Deci cunoscut să fie voă, bărbați, frați, că prin aceasta, ertarea păcatelor voă se vestește :

39. Și despre toate cele ce n'ați putut in legea lui Moisi să vă îndreptați, intru acesta tot cela ce crede se îndreptează.

40. Socotiți dar, ca să nu vie

asupra voastră ce s'a dīs prin prooroci ;

41. Vedeți, cei nebagători de samă, și vă mirați, și periți : că lucru lucrez eu in zilele voastre, lucru căruia nu veți crede, de va povesti cineva voă.

42. Și eșind Iudeii din sinagogă, s'au rugat Neamurile ca in sâmbăta cea viitoare să li se grăească lor graiurile acestea.

43. Și risipindu-se sinagoga, mulți din Iudei și din veneticii cei cucernici au mers după Pavel și după Varnava : cari grăind lor, îi îndemnau pre ei să rămāe intru harul lui Dumneđeu.

44. „Iar in ceea-l-altă sâmbătă mai toată cetatea s'a adunat să audă cuvântul lui Dumneđeu.

45. Și vedēnd Iudeii noroadele, s'au umplut de pismă, și grālau împotriva celor dīse de Pavel, împotrivindu-se și hulind.

46. Iar Pavel și Varnava îndrăznind, au dīs, Voă se cădea mai înteu a se grāi cuvântul lui Dumneđeu : iar de vreme ce il lepădați pre el, și nevrednici pre voi vē judecați de viața cea vecinică, iată, ne întoarcem la Neamuri.

47. Că așa ne a poruncit noă Domnul *dīcēnd*, Pusu-te-am pre tine spre lumină Neamurilor, ca să fil tu spre mântuire până la marginea pământului.

48. Și auidnd Neamurile se bucurau, și slăviau cuvântul Domnului : și au cređut căți

erau rinduiți spre viața veclnică.

49. Și se purta cuvântul Domnului prin toată țara.

50. Iar Iudeii au întăritat pre mulerile cele cucernice și de cinste, și pre cei de frunte ai cetății, și au rădicat goană asupra lui Pavel și a lui Varnava, și 'i au scos pre ei din hotarele lor.

51. Iar ei scuturând praful picioarelor lor asupra lor, au venit în Iconia.

52. Iar ăcenicii se umpleau de bucurie, și de Duhul Sfint.

CAPITOLUL XIV.

Și a fost în Iconia, de au intrat ei d'împreună în sinagoga Iudeilor, și așa au grăit, cât au creștut din Iudei și din Ellini mulțime multă.

2. Iar Iudeii cei ce nu credea au rădicat și au răsvrătit sufletele Neamurilor asupra fraților.

3. Deci multă vreme au zăbăvit cu îndrăzneală grăind intru Domnul, ceta ce mărturisia cuvântul harului său, dând semne și minuni a se face prin mâinile lor.

4. Și s'a împărțit mulțimea cetății? și unii erau cu Iudeii, iar unii cu apostolii.

5. Și dacă s'a făcut pornirea Neamurilor și a Iudeilor împotriva cu boierii lor, ca să 'i omoare și să 'i ucidă cu pietre pre ei,

6. Înțelegând ei au fugit la

cetățile Licaoniei, la Listra și la Dervi, și în ținutul de prin prejur :

7. Și acolo erau bine-vestind.

8. Și un bărbat oare-care în Listra, neputincios la picioare, ședea, șchiop din pântecul mamei sale fiind, care n'el odată n'a fost umblat :

9. Acesta asculta pre Pavel când grăia: care căutând la el, și vedând că are credință a se mântui,

10. A dat cu mare glas, Scoală pre picioarele tale drept. Și a sărit și umbla.

11. Iar noroadale vedând ceea ce a făcut Pavel, au rădicat glasul lor, Licaonește dicând, Dumneșii, asemănându-se oamenilor, s'au pogorît către noi.

12. Și numiau pre Varnava. Dia; iar pre Pavel, Ermi, de vreme ce el era povățuitorul cuvântului.

13. Iar preotul lui Dia, celui ce era înaintea cetății lor, tauri și cununii înaintea porților aducând, împreună cu noroadale vrea să le facă jertvă.

14. Și auzind aceasta apostolii, Varnava și Pavel, rumânduși hainele lor, au sărit în norod, strigând,

15. Și dicând, Bărbați, căci faceți acestea? Și noi oameni suntem asemenea pătimasi ca voi, cari bine-vestim voă, ca să vă întoarceți de la aceste deșerte spre Dumnezeu cel viu, care a făcut cerul, și pământul, și marea, și toate cele ce sunt într'însele:

16. Care intru vremile cele trecute a lăsat toate limbele să umble în căile lor.

17. Însă nu s'a lăsat pre sine nemărturisit, oă bine făcend, din cer a dat noă ploî. și timpuri roditoare, umplend de hrană și de veselie inimele noastre.

18. Și acestea dicend, abia au potolit pre noroad, oa să nu le jertvească lor.

19. Ți-au venit de la Antiohia și Iconia Iudei, și îndemnând pre noroad, și cu piete lovind pre Pavel, 'l au tras afară din cetate gândind că a murit.

20. Iar incungiurându'l pre el ucenicii, sculându-se a intrat în cetate: și a doa di a eșit împreună cu Varnava în Dervi.

21. Și bine-vestind cetăței aceleia, și învățând pre mulți, s'au întors în Listra, și în Iconia, și în Antiohia.

22. Întărind sufletele ucenicilor, și rugându'î să rămăe în credință, și cum că prin multe ne-cazuri se cade noă a intra intru împărăția lui Dumnezeu.

23. Și hirotonindu-le lor preoți pre la biserică, rugându-se cu posturi, 'l au încredințat pre el Domnului, intru care au creșut.

24. Și trecend prin Pisidia, au venit în Pamfilia.

25. Și grăind în Perghia cu-ventul, s'au pogorit în Attalia:

26. Și de acolo au mers cu corabia în Antiohia, de unde erau dați harului lui Dumnezeu, spre lucrul care 'l au implinit.

27. Și venind, și adunând biserică, au vestit câte a făcut

Dumnezeu cu ei, și cum că a deschis Neamurilor ușa credinței.

28. Și au petrecut acolo vreme nu puțină împreună cu ucenicii.

CAPITOLUL XV.

Si oare-cariî pogorindu-se din Iudeea învățau pre frați, dicend, De nu veți tăia împrejur duple obiceiul lui Moisi, nu veți putea să vă mântuiți.

2. Deci făcându-se pricire și întrebare nu puțină de către Pavel și Varnava împotriva aceloră, au rinduit să se sue Pavel și Varnava, și alții oare-cariî dintru ei, la apostoli și la bătrâni în Ierusalim pentru întrebarea aceasta.

3. Deci ei trimiși fiind de biserică, au trecut prin Finichia și Samaria, povestind de întoarcerea Neamurilor: și făceau bucurie mare tutulor fraților.

4. Și dacă au venit în Ierusalim, au fost primiți de biserică, și de apostoli și de bătrâni, și au vestit câte a făcut Dumnezeu cu dênșil.

5. Iar s'au sculat oare-cariî din cei din eresul Fariseilor cariî credușeră, dicend, Că trebuie a 'î tăia împrejur pre ei, și a 'le porunci să păzească legea lui Moisi.

6. Ți s'au adunat apostoli și bătrânii să vadă de cuvântul acesta.

7. Și multă întrebare făcându-se, sculându-se Petru, a dis către ei, Bărbați, frați, voi știți că din zilele cele mai d'inainte Dumnezeu intru noi a ales, ca

prin gura mea să audă Neamurile cuvântul evangheliei și să oronda.

8. Și cunoscătorul de inimă, Dumnezeu le a mărturisit lor, dând lor Duhul Sfânt, ca și noi;

9. Și nimic n'a oșebit între noi și între ei, cu credința curățind inimele lor.

10. Acum dar ce ispitiți pre Dumnezeu, a pune jug preste oarbicea neamurilor, care nici părinții noștri, nici noi n'am putut să 'l purtăm;

11. Ci prin harul Domnului nostru Iisus Hristos credem că ne vom mântui, ca și aceia.

12. Și a tăcut toată mulțimea, și asculta pre Varnava și pre Pavel, cari povestiau câte a făcut Dumnezeu semne și minuni întru Neamuri printr'înșii.

13. Și iar dacă au tăcut ei, a răspuns Iacov, zicând, Bărbați, frați, ascultați-mă pre mine:

14. Simon a spus cum întăiu Dumnezeu a socotit să ieo din Neamuri norod întru numele lui.

15. Și cu aceasta se întocmesc cuvintele proorocilor: duple cum este scris,

16. După acestea mă voiî întoarce, și voiî zidi cortul lui David cel cădută; și cele surpate ale lui iarăși le voiî zidi, și voiî rēdica pre el:

17. Ca să caute cei-l-alți din oameni pre Domnul, și toate Neamurile preste care s'a chie-mat numele meū preste ei, dice Domnul, cēla ce face acestea toate.

18. Cunoscute din veac sūnt la Dumnezeu toate lucrurile lui.

19. Pentru aceea eū judec, a nu supāra pre cei ce din Neamuri se întorc la Dumnezeu:

20. Ci a le scrie lor, ca să se ferească de pāngāricianle, idoli-lor, și de curvie și de dobitoace sugrumate, și de sānge.

21. Pentru cā Moisi din vremile cele de mult, are în toate cetățile pre cei ce il propoveduesc pre el, cetindu-se în sinagoguri în toată sāmăbata:

22. Atunoi s'a părut apostoli-lor și bătrānilor împreună cu toată adunarea, ca, alegēnd bărbăți dintru ei, să 'l trimeată la Antiohia împreună cu Pavel și cu Varnava; pre Iuda cel ce se chieamā Varsava, și pre Sila, bărbăți povățuitori întru frați:

23. Scriind prin mālnele lor acestea; Apostoli și bătrāni și frați, celor de la Antiohia și Siria și Chilichia frați, celor ce sūnt din Neamuri, să se bucure:

24. De vreme ce am audit cā oare-cari dintru noi eșind v'au turburat pre voi cu cuvinte, slābind sufletele voastre, zicēnd, Sā vō tăeți împrejur, și să pāziți legea, cārora noi n'am poruncit:

25. Pārutu-s'a noā cari ne am adunat cu un suflet, ca, alegēnd bărbăți, să 'l trimetem cātrā voi împreună cu cei iubiți ai noștri Varnava și Pavel,

26. Oamenī, cari 'și au dat sufletele lor pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos.

27. Drept aceea am trimis pre Iuda și pre Sila, cari și ei cu cuvântul vor vesti voă acesteasi.

28. Pentru că s'a părut Sfintului Duh, și noă, ca mai mult nici o greutate să se pue preste voi, afară de nevoe acestea;

29. *Adecă*: A vă feri de cele jertvite idolilor, și de sânge, și de *dobitoace* sugrumate, și de curvie: de care de vă veți păzi pre voi, bine veți face. Fiți sănătoși.

30. Deci aceștia slobozindu-se, au venit la Antiohia: și adunând mulțimea, au dat cartea:

31. Și cetindu-o, s'au bucurat pentru mângăiere.

32. Și Iuda și Sila, și ei prooroci fiind, prin cuvânt mult au mângăieat pre frați și 'i au întărit.

33. Și făcând *acolo* câte-va vreme, s'au slobozit cu pace de la frați *cătră* apostoli.

34. Iar lui Sila i s'a părut să rămăse acolo.

35. Iar Pavel și Varnava se zăbăviau în Antiohia, învățând și bine-vestind împreună și cu alții mulți cuvântul Domnului.

36. Iar după câte-va zile a dis Pavel *cătră* Varnava, întorcându-ne, să cercetăm pre frații nostri prin toate cetățile, întru care am vestit cuvântul Domnului, *să vedem* cum petrec.

37. Și Varnava voia să iee împreună pre Ioan, ce se chema Marco.

38. Iar Pavel dicea că pre cela ce s'a despărțit de ei din Pamfilia, și n'a mers cu dânsii la lucru, să nu 'l iee împreună.

39. Drept aceea s'a făcut împerechiere între dânsii cât s'au despărțit ei unul de altul: și Varnava, luând pre Marco, a mers cu corabia în Chipru;

40. Iar Pavel alegând pre Sila s'a dus, dându-se harului lui Dumnezeu de *cătră* frați.

41. Și trecea prin Siria și Chilia, întărind bisericile.

CAPITOLUL VII

Și a sosit în Dervin în Listra; și iată, un ucenic oare-care era acolo, a nume Timotei, ~~unul~~ unei mături Iudee credincioase; iar tatăl lui *era* Ellin:

2. Care se mărturisia de frații cei ce erau în Listra și Iconia.

3. Pre acesta a voit Pavel să meargă împreună cu el; și luându'l i a tăiat împrejur pre el pentru Iudeii cei ce erau în locurile acelea: pentru că știa toți pre tatăl lui că era Ellin.

4. Și cum treceau prin cetăți, le dă învățătură să păzească dogmele cele rinduite de apostoli și de bătrânii cei din Ierusalim.

5. Deci bisericile se întăreau cu credința, și prisosiau cu numărul în toate zilele.

6. Și trecând *prin* Frighia și *prin* ținutul Galatiei, fiind oprîți de Sfintul Duh a grăi cuvântul în Asia.

7. Venind spre Misia, se ispitiau a merge spre Vitinia: și nu 'l a lăsat pre el Duhul.

8. Și trecând Misia, s'au pogorît în Troada.

9. Și videnie noaptea s'a arătat lui Pavel: Un bărbat Machedonean era stând, rugându'l pe el, și dicând, Trecând în Machedonia, ajută-ne noă.

10. Iar dacă a vădut videnia, în dată am cercat să eșim în Machedonia, socotind că ne cheamă pre noi Domnul să le bine-vestim lor.

11. Drept aceea pornind de la Troada, am mers drept la Samotrachia, și a doua zi la Neapoli;

12. Și de acolo la Filippi, care este cetatea cea d'intemă a părții acestei a Machedoniei, și colonie: și eram într'această cetate petrecând câte-va zile.

13. Și în ziua sâmbătei, am eșit afară din cetate lângă riu, unde se obișnuia a fi rugăciune; și ședând, grăiam mulțor oamenilor ce se adunaseră.

14. Și o muliere a nume Lidia, care vindea pânze mohorite, din cetatea Tiatirolor, cinstind pre Dumnezeu, asculta: căreia Domnul a deschis inima ca să iee aminte la cele ce se grăiau de Pavel.

15. Și dacă s'a botezat ea, și casa ei, s'a rugat dicând, De m'ați judecat pre mine a fi credincioasă Domnului, intrând în casa mea, rămâneți. Și ne a silit pre noi.

16. Și a fost când mergeam noi la rugăciune, oare-care slujnică având duh pitonicesc, ne a întimpinat pre noi, care dobîndă multă da stăpânilor ei, vrăjind:

17. Aceasta urmând lui Pavel și noă, striga, dicând, Acești oa-

meni robiți lui Dumnezeu celui de sus sînt, caril vestesc noă calea mântuirii.

18. Și aceasta făcea în multe zile. Iar supărându-se Pavel și întorcându-se a dis duhului, Poruncescu'ti ție intru numele lui Iisus Hristos, să ești dintr'însa. Și a eșit într'acel ceas.

19. Și vădend stăpânii ei, că s'a dus nădejdea câștigului lor, prindend pre Pavel și pre Sila, i au dus în tîrg la cei mai mari,

20. Și ducendu'i pre ei la voievozi, au dis, Acești oameni turbură cetatea noastră, Iudei fiind,

21. Și vestesc obiceiuri care nu este slobod noă a le primi, nici a le face, Romani fiind noi.

22. Și s'a redicat norodul asupra lor: și voievozii rumpendu-le lor hainele, au poruncit să i bată.

23. Și multe lovituri dându-le lor, i au băgat în temniță, poruncind temnițarului prea bine să i păzească pre ei:

24. Care, poruncă ca aceea luând, i a pus pre ei în temnița cea din lăuntru, și picioarele lor le a băgat în gros.

25. Iar în miezul nopții Pavel și Sila rugându-se, laudau pre Dumnezeu: și îi au auziau pre densii cei legați.

26. Și fără de veste s'a făcut cutremur mare, cât s'au clătuit temelile temniței: și numai de cât s'au deschis toate ușele, și legăturile tuturilor s'au deslegat.

27. Și deșteptându-se temnițarul, și vădend deschise ușele temniței, scoțend sabiea, vrea să

se omoară, socotind că au scăpat cei legați.

28. Iar Pavel a strigat cu glas mare, dicând, Nimic rău să nu îți faci ție: că toți suntem aici.

29. Și cerând lumânare, a sărit în lăuntru, și tremurând a căzut înaintea lui Pavel și a lui Sila,

30. Și scoțându-l pre el afară, a zis, Domnilor, ce mi se cade să fac ca să mă mântuiesc?

31. Iar ei au zis, Crede întru Domnul Iisus Hristos, și te vei mântui, tu și casa ta.

32. Și i a zis grăit lui cuvântul Domnului, și tutulor celor din casa lui.

33. Și luându-l pre el într'acelel ceas al nopței, i a spălat de rane; și s'a botezat el și ai lui toți îndatăși.

34. Și ducându-l pre el în casa sa, le a pus lor masă, și s'a bucurat cu toată casa sa creștând întru Dumnezeu.

35. Și făcându-se dîoă, au trimis voievozii pre purtătorii de toege, dicând, Slobodi pre oamenii aceia.

36. Și a spus temnițarul cuvintele acestea către Pavel, Au trimis voievozii ca să vă slobodiți: acum dar eșiți, și mergeți cu pace.

37. Iar Pavel a zis către ei, Ne au bătut înaintea tutulor fără de judecată, pre noi oameni romani fiind, și ne au pus în temniță; și acum pre ascuns ne scot pre noi? că nu este așa; ci să vie ei să ne scoată.

38. Și au vestit voievozilor

purtătorii de toege graiurile acestea: și s'au temut auzind că Romani sunt.

39. Și venind s'au rugat lor. și scoțându-l în poștiașă să casă din cetate.

40. Și eșind din temniță, au intrat în casa Lidiei: și vădend pre frați, i a mângaiat pre ei, și a eșit.

CAPITOLUL XVII.

Și trecend prin Amfipoli și Apolonia, au venit în Tessalonic, unde era sinagoga Iudeilor:

2. Și dupre obiceiul său Pavel a intrat la ei, și în trei sâmbete s'a întrebat cu ei din scripturi,

3. Dovedind și arătând, că se cădea lui Hristos să pătimească, și să înviezo din morți; și cum că acesta este Hristos Iisus, pre care eu vestesc voă.

4. Și unii dintr'înșii au crezut, și s'au însoțit cu Pavel și cu Sila; și mulțime multă din Ellinii cei cucernici, și din mulierile cele de frunte nu puțin.

5. Iar Iudeii cei necredincioși, umplendu-se de pismă, și luând lingă ei pre niște oameni răi din cel proșu, și făcend gloată, au întărit cetatea, și năvălind asupra casei lui Iason, căutașă să i scoată pre el la norod.

6. Și neaflându-l pre el, trăgeau pre Iason și pre unii din frați la mai marii cetăței, strigând, Cel ce a turburat toată lumea, aceștia și aici au venit;

7. Pre cari i a primit Iason:

și aceștia toți împotriva rîndu-
elilor Chesarului fac, dîcînd că
este alt împărat, Iisus.

8. Și aî turburat pre norod
și pre mai marii cetăței, cari
auzîau acestea.

9. Și luînd destulă facere de
la Iason și de la cei-l-alti, i aî
mlobođit pre el.

10. *| Și frații îndată noaptea
aî trimes pre Pavel și pro Sila
la Veria: cariî mergînd, aî in-
trat in sinagoga Iudeilor.

11. Și aceștia erau mai de bun
neam de cît cei din Tessalonic,
cariî aî primit cuvîntul cu toată
osîrdia, in toate ȓilele cercînd
scripturile de sînt acestea așa.

12. Mulți dar dintru dînșii aî
cređut; și din mulerile Ellinilor
cele de cinste, și din bărbați, nu
puțin.

13. Iar dacă aî înțeles Iudeii
cei din Tessalonic că și in Veria
s'a vestit de Pavel cuvîntul lui
Dumneđeu, aî venit și acolo,
turburînd noroădele.

14. Și îndată atunci frații aî
trimes pre Pavel să meargă spre
mare: și aî rămas Sila și Ti-
motei acolo.

15. Iar cei ce îngrijiaî să
scape pre Pavel i aî dus pre
el pînă la Atina: și luînd po-
runcă cătră Sila și Timotei, ca
cum mai curînd să vie la el,
s'aî dus.

16. *| Iar in Atina așteptîndu'i
pre el Pavel, se întărita intru
dînsul duhul lui, vîdînd ceta-
tea slujitoare idolilor.

17. Drept aceea se întreba in
sinagoga cu Iudeii, și cu cei

credincioși, și in tîrg in toate
ȓilele cu cei ce se întîmplău.

18. Iar unii din Epicuri și din
Stoici filosofi se priciau cu el.
Și unii diceau, Oare ce voește
acest spermolog să grăească?
iar alții, Se pare că de streini
dumneđei este vestitor: căci pre
Iisus și invierea lui bine-vestia
lor.

19. Și prindîndu'i pre dînsul,
i aî dus la Ariopag, dîcînd,
Oare putem a înțelega ce *este*
această învățatură nouă care de
ține se grăește?

20. Pentru că streine oare-
care bați in audirile noastre:
drept aceea voim să știm ce vor
să fie acestea.

21. (Că Atinenii toți și cei
streini cariî mergeau acolo, la
nimic alt nu se zăbăviau, fără
numai a ȓice sau a audî ceva
nou.)

22. *| Și stînd Pavel in mi-
locul Ariopagului, a ȓis, Băr-
bați Atineni, intru toate vî vîd
pre voi ca cum ați fi mai cu-
cernioi.

23. Pentru că, trecînd și pri-
vind inchinăciunile voastre, am
aflat și un jertvelnic intru care
era scris, NECUNOScutul
DUMNEDEU. Pre care dar ne-
cunoscîndu'i voi îl cinstiți, pre
acesta eu îl vestesc voă.

24. Dumneđeu care a făcut
lumea și toate cele ce sînt in-
tr'insa, acesta fiind Domnul ce-
rului și al pămîntului, nu in bi-
seriol făcute de mîini lăcuște;

25. Nici de mîini omenești se
slujește, ca cum avînd trebu-

intă de ceva, de vreme ce el dă tuturor viață, și suflare, și toate ;

26. Și a făcut dintr'un sânger tot neamul omenesc, să lăcuiască preste toată fața pământului, aședând vremile cele mai înainte rînduite, și hotarele lăcuinței lor ;

27. Ca să caute pre Domnul, ca doară 'l ar simți pre el, și 'l ar afla, macar că nu este de parte de fie-care din noi :

28. Căci intru dînsul viem, și ne mișcăm, și sîntem ; precum și oare-caril din poiecii voștri au dis, Că al lui și neam sîntem.

29. Decî de vreme ce neamul lui Dumnezeu sîntem, nu sîntem datorî a socoti cum că Dumnezeu este asemenea aurului, sau argintului, sau pietrei care este cioplitură a meșteșugului și a gîndului omului.

30. Decî anî neștiinței acestela trecîndu'î cu vederea Dumnezeu ; acum poruncește tuturor oamenilor pretutindenea să se pocăiască :

31. Pentru că a pus dîoă, intru care va să judeco lumea intru dreptate prin bărbatul pre care mai înainte 'l a rînduit ; dînd credință tuturor *despre aceasta* ; înviîndu'î pre dînsul din morți.

32. „Iar auzînd de învierea morților, unî își băteau joc : iar alții au dis, Te vom auzi iarăși pre tine pentru aceasta.

33. Și așa Pavel a eșit din mijlocul lor.

34. Iar oare-carî bărbați lipindu-se de el, au credut : între carî *era* și Dionisie Areopaghitul, și o mufere a nume Damaris, și alții împreună cu dînsîi.

CAPITOLUL XVIII.

Iar după acestca eșînd Pavel din Atina, a venit la Corint ;

2. Și aflînd pre oare-care Iudeu a nume Aohila, de neam din Pont, care de curînd venise de la Italia, și pre Prischila muferea lui ; (pentru că a fost poruncit Claudie să easă toți Iudeîi din Roma :) a venit la el.

3. Și pentru că era de un fel de meșteșug cu el, a rămas lingă dînsîi, și luora : pentru că erau făcători de corturi cu meșteșugul.

4. Și se pricia în sinagogă în toate sâmbetele, și credința și pre Iudei și pre Ellinî.

5. Iar dacă s'au pogorit de la Machedonia Sila și Timotei, se cuprinsese de duhul Pavel, mîrturisînd Iudeilor că Iisus este Iristos.

6. Și stînd ei împotrivă și hulînd, scuturându'și haînele, a dis cătră dînsîi, Sângele vostru fie asupra capului vostru ; curat *sînt* eu : de acum la Neamuri mă voi duce.

7. „Și mutîndu-se de acolo a venit la casa oare-căruia, a nume Iust, care cinstia pre Dumnezeu, a cărui casă era alătura cu sinagoga.

8. Iar Crisp, mă marele sina-

gogei, a creșut în Domnul împreună cu toată casa lui; și mulți din Corinteni auzind credea, și se botează.

9. Și a dis Domnul în videnie noaptea lui Pavel. Nu te teme, ci grăește, și nu tăcea:

10. Că eu sunt cu tine, și nimeni nu se va ispiți asupra ta ca să îți facă rău: pentru că norod mult este mie în cetatea aceasta.

11. Și a ședut acolo un an și șese luni, învățând întru ei cuvântul lui Dumnezeu.

12. Și Gallion fiind dregător în Ahaia, s'a rădicat toți Iudeii cu un suflet asupra lui Pavel, și l'a dus pre el la divan,

13. Dîcînd, Acesta afară de lege îndeamnă pre oameni să cinstească pre Dumnezeu.

14. Și vrînd Pavel să deschidă gura, a dis Gallion către Iudei, De ar fi vre o nedreptate sau vre o faptă rea, O Iudeilor, du pre cuvîntă v'ăși fi suferit pre voi:

15. Iar de vreme ce este întrebare pentru cuvînt și pentru nume, și pentru legea voastră, veți căuta voi; pentru că judecător acestora eu nu voi să fiu.

16. Și l'a gonit pre el de la divan.

17. Și apucând toți Elini pre Sosten mai marele sinagogei, îl băteau înaintea divanului. Și lui Gallion nici o grijă nu era de acestea.

18. Și Iar Pavel, încă mai învățînd dîle multe după acestea, auzîndu'și dîoa bună de la frați,

a mers pre apă la Siria, și împreună cu el Prischila și Achila; care și a tuns capul în Cherees: pentru că avea săgăduință.

19. Și a sosit în Efes, și pre aceia l'a lăsat acolo: iar el intrînd în sinagogă, se întreba cu Iudeii.

20. Și rugându'l ei ca să rămăie la dînșii mai multă vreme, n'a voit;

21. Ci s'a despărțit de la ei, dîcînd, Mi se cade cu adevărat ca praznicul cel ce vine să l'fac în Ierusalim: și iarăși mă voi întoarce la voi, de va voi Dumnezeu. Și a pueres de la Efes.

22. Și pogorîndu-se în Chesia, suindu-se și închinându-se adunării, s'a pogorit la Antiohia.

23. Și făcînd acolo câte-va vreme, s'a dus, trecînd de rînd prin ținutul Galatiei și prin Frighia, întărînd pre toți ucenicii.

24. Și Iar un Iudeu oare-care a nume Apolos, Alecsăndrean de neam, bărbat meșter la cuvînt, a venit în Efes, puternic fiind întru scripturi.

25. Acesta era învățat în calea Domnului; și ferbînd cu dușul, grăia și învăța cu deadinsul, că ce sînt pentru Domnul, și numai botezul lui Ioan.

26. Acesta a început a grăi cu îndrăzneală în sinagogă: și auzîndu'l pre el Achila și Prischila, l'a luat la sine și mai cu amăruntul, îl a spus lui calea lui Dumnezeu.

27. Și vrînd el să treacă în Ahaia, frații au scris, îndemnînd

pre ucenicii să 'l primească pro el: care mergând acolo, mult a ajutat celor ce creșuseră prin har:

28. Pentru că taro înfrunta pre Iudei înaintea norodului arătându-le din scripturi că Iisus este Hristos.

CAPITOLUL XIX.

Si a fost când era Apollos în Corint, Pavel trecând prin țările cele de sus a venit în Efes: și aflând pre oare-carl ucenicl,

2. A ȝis cătră el, Luat-a'l Duh Sfint după ce a'l creșut? Iar el aũ ȝis cătră dẽsul, Încă nief de este Duh Sfint am aũdit.

3. Și a ȝis cătră el, Dar în ce v'a'l botezat? Iar el aũ ȝis, În botezul lui Ioan.

4. Iar Pavel a ȝis, Ioan a botezat cu botezul pocãinței, norodul ȝicend, să creadă întru oela ce vine după dẽsul, adecã, întru Hristos Iisus.

5. Și aũdind *aceasta*, s'aũ botezat întru numele Domnului Iisus.

6. Și puindu'si Pavel mânele preste el, a venit Duhul Sfint peste dẽșil; și grãiau în limbi, și proerociaũ.

7. Și erau toți bărbații ca la doi-spre-ȝece.

8. Și el intrând în sinagogã, ou îndrãznealã grãia în trei luni, întrebându-se și adevèrind cele de împãrãția lui Dumnezeu.

9. Iar de vreme ce unil se împietriaũ și nu ascultaũ, grãind

de răi calea înaintea norodului, Pavel depãrtându-se de la ei, a osebit pre ucenicl, în toate ȝilole pricindu-se în școala unui Tiran.

10. Și aceasta s'a făcut în doi ani; cât toți oel ce lãcuiaũ în Asia aũ aũdit cuvẽtul Domnului Iisus, și Iudeil și Ellinil.

11. Și puteri nu mief făcea Dumnezeu prin mânele lui Pavel:

12. Cât și preste oel ce erau bolnavi se aduceaũ de pre trupul lui mährãmi saũ ștergãtoare, și se depãrtaũ de la ei boalele, și duhurile cele rele eșiau dintr'înșil.

13. Și s'aũ ispitit oare-caril din Iudeil oel ce încungiuraũ jurãtorl, a chiemia preste oel ce aveaũ duhurile cele rele numele Domnului Iisus, ȝicend, Jurãmuvẽ pre voi cu Iisus pre care Pavel propoveduește,

14. Și erau șapte feciori al lui Scheva, Iudeului, arhiereului, caril făceaũ aceasta.

15. Și rẽspundẽnd duhul cel rẽu a ȝis, Pre Iisus cunosc, și pre Pavel știũ; dar voi cine sũteți?

16. Și sãrind asupra lor omul întru care era duhul cel rẽu, și biruindu'l pre el, s'a întãrit asupra lor, cât golil și rãniil aũ fugit din casa aceea.

17. Și aceasta s'a făcut știutã la toți Iudeil și Ellinil oel ce lãcuiaũ în Efes; și a cãdũt fricã preste toți acela, și se mãria numele Domnului Iisus.

18. Și mulți din oel ce creșeau

seră veniaŭ de se mărturisiaŭ, și vestiaŭ faptele.

19. Și mulți din cei ce făuseră vrăjele aducend cărțile, le ardeaŭ înaintea tuturilor: și aŭ socotit prețurilo lor, și aŭ aflat cincideci de mii de arginți.

20. Așa cu tărie cuvântul Domnului creștea și se întăria.

21. Și dacă s'aŭ săvârșit acestea, a pus Pavel cu duhul, ca trecend prin Machedonia și Ahaia, să meargă în Ierusalim, dicend, După ce voiŭ fi acolo, trebue și Roma să o vöd.

22. Și trimetend la Machedonia doi din cei ce sluiaŭ lui, pre Timotei și pre Erast; el a rămas câte-va vreme în Asia.

23. Și s'a făcut în vremea aceea turburare nu puțină pentru calea Domnului.

24. Pentru că un argintar oarecare a nume Dimitrie, făcend biserică de argint Artemidei, da meșterilor lucru nu puțin:

25. Pre cari adunându'l, și pre cei ce erau lucrători de unele ca acestea, a dis, Bărbaților, știți că dintr'acest lucru este câștigul nostru.

26. Și vedeți și audiți, că nu numai în Efes, ci mai în toată Asia, Pavel acesta, mult norod învățand a mutat, dicend, că nu sânt dumnezei cei ce de mâini ne fac:

27. Și nu numai această parte a noastră se primejdueste a veni pre defălmare; ci și biserica dumnezeoaei celei mari, Artemidei, întru nimio a se socoti, și să se surpe și mărimea

ei, pre care toată Asia și lumea o cinstește.

28. Și audind *aceasta*, și umplendu-se de mânie, strigaŭ, dicend, Mare *este* Artemida Efesenilor!

29. Și s'a umplut toată cetatea de turburare: și s'aŭ pornit toți într'un sușlet la priveriște, răpind împreună și pre Gaie și pre Aristarh, Machedonenii, soțiile lui Pavel.

30. Iar Pavel vrind să între în norod, nu 'l aŭ lăsat pre el ucenicii.

31. Încă și unii din mai marii Asiei, fiind lui prietenii, trimetend la dânsul, îi rugaŭ să nu se dea pre sine în priveriște.

32. Decî unii strigaŭ, una, iar alții alta: pentru că era adunarea turburată; și cei mai mulți nu știaŭ pentru ce s'aŭ adunat.

33. Iar din norod aŭ scos înainte pre Alecsandru, puindu'l pre el înainte Iudeii. Iar Alecsandru făcend cu mâna, vrea să răspundă norodului.

34. Iar cunoscend că *este* Iudeu, un glas s'a făcut în câtra toți, care ca vre-o dată așauri striga, Mare *este* Artemida Efesenilor.

35. Iar logofetul potolind norodul, a dis, Bărbați Efesenii, cine este omul acela care nu știe cetatea Efesenilor că este purtătoare de grija bisericii Artemidei, dumnezeoaei celei mari, și a lui Diopet?

36. Decî fără de îndoeală fiind acestea, se cuvine voi să vă astem-

părați, și nimic cu obrăznicie să nu faceți.

37. Că ați adus pre bărbații aceștia, nici furi de cele sfinte fiind, nici hulind pre dumnezeoaea voastră.

38. Iar de are Dimitrie, și ceilalți împreună cu el meșteri către cineva cuvânt, judecători sunt, și dregători: părăsesc-se unul pre altul.

39. Iar dacă pentru alt ceva cercați, în adunarea cea legiuită se va isprăvi.

40. Pentru că ne primejdum să ne vinuim de zarvă pentru dăoia de astăzi, fiind că nici o pricină nu este pentru care am putea să dăm samă pentru turburarea aceasta.

41. Și aceasta zicând, a slobozit adunarea.

CAPITOLUL XX.

Iar după ce a încetat gilceava, chemând Pavel la sine pre ucenici, și închinându-se lor, a eșit să meargă în Machedonia.

2. Și trecând prin părțile acestea, și mângâindu-i pre ei cu cuvinte multe, a venit în Ellada.

3. Și făcând trei luni acolo, fiind că s'a făcut vicleșug asupra lui despre Iudei, vrind el să meargă cu corabia în Siria, s'a făcut socoteală să se întoarcă prin Machedonia.

4. Și mergea împreună cu el până la Asia Sosipatru Verianul; și din Tessalonicheni, Aristarh și Secund; și Gaie Deravianul, și Timotei; iar din Asia, Tihic și Trofim.

5. Aceștia mergând înainte ne au așteptat pre noi în Troada.

6. Iar noi, după dăile azimelor, am mers cu corabia de la Filippi, și în cincii dăile am venit la ei în Troada; unde am zăbăvit șapte dăile.

7. Iar la întâia zi a săptămănei, adunați fiind ucenicii să fringă pâine, Pavel vorbea cu dănișii, vrind să porceadă a doua zi; și s'a lungit cuvântul până la miezul nopții.

8. Și erau făclii multe în foisor sus, unde erau adunați.

9. Și ședând un tinerel a nume Eftih într'o fereastră, cuprins fiind de somn greu: vorbind Pavel de multe, plecându-se de somn, a căzut jos din casa de sus cea din rindul al treilea și l'a luat mort.

10. Iar Pavel pogorindu-se, a căzut preste el, și îmbrățișându-l a zis, Nu vă turburați; că sufletul lui într'insul este.

11. Și suindu-se, și fringând pâine, și mâncând, și mult vorbind cu ei până la dăoia, așa a eșit.

12. Iar pre tinerel l'a adus viu, și s'a mângâiat nu puțin.

13. Iar noi venind la corabie, am mers la Assos, de acolo vrind ca să luăm pre Pavel: pentru că așa era rânduit, vrind el să meargă pre uscat pedestru.

14. Și dacă s'a întâlnit cu noi la Assos, luându-l pre el, am venit la Mitilini.

15. Și de acolo înotând cu corabia a doua zi am sosit la preajma Hiului; și în ceea-

qi am ajuns în Samos, și ră-măind în Troghilion, a doa qi am venit la Milit.

16. Pentru că a socotit Pavel să treacă Efesul, ca să nu i se facă lui să zăbăvească în Asia: că se grăbia de ar putea în dioa praznicului a cinci-deci de zile să fie în Ierusalim.

17. Și din Milit trimetend în Efes, a chemat pre presviterii bisericei.

18. Și dacă au venit la el, a dis lor, Voi știți din dioa cea d'inteu întru care am intrat în Asia, cum am fost cu voi în toată vremea,

19. Slujind Domnului cu toată smerenia, și cu multe lacrimi, și ispite care mi s'au întemplat mie întru vicisugurile Iudeilor:

20. Și cum nimic n'am tăcut din cele de folos, să nu vă vestesc voă, și să vă învăț pre voi înaintea norodului, și prin case,

21. Mărturisind Iudeilor și Elinilor pocăința cea către Dumnezeu, și credința cea întru Domnul nostru Iisus Hristos.

22. Și acum iată, eu legat fiind cu duhul, merg în Ierusalim, neștiind cele ce mi se vor întâmpla mie întru el :

23. Fără numai că Duhul cel Sfint prin cetăți mărturisește, dicend că legături și necazuri pre mine mă așteaptă.

24. Ci nici de una nu bag samă, nici am sufletul meu cinstit mie, fără numai ca să săvârșesc a-lăurea mea cu bucurie, și slujba care am luat de la Dom-

nul Iisus, a mărturisi evanghelia harului lui Dumnezeu.

25. Și acum, iată, eu știu că nu veți mai vedea fața mea voi toți, pre la cari am trecut propoveduind împărăția lui Dumnezeu.

26. Pentru aceea mărturisesc voă în dioa de astăzi, că curat sânt eu de sângele tuturor.

27. Pentru că nu m'am ferit ca să nu vă vestesc voă tot sfatul lui Dumnezeu.

28. Drept aceea, luați aminte de voi, și de toată turma, întru care Duhul Sfint v'a pus pre voi episcopi, ca să păstoriți biserica lui Dumnezeu, care o a câștigat cu sângele său.

29. Că eu știu aceasta, că după ducerea mea vor intra lupi grei întru voi, cari nu vor cruța turma.

30. Și dintru voi înși-vă se vor scula bărbați, grăind îndărătnicii, ca să tragă pre uehici după dênșii.

31. Pentru aceea priveghiați, aducându-vă aminte, că trei ani noaptea și dioa n'am încetat cu lacrimi învățând pre unul fiecare dintru voi.

32. Și cum vă încredințez pre voi, fraților, lui Dumnezeu, și cuvântului harului lui, care poate să vă zidească, și să vă dea voă moștenire între toți cei sfințiți.

33. Argintul, sau aurul sau haina, nici a unuia n'am poștit.

34. Singuri voi știți, că trebuințelor mele și celor care sunt cu mine, au slujit mâinele acestea.

35. Toate s'au arătat voă, că așa ostenindu-vă se cade să ajutați celor slabi, aducându-vă aminte de cuvântul Domnului Iisus, că el a zis, Mai fericit este a da de cât a lua.

36. Și acestea zicând, plecându-și genunchele sale, împreună cu toți cu ei s'a rugat.

37. Și multă plângere a fost tutulor, și cădând pre grumazii lui. Pavel îl sărutați pre el,

38. Cuprindându-l jale mai virtos pentru cuvântul care a fost zis, că nu vor mai vedea fața lui. Și îl petreceați pre el la corabie.

CAPITOLUL XXI.

Și a fost după ce am purces noi despărțindu-ne de la ei, mergând drept am venit la Cos, și a doa zi la Rodos, și de acolo la Patara;

2. Și aflând corabie trecând la Finichia, suindu-ne într'însa, am purces.

3. Și ivindu-ne la Chipru, și lăsându-l pre el în stînga, mergeam cu corabia la Siria, și ne am pogorit în Tir: pentru că acolo era corabia a descărca povara.

4. Și aflând ucenici, am rămas acolo șapte zile: cariți dăceai lui Pavel prin Duhul, să nu se sue la Ierusalim.

5. Și când a fost noă de am împlinit zilele, eșind mergeam; petrecându-ne pre noi toți împreună cu muleri și cu copil,

până afară din cetate: și plecând genunchele pre țermure, am făcut rugăciune.

6. Și închinându-ne unii altora, am intrat în corabie; iar acela s'aui întors la ale sale.

7. Iar noi calea pre apă săvârșind de la Tir, am venit la Ptolemaida, și închinându-ne fraților, am rămas o zi la ei.

8. Iar a doa zi eșind noi, cei ce eram cu Pavel, am venit în Chesariea: și intrând în casa lui Filip evanghelistul, care era din cei șapte, am rămas la el.

9. Și acesta avea patru fete, fecioare, proorocițe.

10. Și zăbăvindu-ne noi acolo multe zile, s'a pogorit din Iudeea oare-care prooroc, a nume Agav.

11. Și venind către noi, și luând briul lui Pavel, și legându-și mânele și picioarele, a zis, Acestea dice Duhul Sfînt, Pre bărbatul al căruia este briul acesta, așa îl vor lega în Ierusalim Iudeii, și ei vor da în mânele Neamurilor.

12. Și dacă am audit acestea, îl rugam noi și cei din locul acela, ca să nu se sue el în Ierusalim.

13. Și a răspuns Pavel, Ce faceți de plângeți și imi întristați inima? că eu nu numai a fi legat, oi și a muri în Ierusalim gata sunt pentru numele Domnului Iisus.

14. Și neputând noi pleca pro el, am încetat, zicând, Voia Domnului să fie.

15. Iar după zilele acestea,

gătindu-ne, ne suiam în Ierusalim.

16. Și aũ venit împreună cu noi, și din ucenicii de la Ceharica, aducend cu sine la care sã ne sãlășluim, pre oare-care Mnason, Chiprian, vechiũ ucenic.

17. Și sosind noi în Ierusalim, cu bucurie ne aũ primit pre noi frații.

18. Iar a doa *di* a intrat Pavel împreună cu noi cãtrã Iacov; și toți bătrânii s'aũ adunat *acolo*.

19. Și închinându-se lor, spunea câte una pre rind cele ce a făcut Dumnezeu întru Neamuri prin slujba lui.

20. Și ei aũdind, slăviaũ pre Domnul, și aũ dis lui, Vedeți, frate, câte mił de Iudei sũnt cariĩ aũ cređut; și toți sũnt rivnitori lezei.

21. Și aũ înțeles pentru tine, cã înveți pre toți Iudeii cei dintre Neamuri, sã se despãrțescã de la Moisi, dicend sã nu 'și tac împrejur pre fiil lor, nici duple obiceiuri sã umble.

22. Ce dar este? cu adevãrat trebuie mulțimea sã se adune: cã vor aũdi cã ai venit.

23. Decĩ aceasta fã, care îți dicem ție: Sũnt la noi patru bărbați cariĩ aũ fãgãduințã întru sine;

24. Pre aceștia luându'i, curățeste-te împreună cu ei, și cheltuește pentru ei, ca sã 'și radã capul: și vor cunoaște toți, cã din cele ce aũ înțeles pentru tine, nimic nu este: oi umblĩ și tu păziud legca.

25. Iar pentru Neamurile care

aũ cređut, noi am scris, judecãnd nimic de acest fel sã pãzeascã ei, fãrã numai sã se fereascã ei de ce este jertvit idoliilor, și de sãnge, și de sugrumat, și de curvie.

26. Atunci Pavel luãnd pre bărbații aceia, a doa di curățindu-se ou ei, a intrat în bisericã, vestind împlinirea diley curățeniei, pãnã ce s'a adus pentru unul fie-care din ei jertvã.

27. Și când era sã se împlineascã șapte zile, Iudeii cei din Asia, vedend pre el în bisericã, aũ întãritat tot norodul, și 'și aũ pus mânele pre el,

28. Strigãnd, Bărbați Israeliteni, ajutați: Acesta este omul care împotriva norodului, și a lezei, și a locului acestuia, pre toți pretulindenea învãțã: încã și Ellinii a bũgat în bisericã, și a spurcat acest sfint loc.

29. (Cã veduserã pre Trofim Efeseanul în cetate împreună ou el, pre care socotiaũ cã 'l a bãgat Pavel în bisericã:

30. Și s'a pornit toatã cetatea, și a alergat norodul: și prindend pre Pavel, il trãgeãu afarã din bisericã: și îndatã s'aũ închis ușele.

31. Și cãutãnd ei sã 'l omoare pre el, a venit veste la cãpitanul oastei, cum cã s'a turburat tot Ierusalimul.

32. Care îndatã luãnd ostași și sutași, a alergat asupra lor: iar ei vedend pre cãpitanul și pre ostași, aũ incetat a bate pre Pavel.

33. Și apropiindu-se cãpitanul,

'l a apucat pre el, și a poruncit să 'l lege cu două lanțuri; și întreba cine este, și ce a făcut.

34. Și unii strigau una, alții alta întru norod; și neputând să înțeleagă adevărul pentru gileceava, a poruncit să 'l ducă pre el la tabără.

35. Și când a ajuns la trepte, s'a întemplat de se purta el de ostăș, pentru sila norodului.

36. Pentru că mergea după el mulțimea norodului, strigând, lea 'l pre el.

37. Și vrind să 'l bage în tabără, Pavel a dis căpitanului, De este slobod mie a dice ceva cătră tine? Iar el a dis, El îneste ști?

38. Oare nu ești tu Eghipteanul, cela ce mai înainte de zilele acestea te ai rădicat asupra, și ai scos în pustie pre oele patru mii de bărbați sicarii?

39. Și a dis Pavel, Eu sunt om Iudeu Tarsean, din Chilichia, cetățean al unei cetăți care nu este neînsemnată; și te rog pre tine, dă'mi voie să grăesc cătră norod.

40. Și dându'i voie el, Pavel stând pre trepte, a făcut cu mâina norodului. Și multă tăcere făcându-se, a grăit în limba Evreească, dicend,

CAPITOLUL XXII.

Bărbați, frați, și părinți, au-diți acum răspunsul meu cel cătră voi.

2. (Și audind ei că în limba

Evreească grăește lor, mai multă tăcere au dat: și a dis.)

3. Eu sunt bărbat Iudeu, nascut în Tarsul Chilichiei, și crescut în cetatea aceasta lângă picioarele lui Gamaliil, învățat pre amăruntul legea părințească, ravnitor fiind lui Dumnezeu, precum toți voi sunteți astăzi.

4. Care această cale o am gonit până la moarte, legând și dând la temnițe bărbați și muleri.

5. Precum și arhiereul măturisește de mine, și toată bătrâtimea: de la cari și cărți luând cătră frați, la Damasc mergeam, ca și pre cei ce erau acolo să 'l aduc legați în Ierusalim, ca să se pedepsească.

6. Și a fost când mergeam eu și mă apropiam de Damasc, întru amiață di, fără de veste din cer a strălucit împrejurul meu lumină multă.

7. Și am căzut la pământ, și am audit glas dicendu'mi, Savle, ce mă gonești?

8. Iar eu am răspuns, Cine ești Doamne? Și a dis cătră mine, Eu sunt Iisus Nazarineanul, pre care tu gonești.

9. Iar cei ce erau împreună cu mine lumina o au văduț, și s'au înfricoșat; iar glasul celui ce grăia mie nu 'l au audiu.

10. Și am dis, Ce voiți face, Doamne? Iar Domnul a dis cătră mine, Sculându-te, mergi în Damasc; și acolo se va grăi ție pentru toate cele ce s'au rinduit ție să le faci.

11. Și fiind că nu vedeam de slava luminei aceleia, ducându-

me de mână de cel ce erau împreună cu mine, am venit în harnac.

12. Iar oare-care Anania, bărbat bine-credincios după lege, mărturisit de toți Iudeii cari lăcuiau în *Damasc*,

13. Venind la mine, și stând înainte a dis mie, Savle frate, vești iarăși. Și eu în ceasul acela am căutat la el.

14. Iar el a dis, Dumnezeuul părinților noștri te a ales pre tine, ca să cunoști voia lui, și să vești pro Cel Drept, și să auzi glas din gura lui.

15. Căci vei fi lui martur către toți oamenii de cele ce ai vădit și ai auzit.

16. Și acum ce zăbăvești? sculându-te, botează-te, și îți spală păcatele tale, chemând numele Domnului.

17. Și a fost mie, când m'am întors în Ierusalim și mă rugam în biserică, m'am făcut întru ulmire;

18. Și 'l am vădit pre el dîcînd mie, Grăbește, și ești curînd din Ierusalim: că nu vor primi mărturia ta cea pentru mine.

19. Și am dis, Doamne, ei știu că eu eram pîind în temnițe și bătînd la sinagoguri pre cei ce credeau întru tine:

20. Și când se vărsa sângele lui Ștefan mucenicului tău, și eu eram de față, și împreună voiam la moartea lui, pîzind hainele celor ce îl omoriau pre el.

21. Și a dis către mine, Mergi: că eu la Neamuri departe te voi trimete.

22. Și 'l au ascultat pre el până la cuvîntul acesta, și *atunci* au rîdicat glasul lor, dîcînd; Ie! do pre pămînt pre unul ce acesta: că nu se cade el să trăească.

23. Și strigînd ei, și aruncînd hainele, și praf aruncînd în văzduh,

24. A poruncit căpitanul să 'l ducă pre el în tabără, dîcînd cu bătae să se certe el; ca să cunoască pentru care pricină strigau așa asupra lui.

25. Și strîgîndu-l pre el cu curele, a dis Pavel către sutașul cel ce sta de față, Oare este slobod voia a bate om Roman, și ne judecat?

26. Și auzînd sutașul, mergînd a spus căpitanului, dîcînd, Caută ce vei să faci: că omul acesta este Roman.

27. Și venind căpitanul a dis lui, Spune mie, de ești tu Roman? Iar el a dis, Așa.

28. Și a răspuns căpitanul, Eu cu multă cheltueală am cîștigat cetățenia aceasta. Iar Pavel a dis, Iar eu sînt și născut *întru aceasta*.

29. Deci îndată s'au depărtat de la el cei ce voiau să 'l bată; și căpitanul s'a înfricoșat după ce a înțeles că este Roman, și căci îl legase pre el.

30. Și a doa și vrînd să cunoască adevărul pentru ce se pîrește de Iudei, 'l a slobodit pre el din legături, și a poruncit să vie arhierii, și toată adunarea lor, și aducînd pre Pavel, 'l a pus în mijlocul lor.

CAPITOLUL XXIII.

Și căutând Pavel spre adunare, s'a ȋdis. Bărbați, frați, eu cu toată știința bună am viețuit înaintea lui Dumnezeu până în ziua aceasta.

2. Iar arhiereul Anania a poruncit celor ce ȋstaŭ lui înainte să ȋl bată preste gură.

3. Atunci Pavel a ȋdis către el, Bate-te-va Dumnezeu, părete văruiț: și tu seȋȋ judecându-mă duple lege, și împotriva legel poruncești să mă bată?

4. Iar cei ce stăteau înainte au ȋdis, Dar pre arhiereul lui Dumnezeu blastămi?

5. Iar Pavel a ȋdis, N'am știut, fraților, că este arhiereu: că scris este, Pre mai marele norodului tău, să nu ȋl grăești de rău.

6. Deci cunoscând Pavel că o parte este Sadduchel, iar alta Farisei, a strigat întru adunare, Bărbați, frați, eu sunt Fariseu, fecior de Fariseu: pentru nădejdea și învierea morților eu mă judec.

7. Și aceasta el grăind, s'a făcut neunire între Farisei și între Sadduchel: și s'a împerechiat mulțimea.

8. Pentru că Sadduchel ȋdică că nu este înviere, nici inger, nici duh: iar Farisei le mărturisesc amândoa.

9. Și s'a făcut strigare mare: și sculându-se cărturari din partea Fariseilor, se priclaŭ, ȋcând, Nici un rău nu aflăm în omul acesta: iar de a grăit lui

duh sau inger, să nu ne împotrivism lui Dumnezeu.

10. Și multă gileavă făcându-se, temându-se căpitanul ca să nu rumpă el pre Pavel, a poruncit ostașilor să se pogoare și să ȋl răpească pre el din mijlocul lor, și să ȋl ducă în tabără.

11. Iar în noaptea ce venise stânduȋ Domnul înainte, a ȋdis, Îndrăznește, Pavel: că precum ai mărturisit de mine în Ierusalim, așa ție se cade și în Roma să mărturisești.

12. Iar după ce s'a făcut ziua, adunându-se oare-carȋ ludei, s'au anatematizat pre el, ȋcând că nici vor mânca nici vor bea până nu vor omori pre Pavel.

13. Și erau mai mulți de patruȋeci cei ce făcuseră jurământul acesta.

14. Carȋ mergând la arhiereu și la bătrâni, au ȋdis, Cu anatema ne am anatematizat pre noi înși-ne, ca nimic să nu gustăm până nu vom omori pre Pavel.

15. Acum dar voi arătaȋ căpitanului împreună cu adunarea ca mine să ȋl pogoare pre el la voi, ca cum aȋ vrea să cercaȋ mai pre amăruntul cele ce sunt pentru el: iar noi, mai înainte de ce se va apropia el, gata sântem să ȋl omorim pre el.

16. Și aȋdind feciorul suorei lui Pavel de acest vicleșug, mergând și intrând în tabără, a spus lui Pavel.

17. Și chiamând Pavel pre unul din sutași, a ȋdis, Pre tinerele

acasta du'l la căpitanul: pentru că are oare-ce să spuе lui.

18. Deci acela luându'l pre el, l'a adus la căpitanul, și a ȑis, Pavel cel legat chiemându-mă pre mine, s'a rugat pentru acest tinereț să l' aduc la tine, că are oare-ce să ȑi spuе ȑie.

19. Iar căpitanul luându'l de mână, și ducându-se în latură, l'a întreat, Ce este care al să mui spuі mie?

20. Iar el a ȑis, Iudeii s'aū vorbit să se roage ȑie ca mîine la adunare să pogori pre Pavel, ca cum ar vrea ceva mai pre amăruntul să întrebe pentru el.

21. Deci tu să nu îl ascuți pre el: pentru că îl pîdesc pre el bărbați mai mulți de patru ȑeci, cari s'aū anatematizat pre el și, nici să mănânce nici să bea până nu vor omori pre el: și acum gata sînt, așteptând cea de la tine făgăduință.

22. Deci căpitanul a slobodit, pre tinereț, poruncindu' l', ca nimului să nu grăescă că acestea lui i ar fi spus.

23. Și chiemând pre doi suțași, a ȑis, Gătiți două sute de ostași ca să meargă până la Chesariea, și călăreți șapte-deci și fus-tași două sute, la al treilea ceas din noapte;

24. Și dobitoace să aduceți, ca puind pre Pavel, sănătos să l' ducă la Filios, domnul.

25. Scriind carto care cuprinde într'acel chip:

26. Claudie Lisia lui Filios prea puternicului domn, să se bucure.

27. Pre acest bărbat fiind prins de Iudei, și vrînd să se omoare de dînsii: mergînd cu oaste, l'am acos, înțelegînd că este Roman.

28. Și vrînd să înțeleg pricina pentru care îl pîrîesc pre el, l'am pogorit la adunarea lor:

29. Pre care l'am aflat pîrîndu-se pentru întrebările legii lor, iar nici o vină vrednică de moarte saū de legături avînd.

30. Și vestîndu-mi-se mie cum că va să fie vicleșug asupra bărbatului acestuia despre Iudei, dintr'acel ceas l'am trimis la tine, poruncind și pîrîșilor să pue cele ce aū asupra lui înaintea ta. Fii sănătos.

31. Deci ostașii, duple cum li se poruncise lor, luând pre Pavel l'a adus noaptea la Antipatrida.

32. Iar a doa ȑi lăsînd pre călăreți să meargă cu el, s'aū întors în tabără:

33. Cari întrînd în Chesariea, și dînd domnului cartea, aū pus și pre Pavel înaintea lui.

34. Și cetînd domnul cartea, și întrebându'l din ce ȑinut este, și înțelegînd că este de la Chiliohia,

35. A ȑis, Te voi auzi pre tine cînd și pîrîșii tăi vor veni. Și a poruncit ca să se păzească el în divanul lui Irod.

CAPITOLUL XXIV.

Iar după cinci ȑile s'a pogorit arhiereul Anania, cu bătrîni, și cu oare-care ritor a nume Ter-

til, cariî au arătat domnului a-supra lui Pavel.

2. Și chemându-se el, a început a 'l pîrî pre el Tertîl, dîcînd, Multă pace dobîndînd prin tine, și isprăvi care se fac la neamul acesta prin a ta purtare de grijă,

3. În toată vremea și în tot locul mărturisim, puternice Filice, ou toată mulțumita.

4. Iar ca nu mai mult să te ostenești; te rog să ne auzi pre noi în scurt cu a ta blîndețe.

5. Că am aflat pre omul acesta pierdător, și pornind zarvă la toți Iudeii *ce sînt* în toată lumea, și mai mare eresului Nazarinienilor:

6. Care și biserica s'a ispitit să o spurce; pre care 'l am și prins, și duple legea noastră am vrut să 'l judecăm.

7. Dar venînd Lisia căpitanul, ou multă silă din mâinele noastre 'l a luat,

8. Poruncînd pîrișilor lui să vie la tine; de la caro vei putea singur cercetînd, de toate acestea să cunoști, de care noi pîrim pre el.

9. Și împreună adevériau și Iudeii, dîcînd cum că acestea așa sînt.

10. Iar Pavel a răspuns, făcîndu'î lui semn domnul să grăească, Știîndu-te pre tine că de mulți ani ești judecător neamului acestuia, mai cu bună voie cele pentru mine răspund:

11. Că poți tu cunoaște, că nu sînt mai mult de cît două-

spre-dece zile de cînd m'am suit să mă închin în Ierusalim.

12. Și nici în biserică m'au aflat pre mine cu cineva prîcîndu-mă, sau turburare făcînd norodului, nici în sinagoguri, nici în cetate:

13. Nici pot adeveri pentru care acum mă pîresc.

14. Și mărturisesc aceasta ție, că duple calea pre care ei o dic eres, așa slujesc Dumnezeuului părintesc, credînd toate cele scrise în lege și în prooroci:

15. Nădejde avînd întru Dumnezeu, care și însuși aceștia așteaptă, cum că va să fie învierea morților, și a dreptilor și a nedreptilor.

16. Și întru aceasta și eu mă nevoesc, ca fără de poticnire știință să am către Dumnezeu și *cătră* oamenii pururea.

17. Și după mulți ani am venit ca să fac milostenii la neamul meu, și prînoase.

18. Întru care m'au aflat curățit în biserică, nu cu gloată, nici cu gilceavă, niște Iudei din Asia.

19. Cariî trebuia înaintea ta să vie de față, și să pîrească de au ceva asupra mea.

20. Sau aceștia singuri să spue, stînd eu înaintea soborului, de au aflat ceva întru mine strîmbătate,

21. Fără numai pentru un glas acesta care am strîgat, stînd între ei, Pentru învierea morților eu mă judec astăzi de vol.

22. Și auzind acestea Filics, 'I a lăsat pre el, fiind că mai cu amăruntul știa el pentru calea *aceasta*, și a dis, Când Lisia căpitanul se va pogori, voiți înțelege cele pentru voi.

23. Și a poruncit sutașului să nu păzească Pavel, și să aibă odihnă, și pre nimeni să nu oprească dintr'ăi lui de a 'I sluji sau a veni la el.

24. Iar după câte-va zile venind Filics cu Drusilla mulțerea lui, care era Iudeică, a chemat pre Pavel, și 'I a auzit pre el pentru credința cea întru Hristos.

25. Și grăind el pentru dreptate, și pentru înfrinare, și pentru judecata ce va să fie, înfricoșându-se Filics, a răspuns, Acum mergi; și aflând vreme, te voi mai chema.

26. Încă și nădăduind că bani se vor da lui de la Pavel, ca să 'I slobodească: pentru aceea și mai adese ori chemându'l, vorbea cu el.

27. Iar după ce s'au împlinit doi ani s'a pus în locul lui Filics, Porchie Fist: și vrind Filics să facă după plăcerea Iudeilor, a lăsat pre Pavel legat.

CAPITOLUL XXV.

Decî Fist intrând în dregătorie, după trei zile s'a suit în Ierusalim de la Chesariea.

2. Și au arătat lui arhiereul și cel mai de frunte al Iudeilor asupra lui Pavel, și il ruga pre el,

3. Cerend har asupra lui, ca

să 'l trimeată pre el la Ierusalim, făcend vicleșug ca să 'l ucidă pre el pre drum.

4. Decî Fist a răspuns, că Pavel să se păzească în Chesariea, și el va degrab să meargă acolo.

5. Decî cel tari întru voi, dice el, pogorindu-se împreună, de este ceva rău întru bărbatul acesta, piroască'l pre el.

6. Și zăbăvind la ei nu mai mult de cât dece zile, s'a pogorît în Chesariea; și a doa și ședend la divan a poruncit să se aducă Pavel.

7. Și venind el, au stăut împrejurul lui Iudeii cari veniseră din Ierusalim, multe și grele vinuri aducend asupra lui Pavel, pre care nu le puteau să le dovedească.

8. Răspundend el, Nici împotriva legii Iudeilor, nici împotriva bisericei, nici împotriva Chesarului am greșit ceva.

9. Iar Fist vrind să facă plăcere Iudeilor, răspundend a dis lui Pavel, Vocești să te sui în Ierusalim, și acolo pentru acestea să te judeci înaintea mea?

10. Iar Pavel a dis, La divanul Chesarului sunt stănd, unde trebuie să mă judec: Iudeilor nici o nedreptate n'am făcut, precum și tu mai bine știi.

11. Pentru că de am făcut nedreptate, și ceva vrednic de de moarte am lucrat, nu mă fereso de moarte: iar dacă nimic nu este din cele ce aceștia mă prîesc, nimeni nu poate pre mine să mă dăruească. Pre Chesarul chem.

12. Atunci Fist, grăind împreună cu sfatul, a răspuns, Pre Chesarul ai chemat ? la Chesarul vei merge.

13. Și dacă au trecut câte-va zile Agrippa împăratul și Vernichi s'au pogorit în Chesariea ca să se închine lui Fist.

14. Și zăbăvindu-se zile multe acolo, Fist a spus împăratului pentru Pavel, dicend, Un bărbat oare-care este lăsat de Filices legat :

15. Pentru care, fiind eu în Ierusalim, au arătat înaintea mea arhieriei și bătrânii Iudeilor, cerând împotriva lui judecată.

16. Cătră cari am răspuns, Nu este obiceiul la Romani să dee pre vre un om la pierdere, mai înainte până ce n'are de față oel pirit pre pirișii lui, și loc de răspuns să 'și iee pentru vina sa.

17. Și adunându-se ei aici, nici o zăbavă lăcend a doa di ședend la judecată, am poruncit să se aducă bărbatul.

18. Pentru care stând pirișii lui împrejur, nici o vină aduceau dintr'acelea care prepuneam eu :

19. Ci numai niște întrebări pentru a lor credință aveau asupra lui, și pentru un Iisus, oare-care mort, pre care dicea Pavel că este viu.

20. Și nedumerindu-mă eu de întrebarea aceasta, am dis de voește să meargă în Ierusalim, și acolo să se judece pentru acestea.

21. Iar Pavel chemând să se păzească el la judecata lui Sevastu,

am poruncit să se păzească până îl voi trimete pre el la Chesarul.

22. Iar Agrippa cătră Fist a dis, Ași fi voit și eu să aud pre acel om. Iar el a dis, mîine vei audi pre densusl.

23. Deci a doa di venind Agrippa și Vernichi cu multă fală, și intrând în divanul palatului, împreună cu căpitanii și cu bărbații cel mai de frunte ai cetăței, și poruncind Fist s'a adus Pavel.

24. Și a dis Fist, Agrippa Impărate, și toți bărbații cel ce sînteți împreună cu noi, vedeți pre acesta, pentru care toată mulțimea Iudeilor mi s'a rugat și în Ierusalim și aici, strigând că nu trebuie să mai trăească el.

25. Iar eu cunoscend că nimic vrednic de moarte el n'a făcut, și el singur chemând pre Chesarul, am socotit să 'l trimet pre el.

26. Pentru care a scrie ceva adevărat domnului n'am. Pentru aceea 'l am adus pre el la voi, și mai virtos înaintea ta, Impărate Agrippa, ca cercetare făcendu-se să am ce să scriu.

27. Pentru că fără cuvință mi se pare a fi, să 'l trimet legat, și pricinele cele asupra lui să nu le însemnez.

CAPITOLUL XXVI.

Iar Agrippa cătră Pavel a dis, Se lasă ție a grăi pentru tine însuși. Atunci Pavel întindend mîina, a răspuns:

2. Pentru toate care mă pîrăsc Iudei, O împărate Agrippa, mă

vorotesc pre mine fericit a fi, pentru că inaintea ta pot să răspund pentru mine astăzi.

3. Mai virtos, știutor fiind tu de toate cele ale Iudeilor obiceiuri și întrebări: pentru aceea mă rog ca cu îngăduință să mă ascuți pre mine.

4. Pre viața mea cea din tinerețe, care din început s'a făcut în neamul meu în Ierusalim, o știți toți Iudei;

5. Știindu-mă pre mine mai d'inainte, de vor vrea să mărturisească, că după eresul cel prea cu cercare al legii noastre am trăit Fariseu.

6. Și acum pentru nădejdea făgăduinței celei ce s'a făcut către părinții noștri de la Dumnezeu, stau judecându-mă:

7. La care *făgăduință* cele douăspre-dece seminții ale noastre, neîncetat ziua și noaptea slujind lui Dumnezeu, nădăjduesc să ajungă. Pentru care nădejde sunt pirit, împărate Agrippe, de Iudei.

8. Ce? lucru necredincios so judecă la voi, dacă Dumnezeu pre morți înviază?

9. Deci mie mi s'a părut, că asupra numelui lui Iisus Nazarineanul trebuia multe împotriva să fac.

10. Care am și făcut în Ierusalim: și pre mulți din sfinți eu în temniță 'i am închis, luând putere de la arhieriei; și când ne omoriau ei, dam hotărîre.

11. Și la toate sinagourile de multe ori muncindu'i pre ei, îi aliam să hulească; și mult tur-

bându-mă asupra lor, îi goniam până și la cetățile cele din afară.

12. Intru care mergend și la Damasc cu putere și cu poruncă de la arhieriei,

13. Intru amiață-și am vedut pre cale, împărate, din cer mai mult de cât strălucirea soarelui. lumină strălucind împrejurul meu și a celor ce mergeau cu mine.

14. Și toți noi cădend la pământ, am audit eu glas dicend către mine, și grăind în limba Evreească, Savle, Savle, ce mă gonești? Cu greu își este ție a lovi cu piciorul împotriva bol-durilor.

15. Iar eu am dis. Cine ești, Doamne? Iar el a dis, Eu sunt Iisus pre care tu gonești.

16. Ci te scoală, și stai pre picioarele tale: că spre aceasta m'am arătat ție, ca să te aleg pre tine slugă și martur, și a celor ce ai vedut. și a celor întru care mă voi arăta ție;

17. Scoțendu-te pre tine de la norod, și de la Neamurile, la care acum te trimet.

18. Să deschizi ochii lor, ca să se întoarcă de la întunerec la lumină, și de la puterea Satanei la Dumnezeu, ca să iese ei ertare păcatelor, și soarte între sfinți prin credința cea întru mine.

19. Pentru aceea, împărate Agrippe, nu m'am făcut neascultător vedeniei cerești.

20. Ci celor din Damasc în-tăi, și din Ierusalim, și din toată țara Iudeei, și Neamurilor, am mărturisit să se pocăiască și să se întoarcă la Dumnezeu.

facând lucruri vrednice de po-
căință.

21. Pentru acestea Iudeii
prindându-mă în biserică, se
ispitiau să mă omoare.

22. Iar dobîndind ajutorul cel
de la Dumneșeu, până în ziua
aceasta stau, mărturisind la mic
și la mare, nimic grăind afară
de cele ce și proorocii au proo-
roci că vor să fie și Moisi.

23. Oă va pătimi Hristos și că
el înteu din învierca morților,
lumină va vesti norodului și
Neamurilor.

24. Și acestea el răspundînd,
Fist cu mare glas a dis, Te încu-
bunesc, Pavel; cartea cea multă
spre nebulie te întoarce.

25. Iar el a dis, Nu mă încu-
bunesc, puternice Fiste; ci ale
adevărului și ale înțelepciunei
cuvinte grăesc.

26. Oă știe pentru acestea, îm-
păratul, cătră care și îndrăz-
nind, grăesc: că nu socotesc a
ceva dintr'acestea neștiut lui;
că nu s'a făcut în unghiă a-
ceasta.

27. Crești, împărate Agrippa,
pre prooroci? Știu că crești.

28. Iar Agrippa cătră Pavel a
dis, Cu puțin de nu mă faci să
fiu Creștin.

29. Iar Pavel a dis, Ași pofti
de la Dumneșeu, și cu puțin
și cu mult, nu numai tu, ci și
toți cel ce mă aud pre mine
astăzi, să se facă într'acest fel
precum și eu sînt, afară de le-
găturile acestea.

30. Și acestea dîcînd el, s'a
sculat împăratul, și domnul, și

Vernichi, și cei ce ședeau îm-
preună cu el;

31. Și depărtîndu-se, grăiau
unul cătră altul, dîcînd, Nimic
vrednic de moarte saū de legă-
turi face omul acesta.

32. Iar Agrippa a dis lui Fiste,
Se putea slobozi omul acesta,
de n'ar fi chemat pre Chesarul.

CAPITOLUL XXVII.

Iar după ce s'a judecat ca să
mergem noi în Italia, dat-au
pre Pavel și pro alții oare-carî
legați unu sutaș a nume Iulie,
din ceata Sevastienească.

2. Și intrînd într'o corabie de
la Adramit, vrînd să mergem
pre lingă locurile Asiei, am
purces; fiind cu noi Aristarh,
Machedoneanul din Tessalonic.

3. Și a doa zi am venit în
Sidon. Și cu iubire omenească
arătîndu-se Iulie cătră Pavel, i
a dat voie să meargă pre la
prietenii să dobindească purtare
de grijă.

4. Și de acolo porcedînd, am
venit subț Chipru, pentru că
vînturile erau împotrivă.

5. Și trecînd marea Chili-
chiei și a Pamfiliei, am venit la
Mira o cetate a Lichiei.

6. Și acolo aflînd sutașul o
corabie din Alecsandria mer-
gînd în Italia, ne a băgat pre
noi într'însa.

7. Și în multe zile vîslînd cu
zăbavă, și abia sosînd lingă
Chnid, nelăsîndu-ne pre noi
vîntul, am trecut pro subț Crit,
alătura cu Salmoua;

8. Și de abia trecând, am venit la un loc ce se cheama Limanuri bune; de care era aproape cetatea Lasia.

9. Și multă vreme trecând, și fiind mergerea corabiei cu primejdie, pentru că și postul trecuse, îi sfătuia pre ei Pavel,

10. Dicându-le lor, Bărbaților, văd că cu necaz și cu multă pagubă, nu numai a povărei și a corabiei, ci și a sufletelor noastre, va să fie mergerea corabiei.

11. Iar sutașul pre cărmaciū și pre chivernisitoriul corabiei asculta mai mult, de cât cele ce grăia Pavel.

12. Și nefiind limanul bun de ernat, cei mai mulți făceau sfat să se ducă de acolo, ca de ar putea să ajungă la Finichia, să erneze; care este limanul Critului, care caută spre Liva și spre Ilor.

13. Și suflând austrul, părându-le lor că vor dobîndi voia lor, redicînd păzele, au văslit pre marginile Critului.

14. Iar nu după multă vreme s'a întăritat asupra lui un vînt viforitor, ce se cheamă Evroclidon.

15. Și răpindu-se corabia, și neputînd merge împotriva vîntului, slobozîndu-ne după valuri ne purtam.

16. Și trecînd un ostrov oarecare ce se cheama Clavdi, abia am putut prinde luntrea.

17. Care trăgîndu-o în corabie ajutorințe întrebuințau încingînd corabia; și temîndu-se să nu

cadă în sirt, slobozînd vetrele așa se purtau.

18. Și fiind noi foarte impresurați de viscol, a doa zi au făcut lepădare din corabie;

19. Și a treia zi noi cu mâinele noastre am lepădat unelte corabiei.

20. Și nici soarele nici stelele arătându-se în multe zile, și vifor nu puțin fiindu-ne asupra, se luase drept aceea, toată nădejdea de a ne mîntui noi.

21. Și multă flămîndire fiind, atunci stînd Pavel în mijlocul lor, a dis. Se cădea, O bărbaților, ascultîndu-mă pre mine, să nu fi purces din Crit, și să fi câștigat necazul acesta și paguba.

22. Și acum vă indemn pre voi să aveți voie bună: că perire nici unui suflet nu va fi dintru voi, fără numai corabiei.

23. Că 'mi a stătut înainte într'această noapte ingerul lui Dumnezeu, al căruia sînt eu, și căruia slujesc,

24. Dicînd, Nu te teme, Pavle; înaintea Chesarului ți se cade să stai; și iată, 'ți a dăruit ție Dumnezeu pre toți cei ce sînt în corabie cu tine.

25. Drept aceea, fiți cu bună nădejde, bărbaților: că cred lui Dumnezeu, că așa va fi precum mi s'a dis mie.

26. Și într'un ostrov oarecare este să cădem noi.

27. Și dacă s'a implinit a patra-spre-dece noapte, purtându-ne noi cu corabia în marea Adriei, pre la miezul nopții le pă-

rea corăbierilor că se apropie la vre o margine;

28. Și slobodind măsura, au aflat stânjinii două-deci: și puțin de acoloa trecând, și iarăși măsurând, au aflat stânjinii cincispre-dece.

29. Și temându-se ca nu cumva în locuri prundoase să cadă, aruncând patru anghire despre cârma corabiei, poftiau să se facă dioă.

30. Iar corăbierii căutând să fugă din corabie, și slobodind luntrea în mare, cu prilej ca acela, ca cum ar vrea despre pisc să slobodească anghirele.

31. Dis-a Pavel sutașului și ostașilor, De nu vor rămânea aceea în corabie, voi nu veți veți putea mântui.

32. Atunci au tăiat ostașii funiele luntrei, și o au lăsat să cadă.

33. Iar până când vrea să se facă dioă, Pavel ruga pre toți să mănânce bucate, dicând, Patru-spre-dece zile sunt astăzi de când n'ați mâncat, așteptând și nimic gustând.

34. Pentru aceea vă rog pre voi să mâncați: că aceasta este spre mântuirea voastră: că nici unuia din voi un păr din cap nu va cădea.

35. Și dicând acestea, și luând pâine, a mulțumit lui Dumnezeu înaintea tuturor: și frângând, a începuit a mânca.

36. Și voie bună toți făcând, au luat și ei de au mâncat.

37. Și eram în corabie toți,

suflete două sute și șapte-deci și șese.

38. Și săturându-se de bucate, au ușurat corabia, aruncând griul în mare.

39. Și dacă s'a făcut dioă, pământul nu 'l cunoșteau: iar vedeau de departe un sin ce avea termuri, la care se sfătuiau, de ar fi cu puțină, să scoată corabia.

40. Și trăgând afară anghirele, s'au slobodit pre mare, și împreună slăbind funiele cârmelor, și redicând vetrila cea mică după vântisorul care sufla, trăgeau spre termuri.

41. Și cădând într'un loc dintre două mări, s'a înfipt corabia; și piscul d'înainte s'a implintat și sta neclătit, iar partea din apoi se rumpea de sila valurilor.

42. Iar ostașii au făcut sfat să omoare pre cel legați, ca să nu înoate cineva și să scape.

43. Iar sutașul, vrind să fe-rească pre Pavel, a oprit sfatul lor; și a poruncit ca cei ce vor putea să înoate, sărind mai înteu, să easă la pământ:

44. Iar cei-l-alți, unii pre scânduri, alții pre alt ceva din corabie. Și așa s'a făcut de au scăpat toți la uscat.

CAPITOLUL XXVIII.

Și dacă au scăpat, atunci au cunoscut că se cheamă ostrovul Melit.

2. Iar varvarii au făcut nu puțină milă cu noi; că făcând foc,

ne au primit pre noi pre toti, pentru ploaca si frigul ce era.

3. Si stringand Pavel gateje multe, si puindu-le in foc, esind o vipera din caldura, s'a apucat de malna lui.

4. Si daca au vedut varvarii spanzurand vipera de malna lui, diceau unul catre altul. Cu adevarat ucigas este omul acesta, care mantuindu-se din mare, judecata lui Dumnezeu nu l'a lasat sa traiesca.

5. Deci el scuturand vipera in foc, nici un reu n'a patimit.

6. Iar ei asteptau sa se umfle el, sau sa cada de pripa mort: si asteptand ei mult, si vedend ca nu se facuse nici un reu intru el, intorcandu-se, ii diceau ca este dumnezeu.

7. Si imprejurul locului aceleia erau satele mai marelui ostrovului, a nume Poplie; care primindu-ne pre noi, trei zile cu omenie ne a ospatat.

8. Si s'a intemplat de zacea tatăl lui Poplie, fiind cuprins de friguri si de urdinare cu sange; catre care intrand Pavel, si rugandu-se, puindu-si mainele pre el, l'a vindecat.

9. Si aceasta facandu-se, si altii carii aveau boale in ostrovul acela veniau si se vindecau:

10. Carii si cu multa cinstire au cinstit pre noi; si cand am purces noi, ne au pus cele ce erau de trebuinta.

11. Si dupa trei luni ne am pornit cu o corabie Alecsandrineasca ce ernase in ostrov, care era cu semnul Dioscurilor.

12. Si sosind in Siracusa, ne am zabavit acolo trei zile.

13. Si de acolo incungurand, am venit in Righia: si preste o zi sufland austrul, a doua zi am venit in Potioli:

14. Unde afland frati, ne au rugat de ne am zabavit la ei septe zile: si asa am venit in Roma.

15. Si de acolo fratii audind cele pentru noi, au esit intru intimpinarea noastra pana la forul lui Appie, si pana la Trei ciroiume: pre carii vedendu-l Pavel, si multumind lui Dumnezeu, a luat indrazneala.

16. Iar daca am venit in Roma, sutasul a dat pre cei legati voivodului oastei: iar lui Pavel i s'a dat voie sa petreaca deosebi cu ostasul cel ce il pazia pre el.

17. Si a fost, dupa trei zile a chemat Pavel pre cei mai mari ai Iudeilor, si adunandu-se ei, a dis catre densii, Barbați, frati, eu nimic impotriva norodului facend, sau obiceiurilor parintesti, legat fiind in Ierusalim m'am dat in mainele Romanilor.

18. Carii, judecandu-ma voiau sa ma slobodeasca, pentru ca nici o vina de moarte era intru mine.

19. Iar graindu-mi Iudeii impotriva, am fost silit a chema pre Chesarul; nu ca as avea intru oeva a piri pre neamul meu.

20. Deci pentru aceasta pricina v'am chemat pre voi, sa ved, si sa vorbeso cu voi: ca

pentru nădejdea lui Israil cu acest lanț sunt legat

21. Iar ei către dânsul au zis, Noi nici cărți pentru tine am luat din Iudeea, nici venind cineva din frați ne a spus, sau a grăit ceva rău pentru tine.

22. Ci ne rugăm să auzim de la tine socotelele ce ai: că de eresul acesta, știm noi că prețutindenea împotriva i se dice.

23. Și rânduindu-i lui di, au venit la dânsul la gazdă mai mulți; cărora mărturisind le spunea de împărăția lui Dumnezeu, dovedindu-le lor cele pentru Iisus, din legea lui Moisi și din prooroci, de dimineața până sara.

24. Și unii credeau cele ce se diceau, iar alții nu credeau.

25. Și neunindu-se ei unul cu altul, s-au dus, dicând Pavel un cuvânt, Bine a grăit Duhul Sfânt prin proorocul Isaia către pășinșii noștri,

26. Dicând, Mergi la norodul

acesta, și di, Cu auzul veți auzi, și nu veți înțelege; și privind veți privi, și nu veți vedea:

27. Că s'a îngroșat inima norodului acestuia, și cu urechile greu au audit, și ochii lor s'au închis; ca nu cumva să vadă cu ochii, și cu urechile să audă, și cu inima să înțeleagă, și să se întoarcă, și să 'l vindec pre el.

28. Drept aceea, cunoscut să vă fie voă, că Neamurilor s'a trimis mântuirea lui Dumnezeu, și ei vor auzi.

29. Și acestea el dicând, au eșit Iudeii, multă prigonire având între dânsii.

30. Și a petrecut Pavel doi ani, deplin cu a sa chirie, și primia pre toți cari veniau către el,

31. Propoveduind împărăția lui Dumnezeu, și învățând cele ce sunt pentru Domnul Iisus Hristos, cu toată îndrăzneala, fără opreală.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRĂ ROMÂNII.

CAPITOLUL I.

Pavel, sluga lui Iisus Hristos, chemat apostol, ales spre evanghelia lui Dumnezeu,

2. (Care mai înainte a făgăduit-o prin proorocii s'ei întru sfinte scripturi.)

3. Pentru Fiul său Iisus Hristos, Domnul nostru, cel ce s'a

născut din sămânța lui David după trup;

4. Care s'a hotărit Fiul lui Dumnezeu întru putere, după duhul sfințeniei, prin învierea din morți;

5. Prin care am luat harul și apostoliea, spre ascultarea credinței întru toate neamurile, pentru numele lui;

6. Între cari sunteți și voi chemați ai lui Iisus Hristos;

7. Tutulor celor din Roma, iubitorilor lui Dumnezeu, celor chemați sfinți: Îar voă și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

8. Întăi dar, mulțumesc Dumnezeului meu prin Iisus Hristos pentru voi toți, căci credința voastră se vestește în toată lumea.

9. Că marturimă este mie Dumnezeu, căruia slujesc cu duhul meu întru evanghelia Fiului lui, că neîncetat fac pomenire de voi;

10. Tot de-a-una întru rugăciunile mele rugându-mă, ca doară când-va bine mi s'ar întâmpla cu voia lui Dumnezeu ca să vin la voi.

11. Că doresc să vă văd pre voi ca să vă dau voă vre un dară duhovnicesc spre întărirea voastră.

12. Și aceasta este, ca să mă mângaiă împreună cu voi prin credința cea d'impreună a voastră și a mea.

13. Și nu voi să nu știți voi, fraților, că de multe ori am gândit ca să vin la voi, (și am fost oprit până acum,) ca să am

ceva roadă și întru voi, precum și întru celelalte neamuri.

14. Că Eliniilor și Varvarilor, înțelepților și neînțelepților dator sunt.

15. Așijderea, cât este după a mea nevointă, sunt gata și voă celor din Roma să vă bine vestesc.

16. Că nu mă rușinez de evanghelia lui Hristos: că puterea lui Dumnezeu este spre mântuire tot celui ce crede; Iudeului mai întâi, și Eliniului.

17. Că dreptatea lui Dumnezeu întru dânsa se descopere din credință în credință: precum este scris, Dreptul din credință va fi viu.

18. Pentru că se descopere mânia lui Dumnezeu din cer preste toată păgânătatea și nedreptatea oamenilor, cari țin adevărul întru nedreptate.

19. Pentru că ce este cunoscut a lui Dumnezeu arătat este întru densi; că Dumnezeu le a arătat lor.

20. Pentru că cele nevădute ale lui de la zidirea lumii, din faptele socotindu-se, se văd; și veșnică puterea lui și Dumnezeirea; ca să fie ei fără de răspuns.

21. De vreme ce cunoscând pre Dumnezeu, nu ca pre Dumnezeu / au slăvit, nici / au mulțumit; ei s'au făcut înzădarnici întru cugetele lor, și s'au întunecat cea neînțelegătoare inima lor.

22. Dicându-se pre sine a fi înțelepți, au nebunit.

23. Și auză mutat slava lui Dumnezeu celui nescricăcios întru asemănarea chipului omului celui stricăcios, și al păsărilor, și al celor cu patru picioare, și al celor ce se tirăsc.

24. Pentru aceea 'I a și dat Dumnezeu pre ei întru poștele inimelor lor în necurăție, ca să se spurce trupurile lor întru ei singuri.

25. Carii auză mutat adevărul lui Dumnezeu întru minciună. și auză cinstit și auză slujit făpturei mai virtos de cât Făcătorului, care este bine-cuvântat în vecl. Amin.

26. Pentru aceea 'I a dat pre ei Dumnezeu întru patimi de ocară: că și muierile lor 'și auză schimbat rânduiala cea firească întru ceea ce este împotriva firei:

27. Așijderea și bărbații, lăsând cea duple fire rânduială a părții femeșii, s'au aprins întru poșta lor unul spre altul; bărbați cu bărbați rușinea lucrându-o, și răsplătirea ce li se cădea a rățăcirea lor, întru sineși, luându-o.

28. Și precum n'au cercat ei a avea pre Dumnezeu întru cunoștință, așa 'I a dat pre ei Dumnezeu întru minte neiscușită, a face cele ce nu se cade;

29. Plini fiind de toată nedreptatea, de curvie, de violenție, de lăcomie, de răutate; plini de pismă, deucidere, de sfadă, de înșelăciune, de năravuri rele; șoptitori,

30. Grăitori de rău, uritori de

Dumnezeu, ocăritori, semeți trufași, aflători de rele, neascultători de părinți,

31. Noințelegători, nestatornici întru aședămenturi, fără dragoste, neîmpăcăciosi, nemilostivi:

32. Carii dreptatea lui Dumnezeu știind, cum că cei ce fac unele ca acestea vrednici de moarte sânt, nu numai fac acestea, ci încă și bine-voesc cu cei ce le fac.

CAPITOLUL II.

Pentru aceea fără de răspuns ești, O omule, tot cel ce judeci: căci întru ce judeci pre altul, pre tine însuși te osindești; că aceleași faci, cel ce judeci.

2. Iar știm că judecata lui Dumnezeu este duple adevăr asupra celor ce fac unele ca acestea.

3. Și oare socotești aceasta, o omule, cel ce judeci pre cei ce fac unele ca acestea, și tu însuși aceleași faci, că vei scăpa de judecata lui Dumnezeu?

4. Sau auză nu bagi samă de bogățiile bunătății lui, și de îngăduința, și de îndelungă răbdarea lui; necunoscând că bunătatea lui Dumnezeu te aduce la pocăință?

5. Ci duple împietrirea ta și nepocăita inimă îți adună ție mânia în ziua mâniei și a descoperirii dreptei judecăți a lui Dumnezeu;

6. Care va răsplăti fie-căruia duple faptele lui:

7. Celor ce prin răbdarea lu- legi cele de folos, fiind învăţat
crului bun caută slavă şi cinste din lege;

8. Iar celor prigonitori, cari- 19. Şi te nădărdueşti a fi po-
se pun împotriva adevărului, şi vătuitor orbilor, luminează celor
se supun nedreptăţii, mânie şi dintru întunec,

9. Necaz şi strâmtorare preste 20. Indreptător celor fără de
tot sufletul omului celui făcător minte, învăţător pruncilor, a-
de rău, al ludeului mai întîi, vînd închipuirea ştiinţei şi a a-
şi al Ellinului;

10. Iar slavă, şi cinste, şi 21. Drept aceea, tu cel ce în-
pace, tot celui ce face binele, veţi pre altul, pre tine căci nu
ludeului mai întîi; şi Ellinu- te înveţi? cea ce propovedueşti
lui;

11. Că nu este făţarnicie la 22. Cea ce dici să nu prea-
Dumnezeu.

12. Căci căi fără de lege au curvească, prea-curveşti? cea
greşit, fără de lege vor şi peri : ce uręşti idolii, suri cele sfinte?

13. (Că nu auditorii legii sînt 23. Cea ce te laudi in lege,
drepti la Dumnezeu, oi făcătorii prin călcarea legii necinsteşti
legii se vor indrepta.

14. Căci când Neamurile, cele 24. Că numele lui Dumnezeu
ce n'aū lege, din fire fac ale legi, pentru voi se huleşte intru Nea-
gei, acela lege neavînd, ei sin- muri, precum este scris.

15. Cari arată fapta legii 25. Că tăerea împrejur tolo-
scrisă intru inimele lor, impre- seşte, dacă faci legea : iar dacă
ună mărturisindu-le lor cuno- eşti călcător de lege, tăerea ta
ştiinţa lor, şi cugetele lor intru împrejur. netăero împrejur s'a
sine pîrîndu-se sau şi dăndu'şi făcut.

16. In dioa când va judeca 26. Drept aceea de va păzi
Dumnezeu cele ascunse ale oa- netăerea împrejur indreptările
menilor dupre evanghelia mea legii, aū nu se va socoti netăe-
prin Iisus Hristos.

17. Iată, tu te numeşti ludeu, 27. Şi aū nu te va judeca ne-
şi te odihneşti in lege, şi te tăerea împrejur cea de fire, im-
laudi intru Dumnezeu,

18. Şi cunoşti voia lui, şi a- 28. Că nu cel din afară ară-
tă, este ludeu; nici cea din a-
fară arătată in trup esto tăere
imprejur;

29. Ci cel dintru ascuns, acela
este ludeu ; şi tăerea împrejur

este cea a inimii, întru duhul, iar nu prin slovă; a căruia laudă nu este de la oameni, ci de la Dumnezeu.

CAPITOLUL III.

Ce este dar mai mult Iudeului? sau care este folosul tăeroi împrejur?

2. Mult în tot chipul: întâi, că lor s'au încredințat cuvintele lui Dumnezeu.

3. Că ce este dacă n'au crezut unii? au doară necredința lor va face netrebnică pre credința lui Dumnezeu?

4. Să nu fie: ci fie Dumnezeu adevărat, și tot omul mincinos; precum este scris, Ca să te îndreptezi întru cuvintele tale, și să biruești când vei judeca tu.

5. Și de vreme ce nedreptătea noastră adevărează pre dreptatea lui Dumnezeu, ce vom dice? Au doară nedrept este Dumnezeu care aduce mânia? (Ca un om grăesc.)

6. Să nu fie: că atunci în ce chip va judeca Dumnezeu lumea?

7. Că de vreme ce adevărul lui Dumnezeu întru a mea minciună a prisosit spre slava lui; drept ce încă și eu ca un păcătos mă judec?

8. Și nu, (precum suntem huliti, și precum dic unii că grăim noi,) Să facem cele rele, ca să vie cele bune? a căror osindă dreaptă este.

9. Ce dar? au doară întrecem

pre ei? Nici de cum: pentru că mai înainte am vinuit și pre Iudei și pre Elini, că toți subț păcat sunt;

10. Precum este scris, Nu este drept nici unul:

11. Nu este cine să înțeleagă, și nu este cine să caute pre Dumnezeu.

12. Toți s'au abătut, împreună netrebnici s'au făcut; nu este cel ce face bine, nu este până la unul.

13. Mormint deschis este gitlejul lor; cu limbele lor au violenit; venin de aspidă este subț buzele lor:

14. A căror gură de blăstăm și de amărăciune este plină.

15. Grabnice sunt picioarele lor a vărsa sânge;

16. Sfărîmare și nevoe sunt întru căile lor.

17. Și calea păcei n'au cunoscut.

18. Nu este frica lui Dumnezeu înaintea ochilor lor.

19. Iar știm să câte dice legea, celor ce sunt în lege dice: ca toată gura să se astupe, și vinovată să fie toată lumea înaintea lui Dumnezeu.

20. Pentru că din faptele legii nu se va îndrepta nici un trup înaintea lui: că prin lege este cunoștința păcatului.

21. Iar acum afară de lege dreptatea lui Dumnezeu s'a arătat, fiind mărturisită de lege și de prooroci;

22. Adecă dreptatea lui Dumnezeu care vine prin credința lui Iisus Hristos la toți și pre-

ste toți cei ce cred : că nu este osebite.

23. Pentru că toți au păcătuit, și se lipsesc de slava lui Dumnezeu;

24. Carii se îndreptează în dar cu harul lui prin răscumpărarea cea întru Hristos Iisus :

25. Pre care 'l a rânduit Dumnezeu a fi curățire prin credință întru sângele lui, spre arătarea dreptății lui pentru ertarea păcatelor celor mai înainte făcute, întru multă răbdare a lui Dumnezeu ;

26. Spre arătarea dreptății lui în vremea de acum : ca să fie el drept, și îndreptând pre cel ce este din credința lui Iisus.

27. Deci unde este lauda? S'a inchuiat. Prin care lege ? a faptelor ? Nu : ci prin legea credinței.

28. Socotim dar că cu credința se va îndrepta omul fără faptele legii.

29. Ați doară Dumnezeu este al ludeilor numai ? iar nu și al Neamurilor ? Adevărat, și al Neamurilor :

30. Căci unul este Dumnezeu, care va îndrepta tăerea împrejur din credință, și netăcerea împrejur prin credință.

31. Deci ați doară stricăm legea prin credință ? Să nu fie : ci întărim legea.

CAPITOLUL IV.

Deci ce vom dice că Avraam părintele nostru să fi aflat după trup ?

2. Că de s'a îndreptat Avraam

din fapte, are laudă ; ci nu la Dumnezeu.

3. Că ce dice scriptura ? Și a crezut Avraam lui Dumnezeu și s'a socotit lui întru dreptate.

4. Iar celui ce lucrează, plata nu i se socotește după har, ci după datorie.

5. Iar celui ce nu lucrează, ci crede întru acela ce îndreptează pre cel păcătos, i se socotește credința lui întru dreptate.

6. Precum și David vorbește despre fericirea omului, căruia Dumnezeu îi socotește dreptatea fără de fapte,

7. *Țicând*, Fericirile acei cărora s'a ertat fără de legile, și cărora s'a acoperit păcatele.

8. Fericit bărbatul căruia nu 'l va socoti Domnul păcatul.

9. Deci fericirea aceasta întru tăcerea împrejur este numai, sau și întru netăcerea împrejur ? că dicem că s'a socotit lui Avraam credința întru dreptate.

10. Dar cum s'a socotit lui ? întru tăcerea împrejur fiind, sau întru netăcerea împrejur ? Nu întru tăcerea împrejur, ci întru netăcerea împrejur.

11. Și semnul tăcerii împrejur a luat, pecetea dreptății credinței care avea întru netăcerea împrejur : ca să fie el tată tuturor celor ce cred prin netăcerea împrejur ; ca să se socotească și lor dreptate :

12. Și tată tăcerii împrejur numai celor ce sunt din tăcerea împrejur, ci și celor ce umblă în urmele credinței celei dintru ne-

tăcerea împrejur a părintelui nostru Avraam.

13. Că nu prin lege este lui Avraam făgăduința, sau seminției lui, ca să fie el moștenitor lumii, ci prin dreptatea credinței.

14. Că de *sunt* cei din lege moștenitori, în zadarnică s'a făcut credința, și s'a stricat făgăduința:

15. Că legea mânie lucrează: că unde nu este lege, *acolo* nici o călcare de lege nu este.

16. Pentru aceasta din credință este, ca să fie după har; ca să fie stătătoare făgăduința la toată seminția; nu numai la ceea ce este din lege, ci și la ceea ce este din credința lui Avraam; care este tată noastră tuturor,

17. (Precum este scris, Că tată al multor neamuri te am pus,) înaintea lui Dumnezeu căruia a creștut, celui ce înviază morții, și cheamă cele ce nu sunt ca cum ar fi.

18. Care mai pre sus de nădejde într-o nădejde a creștut, că va fi el tată al multor neamuri; după cum i s'a dat, Așa va fi sămânța ta.

19. Și neslăbind în credință, nu s'a uitat la trupul său cel omorât, fiind mai de o sută de ani, nici la omoriciunea pântecelui Sarei:

20. Și într-o făgăduința lui Dumnezeu nu s'a îndoit cu necredința: ci s'a întărit cu credința, dând slavă lui Dumnezeu:

21. Și deplin știind că ce l'a făgăduit, puternic este și a face.

22. Pentru aceea i s'a și socotit lui spre dreptate.

23. Și nu s'a scris pentru el numai, că i s'a socotit;

24. Ci și pentru noi, cărora va să ni se socotească, celor ce credem într-o ceta ce a sculat pre Iisus Hristos Domnul nostru din morți;

25. Care s'a vîndut pentru greșalele noastre, și s'a sculat pentru îndreptarea noastră.

CAPITOLUL V.

Drept aceea, îndreptați fiind din credință, pace avem către Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos:

2. Prin care și apropiere am aflat prin credință la harul acesta într-o care stăm, și ne lăudăm într-o nădejdea slavei lui Dumnezeu.

3. Și nu numai, ci ne și lăudăm într-o necazuri: știind că necăzul răbdare lucrează;

4. Iar răbdarea, curățire; iar curățirea, nădejde:

5. Iar nădejdea nu se rușinează; că dragostea lui Dumnezeu s'a vărsat întru inimile noastre prin Duhul Sfânt cel ce s'a dat noastră.

6. Pentru că Hristos, încă fiind noi neputincioși, în vremea cea cuviincioasă pentru cei necredincioși a murit.

7. Că abia va muri cineva pentru cel drept: că pentru cel bun poate și îndrăznește cineva a muri.

8. Și întărește Dumnezeu dra-

gostea sa spre noi, că încă păcătoși fiind noi, Hristos pentru noi a murit.

9. Cu mult mai virtos dar acum, îndreptați fiind cu sângele lui, ne vom mântui printr'insul de mînie.

10. Că de vreme ce fiind noi vrăjmași, ne am împăcat cu Dumnezeu prin moartea Fiului lui, cu mult mai virtos fiind împăcați, ne vom mântui întru viața lui.

11. Și nu numai, ci ne și lăudăm întru Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos, prin care acum împăcarea am luat.

12. Pentru aceea, precum printr'un om a intrat păcatul în lume, și prin păcat moartea; și așa la toți oamenii moartea a trecut, pentru că toți au păcătuit:

13. (Că până la lege păcatul era în lume: dar păcat nu se socotește, nefiind lege.

14. Ci a împărățit moartea de la Adam până la Moisi, și preste cei ce n'au păcătuit după asemănarea greșelii lui Adam, care era chip al celui viitor.

15. Ci nu precum greșala, așa și darul. Că de au murit prin greșala unuia cei mulți, cu mult mai virtos harul lui Dumnezeu și darul prin harul unui om, Iisus Hristos, întru mulți s'a înmulțit.

16. Și nu precum prin unul ce a păcătuit, este darul: că judecata dintr'unul este spre osîndire, iar darul din multe greșale spre îndreptare.

17. Că de vreme ce pentru

greșala unuia moartea a împărățit prin unul; cu mult mai virtos cei ce au luat prisosința harului și a darului dreptății vor împărăți întru viață prin cel unul, Iisus Hristos.)

18. Pentru aceea dar precum prin greșala unuia întru toți oamenii a intrat osîndirea; așa și prin îndreptarea unuia întru toți oamenii a intrat îndreptarea vieții.

19. Că precum pentru neascultarea unui om, păcătoși s'au făcut cei mulți, așa și prin ascultarea unuia, drepti se vor face cei mulți.

20. Însă legea a intrat, ca să se înmulțească greșala. Și unde s'a înmulțit păcatul, acolo a prisosit harul:

21. Ca precum a împărățit păcatul spre moarte, așa și harul să împărătească prin dreptate spre viață vecinică, prin Iisus Hristos Domnul nostru.

CAPITOLUL VI.

Ce vom dice dar? Rămânea-vom în păcat, ca să se înmulțească harul?

2. Să nu fie. Căci cari am murit păcatului, în ce chip încă vom mai fi vii întru densul?

3. Aă nu știți, că ori cîți întru Iisus Hristos ne am botezat, întru moartea lui ne am botezat?

4. Că împreună cu el ne am îngropat prin botez întru moarte: ca în ce chip s'a sculat Hristos din morți prin slava Tatălui,

aşa şi noi întru înnoirea vieţii să umblăm.

5. Că de vreme ce împreună odrăşliţi ne am făcut cu asemănarea morţii lui, deci şi învierii lui vom fi părtaşi.

6. Aceasta ştiind, că omul nostru cel vechi *cu dânsul* împreună s'a răstignit, ca să se strice trupul păcatului, ca să nu mai slujim noi păcatului.

7. Pentru că cel ce a murit s'a îndreptat de păcat.

8. Că de am murit împreună cu Hristos, credem că vom şi via împreună cu dânsul :

9. Ştiind că Hristos cel ce a înviat din morţi nu mai moare ; că moartea pre dânsul nu 'l mai stăpâneşte.

10. Că de a murit, păcatului odată a murit : iar de viază, viază lui Dumnezeu.

11. Aşa şi voi socotiţi-vă pre voi morţi a fi păcatului, şi vii lui Dumnezeu întru Iisus Hristos, Domnul nostru.

12. Să nu împărătească dar păcatul în trupul vostru cel muritor, ca să 'l ascultaţi pre el întru poftele lui.

13. Nici să vă faceţi mădulările voastre arme de nedreptate păcatului : ci să vă puneţi pre voi înaintea lui Dumnezeu, că din morţi vii, şi mădulările voastre arme de dreptate înaintea lui Dumnezeu.

14. Că păcatul pre voi nu vă va stăpâni : că nu sunteţi sub lege, ci sub har.

15. Ce dar ? păcătui-vom, căci

nu suntem sub lege, ci sub har ? Să nu fie.

16. Aū nu ştiţi, că celui ce vă daţi pre voi robii spre ascultare, robii sunteţi aceuia pre care ascultaţi ; sau păcatului spre moarte, sau ascultării spre dreptate ?

17. Ci mulţumim lui Dumnezeu, căci aţi fost robii păcatului, dar aţi ascultat din inimă duple chipul învăţăturei la care v'aţi dat.

18. Şi slobozindu-vă de păcat, v'aţi făcut robii dreptăţii.

19. Omeneşte grăesc pentru slăbăciunea trupului vostru : că precum v'aţi făcut mădulările voastre roabe necurăţiei şi fără de legei spre fără de lege ; aşa acum să vă faceţi mădulările voastre roabe dreptăţii spre sfinţenie.

20. Căci când eraţi robii păcatului, eraţi slobozi de dreptate.

21. Caro roadă dar aţi avut atunci întru acelea de care acum vă ruşinaţi ? că sfârşitul acelora *este* moartea.

22. Iar acum slobozindu-vă din păcat, şi făcându-vă robii lui Dumnezeu, aveţi roada voastră spre sfinţenie, iar sfârşitul viaţa veşnică.

23. Pentru că plata păcatului *este* moartea ; iar darul lui Dumnezeu *este* viaţa veşnică întru Iisus Hristos, Domnul nostru.

CAPITOLUL VII.

Aū nu ştiţi, fraţilor, (că celor ce ştiu legea grăesc,) că le-

gea stăpânește pre om în câtă vreme trăiește?

2. Că mulținea cu bărbat, le-pută este de lege bărbatului până când trăiește el; iar de 'l a murit bărbatul ei, s'a deslegat de legea bărbatului.

3. Drept aceea, trăindu'î bărbatul ei, prea-curvă se chieamă, de va fi cu alt bărbat: iar de 'l va muri bărbatul ei, slobodă este de lege, a nu fi ea prea-curvă, fiind cu alt bărbat.

4. Pentru aceea, frați mei, și voi v'ați omorît legei prin trupul lui Hristos; ca să fiți voi al altuia, al celui ce a înviat din morți, ca să aducem roadă lui Dumnezeu.

5. Căci când eram în trup, patimele păcatelor, cele prin lege lucrau întru mădulările noastre ca să aducă roada morței.

6. Iar acum ne am slobodit de lege, murind noi aceleia întru care eram ținuți; ca să slujim întru înnoirea duhului, iar nu întru vechitura slovei.

7. Ce dar vom dice? Aă doară legea păcat este? Să nu fie. Ci păcatul nu 'l am cunoscut, fără numai prin lege: că și pre poftă nu o ași fi știut, de n'ar fi dis legea, Să nu poștești.

8. Ci pricină luând păcatul prin poruncă, a lucrat întru mine toată pofta. Că fără de lege păcatul era mort.

9. Și eu trăiam fără de lege onre-când: iar venind porunca, păcatul a înviat, iar eu am murit.

10. Și mi s'a aflat mie porunca, care era spre viață, aceasta a fi spre moarte.

11. Că păcatul, luând pricină prin poruncă, m'a amăgit, și prin aceea m'a omorît.

12. Drept aceea, legea sfintă este, și porunca sfintă, și dreaptă, și bună.

13. Deci oare ce era bun, mie mi s'a făcut moarte? Să nu fie. Ci păcatul, ca să se arate păcat, prin ce era bun lucrându'mi mie moarte; ca să se facă preste măsură păcătos păcatul prin poruncă.

14. Căci știm că legea duhovnicească este: iar eu sunt trupesc, vindut sub păcat.

15. Că ceea ce lucrez, nu știu: că nu care voesc eu, aceasta fac; ci care urăsc, aceea lucrez.

16. Iar de fac aceasta care nu voesc, laud legea că este bună.

17. Iar acum nu eu fac aceea, ci păcatul care lăcuește întru mine.

18. Pentru că știu că nu lăcuește întru mine, (adecă, în trupul meu,) ce este bun: că a voi se află la mine; iar a face binele, nu aflu.

19. Că nu fac binele care voesc: ci răul care nu 'l voesc, acela fac.

20. Iar de fac aceasta care nu voesc eu, iată nu fac eu aceasta, ci păcatul care lăcuește întru mine.

21. Aflu, drept aceea, legea mie celui ce voesc să fac binele, că ce este rău la mine se află.

22. Că împreună mă veselesc cu legea lui Dumnezeu după omul cel din lăuntru.

23. Dar văd altă lege întru mădulările mele, oştirindu-se împotriva legii minţii mele, şi dându-mă pre mine rob legii păcatului care este întru mădulările mele.

24. Ticălos om sunt eu! cine mă va izbăvi de trupul morţii acesteia?

25. Mulţumesc lui Dumnezeu prin Iisus Hristos Domnul nostru. Deci dar eu însumi cu mintea mea slujesc legii lui Dumnezeu; iar cu trupul legii păcatului.

CAPITOLUL VIII.

Drept aceea, nu este acum nici o pedeapsă celor ce sunt întru Hristos Iisus, cari nu umblă după trup, ci după Duh.

1. Că legea Duhului vieţii întru Hristos Iisus m'a izbăvit de legea păcatului şi a morţii.

2. Pentru că ceea ce era cu neputinţă legii, pentru că era slabă prin trup, Dumnezeu pre Fiul său trimetând întru asemănarea trupului păcatului, *a săvârşit*, şi pentru păcat, a osîndit păcatul în trup:

3. Ca îndreptarea legii să se împlinească întru noi, cari nu umblăm după trup, ci după Duh.

4. Că cei ce sunt după trup, cele ale trupului cugetă; iar cei ce sunt după Duh, cele ale Duhului.

5. Pentru că cugetul trupului

este moarte; iar cugetul Duhului viaţă şi pace.

6. Pentru că cugetul trupului vrăjmaş este la Dumnezeu: că legii lui Dumnezeu nu se supune, că nici poate.

7. Şi cei ce sunt în trup lui Dumnezeu a plăcea nu pot.

8. Iar voi nu sunteţi în trup, ci în Duh, că Duhul lui Dumnezeu lăcueşte întru voi. Iar de n'are cineva Duhul lui Iristos, acela nu este al lui.

9. Iar de *este* Hristos întru voi, trupul dar *este* mort pentru păcat; iar Duhul viază pentru dreptate.

10. Iar de lăcueşte întru voi Duhul celui ce a sculat pre Iisus din morţi, cel ce a sculat pre Hristos din morţi, învia-va şi trupurile voastre cele muritoare, pentru Duhul lui cel ce lăcueşte întru voi.

11. Drept aceea, fraţilor, datorî suntem nu trupului, ca să vieţuim după trup.

12. Că de vieţuiţi după trup, veţi să muriţi; iar de veţi omori cu Duhul faptele trupului, veţi fi vii.

13. Că ori căţi cu Duhul lui Dumnezeu se poartă, aceştia sunt fii ai lui Dumnezeu.

14. Pentru că n'aţi luat iarăşi duhul robiei spre temere; ci aţi luat Duhul punerii de fii, întru care strigăm, Avva, Părinte.

15. Insuşi Duhul acesta mărturiseşte d'impreună cu duhul nostru, că suntem fii ai lui Dumnezeu.

16. Iar de *sîntem* fii, *sîntem*

dar și moștenitorii; moștenitorii *adecă* ai lui Dumnezeu, și împreună moștenitorii ai lui Hristos; de vreme ce pătimim împreună *tu dănsul*, ca să ne și proslăvim împreună *cu dănsul*.

18. Că socotesc că nu *sunt* vrednice pătimirele vremii de acum *de a se asemăna* cu slava cea viitoare care va să se descopere întru noi.

19. Întru că nădejdea zidirei, descoperirea fiilor lui Dumnezeu așteaptă.

20. Că desertăciunii s'a supus zidirea, nu de voie, ci pentru cel ce o a supus spre nădejde.

21. Că și singur zidirea aceea se va sloboși din robia stricăciunii întru slobođenia slavei fiilor lui Dumnezeu.

22. Căci știm că toată zidirea împreună suspină și împreună are durere până acum.

23. Și nu numai *accia*, ci și noi cari avem pîrga Duhului, și noi singuri întru noi suspinăm, așteptând punerea de fiil, *adecă* pre izbăvirea trupului nostru.

24. Că prin nădejde ne am mântuit: însă nădejdea care se vede nu este nădejde: că ceea ce vede cineva, pentru ce o și nădăjdueste?

25. Iar dacă ceea ce nu vedem nădăjduim, prin răbdare așteptăm.

26. Așijderea și Duhul împreună ajutorează noastră întru slăbiiciunile noastre; pentru că de ce ne vom ruga, precum se cade nu știm: ci singur Duhul

se roagă pentru noi cu suspinuri negrăite.

27. Iar cela ce cearcă inimele știe ce *este* ougetul Duhului, că după *voia lui Dumnezeu* se roagă pentru sfinți.

28. Și știm că celor ce iubesc pre Dumnezeu toate li se lucrează spre bine, aceloră *adecă* cari după voință sunt chie-mați.

29. Că pre cari mai înainte 'I a cunoscut, mai înainte 'I a și hotărît *să fie* asemenea chipului Fiului său, ca să fie el întâi născut între mulți frați.

30. Iar pre cari mai înainte 'I a hotărît, pre aceștia 'I a și chie-mat; și pre cari 'I a chie-mat, pre aceștia 'I a și îndreptat: iar pre cari 'I a îndreptat, pre aceștia 'I a și proslăvit.

31. Ce vom dico dar cătră acestea? De *este* Dumnezeu pentru noi, cine *este* împotriva noastră?

32. Că cel ce nu a cruțat pre Fiul său, ci pentru noi toți 'I a dat pre dănsul, cum nu împreună cu el și toate ne va dăruia noastră?

33. Cine va pîrî împotriva aleșilor lui Dumnezeu? Dumnezeu *este* cel ce îndreptează.

34. Cine *este* cel ce judecă spre pierdere? Hristos *este* cel ce a murit, și mai ales care a și înviat, care și *este* d'a dreapta lui Dumnezeu, care și se roagă pentru noi.

35. Cine ne va despărți pre noi de dragostea lui Hristos? necazul, sau strămătorarea, sau

goana, sau foametea, sau golăte-tea, sau nevoia, sau sabia?

36. Precum este scris, Că pentru tine sântem omoriți toată ziua : socotitu-ne-am ca niște oi de junghiere.

37. Ci întru acestea toate prea biruim pentru cela ce ne a iu-bit pre noi.

38. Pentru că încredințat sânt, că nici moartea, nici viața, nici ingerii, nici căpeteniile, nici pu-terile, nici cele de acum, nici cele viitoare,

39. Nici înălțimea, nici adin-cul, nici altă făptură oare-care, nu poate pre noi să ne despăr-tească de dragostea lui Dum-ne-deu, care este întru Hristos Iisus Domnul nostru.

CAPITOLUL IX.

Adevărul dă întru Hristos, nu mint, împreună mărturisin-du-mi mie cunoștința mea întru Duhul Sfânt,

2. Că întristare mare imi este mie, și neîncetată durere inimei mele.

3. Că așa fi poftit eu însumi a fi anatima de la Hristos pentru frații mei, rudele mele duple trup:

4. Carii sânt Israeliteni ; a că-roră este punerea de fil, și slava, și așezăminturile, și punerea de lege, și slujba lui Dumne-deu, și făgăduințele ;

5. Al căroră sânt părinții, și dintru carii este Hristos duple trup, care este preste toate, Dumne-deu bine-cuvântat în veci. Amin.

6. Că nu poate fi ca să cadă cuvântul lui Dumne-deu. Că nu toți carii sânt din Israil, aceștia sânt Israil :

7. Nici, căci sânt sămânța lui Avraam, toți sânt fil: ci, întru Isaac se va numi ție sămânță.

8. Adecă, Nu carii sânt fil ai trupului, aceștia sânt fil ai lui Dumne-deu: ci carii sânt fil ai făgăduinței se socotesc întru sām-ănță.

9. Că al făgăduinței este cu-vântul acesta, întru această vre-me voiă veni, și va fi Sarei fiu.

10. Și nu numai *aceasta*: ci și Revecca dintru unul având așter-nut, de la Isaac părintele nostru;

11. (Că încă nici fiind *fil* năs-cuți, nici făcând ceva bine sau rău, ca cea duple alegere rindu-ială a lui Dumne-deu să rămăie, nu din fapte, ci de la cel ce chieamă)

12. I s'a dīs ei, Cel mai mare va sluji celui mai mic.

12. Precum este scris, Pre La-cov am iubit, iar pre Isav am urit.

14. Ce dar vom dīce, Aū doară este nedreptate la Dumne-deu ? Să nu fie.

15. Că lui Moisi dīce, Voiă mi-lui pre care miluiesc, și mă voiū indura de care mă indur.

16. Deci dar nu este nici a celui ce voește, nici a celui ce aleargă, ci a lui Dumne-deu ce-lui ce miluește.

17. Că dīce scriptura lui Fa-raon, Că spre însăși aceasta te am rēdicat pre tine, ca să arăt întru tine puterea mea, și ca să

se vestească numele meu în tot pământul.

18. Deci dar pre care voește mîinește, și pre care voește împotrivă?

19. Îmi vei dice dar mie, Ce mai prihănește? că voiei lui cine poate sta împotrivă?

20. Ci, O omule, tu cine ești care răspunzi împotiva lui Dumnezeu? Aū doară va dice sîp-tura celui ce o a făcut pre ea, Căci m'ai făcut așa?

21. Aū n'are putere olarul pres-te lut, ca dintr'noeeasî frămên-tătură să facă un vas de cinste, iar altul de necinste? *

22. Iar dacă vrînd Dumnezeu să 'și arăte mânia, și să 'și des-coperă puterea sa, a suferit în-tru multă răbdare vase ale mî-niei, gătite spre perire:

23. Și ca să 'și arăte bogăția sa slavei sale spre vasc ale milei, care a gătît mai înainte spre slavă,

24. Adecă pre noi, pre cariî ne a și chîemat, nu numai din udei, ci și din Neamuri.

25. Precum și la Osie dico, Chiema-voiū pre cel ce nu este norodul meu, norodul meu; și pre cea ne iubită, iubită.

26. Și va fi, în locul unde s'a dis lor, Nu norodul meu sîntetî voi; acolo se vor chiema fi ai lui Dumnezeu celui viū.

27. Și Isaia strigă pentru Is-rail, De va fi numărul fiilor lui Israil ca năsipul mării rămășița se va mîntui;

28. Pentru că lucrul va săvârși, și 'l va scurta întru dreptate, că

lucru scurt va face Domnul pre pământ.

29. Și precum a dis mai ina-into Isaia, De nu ne ar fi lăsat noă Domnul Savaot sîmânță, ca Sodoma ne am fi făcut, și cu Gomoră ne am fi asemănat.

30. Ce dar vom dice? Că Nea-murile care nu umblău după drep-tate, aū ajuns la dreptatea, însă dreptatea care este din credință.

31. Iar Israil umblând după legea dreptăței, la legea dreptăței n'a ajuns.

32. Pentru ce? Pentru că nu din credință o aū căutat, ci ca din faptele legii. Că s'aū potio-nit de piatra potioni-rî;

33. Precum este scris, Iată, pun în Sion piatră de potioni-re și piatră de sminteală: și tot cel ce va crede întru el nu se va ru-șina.

CAPITOLUL X.

Frăților, bună-voința inimel me-le și rugăciunea cea către Dumnezeu pentru Israil este spre mîntuire.

2. Că mărturisesc lor că rîvna lui Dumnezeu aū, ci nu duple cunoștință.

3. Că neștiind dreptatea lui Dumnezeu, și căutând să 'și pue dreptatea lor, dreptăței lui Dum-ne-deu nu s'aū supus.

4. Că sfîrșitul legii este Hris-tos spre îndreptare tot celui ce crede.

5. Că Moisi scrie de dreptatea care este din lege, Că omul care face acelea, viū va fi într'insele.

6. Iar dreptatea care este din credință așa dăce, Să nu dăci întru inima ta, Cine se va sui în cer? (adecă, să pogoare pre Iristos:)

7. Saū, Cine se va pogori întru adinc? (adecă, să rēdice pre Hristos din morți)

8. Dar ce dăce *scriptura*? A proape este de tine cuvēntul, în gura ta, și întru inima ta: adecă, cuvēntul credinței care propoveduim

9. Că de vei mărturisi cu gura ta pre Domnul Iisus, și vei crede întru inima ta că Dumneđeu 'l a redioat pre el din morți, te vei mântui.

10. Că cu inima se crede spre dreptate; iar cu gura se mărturisește spre mântuire.

11. Că dăce *scriptura*, Tot cel ce crede întru el nu se va rușina.

12. Că nu este osehire Iudeului și Elilnului: pentru că același este Domnul tutulor care îmbogățește pre toți cel ce 'l chieamă pre el.

13. Că tot orî-care va chieama numele Domnului se va mântui.

14. Cum dar vor chieama întru care n'aū cređut? și cum vor crede aceluia de care n'aū auđit? și cum vor auđi fără de propoveduitor?

15. Și cum vor propovedui, de nu se vor trimete? precum este scris, Cât sūnt de frumoase picioarele celor ce propoveduesc evangheliea păcei, ale celor ce bine-vestesc cele bune!

16. Ci nu toți aū ascultat e-

vangeliea. Că Isaia dăce, Doamne, cine a cređut auđului nostru?

17. Drept aceea, credința este din auđ, iar auđul prin cuvēntul lui Dumneđeu.

18. Ci dăce, Aū doară n'aū auđit? Că în tot pământul a eșit vestirea lor, și la marginile lumēi cuvintele lor.

19. Ci dăce, Aū n'a cunoscut Israil? Intēiū Moisi dăce, Eū voiū intărita pre voi întru cel ce nu este neam, întru neamul cel neintēlegător voiū mânia pre voi.

20. Iar Isaia îndrăznește, și dăce, Aflatu-m'am celor ce nu mă caută pre mine; arătatu-m'am celor ce nu întrebă de mine.

21. Iar cătră Israil dăce, Toată dăoa am întins mâinele mele cătră norodul cel neascultător și împotrivă grăitor.

CAPITOLUL XI.

Dăce drept aceea, Aū doară, a lepădat Dumneđeu pre norodul său? Să nu fie. Că și eū Israiltean sūnt, din sāmānta lui Avraam, din neamul lui Veniamin.

2. Nu a lepădat Dumneđeu pre norodul său, pre care mai înainte a cunoscut. Aū nu știți de Ilic ce dăce *scriptura*? cum se roagă lui Dumneđeu împotriva lui Israil, dăcēnd,

3. Doamne, pre proorocii tăi aū omorit, și oltarele tale aū surpat; și eū am rămas singur, și caută sufletul meū.

4. Dar ce îi dăce lui Dumne-

deesoul răspuns? Lăsatu-mi am mie șapte mii de bărbați, cari nu și-au plecat genunchiul înaintea lui Vaal.

5. Așa dar și în vremea aceasta, rămasă-ți duple alegerea harului s'a făcut.

6. Și de *este* duple har, iată că nu *este* duple fapte: că apoi harul n'ar fi har. Iar de *este* din fapte, mai mult nu este har: că apoi fapta nu ar fi mai mult faptă.

7. Ce dar? Ce căuta Israil, aceea n'a nimerit; iar alegerea a nimerit, iar cei-l-alți s'au împietrit.

8. (Precum este scris, Datule-a lor Dumnezeu duh de adormire, ochi ca să nu vadă, și urechi ca să nu audă;) până în ziua de astăzi.

9. Și David dice, Facă-se masa lor spre cursă, și spre laț, și spre sminteală, și spre răsplătire lor;

10. Intunece-se ochii lor ca să nu vadă, și spinarea lor de tot o girbovește.

11. Dico drept aceea, Aș doară s'aun poticnit ca să cadă? Să nu fie: ci prin poticnirea lor mântuire s'a făcut Neamurilor, ca să rivnească pre ele.

12. Și de vreme ce poticnirea lor *este* bogăție lumii, și impunarea lor bogăție Neamurilor; cu cât mai mult împlinirea lor?

13. Că voă dio Neamurilor, intru cât sunt eu Neamurilor apostol, slujba mea o slăvesc:

14. Ca doară aș face trupul

meu să rivnească, și să mântuesc pre vre-unul dintr'înși.

15. Că de *este* lepădarea lor împăcare lumii, ce alt este luarea lor, fără numai viață din morți?

16. Că de *este* pirga sfintă, *este* și frământătura: și de *este* rădăcina sfintă, *sunt* și ramurile.

17. Și de s'aun frint unele din ramuri, iar tu, maslin sălbatec fiind, te ai altuit intru ele, și părtaş rădăcinii și grăsimii maslinului te ai făcut;

18. Nu te lauda asupra ramurilor. Iar de te laudă, nu porți tu pre rădăcină, ci rădăcina pre tine.

19. Dar vei dice, Frintu-s'aun ramurile, ca să mă altuesc eu.

20. Bine; pentru necredință s'aun frint, iar tu pentru credință stai. Nu te înălța cu mintea, ci te teme:

21. Că de n'a părținit Dumnezeu ramurilor celor firești, nu cumva și ție să nu 'ți părținească.

22. Vezi dar bunătatea și asprimea lui Dumnezeu: spre cei ce au cădut, asprime; iar spre tine, bunătate, de vei rămânea în bunătate: iar de nu, și tu te vei tăia.

23. Ci și aceea, de nu vor rămânea în necredință, se vor altui: că puternic este Dumnezeu iarăși să 'i altuească pre ei.

24. Că dacă tu din maslinul cel din fire sălbatec de ai tăiat, și afară de fire te ai altuit în maslin bun: cu cât mai virtos

aceștia cari sunt după fire, se vor altui într-un al lor maslin?

25. Pentru că nu voesc ca să nu știți voi, fraților, taina aceasta, ca să nu fiți într-un voi singuri înțelepți: că orbire din parte lui Israel s'a făcut, până ce va intra împlinirea Neamurilor.

26. Și așa tot Israelul se va mântui: precum este scris, Veniți din Sion izbăvitorul, și va întoarce necurățiile de la Iacov:

27. Și aceasta este lor cea de la mine legătură, când voi lua păcatele lor.

28. După evanghelie cu adevărat vrăjmași sunt pentru voi: iar după alegere, iubiți pentru părinți.

29. Că fără cântă sunt darurile și chemarea lui Dumnezeu.

30. Că precum și voi oarecând n'ați crezut lui Dumnezeu, iar acum v'ați miluit prin necredința acestora:

31. Așa și aceștia acum n'a crezut, ca prin mila voastră și ei să se miluească.

32. Că a încuiat Dumnezeu pe toți într-un necredință, ca pe toți să 'l miluească.

33. O adinecul bogăției și al înțelepciunii și al științei lui Dumnezeu! cât sunt de necesare judecățile lui, și urmările căile lui!

34. Că cine a cunoscut gândul Domnului? sau cine s'a făcut lui stetic?

35. Sau cine 'l a dat mai înainte lui, și i se va răsplăti lui?

36. Că dintr'insul, și printr'insul, și într-un densul, sunt

toate: aceia slava în veci. Amin.

CAPITOLUL XII.

Rogu-vă dar pe voi, fraților, pentru îndurările lui Dumnezeu, să vă puneți înainte trupurile voastre jertvă vie, sfântă, bine plăcută lui Dumnezeu, care este slujba voastră cea cuvenită.

2. Și să nu vă asemănați chipului veacului acestuia: ci să vă prefăceți într-un înnoirea minții voastre, ca să adevărați voi care este voia lui Dumnezeu cea bună, și plăcută, și deplin.

3. Că dă, prin harul ce mi s'a dat mie, tuturilor celor ce sunt într-un voi, a nu cugeta înalt afară de cât li se cade a cugeta; ci a cugeta spre a fi cu mintea întrecă, precum fie-căruia a împărțit Dumnezeu măsura credinței.

4. Că precum într-un trup multe mădulări avem, și mădulările n'a toate o lucrare:

5. Într'acestași chip noi, fiind mulți, un trup suntem într-un Hristos, și fie-care unul altuia mădulare.

6. Iar având daruri de multe feluri după harul care este dat noastră, ori proorocie, după măsura credinței;

7. Ori slujbă, într-un slujbă: ori cela ce învață, într-un învățătură;

8. Ori cel ce îndeamnă, într-un îndemnare; cel ce dăruiește, într-un neviclesug; cel ce este is-

pravnic, întru osîrdie; cel ce mi-lueşte, întru buna-voinţă.

9. Dragostea nefătărnică *fiind*. Urînd rău; şi lipindu-vă de lucru bun.

10. Cu dragoste frătească unul pre altul iubind; cu cinstea unul pre altul mai mare făcînd;

11. Întru nevoinţă nelenevoşi; cu duhul ardînd, Domnului sluind.

12. Întru nădejde bucurându-vă; întru necaz răbdînd; întru rugăciune petrecînd;

13. În trebuinţele sfinţilor părtaşi fiind; iubirea de streini urmînd.

14. Bine-cuvîntaţi pre cei ce vă gonesc pre voi: bine-cuvîntaţi, şi nu blăstămaţi.

15. Bucuraţi-vă cu cei ce se bucură, şi plîngeţi cu cei ce plîng.

16. Aceeaşi unul cătră altul cugetînd. Nu cele înalte cugetînd, ci cu cei smeriţi împreună purtându-vă. Nu fiţi înţelepţi întru voi-înşi-vă.

17. Nimului rău pentru rău răsplătind. Făcînd purtare de grijă de cele bune înaintea tuturor oamenilor.

18. De este cu putinţă, în cât este întru voi, cu toţi oamenii avînd pace.

19. Nu vă izbîndiţi singuri voă, iubitorilor, ci daţi loc mîniei: că scris este, *A mea este izbînda*; eu voi răsplăti, *dice Domnul*.

20. Drept aceea, de flămîndeşte vrăjmaşul tău, dă-i lui de mîncat; de insetează, adapă-l pre el: că aceasta făcînd cărbunî de foc grămădeşti pre capul lui.

21. Nu te birui de rău, ci birueşte cu binele pre rău.

CAPITOLUL XIII.

Tot sufletul să se supue stăpînirilor celor mai înalte. Că nu este stăpînire fără numai de la Dumnezeu; şi stăpînirile care sînt, de la Dumnezeu sînt rînduite.

2. Pentru aceea cea ce se împotrivesc stăpînirii, rînduelei lui Dumnezeu se împotrivesc: şi carii se împotrivesc, judecată îşi vor lua lor-şi.

3. Că dregătorii nu sînt frică faptelor celor bune, ci celor rele. Iar de voeşti să nu 'ţi fie frică de stăpînire? fă bine, şi vei avea laudă de la dînsa:

4. Că slujitor al lui Dumnezeu este fie spre bine. Iar de faci rău, teme-te; că nu în zadar poartă sabia: că slujitor al lui Dumnezeu este, izbînditor spre mînie ocului ce face răul.

5. Pentru aceea trebuie să vă supuneţi, nu numai pentru mînia, ci şi pentru ştiinţa.

6. Că pentru aceasta şi dăjdii daţi: că slujitorii al lui Dumnezeu sînt, spre înasfîl aceasta in-deletnicindu-se.

7. Daţi dar tuturor cele ce sînt cu datorie: celui cu dajdia, dajdie; celui cu vama, vamă; celui cu frica, frică; celui cu cinstea, cinste.

8. Nimului cu nimic nu fiţi dator, fără numai cu a iubi unul pre altul: că cel ce iubeşte pre altul legea a implinit.

9. Pentru că aceea, Să nu preacurvești, Să nu uciđi, Să nu furî, Să nu mărturisești mărturie mincinoasă, Să nu poștești; și oricare altă poruncă, într'acest cuvânt se cuprinde adecă, Să iubești pre aproapele tău ca însuși pre tine.

10. Dragostea nu lucrează rău aproapelui: drept aceea împlinirea legii este dragostea.

11. Și aceasta, știind vremea, că acum vreme este noi din somn să ne sculăm: că mai aproape este noastră mântuirea acum de cât când am cređut.

12. Că noaptea a trecut, iar ziua s'a apropiat: să lepădăm dar lucrurile întunerecului, și să ne îmbrăcăm în arma luminei.

13. Ca ziua, cu bun chip să umblăm; nu în ospete și în beții; nu întru curvie și întru fapte de rușine, nu întru priorie și pismă.

14. Ci vă îmbrăcați întru Domnul nostru Iisus Hristos, și purtarea de grijă a trupului să nu o faceți, spre poftă.

CAPITOLUL XIV.

Si pre cel slab întru credință, și primiți-l, nu întru îndoirea gândurilor.

2. Că unul crede că va mânca toate: iar cel slab legumii mănâncă.

3. Cel ce mănâncă pre cel ce nu mănâncă să nu 'l defăimeze; și cel ce nu mănâncă pre cel ce mănâncă să nu 'l judece: că Dumnezeu 'l a primit pre dânsul.

4. Tu cine ești care judeci pre sluga streină? Domnului său stă să cadă. Și va sta: că puternic este Dumnezeu a 'l pune pre dânsul să stee.

5. Unul oscebește o di de alta; iar altul judecă toate ădilele asemenea. Fie-care întru a sa minte deplin să fie adoverit.

6. Cel ce socotește ziua, Domnului o socotește; și cel ce nu socotește ziua, Domnului nu o socotește. Și cel ce mănâncă, Domnului mănâncă, că mulțumește lui Dumnezeu; și cel ce nu mănâncă, Domnului nu mănâncă, și mulțumește lui Dumnezeu.

7. Că nimeni din noi lui-și viază, și nimeni lui-și moare.

8. Că de viem, Domnului viem; și de murim, Domnului murim: decî său de viem, său de murim, al Domnului sîntem.

9. Că spre aceasta Hristos a și murit, și a înviat, și a viețuit, ca să stăpânească și pre cei morți și pre cei vii.

10. Dar tu, ce judeci pre fratele tău? său și tu, ce defăimezi pre fratele tău? fiind că toți vom sta înaintea judecății lui Hristos.

11. Pentru că scris este, Viu sînt eu, dice Domnul, că mie se va pleca tot genunchiul, și toată limba se va mărturisi lui Dumnezeu.

12. Decî dar fie-care din noi de sine își va da sama înaintea lui Dumnezeu.

13. Decî mai mult să nu judecăm unul pre altul: ci aceasta mai virtos să judecați, ca să nu

puneți împiedecare fratelui său
smintală.

14. Știți, și bine adevărit sunt
în Domnul Iisus, că nimic nu
este spurcat prin sine: fără nu-
mai celui ce i se pare a fi ceva
spurcat, acelaia *este* spurcat.

15. Iar de se mănăște fratele
tău pentru bucate, iată nu umbli
dupre dragoste. Nu perde cu bu-
catele tale pe acela, pentru care
Hristos a murit.

16. Să nu se hulească dar bi-
nele vostru:

17. Că nu este împărăția lui
Dumnezeu mâncare și băutură;
ci dreptate, și pace, și bucurie
întru Duhul Sfânt.

18. Că cel ce întru acestea slu-
jește lui Hristos, bine plăcut *este*
lui Dumnezeu, și ales la oameni.

19. Deci cele ce sunt ale păcii
să le urmăim, și cele ce sunt
spre zidirea unuia către altul.

20. Pentru mâncare nu strica
lucrul lui Dumnezeu. Că toate
sunt curate; ci rău *este* omului
celui ce prin smintală mănâncă.

21. Bine *este* a nu mânca car-
ne, nici a bea vin, nici de care
fratele tău se poticnește, sau se
smintește, sau se slăbește.

22. Tu credință ai? întru tine
insuși să o aibi înaintea lui Dum-
nezeu. Fericit *este* cel ce nu se
judecă pe sine întru ceea ce a-
lege.

23. Iar cel ce se îndoaie cu
gândul, dacă mănâncă se osin-
dește, pentru că nu este din cre-
dință: că tot ce nu *este* din cre-
dință păcat este.

CAPITOLUL XV.

Iar datori suntem noi cei tari
să purtăm slăbiciunile celor
neputincioși, și nu noastră plăcem.

2. Ci fie-care din noi să facă
spre plăcere aproapelui întru
bine, spre zidire.

3. Că și Hristos nu lui-și sin-
gur a făcut spre plăcere; ci pre-
cum este scris, Ocările celor ce
te ocăresc pre tine au căzut
preste mine.

4. Căci câte s-au scris mai în-
ainte, spre învățătura noastră s-au
scris, ca prin răbdare și mân-
gălarea scripturilor nădejde să
avem.

5. Iar Dumnezeu răbdarei și
al mângălerii să dea voă aceeași
să gândiți între voi după Hris-
tos Iisus:

6. Ca toți într'un suflet cu o
gură să slăviți pre Dumnezeu,
și Tatăl Domnului nostru Iisus
Hristos.

7. Deci dar primiți unii pre
alții, precum și Hristos a primit
pre voi întru slava lui Dum-
nezeu.

8. Și dic eu, că Iisus Hristos
a fost slujitor tărei împrejur
pentru adevărul lui Dumnezeu,
ca să întărească făgăduințele
date părinților:

9. Și ca și Neamurile pentru
milă să proslăvească pre Dum-
nezeu; precum este scris, Pen-
tru aceasta mă voi mărturisi ție
întru Neamuri, și numelui tău
voi cânta.

10. Și iarăși dice, Veseliți-vă,
Neamuri, cu norodul lui.

11. Și iarăși, Lăudați pre Domnul, toate Neamurile; lăudați-l pre el, toate noroadele.

12. Și iarăși Isaia dice, Fi-va rădăcina lui Iesse, și cel ce se va scula să stăpânească pre Neamuri, întru acela Neamurile vor nădăjdui.

13. Iar Dumnezeuul nădejdei să vă umple pre voi de toată bucuria și pacea creștând, spre a prisosi voi întru nădejde, cu puterea Duhului Sfânt.

14. Și adevărit sunt eu în-su-mi, frații mei, pentru voi, că și voi plini sunteți de bunătate, plini de toată știința, putând și unii pre alții a vă învăța.

15. Și mai cu îndrăzneală am scris voă, fraților, din parte, ca cum v'ași mai aduce aminte voă, pentru harul ce mi s'a dat mie de la Dumnezeu.

16. Ca să fiu eu slujitor lui Iisus Hristos întru Neamuri, slujind cu sfințenie evanghelia lui Dumnezeu, ca să fie jertva Neamurilor bine primită, sfințită întru Duhul Sfânt.

17. Drept aceea, am laudă întru Iisus Hristos întru cele ce sunt către Dumnezeu.

18. Că nu voi cuțea a dice ceva din cele ce n'a lucrat Hristos prin mine, spre ascultarea Neamurilor, cu cuvântul și fapta,

19. Întru puterea semnelor și a minunelor, cu puterea Duhului lui Dumnezeu; așa cât din Ierusalim și împrejur până la Iliric, am împlinit evanghelia lui Hristos.

20. Și așa m'am nevoit a pro-

povedui evanghelia, nu unde s'a numit Hristos, ca să nu zidesc pre temelie streină :

21. Ci precum este scris, Că rora nu s'a vestit pentru dânsul, îl vor vedea : și cari n'au audiat vor înțelege.

22. Pentru aceea m'am și împiedecat de multe ori a veni la voi.

23. Iar acum ne mai având loc într'aceste laturi, și dorință având a veni către voi de mulți ani ;

24. Când voi merge în Ispania, voi veni la voi : că am nădejde trecând pre acolo să vă ved pre voi, și de voi să mă petrec acolo, după ce mai înteu despre o parte mă voi sătura de voi.

25. Iar acum merg în Ierusalim slujind sfinților.

26. Că bine au voit Macedonia și Ahaia a face o împărțire oare-care la săracii sfinților cari sunt în Ierusalim.

27. Că bine au voit ; și datorii sunt lor. Că de vreme ce întru cele duhovnicești ale lor s'au împărțit Neamurile, datorii sunt și întru cele trupesti a le sluji lor.

28. Aceasta dar săvârșind, și pecetluind lor roada aceasta, voi merge pre la voi în Ispania.

29. Și știu că venind către voi, întru împlinirea blagosloveniei evangheliei lui Hristos voi veni.

30. Iar vă rog pre voi, fraților, pentru Domnul nostru Iisus

Hristos, și pentru dragostea Duhului, ca împreună cu mine să vă nevoiți într-o rugăciune pentru mine către Dumnezeu ;

31. Ca să mă izbăvesc de cei necredincioși în Iudeea ; și ca să fie slujba mea în Ierusalim bine primită sfinților ;

32. Ca cu bucurie să vin la voi prin voia lui Dumnezeu, și să mă odihnesc împreună cu voi.

33. Iar Dumnezeu al păcii cu voi cu toți. Amin.

CAPITOLUL XVI.

Si încredințez voă pre Fivi sora noastră, care este slujitoare bisericii din Cheghrees :

2. Ca să o primiți pre ea întru Domnul după vrednicia sfinților, și să 'i fiți ajutători ei întru tot lucrul ori-ce ar pofti de la voi : că și aceasta ajutoare a fost multora, și mie însu-mi.

3. Spuneți închinăciune Prischilei și lui Achila celor împreună cu mine lucrători întru Hristos Iisus :

4. Cari pentru sufletul meu grumazii lor 'și au supus : că-ora nu numai eu singur mulțumesc, ci și toate bisericile Neamurilor.

5. Și bisericii celei din casa lor. Spuneți închinăciune lui Epenet iubitului meu, care este pîrga Abaiei întru Hristos.

6. Spuneți închinăciune Mariei, care mult s'a ostenit pentru noi.

7. Spuneți închinăciune lui Andronic și lui Iunie, rudelor mele, și soților mele în robie, cari sunt vestiți între apostoli, cari și mai înainte de mine au fost întru Hristos.

8. Spuneți închinăciune lui Amplie, iubitului meu în Domnul.

9. Spuneți închinăciune lui Urban, celui împreună cu noi lucrător întru Hristos, și lui Stahie iubitului meu.

10. Spuneți închinăciune lui Apelli celui ales întru Hristos. Spuneți închinăciune celor ce sînt din ai lui Aristovul.

11. Spuneți închinăciune lui Irodion rudel mele. Spuneți închinăciune celor ce sînt din ai lui Narchis, cari sînt întru Domnul.

12. Spuneți închinăciune Trifenei și Trifosei, care s'au ostenit întru Domnul. Spuneți închinăciune Persidei iubitei, care mult s'a ostenit întru Domnul.

13. Spuneți închinăciune lui Ruf celui ales întru Domnul, și mamei lui și alei mele.

14. Spuneți închinăciune lui Asincrit, lui Flegont, lui Erman, lui Patrova, lui Ermin, și fraților celor ce sînt împreună cu ei.

15. Spuneți închinăciune lui Filolog, și Iuliei, lui Nireu și surorii lui, și lui Olimpan, și tuturor sfinților celor împreună cu ei.

16. Închinați-vă unul altuia cu sărutare sfîntă. Închină-se voă bisericile lui Hristos.

17. Iar vă rog pre voi, frați-

lor, să vă păziți de cei ce fac împărechieri și smintele împotriva învățaturii care voi v-ați învățat; și vă feriți de ei.

18. Că unii ca aceia Domnului nostru Iisus Hristos nu slujesc, ci pântecelui lor; și prin cuvinte bune și prin cuvântare de bine înșală inimele celor fără de răutate.

19. Că ascultarea voastră la toți a ajuns. Și mă bucur drept aceea de voi: și voesc să fiți înțelepți spre bine, și proști spre rău.

20. Iar Dumnezeuul păcii va zdrobi pre Satana sub picioarele voastre curând. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi. Amin.

21. Închină-se voă Timotei cel împreună cu mine lucrător, și Luchie, și Iason, și Sosipatru, rudele mele.

22. Închinu-mă voă și eu Teratie, cel ce am scris cartea, întru Domnul.

23. Închină-so voă Gaie, gazda mea și a toată adunarea. Închină-se voă Erast dregătorul cetății, și Quart fratele.

24. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi, cu toți. Amin.

25. Iar celui ce poate să vă întărească pre voi după evangheliea mea, și propoveduirca lui Iisus Hristos, după descoperirea tainei care din anii vecilor era tăcută,

26. Iar acum s'a arătat, și prin scripturile prorocilor, după porunca vecinicului Dumnezeu, spre ascultarea credinței întru toate neamurile s'a cunoscut:

27. Unuia prea înțeleptului Dumnezeu prin Iisus Hristos slava în vece. Amin.

Cătră Români s'a scris de la Corint, și s'a trimis prin Fivi diaconu bisericii din Chegres.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA ÎNTEIĂ CĂTRĂ CORINTENÎ.

CAPITOLUL I.

Pavel, chemat apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, și Sosten fratele.

2. Bisericii lui Dumnezeu care este în Corint, celor sfințiți întru Hristos Iisus, celor chemați sfinți, împreună cu toți cei ce cheamă numele Domnului no-

tru Iisus Hristos în tot locul, și al lor și al nostru :

3. Har voă, și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

4. Mulțumesc Dumnezeului meu pururea pentru voi, pentru harul lui Dumnezeu ce s'a dat voă întru Iisus Hristos ;

5. Că întru toate v'ați îmbogățit întru dănsul, în tot cuvântul și în toată știința ;

6. Precum mărturisirea lui Hristos s'a adeverit întru voi :

7. Cât a nu fi lipsiți voi nici într'un dar ; așteptând descoperirea Domnului nostru Iisus Hristos :

8. Care va și întări pre voi până la sfârșit, *ca să fiți* novinați în ziua Domnului nostru Iisus Hristos.

9. Credincios este Dumnezeu, prin care v'ați chemat spre împărțirea Fiului său Iisus Hristos Domnului nostru.

10. Iar vă rog pre voi, fraților, pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos, că toți să grațiț aceași, și să nu fie între voi împărțelieri ; ci să fiți întemeați într'un gând și într'o înțelegere.

11. Pentru că mi s'a arătat mie pentru voi, frații mei, de la cei ce sunt ai Hloiei, că priciri sunt între voi.

12. Și ție eu aceasta, că fiecare din voi ție, Eu sunt al lui Pavel ; iar eu al lui Apolos ; iar eu al lui Chifa ; iar eu al lui Hristos.

13. Aă doară s'a împărțit

Hristos ? aă Pavel s'a răstignit pentru voi ? sau întru numele lui Pavel v'ați botezat ?

14. Mulțumesc lui Dumnezeu că nici pre unul din voi n'am botezat, fără numai pre Crisp și pre Gaie ;

15. Ca să nu ție cineva că întru numele meu am botezat.

16. Botezat-am și casa lui Stefana : iar mai mult nu știu să mai fiu botezat pre alt cineva.

17. Că nu m'a trimis pre mine Hristos să botez, ci să vestesc evanghelia : nu întru înțelepciunea cuvântului, ca să nu se facă în zadarnică crucea lui Hristos.

18. Pentru că cuvântul crucei celor peritori nebunie este ; iar noă celor ce ne mântuim puterea lui Dumnezeu este.

19. Că scris este, Perde-voi înțelepciunea înțelepților, și știința celor știutori o voi lepăda.

20. Unde este înțeleptul ? unde este cărturarul ? unde este înțelegătorul veacului acestuia ? aă n'a făcut nebună Dumnezeu înțelepciunea lumii acesteia ?

21. Că de vreme ce întru înțelepciunea lui Dumnezeu, n'a cunoscut lumea prin înțelepciune pro Dumnezeu, bine a voit Dumnezeu prin nebunia propovăduirii a mântui pre cei ce cred.

22. Pentru că și Iudeii semn cer, și Elini înțelepciune caută :

23. Iar noi propovăduim pre Hristos cel răstignit, Iudeilor aminteală, iar Eliniilor nebunie ;

24. Iar celor chemați, Iudeilor :

I. CORINTENI, II.

și Elînilor, pre Hristos puterea lui Dumnezeu, și înțelepciunea lui Dumnezeu.

25. Că ce este nebun a lui Dumnezeu mai înțelept de cât oamenii este; și ce este slab a lui Dumnezeu mai tare de cât oamenii este.

26. Că vedeți chemarea noastră, fraților, că nu sînt mulți înțelepți după trup, nu sînt mulți puternici, nu sînt mulți de bun neam:

27. Ci cele bune ale lumii a ales Dumnezeu ca pre cei înțelepți să i rușineze; și cele slabe ale lumii a ales Dumnezeu ca să rușineze pre cele tari;

28. Și cele de neam prost, și nebagate în samă ale lumii a ales Dumnezeu, și cele ce nu sînt, ca pre cele ce sînt să strice:

29. Ca să nu se laude nici un trup înaintea lui.

30. Și dintru densul voi sunteți întru Hristos Iisus, care s'a făcut noastră înțelepciune de la Dumnezeu, și dreptate, și sfințire, și izbăvire:

31. Ca precum este scris, Cel ce se laudă, întru Domnul să se laude.

CAPITOLUL II.

Si eu, venind la voi, fraților, venit-am, nu întru înălțarea cuvîntului său a înțelepciunii, vestind voă mărturisirea lui Dumnezeu.

2. Că n'am judecat a ști ceva întru voi, fără numai pre Iisus Hristos, și pre acesta răstignit.

3. Și eu întru slăbiciune, și întru frică, și întru cutremur mare am fost la voi.

4. Și cuvîntul meu și propovăduirea mea nu era întru cuvinte îndemnătoare ale înțelepciunii omenești, ci întru arătarea Duhului și a puterii:

5. Ca credința voastră să nu fie întru înțelepciunea oamenilor, ci întru puterea lui Dumnezeu.

6. Iar înțelepciunea o grăim întru cel desăvîrșit; însă înțelepciunea nu a veacului acestuia, nici a domnilor veacului acestuia, cari sînt peritori:

7. Ci grăim înțelepciunea lui Dumnezeu întru taină, cea ascunsă, care o a rînduit Dumnezeu mai înainte de veci spre slava noastră:

8. Care nimeni din domnii veacului acestuia nu o a cunoscut: că de o ar fi cunoscut, n'ar fi răstignit pre Domnul slavei.

9. Ci precum este scris, Cele ce ochiul n'a văzut, nici urechea n'a auzit, nici la inima omului nu s'a suit, acestea a gătit Dumnezeu celor ce îl iubesc pre densul.

10. Iar noi ne a descoperit acestea Dumnezeu prin Duhul său: că Duhul toate le cercă, și adîncurile lui Dumnezeu.

11. Că cine știe din oameni ale omului, fără numai duhul omului care este într'însul? așa și ale lui Dumnezeu nimeni nu le știe, fără numai Duhul lui Dumnezeu.

12. Iar noi n'am luat duhul

I. CORINTENI, III.

lumei, ci duhul cel din Dumnezeu; ca să știm cele ce sunt de la Dumnezeu dăruite noastră.

13. Care și grăim, nu întru cuvinte învățate ale înțelepciunii omenești, ci întru cele învățate ale Duhului Sfânt; cele duhovnicești cu cele duhovnicești asemănându-le.

14. Iar omul cel trupeș nu primește cele ce sunt ale Duhului lui Dumnezeu: că nebunie sunt lui; și nu le poate înțelege, căci duhovnicește se judecă.

15. Iar cel duhovnicesc le judecă toate, iar el de nimeni nu se judecă.

16. Că cine a cunoscut gândul Domnului, ca să îl învețe pre el? Iar noi avem mintea lui Hristos.

CAPITOLUL III.

Si eu, fraților, n'am putut grăi voă ca celor duhovnicești, ci ca celor trupești, ca pre niște prunci întru Hristos.

2. Cu lapte pre voi v'am hrănit, iar nu cu bucate: că încă nu puteți; ci încă nici acum nu puteți.

3. Că încă trupești sunteți: căci când este întru voi rivală, și prigonire, și împărțieri, ați nu sunteți trupești, și ați nu dupe om umblați?

4. Căci când dice cineva, Eu sunt al lui Pavel; și altul, Eu sunt al lui Apolos; ați nu sunteți trupești?

5. Cine dar este Pavel, și cine este Apolos, fără numai slujii-

tori prin cari ați crezut, fie-căruia precum Domnul i a dat?

6. Eu am sădit, Apolos a udat; iar Dumnezeu a făcut creșterea.

7. Pentru aceea nici cel ce sădește este ceva, nici cel ce udă; ci Dumnezeu cel ce dă creșterea.

8. Iar cel ce sădește și cel ce udă una sunt: și fie-care va lua plata sa după osteneala sa.

9. Pentru că al lui Dumnezeu împreună lucrători suntem: a lui Dumnezeu arătura, a lui Dumnezeu zidire sunteți.

10. După harul lui Dumnezeu care este dat mie, ca un înțelept meșter, mai mare temelie am pus, iar altul zidește. Însă fie-care să socotească cum zidește.

11. Că altă temelie nimeni nu poate să pue afară de ceea ce este pusă, care este Iisus Hristos.

12. Iar de zidește cineva pre această temelie aur, argint, pietre scumpe, lemne, fân, trestie;

13. Al fie-cărui lucru arătat va fi: că diavolul îl va arăta, pentru că cu foc se va descoperi; și al fie-cărui lucru în ce chip va fi, focul îl va lămurii.

14. Și al cărui lucru va rămânea care a zidit, plată va lua.

15. Iar al cărui lucru va arde, se va păgubi; iar el însuși se va mântui; însă așa ca prin foc.

16. Ați nu știți că sunteți biserică lui Dumnezeu, și Duhul lui Dumnezeu lăcuște întru voi?

I. CORINTENI, IV.

17. De va strica cineva biserica lui Dumnezeu, strica-l va pre acela Dumnezeu; căci biserica lui Dumnezeu sfântă este, care suneți voi.

18. Nimeni pre sine să nu se înșale. De i se pare cuiva între voi că este înțelept în veacul acesta, nebun să se facă, ca să fie înțelept.

19. Pentru că înțelepciunea lumei acesteia nebunie este la Dumnezeu. Că scris este, El prinde pre cei înțelepți întru pricepera lor.

20. Și iarăși, Domnul cunoaște gândurile înțelepților, că sunt deșerte.

21. Drept aceea nimeni să nu se laude între oameni. Că toate ale voastre sunt;

22. Ori Pavel, ori Apolos, ori Chifa, ori lumea, ori viața, ori moartea, ori acestea de acum, ori cele viitoare; toate ale voastre sunt;

23. Iar voi sunteți ai lui Hristos; iar Hristos al lui Dumnezeu.

CAPITOLUL IV.

Așa să ne socotească pre noi omul, ca pre niște slugi ale lui Hristos, și ispravnicii a-tai-nelor lui Dumnezeu.

2. Iar ce este mai mult se caută aceasta întru ispravniciei, ca credincios cineva să se afle.

3. Iar mie prea puțin imi este ca să mă judec de către voi, sau de dloa omenească: ci nici însu-mi pre mine nu mă judec.

4. Pentru că nimic pre mine nu mă știu vinovat; ci nu întru aceasta m'am îndreptat: iar cela ce mă judecă pre mine Domnul este.

5. Drept aceea mai înainte de vreme nimic să nu judecați, până ce va veni Domnul, care va și lumina cele ascunse ale întunecului și va arăta sfaturile inimelor: și atunci lauda va fi fiecărui de la Dumnezeu.

6. Și acestea, fraților, le am închipuit întru mine și întru Apolos pentru voi; ca întru noi să vă învățați ca nu mai mult de cât ce este scris să gândiți, ca să nu vă mândriți unul pentru altul împotriva celui-l-alt.

7. Că cine te alege pre tine? și ce ai care n'ai luat; iar dacă și ai luat, ce te laudi, ca cum n'ai fi luat?

8. Iată sătuli sunteți, iată v'ati îmbogățit, fără de noi ați împărțit: și o de ați împărțit, ca și noi împreună cu voi să împărțim.

9. Că mi se pare că Dumnezeu pre noi apostolii cei mai de apoi ne a arătat, ca pre niște rinduiți spre moarte: pentru că priveală ne am făcut lumii, și ingerilor, și oamenilor.

10. Noi nebuni *suntem* pentru Hristos, iar voi înțelepți întru Hristos; noi slabi, iar voi tari; voi slăviți, iar noi necinstiți.

11. Până în ceasul de acum și flămândim, și însetoșăm, și suntem golși, și pătimim; și nu suntem așezați;

12. Și ostenim, lucrând cu

mănele noastre: ocăriți fiind, grăim de bine; izgoniți fiind, răbdăm:

13. Huliți fiind, măgălem: ca niște gunoiu ne am făcut lumel, tutulor lepădătură *sântem* până acum.

14. Nu infruntându-vă pre voi scriu acestea, ci ca pre niște fiil ai mei iubiți învățându-vă.

15. Că de ați avea de ce măi de dascăli întru Hristos, dar nu aveți mulți părinți: că întru Hristos Iisus prin evanghelie eu v'am născut pre voi.

16. Rogu-vă dar pre voi, să fiți mie următori.

17. Pentru aceasta am trimis la voi pre Timotei, care este fiu al meu iubit, și credincios întru Domnul, care va aduce voă aminte căile mele cele ce sunt întru Hristos, precum pretutindenea întru toată biserica învăț.

18. Iar ca cum nu ași veni eu la voi, s'ați semețit uni.

19. Ci voiți veni curând la voi, de va vrea Domnul, și voiți cunoaște, nu cuvântul celor ce s'ați semețit, ci puterea.

20. Că nu este în cuvânt împărăția lui Dumnezeu, ci întru putere.

21. Ce voiți? cu toiag să vin la voi, sau cu dragoste, și cu duhul blândeței?

CAPITOLUL V.

Cu adevărat se aude între voi curvie, și curvie ca aceea care nici între păgânii nu se

numește, ca să aibă cineva pre mulerea tătâne-său.

2. Și voi v'ați semețit, și nu mai bine ați plâns, ca să se rădice din mijlocul vostru cel ce a făcut fapta aceasta.

3. Eu dar nefiind la voi cu trupul, iar cu duhul fiind de față acolo, iată am judecat ca cum ași fi de față, pre cel ce a făcut aceasta așa.

4. Întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, adunându-vă voi și duhul meu, cu puterea Domnului nostru Iisus Hristos,

5. Să dați pre unul ca acela Satanei spre perirea trupului, ca duhul să se mântuească în dîia Domnului Iisus.

6. Nu este bună lauda voastră. Ați nu știți că puțin aluat toată frământătura dospește?

7. Curățiți dar aluatul cel vechiu, ca să fiți frământătură nouă, precum sunteți fără de aluat. Că paștele noastre Hristos pentru noi s'a jertvit:

8. Pentru aceea să prăznuim, nu întru aluatul cel vechiu, nici întru aluatul rătăceli și al viclesugului; ci întru azimele curăției și ale adevărului.

9. Scris-am voă în epistolie să nu vă amestecați cu curvarii;

10. Și cu adevărat nu cu curvarii lumel acesteia, sau cu lăcomii, sau cu răpitorii, sau cu slujitorii idolilor; că altmintrele ar fi trebuit să eștiți din lumea aceasta.

11. Iar acum am scris voă să nu vă amestecați, dacă vre

I. CORINTENI, VI.

unul numindu-se frate va fi curvar, sau lacom, sau slujitor idolor, sau ocărilor, sau bețiv, sau răpitor; cu unul ca acesta nici să mâncați.

12. Că ce imi este mie a judeca pre cel din afară? au nu pre cel din lăuntru voi îl judecați?

13. Iar pre cel din afară Dumnezeu îl va judeca. Deci scoateți afară pre cel rău dintre voi înși-vă.

CAPITOLUL VI.

Au doară îndrăznește cineva din voi, având vre-o piră împotriva altuia a se judeca la cel nedrept, și nula la cel sfințit?

2. Au nu știți că sfinții vor să judece lumea? și de se va judeca lumea prin voi, nevrednici sunteți de judecați mai mic?

3. Au nu știți că pre ingeri vom să judecăm? cu cât mai virtos cele lumești?

4. Deci de aveți judecați lumești, pre cel nebăgați în samă întru adunare să îl puneți să judece.

5. Și aceasta ca să vă rușinați din voă. Așa dar, nu este întru voi înțelept nici unul, care să poată judeca între frații săi?

6. Ci frate cu frate se judecă, și aceasta la necredincioși?

7. Deci dar cu adevărat păcat este voă, căci judecați aveți între voi, Pentru ce mai bipe nu suferiți strâmbătatea? pentru ce mai bine nu răbdați paguba?

8. Ci voi înși-vă faceți strâm-

bătate, și aduceți pagubă, și aceasta fraților.

9. Au nu știți că nedreptii împărăția lui Dumnezeu nu o vor moșteni? Nu vă înșelați: nici curvari, nici slujitorii idolor, nici prea-curvari, nici malachii, nici sodomneni,

10. Nici furii, nici lacomi, nici bețivi, nici ocăritorii, nici răpitorii, împărăția lui Dumnezeu nu o vor moșteni.

11. Și acestea unii ați fost; ci v'ați spălat, ci v'ați sfințit, ci v'ați îndreptat întru numele Domnului Iisus, și întru Duhul Dumnezeului nostru.

12. Toate imi sunt slobode, dar nu toate imi sunt de folos: toate imi sunt slobode. ci eu nu voi să fiu biruit de ceva.

13. Bucatele pântecelui, și pântecetele bucatelor: iar Dumnezeu și pre acela și pre acelea va stirca. Iar trupul nu curviei, ci Domnului; și Domnul trupului.

14. Iar Dumnezeu și pre Domnul l'a sculat, și pre noi ne va scula cu puterea sa.

15. Dar nu știți că trupurile voastre sunt mădulările lui Hristos? deci dar pre mădulările lui Hristos le voi face mădulări ale curviei? Să nu fie.

16. Au nu știți că cel ce se lipește de curvă un trup este? că vor fi, dice, amândoi, un trup.

17. Iar cel ce se lipește de Domnul un duh este.

18. Fugiți de curvie. Că tot păcatul care va face omul afară

I. CORINTENI, VII.

de trup este; iar cel ce curvește într'al său trup păcătuiește.

19. Ați nu știți că trupul vostru este biserica Duhului Sfânt *ce lăcuiește* întru voi, pre care aveți de la Dumnezeu, și nu sunteți ai voștri?

20. Că sunteți cumpărați cu preț: proslăviți dar pre Dumnezeu în trupul vostru, și întru Duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu.

CAPITOLUL VII.

Iar pentru care m'iați scris: Bine *este* omului de mulere să nu se atingă.

2. Iar pentru curvie, fie-care să 'și aibă mulerea sa, și fie-care mulere să 'și aibă bărbatul său.

3. Mulerei bărbatul datornica dragoste să 'i dea: așijderea și mulerea bărbatului.

4. Mulerea trupul său nu își stăpânește, ci bărbatul: așijderea și bărbatul trupul său nu își stăpânește, ci mulerea.

5. Să nu opriți datoria unul altuia, fără numai din buna voiață, până la o vreme, ca să vă îndeletniciți în post și în rugăciune; și iarăși să vă împreunați, ca să nu vă ispitească pre voi Satana pentru neînfrinarea voastră.

6. Și aceasta o dic după sfat, iar nu după poruncă.

7. Că voesc ca toți oamenii să fie precum și eu. Ci fie-care are darul său de la Dumnezeu, unul așa, iar altul într'alt chip.

8. Iar dic celor necăsătoriți și văduvelor, Bine este lor de vor rămâne precum și eu.

9. Iar de nu se continesc, să se căsătorească: că mai bine este să se căsătorească de cât să ardă.

10. Iar celor căsătoriți poruncesc, nu eu, ci Domnul. Murea de bărbat să nu se despartă.

11. Iar de se va despărți, să nu se mărite, sau să se împace cu bărbatul său: și bărbatul pre mulere să nu o lase.

12. Iar celor-l-alți eu dic, nu Domnul: De are vre un frate mulere necredincioasă, și ea va voi să viețuească cu el, să nu o lase pre ea.

13. Și mulerea de are bărbat necredincios, și acela va voi să viețuească cu dânsa, să nu 'l lase pre el.

14. Pentru că se sfințește bărbatul necredincios prin mulerea *credincioasă*, și se sfințește mulerea necredincioasă prin bărbatul *credincios*: că într'alt chip feciorii voștri necurați ar fi; iar acum sfinți sunt.

15. Iar de se desparte cel necredincios, despartă-se. Că nu este supus robiei fratei sau sora într'unele ca acestea: că spre pace ne a chemat pre noi Dumnezeu.

16. Că ce știți, mulere, de 'ți vei mântui bărbatul? sau ce știți, bărbate, de 'ți vei mântui mulerea?

17. Însă fie-căruia precum i-a împărțit Dumnezeu, și fie-care

I. CORINTENI, VII.

precum 'l a chiebat Domnul, așa să umble. Și așa intru toate bisericele rînduesc.

18. De este cineva chiebat fiind tăiat împrejur, să nu poatească netăere-imprejur. Intru netăere împrejur cineva s'a chiebat? să nu se tae împrejur.

19. Tăerea împrejur nimio este, și netăerea-imprejur nimic este, ci paza poruncelor lui Dumnezeu.

20. Fie-care intru chieparea care s'a chiebat intru aceea să rămăce.

21. Rob ești chiebat? nu te griji: ci de și poți să fii slobod, mai mult te supune.

22. Că cel ce este chiebat intru Domnul, rob, slobod Domnului este: așijderea și cel ce este chiebat, slobod, rob este lui Hristos.

23. Cu preț sînteți cumpărați; nu vă faceți robi oamenilor.

24. Fie-care intru ce este chiebat, fraților, intru aceea să rămăce înainte lui Dumnezeu.

25. Iar pentru fecioare porunca Domnului nu am: iar slat dați, ca un miluit de la Domnul, a fi credincios.

26. Socotesc dar, că acest lucru este bun pentru această de acum nevoie, oă bine este omului așa a fi.

27. Legatu-te-ai cu mulere? nu căuta deslegare. Deslegatu-te-ai de mulere? nu căuta mulere.

28. Iar de te ai și însurat, n'ai păcătuit, și de s'a măritat fecioara, n'a păcătuit. Dar ne-

caz în trup vor avea unii ca aceștia: iar eu vă crîț pre voi.

29. Iar aceasta dic, fraților, că vremea de acum scurtă este: ca și cei ce au muleri să fie ca cum n'ar avea;

30. Și cei ce plîng, ca cum n'ar plînge; și cei ce se bucură, ca cum nu s'ar bucura; și cei ce cumpără, ca cum n'ar stăpîni;

31. Și cei ce se folosesc cu lumea aceasta, ca cum nu s'ar folosi: că trece chipul lumii acesteia.

32. Și voesc ca voi fără de grijă să fiți. Cel neînsurat grijește de ale Domnului, cum va plăcea Domnului;

33. Iar cel ce s'a însurat grijește de ale lumii, cum va plăcea mulerei.

34. Se deosebește mulerea și fecioara. Cea nemăritată se grijește de ale Domnului, ca să fie sfîntă și cu trupul și cu sufletul: iar cea măritată se grijește de ale lumii, cum va plăcea bărbatului.

35. Și aceasta spre al vostru folos dic; nu ca să vă pun voă cursă, ci spre bună cuviință, și apropiere de Domnul fără smin-teală.

36. Iar de i se pare cuiva că i se face vre-o necinste pentru fecioara sa, dați il trec tinerețele, și așa trebuie a se face, ce voește face, nu păcătuește: mărite-se.

37. Iar care stă intențiat în inimă, neavînd nevoie, ci are putere preste voia sa, și aceasta

I. CORINTENI, VIII.

a judecat întru inima sa, a păzi pre fecioara sa, bine face.

38. Deci dar, și cel ce își mărită pre fecioara sa, bine face; iar cel ce nu o mărită mai bine face.

39. Mușerea legată este de lege în câtă vreme trăiește bărbatul ei; iar dacă va adormi bărbatul ei, slobodă este după care va vrea să se mărite; numai întru Domnul.

40. Iar mai fericită este de va rămânea așa, după sfatul meu: și mi se pare, că și eu am Duhul lui Dumnezeu.

CAPITOLUL VIII.

Iar pentru cele ce se jertvesc idolilor, știm că toți avem cunoștință. Însă cunoștința face seamă, iar dragostea zidește.

2. Iar de i se pare cuiva că știe ceva, încă nimic n'a cunoscut precum se cade a cunoaște.

3. Iar de iubește cineva pre Dumnezeu, acela cunoscut este de deusul.

4. Iar pentru mănecarea jertvelor idolești, știm că idolul nimic nu este în lume, și cum că nu este alt Dumnezeu fără numai unul.

5. Pentru că de și sunt cari se dic dumnezei, ori în cer ori pre pământ, (precum sunt dumnezei mulți, și domni mulți.)

6. Ci noă un Dumnezeu este, Tatăl, dintru care *sânt* toate, și noi întru deusul; și un Domn Iisus Hristos, prin care *sânt* toate și noi printr'insul.

7. Ci nu este întru toți cunoștința: căci unii cu știința idolului, până acum o mănecă ca o jertvă idolească; și știința lor fiind slabă se spurcă.

8. Iar mănecarea nu ne va pune pre noi înaintea lui Dumnezeu: că nici de vom mânca, nu ne prisosește; nici de nu vom mânca ne lipsește.

9. Ci vedeți ca nu cumva slobodenia voastră aceasta să fie sminteală celor neputincioși.

10. Că de te va vadea cineva pre tine cel ce ai cunoștință scđdând în capiștea idolilor. ai nu știința lui, slab fiind, se va întări ca să mănecoe jertvele idolești.

11. Și va peri fratele tău cel neputincios pentru cunoștința ta, pentru care Hristos a murit?

12. Și așa păcătuiind împotriva fraților, și bătând știința lor cea neputincioasă, împotriva lui Hristos păcătuiți.

13. Pentru aceea, dacă face mănecarea sminteală fratelui meu, nu voi mânca carne în veac, ca să nu fac sminteală fratelui meu.

CAPITOLUL IX.

Au nu sunt apostol? au nu sunt slobod? au nu pre Iisus Hristos Domnul nostru l'am văduț? au nu lucrul meu voi sântei întru Domnul?

2. De nu sunt apostol altora, dar voă eu adevărat sunt: că

I. CORINTENI, IX.

pecetea apostoliei mele voi sunteți întru Domnul.

3. Răspunsul meu la cei ce mă cercetează pre mine acesta este,

4. Aă n'avem putere a mânca și a bea?

5. Aă n'avem putere pre o soră, mulere, a purta ca și ceilalți apostoli, și frații Domnului, și Chifa?

6. Sau numai eu singur și Varnava n'avem putere a nu lucra?

7. Cine slujeste în oaste vreodată cu leafa sa? sau cine sădește vie, și din roada ei nu mănâncă? sau cine paște turmă, și din laptele turmei nu mănâncă?

8. Aă doară după om aceste grație? aă nu și legea aceasta ăce?

9. Că în legea lui Moisi scris este, Să nu legi gura bouului ce trieră. Aă doară de bou se îngrijește Dumnezeu?

10. Aă doară pentru noi cu adevărat ăce *aceasta*? Că pentru noi s'a scris: că întru nădejde, cel ce ară, dator este să are; și cel ce trieră cu nădejde, de nădejdea sa trebuie să aibă parte.

11. Dacă am sămănat noi voă cele duhovnicești, aă mare lucru este de vom secera noi ale voastre cele trupesti?

12. Dacă aă parte alții de puterea voastră, aă nu mai virtos noi? Ci nu am făcut după puterea aceasta; ci toate le răb-

dăm, ca să nu dăm vre-o zăticnire evangheliei lui Hristos.

13. Aă nu știți că cei ce lucrează cele sfinte din biserică mănâncă? și carii slujesc altarului cu altarul se împărtășesc?

14. Așa și Domnul a rânduit, ca cei ce propoveduesc evanghelia, din evanghelie să trăească.

15. Iar eu nici una de acestea n'am făcut: și n'am scris acestea, ca să se facă așa către mine: că mai bine îmi este a muri, de cât lauda mea s'o facă cineva în zadarnică.

16. Că de bine-vestesc nu îmi este mie laudă: că nevoe îmi zace asupra; iar amar mie este de nu voi bine-vesti!

17. Că de fac aceasta de voie, plată am: iar dacă de silă, dragătorie îmi este mie încredințată.

18. Cărc dar este plata mea? Ca bine-vestind evanghelia, fără de plată să pun evanghelia lui Hristos, ca să nu fac eu după puterea mea cum nu se cade întru buna-vestire.

19. Că slobod fiind de toți, tuturor m'am făcut rob, ca pre mai mulți să dobîndesc.

20. Și m'am făcut Iudeilor ca un Iudeu, ca pre Iudei să dobîndesc; celor de sub lege, ca pre cel de sub lege să dobîndesc;

21. Celor fără de legă, ca un fără de legă, (nefiind fără de lege lui Dumnezeu, oi întru lege lui Hristos,) ca să dobîndesc pre cei fără de legă.

I. CORINTENI, X.

22. M'am făcut celor nepu-ncioși ca un neputincios: ca re cei neputincioși să dobî-esc: tutulor toate m'am făcut, a ori cum pre vre unii să mîn-iesc.

23. Și aceasta fac pentru evan-helie, ca împreună părtăș ei să i fac.

24. Aă nu știți că cei ce a-argă în locul de priveală, toți decă aleargă, dar unul iea da-ul? Așa să alergați, ca să a-ncați.

25. Iar tot cel ce se nevoește, e toate se înfrinează. Și aceia decă ca să iea cunună etrică-ioasă *fac aceasta*; iar noi etricăcioasă.

26. Eă drept aceea așa alerg, u ca cum n'ași ști; așa dau esboiă, nu ca cum ași fi bătend ațduhul:

27. Ci imi chinuesc trupul neț, și îl supun robiei: ca nu umva altora propoveduind, in-u-mi să mă fac netrebnic.

CAPITOLUL X.

Și nu voesc ca să nu știți voi, fraților, că părinții noștri toți ubi nor aă fost, și toți prin nare aă trecut;

2. Și toți prin Moisi s'aă bo-ezat în nor și în mare;

3. Și toți aceeași mîncare du-iovnicească aă mîncat;

4. Și toți aceeași bîutură du-iovnicească aă bîut: că beaă în Piatra cea duhovnicească are urma: iar Piatra era Hris-os.

5. Ci intru cei mai mulți din-tru ei nu a bine-voit Dumnezeu: că aă cădut în pustie.

6. Și acestea pilde s'aă făcut noă, ca să nu fim noi poftitori de rele, precum și aceia aă poftit.

7. Nicî slujitori idolilor să vî faceți, precum unii dintru dênșii; precum este scris, Ședut-a no-rodul de a mîncat și a bîut, și s'a sculat de a jucat.

8. Nicî să curvim, precum unii dintru dênșii aă curvit, și aă că-đut într'o ăi doă-deci și trei de mii.

9. Nicî să ispitim pre Hristos, precum și unii dintru dênșii aă ispitit, și de șerpi aă perit.

10. Nicî să cîrtiți, precum și unii dintru dênșii aă cîrtit, și s'aă pierdut de pierđtorul.

11. Și aceste toate, pilde s'aă întemplat lor: iar s'aă scris spre a noastră învățătură, la carii sfêrsiturile veacurilor aă ajuns.

12. Pentru aceea celui ce i se pare că stă, să iee aminte ca să nu cadă.

13. Ispită pre voi nu v'a ajuns, fără numai omenească; iar cre-dincios este Dumnezeu, care nu va lăsa pre voi să vî ispițiți mai mult de cît puteți; ci împreună cu ispita va face și sfêrsitul, ca s'o puteți suferi.

14. Pentru aceea, iubiții mei, fugiți de slujirea idolilor.

15. Ca celor înțelepți grăesc; judecați voi ceea ce cî grăesc.

16. Paharul blagosloveniei care blagoslovim, aă nu este împă-rtașirea sîngelui lui Hristos? Păi-

I. CORINTENI, XI.

nea care fringem, aŭ nu este împărtășirea trupului lui Hristos?

17. Căci o pâine, un trup, cei mulți sîntem : că toți dintr'o pâine ne împărtășim.

18. Vedeți pre Israil după trup : aŭ nu cei ce mănăncă jertvele pârtași oltarului sînt ?

19. Deci ce ȳic eŭ ? că doară idolul este ceva, sau ce se jertvește idolului este ceva ?

20. Ci *eŭ ȳic* că cele ce jertvesc Neamurile, dracilor jertvesc, și nu lui Dumnezeu : nu voesc dar ca să vă faceți voi pârtași dracilor.

21. Nu puteți bea paharul Domnului, și paharul dracilor : nu puteți fi mesei Domnului pârtași, și mesei dracilor.

22. Aŭ întărita-vom pre Domnul spre mînie ? au mai tarî de cît ei sîntem ?

23. Toate imi sînt slobode, ci nu toate imi folosesc : toate imi sînt slobode, ci nu toate zidesc.

24. Nimeni al sŕeu să nu caute, ci fie-care al altuia.

25. Tot ce se vinde in măcelărie, să măncați, nimic cercetănd pentru știință :

26. Că al Domnului *este* pămîntul, și plinirea lui.

27. Și de vă cheamă pre voi *la masă* cineva din cei necredincioși, și voiți să mergeți ; tot ce se pune inaintea voastră să măncați, nimic cercetănd pentru știință.

28. Iar de va ȳice voă cineva, Aceasta este jertvită idolilor, să nu măncați pentru acela ce

v'a spus, și pentru știință : că al Domnului *este* pămîntul, și plinirea lui :

29. Iar știința, ȳic, nu a ta, ci a celui-l-alt : că pentru ce slobodănia mea se judecă de altă știință :

30. Iar dacă mă împărtășesc cu prin har, ce mă hulesc, pentru care eŭ mulțumesc ?

31. Deci ori de măncați, ori de beți, ori alt-ceva de faceți, toate spre slava lui Dumnezeu să le faceți.

32. Fără sminteală fiți, și Iudeilor, și Elinilor, și bisericei lui Dumnezeu :

33. Precum și eŭ intru toate tutulor plac, necăutănd folosul meu, ci al celor mulți, ca să se mântuească.

CAPITOLUL XI.

Următorii fiți mie, precum și eŭ lui Hristos.

2. Iar vă laud pre voi, fraților, că de toate ale mele vă aduceți aminte, și precum v'am dat voă predaniile, le țineți.

3. Și voesc să știți voi, că a tot bărbatul capul este Hristos ; iar capul murei *este* bărbatul ; iar capul lui Hristos, Dumnezeu.

4. Tot bărbatul rugăndu-se sau proorocind cu capul acoperit, își rușinează capul lui.

5. Iar toată murea rugăndu-se sau proorocind cu capul desvălit își rușinează capul ei : că tot atăta este ca cum ar fi rasă.

6. Că de nu se învălește mu-

I. CORINTENI, XI.

Ierea, să se și tundă: iar de este lucru de rușine mulerei a se tun-
de, sau a se rade, învălească-se.

7. Că bărbatul nu este dator să 'și acopere capul, chipul și slava lui Dumnezeu fiind: iar mulereea slava bărbatului este.

8. Că nu este bărbatul din mulere; ci mulereea din bărbat.

9. Că nu s'a zidit bărbatul pentru mulere; ci mulereea pentru bărbat.

10. Pentru aceea datoare este mulereea să aibă învălitoare în cap, pentru ingeri.

11. Inșă nici bărbatul fără mulere, nici mulereea fără bărbat, întru Domnul.

12. Că precum *este* mulereea din bărbat, așa și bărbatul prin mulere; și toate de la Dumnezeu.

13. Întru voi înși-vă judecați: oare cu cuvință este, mulereea desvălită să se roage lui Dumnezeu?

14. Ați nu și singură firea vă învață pre voi, că bărbatul de își lasă părul, necinste lui este?

15. Iar mulereea de își lasă părul, slavă ei este: de vreme ce părul este dat ei în loc de învălitoare.

16. Iar de se vede că este cineva prigonitor, noi obiceiul ca acesta n'avem, nici bisericele lui Dumnezeu.

17. Și aceasta poruncindu-vă nu vă laud, că nu spre mai bine, ci spre mai rău vă adunați.

18. Pentru că înteu, când vă adunați voi în biserică, aud că se fac între voi împărechieri; și despre o parte cred.

19. Că trebuie să fie și erezuri

între voi, ca cei lămurii să se facă arătați între voi.

20. Drept aceea, când vă adunați voi împreună, nu este a mânca cina Domnului.

21. Că fie-care își pune cina sa mai înainte spre mâncare: și unul este flămând, iar altul este bat.

22. Ați doară n'aveți case ca să mâncați și să beți? sau pre biserica lui Dumnezeu defăimați, și rușinați pre cei lipsiți? Ce voiți dicea voă? lăuda-voiți pre voi? întru aceasta nu vă laud.

23. Că eu am luat de la Domnul care am și dat voă, Că Domnul isus în noaptea întru care s'a vindut a luat pâine:

24. Și mulțumind a frint, și a dis, Luați, mâncați: acesta este trupul meu care se fringe pentru voi: aceasta să faceți întru pomenirea mea.

25. Așijderea și paharul, după cină, dicend, Acest pahar legea cea nouă este întru sângele meu: aceasta să faceți de câte ori veți bea, întru pomenirea mea.

26. Că de câte ori veți mânca pâinea aceasta, și veți bea paharul acesta, moartea Domnului vestiți până când va veni.

27. Drept aceea, ori-care va mânca pâinea aceasta, sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie, vinovat va fi trupului și sângelui Domnului.

28. Ci să se ispitească omul pre sine, și așa din pâine să mănânce, și din pahar să bea.

29. Că cel ce mănâncă și bea cunevrednicie, judecată lui-și mă-

I. CORINTENI, XII.

năncă și bea, nesocotind trupul Domnului.

30. Pentru aceasta între voi mulți *sunt* neputincioși și bolnavi, și dorm mulți.

31. Că de ne am fi judecat pe noi singuri, nu ne am fi osîndit.

32. Iar judecându-ne, de la Domnul ne certăm, ca nu cu luma să ne osîndim.

33. Deci dar, frații mei, când vă adunați să mâncați, unul pre altul să așteptați.

34. Iar de îlmândește cineva, a casă să mănânce; ca să nu vă adunați spre osîndă. Iar celelalte când voiți veni le voiți rîndui.

CAPITOLUL XII.

Iar pentru cele duhovnicești, fraților, nu voiți să nu știți voi.

2. Că știți când erați Neamuri, cum cătră idoli cei fără de glas, ca cum ați fi fost trași vă duceați.

3. Pentru aceea vă arăt voi, că nimeni cu Duhul lui Dumnezeu grăind nu dice anatema pre Iisus; și nimeni nu poate numi Domn pre Iisus, fără numai întru Duhul Sfînt.

4. Și sînt osebirî darurilor, iar același Duh.

5. Și osebirî slujbelor sînt, iar același Domn.

6. Și osebirî lucrărilor sînt, iar același Dumnezeu este care lucrează toate întru toți.

7. Iar fie-căruia se dă arătarea Duhului spre folos.

8. Că unuia prin Duhul se dă cuvîntul înțelepciunei; iar altuia

cuvîntul cunoștinței întru același Duh;

9. Și altuia credința întru același Duh; iar altuia darurile tămăduirilor întru același Duh;

10. Iar altuia lucrarea puterilor; iar altuia proorocie; iar altuia alegerea duhurilor; iar altuia feluri de limbi; iar altuia tîlmăcirea limbelor:

11. Și toate acestea le lucrează unul și același Duh, împărțind deosebî fie-căruia precum voește.

12. Că precum trupul unul este, și mădulări are multe, și toate mădulările ale unui trup, multe fiind, un trup sînt: așa și Hristos.

13. Pentru că printr'un Duh noi toți într'un trup ne am botizat. ori Iudei, ori Ellini, ori robii, orîcei slobozi; și toți într'un Duh ne am adăpat.

14. Că trupul nu este un mădular, ci multe.

15. Că de ar dice piciorul, Pentru că nu sînt mîină, nu sînt din trup; aș doară pentru aceea nu este din trup?

16. Și de ar dice urechie, Pentru că nu sînt ochi, nu sînt din trup; aș doară pentru aceea nu este din trup?

17. Că de ar fi tot trupul ochi, unde ar fi auzul? Și de ar fi tot auz, unde ar fi mirosul?

18. Iar acum a pus Dumnezeu mădulările pre unul fie-care dintr'insele în trup, precum a voit.

19. Că de ar fi toate un mădular, unde ar fi trupul?

20. Iar acum multe mădulări cu adevărat *sînt*, dar în trup.

21. Și nu poate ochiul să dică

I. CORINTENI, XIII.

măinei, N'am trebuință de tine: sau iarăși capul picioarelor, N'am trebuință de voi.

22. Ci cu mult mai virtos mădulările trupului care se socotesc a fi mai slabe, sunt mai trebuincioase:

23. Și care ni se pare că sunt mai necinstite la trup, acestora cinstesc mai multă le dăm; și cele nesocotite ale noastre mai multă slavă au.

24. Iar cele de cinste ale noastre n'au trebuință: ci Dumnezeu a tocmnit trupul, celui mai de jos mai multă cinste dând.

25. Ca să nu fie desbinare în trup; ci să se îngrijească mădulările între sine asemenea unul de altul.

26. Și ori de pătimește un mădular, pătimește toate mădulările d'împreună; ori de se slăvește un mădular, împreună se bucură toate mădulările.

27. Iar voi sunteți trupul lui Hristos, și mădulări din parte.

28. Și pre unii a pus Dumnezeu în biserică, întâiu pre apostoli, al doilea pre prooroci, al treilea pre dascăli, după aceea pre puteri, apoi darurile tămăduirilor, ajutorințele, isprăvnicile, felurile limbilor.

29. Au doară toți sînt apostoli? au doară toți prooroci? au doară toți dascăli? au doară toți puteri?

30. Au doară toți au darurile tămăduirilor? au doară toți în limbi grăesc? au doară toți tămădesc?

31. Ci să rivniți darurile cele

mai bune: și încă mai înaltă cale vă arăt voă.

CAPITOLUL XIII.

De ași grăi în limbele omenești și îngerești, iar dragoste n'am, făcutu-m'am ca niște aramă sunătoare, și chimval răsunător.

2. Și de ași avea înțelegere, și de ași ști toate tărîșile, toate știința; și de ași avea credința, cât să mut și pămîntul, iar dragoste n'am, nimic nu pot.

3. Și de ași împărți toate averile mea, și de ași da trupul meu să-l ardă, și dragoste n'am, nici un folos nu'mi este.

4. Dragostea îndelung rabdă, se milostivește; dragostea nu se pismuește, dragostea nu se semește, nu se trufește.

5. Nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se întărită, nu gândește răul;

6. Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr;

7. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă.

8. Dragostea nici odată nu cade: macar proorociile de vor lipsi; macar limbele de vor înceta; macar cunoștința de se va strica.

9. Pentru că din parte cunoaștem, și din parte proorocim.

10. Iar când va veni cea desăvârșită, atunci cea din parte se va strica.

11. Când eram prunc, ca un prunc grăiam, ca un prunc cugetam, ca un prunc gândiam:

I. CORINTENI, XIV.

iar dacă m'am făcut bărbat, am lepădat cele pruncești.

12. Că vedem acum ca prin oglindă în ghioitură; iar atunci față către față: acum cunosc din parte; iar atunci voi cunoaște precum și cunoscut sunt.

13. Și acum rămâne credința, nădejdea, dragostea, aceste trei; iar mai mare de cât acestea *este* dragostea.

CAPITOLUL XIV.

Urmați dragostea, și rivniți cele duhovnicești, iar mai virtos ca să proorociți.

2. Că cel ce grăește în limbă, nu grăește oamenilor, ci lui Dumnezeu: că nimeni nu-l aude; iar cu duhul grăește taine.

3. Iar cel ce proorocește oamenilor grăește spre zidire, și învățare, și mângăiere.

4. Cel ce grăește în limbi pre sine, singur se zidește; iar cel ce proorocește biserica zidește.

5. Și voește ca voi toți să grăiți în limbi, iar mai virtos să proorociți: că mai mare *este* cel ce proorocește de cât cel ce grăește în limbi, fără numai de va tălmăci, ca biserica zidire să iee.

6. Iar acum, fraților, de voi veni la voi grăind în limbi, ce voi folosi voă, de nu voi grăi voă sau într-o descoperire, sau într-o cunoștință, sau într-o proorocie, sau într-o învățătură?

7. Că precum cele neînsuflete ce dau glas, ori surla, ori alăuta, de nu vor da osebite în

viersuri, cum se va cunoaște glasul surlei sau dicerea alăutelor?

8. Că trimbița de va da glas fără de semu, cine se va găti la război?

9. Așa și voi, prin limbă de nu veți da cuvânt cu bună înțelegere, cum se va cunoaște ceea ce se va grăi? că veți fi grăind în văzduh.

10. Atâtea de multe, precum se întâmplă, sunt felurile glasurilor în lume, și nici unul dintr'însele *este* fără de glas.

11. Deci de nu voi ști puterea glasului, voi fi celui ce grăește varvar, și cel ce grăește va fi mie varvar.

12. Așa și voi, de vreme ce sunteți rivnitori duhurilor, zidirea bisericii să căutați ca să prisosiți.

13. Pentru aceea cel ce grăește în limbi să se roage ca să și tălmăcească.

14. Pentru că de mă voi ruga cu limba, duhul meu se roagă, iar mintea mea fără de roadă *este*.

15. Ce dar *este*? ruga-mă-voi cu duhul, ruga-mă-voi și cu mintea: cânta-voi cu duhul, cânta-voi și cu mintea.

16. Pentru că de veți bine-cuvența cu duhul, cel ce împlinește locul celui prost, cum va dice, Amin, după mulțumirea ta, de vreme ce nu știe ce dică?

17. Că tu bine mulțumești, dar cela-l-alt nu se zidește.

18. Mulțumesc Dumnezeu!

meu, că mai mult de cât voi toți grăesc în limbă :

19. Ci în biserică voesc cinci cuvinte a grăi cu mintea mea, ca și pre alții să 'i învăț, de cât deose mi-l de cuvinte în limbă.

20. Fraților, nu fiți prunci cu mintea : ci cu răutatea fiți prunci, iar cu mintea fiți desăvârșit.

21. În lege scris este, Că într'alte limbi și cu alte buze voiți grăi norodului acestuia; și nici așa nu mă vor asculta pre mine, dize Domnul.

22. Drept aceea, limbele spre semn sânt, nu credincioșilor, ci celor necredincioși; iar proorocia *slujește* nu necredincioșilor, ci celor ce cred.

23. Deci dar de s'ar aduna toată biserica împreună, și toți ar grăi în limbă, și ar intra și de cel neînvațat și să necredincioși, au n'ar dize că sânteti nebuni?

24. Iar de ar prooroci toți, și ar intra vre-un necredincios sau neînvațat, se vadește de toți, se judecă de toți:

25. Și așa cele ascunse ale inimei lui arătate se fac; și așa cădând pre față se va închina lui Dumnezeu, dicend că cu adevărat Dumnezeu întru voi este.

26. Ce este dar, fraților? când vă adunați, fie-care dintru voi psalm are, învățătură are, limbă are, descoperire are, tălmăcire are. Toate spre zidire să se facă.

27. De grăește cineva în limbă, să grăească câte doi, sau mai

mulți câte trei, și pre rind; și unul să tălmăcească.

28. Iar de nu va fi tălmăcitor, să tacă în biserică; și numai lui să'si grăească, și lui Dumnezeu.

29. Iar proorocii doi sau trei să grăească, și cel-l-alti să judece.

30. Iar de se va descoperi ceva altuia ce șede, cel d'intăit să tacă.

31. Că puteți câte unul toți a prooroci, ca toți să se învețe, și toți să se mângăie.

32. Și duhurile proorocilor, proorocilor se supun.

33. Că Dumnezeu nu este *Dumnezeu* al turburării, ci al păcii, precum intru toate bisericile sfinților:

34. Muliile voastre în biserică să tacă: că nu li s'a dat voie lor să grăească; ci să fie plecate, precum și legea dize.

35. Iar de voesc să se învețe ceva, a casă să'si întrebe pre bărbații lor: că rușine este mulierilor să grăească în biserică.

36. Au de la voi cuvântul lui Dumnezeu a eșit? sau numai la voi a ajuns?

37. De i se pare culva că este prooroc, sau duhovnicesc, să înțeleagă cele ce scriu voi, că ale Domnului sânt porunci.

38. Iar de nu înțelege cineva, să nu înțeleagă.

39. Deci, fraților, rinviți a prooroci, și a grăi în limbă să nu opriți.

40. Toate duple cuvintă și rinduială să se facă.

CAPITOLUL XV.

Si arăt voă, fraților, evanghelia care am bine-vestit voă, care ați și primit, intru care și stați;

2. Prin care vă și mântuiește, de o țineți precum o am bine-vestit voă, fără numai de nu în zadar ați crezut.

3. Că am dat voă înteu care am și luat, cum că Hristos a murit pentru păcatele noastre duple scripturi;

4. Și cum că s'a îngropat, și cum că a înviat a treia zi duple scripturi;

5. Și cum că s'a arătat lui Chifa, apoi celor doi-spre-dece:

6. După aceea s'a arătat la mai mulți de cât cincisute de frați de odată; din cari cei mai mulți sunt până acum, iar unii au și adormit.

7. După aceea s'a arătat lui Iacov; apoi apostolilor tuturor.

8. Iar mai pre urmă de cât toți, ca unul născut fără de vreme, s'a arătat și mie.

9. Că eu sunt mai micul apostolilor, care nu sunt vrednic a mă cheama apostol, pentru că am gonit biserica lui Dumnezeu.

10. Iar eu harul lui Dumnezeu sunt ce sunt: și harul lui care este intru mine n'a fost înzadarnic; oi mai mult de cât toți aceea m'am ostenit: însă nu eu, ci harul lui Dumnezeu care este eu mine.

11. Deci ori eu ori aceea, așa propovăduim, și așa ați crezut.

12. Iar de vreme ce Hristos

se propovăduiește că s'a sculat din morți, cum dic unii între voi că înviere morților nu este?

13. Și de nu este înviere morților, nici Hristos dar n'a înviat.

14. Iar dacă n'a înviat Hristos, înzadarnică dar este propovădirea noastră, înzadarnică dar este și credința voastră.

15. Ne aflăm încă și marturimincinoși ai lui Dumnezeu; că am fi mărturisit împotriva lui Dumnezeu că a înviat pre Hristos: pre care nu l'a înviat, dacă morții nu se vor scula.

16. Că de nu se vor scula morții, nici Hristos nu s'a sculat:

17. Iar dacă Hristos nu s'a sculat, înzadarnică este credința voastră; încă sunteți în păcatele voastre.

18. Încă și cei ce au adormit intru Hristos nu perit.

19. Și de nădăjduim intru Hristos numai în viața aceasta, măticăloși de cât toți oamenii suntem.

20. Iar acum Hristos s'a sculat din morți, începătura celor adormiți s'a făcut.

21. Că de vreme ce prin om s'a făcut moartea, prin om s'a făcut și învierea morților.

22. Că precum intru Adam toți mor, așa intru Hristos toți vor învia.

23. Și fie-care intru a s'a răscula: Începătura Hristos; după aceea cei ce sunt ai lui Hristos intru venirea lui.

24. Apoi sfârșitul, când va da împărăția lui Dumnezeu, și Ta-

lălu; când va strica toată domnia și toată stăpânirea și puterea.

25. Pentru că se cade lui a împărăți, până ce va pune pe toți vrăjmașii sub picioarele sale.

26. Vrăjmașul cel mai de pre urmă ce se surpă moartea *este*.

27. Pentru că toate le a supus sub picioarele lui. Iar când dice că toate sunt supuse *lui*, arătat *este*, că afară de cea ce l'a supus lui toate.

28. Iar dacă se vor supune lui toate, atunci și însuși Fiul se va supune celui ce a supus lui toate, ca să fie Dumnezeu toate într-o toată.

29. Că ce vor face cei ce se botează pentru cei morți, dacă nu se vor scula morții nici de cum? pentru ce se și botează pentru cei morți?

30. Pentru ce dar și noi ne primejduim în tot ceasul?

31. În toate zilele mor, pentru lauda voastră care am întru Hristos Iisus Domnul nostru.

32. De m'am și luptat ca un om cu fiarele în Efes, ce folos imi este, dacă morții nu se vor scula? să mâncăm și să bem; că mâine vom muri.

33. Nu vă înșelați: strică pre obiceiurile cele bune vorbele cele rele.

34. Treziți-vă cu dreptate, și nu greșiți; că unii au ne cunoștința lui Dumnezeu: spre rușinare voă grăesc.

35. Ci va dice cineva, Cum se vor scula morții? și cu ce trup vor veni?

36. Nebune, tu ce sa menți nu înviază, de nu va muri:

37. Și ce sa menți, nu trupul care va să se facă sa menți. ci numai grăunțul gol, de se întem plă de griu, sau de alt ceva din cele-lalte:

38. Iar Dumnezeu îi dă lui trup precum vrea, și fie-cărei sămânțe trupul ei.

39. Nu tot trupul *este* același trup: ci altul *este* trupul oamenilor, și altul trupul dobitoacelor, și altul al peștilor, și altul al păsărilor.

40. Și *sunt* trupuri cerești, și trupuri pământești: ci alta *este* slava celor cerești, și alta a celor pământești.

41. Alta *este* slava soarelui, și alta slava lunii, și alta slava stelelor: că stea de stea se osebește în slavă.

42. Așa și învierea morților. Samănă-se întru stricăciune; scula-se-va întru nestricăciune:

43. Samănă-se întru necinste; scula-se-va întru slavă: samănă-se întru slăbiciune; scula-se-va întru putere:

44. Samănă-se trup sufletesc; scula-se-va trup duhovnicesc. *Este* trup sufletesc, *este* și trup duhovnicesc.

45. Că așa și soris *este*, Făcutu-s'a omul cel d'înteu Adam cu suflet viu; iar Adam cel de pre urmă cu duh de viață făcător.

46. Ci nu *este* înteu cel duhovnicesc ci cel sufletesc; apoi cel duhovnicesc.

47. Omul cel d'înteu *este* din

I. CORINTENI, XVI.

pământ, pămăntesc: omul cel al
doilea *este* Domnul din cer.

48. În ce chip *este* cel pămăntesc, așa și cel pămăntesc: și în ce chip *este* cel ceresc, așa și cel cereștil.

49. Și precum am purtat chipul celui pămăntesc, să purtăm și chipul celui ceresc.

50. Iar aceasta dic, fraților, că carne și sânge împărăția lui Dumnezeu să moștenească nu pot; nici stricăciunea pre nestricăciune va moșteni.

51. Iată, tiauă voă dic: Că nu toți vom adormi, iar toți ne vom schimba,

52. Într'o cirtă, într'o clipeala ochiului, într'o trimbița cea de apoi: pentru că va trimbița, și morții se vor scula nestricăți, și noi ne vom schimba.

53. Că se cade stricăciosul acesta să se îmbrace întru nestricăciune, și muritorul acesta să se îmbrace întru nemurire.

54. Iar când se va îmbrăca stricăciosul acesta întru nestricăciune, și muritorul acesta se va îmbrăca întru nemurire, atunci va fi cuvântul cel ce este scris, Înghițitu-s'a moartea întru biruință.

55. Unde îți *este*, moarte, boldul tău? Unde îți *este*, iadule, biruința ta?

56. Iar boldul morții păcatul *este*; iar puterea păcatului *este* legea.

57. Iar lui Dumnezeu mulțumită, care ne a dat noă biruința prin Domnul nostru Iisus Hristos.

58. Drept aceea, iubiții mei

frați, fiți tari, neclățiți, sporind întru lucrul Domnului pururea, știind că osteneala voastră nu *este* deșartă întru Domnul.

CAPITOLUL XVI.

Iar pentru milostenia care *este* pentru sfinți, precum am rânduit bisericilor Galatiei, așa și voi să faceți.

2. În *dia* d'intîi a săptămînei fie-care din voi să pue la sine, stringend de se va îndura, ca nu dacă voi veni atunci să se facă strînsoarea.

3. Iar după ce voi veni, pre cari veți socoti, pre aceia cu cari îi voi trimete să ducă darul vostru în Ierusalim.

4. Și de va fi cu cuvință să merg și eu, cu mine vor merge.

5. Și voi veni la voi când voi trece prin Machedonia: că prin Machedonia voi să trec.

6. Și la voi, de se va întempla, mă voi zăbăvi, sau voi și erna, ca voi să mă petreceți ori încotro voi merge.

7. Că nu voesc să vă ved pre voi acum în treacăt; ci am nădejde că-va vreme să mă zăbăvesc la voi, de va îngădui Domnul.

8. Și voi rămânea în Efes până la praznicul a cinci-deci de zile.

9. Că mi s'a deschis mie ușă mare și spre folos, și protivnicii *sunt* mulți.

10. Iar de va veni Timotei, socotiți să fie fără frică la voi:

I. CORINTENI, XVI.

că lucrul Domnului lucrează ca și eu.

11. Decî nimeni pro el să nu'l defalme: ci să'l petreceți cu pace, ca să vie la mine: că'l aștept pre el cu frații.

12. Iar pentru fratele Apolos, mult 'l am rugat ca să vie la voi cu frații: și nici de cum nu i-a fost voia să vie acum; iar va veni când vreme bună va afla.

13. Priveghiați, stați în credință, îmbărbătați-vă, întăriți-vă.

14. Toate ale voastre cu dragoste să fie.

15. Și vă rog pre voi, fraților, (știți casa lui Stefana, că este pîrga Ahaiei, și spre slujba sfinților s'au rinduit pre sine.)

16. Ca și voi să vă plecați la unii ca aceștia, și la tot cel ce împreună lucrează și se ostenește.

17. Iar mă bucur de venirea

lui Stefana și a lui Furtunat și a lui Ahaic; căci lipsa voastră aceștia o a împlinit.

18. Că au odihnit duhul meu și al vostru: să cunoașteți dar pre unii ca aceștia.

19. Închină-se voă bisericele Asei. Închină-se voă întru Domnul mult Achila și Prischila, împreună cu biserica cea din casa lor.

20. Închină-se voă frații toți. Închinați-vă unul altuia cu sîrutare sfîntă.

21. Închinăciunea cu mîlna mea a lui Pavel.

22. Cea ce nu iubește pre Domnul nostru Iisus Hristos, să fie Anatemă Maran-ata.

23. Harul Domnului nostru Iisus Hristos ou voi.

24. Dragostea mea cu voi cu toți întru Hristos Iisus. Amin.

Cea întîi epistolă către Corinteni s'a scris de la Filipi prin Stefana, și Furtunat și Ahaic și Timotei.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA A DOA CĂTRĂ CORINTENI.

CAPITOLUL I.

Pavel, apostolul lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu,

și Timotei fratele, bisericei lui Dumnezeu care este în Corint, împreună cu toți sfinții cari sînt în toată Ahaia.

II. CORINTENI, I.

2. Har voă și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

3. Bine este cuvântat Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Părintele îndurărilor și Dumnezeuul a toată mângăierea;

4. Cel ce ne mângăie pre noi întru tot necazul nostru, ca să putem și noi mângăia pre cei ce sunt întru tot necazul, prin mângăierea cu care ne mângăiem noi de la Dumnezeu.

5. Că precum prisosesc patimile lui Hristos întru noi, așa prin Hristos prisosește și mângăierea noastră.

6. Și ori de pătimim necaz, *este* pentru a voastră mângăiere și mântuire, care se lucrează întru răbdarea acestorași patimi, care și noi pătimim: ori de ne mângăiem, *este* pentru a voastră mângăiere și mântuire.

7. Și nădejdea noastră tare *este* pentru voi, știind, că precum sunteți părtași patimelor noastre, așa și mângăierei.

8. Că nu voim să nu știți voi, fraților, pentru necazul nostru ce s'a făcut noă în Asia, că preste măsură am fost îngreuiți, și preste puțină, cât n'aveam noi nădejde nici de viață:

9. Ci singuri întru noi judecata morții am avut, ca să nu fim nădăduindu-ne spre noi, ci întru Dumnezeu cel ce înviază morții:

10. Căci dintr'o moarte ca aceasta ne a izbăvit pre noi, și ne

izbăvește: întru care nădăduim că încă *ne* va și mai izbăvi;

11. Ajutorând și voi pentru noi cu rugăciunea, ca despre multe fete darul cel către noi, prin mulți să se mulțumească pentru noi.

12. Că lauda noastră aceasta este, mărturisirea științei noastre, că întru dreptate, și întru curăție dumnezească, iar nu întru înțelepciune trupească, ci întru harul lui Dumnezeu, am petrecut în lume, și mai mult la voi.

13. Că nu scrim voă altele, fără numai cele ce cetiți sau și știți; și am nădejde că și până în sfârșit veți cunoaște;

14. Precum ne ați și cunoscut pre noi din parte, că lauda noastră suntem, precum și voi a noastră în dîoa Domnului Iisus.

15. Și cu această nădejde, voiam mai înainte să vin la voi, ca să aveți al doilea dar;

16. Și pre la voi să trec în Machedonia, și iarăși din Machedonia să vin la voi, și voi să mă petreceți în Iudeea.

17. Decî aceasta vrînd, aș doară ușurarea minții am întrebuințat? sau cele ce sfătuiesc, trupește le sfătuiesc, ca să fie la mine ce este așa, așa, și ce nu, nu?

18. Iar credincios este Dumnezeu, că cuvîntul nostru care a fost către voi n'a fost așa și nu.

19. Că Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, cel propoveduit întru voi prin noi, prin mine și

II. CORINTENI, II.

prin Siluan, și prin Timotei, n'a fost așa și nu, ci așa într-un el a fost.

20. Căci câte sunt făgăduințele lui Dumnezeu într'insul *sunt* așa, și într'insul Amin, spre slava lui Dumnezeu prin noi.

21. Iar cela ce ne adeverează pre noi împreună cu voi într'Hristos, și ne a uns pre noi, Dumnezeu *este*.

22. Care ne a și pecetluit pre noi, și a dat arvuna Duhului într' inimile noastre.

23. Și eu martur pre Dumnezeu chiem asupra sufletului meu, că cruțându-vă pre voi n'am venit până acum în Corint.

24. Nu că doară avem stăpânire peste credința voastră, ci căci suntem împreună lucrători bucuriei voastre : că cu credința stați.

CAPITOLUL II.

Si am judecat aceasta într' mine, ca să nu mai vin iarăși cu întristare la voi.

2. Măcar că de vă și întristez eu pre voi, dar care este cel ce mă veselește pre mine, fără numai cel ce se întristează de la mine ?

3. Și am scris voă aceasta, ca nu dacă voiți veni, să am întristare de cel pentru cari mi se cădea să mă bucur ; având nădejde spre voi toți, că bucuria mea a voastră a tuturor *este*.

4. Că din multă scorbă și ne-

caz al inimei am scris voă cu multe lacrimi ; nu ca să vă întristați, ci ca să cunoașteți dragostea care am mai mult spre voi.

5. Iar de m'a întristat cineva, nu pre mine a întristat, ci din parte : ca să nu vă îngreuez pre voi pre toți.

6. Că destul *este* unuia ca acestuia certarea aceasta, care *este* de oătră mulți.

7. Așa cât împotrivă *trebuie* mai mult să 'i dăruiți, și să 'i mângâieți, ca nu cumva pentru mai multă mănăire să se înghiță unul ca acela.

8. Pentru aceea vă rog pre voi, ca să vă întăriți spre acela dragostea.

9. Că pentru aceasta am și scris, ca să cunosc cugetul vostru, de sunteți într' toate ascultători.

10. Iar căruia dăruiți ceva, *dăruesc* și eu : că și eu de am dăruit ceva, căruia am dăruit, pentru voi *am dăruit* în fața lui Hristos.

11. Ca să nu fim cuprinși de Salama : că nu este să nu știm amăgiturele lui.

12. Și venind eu în Troada pentru evangheliea lui Hristos, și ușă deschisă fiind mie prin Domnul,

13. N'am avut odihnă cu duhul meu, neaflând eu pre Tit fratele meu : ci lăsându-l pre dânsul am mers în Machedonia.

14. Iar mulțumită lui Dumnezeu, celui ce ne face pre noi pururea biruitori într'Hristos,

II. CORINTENI. III.

și arată mireasma cunoștinței sale prin noi în tot locul.

15. Că a lui Hristos bună mireasmă sîntem lui Dumnezeu, întru cei ce se mântuesc, și întru cei ce pier :

16. Unora adecă mireasmă a morții spre moarte ; iar altora mireasmă a vieții spre viață. Și spre acestea cine este vrednic ?

17. Pentru că nu sîntem ca cei mulți, cari amestecă cuvîntul lui Dumnezeu : ci ca din curăție, ci ca de la Dumnezeu, înaintea lui Dumnezeu întru Hristos grăim.

CAPITOLUL III.

Au doară începem iarăși pre noi a ne lăuda ? au doară ne trebuiesc precum oare-cărora cărți de laudă cătră voi, sau de la voi *cărți* de laudă ?

2. Cartea noastră voi sînteți, scrisă în inimele noastre, care se știe și se cetește de toți oamenii :

3. Arătându-vă că sînteți carte a lui Hristos cea slujită de noi, scrisă nu cu cerneală, ci cu Duhul lui Dumnezeu celui viu ; nu în table de piatră, ci în tablele inimii cele trupești.

4. Și nădejde ca aceasta avem prin Hristos cătră Dumnezeu :

5. Nu că vrednici sîntem noi a cugeta ceva de la noi, ci dintru noi ; ci vrednicia noastră *este* de la Dumnezeu ;

6. Care ne a și învrednicit pre noi a fi slujitori legii nouă ; nu

slovei, ci duhului ; că slova o-moară, iar duhul face viu.

7. Iar dacă slujba morții, cea închipuită cu slove în pletre s'a făcut cu slavă, cât nu puteau fiil lui Israel să caute la fața lui Moisi pentru slava feței lui cea trecătoare :

8. Cum nu mai mult slujba duhului va fi cu slavă ?

9. Că de *a fost* slujba osîndirei slavă, cu mult mai virtos prisosește slujba dreptății întru slavă.

10. Că nici s'a slăvit ceea ce era slăvită întru această parte, pentru slava cea covârșitoare.

11. Că de *a fost* cea trecătoare slăvită, cu mult mai *virtos* cea netrecătoare va fi întru slavă.

12. Drept aceea avînd nădejde ca aceasta, multă îndrăznire întruieștim :

13. Și nu precum Moisi *care* putea acoperemînt preste fața sa, ca să nu caute fiil lui Israel la sfîrșitul celei ce era trecătoare :

14. Ci s'au orbit înțelegerile lor : că până astăzi același acoperemînt întru cetirea legii vechi rămîne nedescoperit ; care *acoperemînt* întru Hristos se strică.

15. Ci până astăzi, când se cetește Moisi, acoperemînt pre inima lor zace.

16. Iar când se vor întoarce cătră Domnul, se va lua acoperemîntul.

17. Iar Domnul este Duhul ; și unde *este* Duhul Domnului, acolo *este* slobodînia.

18. Iar noi toți eu față desco-

II. CORINTENI, IV.

perită slava Domnului ca prin oglindă privind, spre același chip ne prefacem din slavă în slavă, ca din Duhul Domnului.

CAPITOLUL IV.

Pentru aceea având slujba aceasta, duple cum suntem miluiți, nu slăbim;

2. Ci ne am lepădat de cele ascunse ale rușinei, nu intru vicleșug umblând, nici strămutând cuvântul lui Dumnezeu; ci cu arătarea adovărului adevărându-ne pre noi spre toată știința oamenilor înaintea lui Dumnezeu.

3. Iar de este și acoperită evanghelia noastră, întru cei peritori este acoperită:

4. Intru cari dumnezeul voacului acestuia a orbit mințile necredincioșilor, ca să nu le lumineze lor lumina evangheliei slavei lui Hristos, care este chipul lui Dumnezeu.

5. Că nu pre noi ne propovăduim, ci pre Hristos Iisus Domnul; iar pre noi slujitori voa pentru Iisus.

6. Că Dumnezeu, care a dat să lumineze dintru întunecării lumina, acela a strălucit întru inimele noastre, spre luminarea cunoștinței slavei lui Dumnezeu în fața lui Iisus Hristos.

7. Și avem comoara aceasta în vase de lut, ca mulțimea puterii să fie a lui Dumnezeu, iar nu din noi.

8. Intru toate, necaz pătimind, dar nu strămătorându-ne; lipsiți

fiind, dar nu de tot desnădăjduindu-ne;

9. Goniți fiind, dar nu părăsiți; surpați fiind, dar nu prăpădiți;

10. În toată vremea omorirea Domnului Iisus în trup purtându-o, ca și viața lui Iisus să se arate în trupul nostru.

11. Că pururea noi cei vii la moarte ne dăm pentru Iisus, ca și viața lui Iisus, să se arate în trupul nostru cel viitor.

12. Pentru aceea dar moartea intru noi se lucrează, iar viața întru voi.

13. Iar având același duh al credinței, precum este scris, Credut-am, pentru aceea am și grăit; și noi credem, pentru aceea și grăim;

14. Știind că cel ce a ridicat pre Domnul Iisus și pre noi prin Iisus ne va rădica, și ne va pune împreună cu voi.

15. Că toate sunt pentru voi, ca harul înmulțindu-se, prin cei mai mulți să prisosească mulțumirea spre slava lui Dumnezeu.

16. Pentru aceea nu slăbim; ci de s'ar și strica omul nostru cel din afară, dar cel dinăuntru se înnoiește din zi în zi.

17. Pentru că necazul nostru de acum ourend trecător, și ușor, vecinică și preste măsură mare slavă lucrează întru noi:

18. Neprivind noi la cele ce se văd, ci la cele ce nu se văd: că cele ce se văd sunt trecătoare; iar cele ce nu se văd sunt vecinice.

CAPITOLUL V.

Că știm că de se va strica casa noastră cea pământească a cortului acestuia, zidire de la Dumnezeu avem, casă nefăcută de mână, vecinică în ceruri.

2. Că de aceasta suspinăm, dorind să ne îmbrăcăm într-un lăcaș al nostru din cer:

3. Numai de ne vom și îmbrăca, nu ne vom afla goi.

4. Că cei ce suntem în cortul *acesta* suspinăm, îngreuiându-ne: pentru că nu voim să ne desbrăcăm, ci să ne îmbrăcăm, ca ce este muritor să se înghită de viață.

5. Iar cel ce ne a făcut pe noi spre înșăși aceasta Dumnezeu *este*, care a și dat noastră arvuna Duhului.

6. Indrăznim, drept aceea, pururea, știind că petrecând în trup, suntem depărtați de la Domnul:

7. (Că prin credință umblăm, iar nu prin vedere:)

8. Nădăjduim, și bine voim mai bine să fim depărtați de trup, și să petrecem cu Domnul.

9. Pentru aceea ne și nevoim, ca ori petrecând, ori depărtați fiind, să fim bine plăcuți lui.

10. Pentru că noi toți trebuie să ne arătăm înaintea divanului lui Hristos; ca să iee fie-care după cum a făcut, cele ce s-au lucrat prin trup, ori bine ori rău.

11. Știind dar frica Domnului, pre oamneni aducem la adevăr; iar lui Dumnezeu arătați suntem; și nădăjduesc că și întru științele voastre suntem arătați.

12. Că nu ne lăudăm iarăși pre noi înaintea voastră, ci pricină dăm voă de laudă pentru noi, ca să aveți *cuvânt* pentru cei ce se laudă în față, iar nu în inimă.

13. Că ori de ne răpim cu mintea, *este* pentru Dumnezeu: ori de suntem așezați cu mintea, *este* pentru voi.

14. Că dragostea lui Hristos ne stringe pe noi; socotind noi aceasta, că de a murit unul pentru toți, iată dar toți au murit:

15. Și că pentru toți a murit, ca cei ce viază să nu mai vieze loru-și, ci celui ce a murit pentru ei, și a înviat.

16. Pentru aceea noi de acum pre nimeni nu știm după trup: iar de am și știut pre Hristos după trup, dar de acum nu 'l mai știm.

17. Decă dar ori-care *este* întru Hristos, făptură nouă *este*: cele vechi au trecut; iată, toate s-au făcut noue.

18. Și toate de la Dumnezeu *sunt* care ne a împăcat pre noi lui-și prin Iisus Hristos, și ne a dat noastră slujba împăcării;

19. Pentru că Dumnezeu era întru Hristos, împăcând lumea lui-și, nesocotind lor păcatele lor; și puind întru noi cuvântul împăcării.

20. Drept aceea în locul lui Hristos *vă* rugăm, ca cum Dumnezeu s'ar ruga prin noi: rugămu-vă în locul lui Hristos, împăcați-vă cu Dumnezeu.

21. Pentru că pre cel ce n'a cunoscut păcat, pentru noi păcat 'l a făcut; ca noi să ne fa-

II. CORINTENI, VI.

cem dreptatea lui Dumnezeu întru densul.

CAPITOLUL VI.

[Iar noi împreună lucrând *cu ei*,
vă și rugăm, ca nu înșesert ha-
rul lui Dumnezeu să primiți voi.

2. (Că dăce, în vreme primită
te am ascultat, și în ziua măn-
tuirii ți am ajutat ție: iată, a-
cum *este* vreme bine primită;
iată, acum *este* ziua mântuirii.)

3. Nici o sminteală întru ni-
mic dând, ca slujba *noastră* să
fie fără prihană;

4. Ci întru toate puindu-ne pre
noi înainte ca slujitorii ai lui Dum-
neșu, întru multă răbdare, în
necașuri, în nevoi, în strimto-
rări.

5. Întru bătaii, în temnițe, în
zărve, în ostenele, în priveghieri,
în posturi;

6. Întru curăție, întru cunoș-
tință, întru îndelungă răbdare,
în bunătațe, întru Duhul Sfint,
în dragoste neșătatnică.

7. Întru cuvântul adevărului,
în puterea lui Dumnezeu, prin
armele dreptății cele d'a dreapta
și cele d'a stânga,

8. Prin slavă și necinste, prin
grăire de rău și laudă; ca niște
înșălători, și adevărați;

9. Ca niște necunoscuți, și cu-
noscuți; ca cei ce murim, și iată.
sântem vii; ca niște pedepsiți,
și nu omoriți;

10. Ca niște întristați, iar pu-
rarea bucurându-ne; ca niște să-
raci, iar pre mulți îmbogățind; ca
nimic având, și toate avându-le.

11. Gura noastră s'a deschis
cătră voi, Corinteni, inima noas-
tră s'a lărgit.

12. Nu vă strimtoați întru
noi, ci vă strimtoați în pân-
tele voastre.

13. Pentru aceeași răsplătire,
(ca unor fi grăesc.) lărgiți-vă
și voi.

14. Nu vă înjugați întru alt
jug cu cei necredincioși: că ce
impărtășire are dreptatea cu fără
de legea? sau ce împreunare are
lumina cu întunerecul?

15. Sau ce unire are Hristos
cu Veliar? sau ce parte este cre-
dinciosului cu cel necredincios?

16. Sau ce însoțire este bise-
ricii lui Dumnezeu cu idolii? că
voi sânteți biserica lui Dumne-
șu celui viu; precum a șis Dum-
neșu, Voi lăcui întru ei, și voi
umbla *între ei*; și voi filor Dum-
neșu, și ei mi vor fi mie norod.

17. Pentru aceea ești din mij-
locul lor, și vă osebiți, dăce Dom-
nul, și de necurăție să nu vă
atingeți; și eu voi primi pre voi,

18. Și voi fi voă Tată, și voi
veți fi mie fi și fete, dăce Dom-
nul. A-tot-țiitorul.

CAPITOLUL VII.

Deci aceste făgăduințe având,
iubiților. să ne curățim pre
noi de toată spurcăciunea tru-
pului și a duhului, făcând sîn-
tenie întru frica lui Dumnezeu.

2. Cuprindeți-ne pre noi; pre
nimeni n'am nedreptățit, pre ni-
meni n'am stricat, pre nimeni
n'am înșelat.

II. CORINTENI, VII.

3. Nu spre osîndire dic *acea-sta*: că am ȋis mai înainte, că in inimile noastre sînteți, ca împreună să murim și împreună să viem.

4. Multă înî este îndrăzneala cătră voi, multă înî este lauda pentru voi: umplutu-m'am de mîngălere, de prisosit am bucurie întru tot necazul nostru.

5. Că venind noi în Machedonia, nici o odihnă n'a avut trupul nostru, ci întru toate am fost necăjiți; din afară războaie, din lăuntru temeri.

6. Ci Dumne-deu cel ce mîngăie pre cei smeriți, ne a mîngăiat pre noi cu venirea lui Tit;

7. Și nu numai cu venirea lui, ci și cu mîngăierea cu care s'a mîngăiat de voi, spuindu-ne noă dorirea voastră, plîngerea voastră, rîvna voastră pentru mine; cît eū mai mult m'am bucurat.

8. Pentru aceea de v'am și întristat pre voi prin epistolie, nu mă căesc, măcar de mō și căiam: că vĕd că epistolia aceea măcar de v'a și întristat, până la o vreme.

9. Acum mă bucur, nu căci v'ați fost întristat, ci căci v'ați întristat spre pocăință: că v'ați fost întristat duple Dumne-deu, ca întru nimic să nu vĕ păgubiți de cătră noi.

10. Că întristarea care este duple Dumne-deu pocăință spre mîntuire fără de căință lucrează: iar întristarea lumii moarte lucrează.

11. Că iată aceasta singură,

căci duple Dumne-deu v'ați întristat voi, cîtă sirguință a făcut întru voi, dar încă rĕspuns, încă mînie, încă frică, încă dorință, încă rîvnă, încă izbîndă ! Întru toate v'ați arătat pre voi curați a fi întru acest lucru.

12. Decî de am și scris voă, nu pentru cel ce a nedreptătit, nici pentru cel ce s'a nedreptătit, ci să se arăte cătră voi sirguința noastră cea pentru voi înaintea lui Dumne-deu.

13. Pentru aceasta ne am mîngăiat de mîngăierea voastră: iar mult mai virtos ne am bucurat de bucuria lui Tit, că s'a odihnit duhul lui de cătră voi toți.

14. Că ori de ce m'am lăudat înaintea lui pentru voi, nu m'am rușinat; ci precum toate întru adevăr le am grăit voă, așa și lauda noastră ce a fost cătră Tit, adevărată s'a făcut.

15. Și inima lui mai mult este spre voi, aducĕndu'si aminte de ascultarea voastră a tuturilor, in ce chip cu frică și cu cutremur 'l ați primit pre el.

16. Drept aceea mă bucur că de toate am nădejde spre voi.

CAPITOLUL VIII.

Iar vĕ facem voă, fraților, știre de harul lui Dumne-deu cel dat întru bisericile Machedoniei;

2. Că întru multă ispită de necaz prisosința bucuriei lor și sărăciea lor cea adîncă a sporit spre bogăția bunătății lor.

3. Căci duple puterea lor. mărtu-

risesc însu-mi, și preste putere voioși *aū* fost;

4. Cu multă rugăminte rugându-ne pre noi oa să luăm darul, și împărtășirea slujbei celei către sfinți.

5. Și nu precum aveam nădejde, ci singuri pre sine s'aū dat întîiū Domnului, și noă prin voia lui Dumnezeu.

6. Cât am rugat noi pre Tit, ca precum mai înainte a început, așa să și săvîrșească intru voi și darul acesta!

7. Și precum intru toate prisosiți, cu credința, și cu cuvîntul, și cu cunoștința, și cu toată sirguința, și cu dragostea voastră către noi, așa și intru darul acesta să prisosiți.

8. Nu ca cum ași porunci grăesc, ci prin sirguința altora, și adevărînța dragostei voastre dovedind.

9. Că știți harul Domnului nostru Iisus Hristos, că pentru voi a sărăcit, bogat fiind, ca voi cu sărăciea lui să vă îmbogățiți.

10. Și sfat intru aceasta v'edău: că aceasta este voă de folos, cari nu numai a face, ci încă și a vrea ați început mai înainte din anul trecut.

11. Iar acum și a face să împliniți; ca precum v'a fost osirdiea a vrea, așa să fie și a împlini dintru cele ce aveți.

12. Că de este voia gata, după cât are cineva *este* bine primită, iar nu după cât nu are.

13. Că nu *voiă* ca să fie altora odihnă, iar voă necaz:

14. Ci dintru întocmire în

vremea de acum ca prisosința voastră să îplinească lipsa aceloră, ca și prisosința aceloră să îplinească lipsa voastră: ca să fie întocmire:

15. Precum este scris. Celui cu multul nu 'i a prisosit; și celui cu puținel nu 'i a lipsit.

16. Iar mulțumită *fiel* lui Dumnezeu, celui ce a dat această osirdie pentru voi în inima lui Tit.

17. Căci îndemnarea aceea o a primit; și fiind mai osirduitor, de bună voie a eșit și vine la voi.

18. Și am trimes împreună cu el și pre fratele, a căruī laudă intru evanghelie *este* prin toate bisericele;

19. Și nu numai *aceasta*, ci și hirotonisit este de biserică să fie soție călătoriei noastre cu darul acesta ce se slujește de noi spre slava Domnului, și *spre a arăta* osirdiea voastră:

20. Ferindu-ne de aceasta, ca să nu ne prihănească pre noi cineva intru această indestulată și mare strînsoare ce se slujește de noi:

21. Că facem purtare de grijă de cele bune, nu numai înaintea Domnului, ci și înaintea oamenilor.

22. Și am trimes împreună cu ei și pre fratele nostru; pre care 'l am ispitit intru multe de multe ori că este osirduitor, iar acum cu mult mai osirduitor, pentru nădăjduirea cea multă spre voi.

23. Și ori pentru Tit, părtaş

II. CORINTENI, IX.

mie *este* și intru voi împreună lucrător : orî pentru frații noștri, apostolii bisericelor *sînt*, și slava lui Hristos.

24. Drept aceea arătarea dragostei voastre, și a laudei noastre pentru voi, spre dînsul să o arătați în fața bisericelor.

CAPITOLUL IX.

Că pentru slujba cea către sfinți, de prisosit este a scrie voă :

2. Că știu bună-voința voastră, cu care pentru voi mă laud cătră Machedonenii, că Ahaia s'a gătit din anul trecut ; și rivna cea din voi pre cei mai mulți a îndemnat.

3. Și am trimis pre frați, ca nu îndesert să fie lauda noastră cea pentru voi în partea aceasta ; ca precum am dis, să fiți gata :

4. Ca nu cumva de vor veni împreună cu mine Machedonenii, și vă vor afla pre voi negătiți, să ne rușinăm noi (ca să nu dicem voi) intru starea aceasta a laudei.

5. Drept aceea de nevoie a fi am socotit a îndemna pre frați, ca să vie mai înainte la voi, și să gătească blagoslovenia voastră cea mai înainte făgăduită, ca să fie aceea gata, așa ca o blagoslovenie, iar nu ca o lăcomie.

6. Iar aceasta *dic*, Cel ce samănă cu scumpețe, cu scumpețe va și secera ; iar cel ce

samănă intru blagoslovenie, intru blagoslovenie va și secera.

7. Fie-care *să* dea precum se îndură cu inima ; nu dintru mahnire, sau de silă ; că pre dătătorul de bună voie iubește Dumnezeu.

8. Și puternic *este* Dumnezeu să prisosască tot harul spre voi ; ca intru toate pururea toată îndestularea avînd, să prisosiți spre tot lucrul bun :

9. (Precum este scris, împărțit-a ; dat-a săracilor : dreptatea lui rămâne în veac.

10. Iar cel ce dă sămînța sămînătorului să vă dea și pâine spre mîncare, și să înmulțească sămînța voastră, și să crească roadele dreptății voastre ;)

11. Ca intru toate să vă îmbogățiți spre toată darea cea cu îndestulare, care lucrează prin noi mulțumită lui Dumnezeu.

12. Căci dregătoria slujbei acesteia nu numai împlinește lipscele sfinților, ci prisosește prin multe mulțumite lui Dumnezeu ;

13. Prin adevărirea slujbei acesteia slăvind ei pre Dumnezeu pentru ascultarea mărturisirei voastre la evanghelia lui Hristos, și pentru bunătatea împărțisirii către dînsul, și către toți ;

14. Și cu rugăciunea lor pentru voi, cari vă doresc pre voi pentru harul lui Dumnezeu cel de prisosit intru voi.

15. Iar mulțumită lui Dumnezeu pentru darul lui cel neșpus.

CAPITOLUL X.

Si insu-mi eu Pavel vă rog pre voi prin blândetele și liniștea lui Hristos, care de față *sunt* smerit între voi, iar depărtat fiind îndrăznesc spre voi.

2. Și vă rog pre voi, ca și de față fiind să nu îndrăznesc cu îndrăznirea, cu care socotesc să îndrăznesc împotriva unora, cari ne socotesc pre noi, că umblăm după trup.

3. Că în trup umblând, nu ne oștim trupește.

4. (Că armele oștirei noastre nu *sunt* trupești, ci puternice lui Dumnezeu spre surparea tărieilor ;)

5. Surpând izvodirile minții, și toată înălțarea care se ridică împotriva științei lui Dumnezeu, și robind toată înțelegerea spre ascultarea lui Hristos ;

6. Și gata având a pedepsi toată neascultarea, când se va implini ascultarea voastră.

7. La cele din față vă uitați? De se nădăjdueste cineva că este al lui Hristos, aceasta să gândească iarăși de la sine, că precum el *este* al lui Hristos, așa și noi al lui Hristos *săntem*.

8. Că de mă voiți și lăuda ceva mai mult pentru puterea noastră, care ne a dat Domnul noastră spre zidire, iar nu spre răsipirea voastră, nu mă voiți rușina.

9. Ci ca să nu mă arăt ca cum v-ași speria pre voi prin scrisori.

10. Că epistoliile lui, dic ei, grele sunt și tari ; iar venirea trupului *este* slabă, și cuvântul lui *deșălmăț*.

11. Aceasta să socotească unul ca acela, că în ce chip *suntem* cu cuvântul prin epistolă nefiind de față. Într'acest chip *suntem* și de față cu lucrul.

12. Că nu îndrăznim să ne numărăm, sau să ne amestecăm cu unii ce se laudă pre sineși singuri ; ci aceia între sine pre sineși măsurându-se și asemănându-se pre sineși loru-și, nu pricep.

13. Iar noi nu întru cele ce *sunt* preste măsură ne vom lăuda, ci după măsura îndreptarului cu care ne a măsurat noastră Dumnezeu, măsură a ajunge și până la voi.

14. Că nu ca cum n'am fi ajuns la voi, mai mult ne întindem pre noi ; că și până la voi am ajuns cu evanghelia lui Hristos:

15. Nu întru cele ce *sunt* preste măsură lăudându-ne *adecă* în ostenele streine ; ci având nădejde, că crescând credința voastră, ne vom mări întru voi după îndreptarul nostru de prisosit.

16. Ca și în părțile cele mai departe de voi să propovăduim evanghelia, nu întru îndreptar strein în cele gata să ne lăudăm.

17. Iar cel ce se laudă, întru Domnul să se laude.

18. Că nu cel ce se laudă pre sine *este* ales, ci pre care Domnul îl laudă.

CAPITOLUL XI.

O de m'afî si suferit puțin pentru neînțelepția; dar și m'afî suferiți.

2. Că vă rivnesc pre voi cu rivnă, a lui Dumnezeu: că v'am logodit unui bărbat, fecioară curată să vă pun înaintea lui Hristos.

3. Ci m'afî tem, ca nu cumva precum șerpelo a amăgit pre Eva cu vicleșugul său, așa să se strice și înțelegerile voastre de la adevărul cea întru Hristos.

4. Că de ar propovedui cel ce vine pre alt Iisus, pre care n'am propoveduit, sau de afî lua alt duh, care n'afî luat, sau altă evanghelie, care n'afî primit, bino 'l afî suferi.

5. Că socotesc cum că cu nimic nu sunt mai jos de cât apostolii cel mai mari.

6. Că de *sunt* și prost cu cuventul, dar nu cu știința; ci pretutindenea am fost arătați întru toate la voi.

7. Aă doară păcat am făcut pre mine smerindu-mă ca voi să vă înălțați, că în dară evangheliea lui Dumnezeu am bine vestit voă.

8. Alte biserici am jefuit luând de cheltueală spre a sluji voă.

9. Si venind de față la voi, și fiind lipsit, nimului n'am făcut supărare: că lipsa mea o aă implinit frații cari veniseră de la Macedonia; și întru toate m'am păzit pre mine voă fără de supărare, și m'afî voi păzi.

10. Este adevărul lui Hristos

întru mine, că lauda aceasta nu se va îngrădi mie în laturile Ahaiei.

11. Pentru ce? pentru că doară nu vă iubesc pre voi? Dumnezeu știe.

12. Iar ceea ce fac, încă voi face, ca să taiu pricina celor ce poftesc pricină; ca întru ceea ce se laudă să se afle ca și noi.

13. Că unii ca aceia *sunt* apostoli mincinoși, lucrători vicleni, închipuindu-se întru apostolii lui Hristos.

14. Și nu este de minunat; că însuși Satana se prefacă în inger de lumină.

15. Nu este dar lucru mare de se prefac și slujitorii lui ca slujitorii dreptății; căroră va fi stârșitul după faptele lor.

16. Iarăși dic, Să nu mă socotească cineva că sunt fără de minte; iar de nu, măcar ca pre un fără de minte primiți-mă, ca puțin ceva să mă laud și eu.

17. Iar ce grăesc, nu grăesc după Domnul, ci ca întru neînțelepție, în starea aceasta a laudei.

18. De vreme ce mulți se laudă după trup, și eu mă voi lauda.

19. Că bucuroși suferiți pre cei neînțelepți, fiind voi înțelepți.

20. Că suferiți, de vă robește cineva pre voi, de vă mănâncă cineva, de vă iea cineva *al vostru*, de se semețește cineva, de vă bate cineva preste obraz.

21. Pre necinste dic, ca cum noi am fi neputincioși. Iar în-

II. CORINTENI, XII.

tru ce îndrăznește cineva, (întru neînțelepție dîc,) îndrăznesc și eu.

22. Iudei sînt? și eu. Sămânța a lui Avraam sînt? și eu.

23. Slugi ale lui Hristos sînt? (ca un neînțelept grăesc) mai virtos eu; întru ostenele mai mult, întru bătăi preste măsură, în temniță mai ades, în morți de multe ori.

24. De la Iudei de cinci ori câte patru-deci fără una de lovitură am luat.

25. De trei ori cu toge am fost bătut, odată cu pietre am fost improșcat, de trei ori s'a sfărâmat corabia cu mine, o noapte și o zi întru adînc am petrecut; *

26. În călătorii de multe ori, în primejdii în riuri, în primejdii de călără tâlhari, în primejdii de călără rudenii, în primejdii de călără păgânii, în primejdii în cetăți, în primejdii în pustie, în primejdii în mare, în primejdii între frații cei mincinoși;

27. Întru osteneală și în suferință, în privegherii de multe ori, în foamă și în sete, în posturi adese ori, în frig și în golătate.

28. Fără de cele din afară, năvăliri asupra mea în toate zilele, grija tuturilor bisericilor.

29. Cine este neputincios, și eu să nu fiu neputincios? cine se smintește, și eu să nu mă apînd?

30. De se cuvine a mă lăuda,

de neputințele mele mă voiî lăuda.

31. Dumne-deu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, cel ce este bine cuvîntat în vecl. știe că nu mint.

32. În Damasc m-am marele norodului al lui Areta împăratul păzia cetatea Damascului, vrînd să mă prindă:

33. Și pre o ferastră întru o coșniță m'am slobo-dit preste zid, și am scăpat din mâinele lui.

CAPITOLUL XII.

Însă a mă lăuda nu'mi este de folos. Voiî veni la vedeniile și descoperirile Domnului.

2. Știu pre un om întru Hristos mai înainte cu patru-spre-dece ani, (sau în trup, nu știu; sau afară de trup, nu știu: Dumnezeu știe;) că s'a răpit unul ca acesta până la al treilea cer.

3. Și știu pre acest om, (sau în trup, nu știu, sau afară de trup, nu știu: Dumnezeu știe;)

4. Că s'a răpit în raiu, și a audît cuvinte nespuse, care nu este slobo-d omului a le grăi.

5. Pentru unul ca acesta mă voiî lăuda: iar pentru mine nu mă voiî lăuda, fără numai întru neputințele mele.

6. Că de voiî și vrea să mă laud, nu voiî fi fără de minte; că adevărul voiî grăi: iar las. ca să nu cugete cineva de mine mai mult de cît vede, sau aude ceva de la mine.

7. Și pentru mulțimea desco-

II. CORINTENI, XIII.

peririlor ca să nu mă înalț, dătu-mi-s'a mie îmbolnăvitor trupului, ingerul Satanei ca să mă bată preste obraz, ca să nu mă înalț.

8. Pentru care lucru de trei ori pre Domnul am rugat, ca să l' depărteze de la mine.

9. Și m' a dīs mie, Destul este ție harul meu: că puterea mea întru neputință se face desăvârșit. Cu dulceață dar mă voi lăuda mai mult întru neputințele mele, ca să lăcuească întru mine puterea lui Hristos.

10. Pentru aceea bino voesc întru neputințe, întru defăimări, în nevoi, în goane, întru strimtorări pentru Hristos: căci când slăbesc, atunci sunt tare.

11. Făcutu-m'am fără de minte lăudându-mă; voi m'ați silit: că mie mi se cădea să fiu lăudat de către voi: că cu nimie nu sunt mai de jos de cât apostolii cel mai mari, măcar că nimie sunt.

12. Că semnele apostolului s'a u lucrat întru voi întru toată răbdarea, prin semne, și minuni, și puteri.

13. Că ce este de care să fiți mai lipsiți de cât cele-lalte biserică, fără numai că eu nu v'am făcut supărare? ertați-mi mie nedreptatea aceasta.

14. Iată a treia oară cu aceasta gata sunt a veni la voi; și nu voi supăra pre voi: că nu caut ale voastre, ci pre voi: că nu sunt datorți fiți să agonisească părinților, ci părinții fiilor.

15. Iar eu prea cu dulceață

voi oheltui și mă voi cheltui și pre mine pentru sufletele voastre; măcar că mai mult iubindu-vă pre voi, mai puțin sunt iubit de voi.

16. Ci fie, eu nu v'am îngreuiat pre voi: ci fiind istet, cu meșteșug v'am prins pre voi.

17. A u doară prin cineva din cei ce am trimis la voi v'am jefuit pre voi?

18. Am rugat pre Tit, și împreună cu el am trimis pre frațele. A u doară v'a jefuit ceva Tit? a u nu cu același duh am umblat? a u nu pre aceleași urme?

19. A u iar vă pare că ne îndreptăm înaintea voastră? înaintea lui Dumnezeu întru Hristos grăim: și acestea toate facem, iubiți mei, pentru a voastră zidire.

20. Că mă tem, nu cumva dacă voi veni, să vă aflu pre voi precum nu voesc, și eu să mă aflu voă precum nu voiți: nu cumva să fie prigoniri, pisme, mâni, sfădi, cleветiri, șopuiri, semeși, netocmiri:

21. Nu cumva iarăși dacă voi veni să mă smerească Dumnezeu meu la voi, și voi plângă pre mulți cari a u păcătuit mai înainte, și nu s'a u pocăit de necurăția și curviea și spurcăciunea care a u făcut.

CAPITOLUL. XIII.

Iată a treia oară cu aceasta vin la voi. În gura a doi sa u a trei marturi va sta tot graiul.

II. CORINTENI, XIII.

2. Am dis mai înainte, și iarăși dic mai înainte, precum când am fost de față la voi a doua oară; și acum nefiind de față scriu celor ce mai înainte au păcătuit, și celorlalți tuturor, că de voi voi veni iarăși, nu voi cruța.

3. De vreme ce căutați ispitire a lui Hristos celui ce grăește intru mine, care la voi nu este neputincios, ci puternic intru voi.

4. Că de s'a și răstignit dintru neputință, dar este viu din puterea lui Dumnezeu. Pentru că și noi suntem neputincioși intru el, ci vom fi vii împreună cu dănsul din puterea lui Dumnezeu spre voi.

5. Pre voi înși-vă vă ispitiți, de sunteți intru credință; pre voi înși-vă vă cereați. Aș nu vă cunoașteți pre voi, că Iisus Hristos este intru voi, fără numai de sunteți netrebici?

6. Ci nădăduesc că veți cunoaște că noi nu suntem netrebici.

7. Iar mă rog lui Dumnezeu să nu faceți nici un rău; nu ca să ne arătăm noi lămurii, ci ca

să faceți voi binele, iar noi ca niște netrebici să fim.

8. Că nu putem ceva împotriva adevărului, ci pentru adevărul.

9. Că ne bucurăm când noi suntem slabi, iar voi sunteți tari; iar pentru această ne și rugăm, ca voi să fiți desăvârșiți.

10. Pentru acestea acestea scriu nefiind de față la voi, ca fiind de față să nu fac cu asprime, după puterea care mi s'a dat mie Domnul spre zidire, iar nu spre surpare.

11. Deoi, fraților, bucurați-vă. Fiți desăvârșiți, mângâiați-vă, aceeași cugetați, pace să aveți; și Dumnezeu dragostei și al păcii va fi cu voi.

12. Închinați-vă unul altuia cu sărutare sfântă.

13. Închină-se voă toți sfinții,

14. Harul Domnului Iisus Hristos, și dragostea lui Dumnezeu, și împărtășirea Sfântului Duh, cu voi cu toți. Amin.

|| Cea a doua epistolă către Corinteni s'a scris de la Filippi cetate a Machedoniei, prin Tit și Luca.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRĂ GALATENI.

CAPITOLUL I.

Pavel, apostolul, (nu de la oameni, nici prin om, ci prin

Iisus Hristos, și Dumnezeu Tatăl, care l'a înviat pre el din morți;)

2. Și toți frații cari sunt im-

preună cu mine, bisericelor Galatiei:

3. Har voă și pace de la Dumnezeu Tatăl, și de la Domnul nostru Iisus Hristos,

4. Care s'a dat pre sine pentru păcatele noastre, ca să ne scoată pre noi dintr'acest veac de acum rău, duple voia lui Dumnezeu și Tatălui nostru:

5. Căruia este slava în vecii vecilor. Amin.

6. Mă mir că așa de curând vă mutați de la cel ce v'a chie-mat pre voi prin harul lui Hristos la altă evanghelie:

7. Care nu este altă; fără numai sunt oare-caril ce vă turbură pre voi, și voesc să stră-mute evanghelia lui Hristos.

8. Ci măcar și noi, sau inger din cer de vă va propovedui voă altă evanghelie afară de ceea ce am propoveduit voă, anatema să fie.

9. Precum am dis mai înainte, și acum iarăși dic, Ori cine de vă va propovedui voă altă evanghelie afară de ceea ce ați luat, anatema să fie.

10. Că acum pre oameni aduc la adevăr, sau pre Dumnezeu? sau caut oamenilor să plac? că de așa plăcea încă oamenilor, n'ași fi slugă lui Hristos.

11. Iar spun voă, fraților, că evanghelia cea propoveduită de mine nu este duple om.

12. Că nici eu de la om o am luat pre aceasta, nici m'am în-vățat, ci prin descoperirea lui Iisus Hristos.

13. Că ați auzit de petrecerea

mea oare-când întru credința Iudaicească, că preste măsură goniam biserica lui Dumnezeu, și o stricam pre ea:

14. Și sporiam în credința Iudaicească mai mult de cât mulți din cei de o vîrstă cu mine în neamul meu, foarte rîvnitor fiind părinteștilor mele obiceiuri.

15. Iar când bine a voit Dumnezeu, cel ce m'a ales din pîntecel mamei mele, și m'a chie-mat prin harul său,

16. Ca să descoperă pre Fiul său întru mine, ca să îl bine vestesc pre el întru păgâni; îndată nu m'am sfătuit cu trupul și sângele:

17. Nici m'am suit în Ierusalim către apostolii cei mai înainte de mine; ci m'am dus în Arabia, și iarăși m'am întors la Damasc.

18. Apoi după trei ani m'am suit în Ierusalim să ved pre Petru, și m'am zăbăvit la el cinci-spre-dece zile.

19. Iar pre altul din apostoli n'am vădut, fără numai pre Iacov fratele Domnului.

20. Iar cele cesoriu voi, iată înainte lui Dumnezeu, că nu mint.

21. După aceea am venit în la-turile Siriei și ale Cilichiei;

22. Și eram necunoscut la față de bisericile Iudei cele întru Hristos:

23. Ci numai s'auziseră, Că cel ce ne gonja pre noi oare-când, acum propoveduie credința care oare-când o pierdea.

24. Și slăviau întru mine pre Dumnezeu.

CAPITOLUL II.

Apoi după patru-spre-dece ani iarăși m'am suit în Ierusalim cu Varnava, împreună luând și pre Tit cu noi.

2. Și m'am suit după descoperire, și le am spus lor evanghelia care propovăduiesc întru Neamuri, iar deosebii celor mai aleși, ca nu cumva să alerg în deșert, sau să fiu alergat.

3. Ci nici Tit, care era cu mine, Ellin fiind, n'a fost silit să se tac împrejur:

4. Și pentru frații cei mincunoși ce veniseră, cari intraseră pre ascuns să iscodească slobodănia noastră care avem întru Hristos Iisus; ca pre noi să ne supue robiei:

5. Căroa nici cât este un ceas nu ne am plecat a ne supune; ca adevărul evangheliei să rămăe întru voi.

6. Iar de cătră cei ce se socotiau a fi ceva, (în ce chip oarecând erau, nu oschesc: Dumnezeu fața omului nu primește:) că cei ce se socotiau a fi ceva nimie nu 'm'au adaos mai mult.

7. Ci încă împotriva, vedând că mi s'a încredințat mie evanghelia netăerei-imprejur, precum lui Petru a tăerei-imprejur;

8. (Că cel ce a lucrat lui Petru spre apostolia tăerei-imprejur, a luorat și mie întru Neamuri:)

9. Și cunoscând harul cel dat mie, Iacov, și Chifa, și Ioan, cari se socotiau a fi stâlpi, au dat mie și lui Varnava dreapta împărțirei; ca noi să mergem

la păgâni, iar ei la tăerea-imprejur.

10. Numai ca să ne aducem aminte de cei lipsiți; oare m'am și nevoit aceasta a face.

11. Iar când a venit Petru în Antiohia, de față 'l am stătut împotriva, că era vrednic de înfruntare.

12. Că mai înainte de a veni oare-cari de la Iacov, cu Neamurile mânca: iar dacă au venit, se feria și se osebia pre sine, temându-se de cei ce erau din tăerea-imprejur.

13. Și împreună s'au fătărnicit cu el și cei-l-alți Iudei; cât și Varnava s'a tras cu fătărnicia lor.

14. Ci dacă am vădut că nu umblă drept după adevărul evangheliei, am dis lui Petru înaintea tutulor, Dacă tu fiind Iudeu, ca Neamurile viețuești, iar nu ca Iudeii, pentru ce silești pre Neamuri să ție ca Iudeii?

15. Noi cari sântem din fire Iudei, iar nu din Neamuri păcătoși,

16. Știind că nu se îndreptează omul din faptele legii, oi numai prin credința lui Iisus Hristos, și noi întru Iisus Hristos am credut, ca să ne îndreptăm din credința lui Hristos, iar nu din faptele legii: că nu ne va îndrepta din faptele legii tot trupul.

17. Iar dacă căutând să ne îndreptăm întru Hristos, ne am aflat și singuri păcătoși, au doară Hristos este slujitor păcatului? Să nu fie.

18. Că dacă cele ce am stricat aceleași iarăși le zidesc, călcător

de poruncă pre mine mă adeverez.

19. Că eu prin lege, legei am murit, ca să viez lui Dumnezeu.

20. Cu Hristos împreună m'am răstignit : iar viez ; nu de acum eu, ci viază întru mine Hristos : iar ce viez acum în trup prin credința Fiului lui Dumnezeu viez, care m'a iubit, și s'a dat pre sine pentru mine.

21. Nu lepăd harul lui Dumnezeu : că de *este* prin lege dreapta, Hristos dar în zadar a murit.

CAPITOLUL III.

O fără de minte Galateni, cine pre voi v'a zăvistuit să nu vă plecați adevărului, cărora mai înainte vă era scris Iisus Hristos înaintea ochilor întru voi răstignit ?

2. Aceasta voesc numai să știu de la voi, Din faptele legii ați luat Duhul, sau din auzul credinței ?

3. Așa de fără de minte sunteți ? începând cu Duhul, acum în trup vă săvârșiți ?

4. Atâtea ați pățimit în zadar ? dacă *ora* și în zadar.

5. Deci cel ce vă dă voă Duhul, și lucrează puteri întru voi, oare din faptele legii, sau din auzul credinței *lucrează* ?

6. Precum și Avraam a crezut lui Dumnezeu, și s'a socotit lui întru dreptate.

7. Să știți dar că cei ce sunt din credință, aceia sunt fiii lui Avraam.

8. Și vedând mai înainte scrip-

tura, că din credință îndreptează. Dumnezeu pre păgâni, mai înainte a bine-vestit lui Avraam, *grăind*. Se vor blagoslovi întru tine toate neamurile.

9. Pentru aceea cei ce sunt din credință se blagoslovesc împreună cu credinciosul Avraam.

10. Căci căți sunt din faptele legii sunt sub blăstăm : că scris este, Blăstămat *este* tot cel ce nu va rămânea întru toate cele scrise în cartea legii, ca să le facă pre ele.

11. Iar cum că nu se îndreptează nimeni înaintea lui Dumnezeu prin lege, arătat *este* : că, Dreptul din credință va fi viu.

12. Iar legea nu este din credință : ci, Omul care va face acestea va fi viu întru ele.

13. Hristos ne a răscumpărat pre noi din blăstămul legii, făcându-se pentru noi blăstăm : pentru că scris este, Blăstămat *este* tot cel spânzurat pre lemn :

14. Ca întru Neamuri blagoslovenia lui Avraam să se facă prin Iisus Hristos ; ca făgăduința Duhului să o luăm prin credință.

15. Fraților, ca un om grăso ; Că și așezământul omului cel întărit, nimeni nu'l strică, sau *mai* adaugă.

16. Iar lui Avraam s'a u grăit făgăduințele și sămânței lui. Nu dice, Și semințelor, ca de mulți ; ci ca de unul, Și sămânței tale, care este Hristos.

17. Și aceasta dio, pre așezământul cel întărit mai înainte de la Dumnezeu întru Hristos, legea, care după patru sute și trei-

deci de ani s'a făcut, nu 'l lea-
pădă, ca să strice făgăduința.

18. Că de *este* din lege moște-
nirea, nu mai *este* din făgăduință:
iar lui Avraam prin făgăduință 'l
a dăruit Dumnezeu *moștenirea*.

19. Ce *este* dar legea? Pentru
călcările de porunci s'a adaos,
până când era să vie sămânța,
cărcia s'a dat făgăduința; rinduită
fiind prin ingeri în mânia mijloci-
torului.

20. Iar mijlocitorul al unuia nu
este; iar Dumnezeu unul este.

21. Aă doară legea *este* impo-
triva făgăduințelor lui Dumne-
deu? Să nu fie: că de s'ar fi dat
lege care să poată învia, adevă-
rat din lege ar fi dreptatea.

22. Ci a închis scriptura toate
subt păcat, ca făgăduința din cre-
dința lui Iisus Hristos să se dea
celor ce cred.

23. Iar mai înainte de venirea
credinței, subt lege eram păziți,
închiși fiind spre credința care
era să se descopere.

24. Pentru aceea legea învăță-
toare ne a fost noastră spre Hristos,
ca din credință să ne îndreptăm.

25. Iar dacă a venit credința,
nu mai suntem subt învățător.

26. Că toți fi ai lui Dumnezeu
sunteți prin credință întru Hris-
tos Iisus.

27. Că ori-căți în Hristos v'ați
botezat, în Hristos v'ați îmbrăcat.

28. Nu este Iudeu nici Elîn,
nu este rob nici slobod, nu este
parte bărbătească nici mulcrea-
scă: că voi toți unul sunteți în-
tru Hristos Iisus.

29. Iar dacă *sunteți* voi ai

lui Hristos, iată a lui Avraam
sămânță sunteți, și duple făgă-
duință moștenitori.

CAPITOLUL IV.

Iar dic, Că încâtă vreme moște-
nitorul prunc este, nimic nu
se osebește de slugă, măcar de
este stăpân tutulor;

2. Ci subt epitropi și iconomi
este până la vremea cea rinduită
de tatăl său.

3. Așa și noi, când eram
prunci, subt stăbiile lumii eram
robiți:

4. Iar când a venit împlinirea
vremii, a trimes Dumnezeu pre
Fiul său, cel născut din mulere,
care s'a făcut subt lege,

5. Ca pre cel de subt lege să
'l răscumpere, ca să luăm moș-
tenirea fiească.

6. Iar căci sunteți fi, a trimes
Dumnezeu pre Duhul Fiului său
în inimile voastre, care strigă,
Avva, Părinte.

7. Pentru aceea nu mai ești
rob, ci fiu; iar de ești fiu, și
moștenitor ești lui Dumnezeu
prin Hristos.

8. Ci atunci necunoscând pre
Dumnezeu, slujiați celor ce din
fire nu sunt dumnezei.

9. Iar acum, după ce ați cu-
noscut pre Dumnezeu, iar mai
virtos după ce v'ați cunoscut
de Dumnezeu, cum vă întoar-
ceți iarăși la cele slabe și sărace
stăbi, cărora iarăși de iznoavă
voiți a le sluji?

10. Dilele păziți, și lunele, și
vremile, și anii.

11. Mă tem de voi, ca nu cumva în zadar să mă fiu ostentit la voi.

12. Fraților, rogu-vă pre voi, fiți precum *sunt* eu, că și eu *sunt* precum *săntești* voi: cu nimic nu m'ați nedreptățit.

13. Iar știți că prin slăbiciunea trupului am bine-vestit voă întotdeauna.

14. Și ispita mea care era în trupul meu nu o ați defăimat, nici o ați lepădat; ci ca pre un inger al lui Dumnezeu m'ați primit, ca pre Hristos Iisus.

15. Deci unde este fericirea voastră? că mărturisesc voă, că de *ar fi fost* cu puțință, ochii voștri scotându-și, i ați fi dat mie.

16. Deci dar ați vrăjmaș m'am făcut voă, grăindu-vă voă adevarul?

17. Vă rivnesc ei pre voi, dar nu bine; ci vor să vă osebească pre voi, ca să le urmați lor.

18. Iar bine *este* a urma pururea în *lucru* bun, și nu numai când sunt de față la voi.

19. Fetiți mei, pre cari iarăși cu durere vă nasc, până ce se va închipui Hristos întru voi;

20. Și ași vrea să fiu acum la voi, și să mi schimb glasul meu; că mă îndoesc de voi.

21. Spuneți-mi, cei ce voiți să fiți sub lege, legea n'o auziți.

22. Pentru că scris este, că Avraam doi feciori a avut, unul din slujnică, iar altul din cea slobodă.

23. Ci cel din slujnică duple

trup s'a născut; iar cel din cea slobodă prin făgăduință.

24. Care ați altă înțelegere: că acestea sunt cele două legi; una din muntele Sinaei, care naște spre robie, care est Agar.

25. Că Agar muntele Sinaei este în Arabia, și se alătură cu Ierusalimul acest de acum, și slujește cu feciorii săi.

26. Iar Ierusalimul cel de sus slobod este, care este maică noastră tutulor.

27. Că scris este, Veselește-te cea steapă care nu naște; glăsuște și strigă ceea ce n'ai durere: că mai mulți sunt fiil celei lăsate, de cât ai celeia ce are bărbat.

28. Iar noi, fraților, duple Isaac, fi al făgăduinței suntem.

29. Ci precum atunci cel ce se născuse duple gonia pre cel ce se născuse duple Duh, așa și acum.

30. Dar ce dize scriptura? Gornește pre slujnica și pre feciorul ei: că nu va moșteni fiul slujnicel cu fiul celei slobode.

31. Drept aceea, fraților, nu suntem fi al slujnicel, ci al celei slobode.

CAPITOLUL V.

Intru slobodenia dar cu care Hristos pre noi ne a slobodit stați, și nu cu jugul robiei iarăși vă cuprindeți.

2. Iată, eu Pavel dic voă, că de vă veți tăia împrejur, Hristos nimic voă nu va folosi.

3. Și mărturisesc iarăși la tot

omul ce se tae împrejur, că dator este să împlinească toată legea.

4. Inzadarnici v'ați făcut de către Hristos, cei ce voiți să vă îndreptați prin lege; din har ați căzut.

5. Că noi cu Duhul din credință nădejdea dreptății așteptăm.

6. Că intru Iisus Hristos nici tăerea împrejur folosește, nici netăerea împrejur: ci credința care lucrează prin dragoste.

7. Alergați bine; cine va oprit să nu vă plecați adevărului?

8. Sfatul acesta nu este de la cel ce va chemat pre voi.

9. Puțin aluat toată frământătura dospește.

10. Eu am nădejde de voi intru Domnul, că alt nimic nu veți gândi: iar cel ce vă turbură pre voi va purta judecata, ori-care va fi.

11. Iar eu, fraților, de propovduesc încă tăerea împrejur, pentru ce mai sunt gonit? Iată s'a surpat sminteala crucii.

12. O de s'ar lepăda afară cei ce vă răsvrătesc pre voi.

13. Că voi la slobozenie v'ați chemat, fraților; numai să nu dați slobozenia voastră spre prilej trupului, ci prin dragoste să slujiți unul altuia.

14. Că toată legea într'un cuvânt se împlinește, *adecă*: Să iubești pre aproapele tău ca însumi pre tine.

15. Iar de vă mușcați unul pre altul; și vă mâncați, căutați să nu vă mistuiți unul de către altul.

16. Iar vă dlc, Cu Duhul să umblați, și pofta trupului nu o veți săvârși.

17. Că trupul pofteste împotriva Duhului, iar Duhul împotriva trupului: și aceștia se împotrivesc unul altuia: ca nu cele ce ați voi acestea să faceți.

18. Iar de vă purtați cu Duhul, nu sunteți sub lege.

19. Iar faptele trupului arătate sunt, care sunt *acestea*; Prea-curviea, curviea, necurăția, fapta de rușine,

20. Slujba idolilor, fermecătoarele, vrăjbele, sfețele, zavistiile, mâniile, gâlcevele, împărechierile, eresurile,

21. Pismele, uciderile, bețiile, ospețele cele cu asupră, și cele asemenea acestora: care mai înainte le spun voă, precum am și mai spus, că cei ce fac unele ca acestea împărăția lui Dumnezeu nu vor moșteni.

22. Iar roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelunga-răbdare, bunătatea, facearea de bine, credința.

23. Blândetele, înfrinarea poftețelor: împotriva acestora nu este lege.

24. Iar cari sunt ai lui Hristos, trupul și au răstignit împreună cu patimele și cu poftele.

25. De trăim cu Duhul, cu Duhul să și umblăm.

26. Să nu fim măreți în desert, unul pre altul întăritând, unul altuia pismuind.

CAPITOLUL VI.

Fraților, de va și cădea vre un om în vre-o greșală, voi coi

duhovnicești, îndreptați pre unul ca acela cu duhul blândetelor ; păzindu-te pre tine, ca să nu caști și tu în ispită.

2. Purtați sarcinile unul altuia, și așa împliniți legea lui Hristos.

3. Că de se socotește cineva că este ceva, nimic fiind, pre sine se înșală.

4. Iar fapta sa fie-care să 'și ispitească, și atunci întru sine însuși va avea laudă, iar nu întru altul.

5. Că fie-care sarcina sa își va purta.

6. Și să împărtășească cel ce se învață cuvântul pre cel ce învață întru toate bunătățile.

7. Nu vă amăgiți ; Dumnezeu nu se batjocorește : că ce va samăna omul, aceea va și secera.

8. Că cel ce samănu în trupul său, din trup va secera stricăciune ; iar cel ce samănu întru Duhul, din Duhul va secera viața veclnică.

9. Și făcând binele să nu slăbim : că la vremea sa vom secera, neostenind.

10. Deci dar până când avem vreme, să facem bine către toți, și mai virtos către cel al noștri de o credință.

11. Vedeți ce fel de carte am scris voă cu mâna mea.

12. Câți vor să se fălească în trup, aceia vă silesc pre voi să vă tăeți împrejur ; numai ca să nu pătimească gonire pentru crucea lui Hristos.

13. Că nici singuri cei ce se tae împrejur păzesc legea ; ci voesc să vă tăeți voi împrejur, ca în trupul vostru să se laude.

14. Iar mie să nu 'mi fie a mă lauda fără numai în crucea Domnului nostru Iisus Hristos, prin care mie lumea s'a răstignit, și eu lumei.

15. Că întru Hristos Iisus nici tăerea-imprejur poate ceva, nici netăierea-imprejur, ci făptura cea nouă.

16. Și câți vor umbla cu canonul acesta, pace preste ei, și milă, și preste Israelul lui Dumnezeu.

17. Iar mai mult mie nimeni să nu 'mi facă supărare : că cu ranele Domnului Iisus pre trupul meu le port.

18. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu duhul vostru, fraților. Amin.

Cătră Galateni s'a scris de la Roma.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRĂ EFESENI.

CAPITOLUL I.

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, sfinților celor ce sînt în Efes, și credincioșilor întru Hristos Iisus :

2. Har voă și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

3. Bine este cuvântat Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, care ne a blagoslovit pre noi cu toată blagoslovenia duhovnicească întru cele cerești întru Hristos.

4. Precum ne a ales pre noi întru dînsul mai înainte de întemeierea lumii, ca să fim noi sfinți și fără de prihană înaintea lui întru dragoste :

5. Mai înainte rînduindu-ne pre noi spre moștenirea fiească prin Iisus Hristos cătră sine, după buna voință a voiei sale,

6. Spre lauda slavei harului său, cu care ne a dăruit pre noi întru cel iubit.

7. Întru care avem răscumpărare prin sângele lui, și ertarea păcatelor după bogăția harului lui;

8. Pre care l a prisosit cătră

noi întru toată înțelepciunea și priceperea ;

9. Arătându-ne noă taina voiei sale, după buna voință sa, care mai înainte o a rînduit întru dînsul :

10. Spre economiea împlinirii vremilor, ca toate să le unească sub un cap întru Hristos, și cele din ceruri, și cele de pre pămînt; întru dînsul :

11. Întru care și moștenire am primit, mai înainte fiind hotărîți după rînduiala celui ce toate le lucrează după sfatul voiei sale.

12. Ca să fim noi spre lauda slavei sale, cari am nădăjduit mai înainte întru Hristos.

13. Întru care și voi ați creștut, auzind cuvîntul adevărului, evangheliea mîntuirii voastre : întru care și creștînd, v ați pecetluit cu Duhul făgăduinței cel sfînt,

14. Care este arvuna moștenirii noastre spre răscumpărarea cîștigului, spre lauda slavei lui.

15. Drept aceea, și eu auzind credința voastră întru Domnul Iisus, și dragostea cea cătră toți sfinții,

16. Nu încetez a mulțumi pentru voi, pomenire de voi făcînd la rugăciunile mele;

17. Ca Dumnezeu Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl slavei, să vă dea voă duhul înțelepciunii și al descoperirii spre cunoștința lui:

18. Luminând ochii minții voastre, ca să știți voi care este nădejdea chemării lui, și care este bogăția slavei moștenirii lui întru sfinți,

19. Și care este mărima cea prea înaltă a puterii lui către noi cari credem, duple lucrarea puterii tăriei lui,

20. Care o a lucrat întru Hristos, sculându-l pre el din morți, și 'l a pus a ședea d'a dreapta sa întru cele cerești,

21. Mai pre sus de cât toată începătoria, și stăpânirea, și puterea, și domnia, și de cât tot numele ce se numește, nu numai în veacul acesta, ci și în cel viitor:

22. Și toate le a supus sub picioarele lui, și pre el 'l a dat cap bisericii mai pre sus de toate,

23. Care este trupul lui, împlinirea celui ce împlinește toate întru toți.

CAPITOLUL II.

Și pre voi cari erați morți cu greșalele și cu păcatele;

2. Întru care oare-când ați umblat duple veacul lumii acesteia, duple domnul stăpânirii văzduhului, a duhului celui ce acum creează întru sfinți neascultării:

3. Întru cari și noi toți am petrecut oare-când întru poftele trupului nostru, făcând voiele tru-

pului și ale cugetelor; și eram fiit din fire al mâniei, ca și ceilalți.

4. Iar Dumnezeu, bogat fiind întru milă, pentru cea multă a sa dragoste cu care ne a iubit pre noi,

5. Și fiind noi morți cu păcatele, împreună ne a înviat cu Hristos, (cu har sînteți mântuiți;)

6. Și împreună cu *dănsul* ne a sculat, și ne a pus a ședea întru cele cerești întru Hristos Iisus:

7. Ca să arăte în veacurile cele viitoare bogăția cea maro a harului său întru bunătate spre noi întru Hristos Iisus.

8. Că cu har sînteți mântuiți prin credință; și aceasta nu de la voi: al lui Dumnezeu este darul.

9. Nu din fapte, ca să nu se laude cineva.

10. Că a lui făptură sîntem, zidiți întru Hristos Iisus spre fapte bune, care mai înainte le a gătit Dumnezeu ca să umblăm întru ele.

11. Pentru aceea, aduceți-vă aminte, că voi oare-când *fiind* Neamurile în trup, care vă chemați Netăere-împrejur de către cea ce se chiama Tăere-împrejur în trup făcută de mîină;

12. Că erați întru acea vreme fără de Hristos, înstreinați de petrecerea lui Israel, și streini de așezăminturile făgăduinței, nădejde neavînd, și fără de Dumnezeu în lume:

13. Iar acum întru Hristos Iisus voi cari oare-când erați departe,

EFESENI, III.

v'ați făcut aproape prin sângele harului lui Dumnezeu celui ce s'a dat mie spre voi :

14. Pentru că el este pacea noastră, care a făcut amendoă una, și perețele cel din mijloc al zidului a sfărâmat;

15. Vrajba în trupul său, legea poruncilor cu dogmele stricând; ca pre amendoși să 'i zidească întru sine într'un om nou, așa făcând pace;

16. Și pre amendoși să 'i împace într'un trup cu Dumnezeu prin cruce, omorînd vrajba întru densa :

17. Și venind a vestit pace voă celor de departe, și celor de aproape.

18. Că printr'insul avem amendoși apropierea într'un Duh către Tatăl.

19. Pentru aceea dar de acum nu mai sînteți streini și nemernici, ci împreună cetățeni cu sfinților, și casnici ai lui Dumnezeu;

20. Zidiți fiind pre temeliea apostolilor și a proorocilor, fiind piatra cea din capul unghiului însuși Iisus Hristos ;

21. Întru care toată zidirea alcătuiindu-se crește întru biserică sfință întru Domnul ;

22. Întru care și voi împreună ve zidiți spre lăcaș al lui Dumnezeu întru Duhul.

CAPITOLUL III.

Pentru aceasta eu Pavel, legatul lui Iisus Hristos pentru voi Neamurilor,

2. De veți fi audiat economia

harului lui Dumnezeu celui ce s'a dat mie spre voi :

3. Căci după descoperire 'mi a arătat mie taina ; (precum am scris mai înainte pre scurt,

4. Din care cetînd, puteți cunoaște știința mea întru taina lui Hristos.)

5. Care întru alte veacuri nu s'a arătat fiilor oamenilor. precum s'a descoperit acum sfinților lui apostoli și proorocilor prin Duhul;

6. Ca să fie Neamurile împreună moștenitori, și împreună un trup, și împreună pătași făgăduinței lui întru Hristos prin evanghelie :

7. Căreia m'am făcut slujitor după darul harului lui Dumnezeu, care s'a dat mie după lucrarea puterii lui.

8. Mie, celui mai mic de cât toți sfinții, mi s'a dat harul acesta, a vesti întru Neamuri bogăția lui Hristos cea neurmată :

9. Și a lumina pre toți care este economia tainei celei ascunse din veți întru Dumnezeu, care a zidit toate prin Iisus Hristos :

10. Ca să se cunoască acum începătoriilor și domniilor întru cele cerești prin biserică înțelepciunea lui Dumnezeu cea de multe feluri,

11. După hotărîrea cea mai înainte de veți, care o a făcut întru Hristos Iisus Domnul nostru :

12. Întru care avem îndrăznire și apropiere întru nădejde prin credința lui.

13. Pentru aceea, vă rog pre

EFESENI, IV.

voi să nu slăbiți întru necazurile mele cele pentru voi, care este slava voastră.

14. Pentru aceasta plec genunchele mele către Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos,

15. Dintru care tot neamul în cer și pre pământ se numește,

16. Ca să dea voă, după bogăția slavei sale, cu putere să vă întăriți prin Duhul lui întru omul cel din lăuntru ;

17. Ca să lăcuească Hristos prin credință întru inimela voastre ; ca întru dragoste fiind înrădăcinați și întemeiați,

18. Să puteți cunoaște împreună cu toți sfinții ce este lățimea, și lungimea, și adinecul, și înălțimea ;

19. Și să știți dragostea lui Hristos cea mai pre sus de cunoștință, ca să vă faceți deplin întru toată împlinirea lui Dumnezeu.

20. Iar celui ce poate face toate mai de prisos de cât cele ce cerem sau gândim, după puterea ce se lucrează întru noi,

21. Aceluia fie slavă în biserică cea întru Hristos Iisus întru toate neamurile, veacului veacurilor. Amin.

CAPITOLUL IV.

Drept aceea, vă rog pre voi eu legatul întru Domnul cu vrednicie să umblați după chemarea cu care sunteți chemați,

2. Cu toată smerenia și blândețea, cu îndelungă-răbdare, îngăduind unul altuia cu dragoste ;

3. Navoindu-vă a păzi unirea Duhului întru legătura păcii.

4. Un trup și un Duh, precum și chemați sunteți într-o nădejde a chemării voastre ;

5. Un Domn, o credință, un botez,

6. Un Dumnezeu și Tatăl tuturor, care este preste toți, și prin toți, și întru voi toți.

7. Iar fie-căruia din noi s'a dat harul după măsura darului lui Hristos.

8. Pentru aceea dăce, Suindu-se la înălțime, robii-a robime, și a dat daruri oamenilor.

9. (Iar aceea ce dăce că s'a suit, ce este fără numai că s'a și pogorât întéiu la cele mai de jos laturi ale pământului ?

10. Căci ce s'a pogorât acela este care s'a și suit mai pre sus de toate cerurile, ca să umple toate.)

11. Și acela a dat pre unii, apostoli ; iar pre alții, prooroci ; iar pre alții, evangheliști ; iar pre alții, păstori și dascăli ;

12. Spre săvârșirea sfinților, spre lucrul slujbei, spre zidirea trupului lui Hristos ;

13. Până ce vom ajunge toți la unirea credinței, și a cunoștinței Fiului lui Dumnezeu, întru bărbat desăvârșit, la măsura virstei împlinirii lui Hristos :

14. Că să nu mai fim prunci, învăluindu-ne și purtându-ne de tot vântul învățăturei, întru amăgitura oamenilor, întru viclesug spre meșesugirea înșelăciunei ;

15. Ci adevărați fiind întru dragoste, să creștem întru el în

toate, care este capul, Hristos:

16. Din care tot trupul potrivește alcătuindu-se și încheindu-se prin toată pipăirea dărei, după lucrare întru măsura fie-cărui mădular, face creșterea trupului spre zidirea sa singur întru dragoste.

17. Drept aceea, aceasta dă și mărturisesc întru Domnul, ca să nu măî umblați voi precum și cele-l-alte Neamuri umblă, întru deșertăciunea minții lor,

18. Intunecați fiind la minte, înstreinați de viața lui Dumnezeu pentru necunoștința care este întru ei, pentru împletirea inimii lor:

19. Carii întru nesimțire petrecând, s'au dat pre sine faptelor de rușine, spre lucrarea a toată necurăția întru lăcomie.

20. Iar voi nu așa ați cunoscut pre Hristos;

21. De vreme ce pre el l'ați auzit, și întru densul v'ați învățat, precum este adevărul întru Iisus:

22. Ca să lepădați voi după cea mai înainte viețuire pre omul cel vechi, care se strică după poftele înșelăciunii;

23. Și să vă înnoiți cu duhul minții voastre;

24. Și să vă îmbrăcați în omul cel nou, care după Dumnezeu s'a zidit întru dreptate și întru sfințenia adevărului.

25. Drept aceea, lepădând minciuna, grați adevărul fie-care cu aproapele lui: căci suntem unul altuia mădulari.

26. Măniși-vă, și nu păcă-

tuiți: soarele să nu apue întru mâinea voastră:

27. Nu dați loc diavolului.

28. Cel ce fură, să nu mai fure: ci mai virtos să se ostenească, lucrând binele cu mâinele sale, ca să aibă să dea celui lipsit.

29. Tot cuvântul putred să nu easă din gura voastră, ci numai care este bun spre zidirea folosului, ca să dea har celor ce aud.

30. Și să nu întristați pre Duhul cel sfânt al lui Dumnezeu, întru care v'ați pecetluit spre dăoarea răscumpărării.

31. Toată amărăciunea, și mâhnea, și iuțimea, și strigarea, și mila, să se lepede de la voi, împreună cu toată răutatea:

32. Și fiți unul către altul buni, milostivi, ertând unul altuia, precum și Dumnezeu v'a ertat voă întru Hristos.

CAPITOLUL V.

Fiți dar următorii lui Dumnezeu, ca niște fii iubiți;

2. Și umblați întru dragoste, precum și Hristos ne a iubit pentru noi, și s'a dat pre sine pentru noi aducere și jertvă lui Dumnezeu întru miros cu bună mireasmă.

3. Iar curviea, și toată necurăția, sau lăcomia, nici să se numească întru voi, precum se cuvine sfinților;

4. Nici măscăriciunea, nici vorba nebunească, nici glumirea,

care nu se cuvin: ci mai virtos multumita.

5. Că aceasta să știți, că tot curvarul, sau necuratul, sau lacomul, care este slujitor idolor, n'are moștenire întru împărăția lui Hristos și a lui Dumnezeu.

6. Nimeni pre voi să nu vă înșale cu cuvinte deșerte: că pentru acestea viné mânia lui Dumnezeu preste fiil neascultărei.

7. Deci să nu vă faceți împreună părtași acestora.

8. Că erați oare-când întunec, iar acum *sunteți* lumină întru Domnul: ca fiil luminei să umblați:

9. (Că roada Duhului *este* întru toată bunătatea și dreptatea și adevărul;)

10. Cercând ce este bine plăcut Domnului.

11. Și să nu vă amestecați cu faptele cele fără de roadă ale întunecului, ci mai virtos să le muștrați.

12. Că cele ce se fac întru ascuns decătră densii, rușine *este* a le și grai.

13. Iar toate cele ce se vădesc, de lumină se arată: că tot ce se arată lumină este.

14. Pentru aceea dice, Deșteaptă-te cel ce dormi, și te scoală din morți, și te va lumina Hristos.

15. Socotiți, drept aceea, cum să umblați cu pază, nu ca niște neînțelepți, ci ca cel înțelept.

16. Răscumpărând vremea, că zilele rele sunt.

17. Drept aceea, nu fiți nepri-

cepuți, ci cunoscând ce *este* voia Domnului.

18. Și nu vă îmbătați de vin, întru care este curviea; ci vă umpleți de Duhul;

19. Vorbind întru voi în psalmi și laude și cântări duhovnicești, lăudând și cântând întru inimile voastre Domnului;

20. Mulțumind pururea pentru toate întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, lui Dumnezeu și Tatălui;

21. Plecându-vă unul altuia întru frica lui Dumnezeu.

22. Muieri, plecați-vă bărbaților voștri, ca Domnului.

23. Căci bărbatul este cap miterii, precum și Hristos este cap bisericei: și acesta este mântuitorul trupului.

24. Ci precum biserica se supune lui Hristos, așa *să se supună* și mulerile bărbaților lor întru toate.

25. Bărbaților, iubiți-vă mulerile voastre, precum și Hristos a iubit biserica, și pre sine s'a dat pentru densa;

26. Ca pre ea să o sfințească curățindu-o cu spălare de apă prin cuvânt,

27. Ca să o pue înainte pre ea lui-și slăvită biserică, nevând întinăciune, sau sbircitură, sau alt ceva de acest fel; ci ca să fie sfintă și fără de prihană.

28. Așa sunt datorți bărbații să își iubească mulerile lor ca și trupurile lor. Cel ce își iubește pre mulerea sa pre sine se iubește.

29. Că nimeni nici odată nu

'și a urit trupul său; ci îl hrănește și îl încălzește pre el, precum și Hristos biserica :

30. Că mădulări stătem ale trupului lui, din carnea lui, și din oasele lui.

31. Pentru aceea va lăsa omul pre tatăl său și pre muma sa, și se va lipi de murea sa, și vor fi amândoi un trup.

32. Taina aceasta mare este : iar eu ȋic de Hristos și de biserică.

33. Deci dar și voi unul fiecare așa să 'și iubească pre murea sa, ca pre sine; iar murea să se teamă de bărbat.

CAPITOLUL VI.

Fieci ori, ascultați pre părinți voștri intru Domnul : că aceasta este cu dreptate.

2. Cinstește pre tatăl tău și pre muma ta; (care este porunca cea d'intelului intru făgăduință;)

3. Ca să 'ți fie ție bine, și să fii cu ȋile multe pre pământ.

4. Și voi părinți, nu vă urgișiți pre fiii voștri intru mânie; ci îi creșteți pre ei intru învățătura și certarea Domnului.

5. Slugi, ascultați pre stăpânii voștri cel duple trup, cu frică și cu cutremur, intru dreptatea inimii voastre, ca și pre Hristos;

6. Nu numai înaintea ochilor slujindu-le, ca cel ce vor să placă oamenilor; ci ca slugele lui Hristos, făcând voia lui Dumnezeu din suflet;

7. Cu bună voință slujindu-le,

ca Domnului, iar nu ca oamenilor :

8. Știind că ori-ce bine va face fie-care, aceea va lua de la Domnul, ori robul, ori cel slobod,

9. Și voi, stăpânilor, iarăși aceste să faceți către dânsii, slăbind îngrozirea : știind că și al vostru Domn este în ceruri; și alege de față nu este la dânsul.

10. Deci, frații mei, întăriți-vă intru Domnul, și intru puterea tăriei lui.

11. Imbrăcați-vă intru toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotriva meșteșugirilor diavolului.

12. Căci nu ne este noă lupta împotriva trupului și a sângelui, ci împotriva începătorilor, și a domniilor, și a stăpânilor întunecului veacului acestuia, împotriva duhurilor răutăți celei de suht cer.

13. Pentru aceea, luați toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotriva în ȋioa cea rea, și toate isprăvindu-le să stați.

14. Stați drept aceea, încingându-vă mijlocul vostru cu adevărul, și imbrăcându-vă cu zăbuza dreptății;

15. Și încălțându-vă picioarele intru gățirea evangheliei păcii;

16. Preste toate band pavyza credinței, cu care voi putea stinge toate săgețile violenței cele aprinse.

17. Și celul mântuirii luați, și sabia Duhului, care este cuvântul lui Dumnezeu :

18. Prin toată rugăciunea și ocerea rugându-vă în toată vremea

întru Duhul, și la însăși aceasta priveghînd cu toată răbdarea și rugăciunea pentru toți sfinții;

19. Și pentru mine, ca să mi se dea mie cuvînt, întru deschiderea gurei mele cu îndrăzneală a arăta taina evangheliei,

20. Pentru care fac solie în legături; ca întru densa cu îndrăzneală să grăesc, precum mi se cuvine a grăi.

21. Iar ca să știți și voi cele pentru mine, și ce fac, toate voă le va arăta Tihic iubitul frate și

credincioasa slugă întru Domnul:

22. Pre care pentru însăși aceasta l'am trimis la voi, ca să știți cele pentru noi, și ca să mîngăie inimele voastre.

23. Pace fraților, și dragoste cu credință, de la Dumnezeu Tatăl și Domnul Iisus Hristos.

24. Harul cu toți cari iubesc pre Domnul nostru Iisus Hristos întru nestrîcăciune. Amin.

|| Cătră Efesenii s'a scris de la Roma prin Tihic.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRĂ FILIPPIENI.

CAPITOLUL I.

Pavel și Timotei, slugele lui Iisus Hristos, tuturilor sfinților întru Hristos Iisus celor ce sînt în Filippi, împreună cu episcopii și diaconii:

2. Har voă, și pace, de la Dumnezeu Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

3. Mulțumesc Dumnezeui meu întru toată pomenirea voastră,

4. Pururea întru toată rugăciunea mea pentru voi toți cu bucurie rugăciune făcînd,

5. Pentru împărtășirea voastră

întru evanghelie din ziua d'intîi pînă acum;

6. Nădăduindu-mă la însăși aceasta, că cel ce a început întru voi lucrul cel bun l'va săvîrși pînă la ziua lui Iisus Hristos:

7. Precum îmi este mie cu dreptate aceasta a cugeta pentru voi toți, pentru că v'am eu pre voi în inimă; și în legăturile mele, și în răspunsul și adevărarea evangheliei, cu mine împreună pîrtași harului voi toți fiind.

8. Că martur mie îmi este Dumnezeu, că v'am eu iubesc pre voi toți

intru milostivirile lui Iisus Hristos.

9. Și de aceasta mă rog, ca dragostea voastră încă mai mult, și mai mult să prisosească întru cunoștință și întru toată priceperea;

10. Ca să ispițiți voi cele de folos; ca să fiți curați și fără de sminteală în dăria lui Hristos;

11. Plini fiind de roadele dreptății, care sunt prin Iisus Hristos, spre slava și lauda lui Dumnezeu.

12. Iar voesc să știți voi, fraților, că cele pentru mine mai virtos spre sporul evangheliei au venit;

13. Așa cât legăturile mele s'au făcut arătate întru Hristos în tot divanul, și la cei-l-alți la toți;

14. Și cei mai mulți din frați întru Domnul, nădăjduindu-se pentru legăturile mele, mai mult cutează fără de frică a grăi cuvântul.

15. Însă unii pentru pisma și priceirea, iar alții și din buna voință propoveduesc pre Hristos;

16. Unii din prigonire pre Hristos vestesc, nu curat, socotind că vor aduce necaz legăturilor mele;

17. Iar alții din dragoste, știind că spre răspunsul evangheliei sunt pus.

18. Ce este dar? iată în tot chipul, ori prin pricină, ori prin adevăr, Hristos se propoveduește; și întru aceasta mă bucur, și încă mă voi bucura.

19. Că știți că aceasta îmi va fi mie spre mântuire prin rugă-

ciunile voastre, și prin darea Duhului lui Iisus Hristos,

20. După așteptarea și nădejdea mea, că întru nimic nu mă voi rușina, ci că întru toată îndrăzneala, precum pururea, așa și acum se va mări Hristos în trupul meu, ori prin viață, ori prin moarte.

21. Că mie a vieții este Hristos, și a muri dobândă.

22. Iar dacă a vieții în trup, aceasta îmi este roada lucrului; și ce voi alege nu știu.

23. Că sunt cuprins de amendoă, dorință având a mă slobozi și împreună cu Hristos a fi; mai bine cu mult mai virtos;

24. Iar a rămânea în trup mai de folos este pentru voi.

25. Și aceasta nădăjduind, știu că voi rămânea și împreună voi petrece cu voi cu toți spre sporirea voastră și bucuria credinței;

26. Ca lauda voastră să sporească întru Iisus Hristos întru mine, prin venirea mea iarăși către voi.

27. Numai cu vrednicie după evanghelia lui Hristos să petreceți: ca ori venind și vedându-vă pre voi, ori nefiind de față la voi, să aud cele pentru voi, că stați într'un dub, cu un suflet împreună nevoindu-vă pentru credința evangheliei;

28. Și neîngrozindu-vă întru nimic de cei împotriviți: care acelora este arătare a pierdării, iar voă a mântuirii, și aceasta de la Dumnezeu.

29. Că voă vi s'a dăruit pentru

Hristos, nu numai întru el a crede, ci și pentru dânsul a pătimi ;

30. Aceeași luptă având care ați vădut întru mine, și acum auziți pentru mine.

CAPITOLUL II.

Deci de *este* vre-o mângăiere întru Hristos, de *este* vre-o voie bună a dragostei, de *este* vre-o împărtășire a Duhului, de *este* vre-o milostivire și îndurare,

2. Impliniți bucuria mea ca aceeași să cugetați, aceeași dragoste având, un suflet *fiind*, una cugetând.

3. Nimic *făcând* cu prigonire sau cu mărire deșartă ; ci cu smerenie unul pre altul socotind a fi mai de cinste de cât pre sine.

4. Nu ale sale fie-care, ci și ale altora fie-cine să căutați.

5. Că aceasta să se înțeleagă întru voi, care era și întru Hristos Iisus :

6. Care în chipul lui Dumnezeu fiind, nu răpire a socotit a fi el întocma cu Dumnezeu :

7. Ci s'a deșertat pre sine, chip de rob luând, întru asemănarea oamenilor făcându-se :

8. Și cu închipuirea aflându-se ca omul, s'a smerit pre sine, ascultător făcându-se până la moarte, iar moarte de cruce.

9. Pentru aceasta și Dumnezeu pre dânsul 'l a prea înălțat, și 'l a dăruit lui nume care este preste tot numele :

10. Ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, al

celor cerești, și al celor pământești, și al celor de desubț ;

11. Și ca toată limba să mărturisească că Domn *este* Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl.

12. Deci, iubiții mei, precum pururea ați ascultat, nu numai precum când eram de față, ci cu mult mai virtos când sunt departe, cu frică și cu cutremur mântuirea voastră o lucrați.

13. Că Dumnezeu este care lucrează întru voi și ca să voiți și ca să săvârșiți, după bună voiața sa.

14. Toate le faceți fără de cîrtiri și fără de îndoieli :

15. Ca să fiți fără de prihană și întregi, fiți lui Dumnezeu. curăți în mijlocul neamului celui îndărătnic și răsvrătit, între cari străluciți ca niște luminaători în lume ;

16. Cuvântul vieții cuprindând, spre laudă mie în ziua lui Hristos, că nu înșesert am alergat, nici înșesert m'am ostentit.

17. Ci de mă și jertvesc pentru jertva și slujba credinței voastre, mă bucur, și împeună mă bucur cu voi cu toți.

18. Așijderea și voi vă bucurați, și împreună vă bucurați cu mine.

19. Și nădăjduesc întru Domnul Iisus că pre Timotei fără de zăbavă îl voi trimite la voi, ca și eu să 'm fac inima bună, înțelegând cele pentru voi.

20. Că pre nimeni n'am de un suflet cu mine, care cu tot deodinsul să se grijească de voi.

21. Că toți ale lor caută, iar nu ale lui Iisus Hristos.

22. Iar nevoința lui o știți, că precum unul tată fiul, împreună cu mine a slujit întru evanghelie.

23. Pre acesta dar nădăjduesc să 'l trimet îndatăși, după ce voiți vedea cele pentru mine.

24. Iar am nădejde întru Domnul că și eu fără de zăbavă voi veni la voi.

25. Iar de nevoe lucru am socotit pre Epafrodit, fratele, și împreună lucrătorul, și ostașul cel d'împreună cu mine, iar al vostru apostol, și slujitor al trebel mele, a' l trimete la voi.

26. De vreme ce doria să vă vadă pre voi pre toți, și era mahnit, că ați audit că a fost bolnav.

27. Că a fost bolnav aproape de moarte: ci Dumneșeu 'l a miluit pre el; și nu numai pre el, ci și pre mine, ca nu intristare preste intristare să am.

28. Deci cum mai degrab 'l am trimes pre el, ca vedându'l pre el iarăși, să vă bucurați, și eu mai fără de mâhnire să fiu.

29. Primiți'l, drept aceea, pre el întru Domnul cu toată bucuria; și pre unii ca aceștia întru cinste îi aveți:

30. Căci că pentru lucrul lui Hristos până la moarte s'a apropiat, nebăgând samă de viață, ca să împlinească lipsa voastră a slujbei celei către mine.

CAPITOLUL III.

D'aceea, frații mei, bucurați-vă întru Domnul. Acesteași a

scrie voă, mie nu 'mi este cu lene iar voă de folos.

2. Păziți-vă de căinți, păziți-vă de lucrătorii cei răi, păziți-vă de tăcere.

3. Că noi suntem tăcerea-împrejur, carii cu duhul slujim lui Dumnezeu, și ne laudăm întru Hristos Iisus, și nu ne nădăjduim în trup.

4. Măcar că eu am nădejde și în trup. De se pare cuiva altuia a se nădăjdui în trup, eu mai mult:

5. Tăiat fiind împrejur a opta zi, din neamul lui Israel, din seminția lui Veniamin, Evreu din Evrei; după lege Fariseu;

6. După rivnă gonind biserică; după dreptatea cea din lege, făcându-mă fără de prihană.

7. Ci cele ce îmi erau mie dobîndi, acestea le am socotit pentru Hristos pagubă.

8. Iar mai virtos le și socotesc toate pagubă a fi pentru covârșirea cunoștinței lui Hristos Iisus Domnului meu: pentru care de toate m'am păgubit, și le socotesc gunoae a fi, ca pre Hristos să dobîndesc.

9. Și să mă aflu întru el, neavînd dreptatea mea cea din lege, ci ceea ce este prin credința lui Hristos, ceea ce este de la Dumnezeu dreptate întru credință:

10. Ca să 'l cunosc pre el, și puterea învierii lui, și împărtășirea patimelor lui, închipuindu-mă cu moartea lui;

11. Ca doară cumva ași ajunge la învierea morților.

12. Nu că acum am luat, sau acum sunt desăvârșit: ci gonesc, ca doară voiți și ajunge întru care sunt și ajuns de Hristos Iisus.

13. Fraților, eu încă nu mă socotesc să fiu ajuns: ci numai una fac, cele din apoi urmându-le, și la cele din înainte întinându-mă,

14. La semn alerg, la răsplătirea chemării celei de sus a lui Dumnezeu întru Hristos Iisus.

15. Deci câți desăvârșit suntem, aceasta să gândim: și dacă ceva într'alt chip gândiți, și aceeași Dumnezeu va descoperi voă.

16. Însă la ceea ce am ajuns, cu același dreptar să viețuim, aceeași să gândim.

17. Fiți împreună următorii mie, fraților, și vă uitați la cel ce așa umblă precum aveți pildă pre noi.

18. (Pentru că mulți umblă, de cari de multe ori am dis voă, iar acum și plângând dic, că *sunt* vrăjmașii crucei lui Hristos:

19. Al oăra sferșit *este* pierdarea, al cărora Dumnezeu *este* pantecele, și a *căra* slavă *este* întru rușinea lor, cari cele pământești cugetă.)

20. Că petrecerea noastră în ceruri *este*; de unde și pre Mântuitorul așteptăm, pre Domnul nostru Iisus Hristos:

21. Care va schimba chipul trupului smereniei noastre, ca să se facă în chipul trupului

slavei lui, după lucrarea puterii ce are el de a și supune lui-și toate.

CAPITOLUL IV.

Deci, frații mei cei iubiți și doriți, bucuria și cununa mea, așa stați întru Domnul, iubiților.

2. Pre Evodia rog, și pre Sintihia rog, aceeași să gândească întru Domnul.

3. Încă te rog și pre tine, soțule iubite, ajută-le lor care împreună cu mine s'au nevoit întru evanghelie, și cu Climent, și cu cei-l-alți împreună lucrători ai mei, ale căror numi *sunt scrise* în cartea vieții.

4. Bucurați-vă pururea întru Domnul: și iarăși dic, Bucurați-vă.

5. Blandetele voastre să se facă știute tuturilor oamenilor. Domnul aproape *este*.

6. Nimic să nu vă grijiți; ci întru toate prin rugă și rugăciune cu mulțumită cererile voastre să fie cunoscute la Dumnezeu.

7. Și pacea lui Dumnezeu, care covârșește toată mintea, va păzi inimele voastre și cugetele voastre întru Hristos Iisus.

8. D'aceea, frații mei, câte sunt adevărate, câte sunt cinstitute, câte *sunt* drepte, câte *sunt* curate, câte *sunt* iubite, câte *sunt* de bună laudă; ori ce faptă bună, și ori ce laudă, acestea să gândiți.

9. Cele ce ați învățat, și ați

FILIPPISENI, IV.

luat, și ai auzit, și ai vădut întru mine, acestea să le faceți: și Dumnezeuul păcel va fi cu voi.

10. Și m'am bucurat întru Domnul foarte, căci iată oarecând ai înflorit a purta grija de mine; precum și purtați, dar n'ati avut vreme cu prilej.

11. Nu doară că pentru lipsa dă: că eu m'am deprins întru care sunt, îndestulat a fi.

12. Știu și a mă smeri, știu și a mă prisosi: întru tot și întru toate m'am învățat, și a mă sătura și a flămândi, și a avea de prisosit și a fi lipsit.

13. Toate le pot întru Hristos, oel ce mă întărește,

14. Însă bine ai făcut, de v'ati făcut împreună părtași ne-cazului meu.

15. Și știți și voi Filippisenilor, că la începutul evangheliei, când am eșit din Machedonia, nici o biserică n'a făcut împăr-tășire cu mine în cuvânt de dare și de luare, fără numai voi singuri.

16. Că și în Tessalonic și o

dăți și de două ori cele spre trebuința mea ati trimis.

17. Nu că doară caut darea: ci caut rodul cel prisositor spre folosul vostru.

18. Și am luat toate, și am de prisosit: umplutu-m'am luând de la Epafrodit oele *trimese* de la voi, miros cu bună mireasmă, jertvă primită, bine plăcută lui Dumnezeu.

19. Iar Dumnezeuul meu să implinească toată trebuința voastră după bogăția sa întru slavă prin Hristos Iisus.

20. Iar lui Dumnezeu și Tatălul nostru slava în vecii vecilor. Amin.

21. Spuneți închinăciune la tot sfântul întru Hristos Iisus. Închină-se voă frații cari sunt împreună cu mine.

22. Închină-se voă toți sfinții, mai ales cei din casa Chesarului.

23. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi cu toți. Amin.

| Cătră Filippiseni s'a scris de la Roma prin Epafrodit,

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRĂ COLOSSEN.

CAPITOLUL I.

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, și Timotei fratele,

2. Celor ce sunt în Colosse sfinților și credincioșilor frați întru Hristos: Har voă și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Domnul Iisus Hristos.

3. Mulțumim lui Dumnezeu și Tatălui Domnului nostru Iisus Hristos, pururea pentru voi rugându-ne,

4. Auzind credința voastră cea întru Hristos Iisus, și dragostea care aveți către toți sfinții,

5. Pentru nădejdea cea gătită voă în ceruri, care ați auzit și mai înainte întru cuvântul adevărului evangheliei;

6. Care este de față la voi, precum și în toată lumea; și este făcând rod, precum și întru voi, din ziua în care ați auzit, și ați cunoscut harul lui Dumnezeu întru adevăr:

7. Precum v-ați și învățat de la Epafra iubitul, cel d'împreună slugă cu noi, care este pentru voi credincios slujitor al lui Hristos;

8. Care ne a și arătat noastră dragostea voastră întru Duhul.

9. Drept aceea și noi, din care di am auzit *acestea*, nu încetăm pentru voi rugându-ne, și cerând ca să vă umpleți de cunoștința voiei lui, întru toată înțelegerea și înțelepciunea duhovnicească;

10. Ca să umblați voi cu vrednicie Domnului spre toată plăcerea, întru tot lucrul bun făcând roadă, și crescând întru cunoștința lui Dumnezeu;

11. Cu toată puterea întărindu-vă, duple tăria slavei lui, întru toată îngăduirea și îndelunga-răbdare cu bucurie;

12. Mulțumind Tatălui, celui ce ne a învrednicit pre noi a fi

partași al moștenirii sfinților întru lumină.

13. Care ne a izbăvit pre noi din stăpânirea întunecului, și ne a mutat la împărăția Fiului dragostei lui :

14. Întru care avem răscumpărarea prin sângele lui, ertarea păcatelor :

15. Care este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, mai întîi născut de cât toată zidirea :

16. Căci printr'însul s'a zidit toate, cele din ceruri și cele de pre pământ, cele vădute și cele nevădute, ori scaunele, ori domniile, ori începătoriile, ori stăpânirile : toate printr'însul și pentru densul s'a zidit :

17. Și el este mai înainte de toate, și toate întru densul sunt aședate.

18. Și el este capul trupului, bisericii ; care este începătură, întîi născut din morți ; ca să fie întru toate el cel întîi.

19. Că întru el bine a voit *Tatăl* să lăcuească toată împlinirea ;

20. Și printr'însul să împace toate spre sine, făcând pace prin sângele crucei lui ; printr'însul, *dlc*, ori cele de pre pământ, ori cele din ceruri.

21. Și pre voi, cari erați oarecând înstreinați și vrăjmași cu mintea întru lucruri rele, iar acum v'a împăcat,

22. În carnea trupului lui prin moarte, să vă pue pre voi sfinți și fără de prihană și nevinovați înaintea sa :

23. De veți rămânea întru

credință întemeiată și întărită, și nemișcați din nădejdea evangheliei, care ați audiat, ceea ce s'a propovăduit la toată zidirea cea de sub cer ; căreia m'am făcut eu Pavel slujitor ;

24. Acum mă bucur întru patimele mele pentru voi, și împlinesc lipsesele necazurilor lui Hristos în trupul meu pentru trupul lui, care este biserica :

25. Căreia m'am făcut eu slujitor, duple economiea lui Dumnezeu care mi s'a dat mie spre voi, să împlinesc cuvântul lui Dumnezeu ;

26. Adecă taina cea ascunsă din veac și din neamuri, iar acum s'a arătat sfinților lui :

27. Căroră a voit Dumnezeu a le arăta care este bogăția slavei talei acesteia întru Neamuri ; care este Hristos întru voi, nădejdea slavei :

28. Pre care noi propoveduim, sfătuind pre tot omul, și învățând pre tot omul întru toată înțelepciunea ; ca să punem de față pre tot omul desăvârșit întru Hristos Iisus :

29. Întru care mă și ostenesco, nevoindu-mă duple lucrarea lui, care se lucrează întru mine întru putere.

CAPITOLUL II.

Pentru că voesc să știți voi câtă luptă am pentru voi, și pentru cel din Laodichia, și căți n'au vădut fața mea în trup ;

2. Ca să se mângâie inimele

lor, tocmiți fiind ei întru dragoste, și spre toată bogăția încredințării înțelegerei, spre cunoștința tainei lui Dumnezeu, și a Tatălui, și a lui Hristos ;

3. Întru care sunt toate victoriile înțelepciunii și ale cunoștinței ascunse.

4. Și aceasta dic, ca nu cineva să vă amăgească pre voi cu cuvinte plecătoare.

5. Că de și sunt cu trupul depărtat, dar cu duhul împreună cu voi sunt, bucurându-mă și vădând rânduiala voastră, și tăria credinței voastre întru Hristos.

6. Deci precum ați luat pre Hristos Iisus Domnul, întru densul să umblați :

7. În rădăcinați și zidiți fiind întru însul, și întărindu-vă întru credință, precum v'ați învățat, prisosind întru ea cu mulțumită.

8. Socotiți ca să nu vă fure pre voi cineva cu filosofia și cu înșelăciunea deșartă, duple predania oamenilor, duple stihilele lumii, și nu duple Hristos.

9. Căci întru densul lăcuște toată plinirea Dumnezeirii trupește.

10. Și sunteți întru densul plini, care este capul a toată începătoria și stăpânirea :

11. Întru care sunteți și tăeți împrejur cu tăere-imprejur nefăcută de mână, întru desbrăcarea trupului păcatelor cărnei întru tăerea-imprejur a lui Hristos :

12. Ingropați fiind împreună

cu el prin botez, intru care v'ați și sculat împreună prin credința lucrării lui Dumnezeu, celui ce l'a sculat pre el din morți.

13. Și pre voi cariți erați morți intru păcate și intru nețărirea-împrejur a trupului vostru, v'a înviat împreună cu dânsul, er-tându-vă voă toate greșalele ;

14. Ștergând cu dogmele zapisul ce era asupra noastră, care era protivnic noastră, și pre acela l'a luat din mijloc, piro-nindu-l pre cruce ;

15. Desbrăcând începătoriile și domniile, l'a vădit de față, arătându-l biruiți pre dânsii in-tru dânsa.

16. Deci nimeni pre voi să nu vă judece pentru mâncare, sau băutură, sau pentru parte a ser-bătoarei, sau a lunii nouă, sau a sămbetelor ;

17. Care sunt umbră celor viitoare ; iar trupul este al lui Hristos.

18. Nimeni pre voi să nu vă amăgească voind prin smerenie și slujba ingerilor, la cele ce nu le a vădut cu mândrie umblând, îndesert umflându-se din min-tea trupului său,

19. Și neștiind Capul, dintru care tot trupul prin încheieturi și legături primind darea și în-toormindu-se, crește creșterea lui Dumnezeu.

20. Deci de ați murit împreună cu Hristos despre stihiiile lumii, pentru ce ea cum ați fi viețuind în lume primiți obi-ceiuri,

21. (Nu te atinge ; nici gusta ; nici pipăi ;

22. Care sunt toate spre stricăciune prin obicnuință ;) după poruncele și învățăturele oame-nilor ?

23. Care sunt având cuvânt numai al înțelepciunii intru slujba cea din voia sa, și intru smerenie, și intru nepărtinirea trupului, nu în vre-o cinste spre sațiul trupului.

CAPITOLUL III.

Deci dar de v'ați sculat împreună cu Hristos, cele de sus căutați, unde este Hristos șe-dând d'a dreapta lui Dumnezeu.

2. Cele de sus gândiți, iar nu cele pământești.

3. Că ați murit, și viața voastră este ascunsă cu Hristos in-tru Dumnezeu.

4. Când se va arăta Hristos, viața noastră, atunci și voi cu dânsul împreună vă veți arăta intru slavă.

5. Drept aceea, omoriți mădulările voastre cele de pre pământ ; curvea, necurăția, pa-tima, pofta cea rea, și lăcomiea, care este slujire idolilor ;

6. Pentru care vine mânia lui Dumnezeu preste fiul neascultării :

7. Intre care și voi oare-când ați umblat, când viețuiați intru aceea.

8. Iar acum lepădați-le și voi acelea toate ; mânia, iuțimea, răutatea, hula, cuvântul de rușine din gura voastră.

COLOSSENI, IV.

9. Nu grăiți minciună unul către altul, desbrăcându-vă de omul cel vechi d'împreună cu apetele lui ;

10. Și îmbrăcându-vă întru cel nou, care se înnoește spre cunoștință după chipul celui ce l'a zidit pre el :

11. Unde nu este Ellin nici ludeu, tăere-împrejur și nețărere-împrejur, Varvar, Schit, rob și slobod : ci toate și întru toți Hristos.

12. Deci îmbrăcați-vă ca niște aleși ai lui Dumnezeu, sfinți și iubiți, întru milostivirile îndurărilor, întru bunătate, întru smerenie, întru blândețe, întru îndelunga-răbdare ;

13. Suferind unul pre altul, și ertând unul altuia de are cineva împotriva cuiva piră : precum și Hristos a ertat voă, așa și voi.

14. Iar preste toate acestea *îmbrăcați-vă în dragoste*, care este legătura săvârșirei.

15. Și pacea lui Dumnezeu să stăpânească întru inimile voastre, la care și chemați sîn-teți într'un trup ; și mulțumitori vă faceți.

16. Cuvântul lui Hristos să lăcuească întru voi bogat întru toată înțelepciunea ; învățându-vă și înțeleptindu-vă pre voi înșiși-vă cu psalmi și cu laude și cu cântări duhovnicești, cu har cântând întru inimile voastre Domnului.

17. Și tot ori-ce faceți, cu cuvântul, sau cu lucrul, toate să faceți întru numele Domnului

Iisus, mulțumind lui Dumnezeu și Tatălui prin el.

18. Muliți, plecați-vă bărbaților voștri, precum se cuvine întru Domnul.

19. Bărbați, iubiți-vă muierile *voastre*, și nu vă amăriți asupra lor.

20. Feciori, ascultați pre părinți *voștri* întru toate : că aceea este bine plăcută întru Domnul.

21. Părinți, nu vă urgisiți pre fiil voștri întru mânie, ca să nu se mahnescă.

22. Slugi, ascultați pre stăpânii *voștri* cel după trup întru toate, nu numai înaintea ochilor slujindu-le, ca cei ce vor să placă oamenilor ; ci întru dreptatea inimei, temându-vă de Dumnezeu :

23. Și tot ori-ce faceți, din suflet să faceți, ca Domnului, iar nu ca oamenilor ;

24. Știind că de la Dumnezeu veți lua răsplătirea moștenirei : că Domnului Hristos slujiți.

25. Iar cel se face nedreptate, va lua aceea ce a făcut cu nedreptate : și alegere de față nu este.

CAPITOLUL IV.

Stăpâni, ce este cu dreptul și ce este tocmeala slugelor să dați ; știind că și voi aveți Domn în ceruri.

2. La rugăciune așteptați, priveghiați întru dînsa cu mulțumită ;

3. Rugându-vă împreună și

COLOSSENÎ, IV.

pentru noi, ca Dumnezeu să deschidă noastră ușa cuvântului, să grăim taina lui Hristos, pentru care suntem și legați:

4. Ca să o arăt pre ea, precum se cade mie a grăi.

5. Cu înțelepciune să umblăm către cel de afară, vreme răscumpărând.

6. Cuvântul vostru tot dea-una să fie cu har, dres cu sare, ca să știți cum se cade voă a răspunde fie-căruia.

7. Cele despre mine toate le va spune voă Tihic iubitul frate, și credinciosul slujitor și d'împreună slugă întru Domnul:

8. Pre care l'am trimis la voi pentru însăși aceasta, ca să știe cele pentru voi, și să mângăie inimele voastre;

9. Împreună cu Onisim, credinciosul și iubitul frate, care este dintre voi. Toate vor spune voă cele de aici.

10. Închină-se voă Aristarh cel împreună cu mine rob, și Marco, nepotul lui Varnava, (de care ați luat porunci: de va veni la voi să l' primiți pre dînsul;)

11. Și Iisus ce se cheamă Iust, cari sunt din tăerea-împrejur. Aceștia singuri sînt împreună

cu mine lucrători spre împărăția lui Dumnezeu, cari mi a fost mie mîngăiere.

12. Închină-se voă Epafra, care este dintre voi, sluga lui Hristos, care se nevoește pururea pentru voi întru rugăciuni, ca să stați desăvârșiți și împliniți întru toată voia lui Dumnezeu.

13. Că mărturisesc de dînsul, că are rivnă multă pentru voi, și pentru cel din Laodichia și din Ierapoli.

14. Închină-se voă Luca doctorul cel iubit, și Dimas.

15. Spuneți închinăciune fraților celor din Laodichia, și lui Ninfan, și bisericii celei din casa lui.

16. Și dacă se va ceti epistolia aceasta de către voi, faceți ca să se cetească și în biserica Laodichienilor; și cea scrisă din Laodichia și voi să o cetiți.

17. Și diceți lui Arhip. Socotești slujba care ai luat întru Domnul, ca să o împlinești.

18. Închinăciunea cu mîina mea a lui Pavel. Aduceți-vă aminte de legăturile mele. Harul cu voi. Amin.

În Cătră Colossenî s'a scris de la Roma prin Tihic și Onisim.

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA INTEIŪ CĂTRĂ TESSALONICHENI.

CAPITOLUL I.

Pavel, și Siluan, și Timotei, bisericăi Tessalonichenilor întru Dumneșeu Tatăl, și întru Domnul Iisus Hristos: Iar voă și pace de la Dumneșeu Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

2. Mulțumim lui Dumneșeu pururea pentru voi toți, pomenire de voi făcând în rugăciunile noastre:

3. Neincetat aducându-ne aminte de lucrul credinței voastre, și de osteneala dragostei, și de răbdarea nădăjduirii întru Domnul nostru Iisus Hristos, înaintea lui Dumneșeu și Tatălui nostru;

4. Știind, iubiților frați, de la Dumneșeu alegerea voastră.

5. Căci evanghelia noastră nu s'a făcut la voi numai în cuvânt, ci și întru putere, și întru Duhul Sfânt, și întru adeverire multă; precum știți în ce chip am fost între voi pentru voi.

6. Și voi următorii noă v'ați făcut, și Domnului, primind cuvântul întru necaz mult, cu bucuria Duhului Sfânt:

7. Atâta cât v'ați făcut voi pildă tuturilor celor ce cred în Machedonia și Ahaia.

8. Că de la voi s'a vestit cuvântul Domnului nu numai în Machedonia și Ahaia, ci și în tot locul credința voastră cea întru Dumneșeu a eșit; cât nu trebuie să mai grăim noi ceva.

9. Că aceia de noi spun ce fel de intrare am avut la voi, și cum v'ați întors la Dumneșeu de la idoli, a sluji Dumneșeuului celui viu și adevărat:

10. Și a aștepta pre Fiul lui din ceruri, pre oare 'l a înviat din morți, *adecă* pre Iisus, care ne izbăvește pre noi de mânia cea viitoare.

CAPITOLUL II.

Că voi singuri știți, fraților, intrarea noastră la voi, că n'a fost deșartă:

2. Ci înteiū pătimind, și ocăriți fiind, precum știți, în Filippi, am îndrăznit întru Dumneșeu nostru a grăi *cătră* voi evanghelia lui Dumneșeu cu multă nevoință.

3. Că îndemnarea noastră nu *este* dintru înșelăciune, nici din necurăție, nici cu vicleșug:

4. Ci precum ne am adeverit de la Dumneșeu a fi credincioși a primi evanghelia, așa grăim;

I. TESSALONICENI, III.

nu ca cum am plăcea oamenilor, ci lui Dumnezeu, celui ce cearcă inimele noastre.

5. Că nici odată întru cuvânt de măgurile am fost la voi, precum știți, nici prin prilej de lăcomie: Dumnezeu *este* martur:

6. Nici căutând de la oameni slavă, nici de la voi, nici de la alții, măcar că puteam să vă fim voă cu greutate ca apostolii lui Hristos.

7. Ci am fost cu liniște în mijlocul vostru, precum doica își încălzește pre fiul său:

8. Așa fiindu-ne de voi, bine voiam a vă da voă nu numai evanghelia lui Dumnezeu, ci încă și sufletele noastre, pentru căci ați fost noastră iubiți.

9. Că vă aduceți aminte, fraților, de ostenele noastre și de nevointe: că ziua și noaptea lucrând, ca să nu îngreulăm pe cineva din voi, am propovedit voă evanghelia lui Dumnezeu.

10. Voi *sânțeți* marturi, și Dumnezeu, cum cu sfințenie și cu dreptate și fără de prihană am fost voă celor ce ați crezut:

11. Precum știți că pre unul fie-care din voi, ca un părinte pre fiul său v'am rugat și v'am mângălat,

12. Și am mărturisit ca să umblați voi cu vrednicie lui Dumnezeu, care v'a chemat pre voi întru a sa împărăție și slavă.

13. Drept aceea și noi multumim lui Dumnezeu neîncetat, căci luând voi cuvântul auzirei de Dumnezeu de la noi, ați primit nu cuvânt al oamenilor, ci

precum este adevărat, cuvântul lui Dumnezeu, care se și lucrează întru voi cei ce credeți.

14. Că voi, fraților, următori v'ați făcut bisericelor lui Dumnezeu celor ce sunt în Iudeea întru Hristos Iisus: căci aceleași ați pățimit și voi de la cei de un neam cu voi, precum și aceia de la Iudei:

15. Că și pre Domnul Iisus au omorât, și pre proorocii lor, și pre noi ne au gonit; și lui Dumnezeu nu sunt plăcuți, și tuturor oamenilor stău împotrivă:

16. Că și ne opresc pre noi să nu grăim Neamurilor ca să se mântuească, ca să și implinească păcatele lor pururea: ci a sosit asupra lor mânia până în sfârșit.

17. Iar noi, fraților, rămânând sirimanți de către voi la vreme de un ceas cu fața, nu cu inima, mai mult ne am sîrguit a vedea fața voastră cu mare dorință.

18. Pentru aceea am vrut să venim la voi, eu adevă Pavel, și odată și de două ori, ci ne a împiedicat Satana.

19. Căci care *este* nădejdea noastră, sau bucuria, sau cunună laudei? Aă nu și voi *veți* fi înaintea Domnului nostru Iisus Hristos într-o dată venire?

20. Că voi *sânțeți* slava noastră și bucuria.

CAPITOLUL III.

Drept aceea, mai mult neputând răbda, bine am voit a rămănea în Atina singuri;

2. Și am trimis pre Timotei,

I. TESSALONICHENI, IV.

ratele nostru, și slujitorul lui Dumnezeu, și ajutorul nostru întru evanghelia lui Hristos, ca să vă întărească pre voi, și să vă mângâie întru credința voastră:

3. Ca nici unul să nu se clădească întru scrisorile acestea: că înguri știți că spre aceasta suntem puși.

4. Căci când am fost la voi, am ținut voa mai înainte că vom avea scriburi; precum a și fost, și știți.

5. Drept aceea, și eu nerăbdând mai mult, am trimis ca să cunosc credința voastră, ca nu cumva să vă fi ispitit pre voi cel ce ispitește, și să fie în zadar osteneala noastră.

6. Iar acum venind Timotei la noi de la voi, și bine-vestind noastră credința și dragostea voastră, și cum că aveți pomenire bună de noi pururea, dorind a ne vedea pre noi, precum și noi pre voi:

7. Pentru aceasta ne am mângâiat, fraților, de voi întru tot necazul și nevoia noastră pentru credința voastră:

8. Că acum noi vii suntem, dacă stați voi întru Domnul.

9. Că ce mulțumită vom putea da lui Dumnezeu pentru voi, pentru toată bucuria cu care ne bucurăm pentru voi înaintea Dumnezeului nostru;

10. Noaptea și ziua preste măsură rugându-ne ca să vedem fața voastră, și să împlinim lipsele credinței voastre?

11. Iar înșuși Dumnezeu și

Tatăl nostru, și Domnul nostru Iisus Hristos, să îndrepteze calea noastră către voi.

12. Și pre voi Domnul să vă imbracească și să vă prisosească cu dragostea unuia spre altul, și spre toți, precum și noi spre voi:

13. Ca să întărească inimile voastre fără prihană întru sfințenie înaintea lui Dumnezeu și Tatălui nostru, întru venirea Domnului nostru Iisus Hristos cu toți sfinții lui.

CAPITOLUL IV.

D'aceea, fraților, vă rugăm pre voi și vă îndemnăm întru Domnul Iisus, precum ați luat de la noi în ce chip se cuvine voa a umbla și a plăcea lui Dumnezeu, ca să prisosiți mai mult.

2. Că știți ce porunci am dat voa prin Domnul Iisus.

3. Căci aceasta este voia lui Dumnezeu, sfințirea voastră, a vă feri voi de toată curvea:

4. A știe fie-care din voi a-și stăpâni vasul său întru sfințenie și cinste?

5. Nu întru patimă de poftă, ca și păgânii cari nu cunosc pre Dumnezeu:

6. A nu trece și a se lăcomi în lucru asupra fratelui său: de vreme ce răsplătitor este Domnul pentru toate acestea, precum și mai înainte am ținut voa și am mărturisit.

7. Că nu ne a chemat pre noi Dumnezeu spre necurăție, ci spre sfințenie.

8. Drept aceea, cel ce defăi-

I. TESSALONICHENI, V.

mează, nu pre om desfămează, ci pre Dumnedeu, care a dat Duhul său cel sfânt intru noi.

9. Iar pentru iubirea de frați, nu trebuiește a sorie voă: că singuri voi sunteți învățați de la Dumnedeu ca să iubiți unul pre altul.

10. Pentru că și faceți aceea spre toți frații cari sunt în toată Machedonia: iar vă rugăm pre voi, fraților, să adăogați mai mult;

11. Și cu dragoste să vă nevoiți ca să fiți cu liniște, și să faceți ale voastre, și să lucrați cu mânele voastre, precum am poruncit voă;

12. Ca să umblați cu bun chip cătră cei de afară, și de nimic să nu aveți trebuință.

13. Iar nu voiți să nu știți voi, fraților, pentru cei ce au adormit, ca să nu vă întristați, ca și cei-l-alți cari n'au nădejde.

14. Pentru că de credem că Iisus a murit și a înviat, așa și Dumnedeu pre cei adormiți intru Iisus, aduce-i-va împreună cu el.

15. Că aceasta grăim voă cu cuvântul Domnului, că noi cei vii cari vom fi rămași intru venirea Domnului nu vom întrece pre cei adormiți.

16. Că însuși Domnul intru poruncă cu glasul arhanghelului, și intru trâmbița lui Dumnedeu se va pogori din cer: și cei morți intru Hristos vor învia întâi:

17. După aceea, noi cei vii cari vom fi rămași, împreună cu dânsul ne vom răpi în nori, intru întâmpinarea Domnului în

văzduh: și așa pururea cu Domnul vom fi.

18. Drept aceea mângăleți-vă unii pre alții cu cuvintele acestea.

CAPITOLUL V.

Iar de ani și de vremi, fraților, nu aveți trebuință să scriu voă.

2. Că înși-vă adevărat știți că dîna Domnului ca un fur noaptea așa va veni.

3. Căci când vor dice, Pace și liniște, atunci fără de veste va veni preste dânsul perirea, ca și durerea aceleia ce are în pân-tece; și nu vor scăpa.

4. Iar voi, fraților, nu sunteți intru întunec, ca să vă apuce dîna aceea ca un fur.

5. Că voi toți fiți ai luminii sunteți, și fiți ai zilei: nu suntem ai nopții, nici ai întunecului.

6. Drept aceea să nu dormim, ca și cei-l-alți; ci să priveghiam și să fim trezi.

7. Că cei ce dorm noaptea dorm; și cei ce se îmbată noaptea se îmbată.

8. Iar noi ai zilei fiind, să fim trezi, îmbrăcându-ne în zaoa credinței și a dragostei; și în coiful nădejdei de mântuire.

9. Că nu ne-a pus pre noi Dumnedeu spre mânie, ci spre dobîndirea mântuirii prin Domnul nostru Iisus Hristos,

10. Care a venit pentru noi, ca cei de vor priveghia, orî de

vom dormi, împreună cu el să viețuim.

11. Pentru aceea mângăieți unul pre altul, și zidiți unul pre altul, precum și faceți.

12. Și vă rugăm pre voi, fraților, să cunoașteți pre cel ce se ostenesce între voi, și pre mai marii voștri întru Domnul, și pre cel ce vă învață pre voi;

13. Și să 'i aveți pre dânsul de prisosit întru dragoste pentru lucrul lor. Pace să aveți între voi.

14. Și vă rugăm pre voi, fraților, să vă feriți pre cel fără de rânduială, mângăieți pre cel puțin la suflet, sprijiniți pre cel nepuțințios, fiți îndelung-răbdători spre toți.

15. Socotiți să nu răsplătească cineva cuiva rău pentru rău; ci pururea cele bune să urmați, și spre voi unul spre altul, și spre toți.

16. Pururea vă bucurați.

17. Neincetat vă rugați.

18. Întru toate mulțumiți: căci aceasta este voia lui Dumnezeu întru Hristos Iisus spre voi.

19. Duhul să nu 'i stingeați.

20. Proorociile să nu le defăimați.

21. Toate să le ispitiți; ce este bun să țineți.

22. De tot felul de lucru rău să vă feriți.

23. Iar însuși Dumnezeu cel să vă sfințească pre voi întru toate desăvârșit; și întru tot întreg duhul vostru și sufletul și trupul fără de prihană întru venirea Domnului nostru Iisus Hristos să se păzească.

24. Credincios este cel ce v'a chemat pre voi, care va și face.

25. Fraților, rugați-vă pentru noi.

26. Spuneți închinăciune fraților tuturilor cu sărutare sfântă.

27. Juru-vă pre voi întru Domnul ca să se cetească epistolia aceasta tuturilor sfinților frați.

28. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi. Amin.

¶ Cea întâia epistolă către Tesalonicheni s'a scris la Atena.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA A DOA CĂTRĂ TESSALONICHENI.

CAPITOLUL I.

Pavel, și Siluan, și Timotei, bisericei Tesalonichenilor întru Dumnezeu Tatăl nostru și întru Domnul Iisus Hristos:

2. Har voă, și pace, de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Domnul Iisus Hristos.

3. A mulțumi, datorii suntem lui Dumnezeu pururea pentru voi, fraților, precum se cuvine,

II, TESSALONICHENI, II.

căci mult crește credința voastră, și se înmulțește dragostea a u-nuia fie-căruia dintre voi spre altul;

4. Atăta cât și noi singuri întru voi ne lăudăm în bisericile lui Dumnezeu pentru răbdarea voastră și credința întru toate gonirile voastre și necazurile care suferiți:

5. Spre arătarea dreptei jude-căți a lui Dumnezeu, ca să vă învredniciți voi împărăției lui Dumnezeu, pentru care și pă-timiți:

6. De vreme ce cu dreptate este la Dumnezeu a răsplăti ne-caz celor ce vă necăjesc pre voi:

7. Și voă celor necăjiți odihnă cu noi, întru arătarea Domnu-lui Iisus din cer cu îngerii pu-terei sale,

8. Cu văpae de foc dând iz-bindă celor ce nu cunosc pre Dumnezeu, și celor ce nu as-cultă evanghelia Domnului no-stru Iisus Hristos:

9. Carii vor lua muncă pe-rirea cea vecinică de la fața Domnului, și de la slava puterei lui;

10. Când va veni să se proslăvească întru sfințișei, și să se facă minunat întru toți credin-cioșii (că s'a crezut mărturia noastră întru voi) în ziua aceea.

11. Pentru care ne și rugăm pururea pentru voi, ca să vă învrednicească pre voi Dumnezeul nostru chemărele sale, și să împlinească toată bună voința bunătațel sale, și lucrul credin-ței întru putere:

12. Ca să se proslăvească nu-mele Domnului nostru Iisus Hri-stos întru voi, și voi întru el, după harul Dumnezeului nostru și al Domnului Iisus Hristos.

CAPITOLUL II.

Si vă rugăm pre voi, fraților, pentru venirea Domnului no-stru Iisus Hristos, și pentru a noastră adunare la densusl.

2. Ca nu degrab să vă clătiți voi din minte, nici să vă spăi-mântați, nici prin duh, nici prin cuvânt, nici prin epistolie ca cum ar fi trimasă de la noi, cum că ar fi sosit ziua lui Hristos.

3. Să nu vă amăgească cineva pre voi nici într'un chip; că *acea zi nu va veni* de nu va veni mai întâiu depărtarea, și de nu se va arăta omul pă-catului, fiul perirei;

4. Protivnicul cel ce se înalță mai pre sus de tot cel ce se dice Dumnezeu, sau se cinstește; așa cât să șadă el în biserica lui Dumnezeu, ca un Dumnezeu, arătându-se pre sine cum că ar fi el Dumnezeu.

5. Aă nu vă aduceți aminte că încă fiind eu la voi acestea am zis voă?

6. Și acum ce il oprește știți, ca să se arăte el la vremea sa.

7. Că iată taina fără-de-legei se lucrează: numai cel ce o-prește acum *va opri*, până se va lua din mijloc.

8. Și atunci se va arăta acel Fără-de-lege, pre care Domnul îl va omori cu duhul gurei sale,

II. TESSALONICHENI, III.

și îl va pierde cu arătarea voinței sale:

9. *Pre acela, a cărui venire este după lucrarea Satanei întru toată puterea și semne și minuni minciunoase,*

10. *Și întru toată amăgirea nedreptății întru cei peritori; pentru că dragostea adevărului n'a primit ei ca să se mântuească.*

11. *Și pentru aceea va trimite lor Dumnezeu lucrarea înșelăciunii, ca să creadă ei minciunii;*

12. *Ca să se judece toți cari n'a credut adevărului, ci au bine voit întru nedreptate.*

13. *Iar noi datorii suntem pururea a mulțumii lui Dumnezeu pentru voi, fraților iubiți de Domnul, căci v'a ales pre voi Dumnezeu din început spre mântuire întru sfințirea Duhului și întru credința adevărului;*

14. *La care v'a chemat pre voi prin evanghelia noastră, spre câștigarea slavei Domnului nostru Iisus Hristos.*

15. *Drept aceea, fraților, stați, și țineți predaniile care v'ați învățat, ori prin cuvânt, ori prin epistolia noastră.*

16. *Iar însuși Domnul nostru Iisus Hristos, și Dumnezeu și Tatăl nostru, care ne a iubit pre noi, și ne a dat mângâiere veșnică și nădejde bună prin har,*

17. *Să mângâie inimele voastre, și să vă întărească pre voi întru tot cuvântul și lucrul bun.*

CAPITOLUL III.

D'aceea, rugați-vă, fraților, pentru noi, ca cuvântul Domnu-

lui să curgă și să se slăvească, ca și întru voi:

2. *Și ca să ne izbăvim de omeniile celor și violenți: că nu este a tuturor credința.*

3. *Și credincios este Domnul, care va întări pre voi, și vă va păzi de cel viclean.*

4. *Iar avem nădejde întru Domnul de voi, că cele ce poruncim voă, și faceți, și le veți face.*

5. *Iar Domnul să îndrepteze inimele voastre spre dragostea lui Dumnezeu, și răbdarea lui Hristos.*

6. *Și poruncim voă, fraților, întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, să vă feriți voi de tot fratele ce umblă fără de rîndueală, și nu după predania care a luat de la noi.*

7. *Căci înși-vă știți cum se cade voă să urmați noastră: că noi n'am umblat fără de rîndueală întru voi;*

8. *Nici în daruri ne am mîncat de la cineva; și întru osteneală și nevointă noaptea și ziua lucrând, ca să nu îngreulăm pre cineva din voi;*

9. *Nu că doară n'avem putere, ci ca pre noi chip să ne dăm voă ca să ne urmați noastră.*

10. *Că și când eram la voi, aceasta porunciam voă, că dacă nu voește cineva să lucreze, nici să mănânce.*

11. *Că auzim că oare-cari umblă la voi fără de rîndueală, nimic lucrând, oi iscodind.*

12. *Și unora ca acestora poruncim și fi rugăm întru Dom-*

II. TESSALONICHENI, III.

nul nostru Iisus Hristos, ca cu liniște lucrând. să 'și mănânce pâinea lor.

13. Iar voi, fraților, nu slăbiți a face bine.

14. Iar de nu ascultă cineva de cuvântul nostru pre acela prin epistolă, să 'l însemnați, și să nu vă însoțiți cu el, ca să se rușineze.

15. Și să nu 'l socotiți ca pre

un vrăjmaș, ci să 'l învățați ca pre un frate.

16. Și însuși Domnul păcel să vă dea voastră pace pururea în tot chipul. Domnul *fie* cu voi cu toți.

17. Închinăciunea cu mâna mea a lui Pavel, care este semn în toată epistolia: așa scriu.

18. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi cu toți. Amin.

|| Cea a doua epistolă către Tessaloniceni s'a scris de la Atina.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA ÎNTEIĂ CĂTRĂ TIMOTEI.

CAPITOLUL I.

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos după porunca lui Dumnezeu Mântuitorului nostru, și a Domnului Iisus Hristos, nădejdea noastră;

2. Lui Timotei, adevăratului fiu întru credință: Har, milă, și pace, de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Hristos Iisus, Domnul nostru.

3. Precum te am rugat să rămâi în Efes, când mergeam în Machedonia, ca să poruncești unora să nu învețe într'alt chip,

4. Nici să ia aminte la basme și la numere de neamuri fără de

sfârșit, care fac întrebări mai virtos de cât zidirea lui Dumnezeu cea întru credință, *asa să faci*.

5. Iar sfârșitul poruncei este dragostea din inimă curată, și din știință bună, și din credință nefățărnică:

6. De la care unii rătăcind s'au întors la cuvinte deșerte;

7. Vrind a fi învățători de lege; neînțelegând nici cele ce grăesc, nici pentru cele ce se înlădesc.

8. Ci știm că legea este bună, de o ține cineva după lege;

9. Știind aceasta, că dreptului lege nu este pusă, ci celor fără de lege și nesupuși, necredin-

I. TIMOTEI, II.

ciosilor și păcătoșilor, nedrepților și spurcaților, ucigătorilor de tată și ucigătorilor de mamă, ucigătorilor de oameni,

10. Curvarilor, sodomnenilor, tâlharilor, minclunoșilor, celor ce se jură strîmb, și ori-ce alt se împotrivesc învățaturii celei sănătoase;

11. Dupre evanghelia slavelor a fericitului Dumnezeu, care mi s'a încredințat mie.

12. Și mulțumesc celui ce m'a întărit pre mine lui Hristos Iisus Domnului nostru, căci credincios m'a socotit, puindu-mă întru slujbă;

13. Pre mine cel ce eram mai înainte hulitor, și gonitor, și ocaritor: ci am fost miluit, că neștiind am făcut-o întru necredință.

14. Și prea s'a înmulțit harul Domnului nostru cu credința și dragostea cea întru Hristos Iisus.

15. Credincios este cuvântul, și de toată primirea vrednic, că Hristos Iisus a venit în lume să mântuească pre cei păcătoși: dintru cari cel d'întîi sunt eu.

16. Ci pentru aceasta am fost miluit, ca întru mine întîi să arăte Iisus Hristos toată îndelunga-răbdare, spre pildă celor ce vor să creadă întru dînsul spre viața cea veșnică.

17. Iar împăratului veacurilor, celui nestricăcios, celui nevădat, unuia prea înțeleptului Dumnezeu, fie cinste și slavă în vecii vecilor. Amin.

18. Această poruncă îți încredințez, fiule Timotee, dupre prorociile care s'au făcut mai

înainte spre tine, ca să te oștești într'însele bună oștire.

19. Avînd credință, și bună știință; care unii lepădându-o, din credință au căzut:

20. Dintru cari este Imeneu și Alecsandru; pre cari 'i am dat Satanei, ca să se învețe a nu huli,

CAPITOLUL II.

Deci rogu-te mai înainte de toate să faci rugăciuni, cereri, făgăduințe, și mulțumite pentru toți oamenii.

2. Pentru împărați, și pentru toți cari sînt întru dregătorii; ca să petrecem viață lină și cu odihnă întru toată buna-credință și curăția.

3. Că acesta este lucru bun și primit înaintea lui Dumnezeu Mântuitorului nostru;

4. Care voește ca toți oamenii să se mântuească, și la cunoștința adevărului să vie.

5. Că unul este Dumnezeu, unul și mijlocitor întru Dumnezeu și între oameni, omul Iisus Hristos;

6. Care pre sine însuși s'a dat preț de răscumpărare pentru toți, mărturisirea în vremile sale.

7. Întru care sînt pus cu propoveditor și apostol, (adevărul dio întru Hristos, nu mint;) învățator Neamurilor întru credință și întru adevăr.

8. Voese dar ca să se roage bărbații în tot locul, redicân-

I. TIMOTEI, III.

du'și mălnele curate, fără de mânia și fără de îndoire.

9. Așijderea și mierile cu podoabă de cînste, cu sfială și cu întreagă înțelepciune să se împodobească pre sine ; nu cu împletiturile părului, sau cu aur, sau cu mîrgăritari, sau cu haine scumpe ;

10. Ci (precum se cuvine mîierilor celor ce se fîgăduesc temerei de Dumnezeu) cu fapte bune.

11. Mieria întru tăcere să se învețe cu toată ascultarea.

12. Iar mîierei să învețe nu daū voie, nici a'și stăpîni bărbatul, ci să fie întru tăcere.

13. Că Adam întîi s'a zidit, apoi Eva.

14. Și Adam nu s'a amăgit, iar mîierea amăgindu-se a lost întru călcarea poruncel.

15. Dar se va mîntui prin nașterea de fil, de vor petrece întru credință și întru dragoste și întru sfințire cu întreagă înțelepciune.

CAPITOLUL III.

Credincios este cuvîntul, De poștește cineva episcopie, bun lucru poștește.

2. Iusă se cade episcopului să fie fără de prihană, al unei mîieri bărbat, priveghitor, întreg la minte, cucernic, iubitor de streini, învățător ;

3. Nebețiv, negrabnic a bate, neagonisitor de dobîndă urită ; oi blând, nesfadnic, nelubitor de argint ;

4. Casa sa bine chivernisindu'și, feciori avînd ascultători cu toată cucernicia ;

5. (Că de nu știe cineva a 'și chivernisi casa sa, cum de biserica lui Dumnezeu va purta grija ?)

6. Nu de curînd botezat fiind, ca nu umflându-se, în osinda diavolului să cadă.

7. Și se cade lui și mărturie bună să aibă de la cel din afară ; ca nu în ocară să cadă și în cursa diavolului,

8. Diaconii așijderea cucernici să fie, nu îndoii la cuvînt, nebețori de vin mult, neagonisitori de dobîndă urită ;

9. Ci avînd taina credinței întru știință curată.

10. Și aceștia să se ispitească întîi ; după aceea să se diaconească, fără de prihană fiind.

11. Mîierile lor așijderea să fie cucernice, neclavetitoare, nelimbute, treze, credincioase întru toate.

12. Diaconii să fie al unei mîieri bărbat, feciori bine chivernisindu'și, și casele lor.

13. Că cei ce slujesc bine treaptă bună loru'și își dobîndesc, și multă îndrăznire întru credința cea întru Hristos Iisus.

14. Acestea scriu ție, avînd nădejde că voi veni la tine fără zăbavă ;

15. Iar de mă voi zăbăvi, ca să știu cum trebuie în casa lui Dumnezeu a petrece, care este biserica Dumnezeului celui viu, stălp și întărire a adevărului.

16. Și cu adevărat mare este

taîna bunel-credințe; Dumnezeu s'a arătat în trup, s'a îndreptat în Duhul, s'a vădut de îngeri, s'a propovăduit întru Neamuri, s'a creșt în lume, s'a înălțat întru slavă.

CAPITOLUL IV.

Iar Duhul arătat grăește, că în vremile cele de apoi se vor depărta unii de la credință, luând aminte la duhurile cele înșelătoare, și la învățăturele cele drăcești;

2. Ale celor ce întru fătărie grăesc minciuni; fiind arși la a or știință;

3. Oprind a se însura, și *poruncind* a se feri de bucatele, care Dumnezeu le a făcut spre împărtășire cu mulțumită celor credincioși și caril cunosc adevărul.

4. De vreme ce toată făptura lui Dumnezeu este bună, și nimic nu este de lepădat, care se iea cu mulțumită;

5. Că se sfințește prin cuvântul lui Dumnezeu și prin rugăciune.

6. Acestea toate de le vei spune fraților, bună slugă vei fi lui Iisus Hristos, hrănindu-te cu cuvintele credinței și ale bunel învățăturil, căreia ai urmat.

7. Iar de basmele cele spurcate și băbești te ferește, și te nevoește pre tine spre buna-credință.

8. Că nevoința cea trupească spre puțin este folositoare: iar buna-credință spre toate este

folositoare, având făgăduință a vieții acelel de acum, și a acelel viitoare.

9. Credincios este cuvântul și de toată primirea vrednic.

10. Că spre aceasta ne și ostenim și suntem ocăriți, căci am nădărdit întru Dumnezeu cel viu, care este Mântuitor tutulor oamenilor, și mai virtos celor credincioși.

11. Poruncește acestea și învață.

12. Nimeni tinerețele tale să nu le defăime; ci te fă pildă credincioșilor cu cuvântul, cu petrecerea, cu dragostea, cu duhul, cu credința, cu curăția.

13. Până ce voi veni, iea aminte la cetirea, la mângâierea, la învățătura.

14. Nu fi nebăgător de samă de darul ce este întru tine, care și s'a dat prin proorocie, cu punerea mâinelor preoțel.

15. De acestea să gândești; întru acestea fi; ca procopseala ta să fie arătată întru toți.

16. Păzește-te pre tine însu-ți, și învățătura; și rămâi întru acestea: că acestea făcând și pre tine te vei mântui, și pre cei ce te vor asculta.

CAPITOLUL V.

Pre cel bătrân să nu'l infruntez, ci îl îndeamnă ca pre un părinte; și pre cei mai tineri ca pre niște frați;

2. Pre cele bătrâne ca pre niște mame; pre cele tinere ca pre niște surori, întru toată curăția.

I. TIMOTEI, V.

3. Pre văduve cinstește, pre cele ce sînt cu adevărat văduve.

4. Iar dacă vre-o văduvă are feciori sau nepoți, să se învețe întîi a-și chivernisi casa sa întru buna-credință, și să dea răsplătiri părinților: că aceasta este bună și primită înaintea lui Dumnezeu.

5. Iar cea cu adevărat văduvă și singură lăsată, nădăjduiește întru Dumnezeu, și se zăbăvește întru rugăciuni și în cereri noaptea și ziua.

6. Iar cea ce petrece întru desfătare de vie este moartă.

7. Și acestea poruncește, ca fără de prihană să fie.

8. Iar dacă cineva nu poartă grijă de al său, și mai virtos de al casei sale, de credință s'a lepădat, și mai rău este de cât cel necredincios.

9. Văduva să se aleagă nu mai puțin de șese-deci de ani, care a fost unul bărbat mulere,

10. Întru fapte bune fiind mărturisită; de a crescut feciori, de a primit streină, de a spălat picioarele sfinților, de a ajutat celor necăjiți, de a urmat la tot lucrul bun.

11. Iar de văduvele cele tinere te ferește: căci când se înfierbințează împotriva lui Hristos, vor să se mărite;

12. Avînd osîndă, căci credința cea d'întîi au lepădat.

13. Impreună încă și fără de lucru a fi se învață, umblînd din casă în casă; și nu numa! fără de lucru, ci și limbutate și

iscoditoare, grăind cele ce nu se cade.

14. Drept aceea, voi! ca cele tinere să se mărite, să nască, case să chivernisească, ca să nu dea nici o pricină protivnicului spre ocară.

15. Că iată unele s'au întors în urma Satanei.

16. Iar de are vre-un credincios sau credincioasă văduve, să le ajuto lor, și să nu se îngreuleze biserica; ca celor ce sînt cu adevărat văduve să le ajute.

17. Preoții cei ce își țin bine dregătoria de indoită ciuste să se învrednicească, mai ales cei ce se ostenesc în cuvînt și întru învățătură.

18. Că dîce scriptura, Boulul ce trieră să nu-i legi gura. Și, Vrednic este lucrătorul de plata sa.

19. Impotriva preotului celui bătrîn piră nu primi, fără numai prin doi sau trei marturi.

20. Pre cei ce păcătuiesc, înaintea tuturilor muștră-i, ca și cel-l-alti frică să albă.

21. Mărturisesc înaintea lui Dumnezeu, și a Domnului Iisus Hristos, și a îngerilor lui celor aleși, ca să păzești acestea fără de căutare în față, nimic făcînd după plecare.

22. Măinele degrab să nu 'ți pui pre nimeni, nici te face părtaș în păcato străine: pre tine curat te păzește.

23. De acum nu mai bea apă, ci puțin vin primește pentru stomahul tău, și pentru cele dese slăbiciunile tale.

I. TIMOTEI, VI.

24. Ale unor oameni păcatele sunt arătate, mergând mai înainte la judecată: iar ale unora și în urmă vin.

25. Așijderea și faptele cele bune arătate sunt; și cele ce sunt într'alt chip a se ascunde nu pot.

CAPITOLUL VI.

Căți sunt subț jug rob, pre stăpânii lor de toată cinstea vrednică să-l socotească, ca să nu se hulească numele lui Dumnezeu și învățătura.

2. Și cari au stăpâni credincioși, să nu 'l defaimă, căci frați sunt; ci mai virtos să le slujească, căci credincioși sunt și iubiți, cei ce facerea de bine primesc. Acestea învață și în deamănă.

3. Iar de învață cineva într'alt chip, și nu se apropie de cuvintele cele sănătoase ale Domnului nostru Iisus Hristos, și de învățătura cea după buna-credință;

4. Acela s'a trufit, neștiind nimic, ci bolnăvindu-se întru înțebări și în cuvinte de prigonire, dintru care se face pisma, priocirea, hulele, prepusurile cele violene,

5. Zăbăvele cele deșerte ale oamenilor celor stricați de minte, și lipsiți de adevăr, cari socotesc a fi câștig buna-credință: depărtează-te de la unii ca aceia.

6. Însă câștig mare este buna-credință cu îndestulare.

7. Că nimic n'am adus în lume,

arătat este că nici a scoate ceva nu putem.

8. Ci având hrană și îmbrăcăminte cu acestea îndestulați să fim.

9. Iar cei ce vor să se îmbogățească cad în ispite și în curse, și în poftă multe fără de socoteală și vătămătoare, care confundă pre oameni în perire și în pierdare.

10. Că rădăcina tuturor răutăților este iubirea de argint: care unii poftindu-o au răstăcit din credință, și s'au pătruns cu dureri multe.

11. Iar tu, O omul lui Dumnezeu, fugi de acestea; și urmează dreptatea, buna-credință, credința, dragostea, răbdarea, blândețele.

12. Luptă-te lupta cea bună a credinței, apucă-te de viața cea vecinică, la care și chemat ești, și ai mărturisit mărturisirea cea bună înaintea multor marturi.

13. Poruncescu-ți înaintea lui Dumnezeu care înviază toate, și înaintea lui Iisus Hristos, care a mărturisit înaintea lui Pilat din Pont cea bună mărturisire;

14. Să păzești tu porunca neșpurcată, și nevinovată, până la arătarea Domnului nostru Iisus Hristos:

15. Pre care în vremile sale o va arăta, cel fericit și singur Puternic, Împăratul împăraților, și Domnul domnilor;

16. Care singur are nemurire, și lăcuște întru lumină neapropiată; pre care nu 'l a vădut nimeni din oameni, nici a 'l vedea

I. TIMOTEI, VI.

poate; căruia cinste și stăpânire vecinică. Amin.

17. Celor bogați în veacul de acum poruncește, să nu se înalțe cu gândul, nici să nădăjduască spre avuția cea nestăitoare, ci întru Dumnezeu cel viu, care ne dă noă toate de prisosit spre desfătare;

18. Să facă lucruri bune, să se îmbogățească întru fapte bune, să fie lesne dătorilor, împărțășitori;

19. Agonisindu-și loru-și te-

melie bună în veacul cel viitor, ca să iea viața cea vecinică.

20. O Timotee, lucrul cel încredințat ție păzește 'l, depărțându-te de glasurile deșerte, cele spurcate, și de vorbele cele protivnice ale științei celei cu nume minelunos.

21. Cu care unii lăudându-se, întru credință au răătăcit. Harul cu tine. Amin.

¶ Cea întăi cătră Timotei s'a scris de la Laodichia, care este metropolie a Frighiei Pacatiansi.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA A DOA CĂTRĂ TIMOTEI.

CAPITOLUL I.

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, duple făgăduința vieții care este întru Hristos Iisus,

2. Lui Timotei, iubitului fiu: Har, milă, și pace de la Dumnezeu Tatăl și de la Hristos Iisus Domnul nostru.

3. Mulțumesc lui Dumnezeu, căruia slujesc de la strămoși întru curată știință, că neîncetată am de tine pomenire întru rugăciunile mele noaptea și ziua;

4. Dorind ca să te văd, aducându-mi aminte de lacrimile tale, ca să mă umplu de bucurie;

5. Pomenire luând de credința cea nefățarnică, care este întru tine, care s'a sălășluit mai întăi în moșă-ta Loida, și întru măică-ta Evnichia; și încredințat sunt că și întru tine.

6. Pentru care pricină îți aduc aminte ție ca să aprinzi darul lui Dumnezeu, care este întru tine prin punerea mânelor mele.

7. Că nu ne a dat noă Dumnezeu duhul temerei; ci al puterei, și al dragostei, și al înțelepciunii.

8. Deci nu te rușina de mărturisirea Domnului nostru, nici de mine legatul lui: ci pătimește

împreună cu evanghelia duple
puterea lui Dumnezeu;

9. Care ne a mântuit pre noi,
și ne a chemat cu chemare
sfântă, nu duple faptele noastre,
ci duple a sa mai înainte hotă-
rire și harul, care s'a dat
noă întru Hristos Iisus mai în-
ainte de anii vecilor,

10. Și acum s'a arătat prin a-
rătarea Mântuitorului nostru Iisus
Hristos, care moartea a stricat,
și a adus la lumină viața și ne-
stricăciunea prin evanghelie:

11. La care sunt pus eu pro-
poveditor, și apostol, și învăță-
tor Neamurilor.

12. Pentru care pricină și a-
cestea pățimesc : oi nu mă ru-
șinez : că știu cui am creșut,
și încredințat sunt că puternic
este a păzi lucrul cel încredințat
mie la dîoa aceea.

13. Chipul cîvintelor celor
sănătoase să aibî, care ai aușit
de la mine, întru credință și în-
tru dragostea care este întru
Hristos Iisus.

14. Lucrul bun cel încredin-
țat ție să 'l păzești prin Duhul
cel Sfînt care lăcuște întru
noi.

15. Știi aceasta, că s'a-
u în-
tors de la mine toți cei din
Asia ; dintre cari este Fighele și
Ermoghen.

16. Dee Domnul milă casei lui
Onisifor ; că de multe ori m'a
odîhnit, și de lanțul meu nu s'a
rușinat :

17. Ci încă venind în Roma,
mai cu osîrdie m'a căutat, și
m'a aflat.

18. Dee 'l lui Domnul să aște-
milă de la Domnul în dîoa a-
ceea : și câte în Efes 'mî a slu-
jit mie, tu mai bine știi.

CAPITOLUL II.

Deci tu, fiul meu, întărește-te
în harul cel întru Hristos
Iisus.

2. Și cele ce ai aușit de la
mine în fața multor marturi, a-
cestea le încredințează la oameni
credincioși, cari îndestulați vor fi
a învăța și pre alții.

3. Tu dar pătimește ca un bun
viteaz al lui Iisus Hristos.

4. Nimeni ostaș fiind se ame-
stecă cu lucruri lumești ; ca ce-
lui ce stringe oaste să fie plă-
cut.

5. Și de și va lupta cineva,
nu se încununează, de nu se va
lupta duple lege.

6. Plugarul cel se ostenește
se cade întîi el din roadă să
mînânce.

7. Înțelege cele ce îți grăesc ;
deo 'l ție Domnul înțelegere
întru toate.

8. Adu-ți aminte de Domnul
Iisus Hristos care s'a sculat din
morți din sîmînța lui David
duple evanghelia mea :

9. Întru care pătimește până
la legături, ca un făcător de
rele ; ci cuvîntul lui Dumnezeu
nu se leagă.

10. Pentru aceasta toate le
rabd pentru cei aleși, ca și aceia
să dobîndească mîntuirea care
este întru Hristos Iisus cu slavă
večnică.

II. TIMOTEI, III.

11. Credincios *este* cuvântul : Că de am murit împreună cu *Hristos*, împreună cu *dânsul* vom și via :

12. De răbdăm, împreună cu *dânsul* vom și împărăți ; de ne vom lepăda *de el*, și el se va lepăda de noi :

13. De nu credem, el credincios rămâne : a se tăgădui el pre sine nu poate.

14. Acestea să 'îndemni, mărturisindu-le înaintea lui Dumnezeu să nu se pricească în cuvinte spre nici un folos, *fără numai* spre surparea celor ce aud.

15. Nevoeste-te să te arăți pre tine însuși lămurit înaintea lui Dumnezeu, lucrător nerușinat, drept îndreptând cuvântul adevărului.

16. Iar de cuvintele deșerte, cele spurcate te ferește : că spre mai multă păgânătate vor spori.

17. Și cuvântul lor ca gangrena pășune va afla : dintru carii este Imeneu și Filit ;

18. Carii de la adevăr au rălăcit, dicând că învierea acum s'a făcut ; și răstoarnă credința oare-cărora.

19. Însă temelicia cea tare a lui Dumnezeu stă, având pece-tea aceasta, Cunoscut-a Domnul pre cei ce sunt ai lui. Și, Să se depărteze de la nedreptate tot cel ce numește numele lui Hristos.

20. Iar în casă mare nu sunt numai vase de aur și de argint, ci și de lemn și de lut ; și unele sunt spre cinste, iar altele spre necinste.

21. Deci de se va curăți cineva pre sine dintru acestea, va fi vas de cinste, sfințit, și de bună treabă stăpânului, spre tot lucrul bun gătit.

22. Iar de poftele tinerețelor fugi : și urmează dreptatea, credința, dragostea, pacea, cu toți cei ce cheamă pre Domnul din inimă curată.

23. Iar de întrebările cele ne-bune și neînțelepte te ferește, știind că n-ai vrăjbi.

24. Și slugel Domnului nu i se cade să se sfădească ; ci blând să fie către toți, învățător, suferitor,

25. Cu blândețe certând pre cel ce stați împotrivă ; poate când-va le va da lor Dumnezeu pocăință spre cunoștința adevărului ;

26. Și vor scăpa din cursa diavolului, prinși fiind ei de dânsul spre a lui voie.

CAPITOLUL III.

Si aceasta să știi, că în zilele cele de apoi vor veni vremi cumplite.

2. Că vor fi oamenii iubitori de sine, iubitori de argint, măreți, trufași, hulitori, de părinți neascultători, nemulțumitori, necurați,

3. Fără de dragoste, neprimitori de pace, clevetitori, neînfrinați, nedumesnici, ne iubitori de bine,

4. Vindători, obraznici, îngânați, iubitori de desfătări mai

II. TIMOTEI, IV.

mult de cât iubitorî de Dumneđu ;

5. Având obipul buneî-cređințe, iar puterea ei tăgăduind : și de aceștia te ferește.

6. Că dintru aceștia sânt cel ce se vîră prin case, și robesc pre mulerușele cele îngreueate de păcate, cele ce se poartă cu multe feluri de poște ;

7. Carîl pururea învață, și nici odată a veni la cunoștința adevărului nu pot.

8. In ce chip și Ianis și Iamvris s'a u impotrivit lui Moisi, așa și aceștia sta u impotriva adevărului : oamenii stricați fiind la minte, nelămuriți în cređință.

9. Ci nu vor spori mai mult : că nebuniei lor arătată va fi tutulor, precum și a acelora s'a făcut.

10. Iar tu aî urmat învățătura mea, petrecerca, voia, cređința, îndelunga-răbdare, dragostea, îngăduința,

11. Gonirile, pătimirile, care mi s'a u făcut mie în Antiohia, în Iconia, în Listra ; ce fel de goane am răbdat : și din toate m'a izbăvit Domnul.

12. Și toți carîl voesc cu bună-cređință a vieți întru Hristos Iisus, goniți vor fi.

13. Iar oamenii cei vicleni și fermecători se vor procopsi spre mai rău, carîl înșală, și singuri se înșală.

14. Iar tu petreci întru cele ce te aî învățat și te aî încređințat, știind de la cine te aî învățat ;

15. Și căci din pruncie sfin-

tele scripturi ști, care potsă te înțelepțească spre mântuire prin cređința cea întru Hristos Iisus.

16. Toată scriptura este de Dumneđu însușiată, și de folos spre învățatură, spre mustrare, spre îndreptare, spre înțelepțirea cea spre dreptate :

17. Ca să fie deplin omul lui Dumneđu, spre tot lucrul bun desăvîrșit.

CAPITOLUL IV.

Mărturisesc eu drept aceea înaintea lui Dumneđu, și Domnului Iisus Hristos, care va să judece vii și morți întru arătarea sa și împărăția sa ;

2. Propoveduește cuvîntul ; stăi asupra cu vreme, și fără de vreme ; muștră, ceartă, îndeamnă cu toată îndelunga-răbdare și cu învățătura.

3. Că va fi vreme când învățătura cea sănătoasă nu o vor primi ; ci duple poștele lor își vor alege loru-și învățători, scărpinându-se la urechi ;

4. Și de la adevăr auđu își vor întoarce, iar la basme se vor pleca.

5. Iar tu priveghiează întru toate, pătimește rău, fă lucrul evanghelistului, slujba ta fă-o deplin.

6. Că eu iată mă jertvesc, și vremea despărțirii mele s'a apropiat.

7. Lupta cea bună m'am luptat, călătoriea am săvîrșit, cređința am păzit :

8. De acum mi s'a gătit mie

II. TIMOTEI, IV.

cununa dreptății, care îmi va da mie Domnul, judecătorul cel drept, în ziua aceea: și nu numai mie, ci și tutulor celor ce au iubit arătarea lui.

9. Silește-te a veni la mine curând:

10. Că Dimas m'a lăsat, iubind veacul de acum, și s'a dus în Tessalonic; Criscent în Galatia, Tit în Dalmația,

11. Luca singur este cu mine. Pre Marco luându'l, să'l aduci cu tine: că îmi este mie de bună treabă în slujbă.

12. Iar pre Tihic 'l am trimis în Efes.

13. Felonul care 'l am lăsat în Troada la Carp, venind să 'l aduci, și cărțile, mai virtos cele de piele.

14. Alecsandru faurul de armă multe rele 'mi-a făcut mie: plătească 'l Domnul după faptele lui:

15. De care și tu te păzește; că foarte a stătut împotriva cuvintelor noastre.

16. La răspunsul meu cel d'întoi nimeni n'a mers cu mine,

ci toți m'a părăsit: să nu li se socotească lor.

17. Iar Domnul a stătut lângă mine, și m'a întărit; ca prin mine propoveduirea să se împlinească, și ca să o audă toate Neamurile; și m'am izbăvit din gura leului.

18. Și mă va izbăvi Domnul de tot lucrul rău, și mă va mântui la împărăția sa cea cerească: căruia slava în vecii vecilor, Amin.

19. Spune închinăciune Prischilei și lui Achila, și casei lui Onisifor.

20. Erast a rămas în Corint: iar pre Trofim 'l am lăsat în Milit fiind bolnav.

21. Silește-te a veni mai înainte de iarnă. Închină-se ție Evul, și Pud. și Lin, și Claudia, și toți frații.

22. Domnul Iisus Hristos cu duhul tău. Harul cu voi. Amin.

Cea a doua epistolă către Timotei, cel întîi hirotonisit Episcop bisericii Etesenilor, s'a scris de la Roma, când a doua oară a stătut Pavel înaintea Ghesarului Neron.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRĂ TIT.

CAPITOLUL I.

Pavel, sluga lui Dumnezeu, și după credința aleșilor lui Dumnezeu, și după cunoștința adevărului cea după buna-credință;

2. Intru nădejde a vieții celei vecnice, care o a lăgăduit nemincunosul Dumnezeu mai înainte de anii vecilor;

3. Și a arătat în vremile sale cuvântul său prin propoveduirea care mi s'a încredințat mie după porunca Mântuitorului nostru Dumnezeu.

4. Lui Tit, adevăratului fiu după credința cea de obște: Har, milă, și pace, de la Dumnezeu Tatăl și de la Domnul Iisus Hristos Mântuitorul nostru.

5. Pentru aceasta te am lăsat pre tine în Crit, ca cele ce lipsesc să le îndreptezi, și să așezi prin cetăți preoți, precum eu îți am poruncit:

6. De este cineva fără de prihană, bărbat al unei muleri, având fil credincioși nu intru ocară de curvie sau neascultător.

7. Că se cuvine episcopului să fie fără de prihană, ca un iconom al lui Dumnezeu; nefăcând spre plăcerea sa, nemânios, nebețiv, negrabnic a bate, neagonisitor de dobândă urită;

8. Ci iubitor de streini, iubitor de bine, întreg la minte, drept, cuvios, înfrinat;

9. Fiindu-se de cuvântul cel credincios al învățătorei, ca puternic să fie și a îndemna cu învățătura cea sănătoasă, și pre cel ce grăesc împotriva a'î certa.

10. Că sunt mulți nesupuși, grăitorî îndezert și amăgitori, mai virtos cel dintru tăierea-împrejur:

11. Căroră trebuie a le astupa gura, cari răsvătesc toate ca-

sele, învățând cele ce nu se cad, pentru dobînda cea urită.

12. Dis-a oare-care dintru dînșil prooroc al lor, Criterii *sunt* pururea mincunoși, fiare rele, pantece leneșe.

13. Mărturia aceasta adevărată este. Pentru care pricină ceartă'i pre ei aspru; ca să fie sănătoși în credință;

14. Neluând aminte la basmele Jidovești, și la poruncele oamenilor, cari se întorc de către adevăr.

15. Toate *sunt* curate celor curați; iar celor necurați și necredincioși nimic nu este curat; ci li s'a spurcat lor și mintea și știința.

16. Pre Dumnezeu mărturisesc că îl știu; iar cu faptele îl tăgăduiesc, urîți fiind, și nesupuși, și spre tot lucrul bun netrebnic.

CAPITOLUL II.

Iar tu grăește cele ce se cuvin învățătorei celei sănătoase:

2. Bătrânii să fie trezi, cucernici, întregi la minte, sănătoși în credință, în dragoste, în răbdare.

3. Așijderea și bătrânele să fie întru îmbrăcăminte cu sfințenie incuviințate, neclevetitoare, nerobite de vin mult, învățătoare de bine;

4. Ca să înțeleptească pre cele tinere să 'și iubească pre bărbaii lor, și 'el iubească filii.

5. Să fie întru întreagă înțelepciune, curate, grijnice de casele lor, bune, plecate bărbaților

lor, ca să nu se hulească cuvântul lui Dumnezeu.

6. Pre cei tineri aşijderea îi îndeamnă să fie întră întreagă înțelepciune.

7. Întru toate dându-te pre tine pildă de fapte bune: arătând întră învățătură nestricare, cinste, nestricăciune,

8. Cuvânt sănătos, fără de prihană; ca cel protivnic să se ruşineze, neavând nimic a grăi rău de voi.

9. Slugele să se plece stăpânilor lor, întră toate să fie lor bine plăcuţi; nerăspundându-le împotrivă;

10. Neviclenindu-ţi, ci credinţă bună arătându-le întră toate; ca pre învăătura Mântuitorului nostru Dumnezeu să o înfrumuseţeze întră toate.

11. Că s'a arătat harul lui Dumnezeu cel mântuitor tutulor oamenilor;

12. Învăţându-ne pre noi ca, lepădând păgânătatea, şi poftele cele lumeşti, cu întreagă înțelepciune, şi cu dreptate, şi cu bună-credinţă să vieţuim în veacul de acum;

13. Aşteptând fericita nădejde, şi arătarea slavei marelui Dumnezeu şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos;

14. Care s'a dat pre sine pentru noi, ca să ne mântuească pre noi de toată fără-de-legea, şi să 'şi ourăţască lui-şi norod ales, rivalilor de fapte bune.

15. Acestea grăeşte, şi îndeamnă, şi muştră ou toată porunca. Nimeni pre tine să nu te defăime.

A du-le aminte lor domniilor şi stăpânirilor să se supue, să asculte, spre tot lucrul bun să fie gata,

2. Pre nimeni să nu hulească, să nu fie sfadnici, ci lini, arătând toată blândeţea către toţi oamenii.

3. Că eram şi noi oare-când fără de minte, neascultători, răstăcindu-ne, slujind poftelor, şi multor feluri de desfătări, întră răutate şi pismă vieţuind, urîţi fiind, şi urind unul pre altul.

4. Iar când s'a arătat bunătatea şi iubirea de oameni a Mântuitorului nostru Dumnezeu,

5. Nu din lucrurile cele întră dreptate care am făcut noi, ci după a lui milă ne a mântuit pre noi, prin baea naşterii celei de a doa, şi a înnoirii Duhului Sfint;

6. Pre care 'l a vărsat preste noi de prisosit prin Iisus Hristos Mântuitorul nostru;

7. Ca îndreptându-ne prin harul lui, moştenitori să fim după nădejdea vieţii celei vecnice.

8. Credincios este cuvântul, şi pentru acestea voiţi să adeverezi tu, ca să poarte grijă, la fapte bune să se nevoească cei ce au crezut lui Dumnezeu. Că acestea sunt cele bune şi de folos oamenilor.

9. Iar de întrebările cele nebune, şi de numere de neamuri, şi de prigoniri, şi de sfeclele cele pentru lege, te fereşte; că sunt ne-folositoare şi deşerte.

10. De omul eretic după una și a doa sfățuire, te ferește;

11. Știind că s'a răsvrătit unul ca acesta, și păcătuiește, fiind singur de sine osîndit.

12. Când voiți trimete pre Arteman la tine, sau pre Tihic, nevoește-te să vii la mine în Nicopol: pentru că acolo am socotit să ernez.

13. Pre Zina știutorul legei și pre Apollos degrab să 'i trimeti

mai înainte, ca nimic să nu le lipsească.

14. Și să se învețe și al noștri să poarte grijă de fapte bune spre trebele cele de folos, ca să nu fie fără de roadă.

15. Închină-se ție toți cei ce sînt cu mine. Spune închinăciune celor ce ne iubesc pre noi întru credință. Harul cu voi toți. Amin.

„Cătră Tit cel întîi hirotonisit episcop bisericii Critenilor s'a scris, de la Nicopol Machedonei.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRĂ FILIMON.

CAPITOLUL I.

Pavel, legatul lui Iisus Hristos, și Timotei fratele, lui Filimon, iubitului, și ajutătorului nostru,

2. Și Apfiei celei iubite, și lui Arhip ostașului nostru celui d'impreună, și bisericii celei din casa ta:

3. Har voă, și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Domnul Iisus Hristos.

4. Mulțumesc Dumnezeui meu, pururea pentru tine pomeneire făcînd întru rugăciunile mele,

5. Auzînd dragostea ta și cre-

dința, care ai cătră Domnul Iisus, și cătră toți sfinții;

6. Ca împărțășirea credinței tale lucrătoare să se facă întru cunoștința a tot binele ce este întru voi în Hristos Iisus.

7. Că bucurie avem multă și mîngăiere întru dragostea ta, că inimile sfinților s'aû odihnit prin tine, frate.

8. Pentru aceea, multă îndrăzneală avînd întru Hristos a 'ți porunci ție ceea ce se cuvine,

9. Iar pentru dragostea mai virtuos te rog, fiind tu într'acest chip, cum sînt și ou Pavel bă-

trânul, iar acum și legatul lui Iisus Hristos.

10. Te rog pentru Onisim fiul meu, pre care 'l am născut întru legăturile mele:

11. Care oare-când era ție netrebnic, iar acouă și ție și mie de bună treabă:

12. Pre care 'l am trimes înapoi la tine; iar tu pre el, adevă, pre inima mea, primește:

13. Pre care vream să 'l țin la mine, ca în locul tău să 'mî slujească mie întru legăturile evangheliei:

14. Dar fără de voia ta nimic n'am voit să fac; ca să nu fie ca din silă fapta ta cea bună, ci de voie.

15. Că poate pentru aceasta s'a despărțit la o vreme, ca vecinic pre el să 'l aibi;

16. De acum nu ca pre o slugă, ci mai presus de slugă, frate iubit, mai ales mie, iar cu cât mai virtos ție, și duple trup, și întru Domnul?

17. Deci de mă ai pre mine părtaș, primește 'l pre dînsul ca pre mine.

18. Iar de 'ți a tăcut ție nedreptate întru ceva, sau ție este dator, aceea mie să o socotești;

19. Eu Pavel am scris cu mîna mea, cu voiă plăti: ca să nu ție că și tu cu sine singur imi ești dator.

20. Așa, frate, cu să mă folosesc de tine întru Domnul: odihnește inima mea întru Domnul.

21. Nădăduindu-mă spre ascultarea ta am scris ție, știind că și mai presus de cât grăesc vei face.

22. Și împreună gătește 'mî mie și gazdă: că am nădejde că prin rugăciunile voastre mă voiă dăruia voă.

23. Închină-se ție Epafras cel împreună cu mine rob întru Hristos Iisus:

24. Marco, Aristarh, Dimas, Luca, împreună cu mine lucrători.

25. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu duhul vostru. Amin.

Îl Cătră Filimon s'a scris de la Roma prin Onisim sluga.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRĂ EVREI.

CAPITOLUL I.

In multe feluri și în multe chipuri de de mult Dumnezeu

grăind părinților prin prooroci,
2. În zilele acestora mai de
pre urmă a grăit noastră prin Fiul,
pre care 'l a pus moștenitor

tuturilor, prin care și veacurile a făcut;

3. Care fiind strălucirea slavei, și chipul ipostasului lui, și purtând toate cu cuvântul puterii sale, prin sine singur făcând curățirea păcatelor noastre, a ședut d'a dreapta Măriei întru cele înalte;

4. Cu atâta mai bun făcându-se de cât îngerii, cu cât mai osebit nume de cât densii a moștenit.

5. Căci căruia din îngeri a dat când-va, Fiul meu ești tu, eu astăzi te am născut? Și iarăși, Eu voi fi lui Tată, și acela va fi mie Fiul?

6. Și iarăși, când duce pre cel întîiu-născut în lume, dice, Și să se închine lui toți îngerii lui Dumnezeu.

7. Și de îngeri dice, Cela ce face pre îngerii săi duhuri, și pre slugele sale pară de foc.

8. Iar cătră Fiul dice, Scaunul tău, Dumnezeu, este în veacul veacului: toiagul dreptății este toiagul împărăției tale.

9. Iubit-ai dreptatea, și ai urit fără-de-legea; pentru aceea te a uns pre tine Dumnezeu, Dumnezeuul tău, cu untul-de-lemn al bucuriei mai mult de cât pre părtașii tăi.

10. Și, întru început, tu, Doamne, pământul ai întemeiat; și lucrurile mîlnelor tale sînt cerurile;

11. Acelea vor peri; iar tu rămâi; și toate ca o haină se vor învechi;

12. Și ca un veșmînt vei în-

văli pre ele, și se vor schimba; iar tu același ești, și anii tăi nu vor lipsi.

13. Și căruia dintru îngeri a dat când-va, Șezi d'a dreapta mea, până când voi pune pre vrăjmașii tăi așternut picioarelor tale?

14. Aă nu toți sînt duhuri slujitoare, care se trimet spre slujbă pentru cei ce vor să moștenească mîntuirea?

CAPITOLUL II.

Pentru aceea se cade noă mai mult să ascultăm cele ce s'au auzit, ca nu când-va să cădem.

2. Că de vreme ce s'a făcut adevărat cuvântul ce s'a grăit prin îngeri, și toată călcarea de poruncă și neascultarea a luat dreaptă răsplătire;

3. Cum vom scăpa noi, negrijindu-ne de atîta mîntuire; care luând începere a se vesti de la Domnul, prin cei ce l'au auzit s'a adevărit întru noi;

4. Împreună mărturisind Dumnezeu, cu semne și cu minuni, și cu multe feluri de puteri, și cu împărțirile Duhului Sfînt, după a lui voie?

5. Că nu îngerilor a supus Dumnezeu lumea cea viitoare, pentru care grăim.

6. Și a mărturisit oare-unde oare-cine, dicînd, Ce este omul, că îl pomenești pre el? sau fiul omului, că îl cercetezi pre el?

7. Micșoratu-l-ai pre el cu pu-

în oare-ce de cât ingerii; cu slavă și cu cinste 'l ai încununat pre el, și 'l ai pus preste lucrurile mâinilor tale:

8. Toate le ai supus sub picioarele lui. Și dacă 'l a supus lui toate, nimic n'a lăsat lui ne-supus. Ci acum încă nu vedem supuse lui toate.

9. Iar mai micșorat cu puțin oare-ce de cât ingerii vedem pre Iisus, pentru patima morței, cu slavă și cu cinste încununat; ca cu harul lui Dumnezeu pentru toți să guste moarte.

10. Pentru că se cădea aceluia, pentru care *sunt* toate, și prin care *sunt* toate, care pre mulți fi la slavă a adus, pre începătorul mântuirii lor prin patimi a 'l face desăvârșit.

11. Că ceta ce sfințește și cei ce se sfințesc dintru unul *sunt* toți: pentru care pricină nu se rușinează a 'l numi pre dănsii frați.

12. Dicând, Spune-voiu numele tău fraților mei, în mijlocul bisericii te voi lăuda.

13. Și iarăși, Eu voi fi nădejduindu-mă întru dănsul. Și iarăși, lată eu și pruncii cari 'mi a dat mie Dumnezeu.

14. Deci de vreme ce s'au făcut părtași pruncii trupului și sângelui, și același asemenea s'a împărtășit acelorași; ca prin moarte să surpe pre ceta ce are stăpânirea morței, adecă pre diavolul;

15. Și să izbăvească pre aceia cari cu frica morței în toată viața erau supuși robiei.

16. Că nu pre ingerii cu ade-

vărat a luat; ci sămânța lui Avraam a luat.

17. Pentru aceea dator era întru toate a se asemana fraților, ca să fie milostiv și credincios arhiereu întru cele ce *sunt* către Dumnezeu, ca să curățească păcatele norodului.

18. Că întru ceea ce a pățit, însuși fiind ispitit, poate și celor ce se ispitesc să le ajute.

CAPITOLUL III.

Pentru aceea, fraților sfinți, cari sunteți părtași chemării celei cerești, socotiți pre Apostolul și Arhiereul mărturisirei noastre, pre Iisus Hristos;

2. Care este credincios celui ce 'l a făcut pre el, precum și Moisi întru toată casa lui.

3. Pentru că de mai multă slavă de cât Moisi acesta s'a învrednicit, cu cât mai multă cinste are de cât casa, cel ce o a zidit pre ea.

4. Că toată casa se zidește de cineva; iar cel ce toate a făcut este Dumnezeu.

5. Și Moisi adecă a fost credincios întru toată casa lui, ca o slugă; spre mărturiea celor ce erau să se grăească;

6. Iar Hristos ca un fiu în casa sa; a cărui casă suntem noi numai de vom ținea neclătită îndrăznirea și lauda nădejdei până în sfârșit.

7. Drept aceea (precum dice Duhul Sfânt, Astăzi de veți auzi glasul lui,

8. Nu vă înviroșăți inimele

voastre, ca și întru întăritare, în
 ȋdîoa ispitirei în pustie:

9 Unde m'a'au ispitit părinții
 voștri, ispititu-m'a'au, și a'au vedut
 lucrurile mele patru-deci de ani.

10. Pentru aceea, m'am măn-
 niat pre neamul acesta, și am
 ȋdis, Pururea se rătăcesc cu ini-
 ma; și ei n'a'au cunoscut căile
 mele.

11. Precum m'am jurat întru
 mânia mea, De vor întra întru
 odihna mea.)

12. Socotiți, fraților, ca să nu
 fie când-va în vre-unul din voi
 inimă vicleană a necredinței, de-
 părțându-se de la Dumnezeu cel
 viu.

13. Ci vă îndemnați pre voi
 înși-vă în toate ȋdilele, până co-
 se numește Astăȋ; ca să nu se
 înviroșeze cineva dintru voi cu
 înșelăciunea păcatului.

14. Că părtași ne am făcut lui
 Hristos, numai de vom ținea în-
 cepătura încheieturei până în sfir-
 șit neclătită;

15. De vreme ce se dice, As-
 tăȋ de veți aȋdi glasul lui, nu
 vă înviroșați inimele voastre, ca
 și întru întăritare.

16. Pentru că oare-carii aȋdind,
 ȋa'au întăritat: dar nu toți carii
 a'au eșit din Eghipt cu Moisi.

17. Iar asupra căroră s'a măn-
 niat patru-deci de ani? a'au nu
 asupra celor ce a'au păcătuit, ale
 căror oase a'au căȋut în pustie?

18. Și căroră s'a jurat să nu
 între întru odihna lui, fără nu-
 mai celor ce n'a'au creȋut?

19. Și vedem că n'a'au putut să
 între pentru necredință.

Să ne temem dar, ca nu cum-
 va lăsându-se făgăduință a
 întra întru odihna lui, să se so-
 cotească cineva din voi a fi
 lipsit.

2. Pentru că și noă s'a bine-
 vestit, ca și aceloră: ci n'a folo-
 sit pre aceia cuvântul aȋdului,
 nefiind amestecat cu credința
 celor ce a'au aȋdit,

3. Că întrăm întru odihnă cei
 ce am creȋut, precum a ȋdis, Pre-
 cum m'am jurat întru mânia
 mea, de vor întra întru odihna
 mea: măcar că erau făcute lu-
 crurile de la întemeierea lumii.

4. Că a ȋdis oare-unde de ȋdîoa
 a șeptea într'acest chip, Și s'a
 odihnit Dumnezeu în ȋdîoa a șep-
 tea de toate lucrurile sale.

5. Și de aceasta iărăși, De vor
 întra întru odihna.

6. Deci de vreme ce a rămas
 ca oare-carii să între întru dînsa,
 și aceia căroră mai înainte li s'a
 bine-vestit n'a'au intrat pentru
 necredința:

7 Iarăși, o ȋi oare-care rin-
 duește, întru David ȋicînd, As-
 tăȋ, după atăȋia ani; precum s'a
 ȋdis, Astăȋ de veți aȋdi glasul
 lui, nu vă înviroșați inimele
 voastre.

8. Că de le ar fi făcut Iisus
 aceloră odihnă, n'ar fi grăit de
 altă ȋi după acestea.

9. Drept aceea, s'a lăsat o-
 dihnă norodului lui Dumnezeu.

10. Că cel ce a intrat întru o-
 dihnă lui, și acela s'a odihnit de

lucrurile sale, precum și Dumne-deu de ale sale.

11. Deci să ne nevoim a intra întru acea odihnă, ca să nu ca-dă cineva întru aceeași pildă a ne-asculțării.

12. Pentru că viū *este* cuvên-tul lui Dumnezeu, și lucrător, și mai ascuțit de cât toată sabia ascuțită de amêndoă părțile, și străbate până la despărțirea su-fletului și a duhului, și a mădu-lărilor și a măduvei, *și este* ju-decător cugetelor și gândurilor inimei.

13. Și nu este nici o făptură nearătată înaintea lui : ci toate *sunt* goale și descoperite înain-tea ochilor lui către care ne este noă cuvântul.

14. Drept aceea, având arhie-reu mare, care a străbătut ceru-riile, pre Iisus Fiul lui Dumnezeu, să ținem mărturisirea.

15. Că n'avem arhieru care să nu poată pătimi împreună cu ne-putințele noastre; ci ispitit întru toate, după asemănarea fără de păcat.

16. Să ne apropiem dar cu în-drăzneală la scaunul harului, ca să luăm milă, și să aflăm har spre ajutor la bună vreme.

CAPITOLUL V.

Pentru că tot arhierul din oa-menī luându-se, pentru oa-menī se pune spre cele ce *sunt* către Dumnezeu, ca să aducă daruri și jertve pentru păcate:

2. Care să poată pătimi d'im-

preună cu cei ce nu știū, și se rătăcesc; de vreme ce și el este cuprins de neputință.

3. Și pentru aceasta dator este, precum pentru norod, așa și pentru sine, să aducă pen-tru păcate.

4. Și nimenī singur nu 'și iea lui-și cinstea, ci cel chemat de Dumnezeu, ca și Aaron.

5. Așa și Hristos nu singur pre sine s'a proslăvit a fi ar-hiereu ; ci cela ce a grăit către dēnsul, Fiul meu ești tu, eu astăzi te am născut.

6. Precum și într'alt loc dice, Tu ești preot în veac după rîndueala lui Melhisedec.

7. Care în zilele trupului său, cereri și rugăciuni către cela ce putea să 'l mântuească pre dēn-sul din moarte, cu strigare tare și cu lacrimi aducend, și fiind audīt pentru buna sa cuernicie;

8. Măcar că era Fiū, s'a în-vățat ascultarea din cele ce a pătimit ;

9. Și făcându-se desăvêșit, s'a făcut tutulor celor ce 'l ascultă pre el pricină de mântuire veci-nică ;

10. Numit fiind de Dumnezeu arhieru după rîndueala lui Melhisedec.

11. Despre care mult este noă cuvântul, și cu anevoe talmă-cindu'l a grăi, de vreme ce ne-putincioși v'ați făcut cu ađu-riile.

12. Că datorī fiind voi a fi învățătorī pentru vreme, iarăși vă trebuiește să vă învățăm pre voi care *sunt* stihile începăturī

cuvintelor lui Dumnezeu ; și v'ați făcut aceia cărora vă trebuiesc lapte, iar nu hrană virtuoasă.

13. Că tot cel ce este părtaş laptelui nu este știutor de cuvântul dreptății : căci prunc este.

14. Iar acelor desăvârșit este hrana cea virtuoasă, cari prin multa obicinuință au simțirile învățate spre alegerea binelui și a răului.

CAPITOLUL VI.

Pentru aceea lăsând cuvântul începăturii lui Hristos, să ne aducem spre săvârșire ; nu iarăși temelie a pocăinței puind din lucruri moarte, și a credinței întru Dumnezeu.

2. A învățaturii botezurilor, și a punerii mâinilor, și a învierii morților, și a județului celui vecinic.

3. Și aceasta vom face, de va voi Dumnezeu.

4. Că cu neputință este celor ce s'au luminat odată, și au gustat darul cel ceresc, și părtași s'au făcut Duhului Sfânt,

5. Și au gustat cuvântul cel bun al lui Dumnezeu, și puterile veacului celui viitor,

6. Și au căzut, ca iarăși să se înnoească spre pocăință ; a doa oară răstignind loru-și pre Fiul lui Dumnezeu, și batjocorindu'.

7. Că pământul care bea ploaia ceea ce se pogoară preste densul de multe ori, și rodește iarbă de treabă aceloră de cari

se și lucrează, primește blagoslovenie de la Dumnezeu :

8. Iar care aduce din sine spin și ciulină netrebnic este, și aproape este de blăstem ; al cărui sfârșitul este spre ardere.

9. Iar avem adevărire pentru voi, iubitorilor, de cele mai bune și care se țin de mântuire, măcar de și așa grăim.

10. Că nu este nedrept Dumnezeu să uite lucrul vostru și osteneala dragostei, care ați arătat spre numele lui, cei ce ați slujit sfinților, și slujit.

11. Iar poftim ca fie-care din voi aceștiași sirguință să arăte spre adevăritarea nădejdei până în sfârșit :

12. Ca să nu fiți leneși, ci următorii celor ce moștenesc făgăduințele prin credință și prin îndelunga-răbdare.

13. Că lui Avraam făgăduindu-se Dumnezeu, de vreme ce nu avea a se jura pre nimeni altul mai mare, s'a jurat asupra sa,

14. Dicând, Cu adevărat blagoslovind te voi blagoslovi, și înmulțind te voi înmulți.

15. Și așa, îndelung răbdând, a dobândit făgăduința.

16. Pentru că oamenii pre cel mai mare se jură ; și sfârșitul a tot cuvântul lor cel de prigoană spre adevăritare este jurământul.

17. Pentru aceea vrind Dumnezeu să arăte mai mult moștenitorilor făgăduinței neschimbarea sfatului său, a pus la mijloc jurământul :

18. Ca prin două lucruri ce nu se pot muta, întru care cu neputință *este* să mințā Dumne-deu, tare mângăiere să avem, cari năzuim a apuca nădejdea care ne este pusă înainte :

19. Pre care ca o anghiră o avem a sufletului, tare și nemiscată, și care întră întru cele din lăuntru catapeteazmei ;

20. Unde înainte mergător pentru noi a intrat. Iisus, după rîndueala lui Melhisedec arhieru fiind făcut în veac.

CAPITOLUL VII.

Că Melhisedec acesta, împăratul Salimului, preotul lui Dumne-deu celui prea-înalt, care a întîmpinat pre Avraam când s'a întors de la tărea împăraților, și 'l a blagoslovit pre el ;

2. Căruia și decîueală din toate 'l a împărțit Avraam ; înteu a-decă tîlcuindu-se Împăratul dreptăței, iar apoi și Împăratul Salimului, care este Împăratul păcei ;

3. Fără tată, fără mumă, fără număr de neam, nici început di-lelor, nici sfîrșit vieței avînd ; ci asemănat fiind Fiului lui Dumne-deu ; rămăne preot pururea.

4. Vedeți dar cât *este* acesta, căruia și decîueală 'l a dat patriarhul Avraam din dobinți.

5. Și cei din fiil lui Levi, cari ieau preoția, poruncă au să iea decîueala de la norod după lege, a-decă, de la frații lor, măcar că și aceia au eșit din coapsele lui Avraam :

6. Iar cel ce nu se numără din neamul lor a luat decîueală de la Avraam, și pre cel ce avea făgăduințele 'l a blagoslovit.

7. Și fără de nici o împotrivire cel mai mic de cel mai mare se blagoslovește.

8. Și aici a-decă oamenii muritori ieau decîuele ; iar acolo le iea cel mărturisit că este viu.

9. Și ca să dic așa, prin Avraam, și Levi, cel ce lua decîueală, decîueală a dat.

10. Că încă în coapsele tătâne-său era, când 'l a întîmpinat pre dînsul Melhisedec.

11. Deci de ar fi fost săvîrșirea prin preoția Leviților, (că norodul sub aceea a luat legea,) ce încă mai era trebuință după rîndueala lui Melhisedec să se rîdice alt preot, iar nu după rîndueala lui Aaron să se dică ?

12. Că mutându-se preoția, de nevoc se face și legei mutare.

13. Că de care se dic acestea, acela din altă seminție se împărtașește, din care nimeni nu s'a apropiat de jertvelnic.

14. Că arătat *este* că din Iuda a resărit Domnul nostru ; întru care seminție Moisi nimic n'a grăit de preoție,

15. Și încă cu mult mai luminat este : de vreme ce după asemănarea lui Melhisedec se rîdice preot altul,

16. Care nu după legea poruncei celei trupesti s'a făcut.

ci după puterea vieții celei nestrăcioase.

17. Că mărturisește, Tu ești preot în veac după rânduiala lui Melchisedec.

18. Că schimbare se face poruncii care a fost mai înainte pentru neputința și ne folosul ei.

19. Că nimic n'a săvârșit legea, ci aducere este numai la mai bună nădejde; prin care ne apropiem de Dumnezeu.

20. Și pre cât nu fără de jurământ s'a făcut preot :

21. (Că aceia fără de jurământ preoți se făceau ; iar acesta cu jurământ prin cel ce a dat cătră dănsul, Juratu-s'a Domnul și nu 'l va părea rău, Tu ești preot în veac după rânduiala lui Melchisedec :)

22. Pre atâta așezământului de lege celui mai bun s'a făcut chezaș Iisus.

23. Și aceia adecă mai mulți se făceau preoți, pentru ca de moarte erau opriți a trăi :

24. Iar acesta, pentru că rămâne în veac, are preoție veșnică.

25. Pentru aceea, și a mântui desăvârșit poate pre cel ce vin prin el la Dumnezeu, pururea trăind ca să se roage pentru dănsul.

26. Pentru că arhieru ca acesta se cuvine să fie noă, curvios, fără de răutate, fără de spurcăciune, osebit de cel păcătoș, și mai înalt de cât cerurile fiind ;

27. Care n'are în toate zilele nevoie, ca alți arhieru, întotdeauna

pentru ale sale păcate a aduce jertve, apoi pentru ale norodului : că aceasta o a făcut odată pre sine aducându-se.

28. Că legea pune pre oameni arhieru caru au neputințe ; iar cuvântul jurământului, celui ce a fost în urma legii, pune pre Fiul, în veac desăvârșit.

CAPITOLUL VIII.

Iar cap preste cele ce se dic este : Arhieru ca acesta avem, care a ședut d'a dreapta scaunului Măriei în ceruri ;

2. Slujitor sfințelor, și cortului celui adevărat care 'l a înfipt Domnul, și nu omul.

3. Că tot arhieru pentru ca să aducă daruri și jertve se pune : pentru aceea trebuia să albă ceva și acesta care să aducă.

4. Că de ar fi fost pre pământ, nici ar fi fost preot, fiind preoți cel ce aduc darurile după lege ;

5. Caru slujesc închipuirii și umbrei celor cerești, precum s'a dat lui Moisi când vrea să facă cortul : că, Vezi, dice, ca să faci toate după chipul care ți s'a arătat ție în munte.

6. Iar acum mai osebită slujire a dobândit, întru cât este și de așezământ de lege mai bună mijlocitor, care spre mai bune făgăduințe s'a așezat.

7. Că de ar fi fost cel d'întotdeauna așezământ fără de prihană, nu s'ar fi căutat loc celui de al doilea.

8. Că defăimându-l pre densii, dice, Iată, dîile vor veni, dice Domnul, și voiți săvîrși preste casa lui Israil și preste casa lui Iuda așezămînt de lege nouă:

9. Nu după așezămîntul de lege care l'am făcut părinților lor, în ziua când l'am apucat pre densii de mîina lor, ca să l' scot din pămîntul Eghipetului; căci ei n'au rămas întru așezămîntul de lege al meu, și eu l'am părăsit pre ei, dice Domnul.

10. Căci acesta este așezămînt de lege care voiți așeza casei lui Israil după dîilele acelea, dice Domnul; dînd legile mele în cugetele lor, și în inimele lor le voiți scrie pre ele: și voiți fi lor Dumneșeu, și ei vor fi mie norod :

11. Și nu va mai învăța fiecare pre vecinul său, și fiecare pre fratele său, dicînd, Cunoaște pre Domnul: că toți mă vor ști, de la cel mic până la cel mare al lor.

12. Căci milostiv voiți fi nedreptăților lor, și păcatele lor, și fără-de-legile lor nu le voiți mai pomeni.

13. Și dicînd, Un așezămînt de lege nouă, a învechit pre coa d'intîi. Iar ce se învechiește și îmbătrînește aproape este de perire.

CAPITOLUL IX.

Avea, drept aceea, și cel d'intîi cort îndreptări de slujbă, și sfințire lumească.

2. Pentru că cortul s'a făcut; cel d'intîi întru care era sfeșnicul, și masa, și punerea înainte a pâinilor; care se dice sfintele.

3. Iar după a doa catapetează, cortul cel ce se chiea Sfintele sfintelor;

4. Care avea cădelniță de aur, și sicriul legii ferecat preste tot cu aur, întru care era năstrapa cea de aur care avea manna, și toiagul lui Aaron ce odrăslise, și tablele legii;

5. Iar pre d'asupra lui heruvimii slavei cari umbriau oltarul; pentru cari nu este acum a grăi pre amăruntul.

6. Și acestea fiind tocmita așa, în cortul cel d'intîi pururea intrau preoții când făceau slujbele.

7. Iar în cel de al doilea intra cdată în an singur arhiereul, nu fără de sânge, care aducea pentru sine, și pentru neștiințele norodului:

8. Aceasta însemnînd Duhul cel Sfint, că încă nu era arătată calea sfintelor, fiind că încă sta cortul cel d'intîi.

9. Care era pildă în vremea de atunci, întru care daruri și jertve se aduc, cele ce nu puteau dupe știință să facă desăvîrșit pre cel ce slujia.

10. Cuprîndîndu-se numai în mîncări și bîuturi, și în multe feluri de spălări, și îndreptări ale trupului, care erau puse până la vremea îndreptărei.

11. Iar Iristos venind arhiereu bunătăților celor viitoare, prin cortul cel mai mare și mai de-

săvârșit, nu de mână făcut, a-decă, nu al acestei zidiri.

12. Nici prin sânge de țapi și de vițel, ci prin sângele său a intrat odată întru cele sfinte, vecinică răscumpărare aflând *pentru noi*.

13. Că de vreme ce sângele taurilor și al țapilor, și cenușa de junice stropind pre cel spurcat, sfintește spre curățenia trupului:

14. Cu cât mai virtos sângele lui Hristos, care prin Duhul cel vecinic pre sine s'a adus fără de prihană lui Dumnezeu, va curăți știința voastră de faptele cele moarte ca să slujiți Dumnezeului celui viu?

15. Și pentru aceasta este mijlocitor așezământului de lege celui noi, ca făcându-se moartea spre răscumpărarea greșalelor *ce erau* în așezământul de lege cel d'înteu, să iea cel chemați făgăduința moștenirii celei vecnice.

16. Că unde *este* diată, acolo trebuie să fie moartea celui ce face diata.

17. Că diata întru cei morți *este* întărită: de vreme ce încă nici o putere nu are până când este viu cel ce face diata.

18. Pentru aceea nici cea d'înteu lege fără de sânge nu s'a înnoit.

19. Că după ce s'a grăit toată porunca duple lege de către Moisi la tot norodul, luând sângele cel de vițel și de țapi, cu apă, și cu

lână roșie, și cu issop, și pre însăși cartea și pre tot norodul a stropit,

20. Dicând, Acesta *este* sângele legii care a poruncit voă Dumnezeu.

21. Încă și pre cort, și pre toate vasele cele de slujbă așijderea cu sângele le a stropit.

22. Și mai toate cu sânge se curățesc duple lege; și fără de vărsare de sânge nu se face er-tare.

23. Trebuia dar ca chipurile celor din ceruri ou acestea să se curățească; iar singure cele cerești cu jertve mai bune de cât acestea.

24. Că nu în sfinte făcute de mână a intrat Hristos, *care erau* chipuri celor adevărate; ci în singur cerul, ca să se arăte acum feței lui Dumnezeu pentru noi:

25. Nici ca de multe ori să se aducă pre sineși, precum arhierul întră în cele sfinte în tot anul cu sânge strein;

26. De vreme ce i s'ar fi cădut lui de multe ori să pătimească de la întemeierea lumii; ci acum odată la sfârșitul veacurilor spre surparea păcatului prin jertva sa s'a arătat.

27. Și precum este rinduit oamenilor odată să moară, iar după aceea judecată:

28. Așa și Hristos odată fiind jertvit ca să rădice păcatele multora; a doa oară fără de păcat se va arăta celor ce îl așteaptă pre el spre mântuire.

CAPITOLUL X.

Pentru că legea având umbra bunătaților celor viitoare, iar nu însuși chipul lucrurilor, cu aceleași jertve care în fie-care an aduc pururea, nici odată nu poate precei ce vin să 'i facă desăvârșit.

2. Că într'alt chip ar fi încetat a se aduce? pentru că n'ar mai avea nici o știință de păcate cei ce slujesc, odată fiind curățiți.

3. Ci intru dânsese pomenire de păcate în fie-care an *se face*.

4. Că cu neputință *este* sânge de tauri și de țapi să rădice păcatele.

5. Pentru aceea intrând în lume, *dice*, Jertva și prinosul n'ai voit, iar trupul m'ai întemeiat:

6. Arderile de tot și *jertvele* pentru păcat n'ai voit.

7. Atunci am *dis*, Iată, vin (în capul cărții scris este pentru mine,) ca să fac voia ta, Dumnezeuule.

8. Mai sus *dicând*, Jertva și prinosul și arderile de tot și *jertvele* pentru păcat n'ai voit, nici ai poftit; care se aduc după lege;

9. Atunci a *dis*, Iată, vin ca să fac voia ta, Dumnezeuule. El rădică pre cea d'întîi, ca să pue pre cea de a doa.

10. Intru care voie sîntem sfințiți prin jertvirea trupului lui Iisus Hristos odată.

11. Și tot preotul stă în toate dîilele slujind și aceleași jertve

de multe ori aducînd, care nici odată nu pot să curățească păcatele:

12. Iar acesta o jertvă aducînd pentru păcate pururea, a ședut d'a dreapta lui Dumnezeu;

13 D'aceea așteptînd până se vor pune vrăjmașii lui așternut picioarelor lui.

14. Că cu o jertvă a săvârșit pururea pre cei ce se sfințesc.

15. Și ne mărturisește *noă aceeași* și Duhul cel Sfînt: că după ce a *dis* mai înainte,

16. Acesta *este* așezămîntul de lege care voiă face cu dînsii după dîilele acelea, *dice* Domnul, dînd legile mele în inimile lor, și în cugetele lor le voiă scrie pre ele;

17. Și păcatele lor și fără de legile lor nu le voiă mai pomeni.

18. Iar unde *este* ertare acestora, *acolo* nu mai *este* jertvă pentru păcat.

19. Drept aceea, fraților, avînd îndrăzneală a intra intru celo sînte prin sângele lui Iisus,

20. Pre cale nouă și vie, care o a înnoit noă, prin catapeteazmă, adecă, prin trupul său;

21. Și *avînd* preot mare preste casa lui Dumnezeu;

22. Să ne apropiem cu adevărată inimă intru deplină credință, fiind stropiți la inimă de știință rea, și spălați la trup cu apă curată.

23. Să ținem mărturisirea nădejdei nesmintită; (pentru că credincios *este* cel ce a făgăduit;)

24. Și să cunoaștem unul pre-

Itul spre îndemnarea dragostei i a faptelor bune :

25. Nepărăsind adunarea noastră, precum au unii obiceiul : ci îndemnând *unul pre altul* : și cu atât mai mult, cu cât vedeți apropiindu-se ziua.

26. Că păcătuiind noi de bună voie după ce am luat cunoștința devărului, numai rămâne jertvă pentru păcate,

27. Ci o acceptare oare-care înfricoșată a judecăței și iușimea ochiului, care va să mănânce pre ei protivnici,

28. Lepădând cineva legea lui Moisi fără de milă prin doi săi reii marturi moare :

29. Cât de mai amară muncă, ocoșii, va lua cel ce a călcat pre Fiul lui Dumnezeu, și a sosit a fi spurcat sângele legii, cu care s'a sfințit, și a ocărit Dumnezeu harului ?

30. Că știm pre cel ce a dis, la mea *este* răsplătirea, eu voi răsplăti, țice Domnul. Și iarăși Domnul va judeca pre norodul său.

31. Înfricoșat lucru *este* a călea în mainele Dumnezeului cel viu.

32. Iar aduceți-vă aminte de jilele cele mai d'inainte, întru care luminându-vă, multă luptă le patim! ați suferit ;

33. De o parte cu ocări și cu neazuri priveală făcându-vă ; iar le altă parte, părtași făcându-vă celor ce viețuiesc așa.

34. Pentru că ați și pățimit împreună cu legăturile mele, și efierea de averile voastre cu

bucurie ați primit, știind că aveți voi avuție în ceruri mai bună și stătătoare.

35. Nu lepădați dar îndrăzneala voastră, care are mare răsplătire.

36. Că aveți trebuință de răbdare, ca voia lui Dumnezeu făcând, să luați răgăduința.

37. Că încă puțin oare-ce cel ce este să vie va veni, și nu va zăbăvi.

38. Iar dreptul din credință va fi viu : și de se va îndoi *cineva*, nu va bine voi sufletul meu întru densul.

39. Iar noi nu suntem al îndoirii spre perire ; ci al credinței spre câștigarea sufletului.

CAPITOLUL XI.

Iar credința este adevărarea celor nădăjduite, dovedirea lucrurilor celor nevedute.

1. Că întru aceasta sunt mărturisiți cei de de mult.

2. Prin credință pricepem că s'au întemeiat veacurile cu cuvântul lui Dumnezeu, de s'au făcut din cele nevedute cele ce se ved.

3. Prin credință mai multă jertvă Avel de cât Cain a adus lui Dumnezeu, pentru care a fost mărturisit că a fost drept, mărturisind Dumnezeu de darurile lui : și printr'aceea după ce a murit, încă grăește.

4. Prin credință Enoh s'a mutat ca să nu vadă moarte ; și nu s'a aflat, pentru că 'l a mutat pre el Dumnezeu : că mai

înainte de mutarea lui a fost mărturisit, că a bine plăcut lui Dumnezeu.

6. Și afară de credință nu este cu putință a bine plăcea lui Dumnezeu : că trebuie cel ce se apropie la Dumnezeu să creadă cum că este, și că celor ce 'l caută pre dânsul este dătător de plată.

7. Prin credință răspuns luând Noe despre cele care încă nu erau vădute, temându-se, a făcut corabie spre mântuirea casei sale ; prin care a osindit lumea, și dreptăței celei duple credință s'a făcut moștenitor.

8. Prin credință chemându-se Avraam, a ascultat de a eșit la locul care era să 'l iee spre moștenire : și a eșit, neștiind unde merge.

9. Prin credință a nemernicit în pământul făgăduinței, ca într'un pământ strein, în corturi lăcuind cu Isaac și cu Iacov, cei d'împreună moștenitori ai aceleiași făgăduințe :

10. Că aștepta cetatea care are temelii, al cărei meșter și lucrător este Dumnezeu.

11. Prin credință și însăși Sara putere spre zămislirea sămânței a luat, și afară de vremea virsoei a născut, de vreme ce a socotit că este credincios cel ce a făgăduit.

12. Pentru aceea, și dintru unul, și acela încă fiind omorât, s'a născut ca stelele cerului cu mulțimea, și ca năsipul cel fără de număr de pre lungă mare.

13. Duple credință au murit aceștia toți, neluând făgăduin-

tele, ci de departe vădându-le, și sărutându-le, și mărturisind că streinii și nemernicii sunt pre pământ.

14. Că cei ce grăesc unele ca acestea arată că patrie caută.

15. Și de 'și ar fi adus aminte de aceea dintru care au eșit, ar fi avut vreme a se întoarce.

16. Iar acum de cea mai bună doresc, adică, de cea cerească : pentru aceea nu se rușinează de dânsii Dumnezeu a se numi Dumnezeul lor ; că le a gătit lor cetate.

17. Prin credință a adus Avraam pre Isaac când a fost ispitit : și pre cel unul-născut aducea jertvă, cel ce luase făgăduințele,

18. Cătră care s'a dis, Că întru Isaac se va numi ție sămânța :

19. Socotind că și din morți a 'l învia puternic este Dumnezeu ; drept aceea pre acela și întru pildă 'l a luat.

20. Prin credință pentru cele viitoare a blagoslovit Isaac pre Iacov și pre Isav.

21. Prin credință Iacov, murind, pre fie-care din fiii lui Iosif a blagoslovit ; și s'a închinat, rădămându-se pre vârful toaigului lui.

22. Prin credință Iosif, murind, a făcut pomenire pentru eșirea fiilor lui Israil ; și pentru oasele sale a poruncit.

23. Prin credință Moisi, când s'a născut, trei luni a fost ascuns de părinții săi, căci 'l au

vădut prune frumos ; și nu s'au temut de porunca împăratului.

24. Prin credință Moisi, mare făcându-se, s'a lepădat a se numi fecior fetei lui Faraon ;

25. Mai bine alegând a pătimi cu norodul lui Dumnezeu, de cât a avea dulceața păcatului cea trecătoare ;

26. Mai mare bogăție socotind a fi ocara lui Hristos de cât vistieriile Eghiptului : că se ulti la răsplătire.

27. Prin credință a lăsat Eghiptul, netemându-se de urgia împăratului : că pre cel nevădut ca cum 'l ar fi vădut îl aștepta.

28. Prin credință a făcut paștele, și vărsarea sângelui, ca nu cel ce pierdea pre cel întăi născuți să se atingă de densil.

29. Prin credință au trecut Marea roșie ca pre uscat : a cărei ispitire luând Eghiptenii s'au înneecat.

30. Prin credință zidurile Ierihonului au cădut, cu încungturarea în șapte zile.

31. Prin credință Raav curva n'a perit împreună cu cel neascultător, primind iscoadele cu pace.

32. Și încă ce voiți mai dice ? că nu 'mi ajunge vremea a spune de Ghedeon, și de Varac, și de Samson, și de Ieftae ; și de David, și de Samuil, și de prooroci ;

33. Carii prin credință au biruit împărății, au lucrat dreptate, au dobîndit făgăduințele, au astupat gurile leilor,

34. Au stins puterea focului, au scăpat de ascuțitul sabiei, s'au întărit din slăbioiune, s'au făcut tari în războaie, au întors taberele vrăjmașilor în fugă.

35. Au luat mulerile dintru înviere pre morții lor : și unii s'au muncit, neprimind slobodirea ; ca să dobîndească mai bună înviere :

36. Iar alții de batjocori și de bătaii au luat ispitire, încă și de legături și de temnițe :

37. S'au ucis cu pietre, s'au ferestruit, ispițiți au fost, cu ucidere de sabie au murit : în cojoace au umblat și în piei de capre ; lipsiți fiind, necăjiți, deretă supărați ;

38. (Căroa nu era lumea vrednică :) în pustii rătăcind, și în munți, și în peșteri, și în crăpăturile pământului.

39. Și aceștia toți mărturisii fiind prin credință, n'au luat făgăduința :

40. Dumnezeu ceva mai bun pentru noi mai înainte vădend, ca să nu iea fără de noi săvârșirea.

CAPITOLUL XII.

Drept aceea și noi avend atâta nor de marturi pus împrejurul nostru, lepădând toată sarcina, și păcatul cel ce lesne ne încungtură, prin răbdare să alergăm în lupta care este pusă înaintea noastră,

2. Căutând la Iisus începătorul și plinitorul credinței ; care în locul bucuriei ce era pusă înaintea

lui a răbdat crucea, de ocară ne-
băgând samă, și d'a dreapta scau-
nului lui Dumnezeu a ședut.

3. Că socotiți de cel ce a răb-
dat de la păcătoși asupra sa im-
potrivire ca aceea, ca să nu
vă osteniți slăbind cu sufletele
voastre.

4. Că încă nu ați stătut până
la sânge, împotriva păcatului
luptându-vă.

5. Și așuitat mângâierea care
voă ca unor fiu vă grăește, Fiul
meu, nu defăima cercotarea Dom-
nului, nici slăbi muștrându-te de
dânsul:

6. Că pre care iubește Domnul
fi ceartă, și bate pre tot fiul pre
care primește.

7. De veți suferi certarea, ca
unor fiu voă se va afla Dumne-
deu; căci care fiu este pre care
nu 'l ceartă tatăl?

8. Iar de sunteți fără de cer-
tare, căreia s'au făcut părtași
toți, iată dar că sunteți feciori
din curvie, iar nu fiu.

9. Apoi pre părinții trupului
nostru 'l am avut pedepsitori și
fi cinstiam pre dânsii: au nu ne
vom pleca cu mult mai virtos
Tatălului duhurilor, și să fim vii?

10. Că aceia întru puține dîle
precum le plăcea lor, ne pedep-
siau pre noi; iar acesta spre fol-
los, ca să ne împărtășim sfinți-
rei lui.

11. Iar toată certarea în vre-
mea cea de față se pare că nu
este de bucurie, ci de mahnire:
iar mai pre urmă roadă de pace
a dreptății dă ocelor pedepsiți
print'însa.

12. Pentru aceea mâinele cele
slăbite, și genunchele cele slă-
bănogae vi le redicați.

13. Și cărări drepte faceți pi-
cioarelor voastre, ca nu ce este
șchiop să rălăcească; ci mai vir-
tos să se vindece.

14. Pacea să urmați cu toți, și
sfințenia, fără de care nimeni
nu va vedea pre Domnul:

15. Socotind ca nimeni să nu
se lipsească de harul lui Dum-
ne-deu; ca nu vre-o rădăcină a
amăriciunei odrăslind în sus să
facă sminteală, și prin aceea să
se spurcă mulți;

16. Să nu fie cineva curvar,
sau spurcat ca Isav, care pentru
o mâncare 'și a vindut nașterea
sa cea d'înteu:

17. Că știți că și după aceea
vrind să moștenească blagoslo-
venia, a fost neprimiți: de vreme
ce loc de pocăință n'a aflat, mă-
car că și cu lacrimi o căuta
pre ea.

18. Pentru că nu v'ați apropiat
de muntele ce se putea pipăi, și de
focul ce ardea, și de nor, și de
ceață, și de vișor,

19. Și de viersul trîmbiței, și
de glasul cuvintelor, care cei ce
'l au auzit s'au rugat ca să nuli
se mai grăească lor cuvânt:

20. (Că nu puteau suferi ceea
ce li se dicea, Și măcar fiară de
s'ar atinge de munte, cu pietre
se va omori, sau cu săgeată se
va săgeta:

21. Și așa înfricoșat lucru era
cel ce se vedea, că Moisi a dis,
Spăimântatu-m'am și mă cutre-
mur:)

22. Ci v'ați apropiat de muntele Sionului, și de cetatea Dumneșului celui viu, Ierusalimul cel ceresc, și de sbor de milioane de îngeri,

23. Și de adunarea celor înteiți născuți carii sunt scriși în ceruri și de Judecătorul tuturilor Dumneșu, și de duhurile dreptilor celor desăvârșiți,

24. Și de Iisus mijlocitorul așezământului de lege celui nou, și de sângele stropirei, care grăește mai bine de cât al lui Avel.

25. Vedeți să nu vă lepădați de cel ce grăește. Că de n'ați scăpat aceia lepădându-se de cel ce grăia pre pământ, cu mult mai virtos noi *nu vom scăpa* întorcându-ne de la cel ce grăește din cer.

26. Al cărui glas atunci a cutremurat pământul: iar acum a făgăduit, dicend, Încă odată eu voi clăti nu numai pământul, ci și cerul.

27. Iar aceea ce *dice*, Încă odată, arată schimbarea celor ce se clătesc, ca a unor lucruri făcute, ca să rămăe cele ce nu se clătesc.

28. Drept aceea, împărăție nemșcată luând, să avem har, prin care să slujim lui Dumneșu întru bună plăcere, cu bună cucernicie și cu sfială:

29. Că Dumneșul nostru *este* foc mistuitor.

CAPITOLUL XIII.

Iubirea de frați să rămăe.

2. Iubirea de streini să nu o uitați: că prin aceasta oare-carii neștiind au primit oaspeți pre îngeri.

3. Aduceți-vă aminte de cei legați, ca cum ați fi legați cu dâșul; de cei necăjiți, ca cum și voi înși-vă ați fi în trup.

4. Cinstită *este* nunta întru toate, și patul nespurcat: iar pre curvar și pre prea-curvar va judeca Dumneșu.

5. Să vă fie obiceiurile fără iubire de argint; îndestulându-vă cu cele ce aveți: că însuși așis, Nu te voi părași, nici te voi lăsa.

6. Pentru aceea îndrăsnind noi să dicem, Domnul *este* mie ajutor, și nu mă voi teme, ce 'mi va face mie omul.

7. Aduceți-vă aminte de mai marii voștri, carii v'ați grăit voă cuvântul lui Dumneșu: la a căror săvârșire a vieții privind, să le urmați credința.

8. Iisus Hristos eră și astăzi același, și în veș.

9. La învățătură streine și de multe feluri să nu vă mutați. Că bine *este* cu harul să se întărească inima; iar nu cu mândrările, dintru care nu s'a folosit cel ce au umblat întru dâșele.

10. Avem oltar, dintru care a mânca n'a volnicie cel ce slujesc cortului.

11. Pentru că ale căror dobitoace sângele de arhiereul se bagă în lăuntru în cele sfinte pentru păcate, ale acelor trupurile se ard afară de tabără.

12. Pentru aceea și Iisus, ca să sfințească pre norod cu sângele său, afară de poartă a pățimit.

13. Deci dar să eșim la densusul afară de tabără, ocară lui purtând.

14. Că nu avem aici cetate stătătoare, ci pre aceea ce va să fie căutăm.

15. Prinținsul dar să aducem jertvă de laudă pururea lui Dumnezeu, adică, roada buzelor ce se mărturisesc numelui lui.

16. Și facerea de bine și împărțirea să nu uitați : că cu jertve ca acestea se îmblandește Dumnezeu.

17. Ascultați pre învățătorii voștri, și vă supuneți lor : că ei priveghiază pentru sufletele voastre, ca cei ce vor să dea samă, ca cu bucurie aceasta să facă, iar nu suspinând : că aceasta nu vă este voă de folos.

18. Rugați-vă pentru noi : că nădejduim că bună știință avem,

întru toate bine vrînd a vieții.

19. Și mai mult vă rog să faceți aceasta, ca fără de zăbavă să mă întorc la voi.

20. Iar Dumnezeuul păcei, cel ce a sculat din morți pre Domnul nostru Iisus, pre Păstorul oilor cel mare, prin sângele legii celei vecinice,

21. Să vă facă pre voi desăvârșit întru tot lucrul bun, ca să faceți voia lui, făcând întru voi ce este plăcut înaintea lui, prin Iisus Hristos ; căruia este slava în vecii vecilor. Amin.

22. Și vă rog pre voi, fraților, primiți cuvîntul mîngăierii : că pre scurt am scris voă.

23. Să știți că fratele Timotei este slobod ; cu care, de va veni mai curînd, voi îl vedeți pre voi.

24. Spuneți închinăciune tuturor mai marilor voștri, și tuturor sfinților. Închină-se voă cei ce sînt din Italia.

25. Harul cu voi toți. Amin.

Cătră Evrei s'a scris de la Italia prin Timotei.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL IACOV

CEA SOBORNICEASCĂ.

CAPITOLUL I.

Iacov, sluga lui Dumnezeu și a Domnului Iisus Hristos, celor

doă-spre-dece seminții care sînt întru răsipire, să se bucure.

2. Toată bucuria să socotiți,

frații mei, când în multe feluri de ispite cădeți ;

3. Știind că lămurirea credinței voastre lucrează răbdare.

4. Iar răbdarea lucru desăvârșit să aibă, ca să fiți desăvârșit și întregi, și întru nimic lipsiți.

5. Iar de este cineva dintru voi lipsit de înțelepciune, să ceară de la Dumnezeu, care dă tututor din destul, și nu înfruntează ; și i se va da lui.

6. Iar să ceară cu credință, nimic îndoiindu-se. Pentru că cel ce se îndoește asemenea este cu valul mării care de vânturi se aruncă și se învălăște.

7. Că să nu gândească omul acela că va lua ceva de la Dumnezeu.

8. Bărbatul indoit la suflet, nestatornic este întru toate căile sale.

9. Iar laude-se fratele cel smerit întru înălțimea sa :

10. Și cel bogat, întru smerenia sa : căci ca floarea erbei va trece.

11. Că a resărit soarele cu zădudul, și a uscat iarba, și floarea ei a căzut, și frumusețea feței ei a perit : așa și bogatul întru umbletele sale se va veșteji.

12. Fericit bărbatul care rabdă ispita : căci lămurit făcându-se, va lua cununa vieții, care o a făgăduit Dumnezeu celor ce îl iubesc pe el.

13. Nimeni ispitindu-se să dică, că de la Dumnezeu se ispitește : că Dumnezeu este neispitit de

rele, și el pre nimeni nu ispitește :

14. Ci fie-care se ispitește de a sa poftă fiind tras, și amăgit.

15. După aceea, pofta zămislind naște păcat : iar păcatul săvârșindu-se, naște moarte.

16. Nu vă înșelați, frații mei cei iubii.

17. Toată darea cea bună și tot darul desăvârșit de sus este, pogorindu-se de la Părintele luminelor, la care nu este schimbare, sau umbră de mutare.

18. El voind ne a născut pre noi cu cuvântul adevărului, ca să fim noi o începătură oare-care a zidirilor lui.

19. Drept aceea, frații mei cei iubii, să fie tot omul grabnic spre a auzi, și zăbavnice spre a grăi, zăbavnice spre mânie :

20. Că mâniea omului nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu.

21. Pentru aceea lepădând toată spurcăciunea și prisosința răutății, întru blândețe primiți cuvântul cel în lăuntru sădit, care poate să mântuească sufletele voastre.

22. Iar fiți făcătorii cuvântului, și nu numai ascultătorii, amăgindu-vă înși-vă pre voi.

23. Pentru că de este cineva ascultător cuvântului, și nu făcător, unul ca acesta asemenea este cu omul care își caută fața fațerei sale în oglindă :

24. Pentru că s'a căutat pre sine, și s'u dus, și îndată 'și a uitat în ce chip era.

25. Iar cel ce privește în legea cea desăvârșită a slobodeniei, și

rămâne *într'Insa*, acesta nu ascultător cu uitare făcându-se, ci făcător lucrului, acesta fericit va fi întru fapta sa.

26. De se pare cu l-va între voi că este bine credincios, și nu își înfrinează limba sa, ci își înșală inima sa, acestuia înzadarnică este buna-credință.

27. Buna-credință cea curată și nespurcată înaintea lui Dumnezeu și Tatălui aceasta este. A cerceta pre cel siriman și pre văduve întru necazurile lor, și a se păzi pre sine nespurcat de cătră lume.

CAPITOLUL II.

Frații mei, nu întru alegerea fetelor să aveți credința Domnului nostru Iisus Hristos al slavei.

2. Că de va intra întru adunarea voastră vre un om având inel de aur, ou haină luminoasă, și va intra și vre un sărac cu halnă proastă;

3. Și veți căuta la cel ce poartă bațna cea luminoasă, și veți dice lui, Tu ședî aici bine; și săracul veți dice, Tu stăi acolo, sau ședî aici sub așternutul picioarelor mele;

4. Și nu v'ați luat aminte într-voi, și v'ați făcut judecători de gânduri rele?

5. Ascultați, frații mei oei iubii, Aă nu Dumnezeu a ales pre săracii lumii acesteia, bogăți în credință, și moștenitori împărăției care o a făgăduit celor ce îl iubesc pre el?

6. Iar voi ați necinstit pre cel sărac. Aă nu bogății vă asuprașco pre voi, și aceia vă trag pre voi la judecăți?

7. Aă nu ei hulesc numele cel bun care s'a chemat preste voi?

8. Inșă de împliniți legea cea împărătească duple scriptură, Să iubești pre aproapele tău ca însuși pre tine, bine faceți:

9. Iar de vă uitați în față, păcat faceți, muștrându-vă de lege ca niște călcători de lege.

10. Că orî cine va păzi toată legea, și va greși într-una, s'a făcut tutulor vinovat.

11. Că cel ce a ăis, Să nu curvești, a ăis și, Să nu uciđi. Și de nu curvești, dar uciđi, te ai făcut călcător legii.

12. Așa să grăiți, și așa să faceți, ca cum prin legea slobođeniei aveți să vă judecați.

13. Că judecata fără de milă este celuia ce nu face milă; și se laudă mila' asupra judecăței.

14. Ce folos este, frații mei, de ar ăice cineva că are credință, iar fapte nu are? aă poate credința să 'l mântuească pre dănsul?

15. Că de va fi fratele său sora goli, și lipsiți de hrana cea de toate ăilele,

16. Și va ăice lor cineva dintru voi, Mergeți cu pace, încălăiți-vă și vă săturați; și nu le ar da lor cele de treabă trupului, ce folos ar fi?

17. Așa și credința, dacă nu are fapte, moartă este singură.

18. Ci va ăice cineva, Tu ai

credință, iar eu am sapte: arată-mi credința ta fără faptele tale, și eu îți voi arăta fapte din faptele mele credința mea.

19. Tu crești că Dumnezeu unu este; bine faci: și dracii cred și se cutremură.

20. Voești dar să înțelegi. O omule deșerte, că credința fără de fapte moartă este?

21. Avraam părintele nostru nu din fapte s'a îndreptat, suind pre Isaac fiul său pre jertvelnic?

22. Vești că credința lucra d'împreună cu faptele lui, și din fapte s'a împlinit credința?

23. Și s'a împlinit scriptura care zice, Și a creșut Avraam lui Dumnezeu, și i s'a socotit lui întru dreptate: și Prieten al lui Dumnezeu s'a chemat.

24. Vedeți dar că din fapte se îndreptează omul, iar nu numai din credință.

25. Așijderea încă și Raav curva nu din fapte s'a îndreptat primind pre vestitorii, și pre altă cale scăpându'?

26. Că precum trupul fără de duh mort este, așa și credința fără de fapte moartă este.

CAPITOLUL III.

Nu fiți mulți dascăli, frații mei, știind că mai mare judecată vom să luăm.

2. Că multe greșim toți. De nu greșește cineva în cuvânt, acesta este bărbat desăvârșit, și puternic a își înfrina și tot trupul.

3. Că iată, și cailor friele în gură le punem, ca să se supună ei noă; și tot trupul lor îl întoarcem.

4. Iată și corăbiile, mari fiind, și de iuși vânturi împingându-se, se întorc de prea mică cărmă, încotro voește pornirea cârmaciului.

5. Așa și limba mic mădular este. și mari se laudă. Iată, puțin foc și cât de mare materie aprinde!

6. Și limba este foc, lumea nedreptății: așa limba este așezată întru mădularile noastre, care spurcă tot trupul, și aprinde roada nașterii; și se aprinde de gheenna.

7. Că toată firea și a fiarelor, și a păsărilor, și a celor ce se tirisc, și a peștilor, se domolește, și s'a domolit de firea omenească.

8. Iar limba nimeni din oameni nu poate să o domolească; că este neînfrinată răutate, plină de otravă aducătoare de moarte.

9. Cu dânsa bine-cuvântăm pre Dumnezeu, și Tatăl; și cu dânsa blăstămăm pre oameni, cari stănt făcuți după asemănarea lui Dumnezeu.

10. Dintru aceeași gură ese buna cuvântare și blăstămul. Nu trebuie, frații mei, acestea așa să fie.

11. Aă doară izvorul dintru aceeași vină izvorește dulce și amar?

12. Aă doară poate, frații mei, smochinul să facă masline? sau vița viei, smochine? așa nici un

izvor *poate* a face apă sărată și dulce.

13. Cine *este* înțelept și bine știutor între voi? să 'și arăte din viața cea bună faptele sale întru blândetele înțelepciunii.

14. Iar de aveți pismă amară și prigonire întru inimele voastre, nu vă lăudați, nici mințiți împotriva adevărului.

15. Nu este înțelepciunea aceasta de sus pogorindu-se, ci este pământească, trupească, drăcească.

16. Pentru că unde *este* pismă și prigonire, acolo *este* neașezare și tot lucrul rău.

17. Iar înțelepciunea cea de sus întieie este curată, apoi făcătoare de pace, blândă, plecată, plină de milă și de roduri bune, fără de judecată, și neștiarnică.

18. Iar roada dreptății cu pace se samănă celor ce fac pace.

CAPITOLUL IV.

De unde *sunt* războaie și sfești între voi? au nu de aici, din desmierdările voastre care se oștesc întru mândlările voastre?

2. Poștiți, și nu aveți : ucideți, și pismuiți, și nu puteți dobîndi; vă sfădiți și faceți războaie, și nu aveți, pentru că nu cereți.

3. Cereți, și nu luați, pentru că rău cereți, ca întru desmierdările voastre să cheltuiți.

4. Prea-curvarilor și prea-curvelor, au nu știți că dragostea lumii *acesteia* vrajbă este către Dumnezeu? deci ori-care va vrea să fie prieten lumii,

vrajmaș lui Dumnezeu se face, ô. Ați vi se pare că în deșert scriptura grăește, Spre zavistie pofteste duhul care lăcuște întru noi?

6. Ci mai mare har dă. Pentru aceea dăce, Domnul celor mândri le stă împotriva, iar celor smeriți le dă har.

7. Supuneți-vă, drept aceea, lui Dumnezeu. Stați împotriva diavolului, și va fugi de la voi.

8. Apropiati-vă de Dumnezeu, și se va apropia de voi. Curățiți-vă mâinele, păcătoșilor; și vă curățiți inimele voastre cel îndoii la suflet.

9. Pătimiți, și lăcrămați, și plângeți : risul vostru spre plâns să se întoarcă, și bucuria voastră întru tînguire.

10. Smeriți-vă înaintea lui Dumnezeu, și vă va înălța pre voi.

11. Nu grăiți de rău unul pre altul, fraților. Că acela ce grăește de rău pre fratele său, și judecă pre fratele său, grăește de rău legea, și judecă legea : iar dacă judecă legea, nu ești făcător legii, ci judecător.

12. Unul este puitorul legii, care poate să mîntuască și să piardă : iar tu cine ești care judeci pre altul?

13. Veniți acum, cei ce dăceți, Astăzi sau mâine vom merge întru acea cetate, și vom face acolo un an, și vom neguțători, și vom dobîndi :

14. Carii nu știți ce se va *întîmpla* mâine. Că ce este viața voastră? Că abur este,

care intru puțin se arată, și după aceea plere.

15. In loc de a dice voi, De va vrea Domnul, și vom fi vii, vom face aceasta sau aceea.

16. Iar acum vă laudați intru trufiile voastre : toată lauda de acest fel rea este.

17. Drept aceea, celui ce știe a face bine, și nu 'l face, păcat este lui.

CAPITOLUL V.

Veniți acum, bogaților, plângeți și vă tânguiți de necazurile ce vor să fie asupra voastră.

2. Bogația voastră a putredit, și baînele voastre le au mâncat moliiile.

3. Aurul vostru și argintul au ruginit; și rugina lor va fi mărturie asupra voastră, și va mânca trupurile voastre ca focul. Ați strins comoară la dîilele cele de apoi.

4. Iată, plata lucrătorilor celor ce au secerat țarinele voastre, care o opriți voi, strigă : și strigările secerătorilor în urechilo Domnului Savaot au intrat.

5. Deslătuți-văți pre pământ, și v'ăți desmierdat; hrăniți-ăți inimele voastre, ca în ziua junghierei,

6. Osindit-ăți, și omorit-ăți pre cel drept; și nu s'a pus împotriva voastră.

7. Drept aceea, fiți îndelung răbdători, frații mei, până la venirea Domnului. Iată, plugarul așteaptă roada cea scumpă a pă-

mîntului, îndelung răbdând pentru densa, până ce iea ploaie timpurie și tirgie.

8. Deci îndelung răbdați și voi; întăriți-vă inimele voastre : că venirea Domnului s'a apropiat.

9. Nu oftați unul asupra altuia, fraților, ca să nu vă osindiți : iată, judecătorul înaintea ușelor stă.

10. Luați pildă de patimă rea, frații mei, și de îndelungă răbdare, pre proorocii cari au grăit în numele Domnului.

11. Iată, fericim pre cei ce au răbdat. Răbdarea lui Iov ați audiat, și sfârșitul Domnului ați vădit; căci mult milostiv este Domnul și îndurat.

12. Iar mai înainte de toate, frații mei, să nu vă jurați, nici pre cer, nici pre pământ, nici cu alt jurământ ori care : ei fie voă ce este așa, așa; și ce este nu, nu; ca să nu cădeți intru fățarnicie.

13. Pătinește rău cineva între voi ? să se roage. Este cineva cu inimă bună ? să cânte.

14. Este bolnav cineva între voi ? să chieame preoții bisericei; și să se roage pentru densul, ungându-l pre densul cu unt-delemin intru numele Domnului :

15. Și rugăciunea credinței va mântui pre cel bolnav, și îl va redica pre densul Domnul; și de va fi făcut păcate, se vor erta lui.

16. Mărturișiți-vă unul altuia păcatele, și vă rugați unul pentru altul, ca să vă vindecați. Că mult poate rugăciunea dreptului cea ferbinte.

17. Ilie om era asemenea noastră pătimaș, și cu rugăciune s'a rugat să nu ploae; și n'a ploat pre pământ ani trei și luni șese.

18. Și iarăși s'a rugat, și cerul a dat ploae, și pământul a odrăslit roada sa.

19. Fraților, de se va rătăci cineva între voi de la adevăr, și l' va întoarce cineva pre el;

20. Să știe că acela ce a întors pre păcătos de la rătăcirea căei lui, va mântui suflet din moarte, și va acoperi mulțime de păcate.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PETRU

CEA SOBORNICEASCĂ ÎNTEIŪ.

CAPITOLUL I.

Petru, apostol al lui Iisus Hristos, nemernicilor ocelor aleși al răsipirei Pontului, Galatiei, Cappadochiei, Asiei, și Vitiniei,

2. Duple cea mai înainte cunoștință a lui Dumnezeu Tatălui, întru sfințirea Duhului, spre ascultarea și stropirea sângelui lui Iisus Hristos: Har voă, și pace, să se înmulțească.

3. Bine este cuvântat Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, care duple mare mila sa a doa oară ne a născut pre noi spre nădejde vie prin învierea lui Iisus Hristos din morți,

4. Spre moștenire nestricăcioasă, și nespurcată, și neveșejită, păzită în ceruri pentru voi.

5. Cari sunteți păziți cu puterea lui Dumnezeu prin cre-

dință spre mântuire gata a se arăta în vremea de apoi.

6. Întru care vă bucurați, acum puțin, de se cuvine, necăjiți fiind întru multe feluri de ispite.

7. Ca lămurirea credinței voastre, cea cu mult mai scumpă de cât aurul cel peritor, și prin foc lămurit, să se afle spre laudă și cinste și slavă întru arătarea lui Iisus Hristos:

8. Pre care nevedându-l, inbiți; întru care acum nu privind, ci credând, vă bucurați cu bucurie negrăită și prea slăvită:

9. Luând sfârșitul credinței voastre, mântuirea sufletelor.

10. Pentru care mântuire au căutat și au cerat proorocii, cari au proorocit de harul ce era să vie spre voi.

11. Cercetând în care, și încefel de vreme le arăta Duhul lui

I. PETRU, II.

Hristos care era întru densul, mai înainte mărturisind de patimele lui Hristos, și de slavele cele după aceea.

12. Căroră s'a descoperit, că nu lor însuși, ci noă slujiău a-cestea, care acum s'aū vestit voă prin cei ce bine aū vestit voă întru Duhul Sfint cel trimes din cer; spre care doresc ingeri să privească.

13. Pentru aceea încingend mijloacele cugetului vostru, trezindu-vă, desăvârșit nădăjduiți spre harul care se aduce voă prin arătarea lui Iisus Hristos;

14. Ca fiil ascultărei, neprefăcându-vă cu poftele cele mald' înainte ale neocunoștinței voastre;

15. Ci duple sfintul care v'a chemat pre voi, și voi fiți sfinți întru toată petrecerea;

16. Căci scris este, Fiți sfinți; că eu sfint sunt.

17. Și dacă chemați Tată pre cel ce judecă fără de alegerea fețelor duple lucrul fie-căruia, întru frică vremea vieței voastre să o petreceți:

18. Știind că nu cu argint sau cu aur care se strică, v'ați izbăvit de petrecerea voastră cea deșartă, care era de la părinții dată;

19. Ci cu scump sânge al lui Hristos, ca al unui miel nevino-vat și nespurcat:

20. Care era cunoscut mai înainte de întemeierea lumii, dar s'a arătat în anul cel mai de apoi pentru voi,

21. Cari printr'însul ați cre-dut întru Dumnezeu, care 'l a

înviat pre el din morți, și 'l a dat lui slavă; ca credința voastră și nădejdea să fie întru Dum-nedeu.

22. Curățind sufletele voastre cu ascultarea adevărului prin Duhul spre nefățarnică iubire de frați, din inimă curată inbiți-vă unul pre altul ou deadinsul:

23. Fiind născuți a doa oară, nu din sămânță stricăcioasă, ci din nestricăcioasă, prin cuvântul lui Dumnezeu celui viu și care petrece în veac.

24. Pentru că tot trupul este ca iarba, și toată slava omului ca floarea erbei. Uscatu-s'a iarba, și floarea ei a cădut:

25. Iar cuvântul Domnului rămâne în veac. Și acesta este cuvântul cel ce bine s'a vestit întru voi.

CAPITOLUL II.

Deci lepădând toată răutatea, și tot vicleșugul, și fățarniciile, și pismele, și toate cleve-tirile,

2. Ca niște prunci de curend născuți să iubiți laptele cel cuvântător și fără de vicleșug, ca printr'însul să creșteți:

3. De vreme ce ați gustat că este bun Domnul.

4. Cătră care apropiindu-vă, cela ce este piatra cea vie, de oameni ou adevărat nebăgată în samă, iar la Dumnezeu aleasă, și scumpă,

5. Și voi înși-vă ca niște pietre vii, vă zidiți casă duhovnicească, preoție sfântă, ca să aduceți jertve duhovnicești, plă-

I. PETRU, II.

cute lui Dumnezeu prin Iisus Hristos.

6. Pentru că scris este în scriptură, Iată, pun în Sion piatră în capul unghiului, aleasa, scumpă: și oela ce va crede întru dânsul nu se va rușina.

7. Drept aceea, voă celor ce credeți, *el este* creștea; iar celor necredincioși, piatra care nu o au băgat în samă ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului,

8. Și piatră de poticnire, și piatră de sminteală, de care se poticnesc cei ce nu se pleacă cuventului; spre care și puși sunt.

9. Iar voi *sânțeți* rod ales, preoție împărătească, neam sfânt, norod spre câștigare; ca să vestiți bunătățile celui ce v'a chemat pre voi dintru întunecare la minunata sa lumină:

10. Carii odinioară nu *erați* norod, iar acum norodul lui Dumnezeu *sânțeți*: carii *erați* nemiluiți, iar acum *sânțeți* miluiți.

11. Iubiților, rogu-vă ca pre niște nemernici și streini, să vă feriți de poftele cele trupesti, care se oștesc asupra sufletului;

12. Petrecerea voastră avându-o bună întru Neamuri: ca întru care vă cleveșco pre voi ca pre niște făcători de rău, din faptele *voastre* cele bune, vedând, să slăvească pre Dumnezeu în ziua cercetărei.

13. Deci supuneți-vă la toată omeneasca zidire pentru Domnul: orî împăratului, ca celui ce este mai pre sus;

14. Orî domnilor, ca celor ce sunt de el trimiși spre izbînda

făcătorilor de rău, și spre lauda făcătorilor de bine.

15. Că așa este voia lui Dumnezeu, ca bine făcând să infirnați necunoștința oamenilor celor fără de minte:

16. Ca cei slobozi, și nu ca cum ați avea slobođeniea acoperemint răutăței, ci ca robii lui Dumnezeu.

17. Pre toți cinstiți. Frățiea iubiți. De Dumnezeu vă temeți. Pre împăratul cinstiți.

18. Slugile, supunându-vă cu toată frica stăpânilor; nu numai celor blânzi și buni, ci și celor năsilnici.

19. Pentru că aceasta *este* plăcut înaintea lui Dumnezeu, de răbdă cineva scirbă pentru știința lui Dumnezeu, pătimind cu nedreptate.

20. Că ce laudă *este*, dacă, grîșind și pedepsindu-vă, veți răbda? ci dacă bine făcând, și pătimind, veți răbda, aceasta *este* dar înaintea lui Dumnezeu.

21. Că spre aceasta v'ați chemat: că și Hristos a pătimit pentru noi, noastră lăsându-ne pildă, ca să urmați urmelor lui:

22. Care păcat n'a făcut, nici s'a aflat vicleșug în gura lui:

23. Care ocărindu-se, împotrivă n'a ocărit; pătimind, n'a îngrozit, ci se da celui ce judecă cu dreptul:

24. Care păcatele noastre însuși le a rădicat în trupul său pre lemn, ca păcatelor murind să viețuim dreptăței: cu a cărui rană v'ați vindecat.

25. Că *erați* ca niște oi rătă-

cite; oi v'ați întors acum la Păstorul și Păzitorul sufletelor voastre.

CAPITOLUL III.

Așijderea, și mulerile, plecându-vă bărbaților voștri; că de și nu se pleacă oare-caril cuvântului, prin viața mulerilor fără de cuvânt să se dobîndească;

2. Vădend viața voastră cea d'impreună curată intru frică.

3. A căror podoabă să fie nu cea din afară a împletirei părului, și a înfășurăturii aurului, sau a îmbrăcămintei hainelor;

4. Ci omul cel ascuns al inimii, intru nestricăciunea duhului celui blând și lin, care este înaintea lui Dumnezeu de mult preț.

5. Că așa odinioară și sfințele muleri, care nădăjduiau intru Dumnezeu, se împodobiau, proșine, plecându-se bărbaților lor:

6. Precum Sara asculta pre Avraam, domn pre acela chemându-l: căreia v'ați făcut fiice, făcend bine, și netemenduvă de nici o frică.

7. Bărbații, așijderea, împreună lăcuind cu mulerile lor cu cunoștință, ca unui vas mai slab celul femeesc dându-le cinste, ca și celor împreună moștenitoare harului vieții; ca să nu se curmeze rugăciunile voastre.

8. Iar la sfârșit, toți să fiți cu un gând, milostivi, iubitori de frați, îndurători, smeriți:

9. Nerăsplătind rău pentru rău, sau ocară pentru ocară: ci im-

potrivă bine-cuvântând; știind că spre aceasta sînteți chemați, ca să moșteniți blagoslovenia.

10. Că oala ce voește să iubească viața, și să vadă zile bune, să și oprească limba sa de la rău, și buzele sale ca să nu grăiască vicleșug:

11. Să se depărteze de la rău, și să facă bine; să caute pacea, și s'o urmeze pre ea.

12. Pentru că ochii Domnului sînt spre cei drepti, și urechile lui spre rugăciunea lor: iar fața Domnului este asupra celor ce fac rele.

13. Și cine este cel ce va face voă rău, de veți fi următorii binelui?

14. Ci de și veți pătimi pentru dreptate, fericiți veți fi: iar de îngrozirea lor să nu vă temeți, nici să vă turburați;

15. Ci pre Domnul Dumnezeu să l sfințiți intru inimile voastre: și să fiți gata pururea spre răspuns la tot cel ce vă întreabă pre voi cuvânt pentru nădejdea cea intru voi, ou blândește și cu frică:

16. Avend știință bună; ca, când vă clevelesc pre voi, ca pre niște făcători de rău, să se rușineze cei ce grăiesc de rău viața voastră cea bună intru Hristos.

17. Că mai bine este, făcend cele bune, de este așa voia lui Dumnezeu, a pătimi, de cît făcend cele rele.

18. Pentru că și Hristos odată pentru păcate a pătimit, cel drept pentru cei nedreți, ca pre noi

I. PETRU, IV.

să ne aducă la Dumnezeu, omorându-se cu trupul, și înviind cu Duhul:

19. Intru care și duhurilor ce erau în temniță pogorându-se a propovăduit;

20. Celor ce fuseseră odinioară necredincioase, când aștepta îndelungă răbdarea lui Dumnezeu în zilele lui Noe, făcându-se corăbia, intru care puține, adecă, opt suflete s'au mântuit prin apă.

21. A căreia chip acum fiind botezul și pre noi ne mântuește, (nu lepădarea spurcăciunii celei trupesti, ci întrebarea științei celei bune către Dumnezeu,) prin învierea lui Iisus Hristos;

22. Care este d'a dreapta lui Dumnezeu, după ce s'a suit la cer; plecându-se lui îngerii și stăpânirile și puterile.

CAPITOLUL IV.

Hristos dar pătimind pentru noi cu trupul, și voi după aceeași gând vă înarmați: pentru că acela ce a pățimit cu trupul a încetat despre păcat;

2. Ca să nu mai viețuească ceea-l-altă vreme în trup spre poftele omenești, ci spre voia lui Dumnezeu.

3. Că destul ne este noă carii în vremea cea trecută a vieții am făcut voia păgânească, umblând într-o necurăție, într-o poftă, într-o beție, într-o ospăte, într-o băutură, și într-o urită slujire idolească.

4. Intru care se minunează

căci nu vă adunați voi cu *dânșii* la aceeași turburare a curviei, hulindu-vă.

5. Carii vor da sama la cel ce este gata să judece pre cei vii și pre cei morți.

6. Că spre aceasta și morților s'a bine-vestit, ca să se judece ou trupul după om, și să vieze după Dumnezeu ou duhul.

7. Și sfârșitul tuturor s'a apropiat: deci fiți cu întreagă înțelepciune, și priveghiați într-o rugăciune.

8. Iar mai înainte de toate unul spre altul dragoste cu o sîrchie avînd: căci dragostea acoperă mulțime de păcate.

9. Iubitorii de streină fiți între voi fără de cîrtire.

10. Fie-care precum a luat dar, între voi cu acela slujind, ca niște buni economi ai harului celui de multe feluri al lui Dumnezeu.

11. De grăește cineva, ca cuvintele lui Dumnezeu să grăească; de slujește cineva, ca din puterea care o dă Dumnezeu să slujească: ca într-o toate să se slăvească Dumnezeu prin Iisus Hristos, căruia este slava și stăpînirea în vecii vecilor. Amin.

12. Iubiților, nu vă mirați de aprinderea care este într-o voi, care se face voă spre ispită, ca cum s'ar întîmpla voă ceva strein:

13. Ci, pentru că vă faceți părtași patimelor lui Hristos, bucurați-vă; ca și într-o arătarea slavei lui să vă bucurați, veselindu-vă.

14. De sânteti! ocăriți pentru numele lui Hristos, fericiți *sân-teți*; căci duhul slavei și al lui Dumnezeu preste voi odihnește: duple aceia se hulește, iar duple voi se proslăvește.

15. Iar nimeni din voi să nu pătimească ca un ucigaș, sau ca un fur, sau ca un făcător de rău, sau ca un ispititor de lucruri streine.

16. Iar dacă *pătimește* ca un Creștin, să nu se rușineze; ci să proslăvească pre Dumnezeu în partea aceasta.

17. Căci vremea *este* a se începe judecata de la casa lui Dumnezeu: iar dacă *este* înteu de la noi, care este sfârșitul celor ce se împotrivesc evangheliului lui Dumnezeu?

18. Și de vreme ce dreptul abia se mântuește, cel necredincios și păcătos unde se va arăta?

19. Pentru aceea, și cei ce pătimesc duple voia lui Dumnezeu, ca credinciosului Ziditor să și încredințeze sufletele lor *lui*, întru fapte bune.

CAPITOLUL V.

Pre presviterii cei dintru voi! Irog, ca cei ce sunt împreună presviter, și mărturisitor al patimelor, lui Hristos, și părtaș al slavei celei ce va să se descoperă:

2. Păstoriți turma lui Dumnezeu cea dintru voi, purtând grija *de dăna*, nu cu sila, ci de voie, nu cu agonisele urite, ci cu osirdie;

3. Nicol ca cum ați stăpâni preste cirurii, ci pilde făcându-vă turmei.

4. Și când se va arăta mai marele Păstorilor, veți lua cununa slavei cea neveștejită.

5. Așijderea și voi cei tineri, plecați-vă celor bătrâni. Și toți unul altuia plecându-vă, smerita cugetare să agonisiți: că Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriți le dă har.

6. Drept aceea, smeriți-vă sub mânia cea tare a lui Dumnezeu, ca să vă înalțe pre voi în vreme:

7. Toată grija voastră aruncând spre dănsul; că acela se grijește pentru voi.

8. Fiți trezi, priveghiați; pentru că protivnicul vostru diavolul, ca un leu răcnind, umblă, căutând pre cine să înghiță:

9. Căruia stați împotrivă înțăriți fiind în credință, știind că aceleași patimi se întâmplă frățimei voastre celei din lume.

10. Iar Dumnezeul a tot harul, care ne a chemat la slava sa cea vecnică prin Hristos Iisus, acela pre voi, după ce ați pătimit puțin, să vă facă desăvârșit, să vă înfrărească, să vă facă puternici, să vă întemeleze.

11. Aceluia slava și stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

12. Prin Siluan, voă credinciosul frate, precum socotesc, puțin am scris, îndemnându-vă, și mărturisind că acesta este harul cel adevărat al lui Dumnezeu întru care stați.

13. Închină-se voă *biserica*

din Vavilon, cea împreună a-
leasă; și Marco fiul meu.
14. Închinați-vă unul altuia cu
sărutarea a dragostei. Pace voă
tuturor celor întru Hristos Iisus.
Amin.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PETRU

CEA SOBORNICEASCĂ A DOA.

CAPITOLUL I.

Simon Petru, slugă și apostol
al lui Iisus Hristos, celor ce
au dobândit împreună cu noi
credință întocma cinstită întru
dreptatea Dumnezeuului nostru
și a Mântuitorului Iisus Hristos:

2. Har voă și pace să se im-
mulțească întru cunoștința lui
Dumnezeu, și a lui Iisus Hristos
Domnului nostru,

3. Precum noastră dumnezeiască
putere a lui toate cele ce *sunt*
spre viață și buna-credință ne
a dăruit, prin cunoștința celui
ce ne a chemat pre noi prin
slavă și prin fapta bună :

4. Prin care cele scumpe și
mari făgăduințe s'au dăruit noastră :
ca prin acestea să vă faceți păr-
tași dumnezeiești firii, fugind de
stricăciunea poftelor celei din lume.

5. Și întru aceasta singură,
toată nevoia puiului, sportii în-
tru credința voastră fapta bună;
iar întru fapta bună cunoștința;

6. Iar întru cunoștință înfri-

narea ; iar întru înfrinare răb-
darea ; iar întru răbdare buna-
credință ;

7. Iar întru buna-credință iu-
birea de frați ; iar întru iubirea
de frați dragostea.

8. Că acestea întru voi fiind,
și înmulțindu-se, nu deserțiți nică-
ră de roadă vor face pre voi
spre cunoștința Domnului nos-
tru Iisus Hristos.

9. Că cel ce nu are acestea
orb este, nevădind departe, uitare
luând de curățirea păcatelor sale
celor de de mult.

10. Pentru aceea, fraților, mai
virtos nevoiți-vă ca să faceți a-
deverită chemarea și alegerea
voastră : că acestea făcând, nu
veți greși nicădată :

11. Că așa din destul se va
da voă intrarea întru vecinica
împărăție a Domnului nostru și
Mântuitorului Iisus Hristos.

12. Pentru aceea nu mă voi
lenevi a vă aduce aminte voă
pururea de acestea, măcar că și

știți, și sînteți întăriți întru adevărul acesta.

13. Însă mi se pare a fi cu dreptul, până când sînt într'acest trup, a vă deștepta *pre voi* cu aducerea aminte ;

14. Știind că fără de zăbavă este lepădarea trupului meu, precum și Domnul nostru Iisus Hristos 'mî a arătat mie.

15. Iar mî voiû nevoi, și pururea a vă avea pre voi după esirea mea, ca să faceți pomenire de acestea.

16. Că nu urmînd basmelor celor meșteșugite, am spus voă puterea și venirea Domnului nostru Iisus Hristos, ci singuri vedători fiind mării a celui.

17. Că a luat de la Dumnezeu Total oinște și slavă, glas ca acesta venind cătră dînsul de la slava cea cu mare cuviință, Acesta este Fiul meu cel iubit întru care bine am voit.

18. Și acest glas noi 'l am audit din cer pogorîndu-se, fiind cu dînsul în muntele cel sfînt.

19. Și avem mai adevărat cuvîntul cel proorocesc ; la care bine faceți luînd aminte, ca la o lumină ce strălucește în loc întunecos, până ce ziua va lumina, și luceafărul va resări întru inimele voastre :

20. Aceasta mai întîi știind, că toată proorocia scripturii după a sa tîlmăcire nu este.

21. Pentru că nu prin voia oamenilor s'a făcut când-va proorocie, ci purtându-se de Duhul Sfînt aû grăit oamenilor cel sfînt al lui Dumnezeu.

Însă aû fost și prooroci mincinoși întru norod, precum și între voi vor fi învățători mincinoși, cari vor băga eresuri de pierdere, și se vor lepăda de Stăpînul cel ce 'l a răscumpărat pre dînsii, aducîndu'și lor grabnică pierdere.

2. Și mulți vor merge în urma învîersunărilor lor ; prin cari se va huli calea adevărului.

3. Și pentru lăcomia cu cîvinte amăgitoare pre voi vî vor precupi : a căror judecată încă de de mult nu zăbăvește, și pierderea lor nu dormitează.

4. Că de vreme ce Dumnezeu pre ingerii cari aû greșit nu 'l a cruțat, ci cu lanțurile întunerecului în fîrtar legându'și, 'l a dat spre judecată a se păzi ;

5. Și lumea cea d'întîi nu o a cruțat, ci pre Noe al optulea, mărturisitor al dreptăței 'l a păzit, potop în lume acelor necredincioși aducînd ;

6. Și cetățile Sodomlenilor și ale Gomorului ardîndu-le, cu sfîrîmire le a osîndit, pildă puîndu-le celor ce vor să petreacă întru păgînatate ;

7. Și pre dreptul Lot ce era năcăjit de petrecerea cea d'impreună a celor fără de lege întru învîersunare, 'l a izbăvit ;

8. (Pentru că cu vederea și cu auzul, dreptul acela viețuind între dînsii, din cei în ȕi își mînia sufletul cel drept cu faptele lor cele fără de lege ;)

II. PETRU, III.

9. Știe Domnul pre cel bine credincios, a-l izbăvi de ispită, iar pre cel nedrept a-l păzi la dîia judecăteli ca să se muncască :

10. Iar mai virtos pre cel ce umblă după trup întru pofta spurcaciunii, și de domnie nu bagă samă. Indrăzneți, obraznici, slavele hulind, nu se cutremură.

11. Unde ingerii, cu tăria și cu puterea mai mari fiind, nu aduc asupra lor înaintea Domnului judecată cu hula.

12. Iar aceștia ca niște dobitoace necuvîntătoare firești, născute spre vinare și stricăciune, întru cele ce nu înțeleg hulind, întru stricăciunea lor vor peri ;

13. Luând plata nedreptății, dulceașă socotind pre desfătarea cea din toate dîile. Spurcații și necurații, cari se hrănesc cu înșelăciunile lor, mîncînd cu voi ;

14. Ochii avînd plini de preacurvie, și de păcat nepărăsit ; amăgind sufletele cele neîntărite ; inimă deprinsă în lăcomie ; avînd fiul blăstămului :

15. Cari lăsînd calea cea dreaptă au rătăcit, urmînd călei lui Valaam al lui Vosor, care plata nedreptății a iubit ;

16. Iar muștrare pentru fără de legea sa a avut : asin necuvîntător, cu glas omenesc grăind, a oprit nebunia proorocului.

17. Aceștia sînt izvoare fără de apă, nori care se poartă de vifor, cărora negura întunericului în veac se păzește.

18. Pentru că cele semețe ale

deșertăciunii spuind, amăgesc cu poște trupesti, și cu invierșunări, pre cel ce cu adevărat au scăpat de la cel ce viețuesc întru înșelăciune.

19. Răgăduindu-le slobođeniea, ei însuși sînt robi ai stricăciunii : că de cine este cineva biruit, de acela s'a și robit.

20. Că dacă după ce au scăpat de la spurcaciunile lumii prin cunoștința Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, cu acelea iarăși impleticindu-se, se biruesc. s'au făcut lor cele de pre urmă mai rele de cît cele d'întîi.

21. Pentru că mai bine era lor a nu fi cunoscut calea dreptății, de cît după ce o au cunoscut, a se întoarce înapoi de la sfînta poruncă ce li s'a dat lor

22. Că s'a întemplat lor pilda cea adevărată, Căinele s'a întors la boritura sa ; și porcul scăldat, la mociirla tinei.

CAPITOLUL III.

Și aceasta acum, iubiților, a doua epistolă scriu voă ; întru care deștept cu aducerea aminte mintea voastră cea curată :

2. Ca să vă aduceți aminte de graiurile cele mai înainte grăite de sfîinții prooroci, și de porunca noastră, cari sîntem apostoli ai Domnului și Mîntuitorului :

3. Aceasta mai înainte știind, că vor veni în dîile cele de apoi batjocoritori cari vor umbla după poștele lor,

II. PETRU, III.

4. Și vor dice, Unde este făgăduința venirii lui? că de când părinții au adormit, toate așa rămân precum *aū fost* din începutul zidirei.

5. Căci ei nu voesc a ști aceasta, că prin cuvântul lui Dumnezeu cerurile *aū* fost de de mult, și pământul din apă și prin apă s'a așezat :

6. Prin care lumea cea de atunci, cu apă înecându-se, a perit :

7. Iar cerurile aceste de acum și pământul cu același cuvânt sunt puși sub păstrare, păzindu-se focul la ziua judecății și a pierderii oamenilor celor necredincioși.

8. Iar aceasta una să nu se tălinuească de voi, iubiților, că o zi înaintea Domnului, *este* ca o mie de ani, și o mie de ani ca o zi.

9. Nu va zăbăvi Domnul făgăduința, precum oare-carii zăbăvă o socotesc; ci îndelung rabdă pentru noi, nevrind ca să piară cineva, ci toți să vie la pocăință.

10. Iar va veni ziua Domnului ca un fur noaptea; întru care cerurile cu sunet vor trece, stihile ardând se vor strica, și pământul și cele de pre dânsul lucruri vor arde.

11. Deci *dacă* *aū* acestea toate a se strica, în ce fel trebuie să fiți voi întru sfintele petreceri

cele d'împreună și întru faptele bunei-credințe.

12. Așteptând și dorind a fi mai degrabă venirea zilei lui Dumnezeu, pentru care cerurile ardând se vor strica, și stihile aprindându-se se vor topi ?

13. Că ceruri nouă și pământ nou, după făgăduința lui așteptăm, întru care dreptatea lăcu-ește.

14. Pentru aceea, iubiților, acestea așteptând, nevoiți-vă să vă aflați lui nespureați, și neînținați, în pace.

15. Și pre îndelunga-răbdare a Domnului nostru mântuire să o socotiți; precum și iubitul nostru frate Pavel după înțelepciunea cea dată lui a scris voă ;

16. Precum și întru toate epistolile *sale*, grăind de acestea; întru care sunt unele cu anevoie a se înțelege. care cei neînvățați și neîntăriți le răsvrătesc ca și pre cele-lalte scripturi, spre a lor pierdere.

17. Deci voi, iubiților, *acestea* mai înainte știind, păziți-vă, ca nu cu înșelăciunea celor fără de lege fiind strămutați, să cădeți de la întărirea voastră.

18. Ci să creșteți întru harul, și cunoștința Domnului nostru și Mântuitorului Iisus Hristos. Acestuia slava și acum și în ziua veacului. Amin.

SFÎNTULUI APOSTOL IOAN

CEA SOBORNICEASCĂ INTEIŪ.

CAPITOLUL I.

Ce era dintru început, ce am audīt, ce am privit cu ochi noștri, ce am privit, și mâinele noastre au pipăit, de Cuvēntul vieței;

2. (Și viața s'a arătat, și oam vedūt, și mărturisim, și vestim voă viața cea vecinică, care era la Tatăl, și s'a arătat noă;)

3. Ce am vedūt și am audīt spunem voă, ca și voi împărtășire să aveți cu noi: și împărtășirea noastră este cu Tatăl și cu Fiul lui, Iisus Hristos.

4. Și acestea scriem voă, ca bucuria voastră să fie deplin.

5. Și aceasta este vestirea care am audīt de la dēnsul, și vestim voă, că Dumnezeu lumină este, și nici un întunec întru dēnsul nu este.

6. De vom dice că împărtășire avem cu dēnsul, și întru întunec umblăm, mințim, și nu facem adevărul:

7. Iar de vom umbla întru lumină, precum el este întru lumină, împărtășire avem unī cu alții, și sângele lui Iisus Hristos, Fiului lui ne curățește pre noi de tot păcatul.

8. De vom dice că păcat nu

avem, pre noi înși-ne ne înșălăm, și adevărul nu este întru noi.

9. De vom mărturisi păcatele noastre, credincios este și drept ca să ne erte noă păcatele, și să ne curățească pre noi de toată nedreptatea.

10. De vom dice că nu am păcătuit, minciunos facem pre dēnsul, și cuvēntul lui nu este întru noi.

CAPITOLUL II.

Rețil mei, acestea scriu voă, ca să nu păcătuiți. Și dacă cineva va păcătui, mângăitor avem către Tatăl, pre Iisus Hristos cel drept:

2. Și acesta este curățire de păcatele noastre: și nu numai de ale noastre, ci și de ale a toată lumea.

3. Și întru aceasta știm că 'l am cunoscut pre dēnsul, dacă vom păzi poruncele lui.

4. Cel ce dice, 'L-am cunoscut pre dēnsul și poruncele lui nu le păzește, minciunos este, și întru acesta adevărul nu este.

5. Iar cel ce va păzi cuvēntul lui, cu adevărat întru acela dragostea lui Dumnezeu deplin

este: întru aceasta cunoaştem că întru dănsul sîntem.

6. Cel ce *dice* că petrece întru dănsul, dator este precum acela a umblat, şi el aşa să umble.

7. Fraţilor, nu scriu voă poruncă nouă, ci poruncă veche care aţi avut dintru început. Porunca cea veche este cuvîntul care aţi auzit dintru început.

8. Iarăşi, poruncă nouă scriu voă, care este adevărată întru dănsul şi întru voi: că întunecul a trecut, şi lumina cea adevărată iată resare.

9. Cel ce *dice* că este întru lumină, şi pre fratele său urăşte, întru întunec este până acum.

10. Cel ce iubeşte pre fratele său întru lumină petrece, şi smînteală întru dănsul nu este.

11. Iar cel ce urăşte pre fratele său întru întunec este, şi întru întunec umblă, şi nu ştie încotro merge, că întunecul a orbit ochii lui.

12. Scriu voă, fiilor, că se eartă voă păcatele, pentru numele lui.

13. Scriu voă, părinţilor, că aţi cunoscut pre cel ce *este* din început. Scriu voă, tinerilor, că aţi biruit pre cel viclean. Scriu voă, pruncilor, că aţi cunoscut pre Tatăl.

14. Scris-am voă, părinţilor, că aţi cunoscut pre cel ce *este* din început. Scris-am voă, tinerilor, că sînteţi tari, şi cuvîntul lui Dumnezeu petrece întru voi, şi aţi biruit pre cel viclean.

15. Nu iubiţi lumea, nici cele

din lume. De iubeşte cineva lumea, nu este dragostea Tatălui întru dănsul.

16. Pentru că tot ce *este* în lume, pofta trupului, şi pofta ochilor, şi trufia vieţii, nu este de la Tatăl, ci din lume este.

17. Şi lumea trece, şi pofta ei: iar cel ce face voia lui Dumnezeu petrece în veac:

18. Fiilor, ceasul cel de apoi este: şi precum aţi auzit că antihrist vine, şi acum antihristi mulţi s'au făcut; dintru aceasta cunoaştem că ceasul cel de apoi este.

19. Dintru noi s'au eşit, ci nu erau dintru noi; că de ar fi fost dintru noi, ar fi rămas ou noi: ci *au eşit* ca să se arăte că nu sînt toţi dintru noi.

20. Şi voi ungere aveţi de la Cel Sfînt, şi ştiţi toate.

21. Nu am scris voă ca cum n'aţi şti adevărul, ci ca cum 'l aţi şti pre el, şi cum că nici o minciună nu este din adevăr.

22. Cine este minciunos fără numai cel ce tăgăduşte că Iisus este Hristos? Acesta este antihrist, care tăgăduşte pre Tatăl şi pre Fiul.

23. Tot cel ce tăgăduşte pre Fiul, nici pre Tatăl nu are: iar cel ce mărturiseşte pre Fiul şi pre Tatăl are.

24. Drept aceea voi ce aţi auzit dintru început, întru voi să rămăne. Şi de va rămănea întru voi ce aţi auzit dintru început, şi voi în Fiul, şi în Tatăl veţi rămănea.

25. Şi aceasta este făgăduinţa

care însuși a făgăduit noă, vi-
ata cea veșnică.

26. Acestea am scris voă pen-
tru cei ce vă înșală pre voi.

27. Și voi ungerea care ați
luat de la dânsul întru voi să
rămăe, și nu aveți trebuință ca
să vă învețe pre voi cineva: ci pre-
cum aceeași ungere vă învață
pre voi pentru toate, și adevă-
rată este, și nu este mincunoasă,
și precum v'a învățat pre voi,
rămâneți întru dânsul.

28. Și acum, fiilor, rămâneți în-
trudânsul ca să avem îndrăzneală
când se va arăta, și să nu ne
rușinăm de dânsul la venirea lui.

29. De știți că este drept, ou-
noașteți că tot cel ce face drep-
tate de la dânsul s'a născut.

CAPITOLUL III.

Vedeți ce fel de dragoste ne a
dat noă Tatăl, ca fil ai lui
Dumnezeu să ne numim: pentru
aceasta lumea nu cunoaște pre
noi, căci nu 'l a cunoscut pre
dânsul.

2. Iubiților, acum fil ai lui Dum-
nezeu suntem, și încă nu s'a a-
rătat ce vom fi: ci știm că când
se va arăta, asemenea lui vom
fi; că 'l vom vedea pre el pre-
cum este.

3. Și tot cel ce are nădejdea
aceasta întru dânsul, se cură-
țește pre sine, precum și el este
curat.

4. Tot cel ce face păcatul și
fără-de-legea face: și păcatul
este fără-de-legea.

5. Și știți că el s'a arătat ca

să rădice păcatele noastre; și
păcat întru el nu este.

6. Tot cel ce petrece întru dâ-
nsul nu păcătuiește: și tot cel ce
face păcatul nu 'l a vădut pre
el, nici 'l a cunoscut pre el.

7. Fiilor, nimeni să nu vă înșele
pre voi: cel ce face dreptate,
drept este, precum și acela drept
este.

8. Cel ce face păcatul din
diavolul este; că din început dia-
volul păcătuiește. Spre aceasta
s'a arătat Fiul lui Dumnezeu,
ca să strice lucrurile diavolului.

9. Tot cel născut din Dum-
nezeu păcat nu face; că sămânța
lui întru dânsul petrece: și nu
poate să păcătuiească, că din
Dumnezeu s'a născut.

10. Întru aceasta arătați sunt
fil lui Dumnezeu, și fil diavo-
lului: tot cel ce nu face dreptate
nu este din Dumnezeu, nici cel
ce nu iubește pre fratele său.

11. Căci aceasta este vestirea
care ați auzit dintru început, ca
să iubim unul pre altul.

12. Nu precum Cain care era
din vicleanul, și a ucis pre fra-
tele său. Și pentru care pricină
'l a ucis pre el? Căci lucrurile
lui erau rele, iar ale fratelui său
drepte.

13. Nu vă mirați, frații mei,
de vă urăște pre voi lumea.

14. Noi știm că am trecut din
moarte în viață, pentru că iubim
pre frați. Că cel ce nu iubește
pre fratele petrece în moarte.

15. Tot cel ce urăște pre fra-
tele său ucigător de oameni este:
și știți că tot ucigătorul de oa-

menii nu are viață vecinică întru densul petrecând.

16. Întru aceasta am cunoscut dragostea lui *Dumnezeu*, că el și a pus sufletul său pentru noi; și noi datorî suntem pentru frați să ne punem sufletele.

17. Iar cel ce are bogăția lumii acesteia, și vede pre fratele său avînd trebuință, și își închide inima sa despre densul, cum rămâne dragostea lui *Dumnezeu* întru densul?

18. Fiil mei, să nu iubim cu cuvîntul, nici cu limba; ci cu fapta și cu adevărul.

19. Și întru aceasta cunoaștem că sîntem din adevăr, și înaintea lui vom încredința inimile noastre.

20. Că de ne arată pro noi inima noastră vinovați, *Dumnezeu* mai mare este de cît inima noastră, și știe toate.

21. Iubiților, de nu ne va arăta pre noi vinovați inima noastră, *atunci* îndrăznire avem către *Dumnezeu*.

22. Și ori-ce vom cere, vom lua de la densul, pentru că păzim poruncele lui, și cele plăcute înaintea lui facem.

23. Și aceasta este porunca lui, Ca să credem întru numele lui *Iisus Hristos Fiului lui*, și să iubim unul pre altul, precum ne a dat noastră poruncă.

24. Și cel ce păzește poruncele lui întru densul petrece, și acela întru el. Și întru aceasta cunoaștem că petrece întru noi, *din* Duhul care a dat noastră.

Iubiților, să nu credeți pre tot duhul, ci să ispițiți duhurile de sînt de la *Dumnezeu*: că mulți prooroci mincinoși au eșit în lume.

2. Întru aceasta să cunoașteți Duhul lui *Dumnezeu*: Tot duhul care mărturisește pre *Iisus Hristos* că a venit în trup, de la *Dumnezeu* este:

3. Și tot duhul care nu mărturisește pre *Iisus Hristos* că a venit în trup, de la *Dumnezeu* nu este: și acela este al lui *anti-hrist*, de care ați audit că va veni; și acum în lume este.

4. Voi de la *Dumnezeu* sunteți, fiilor, și ați biruit pre acela: căci mai mare este cela ce este întru voi, de cît cela ce este în lume.

5. Acela din lume sînt: pentru aceea din lume grăesc, și lumea pre dînsii ascultă.

6. Noi din *Dumnezeu* sîntem; cel ce cunoaște pre *Dumnezeu* ascultă pre noi; care nu este din *Dumnezeu* nu ne ascultă pre noi. Dintru aceasta cunoaștem duhul adevărului, și duhul înșelăciunii.

7. Iubiților, să iubim unul pre altul: că dragoste de la *Dumnezeu* este; și tot cel ce iubește, din *Dumnezeu* este născut, și cunoaște pre *Dumnezeu*.

8. Cel ce nu iubește, nu cunoaște pre *Dumnezeu*; că *Dumnezeu* dragoste este.

9. Întru aceasta s'a arătat dragostea lui *Dumnezeu* întru noi,

că pre Fiul său cel unul-născut 'l a trimis Dumneșeu în lume, ca să viem printr'insul.

10. Intru aceasta este dragostea, nu că noi am iubit pre Dumneșeu, ci căci el ne a iubit pre noi, și a trimis pre Fiul său curățire pentru păcatele noastre.

11. Iubiților, dacă Dumneșeu așa ne a iubit pre noi, și noi datorî sîntem să iubim unul pre altul.

12. Pre Dumneșeu nimeni nici odinioară nu 'l a vădut. De iubim unul pre altul, Dumneșeu întru noi petrece, și dragostea lui desăvîrșit este întru noi.

13. Intru aceasta cunoaștem că petrecem întru dînsul, și el întru noi, că din Duhul său ne a dat noă.

14. Și noi am vădut și mărturisim că Tatăl a trimis pre Fiul Mîntuitor lumii.

15. Ori-care mărturisește că Iisus este Fiul lui Dumneșeu, Dumneșeu întru acela petrece, și acela întru Dumneșeu.

16. Și noi am cunoscut și am creșut dragostea care are Dumneșeu spre noi. Dumneșeu dragoste este; și cela ce petrece întru dragoste întru Dumneșeu petrece, și Dumneșeu întru dînsul.

17. Intru aceasta s'a săvîrșit dragostea cunoi, ca îndrăznire să avem în diioa judecăteli: pentru că precum el este, și noi sîntem în lumea aceasta.

18. Frică nu este întru dragoste: ci dragostea cea desăvîrșit scoate afară pre frică: că fri-

ca pedeapsă are. Iar cela ce se teme nu este deplin întru dragoste.

19. Noi iubim pre dînsul, că el întîi ne a iubit pre noi.

20. De va dice cineva, Iubesc pre Dumneșeu, iar pre fratele său urîște, minciunos este: că cela ce nu iubește pre fratele său pre care 'l a vădut, pre Dumneșeu pre care nu 'l a vădut cum poate să 'l iubească?

21. Și această poruncă avem de la dînsul, Ca cel ce iubește pre Dumneșeu să iubească și pre fratele său.

CAPITOLUL V.

Tot cel ce crede că Iisus este Hristos, din Dumneșeu este născut: și tot cel ce iubește pre cel ce a născut, iubește și pre cel ce s'a născut dintr'insul.

2. Intru aceasta cunoaștem că iubim pre fiul lui Dumneșeu, când iubim pre Dumneșeu, și poruncele lui păzim.

3. Că aceasta este dragostea lui Dumneșeu, ca poruncele lui să păzim: și poruncele lui grele nu sînt.

4. Căci tot cel născut din Dumneșeu biruește lumea: și aceasta este biruința care biruește lumea, credința noastră.

5. Cine este cel ce biruește lumea, fără numai cel ce crede că Iisus este Fiul lui Dumneșeu?

6. Acesta este care a venit prin apă și prin sânge, Iisus Hristos; nu numai prin apă, ci prin apă și prin sânge. Și Duhul este

I. IOAN, V.

cel ce mărturisește, căci Duhul este adevărul.

7. Căci trei sunt cari mărturisesc în oer, Tatăl, Cuvântul, și Sfintul Duh; și acești trei una sunt.

8. Și trei sunt cari mărturisesc pre pământ, duhul, și apa, și sângele: și acești trei într-o una sunt.

9. De primim mărturia oamenilor, mărturia lui Dumnezeu mai mare este; că aceasta este mărturia lui Dumnezeu care a mărturisit pentru Fiul său.

10. Cel ce crede într-o Fiul lui Dumnezeu are mărturia în sine: cel ce nu crede lui Dumnezeu minciunos l-a făcut pre dânsul; pentru că n'a crezut la mărturia care a mărturisit Dumnezeu pentru Fiul său.

11. Și aceasta este mărturia, că viața veșnică ne a dat noastră Dumnezeu, și această viață într-o Fiul lui este.

12. Cel ce are pre Fiul are viața; iar cel ce nu are pre Fiul lui Dumnezeu viața nu are.

13. Acestea am scris voă celor ce credeți într-o numele Fiului lui Dumnezeu; ca să știți că viața veșnică aveți, și ca să credeți într-o numele Fiului lui Dumnezeu.

14. Și aceasta este îndrăznirea care avem către dânsul, că de cerem ceva după voia lui, ne aude pre noi;

15. Și dacă știm că ne aude pre noi, ori-ce cerem, știm că vom avea cererile care cerem de la dânsul,

16. De va vedea cineva pre fratele său păcătuiind păcat nu spre moarte, să ceară, și va da lui viață celor ce păcătuiesc nu spre moarte. Este păcat spre moarte: nu pentru acela ȳic ca să se roage.

17. Toată nedreptatea păcat este: și este păcat nu spre moarte.

18. Știm că tot cel născut din Dumnezeu nu păcătuiește; ci cel ce s'a născut din Dumnezeu se păzește pre sine însuși, și cel rău nu se atinge de el.

19. Știm că din Dumnezeu suntem, și lumea toată într-o cel rău zace.

20. Și știm că Fiul lui Dumnezeu a venit, și ne a dat noastră pricepere, ca să cunoaștem pre cel adevărat, și suntem într-o cel adevărat, într-o Iisus Hristos Fiul lui. Acesta este Dumnezeu cel adevărat, și viața cea veșnică.

21. Fiilor, păziți-vă pre voi de idoli. Amin.

SFÎNTULUI APOSTOL IOAN

CEA SOBORNICEASCĂ A DOA.

CAPITOLUL I.

Bătrânul aleasei doamne și fiilor ei, pre cariî eû iubesc întru adevăr ; și nu numai eû, ci și toți cariî aû cunoscut adevărul :

2. Pentru adevărul care petrece întru noi, și cu noi va fi în veac.

3. Fie cu voi har, milă, și pace de la Dumnezeu Tatăl, și de la Domnul Iisus Hristos, Fiul Tatălui, întru adevăr și întru dragoste.

4. M'am bucurat foarte căci am aflat din fiil tîi umblând întru adevăr, precum am luat poruncă de la Tatăl.

5. Și acum te rog, doamnă, nu ca eum ași scrie ție poruncă nouă, ci care avem din început, ca să iubim unul pre altul.

6. Și aceasta este dragostea, ca să umblăm duple poruncele lui. Și aceasta este porunca, Precum ați audît dintru început, ca să umblați întru dînsa.

7. Pentru că mulți amăgitori

aû intrat în lume, cariî nu mărturisesc pre Iisus Hristos să fie venit cu trupul. Acesta este amăgitor și antihrist.

8. Păziți-vă pre voi înși-vă, ca să nu pierdem cele ce am lucrat, ci să luăm plată desăvârșit.

9. Tot cel ce calcă *porunca*, și nu rămâne întru învățătura lui Hristos, nu are pre Dumnezeu. Iar cel ce rămâne întru învățătura lui Hristos, acela și pre Tatăl și pre Fiul are.

10. Ori-cine va veni la voi, și nu va aduce învățătura aceasta, să nu 'l primiți în casă, și să nu 'l diceți lui. Bucură-te :

11. Că cel ce îl va dice lui, Bucură-te, se va face părtaş faptelor lui celor rele.

12. Multe avînd a vă scrie voi, nu am voit pre hîrtie și cu cerneală : ci nădăjduesc că voi veni la voi, și gură cătră gură voi grăi, ca bucuria noastră să fie deplin.

13. Inchină-se ție fiil surorii tale celei alose. Amin.

SEÎNTULUI APOSTOL IOAN

CEA SOBORNICEASCĂ A TREIA.

CAPITOLUL I.

Bătrânul lui Gaie oelui iubit, pre care cū iubesc întru adevăr.

2. Iubitul, pentru toate fac rugăciune ca să sporești și să fii sănătos, precum sporește sufletul tău.

3. Pentru că foarte m'am bucurat, după ce au venit frații și au mărturisit de adevărul tău, precum tu întru adevăr umbli.

4. Mai mare bucurie de cât aceasta nu am când aud că fiul mei umblă întru adevăr.

5. Iubitul, cu credință faci ori-ce lucrezi către frați, și către cel strein;

6. Caril au mărturisit de dragostea la înaintea bisericei : pre caril bine vei face de îl vei petrece cu vrednicie lui Dumnezeu.

7. Că pentru numele lui au eșit, nimic luând de la Neamuri.

8. Noi dar, datorî suntem să primim pre unii ca aceștia, ca împreună lucrători să fim adevărului.

9. Am scris bisericei : ci Diotrefis, cel ce iubește să le fie lor căpetenie, nu ne primește pre noi.

10. Pentru aceasta, de voi veni, voi pomeni lui faptele care face, ocărindu-ne pre noi cu cuvinte rele : și neindestulat fiind cu acestea, nici însuși primește pre frați, și pre cel ce vor îl oprește, și din biserică îl scoate.

11. Iubitul, nu urma răului, ci binelui. Cea ce face bine din Dumnezeu este : iar cea ce face rău n'a vădit pre Dumnezeu.

12. Lui Dimitrie i s'a dat mărturie de către toți, și de către însuși adevărul, și noi încă mărturisim : și știți că mărturia noastră adevărată este.

13. Multe am avut a scrie, ci nu voesc cu cerneală și eu condeiul a'ți scrie ție :

14. Ci nădăjduesc că fără de zăbavă te voi vedea, și gură către gură vom grăi. Pace ție. Închină-se ție prietenii. Spune închinăciune prietenilor pre nume. Amin.

SFÎNTULUI APOSTOL IUDA

CEA SOBORNICEASCĂ.

CAPITOLUL I.

Iuda, slugă a lui Iisus Hristos, și frate al lui Iacov, celor sfinți întru Dumnezeu Tatăl, și de Iisus Hristos păziți și chemați :

2. Milă voă, și pace, și dragoste să se immulțescă.

3. Iubiților, toată nevointa făcând a serie voă de cea de obște mântuirea, nevoe am avută a vșerie voă, rugându-vă să stați vitejește pentru credința ceea ce odată s'a dat sfinților.

4. Căci au intrat oare-carii oameni, carii de de mult mai înainte au fost scriși spre această osîndă, necredincioși, carii schimbă harul Dumnezeului nostru întru învîșunare, și pre cel unul Stăpânul Dumnezeu, și Domnul nostru Iisus Hristos tăgăduesc.

5. Iar voiți să vă aduc aminte, știind și voi aceasta odată, că Domnul după ce a scos pre norod din pământul Egiptului, mai pre urmă pre cei ce nu au creșut 'i-a pierdut.

6. Și pre ingerii carii nu 'și au păzit dregătoria lor, ci 'și au lăsat lăcașul lor, spre judecata zilei celei mari, legăturilor celor vecinice subțintunerec îi ține.

7. Preeum Sodoma și Gomora, și cetățile cele d'imprejurul lor care întru același chip curviau, și umblau în urma altui trup, sunt puse înainte întru pildă, a focului celui vecinic muncă luând.

8. Asemenea și aceștia vise visând, trupul își spuroă, și domnia leapădă, și slavele hulesc.

9. Iar Mihail arhanghelul, când cu diavolul pricindu-se grăia pentru trupul lui Moisi, n'a îndrăznit să aducă judecată de hulă, ci a zis, Certe-te pre tine Domnul.

10. Iar aceștia câte nu știu hulesc : și câte duple fire, ca niște dobitoace necuvîntătoare știu, întru acelea se strică.

11. Vai lor ! că în calea lui Cain au umblat, și întru înșelăciunea lui Valaam prin mită s'au vărsat, și întru împotrivirea euvintelor lui Core au perit.

12. Aceștia sînt pete între dragostele voastre, împreună cu voi mîncînd, fără de frică pre sine pascîndu-se ; nori sînt fără de apă, ce se poartă de vînturi ; copaci tomnatici neroditori, de două ori morți și desrădăcinați :

13. Valuri sălbatică de mare, spumegându-și rușinile lor ; stele

rătăcitoare, cărora negura întunerecului în veac se păzește.

14. Și a proorocit de aceștia și Enoh, cel al șeptelea de la Adam, zicând, Iată, va veni Domnul întru mil de sfinții săi,

15. Să facă judecată împotriva tuturilor, și să mustre pre toți necredincioșii lor de toate faptele păgânătății lor cu care au făcut fără de lege, și de toate *cuvintele* lor cele aspre care au grăit împotriva lui păcătoșii cel necredincioși.

16. Aceștia sunt oirtitorii, grăitorii de rău, cari umblă duple poftelor lor; și gurile lor grăesc cele cu semeție, mirându-se de fețe pentru vre-o dobândă.

17. Iar voi, iubitorilor, aduceți-vă aminte de cuvintele care s'au zis mai înainte de apostolii Domnului nostru, Iisus Hristos;

18. Căci au zis voă că în vremea de apoi vor fi batjocoritorii, cari vor umbla duple poftelor lor cele necurate.

19. Aceștia sunt cari se deose-

besc pre sine, trupești, neavând Duh.

20. Iar voi, iubitorilor, întru sfință credința voastră zidindu-vă, și întru Duhul Sfint rugându-vă,

21. Pre voi singuri întru dragostea lui Dumnezeu vă păziți, așteptând mila Domnului nostru Iisus Hristos spre viața cea veșnică.

22 Și pre unii să-i miluiți, luându-le sama :

23. Iar pre alții cu frică să-i mântuiți, răpindu-i din foc; urind și hațna cea de la trup spurcată.

24. Iar celui ce poate să vă păzească pre voi fără de păcat, și nespurcați și să vă pue înaintea slavei sale fără prihană întru bucurie,

25. Unuia înțeleptului Dumnezeu, Mântuitorului nostru, fie slavă și mărire, stăpânire și putere, mai înainte de tot veacul și acum și întru toți vecii. Amin.

APOCALIPSIS

A

SFÎNTULUI IOAN TEOLOGUL.

CAPITOLUL I.

Descoperirea lui Iisus Hristos, care Dumnezeu îi a dat lui,

ca să arăte robilor săi cele ce trebuie să fie degrab; și a arătat-o trimetându-o prin înțelul său robului său Ioan :

2. Care a mărturisit cuvântul lui Dumnezeu, și mărturisirea lui Iisus Hristos, și ori câte a vădūt.

3. Fericit *este* cel ce cetește, și cel ce aud cuvintele proorociilor acesteia, și păzesc cele scrise întru densa : că vremea aproape *este*.

4. IOAN celor șapte bisericilor care sunt în Asia ; Har voă și pace de la cel ce este, și cel ce era, și cel ce vine ; și de la cele șapte Duhuri care sunt înaintea scaunului lui ;

5. Și de la Iisus Hristos, marturul cel credincios, și cel întoiu născut din morți, și stăpânul împăraților pământului. Care ne a iubit pre noi, și cu sângele său ne a spălat de păcatele noastre,

6. Și ne a făcut împărați și preoți lui Dumnezeu și Tatălui său ; lui slava și puterea în vecii vecilor. Amin.

7. Iată, vine cu norii ; și 'l va vedea pre el tot ochiul, și cel ce 'l aū impuns : și vor plânge înaintea lui toate semințiile pământului. Așa, Amin.

8. Eū sunt Alfa și Omega, începutul și sfârșitul, dice Domnul, cel ce este, și cel ce era, și cel ce vine. A-tot-țiitorul.

9. Eū Ioan, cel ce sunt și frațele vostru, și părtaș întru necazul, și întru împărăția, și întru răbdarea lui Iisus Hristos, fost-am în ostrovul ce se cheamă Patmos, pentru cuvântul lui Dumnezeu, și pentru mărturisirea lui Iisus Hristos.

10. Fost-am în Duh într'o di de Duminică, și am audīt după mine glas mare ca de trimbiță.

11. Dicēnd, Eū sunt Alfa și Omega, cel d'întēiū și cel de pre urmă ; și, Ce veđi, scrie în carte, și o trimete celor șapte bisericilor ce sunt în Asia ; la Efes, și la Smirna, și la Pergam, și la Tiatira, și la Sardes, și la Filadelfia, și la Laodichia.

12. Și m'am întors să ved glasul care vorbia cu mine. Și întorcēndu-mē, am veđūt șapte sfeșnice de aur ;

13. Și în mijlocul celor șapte sfeșnice *pre unal* asemenea Fiului omului, îmbrăcat cu halnă lungă, și încins pre la țite cu brîu de aur.

14. Iar capul lui și părul *erau* albe, ca lăna cea albă, cazăpada ; și ochii lui *erau* ca para focului ;

15. Și picioarele lui asemenea cu arama de Livan, ca într'un cuptor fiind arse ; și glasul lui ca glas de ape multe.

16. Și avēnd în mālina sa cea dreaptă șapte stele ; și din gura lui sabie de amēndōă părțile ascuțită eșind ; și fața lui *era* precum soarele luminează întru puterea sa.

17. Și dacă 'l am veđūt pre el, am cădūt la picioarele lui ca un mort. Și a pus mālina sa cea dreaptă preste mine, dicēnd mie, Nu te teme ; eū sunt cel d'întēiū, și cel de pre urmă :

18. Și cel ce sunt viū, și am fost mort ; și, iată, sunt viū în vecii vecilor, Amin ; și am cheiele iadului și ale morței.

19. Serie cele ce ai veđūt, și

cele ce sînt, și cele ce vor să fie după acestea;

20. Taîna celor șapte stele care le ai vădută în dreapta mea, și cele șapte sfeșnice de aur. Cele șapte stele ingerii celor șapte biserici sînt: și cele șapte sfeșnice care le ai vădută șapte biserici sînt.

CAPITOLUL II.

Ingerului bisericii Efesului scrie: Acestea dîce cel ce ține cele șapte stele în dreapta sa, care umblă în mijlocul celor șapte sfeșnice de aur;

2. Știu faptele tale, și oste-neala ta, și răbdarea ta, și cum că nu poți suferi pre cel rău: și ai ispitit pre cel ce se dîce pre sine apostol, și nu sînt, și ai aflat pre ei minciunoși:

3. Și ai purtat, și ai răbdare, și pentru numele meu te ai ostentit, și nu ai încetat.

4. Ci am asupra ta *aceasta*, că dragostea ta cea d'intîiului o ai părăsit.

5. Drept aceea adu'ți aminte de unde ai cădută, și te pocăește, și fă faptele cele d'intîiului; iar de nu, vin la tine curînd, și voi mișca sfeșnicul tău din locul său, de nu te vei pocăi.

6. Ci aceasta ai, că urăști faptele Nicolaitenilor, care și eu le urîesc.

7. Cea ce are urechie, audă ce Duhul dîce bisericelor: Celui ce va birui voi dă lui să mănânce din pomul vieții, care

este în mijlocul raiului lui Dumnezeu.

8. Și ingerul bisericii Smirnenilor scrie: Acestea dîce cel d'intîiului și cel de pre urmă, care a murit, și a înviat;

9. Știu faptele tale, și necazul, și sărăciea, (oi bogat ești) și hula celor ce se dîce pre sine Iudei și nu sînt, ci sinagogă a Satanei.

10. Nimic nu te teme de cele ce vei să pătimești: că iată, diavolul va să arunce *pre unu* dintru voi în temniță, ca să vă ispitești; și veți avea necaz în dece zile: fi credincios până la moarte, și voi dă ție cununa vieții.

11. Cel ce are urechie, audă ce Duhul dîce bisericelor: Cel ce biruiește nu se va nedreptăți de moartea cea de a doua.

12. Și ingerul bisericii celei din Pergam scrie: Acestea dîce cel ce are sabiea ascuțită de amîndoa părțile,

13. Știu faptele tale, și unde lăcuiești, unde *este* scaunul Satanei: și ți lă numele meu, și n'ai lepădat credința mea în zilele în care *era* Antipa marturul meu cel credincios, care s'a ucis la voi, unde lăcuiește Satana.

14. Ci am asupra ta puține, că ai acolo pre cel ce țin învățătura lui Valaam, care învăța pre Valac să pue smînteală inaintea fiilor lui Israel, ca să mănânce de cele jertvite idolilor, și să curvească.

15. Așa ai și tu pre cel ce țin învățătura Nicolaitenilor, care eu urîesc.

16. Pocăește-te; iar de nu, vin

la tine curând, și voiți face cu ei război și are urechie, audă

17. Cel ce are urechie, audă ce Duhul dăce bisericelor: Celui ce biruește voiți da lui să mănânce din manna cea ascunsă, și voiți da lui piatră albă, și în piatră nume nou scris, care nimeni nu 'l știe fără numai cel ce 'l lea.

18. Și ingerului bisericei celei din Tiatira scrie: Acestea dăce Fiul lui Dumnezeu, cel ce are ochii săi ca para focului, și picioarele sale asemenea cu arama de Livan:

19. Știu faptele tale, și dragostea, și slujba, și credința, și răbdarea ta, și faptele tale; cele de pre urmă *sunt* mai multe de cât cele d'înteu.

20. Ci am asupra ta puține, că lași pre mulerea Ezavel, care se dăce pre sine proorociță, a învăța și a amăgi pre robii mei să curvească, și să mănânce cele jertvite idolilor.

21. Și am dat ei vreme ca să se pocăiască de curviea sa, și nu s'a pocăit.

22. Iată, eu o pun pre ea în pat, și pre cei ce curvesc cu ea în necaz mare, de nu se vor pocăi de faptele lor.

23. Și pre fiii ei 'l voiți uoide cu moarte; și vor cunoaște toate bisericile că eu sunt cel ce cerc rărunchi și inimele: și voiți da voă unuia fie-căruia duple faptele voastre.

24. Iar voă dăce, și celor-l'alți din Tiatira, câți n'au învățatura aceasta, și carii n'au cunoscut a-

dincurile Satanei, precum dăce; nu voiți pune preste voi altă greutate.

25. Însă ce aveți țineți până voiți veni.

26. Și celui ce biruește, și păzește până în sfârșit faptele mele, voiți da lui stăpânire preste nemurii:

27. Și le va păstori pre ele cu toiaș de fer; ca vasele de lut se vor zdrobi: precum și eu am luat de la Tatăl meu.

28. Și voiți da lui steaia cea de dimineață.

29. Cel ce are urechie, audă ce Duhul dăce bisericelor.

CAPITOLUL III.

Și ingerului bisericei celei din Sardes scrie: Acestea dăce cel ce are cele șapte Duhuri ale lui Dumnezeu, și cele șapte stele; știu faptele tale, că ai nume că trăiești, și ești mort.

2. Priveghiează, și întărește pre cele-l-alte care vrea să moară: că n'am aflat faptele tale deplin înaintea lui Dumnezeu.

3. Drept'aceia, aduți aminte cum ai luat și ai audat, și ține, și te pocăiește. Iar de nu vei priveghia, voiți veni asupra ta ca furul, și nu vei cunoaște în care ceas voiți veni asupra ta.

4. Ai puține numi și în Sardes care nu 'și au întinat hainele lor; și vor umbla împreună eu mine în albe; că vrednicii sunt.

5. Cel ce biruește, acesta se va îmbrăca în haine albe; și nu voiți

șterge numele lui din cartea vieții, și voiți mărturisi numele lui înaintea Părintelui meu, și înaintea îngerilor lui.

6. Cei ce are urechie, audă ce Duhul dăce bisericilor.

7. Și îngerului bisericii celei din Filadelfia scrie: Acestea dăce cel sfânt, cel adevărat, care are cheia lui David, cel ce deschide, și nimeni nu închide; și închide, și nimeni nu deschide;

8. Știu faptele tale: iată, am dat înaintea ta ușă deschisă, și nimeni nu poate să o închidă pre ea: că mică putere ai, și ai păzit cuvântul meu, și n'ai tăgăduit numele meu.

9. Iată, dau din sinagoga Satanei acelor ce se dăce pre sine a fi iudei, și nu sânt, ci mint: iată, voi face pre ei ca să vie și să se închine înaintea picioarelor tale, și vor cunoaște că te am iubit pre tine.

10. Pentru că ai păzit cuvântul răbdării mele, și eu te voi păzi pre tine de ceasul ispitei, ce va să vie preste toată lumea, ca să ispitească pre cei ce lăcuiesc pre pământ.

11. Iată, vin curând: ține ce ai, ca nimeni să nu îți iee cununa ta.

12. Cel ce biruește îl voi face pre el stălp în biserica Dumnezeului meu, și nu va eși afară mai mult: și voi scrie preste el numele Dumnezeului meu, și numele cetății Dumnezeului meu, Ierusalimului celui nou. care se pogoară din cer de la Dumne-

deul meu: și voi scrie preste el numele meu cel nou.

13. Cel ce are urechie, audă ce Duhul dăce bisericilor.

14. Și îngerului bisericii celei din Laodichia scrie: Acestea dăce cel ce este Amin, marturul cel credincios și adevărat, începutul zidirei lui Dumnezeu;

15. Știu faptele tale, că nici rece ești nici ferbinte: o de ai fi rece sau ferbinte!

16. Iar fiind că ești cald, și nici ferbinte nici rece, te voi bori din gura mea.

17. Că dăci, Bogat sânt, și m'am îmbogățit, și de nimic nu am lipsă; și nu știu că tu ești ticălos, și mișel, și sărac, și orb, și gol:

18. Sfătuescu-te să cumperi de la mine aur lămurit din foc, ca să te îmbogățești; și haine albe, ca să te îmbraci, și să nu se arăte rușinea goliciunii tale; și cu collirion unge ochii tăi, ca să vezi.

19. Eu ori pre câți iubesc îi mustru și îi cert: rivnește dar și te pocăește.

20. Iată, stau la ușă, și bat: de va auzi cineva glasul meu, și va deschide ușa, voi intra la el, și voi cina cu el, și el cu mine.

21. Celui ce biruește voi da lui să șadă cu mine pre scaunul meu, precum și eu am biruit, și am ședut cu Tatăl meu pre scaunul lui.

22. Cel ce are urechie, audă. ce Duhul dăce bisericilor.

CAPITOLUL IV.

După acestea am vădut, și iată, ușă deschisă în cer: și glasul cel d'întăiu care 'l am audit ca de trimbiță, ce vorbia cu mine, zicând, Sue-te aici, și voiți arăta ție cele ce trebuie să fie după acestea.

2. Și îndată am fost în Duh: și, iată, scaun era pus în cer, și preste scaun cel ce ședea.

3. Și cel ce ședea la vedere era asemenea pietrei de aspis și de sardin: și curcubeu era împrejurul scaunului asemenea la vedere smaragdului.

4. Și împrejurul scaunului era douăzeci și patru de scaune; și pre scaune am vădut douăzeci și patru de bătrâni ședând, îmbrăcați cu haine albe; și aveau pre capetele lor cununii de aur.

5. Și din scaun es fulgere și tunete și glasuri: și era șapte făclii de foc ardând înaintea scaunului, care sunt cele șapte Duhuri ale lui Dumnezeu.

6. Și înaintea scaunului era o mare de sticlă asemenea cu cristalul: și în mijlocul scaunului, și împrejurul scaunului, era patru viețuitori plini de ochi din 'nainte și din 'apoi.

7. Și viețuitorul cel d'întăiu era asemenea leului, și al doilea viețuitor asemenea vițelului, și al treilea viețuitor avea față ca de om, și al patrulea viețuitor era asemenea vulturului ce zboară.

8. Și cei patru viețuitori unul fie-care-aveau câte șase aripi im-

prejur; și în lăuntru era plin de ochi: și odihnă nu au ziua și noaptea, zicând, Sfânt, sfânt, sfânt, Domnul Dumnezeu A-tot-țitorul, cel ce era, și cel ce este, și cel ce vine.

9. Și când vor da viețuitorii aceștia slavă și cinste și mulțumită celui ce șede pre scaun, celui ce este viu în vecii vecilor,

10. Vor cădea cei douăzeci și patru de bătrâni înaintea celui ce șede pre scaun, și se vor închina celui ce este viu în vecii vecilor, și vor pune cununele lor înaintea scaunului, zicând,

11. Vrednic ești, Doamne, a lua slava și cinstea și puterea: că tu ai zidit toate, și pentru voia ta sunt și s'au zidit.

CAPITOLUL V.

Și am vădut în dreapta celui ce ședea pre scaun carte scrisă din lăuntru și din afară, pecetluită cu șapte peceti.

2. Și am vădut pre un înger tare strigând cu glas mare, Cine este vrednic a deschide cartea, și a deslega pecetea ei?

3. Și nimeni nu putea în cer, nici pre pământ, nici sub pământ, a deschide cartea, nici a o vedea pre ea.

4. Și eu plângeam mult, că nimeni nu s'a aflat vrednic a deschide și a ceta cartea, nici a o vedea pre ea.

5. Și unul din bătrâni dice mie, Nu plânge: iată, a biruit Leul cel din seminția lui Iuda, Rădăcina lui David, ca să deschidă

cartea, și să deslege cele șapte peceți ale ei.

8. Și am vădut, și iată, în mijlocul scaunului, și al celor patru viețuitori, și în mijlocul bătrânilor, un Miel stând ca cum ar fi fost junghiat, având coarne șapte și ochi șapte, care sunt cele șapte Duhuri ale lui Dumnezeu trimese în tot pământul.

7. Și a venit și a luat cartea din dreapta celui ce ședea pre scaun.

8. Și când a luat cartea cel patru viețuitori, și cel douăzeci și patru de bătrâni au cădut înaintea Mielului, având fiecare alăute, și năstrăpi de aur pline de tămier, care sunt rugăciunile sfinților.

9. Și cântă cântare nouă, dicând, Vrednic ești să ieși cartea și să deschizi pecețile ei: că te ai junghiat, și ne ai răscumpărat pre noi lui Dumnezeu cu sângele tău din toată seminția, și limba, și norodul, și neamul;

10. Și ne ai făcut pre noi Dumnezeu al nostru împărați și preoți: și vom împărați pre pământ.

11. Și am vădut, și am audit glas de îngeri mulți împrejurul scaunului și a viețuitorilor și a bătrânilor: și era numărul lor milioane de milioane, și mii de mii;

12. Dicând cu glas mare, Vrednic este Mielul care s'a junghiat ca să iei puterea, și bogăția, și înțelepciunea, și tăria, și cinstea, și slava, și buna cuvântare.

13. Și toată făptura care este în cer, și pre pământ, și sub pământ, și cele ce sunt în mare, și cele ce sunt într'însele toate,

am audit dicând, Celul ce ședea pre scaun și Mielul fie bună cuvântarea și cinstea și slava și puterea, în vecii vecilor.

14. Și cel patru viețuitori diceau, Amin. Și cel douăzeci și patru de bătrâni au cădut și s'au închinat celui viu în vecii vecilor.

CAPITOLUL VI.

Și am vădut când a deschis Mielul una din cele șapte peceți și am audit pre unul din cei patru viețuitori dicând ou glas de tunet, Vino și veți.

2. Și am vădut, și iată un cal alb: și cel ce ședea pre el avea arc; și s'a dat lui cunună: și a eșit biruind, și ca să biruească.

3. Și când a deschis a doua pecete, am audit pre al doilea viețuitor dicând, Vino și veți.

4. Și a eșit alt cal, roș: și celui ce ședea pre el s'a dat lui să iee pacea de pre pământ, și ca unul pre altul să se junghie: și s'a dat lui sabie mare.

5. Și când a deschis pecetea a treia, am audit pre viețuitorul al treilea dicând, Vino și veți. Și am vădut, și iată un cal negru; și cel ce ședea pre el avea cumpănă în mâna sa.

6. Și am audit glas în mijlocul celor patru viețuitori dicând, Un hiniu de grâu într'un dinar, și trei hiniu de orz într'un dinar; și untul de lemn și vinul să nu vătămi.

7. Și când a deschis pecetea a patra, am audit glasul viețui-

torului celui al patrulea zicând, Vino și vezi.

8. Și am văzut, și iată un cal galben: și celui ce ședea pre el îi era numele Moartea, și iadul urma-cu el. Și s'a dat lor putere ca să omoare preste a patra parte a pământului, cu sabie, și cu foamete, și cu moarte, și de fiarele pământului.

9. Și când a deschis a cincia pecete, am văzut subț jertvelnic sufletele celor junghiați pentru cuvântul lui Dumnezeu, și pentru mărturisirea care aveau:

10. Și strigau cu glas mare, zicând, Până când, Stăpânul cel sfânt și adevărat, nu judeci și nu răsbuni sângele nostru de la cel ce lăcușește pre pământ?

11. Și sicăruia li s'a dat veșminte albe; și li s'a dăș lor, ca să se odihnească încă puțină vreme, până ce se vor împlini și cel d'împreună robii cu ei și frații lor, carii vor să se omoare ca și ei.

12. Și am văzut când a deschis pecetea a șasea, iată, cutremur mare s'a făcut; și soarele s'a făcut negru ca un sac de pînă, și luna s'a făcut ca sângele;

13. Și stelele cerului au căzut pre pământ, precum smochinul leapădă smochinele cele crude ale lui, când se clătește de vînt mare.

14. Și cerul s'a osebit ca o carte învîlindu-se: și tot muntele și ostrovul din locurile lor s'au mișcat.

15. Și împărații pământului, și domnii, și bogații, și căpitani,

și cei puternici, și tot cel rob, și cel slobod, s'au ascuns în peșteri și în pietrele munților;

16. Și zice munților și pietrelor, Cădeți preste noi, și ne ascundeți pre noi de cătră fața celui ce șede pre scaun, și de mînicia Mielului.

17. Că a venit ziua cea mare a mîniei; și cine va putea să stea?

CAPITOLUL VII.

Și după acestea am văzut patru îngeri stînd în cele patru unghiuri ale pământului, ținînd cele patru vînturi ale pământului, ca să nu suflă vîntul pre pământ, nici preste mare, nici preste tot copacul.

2. Și am văzut alt inger suindu-se de la răsăritul soarelui, avînd pecetea lui Dumnezeu celui viu: și a strigat cu glas mare celor patru îngeri, cărora li s'a dat să vatăme pământul și marea,

3. Zicînd, Nu vatămați pământul, nici marea, nici copacii, până ce vom pecetlui pre robii Dumnezeului nostru preste frunțile lor.

4. Și am auzit numărul celor pecetluiți: o sută patru-zeci și patru de mii pecetluiți din toată seminția fiilor lui Israel.

5. Din seminția lui Iuda douăspre-zece mii pecetluiți. Din seminția lui Rubin douăspre-zece mii pecetluiți. Din seminția lui Gad douăspre-zece mii pecetluiți.

6. Din seminția lui Asir două-

spre-dece mil pecetluiți. Din seminția lui Neftalim două-spre-dece mil pecetluiți. Din seminția lui Manasi două-spre-dece mil pecetluiți.

7. Din seminția lui Simeon două-spre-dece mil pecetluiți. Din seminția lui Levi două-spre-dece mil pecetluiți. Din seminția lui Isahar două-spre-dece mil pecetluiți.

8. Din seminția lui Zavelon două-spre-dece mil pecetluiți. Din seminția lui Iosif două-spre-dece mil pecetluiți. Din seminția lui Veniamin două-spre-dece mil pecetluiți.

9. După acestea am văzut, și iată, gloată multă, pre care să o numere nimeni nu putea, din tot neamul, și semințiile, și noroadale, și limbele, stând înaintea scaunului, și înaintea Mielului, îmbrăcați în veșminte albe, și finici în mâinele lor;

10. Și strigau cu glas mare, dicând, Mântuirea Dumneșeului nostru celui ce șede pre scaun, și Mielului.

11. Și toți ingerii stău împrejurul scaunului, și a bătrânilor și a celor patru viețuitori, și au căzut înaintea scaunului pre fețele lor, și s'au închinat lui Dumneșeului,

12. Dicând, Amin: Bună cuvântarea, și slava, și înțelepciunea, și mulțumita, și cinstea, și puterea, și tăria, *He* Dumneșeului nostru în vecii vecilor. Amin.

13. Și a răspuns unul din cei bătrâni, dicându-mi mie, Aceș-

tia carii sunt îmbrăcați cu veșmintele cele albe cine sunt? și de unde au venit?

14. Și am zis lui, Doamne, tu știi. Și 'mi a zis mie, Aceștia sunt cei ce vin din necazul cel mare, și 'și au spălat veșmintele lor, și 'și au albit veșmintele lor în sângele Mielului.

15. Pentru aceasta sunt înaintea scaunului lui Dumneșeului, și slujesc lui ziua și noaptea în biserica lui; și cel ce șede pre scaun se va sălășlui preste el.

16. Nu vor flămânda mai mult, nici vor însetoșa mai mult; nici va mai cădea preste el soarele, nici tot zăduful.

17. Că Mielul cel din mijlocul scaunului va paște pre el, și îi va povățui pre el la izvoare de ape vii; și va șterge Dumneșeului toată lacrima de la ochii lor.

CAPITOLUL VIII.

Și când a deschis pecetea a șeptea, s'a făcut tăcere în cerca la o jumătate de ceas.

2. Și am văzut pre cel șeptele ingeri carii stău înaintea lui Dumneșeului; și li s'a dat lor șapte trimbițe.

3. Și alt inger a venit și a stătut la jertvelnic, având cădelniță de aur; și i s'a dat lui tămâi multe, ca să le dea cu rugăciunile tuturilor sfinților preste jertvelnicul cel de aur care este înaintea scaunului.

4. Și s'a suit fumul tămâilor, cu rugăciunile sfinților, din mâina

ingerului înaintea lui Dumnezeu.

5. Și a luat ingerul cădelnița, și o a umplut din focul jertvelnicului, și o a aruncat pre pământ: și s'a făcut glasuri, și tunete, și fulgere, și cutremur.

6. Și cei șapte ingeri, cari aveau cele șapte trimbițe, s'a rănit ca să trimbițeze.

7. Și ingerul cel d'intîi a trimbițat, și s'a făcut grindină și foc amestecat cu sânge, și s'a aruncat pre pământ: și a treia parte din copaci a ars, și toată iarba verde a ars.

8. Și al doilea inger a trimbițat, și ca un munte mare ardînd cu foc s'a aruncat în mare: și a treia parte din mare s'a făcut sânge;

9. Și al treilea inger a trimbițat, și a murit a treia parte din zidiri în mare, care aveau suflete; și a treia parte din corăbii s'a stricat.

10. Și al treilea inger a trimbițat, și a cădut din cer o stea mare, ardînd ca o făclie, și a cădut preste a treia parte din riuri, și preste izvoarele apelor;

11. Și numele stelei se dice Pelin: și s'a făcut a treia parte din ape ca pelinul; și mulți din oameni au murit de ape, că se făcuseră amare.

12. Și al patrulea inger a trimbițat, și s'a rănit a treia parte a soarelui, și a treia parte a lunii, și a treia parte a stelelor; așa că s'a întunecat a treia parte a lor, și ziua să nu lumineze a treia parte a ei, și noaptea asijderea.

13. Și am vădut, și am audit pre un inger sburînd în mijlocul cerului, dicînd cu glas mare, Vai, vai, vai, celor ce lăcuste pre pământ, de cele-lalte glasuri de trimbiță ale celor trei ingeri, cari vor să trimbițeze.

CAPITOLUL IX.

Și al cincilea inger a trimbițat, și am vădut o stea din cer cădînd pre pământ: și s'a dat lui oheia fântanei adinului.

2. Și a deschis fântana adinului; și s'a suit fum din fântană, ca fumul unui cuptor mare; și s'a întunecat soarele și văzduhul de fumul fântanei.

3. Și din fum au eșit lăcuste pre pământ: și li s'a dat lor putere, precum au putere soorpiile pământului.

4. Și s'a dis lor să nu vatăme iarba pământului, nici toată verdeața, nici tot copacul; fără numai pre oamenii cari nu au pecetea lui Dumnezeu pre frunțile lor.

5. Și li s'a dat lor ca să nu îi omoare pre ei, ci ca să se chinuească luni cinci: și chinul lor era ca chinul scorpiei, când loveste pre om.

6. Și în zilele acelea vor căuta oamenii moartea, și nu o vor afla: și vor pofti să moară, și moartea va fugi de la ei.

7. Și asemănările lăcustelor erau asemenea cailor celor gătți spre război; și pre capetele lor erau ca niște cununii asemenea

aurului, și fețele lor, ca fețele oamenilor.

8. Și aveau păr ca părul mușterilor, și dinții lor erau ca al teilor.

9. Și aveau zale, ca zălele cele de fer; și sunetul aripelor lor era ca sunetul de cară, cu mulți cai care aleargă la război.

10. Și au coade asemenea scorpiilor, și bolduri erau în coadele lor: și puterea lor era a vătăma pre oamenii lui cinci.

11. Și au preste ele împărat; pre ingerul adinoului, numele lui Evreeste este Avradon, iar în limba Ellinească are nume Apolion.

12. Un vaiu a trecut: iată, mai vin încă două vaiuri după acestea.

13. Și al șeselea inger a trimbitat, și am auzit un glas din cele patru cornuri ale jertvelnicului celui de aur, care este înaintea lui Dumnezeu.

14. Dicând ingerului al șeselea, care avea trimbită, Desleagă pre cei patru ingeri legați la riul cel mare Eufratul.

15. Și s'au deslegat cei patru ingeri carilerau gătiți spre ceasul, și dîoa, și luna, și anul, ca să omoare a treia parte din oameni.

16. Și numărul oștilor călărimel era două milioane de milioane; și am auzit numărul lor.

17. Și așa am vădut cail în videnie, și pre cei ce ședeau pre el având zale de foc, și de iachint, și de piatră pucioasă: și capetele cailor erau ca capetele

leilor; și din gurele lor esiau foc și fum și piatră pucioasă.

18. De acestea trei bătați s'a omorit a treia parte din oameni: de foc, și de fum, și de piatră pucioasă ce esiau din gurele lor.

19. Că puterea lor în gura lor este, și în coadele lor: că coadele lor sînt asemenea șerpilor, avînd capete, și cu acestea vatămă.

20. Și cei-l-alți oameni, cari n'au murit de rănele acestea, nu s'au pocăit de faptele mâinilor lor, ca să nu se închine dracilor, și idolilor celor de aur, și de argint, și de aramă, și de piatră, și de lemn: care nici a vedea pot, nici a auzi, nici a umbla:

21. Și nu s'au pocăit de uciderele lor, nici de fermecătoriile lor, nici de curvea lor, nici de furtisagurile lor.

CAPITOLUL X.

Și am vădut alt inger tare porgorindu-se din cer, îmbrăcat cu nor; și curcubeu era pre capul lui, și fața lui ca soarele, și picioarele lui ca stâlpi de foc:

2. Și avea în mîna sa cîrtică deschisă: și a pus piciorul lui cel drept pre mare, iar cel stîng pre pămînt.

3. Și a strigat cu glas mare, precum răcneste leul: și când a strigat, au grăit cele șapte tunețe glasurile lor.

4. Și când au grăit cele șapte tunețe glasurile lor, vream să scriu: și am auzit glas din cer dicînd mie, Pecetlueste cele ce

APOCALIPSIS XI.

aū grăit cele șapte tuncete, și a-
cestea nu le scrie.

5. Și ingerul pre care 'l am
vădut stând pre mare și pre pă-
mēt, și a rēdicat mălna sa spre
cer,

6. Și s'a jurat pre cel ce este
viū în vecii vecilor, care a zidit
cerul și cele ce sūnt într'insul,
și pāmētul și cele ce sūnt într'
insul, și marea, și cele ce sūnt
intr'insa, că vreme mai mult nu
va fi:

7. Ci în dīlele glasului ingeru-
lui al șeptelea, când va vrea să
trimbițeze, se va săvērși talna
lui Dumneḃeū, precum bine a
vestit robilor sēi proorocilor.

8. Și glasul care 'l am aūdit
din cer iarăși a vorbit cu mine,
și a ḃis, Mergī de iea cārticica
cea dechisă în mălna ingerului
ce stă pre mare și pre pāmēt.

9. Și m'am dus la inger, și am
ḃis lui, Dă'mī mie cārticica. Și
mī a ḃis, Iea-o și o mănāncă
pre ea; și va amāri pāntecete tēu,
iar în gura ta va fi dulce ca
mierea.

10. Și am luat cārticica din
mālna ingerului, și o am māncat
pre ea; și era în gura mea dulce
ca mierea; și după ce o am mān-
cat, s'a amārit pāntecetele meū.

11. Și imī ḃice mic, Trebue tu
iarăși să proorocești la noroadē,
și la neamuri, și la limbi, și la
impārați mulți.

CAPITOLUL XI.

Și mi sa dat mie trestie aseme-
nea unui toiag: și a stătut

ingerul, ḃicēnd, Scoală-te, și mă-
soară biserica lui Dumneḃeū, și
jertvelnicul, și pre cel ce se în-
chină într'insa.

2. Și curtea cea din afară de
biserică o scoate afară, și să nu
o măsoři pre ea; că s'a dat Nea-
murilor: și cetatea cea sfintă o
vor călca patru-ḃeci și doă de
luni.

3. Și voiū da *putere* celor doi
marturi ai meī, și vor prooroci
dīle o mie doă sute-șese-ḃeci, im-
brācați cu saci.

4. Aceștia sūnt cei doi maslini,
și cele doă sfēșnice care staū înă-
intea Dumneḃeului pāmētului.

5. Și de va vrea cineva să'ī
vatāme pre ei, foc ese din gura
lor, și mistuește pre vrājmașii
lor; și de va vrea cineva să'ī va-
tāme pre ei, așa trebue acela să
se omoare.

6. Aceștia aū *putere* a închide
cerul ca să nu ploae ploaie în dī-
lele proorociei lor: și *putere* aū
preste ape a le întoarce în sânge,
și a bate pāmētul cu toată rana,
orī de câte orī vor voi.

7. Și dacă vor sfērși mărturica
lor, fiara care se sue din adinc
va face rēșboiū cu ei, și īl va
birui pre ei, și īl va omori pre ei.

8. Și trupurile cele căḃute ale
lor vor zācea în ulița cetāței ce-
lei mari, care duhovnicește se
chieamă Sodoma și Eghipet, unde
și Domnul nostru s'a răstignit.

9. Și vor vedea din noroadē
și din seminți și din limbi și din
neamuri trupurile cele moarte ale
lor dīle trei și jumātate, și tru-

purile cele moarte ale lor nu vor lăsa să le pue în morminturi.

10. Și cei ce lăcuesc pe pământ se vor bucura de ei, și se vor veseli, și vor trimete daruri unul altuia; că acești doi proorocii au chinuit pre cei ce lăcuesc pe pământ.

11. Și după acele trei zile și jumătate Duh de viață de la Dumnezeu a intrat întru ei, și au stătut pre picioarele lor; și frică mare a cădut preste cei ce îi vedeau pre ei.

12. Și au auzit glas mare din cer dicând lor, Suiți-vă aici. Și s'au suit în cer pre nor; și 'i au vădut pre ei vrăjmașii lor.

13. Și întru acel ceas s'a făcut cutremur mare, și a cădut a decea parte din cetate, și s'a omorît întru acel cutremur nume de oameni șapte mii; și cei-l-alți s'au înfricoșat, și au dat slavă Dumnezeului cerului.

14. Al doilea vaiū a trecut; al treilea vaiū iată vine degrab.

15. Și al șeptelea inger a trimbitat; și saū făcut glasuri mari în cer, dicând, Făcutu-s'au împărățiile lumii ale Domnului nostru, și ale Hristosului lui; și va împărăți în vecii vecilor.

16. Și cei două-deci și patru de bătrâni, cari înaintea lui Dumnezeu șed pre scaunele lor, au cădut pre fețele lor, și s'au închinat lui Dumnezeu.

17. Dicând, Mulțumim ție, Doamne, Dumnezeule A-tot-țiitoare, cel ce ești, și cel ce erai, și cel ce vii; că ai luat puterea ta cea tare, și ai împărățit.

18. Și neamurile s'au mâniat, și a venit mâniea ta, și vremea celor morți, ca să se judece, și să dai plată robilor tăi proorocilor, și sfinților, și celor ce se tem de numele tău, celor mici și celor mari; și să strici pre cei ce strică pământul.

19. Și s'a deschis biserica lui Dumnezeu în cer, și s'a vădut siorul legii lui în biserica lui; și s'au făcut fulgeri, și glasuri, și tunete, și cutremur, și grindină mare.

CAPITOLUL XII.

Semn mare s'a vădut în cer; mulere îmbrăcată cu soarele, și luna sub picioarele ei, și pre capul ei cunună din douăsprezece stele:

2. Și având în pânțece striga, chinându-se și muncindu-se să nască.

3. Și s'a vădut alt semn în cer; și iată un bălaur mare roș, având capete șapte și coarne de ce, și pre capetele lui șapte cununii.

4. Și coada lui trăgea a treia parte din stelele cerului, și le a aruncat pre ele pre pământ; și bălaurul a stătut înaintea mulerei celei ce vrea să nască, ca când va naște, pre fiul ei să 'l mănânce.

5. Și a născut fiu parte bărbatească, care va să pască toate neamurile cu tolag de fer; și s'a răpit fiul ei la Dumnezeu, și la scaunul lui.

6. Și mulerea a fugit în pustie, unde are loc gătit de la Dumnezeu, ca acolo să o hră-

nească pre ea dîle o mie două sute șese-deci.

7. Și s'a făcut războiul în cer: Mihail și îngerii lui au dat războiul cu bălaurul; și bălaurul a dat războiul și îngerii lui.

8. Și nu au biruit; nici loc s'a aflat lor mai mult în cer.

9. Și s'a aruncat bălaurul cel mare, șerpele cel vechi, care se cheamă Diavolul, și Satana, cel ce înșală toată lumea: s'a aruncat pre pământ, și îngerii lui cu el s'au aruncat.

10. Și am audit glas mare în cer dicînd, Acum s'a făcut mîntuirea, și puterea, și împărăția Dumnezeului nostru, și puterea Hristosului lui: că s'a aruncat pîrîtorul fraților noștri, cel ce pîria pre ei înaintea Dumnezeului nostru ziua și noaptea.

11. Și ei 'l au biruit pre el pentru sângele Mielului, și pentru cuvîntul mărturiei lor; și nu 'și au iubit sufletele lor până la moarte.

12. Pentru aceasta, bucurați-vă, cerurile, și cei ce locuiesc întru inele. Vai celor ce lăcuiesc pământul și marea! că s'a pogorit diavolul la voi, avînd mînie mare, știind că puțină vreme are.

13. Și când a vedut bălaurul că s'a aruncat pre pământ, a gînit pre mulțea care a născut parte bărbătească.

14. Și mulțea s'au dat două aripi de vultur mare, ca să zboare în pustie la locul său, unde se hrănește acolo vreme, și vremi, și jumătate de vreme, de către fața șerpelui.

15. Și a slobozit șerpele după mulțea din gura sa apă ca un riș, ca să o ducă riul pre ea.

16. Și a ajutat pământul mulțea, și 'și a deschis pământul gura sa, și a înghițit riul care 'l a slobozit bălaurul din gura sa.

17. Și s'a mîniat bălaurul pre mulțea, și s'a dus să facă războiul cu cei-~~l~~ alți din semințea ei, cari păzesc poruncele lui Dumnezeu, și au mărturia lui Iisus Hristos.

CAPITOLUL XIII

Și am stătut pre năsipul mării, și am vedut suindu-se din mare o fiară, care avea capete șapte și coarne deșce, și preste coarnele ei deșce steme, și preste capetele ei nume de hulă.

2. Și fiara care o am vedut era asemenea pardosului, și picioarele ei ca și ale ursului, și gura ei ca gura leului: și 'l a dat ei bălaurul puterea sa, și scaunul său, și stăpînire mare.

3. Și am vedut unul din capetele ei ca cum ar fi junghiat spre moarte; și rîna morții ei s'a vindecat: și s'a mirat tot pământul din 'napoia fiarei.

4. Și s'au închinat bălaurului celui ce a dat putere fiarei: și s'au închinat fiarei, dicînd, Cine este asemenea fiarei? cine poate să se bată cu ea?

5. Și s'a dat ei gură care grăia mari și hule; și s'a dat ei stăpînire să facă războiul lui patru-deci și două.

6. Și 'și a deschis gura sa spre

hulă asupra lui Dumnezeu, ca să hulească numele lui, și cortul lui, și pre cei ce lăcuiesc în cer.

7. Și s'a dat ei să facă război cu sfinții, și să-l biruească pre ei: și s'a dat ei stăpânire preste toată seminția, și limba, și neamul.

8. Și se vor înclina ei toți cei ce lăcuiesc pre pământ, ale căror numi nu sunt scrise în cartea vieții Mielului celui junghiat de la întemeierea lumii.

9. De are cineva urechie, audă.

10. De adună cineva robie, în robie merge: de va uide cineva cu sabia, trebuie și el de sabie să se ucidă. Aiol este răbdarea și credința sfinților.

11. Și am vădut altă fiară suindu-se de pre pământ; și avea două coarne asemenea mielului, și grăia ca un bălaur.

12. Și toată stăpânirea fiarei celei d'înteu o face înaintea ei, și face pământul și pre cei ce lăcuiesc într'însul ca să se închine fiarei celei d'înteu, a cărei rana cea de moarte s'a vindecat.

13. Și face semne mari, ca și foc să facă să se pogoare din cer pre pământ înaintea oamenilor,

14. Și înșală pre cei ce lăcuiesc pre pământ pentru semnele care i s'au dat ei să facă înaintea fiarei; dicând celor ce lăcuiesc pre pământ, să facă chip fiarei care are rana sabiei, și a trăit.

15. Și s'a dat ei a da duh chipului fiarei, ca să și grăească chipul fiarei, și să facă ca câți nu se vor înclina chipului fiarei să se omoare.

16. Și face pre toți, pre cei mici și pre cei mari, și pre cei bogați și pre cei săraci, și pre cei slobozi și pre cei robi, ca să le dea lor semn preste mâna lor cea dreaptă, sau preste frunțile lor.

17. Și ca nimeni să nu poată cumpăra sau vinde, fără numai cel ce are semnul, sau numele fiarei, sau numărul numelui ei.

18. Aiol este înțelepciunea. Cel ce are minte socotească numărul fiarei: că număr de om este, și numărul ei este, șese sute șesedecei și șese.

CAPITOLUL XIV.

Și am vădut, și iată, un Miel stând pre muntele Sionului, și cu el o sută patru-deci și patru de mii, cari aveau numele Tatălui lui scris pre frunțile lor.

2. Și am audit glas din cer, ca un glas de ape multe, și ca un glas de tunet mare: și glas am audit de alături dicând cu alăutele lor:

3. Și cântă ca o cântare nouă înaintea scaunului, și înaintea celor patru vieturilor, și a bătrânilor: și nimeni nu putea învăța cântarea, fără numai cele o sută patru-deci și patru de mii, cei cumpărați de pre pământ.

4. Aceștia sunt cari cu mulierii nu s'au întinat; că sunt verguri. Aceștia sunt cari merg după Miel ori unde se va duce. Aceștia sunt cumpărați

din oameni, pîrgă lui Dumnezeu și Mielului.

5. Și în gura lor nu s'a aflat vicleșug: că nevinovați sînt înaintea scaunului lui Dumnezeu.

6. Și am văzut alt inger sburând în mijlocul cerului, avînd evanghelie vecinică ca să binevestească celor ce lăcuiesc pre pămînt, și la tot neamul, și semîntea, și limba, și norodul.

7. Dîcînd cu glas mare, Temeți-vă de Dumnezeu, și dați lui slavă; că a venit ceasul judecătoarei lui: și vă închinați celui ce a făcut cerul, și pămîntul, și marea, și izvoarele apelor.

8. Și alt inger a urmat, dîcînd, A cădut, a cădut Vavilonul, cetatea cea mare, că din vinul mîniei curviei ei a adăpat toate neamurile.

9. Și al treilea inger a urmat lor, dîcînd cu glas mare, Oricine se închină fiarei și chipul ei, și iea semnul ei pre fruntea sa, sau pre mîna sa,

10. Și acesta va bea din vinul mîniei lui Dumnezeu, cel dres neamestecat în paharul mîniei lui; și se va chinui cu foc și cu piatră pucioasă înaintea sfinților ingeri, și înaintea Mielului:

11. Și fumul chipului lor în vecii vecilor se sue: și nu au odihnă ziua și noaptea, cei ce se închină fiarei și chipului ei, și cel ce iea semnul numelui ei.

12. Aici este răbdarea sfinților: aici sînt cei ce păzesc poruncele lui Dumnezeu, și credința lui Iisus.

13. Și am auzit glas din cer dîcînd mie, Scrie, Fericiți cei morți, cari în Domnul mor de acum: Așa, dîce Duhul, ca să se odihnească de ostenelele lor; iar faptele lor vor urma cu ei.

14. Și am văzut, și iată nor alb, și cel ce ședea pre nor asemenea cu Fiul omului, avînd în capul lui cunună de aur, și în mîna lui secere ascuțită.

15. Și alt inger a eșit din biserică, strigînd cu mare glas celui ce ședea pre nor, Aruncă secerea ta, și seceră: că 'l a venit tie ceasul de a secera; că s'a uscat secerișul pămîntului;

16. Și a aruncat cel ce ședea pre nor secerea sa pre pămînt; și s'a secerat pămîntul.

17. Și alt inger a eșit din biserică cea din cer, avînd și el secerere ascuțită.

18. Și alt inger a eșit din jertvelnic, avînd stăpînire preste foc; și a strigat cu glas mare celui ce avea secerea cea ascuțită, dîcînd, Aruncă secerea ta cea ascuțită, și culege strugurii viei pămîntului; că s'a copleșit strugurii ei.

19. Și a aruncat ingerul secerarea lui pre pămînt, și a cules vicia pămîntului, și o a pus în teascu cel mare al mîniei lui Dumnezeu.

20. Și s'a călcat teascu afară de cetate, și a eșit sînge din tease, până la frielele cailor, de o mie și șese sute de stadii.

CAPITOLUL XV.

Și am vădut alt semn în cer, și mare și minunat, șapte îngeri având șapte rane, cele de apoi; că intru acelea s'a săvârșit mânia lui Dumnezeu.

2. Și am vădut ca o mare de steclă amestecată cu foc: și pre cei ce biruiau din fiară, și din chipul ei, și din semnul ei, și din numărul numelui ei, stând pre marea cea de steclă, având alăute ale lui Dumnezeu.

3. Și cântă cântarea lui Moisi robului lui Dumnezeu, și cântarea Mielului, dicend, Mar! și minunate *sunt* lucrurile tale, Doamne, Dumnezeule A-tot-țiitorule; drepte și adevărate *sunt* căile tale, împărate al sfinților.

4. Cine nu se va teme de tine, Doamne, și nu va slăvi numele tău? că *tu ești* unul sfânt: că toate neamurile vor veni și se vor închina înaintea ta; că dreptățile tale s'aū arătat.

5. Și după acestea am vădut, și, iată, s'a deschis biserica cortului mărturieii în cer;

6. Și aū eșit cel șapte îngeri din biserică, cari aveau cele șapte rane, îmbrăcați cu înouat și strălucit, și încinși împrejurul pieptului ou brie de aur.

7. Și unul din cei patru viețuitori a dat celor șapte îngeri șapte fiale de aur pline de mânia lui Dumnezeu, celui viu în vecii vecilor.

8. Și s'a umplut biserica de fum din slava lui Dumnezeu, și din puterea lui; și nimeni nu pu-

tea să intre în biserică, până se vor sfârși cele șapte rane ale celor șapte îngeri.

CAPITOLUL XVI.

Și am audit glas mare din biserică dicend celor șapte îngeri, Duceți-vă și vărsați fialele mâniei lui Dumnezeu pre pământ.

2. Și s'a dus cel d'intăi, și a vărsat fiala sa pre pământ; și s'a făcut rană rea și mare în oamenii cei ce aveau semnul fiarei și în cei ce s'aū închinat chipului ei.

3. Și al doilea inger a vărsat fiala sa în mare; și s'a făcut sânge ca de mort; și tot sufletul viu a murit în mare.

4. Și al treilea inger a vărsat fiala sa în riuri și în izvoarele apelor; și s'aū făcut sânge.

5. Și am audit pre ingerul apelor dicend, Drept ești, Doamne, cel ce ești, și cel ce eai, și cel ouvios, că ai judecat acestea.

6. Că sângele sfinților și al proorocilor aū vărsat, și sângele ai dat lor să bea; că vrednici sunt.

7. Și am audit pre altul din jertvelnic dicend, Asa, Doamne, Dumnezeule A-tot-țiitorule, adevărate și drepte *sunt* judecățile tale.

8. Și al patrulea inger a vărsat fiala sa preste soare; și i s'a dat lui putere să pălească pre oamenii ou foc.

9. Și s'aū pălit oamenii ou pălitură mare, și aū hulit numele lui Dumnezeu, celui ce are stă-

păpire preste ranele acestea: și nu s'aû pocăit ca să dea slavă lui.

10. Și al cincilea înger a vărsat fiala sa preste scaunul fiarei; și s'a făcut împărăția ei întunecoasă; și își mușcău limbele lor de durere.

11. Și aû hulit pre Dumnezeu cerului de durerile lor, și de ranele lor, și nu s'aû pocăit de faptele lor.

12. Și al șeselea înger a vărsat fiala sa preste riul cel mare Eufratul; și a secat apa lui, ca să se gătească cale împăraților celor de la resăriturile soarelui.

13. Și am vădut din gura bălaurului, și din gura fiarei, și din gura proorocului celui minciunos, trei duhuri necurate asemenea broaștelor *esind*.

14. Că sunt duhuri ale dracilor, care fac semne, care merg la împărații pământului și a toată lumea, ca să 'i adune pre ei la războiul zilei celei mari a lui Dumnezeu A-tot-țîitorului.

15. Iată, vin ca furul. Ferioit este cel ce priveghează, și păzește veșmintele sale, ca să nu umble gol, și vor vedea rușinarea lui.

16. Și 'i a strins pre ei la locul oesece cheamă Evreește Armagheddon.

17. Și al șaptelea înger a vărsat fiala sa în aer; și a eșit glas mare din biserica cerului, de la scaun, dicend, S'a făcut.

18. Și s'aû făcut glasuri, și fulgere, și tunete; și cutremur mare s'a făcut, în ce fel nu s'a făcut de când oamenii s'aû făcut pre

pământ, ca acest cutremur, așa mare.

19. Și s'a făcut cetatea cea mare în trei părți, și cetățile neamurilor aû cădut; și Vavilonul cel mare a venit întru pomenire înaintea lui Dumnezeu, ca să 'i dea lui păharul vinului mâniei iușimei lui.

20. Și tot ostrovul a fugit, și munții nu s'aû aflat.

21. Și grindină mare ca talantul s'a pogorit din cer preste oameni; și aû hulit oamenii pre Dumnezeu de rana grindinei; că mare este rana ei foarte.

CAPITOLUL XVII.

Și a venit unul din cei șapte îngeri cari aveau cele șapte fiale, și a grăit cu mine, dicend, Vino să 'i arăt ție judecata curviei celei mari, care șede preste apele cele multe;

2. Cu care aû curvit împărații pământului, și s'aû îmbătat de vinul curviei ei cel ce lăcușe pre pământ.

3. Și m'a dus pre mine în pustie în duh; și am vădut o mulere ședend pre o fiară roșie, plină de numi de hulă, care avea capete șapte și coarne deșce.

4. Și mulerea era îmbrăcată cu porfiră și cu roș, și poleită cu aur și cu piatră scumpă și cu mărgăritari, avend păhar de aur în mîna ei plin de uriciuni și de necurăția curviei sale:

5. Și în fruntea ei nume scris, TAINĂ, VAVILONUL CEL MA-

APOCALIPSIS, XVIII.

RE, MAICA CURVELOR ȘI A SPURCĂCIUNILOR PĂMENTULUI.

6. Și am vădut pre mulere bată de sângele sfinților, și de sângele marturilor lui Iisus: și m'am mirat, vedându-o pre ea, cu mirare mare.

7. Și m'ă a dis ingerul, Pentru ce te ai mirat? eu voi spune ție taina mulerei, și a fiarei ce o poartă pre ea, care are cele șapte capete și cele dece coarne.

8. Fiara care o ai vădut era, și nu este; și va să se aue din adînc, și în perire să meargă: și se vor mira cei ce lăcuesc pre pământ, ale căror numi nu sînt scrise în cartea vieții de la întemeierea lumii, vedînd pre fiara că era, și nu este, măcar că este.

9. Aici este mintea ocea ce are înțelepciune. Cele șapte capete sînt șapte munți, unde șede mulerea preste ei.

10. Și împărați șapte sînt: cinci au cădut, și unul este, și cel-l-alt încă n'a venit; și când va veni, puțin trebue el să rămăe.

11. Și fiara care era, și nu este, și acesta al optulea este, și din cei șapte este, și întru perire merge.

12. Și cele dece coarne, care le ai vădut dece împărați sînt, cari încă n'au luat împărăția; ei stăpînire ca niște împărați într'un ceas ieau cu fiara.

13. Aceștia un gând au, și puterea și stăpînirea lor o vor da fiarei.

14. Aceștia cu Mielul vor face rășboi, și Mielul îi va birui pre ei: că este Domnul domnilor, și

Împăratul împăraților: și cei ce sînt cu el sînt chemați, și aleși, și credincioși.

15. Și imi dico mie, Apele care le ai vădut, unde șede curva, sînt noroade și gloate, și neamuri, și limbi.

16. Și cele dece coarne care le ai vădut la fiară, aceștia vor urî pre curvă, și pustie o vor face pre ea și goală, și cărnurile ei vor mânca, și pre ea o vor arde cu foc.

17. Că Dumnezeu a dat în inimile lor ca să facă statul lui, și să facă un gând, și să dea împărăția lor fiarei, până ce se vor sfîrși graiurile lui Dumnezeu.

18. Și mulerea pre care o ai vădut este cetatea cea mare, care are împărăția preste împărați pămîntului.

CAPITOLUL XVIII.

Și după acestea am vădut inger pogorîndu-se din cer, care avea putere mare; și pămîntul s'a luminat de slava lui.

2. Și a strigat întru tărie cu glas mare, dîcînd, A cădut, a cădut Vavilonul cel mare, și s'a făcut lăcaș drăcilor, și pază a tot duhul necurat, și pază a toată paserea necurată și urită.

3. Că din vinul mîniei curviei ei au bîut toate neamurile, și împărați pămîntului cu ea au curvit, și neguțătorii pămîntului din puterea desfătărilor ei s'au îmbogățit.

4. Și am audit alt glas din cer, dîcînd, Ești dintr'însa, norodul meu, ca să nu vă împărtașiți cu

păcatele ei, și ca să nu luați din bătăile ei.

5. Că au ajuns păcatele ei până la cer; și și a adus aminte Dumnezeu de nedreptățile ei.

6. Răsplătiți ei precum și ea va răsplătit voă, și îi îndoiți ei indoite după faptele ei: în paharul cu care a dres, dregeti ei indoite.

7. Cât s'a slăvit pre sine, și s'a desfătat, pre atâta dați ei chin și plângere: că întru inima ei dico, Sed împărăteasă, și văduvă nu sunt, și plângere nu voi vedea.

8. Pentru aceea într-o zi vor veni ranele ei, moarte, și plângere, și foamete; și cu foc se va arde: că tare este Domnul Dumnezeu cel ce o judecă pre ea.

9. Și o vor plânge pre ea, și vor tîngui de ea împărații pământului, cei ce au curvit și s'au desmierdat cu ea, când vor vedea fumul arderei ei,

10. Departe stînd pentru frica muncii ei, dicînd, Vai, vai, cetatea cea mare Vavilonul, cetatea cea tare! că într'un ceas a venit judecata ta.

11. Și neguțătorii pământului plîng și o jlesc pre ea; că povara lor nimeni nu o cumpără mai mult:

12. Povara de aur, și de argint, și de piatră scumpă, și de mărgăritar, și de vison, și de porfiră, și de mătase, și de roș, și tot lemnul de tiin, și tot vasul de elefant, și tot vasul de lemn scump, și de aramă, și de fer, și de marmură,

13. Și scortîșoară, și tămăieri, și mir, și tămăle, și vin, și untdelemn, și făină de grîu, și grîu, și dobitoace, și oi, și cai, și căruțe, și robii, și suflete de oameni.

14. Și poamele poștei sufletului tău s'au dus de la tine, și toate cele grase și luminate s'au dus de la tine, și mai mult nu le vei mai afla pre ele.

15. Neguțătorii acestora, cari s'au îmbogățit de la ea, departe vor sta pentru frica pedepsei ei, plîngînd și tînguindu-se.

16. Și dicînd, Vai, vai, cetatea cea mare, cea îmbrăcată cu vison, și cu porfiră, și cu roș, și poleită cu aur, și cu piatră scumpă, și cu mărgăritari!

17. Că într'un ceas s'a pustiit atîta bogăție. Și tot cîrmaciul, și toată gloata cea din corăbii, și corăbierii, și orî câți lucrează marea, de departe au stătut,

18. Și strigau vădînd fumul arderei ei, dicînd, Care era asemenea cu cetatea cea mare!

19. Și își puneau țărîna pre capetele lor, și strigau, plîngînd și tînguindu-se, dicînd, Vai, vai, cetatea cea mare, întru care s'au îmbogățit de prețuri ei toți cei ce au corăbii în mare! că într'un ceas s'a pustiit.

20. Vesește-te de ea, cerule, și voi sfinți apostoli și prooroci; că a judecat Dumnezeu judecata voastră despre dînsa.

21. Și un înger tare a rădicat o piatră mare ca de moară, și o a aruncat în mare, dicînd, Așa cu pînire se va arunca Vavilo-

nul cetatea cea mare, și nu se va mai afla.

22. Și glas de alăutari, și de muzici, și de fluerași, și trimbițași, nu se va mai auzi întru tine; și tot meșterul a tot meșterugul nu se va mai afla întru tine; și sunet de moară nu se va mai auzi întru tine;

23. Și lumină de făclie nu se va mai ivi întru tine; și glas de mire și de mireasă nu se va mai auzi întru tine: că neguțătorii tăi erau boerii pământului; căci cu fermecătoria ta s'au înșelat toate neamurile.

24. Și într'însa s'a aflat sânge de prooroci, și de sfinți, și de toți cei junghiați pre pământ.

CAPITOLUL XIX.

Și după acestea am auzit ca un glas mare de gloată multă în cer, dicând, Alleluia: Mântuirea, și slava, și cinstea, și puterea, Domnului Dumnezeuului nostru :

2. Că adevărate și drepte *sunt* judecățile lui : că a judecat pre curva cea mare, care a stricat pământul cu curviea sa, și a izbăvit sângele robilor săi din mâina ei.

3. Și a doa oară au zis, Alleluia. Și fumul ei se sue în vecii vecilor.

4. Și au căzut bătrânii cei doăzeci și patru și cei patru viețuitori și s'au închinat lui Dumnezeu celui ce șade pre scaun, dicând, Amin; Alleluia.

5. Și glas din scaun a eșit,

dicând. Lăudați pre Dumnezeuul nostru, toți robii lui, și cei ce vă temeți de dânsul, și cei mici și cei mari.

6. Și am auzit ca un glas de gloată multă, și ca un glas de ape multe, și ca un glas de tunete tari, dicând, Alleluia; că a împărătit Domnul Dumnezeu Atot-țîitorul.

7. Să ne bucurăm și să ne veselim, și să dăm slava lui: că a venit nunta Mielului, și mulerea lui s'a gătit pre sine.

8. Și s'a dat ei ca să se îmbrace cu visson, curat și strălucit: că vissonul sunt îndreptările sfinților.

9. Și îmi dice mie, Scrie, Fericii cei chemați la cina nunței Mielului. Și îmi dice mie, Aceste cuvinte adevărate sunt ale lui Dumnezeu.

10. Și am căzut înaintea picioarelor lui ca să mă închin lui. Și îmi dice mie, Vezi, *să nu faci aceasta*: împreună cu tine rob sunt, și cu frații tăi cari au mărturia lui Iisus: lui Dumnezeu te închină: că mărturia lui Iisus este duhul proorociel.

11. Și am vedut cerul deschis, și iată un cal alb; și cel ce ședea pre el se chema Credincios și Adevărat, și întru dreptate judecă și dă război.

12. Ochii lui erau ca para focului, și pre capul lui erau steme multe; având nume scris, care nimeni nu l'știe, fără numai el.

13. Și era îmbrăcat în haină văpșită cu sânge: și se cheamă nu-

mele lui Cuvântul lui Dumnezeu.

14. Și oștile cele din cer urmau după el pre cai albi, îmbrăcați fiind în visson; alb și curat.

15. Și din gura lui ese sabie ascuțită, ca cu densa să lovească neamurile; și el le va paște pre ele cu toiag de fer; și el calcă teascul vinului mâniei și iuțimei lui Dumnezeu. A-tot-țiitorului.

16. Și are preste haîna și preste coapsa sa numele scris, IMPĂRATUL IMPĂRAȚILOR, ȘI DOMNUL DOMNILOR.

17. Și am vădut pre un inger stând în soare; și a strigat cu glas mare, dicend tutulor paserilor celor ce zboară în mijlocul cerului, Veniți și vă adunați la cina marelui Dumnezeu;

18. Ca să măncați trupuri de împărați, și trupuri de căpitani, și trupurile celor țari, și trupurile cailor, și ale celor ce sed pre ei, și trupurile tutulor celor slobodi și celor robi, și celor mici și celor mari.

19. Și am vădut pre fiară, și pre împărații pământului, și oștile lor, adunate ca să facă război cu cei ce sed pre cai, și cu oastea lui.

20. Și s'a prins fiara, și cu ea proorocul cel minciunos, care a făcut semnele înaintea ei, cu care a amăgit pre cei ce au luat semnul fiarei, și pre cei ce s'au închinat chipului ei. Vii s'au aruncat amândoi în iazărul cel de foc care arde cu piatră pucioasă.

21. Și cei-l-alți s'au ucis cu sabiea celui ce sedea pre cai, care esia din gura lui; și toate pasarile s'au săturat din trupurile lor.

CAPITOLUL XX.

Și am vădut inger pogorindu-se din cer, avend cheia adîncului și lanț mare în mâna lui.

2. Și a prins pre bălaur, pre șerpele cel vechi, care este Diavolul, și Satana, și l'a legat pre el o mie de ani,

3. Și l'a băgat pre el în adînc, și l'a închis, și a pecetluit d'asupra lui, ca să nu înșafie mult pre neamuri, până se vor implini o mie de ani; și după acestea trebuie el să se deslege puțină vreme.

4. Și am vădut scaune, și au sedut pre ele, și judecată li s'a dat lor; și am vădut pre sufletele celor tăleși pentru mărturia lui Iisus, și pentru cuvântul lui Dumnezeu, și cari nu s'au închinat fiarei, nici chipului ei, și n'au luat semnul ei pre fruntea lor, și pre mâna lor; și au viețuit și au împărățit cu Hristos o mie de ani.

5. Iar cei-l-alți morți n'au înviat până nu se vor sfîrși miea cea de ani. Aceasta este învierea cea d'întîiu.

6. Fericit și sfînt este cel ce are parte întru învierea cea d'întîiu: preste aceștia moartea cea de a doua nu are putere, ci vor fi preoți ai lui Dumnezeu și ai

lui Hristos, și vor împărăți cu el o mie de ani.

7. Și dacă se va implini acea mie de ani, se va deslega Sătana din temnița lui,

8. Și va esi să înșale neamurile cele ce sunt în cele patru unghiuri ale pământului, pre Gog și pre Magog, să 'i adune pre ei la război : al căror număr este ca năsipul mării.

9. Și s'a suit pre latul pământului, și au încungiurat tabăra sfinților, și cetatea cea iubită : și s'a pogorit foc de la Dumnezeu din cer, și 'i a mâncat pre ei.

10. Și diavolul cel ce fi înșala pre ei s'a aruncat în iazărul cel de foc și de piatră pucioasă, unde este fiara și proorocul cel mincinos, și se vor chinui ziua și noaptea în vecii vecilor.

11. Și am vădut scaun alb mare, și pre cel ce ședea pre el, de a cărui față a fugit pământul și cerul ; și loc nu s'a aflat lor.

12. Și am vădut pre morți, pre cei mici și pre cei mari, stând înaintea lui Dumnezeu ; și cărți s'a deschis ; și altă carte s'a deschis, care este a vieții : și s'a judecat morții din cele scrise în cărțile acelea, duple faptele lor.

13. Și marea a dat pre morți cel dintr'însa ; și moartea și iadul au dat pre morți cel dintr'însii : și s'a judecat fiecare duple faptele lor.

14. Și moartea și iadul s'au

aruncat în iazărul cel de foc. Aceasta este moartea cea a doa.

15. Și ori-care nu s'a aflat scris în cartea vieții s'a aruncat în iazărul cel de foc.

CAPITOLUL XXI.

Și am vădut cer nou și pământ nou : că cerul cel d'înteu și pământul cel d'înteu au trecut : și marea nu mai este.

2. Și eu Ioan am vădut cetatea cea sfântă, Ierusalimul cel nou, pogorîndu-se de la Dumnezeu din cer, gătită ca o mireasă împodobită bărbatului său.

3. Și am audit glas mare din cer zicând, Iată, cortul lui Dumnezeu cu oamenii, și se va sălăși cu ei, și ei vor fi noroade ale lui, și însuși Dumnezeu va fi cu ei, și va fi Dumnezeu al lor.

4. Și va șterge Dumnezeu toată lacrima de la ochii lor ; și moartea nu va fi mai mult, nici plângere, nici strigare, nici durere : nu va fi mai mult : că cele d'înteu au trecut.

5. Și a dis cel ce ședea pre scaun, Iată, toate le fac noue, și imi dice mie, Scrie : că cuvintele acestor lucruri și credincioase sunt.

6. Și 'mi a dat mie, S'a făcut. Eu sunt Alfa și Omega, începutul și sfârșitul. Eu celui înscut din izvorul apei vieții voi da în dar.

7. Cel ce va birui va moșteni toate ; și eu voi fi lui Dumnezeu, și el va fi mie fiu.

8. Iar celor fricoși, și necre-

dincioși, și păcătoși, și spurcați, și ucigași, și curvari, și fermecători, și închinători de idoli, și tutulor celor minciunoși, partea lor *li va fi* în iazărul cel ce arde cu foc și cu piatră pucioasă; care este moartea cea a doa.

9. Și a venit către mine unul din cei șapte îngeri cari aveau cele șapte fiale care erau pline de cele șapte rane cele mai de pre urmă, și a grăit cu mine, dicend, Vino, să 'ți arăt ție mîierea, mireasa Mielului.

10. Și m'a dus pre mine în duh într'un munte mare și înalt, și 'mi a arătat mie cetatea cea mare, Ierusalimul cel sfînt, pogorindu-se din cer de la Dumnezeu.

11. Avend slava lui Dumnezeu: și luminătorul ei *era* asemenea cu piatră prea scumpă, ca cu piatră iaspis, *ce este* ca cristalul;

12. Și avend zid mare și înalt, avend porți două-spre-dece, și la porți îngeri doi-spre-dece, și numi scrise d'asupra, ca e sînt cele două-spre-dece sem'nții ale fiilor lui Israil:

13. Despre resărit, porți trei; despre miadă-noapte porți trei; despre miadă-di porți trei; și despre apus porți trei.

14. Și zidul cetăței avea temelii două-spre-dece, și într'insele numele celor doi-spre-dece apostoli ai Mielului.

15. Și cel ce vorbea cu mine avea trestie de aur ca să măsore cetatea, și porțile ei, și zidul ei.

16. Și cetatea este în patru colțuri, și lungimea ei este atîta cît și lățimea; și a măsurat cetatea cu trestia, la stadii de două-spre-dece mîi. Lungimea și lățimea și înălțimea ei întocma sînt.

17. Și a măsurat zidul ei, de o sută patru-deci și patru de coți, măsură a omului, care este a ingerului.

18. Și era zidirea zidului ei *de* iaspis: și cetatea *era* aur curat, asemenea *celor* celei curate.

19. Și temeliele zidului cetăței *erau* cu toată piatra scumpă împedobite. Temeliile aead'întoîu, iaspis; a doa, safir; a treia halchidon, a patra, smaragd;

20. A cincia, sardoniche; a șesea, sardon; a șeptea, hrisolitos; a opta, viril; a noa, topazion; a decea, hrisoprasos; a un-spre-decea iachint; a două-spre-decea amethyst.

21. Și cele două-spre-dece porți *erau* două-spre-dece mărgăritari; una fie-care poartă *era* dintr'un mărgăritar: și ușa cetăței *era* aur curat, ca stecla cea luminoasă.

22. Și biserică n'am vedut întru densa: că Domnul Dumnezeu A-tot-țiitorul este biserica ei și Mielul.

23. Și cetatea nu are trebuință de soare, nici de lună, ca să lumineze întru ea: că slava lui Dumnezeu o a luminat pre ea, și luminătorul *este* Mielul.

24. Și neamurile celor ce se mântuesc întru lumina ei vor umbla: și împărații pămîntului

aduo slava și cinstea lor întru densa.

25. Și porțile ei nu se vor închide: că noapte nu va fi acolo.

26. Și vor aduce slava și cinstea neamurilor întru densa.

27. Și nu va intra întru densa tot ce este spurcat, și face spurcăciune, și minciună; fără numai cei scriși în cartea vieței Mielului.

CAPITOLUL XXII.

Și 'mî a arătat mie riū limpede al apel vieței, luminos ca cristal, eșind din scaunul lui Dumnezeu și al Mielului.

2. În mijlocul uliței ei, și a rîului de o parte și de alta, *era* lemnul vieței, făcend roduri doaspre-dece, în fie-care lună dându-și rodul său; și frunzele lemnului *erau* spre sănătatea neamurilor.

3. Și tot blăstămul nu va mai fi acolo; și scaunul lui Dumnezeu și al Mielului vor fi într'însa; și slugele lui vor sluji lui;

4. Și vor vedea fața lui; și numele lui va fi pre frunțile lor.

5. Și noapte nu va fi acolo; și trebuință nu aū de făclie, și de lumina soarelui; că Domnul Dumnezeu îl luminează pre ei; și vor împărăți în vecii vecilor.

6. Și 'mî a dis mie, Aceste cuvinte *sunt* credincioase și adevărate; și Domnul Dumnezeuul sfinților prooroc a trimes pre ingerul său să arăte robilor săi cele ce trebuie să fie degrab.

7. Iată, vin degrab; fericit este cel ce păzește cuvintele proorociei cărții acesteia.

8. Și eu loan am vădut și am audit acestea. Și când am audit și am vădut, am cădut să mă închin înaintea picioarelor ingerului ce îmi arăta mie acestea.

9. Și îmi dice, Vedeți, *să nu faceți aceasta*; că d'impreună cu tine robsunt, și cu frații tăi proorocii, și cu cel ce păzesc cuvintele cărții acesteia; lui Dumnezeu te închină.

10. Și îmi dice, Să nu pecetluiești cuvintele proorociei cărții acesteia: că vremea aproape este.

11. Cel ce face strimbătate, *mai facă* strimbătate; și cel ce se spurcă, *mai spurce-se*; și cel drept, *mai facă* dreptate; și cel sfînt, *mai sfîntească-se*.

12. Iată, vin degrab; și plata mea *este* cu mine, ca să dau fiecăruia precum va fi fapta lui.

13. Eu sînt Alfa și Omega, începutul și sfîrșitul, cel d'intîi și cel de pre urmă.

14. Fericiti cei ce fac poruncele lui, ca să fie stăpînirea lor preste lemnul vieței, și pre porți să intre în cetate.

15. Iar afară *sunt* câinii, și fermecătorii, și curvarii, și ucigașii, și închinătorii de idoli, și tot cel ce iubește și face minciună.

16. Eu Iisus am trimes pre ingerul meu ca să mărturisească voă acestea în biserică. Eu sînt rădăcina și sămînța lui David, steaoa cea strălucitoare și de dimineată.

17. Și Duhul și mireasa dic,

APOCALIPSIS, XXII.

Vino. Și cel ce aude să dăcă,
Vino. Și cel însetat să vie. Și
cel ce voește, să iasă apa vieții
în dar.

18. Că mărturisesc la tot oel
ce aude cuvintele proorociilor căr-
ții acesteia, De va da cine-
va la acestea, va pune Domnul
Dumnezeu peste el toate ra-
nele cele scrise în cartea a-
ceasta:

19. Și de va scoate cineva din
cuvintele cărții proorociilor aces-
teia, va scoate Dumnezeu par-
tea lui din cartea vieții, și din
cetatea cea sfântă, și din cele
scrise în cartea aceasta.

20. Dăce cel ce mărturisește a-
cestea, Așa vin curând. Amin.
Așa, vino, Doamne Iisus.

21. Harul Domnului nostru
Iisus Hristos cu voi toți. Amin.

SPERȘIT

| și LA DUMNEZEU SLAVĂ.

